

Sprawozdanie roczne
z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Mazowieckiego 2007-2013 w 2012 r.

Warszawa, maj 2013 r.

Spis treści

Wstęp	5
1. Identyfikacja/Informacje wstępne	8
2. Przegląd realizacji programu operacyjnego	9
2.1. Realizacja i analiza postępów	9
2.1.1. Informacje na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego	9
2.1.2. Informacje finansowe	9
2.1.3. Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji	9
2.1.4. Pomoc w podziale na grupy docelowe	10
2.1.5. Pomoc zwrócona lub ponownie wykorzystana	10
2.1.6. Analiza jakościowa (poziom programu)	10
2.1.6.1. System realizacji programu	10
2.1.6.2. Analiza postępu finansowego i rzeczowego	27
2.1.6.3. Rekomendacje KE	44
2.1.6.4. Rekomendacje IZ i innych instytucji	57
2.1.6.5. Instrumenty inżynierii finansowej	58
2.1.6.6. Realizacja założeń Strategii EU 2020	67
2.1.6.7. Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego	83
2.2. Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi	86
2.2.1. Zasada równości szans	89
2.2.2. Zasada partnerstwa	91
2.3 Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze	95
2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego	98
2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 ...	106
2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia	106
2.6.1. Wpływ działalności KM, instytucji i grup na zapewnienie koordynacji i komplementarności wsparcia	107
2.6.2. Informacje na temat stosowanych mechanizmów i narzędzi służących zapewnieniu koordynacji i komplementarności wsparcia i ich oceny	108
2.6.3. Cross financing	111
2.6.4. Koordynacja i komplementarność jako przedmiot badań ewaluacyjnych	112
2.6.5. Przykłady projektów komplementarnych	117
2.6.6. Mechanizmy unikania podwójnego finansowania działań realizowanych w ramach polityki spójności z działaniami realizowanymi w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej	118
2.6.7. Kontrole krzyżowe w zakresie odpowiedzialności Instytucji Zarządzającej	119
2.7 Monitorowanie i ocena	121
3. Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi	133
3.1 Priorytet I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu	133
3.1.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów	133
3.1.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	162
3.2 Priorytet II Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza	162
3.2.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów	162
3.2.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	180
3.3 Priorytet III Regionalny system transportowy	180
3.3.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów	180
3.3.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	198

3.4 Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka	198
3.4.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	198
3.4.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	218
3.5 Priorytet V. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu	218
3.5.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	218
3.5.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	230
3.6 Priorytet VI Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji	231
3.6.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	231
3.6.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	245
3.7 Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego	245
3.7.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	245
3.7.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	264
3.8 Priorytet VIII. Pomoc techniczna	265
3.8.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	265
3.8.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	270
4. Programy EFS – spójność i koncentracja	270
5. Programy EFRR/Funduszu Spójności – Duże projekty	271
6. Pomoc techniczna	276
7. Informacja i promocja	280
Spis tabel	281
Spis wykresów	284
Spis map	287
Załączniki do sprawozdania	287

Wstęp

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPO WM) został przygotowany na podstawie *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999* (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25, z późn. zm.). Obowiązek sporządzania sprawozdań rocznych z wdrażania Programu wynika z art. 67 tegoż rozporządzenia.

Sprawozdanie roczne jest jednym z elementów systemu monitorowania obejmującego ocenę postępu we wdrażaniu założeń i realizacji celów RPO WM w oparciu o dane finansowe i rzeczowe.

W okresie sprawozdawczym odnotowano znaczący postęp we wdrażaniu Regionalnego Programu. W stosunku do poprzedniego okresu wartość podpisanych umów w części EFRR wzrosła o 296,17 mln euro do łącznej wartości 1 555,98 mln euro, co oznacza wykorzystanie alokacji na poziomie 83%. Postępowi w podpisywaniu umów towarzyszy również składanie wniosków o płatność przez beneficjentów, których wartość na koniec 2012 r. wyniosła 991,08 mln euro (EFRR), tj. 52,86% alokacji przewidzianej na realizację Programu. W ramach środków EFRR wykazanych w deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej nastąpił wzrost do wartości 871,87 mln euro, co stanowi 46,66% alokacji przewidzianej na realizację Programu.

Równocześnie, wartości wskaźników realizacji celu głównego potwierdzają pozytywne oddziaływanie Programu na rozwój społeczno-gospodarczy województwa. Napływ środków w ramach realizacji RPO WM do gospodarki województwa mazowieckiego przyczynia się do zdynamizowania rozwoju gospodarczego regionu, co znajduje swoje potwierdzenie w wynikach badania ewaluacyjnego, według którego wdrażanie Programu przyczyniło się do wzrostu PKB w regionie w samym 2012 roku o 1,7%. Jest to wartość wyższa od wartości docelowej założonej w Programie, którą zapisano na poziomie 1,0%. Obok konwergencji gospodarczej oraz poprawy konkurencyjności regionu realizacja RPO WM przyczynia się również do wzrostu zatrudnienia i tym samym podniesienia poziomu życia mieszkańców. Wyniki analizy wpływu środków w ramach programu na wskaźniki pozwalające monitorować sytuację na rynku pracy w województwie mazowieckim potwierdzają, iż realizacja RPO WM pozytywnie wpływa na proces aktywizacji zawodowej mieszkańców w całym okresie programowania. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w zatwierdzonych wnioskach o płatność końcową, realizacja Programu przyczyniła się do utworzenia w sposób bezpośredni 1 872,83 szt. nowych miejsc pracy, z czego 643,5 dla kobiet. Biorąc pod uwagę wszystkie podpisane umowy szacowana liczba utworzonych nowych miejsc pracy wynosi już 4557,45 szt., z czego 994,2 szt. dla kobiet. Z badania ewaluacyjnego przeprowadzonego modelem Hermin wynika, że całkowita liczba dodatkowo pracujących ogółem w efekcie wdrażania Programu wyniosła na koniec 2012 roku 20 380 osób, co przyczyniło się do ograniczenia stopy bezrobocia o 1 pkt. proc. (liczonej według metodologii BAEL).

Zgodnie z raportem końcowym pt. „*Ocena wpływu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013 na rozwój Województwa Mazowieckiego*” dzięki realizacji RPO WM na terenie województwa mazowieckiego w instytucjach biorących udział w projektach odnotowano efekt dźwigni finansowej. Dzięki współfinansowaniu ze środków UE instytucje miały możliwość skorzystania z bezzwrotnej pomocy finansowej, która przyczyniła się w większości przypadków (58%) do poprawy sytuacji finansowej, głównie wśród beneficjentów zajmujących się opieką zdrowotną (szpitale, przychodnie oraz przedsiębiorców).

Wyniki analizy w ujęciu przestrzennym wskazują na właściwą dystrybucję środków RPO WM, której efektem powinno być łagodzenie różnic rozwojowych w regionie mazowieckim. Pozytywny wniosek wynika z faktu wykorzystania ponadprzeciętnych wartości projektów w przeliczeniu na

mieszkańca w powiatach charakteryzujących się najniższymi wartościami sumarycznego wskaźnika rozwoju. Z kolei w powiatach o wysokim wskaźniku rozwoju wartość środków RPO WM w przeliczeniu na mieszkańca była na ogół wyraźnie poniżej przeciętnej dla regionu.

Zainwestowane środki w głównej mierze skoncentrowane były na wzbogacaniu i poprawie długookresowych czynników rozwojowych, na rozwoju strefy gospodarczej. W związku z czym należy oczekiwać, iż pozytywne efekty zrealizowanych działań będą dostrzegalne w perspektywie średnio i długookresowej, a co najmniej powinny być już dostrzegalne w trakcie realizacji ewaluacji ex-post RPO WM.

Introduction

Mazowieckie Voivodeship Regional Operational Programme 2007-2013 was prepared in accordance with council regulation (EC) No 1083/2006 of 11 July 2006 laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1260/1999. Annual reporting obligations results from the article no 67 of that regulation.

In the reporting period was recorded a significant progress in implementing Regional Operational Programme. The value of approved application for funding increased by 299,16 mln euro, which represents 53,04% of the allocation assigned for the realization of the Programme. In the reporting period was recorded a significant progress in contracting funds. Compared to the previous period the value of signed contracts rose by 296,17 mln euro (without technical assistance), to the overall value of 1 555,98 mln euro, which means the use of allocation of 83%. The progress in signing contracts is accompanied by submission of applications for payment by the beneficiaries, that value at the end of the reporting period reached 634,53 mln euro (ERDF), which is 33,96% of the allocation assigned for the realization of the Programme. The ERDF expenditure shown in the declarations submitted by the Certifying Authority to the European Commission has increased to 871,87 mln euro, which is 46,66% of the allocation assigned for the realization of the Programme.

Simultaneously, the main performance indicators value confirm the positive impact of the Programme on socio-economic development of the region. Net inflows in the implementation of ROP to the economy of the voivodeship helps to boost the economic development of the region, which is confirmed by the results of the evaluation study, according to which the implementation of the Programme has contributed to GDP growth in the region in the 2012 years of 1.7%. In addition to the economic convergence and the improve the competitiveness of the region's implementation of the ROP also contributes to the employment growth and thus raising the standard of living. The results of the evaluation study confirms that the implementation of ROP has a positive influence on the activation process of people in the whole period. According to the information in the approved applications for final payment, realization of the Programme directly contributed to the creation of 1872,83 new jobs, of which 643,5 for women. Taking into account all the signed contracts estimated number of jobs created is already 4557,45 units. The evaluation study conducted Hermin model shows that the total number of additional workers in general as a result of Programme implementation was in the end of 2012, 20 380 people, which helped to reduce the unemployment rate by 1 percent. points. (calculated according to the methodology of the LFS).

According to the evaluation study "Assess the impact of the implementation of the Regional Operational Programme Mazowiecki 2007 - 2013 for the development of Mazowieckie Province"

Due to the Programme implementation in the area of the Mazowieckie Voivodeship the leverage effect was registered with regard to the institutions participating in the projects. Co-financing from the EU funds enabled the institutions to use a non-repayable financial aid which contributed in the majority of cases (58 %) to an improvement of financial situation, mostly among healthcare sector beneficiaries (hospitals, medical centres and entrepreneurs). The results of analysis in spatial terms show proper distribution of the Programme funds, which should mitigate the development differences in Mazowieckie region. The positive conclusion results from the fact of using superior project values per capita in poviats featuring the lowest values of the total development indicator.

The invested funds primarily focused on enriching and improving the long-term development factors and on the economic zone development. Therefore, it should be expected that the positive effects of completed activities will be visible in the medium and long term, and they should already be visible at least during the implementation of the ex-post evaluation of the Programme.

1. Identyfikacja/Informacje wstępne

PROGRAM OPERACYJNY	Cel: 1 Konwergencja
	Kwalifikowany obszar: Województwo Mazowieckie
	Okres programowania: 2007-2013
	Numer programu (CCI): CCI2007PL161PO011 No. Nr decyzji: C(2011) 9872 z dnia 21.12.2011
	Nazwa programu: Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013
SPRAWOZDANIE ROCZNE Z WDRAŻANIA PROGRAMU	Rok sprawozdawczy: 2012
	Data zaakceptowania sprawozdania przez komitet monitorujący

2. Przegląd realizacji programu operacyjnego

2.1. Realizacja i analiza postępów

2.1.1. Informacje na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego

Informacja na temat postępów rzeczowych w realizacji programu operacyjnego zgodnie z Instrukcją znajduje się w załączniku I. *Tabela 1. Postęp fizyczny programu operacyjnego* oraz załączniku IV. *Tabela 4. Postęp fizyczny wg Priorytetów*.

Szczegółowy opis dla wskaźników celu głównego został zawarty w punkcie 2.1.6.2 *Postęp finansowy i rzeczowy*. Analiza indywidualnie dla każdego z Priorytetów.

2.1.2. Informacje finansowe

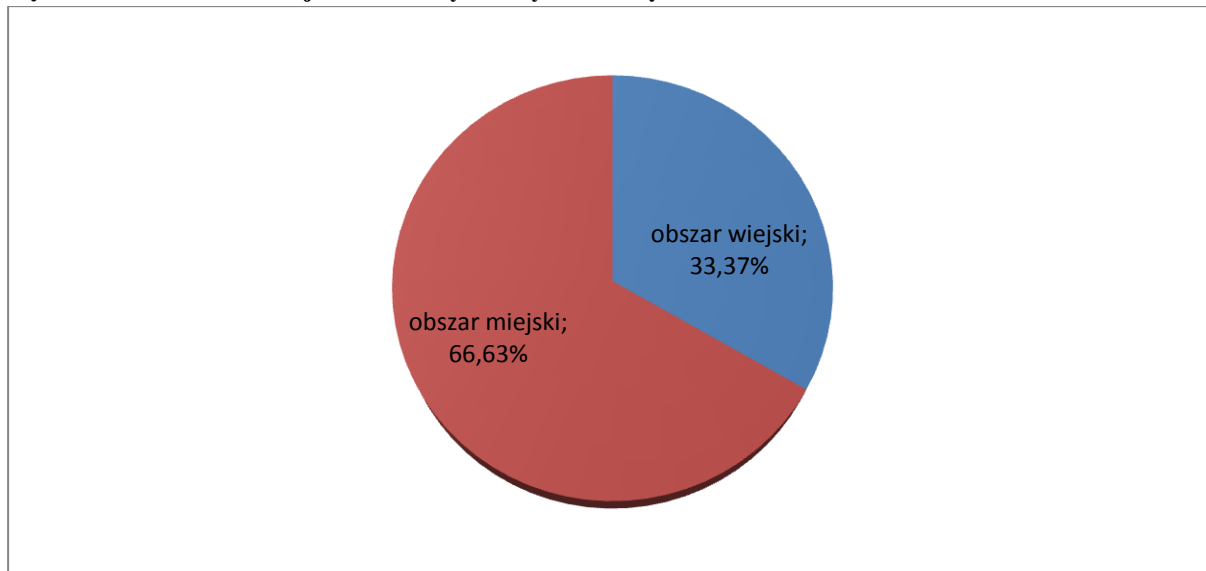
Szczegółowe informacje finansowe zostały przedstawione w załączniku II. *Tabela 2. Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro)* – w danym roku oraz narastająco.

Wszystkie dane finansowe zostały wyrażone w euro i przeliczone po kursie sprawozdawczym 1 EUR = 4,0968 PLN.

2.1.3. Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji

Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji znajduje się w załączniku III *Tabela 3 Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii*.

Wykres 1. Obszar realizacji wartości wykazanych w Załączniku III

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z zaprezentowanymi danymi w Załączniku III zdecydowana większość projektów jest realizowana na obszarze miejskim (wartość: 1 000 062 855,22 euro) – 67%. Spośród podpisanych umów, największe wsparcie przyznano w ramach kombinacji, w której występuje kategoria

interwencji 23 – drogi regionalne/lokalne – 218 922 496,33 euro. Najmniejsze natomiast odnotowano w ramach kategorii 05 - Wytwarzanie urządzeń transportowych – 19 173,50 euro.

W ramach Programu realizowane są również projekty z Pomocy Technicznej, które nie zostały wykazane, gdyż obszar ich realizacji oznaczony jest jako „00 – nie dotyczy” – ich wartość to 55 039 437,86 euro.

2.1.4. Pomoc w podziale na grupy docelowe

Informacje dotyczące grup beneficjentów, działów gospodarki, obszarów realizacji projektów i projektów realizowanych na obszarach problemowych wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 zostały przedstawione w punkcie 2.1.6.2 *Analiza postępu finansowego i rzeczowego* niniejszego Sprawozdania.

2.1.5. Pomoc zwrócona lub ponownie wykorzystana

W okresie sprawozdawczym wartość EFRR kwot odzyskanych w wyniku wykrycia nieprawidłowości wyniosła 2 974 120,61 euro.

Wartość EFRR kwot pozostałych do odzyskania w związku z wykrytymi nieprawidłowościami w okresie sprawozdawczym wyniosła 1 687 712,33 euro.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki zwrotu przez Beneficjentów pomocy w związku z niezachowaniem przez nich przepisów dotyczących trwałości operacji określonych w art. 57 rozporządzenia 1083/2006 oraz przypadki ponownego wykorzystania w projektach środków wycofanych, o których mowa w art. 98 rozporządzenia nr 1083/2006 w ramach priorytetów od I-VII.

Kwoty odzyskane i anulowane zostały ponownie wykorzystane w ramach Programu, a odsetki liczone jak od zaległości podatkowych zostały zwrócone do budżetu państwa. Wkład anulowany zgodnie z ust. 3 art. 98 nie został ponownie wykorzystany na operacje, które były poddane korekcie. W ramach Programu nie stwierdzono nieprawidłowości systemowej.

2.1.6. Analiza jakościowa (poziom programu)

2.1.6.1. System realizacji programu

1. Zmiany dokumentów programowych i wytycznych IZ RPO WM 2007-2013

- **Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2013 (Uszczegółowienie RPO WM)**

W okresie sprawozdawczym zapisy dokumentu były aktualizowane uchwałami Zarządu Województwa Mazowieckiego, opisanymi w Tabeli 1.

Tabela 1 Aktualizacje Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego

Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzenia
Uchwała Nr 251/130/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2012 r.	Zmiana Uszczegółowienia RPO WM wynikała ze zmiany kryteriów dla Działania 1.5. Zmiany dokonano zgodnie z uchwałą nr 1/12 Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 12 stycznia 2012 r. zmieniającą uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Doprecyzowano zapisy szczegółowych kryteriów wyboru projektów dla Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości. M.in. dodano zapis, który dotyczy realizacji projektów na terenie kilku powiatów. Dodano też przypis do kryterium związanego ze stosowaniem w projekcie technologii Ponadto dodano definicję jednostki badawczo-rozwojowej.
Uchwała Nr 388/136/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 28 lutego 2012 r.	Zmiana wynikała głównie z konieczności dostosowania zapisów do: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, zatwierdzonego uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego Nr 250/130/12 z dnia 31 stycznia 2012 r., Uchwały Nr 2/12 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie akceptacji realokacji środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WM 2007-2013. Realokacja środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WM została dokonana po akceptacji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przekazanej pismem z dnia 13 lutego 2012 r., w którym wyrażono zgodę na podwyższenie kwoty środków planowanych do przyznania na rzecz realizacji projektu w ramach Działania 3.3 pt. „Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)” na kwotę w wysokości 23 691 168 EUR.
Uchwała Nr 524/141/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 13 marca 2012 r.	Zmiana wynikała z konieczności dostosowania zapisów w zakresie przepływów finansowych – modyfikacja zapisów podyktowana była Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 298, poz. 1768), rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 296, poz. 1758) i rekomendacjami Ministerstwa Rozwoju Regionalnego; Dodano też zasady przygotowania LPR w ramach Inicjatywy JESSICA.
Uchwała Nr 758/151/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 17 kwietnia 2012 r.	Zmiana wynikała z konieczności wprowadzenia zmian o charakterze porządkującym, których celem było ujednoczenie zapisów dotyczących punktacji w Załączniku nr 5 do Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WM 2007-2013 - Kryteriach wyboru finansowanych operacji oraz wyeliminowania wątpliwości dotyczących sposobu oceny projektów (Uchwała Nr 3/12 z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013)
Uchwała Nr 812/154/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2012 r.	Zmiana wynikała z konieczności wprowadzenia zmian w opisie Działania 1.2, umożliwiających ogłoszenie zaplanowanego na kwiecień 2012 naboru wniosków o dofinansowanie w ramach tego Działania w trybie konkursu otwartego bez preselekcji. Zmianie uległ także opis przykładowych rodzajów projektów, w celu dopuszczenia do realizacji projektów, w których wsparciem objęta będzie jedynie część wdrożenia. Ponadto, w Działaniu 1.1 usunięto zapis uniemożliwiający ubieganie się o dofinansowanie przez podmioty, które nie prowadziły działalności lub nie są zlokalizowane na terenie województwa mazowieckiego. W ramach RPO WM 2007-2013 obowiązuje zasada realizacji projektu w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego (dopuszczone wyjątki nie dotyczą Działania 1.1), zmiana może więc sprzyjać tworzeniu na terenie województwa filii, ośrodków badawczych, itp. przez jednostki, które wcześniej nie były zainteresowane działalnością na Mazowszu.
Uchwała Nr 1112/163/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 29 maja	Zmiana wynikała z konieczności wprowadzenia zmian w opisie Działania 1.4 oraz załącznika nr 5 – Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, umożliwiających

2012 r.	ogłoszenie zaplanowanego na maj 2012 r. naboru wniosków w ramach tego Działania. Kryteria wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 zostały przyjęte przez Komitet Monitorujący RPO WM 2007-2013 w dniu 16 maja br. (Uchwała Nr 4/12 z dnia 16 maja 2012 roku w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013).
Uchwała Nr 1356/172/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 26 czerwca 2012 r.	Zmiana Uszczegółowienia RPO WM wynikała z m.in : - potrzeby aktualizacji terminów weryfikacji wniosków o płatność w związku z wprowadzeniem uproszczonej kontroli przestrzegania Prawa zamówień publicznych na etapie rozliczenia, - modyfikacji procedur wyboru projektów w trybach konkursowych w celu umożliwienia przyznania obniżonego dofinansowania równocześnie dla kilku projektów z listy rezerwowej. Zmiany zwiększają swobodę dysponowania oszczędnościami powstającymi na etapie realizacji projektów. Ponadto wprowadzono zmiany we wskaźnikach monitorowania projektów, uzupełniono słownik stosowanych pojęć o definicję projektu celowego oraz zaktualizowano listę dużych i kluczowych projektów.
Uchwałą Nr 1634/181/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2012 r.	Zmiana wynikała z: - potrzeby aktualizacji procedury zawierania z beneficjentami Umów o dofinansowanie projektów, - aktualizacji zasad rozliczania zaliczek, analogicznie do zmian wprowadzonych we wzorze Umowy o dofinansowanie projektu, - uogólnienia odniesienia do Wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla Mazowsza w opisie Działania 4.2, ze względu na trwającą aktualizację dokumentu, Wprowadzono w procedurze wyboru projektów w trybie konkursu zamkniętego bez preselekcji zapisu umożliwiającego wybór projektu przy dofinansowaniu poniżej wnioskowanej kwoty dofinansowania w przypadku konkursu w ramach Inicjatywy JEREMIE – ze względu na specyfikę tego konkursu, oraz obniżono minimalny wkład własny beneficjenta dla pomocy de minimis w ramach Działań: 4.2, 4.4 i 7.1.
Uchwałą Nr 1824/191/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 28 sierpnia 2012 r.	Zmiana podyktowana była zmianą Kryteriów wyboru finansowych operacji dla Działania 4.2 „Ochrona powierzchni ziemi” oraz Działania 5.1 „transport miejski” przyjętych przez Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w dniu 22 sierpnia 2012 r. (Uchwała Nr 6/12 z dnia 22 sierpnia 2012 roku w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013).
Uchwała Nr 2002/198/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 25 września 2012 r.	Zmiana podyktowana była: - wprowadzeniem do Priorytetu II możliwości uruchomienia cross-financingu na poziomie 10% wydatków kwalifikowanych w projekcie. Wprowadzenie tej możliwości w obecnej perspektywie finansowej pozwoli przetestować system realizacji RPO WM w zderzeniu ze specyfiką przedsięwzięć o charakterze „wielofunduszowym”. Przygotowania do przyszłej perspektywy finansowej wskazują na potrzebę elastycznego podejścia do realizowanych projektów, programowania przedsięwzięć integrowanych, a w szczególności wzmocnienia efektu interwencji poprzez łączenie zadań inwestycyjnych („twardych”) z działaniami ukierunkowanymi na rozwój kapitału ludzkiego („miękkimi”). Zmiana wynikała też z konieczności aktualizacji Załącznika nr 4. Lista dużych i kluczowych projektów w ramach priorytetów wynikającej z uchwały Nr 1667/183/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 sierpnia 2012 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Wprowadzenie trybu indywidualnego w Działaniu 1.2 pozwoli na identyfikację na wczesnym etapie złożonych inwestycyjnie przedsięwzięć zintegrowanych, które są w fazie koncepcyjnej. Identyfikacja i wsparcie merytoryczne takich przedsięwzięć przyczyni się do osiągnięcia zaplanowanych wskaźników.
Uchwała Nr 2138/202/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 października 2012 r.	Zmiana podyktowana była obniżeniem poziomu minimalnego wkładu własnego beneficjenta do 15 % w przypadku udzielania pomocy de minimis w Działaniu 1.7. Powyższa zmiana wprowadzona jest z korzyścią dla beneficjenta i pozwoli na efektywniejszą realizację projektów.

Uchwała Nr 2446/212/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 27 listopada 2012 r.	Zmiana dotyczy rozszerzenia wykazu przykładowych rodzajów projektów w Działaniu 4.3. Ochrona powietrza, energetyka oraz w Działaniu 5.2. Rewitalizacja miast. Powyższe zmiany wprowadzone były z korzyścią dla beneficjenta i pozwolą na efektywniejszą realizację projektów.
Uchwała Nr 2647/218/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 18 grudnia 2012 r.	Zmiana wynika ze zmian w treści załącznika nr 5 <i>Kryteria wyboru finansowych operacji</i> i dotyczy zmian kryteriów szczegółowych dla Działania 4.2 „Ochrona powierzchni ziemi” dla projektów dotyczących segregacji odpadów- przyjętych Uchwałą Komitetu Monitorującego RPO WM z dnia 12.12.2012 r.. Doprecyzowano zapisy związane z procesem wdrażania Inicjatywy JEREMIE. (Uchwała Nr 10/12 z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013).

Źródło: opracowanie własne

• System Realizacji Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013

Dokument był w okresie sprawozdawczym raz aktualizowany. Zapisy dokumentu były przyjęte uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego, opisaną w Tabeli 2.

Tabela 2. Aktualizacja Systemu Realizacji Programu Operacyjnego WM

Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzenia
Uchwała Nr 1720/187/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 sierpnia 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	Dostosowanie dokumentu do obowiązujących regulacji prawnych w tym do obowiązujących Wytycznych (m.in. w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód, w zakresie korzystania z pomocy technicznej, warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do KE, procesu kontroli, jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych, w zakresie sprawozdawczości) oraz uchwał Zarządu Województwa

Źródło: opracowanie własne

2. Indykatory Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013

Aktualizacja Indykatorywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 w okresie sprawozdawczym miała miejsce dwunastokrotnie. Zmiany dokonane w IWIPK w 2011 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Zmiany w IWPK

Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzania
Uchwała Nr 152/127/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatorywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego	<ol style="list-style-type: none"> Przeniesienie projektu pn. „<i>Kompleksowa kanalizacja Miasta i Gminy – jako realizacja programu ochrony środowiska wschodniego Mazowsza</i>” realizowanego przez Miasto i Gminę Łosice, z listy rezerwowej na listę podstawową, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 27 grudnia 2011 r. Przeniesienie projektu pn. „<i>Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior Ciechomickiego, Górskiego i Zdwojskiego w gminie Łąck-etap I</i>” realizowanego przez Gminę Łąck, z listy rezerwowej

<p>Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>na listę podstawową, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 27 grudnia 2011 r.</p>
<p>Uchwała Nr 264/130/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>1. Zwiększenie kwoty dofinansowania z projektu pn. „<i>Rewitalizacja zabytkowych budynków dawnego kolegium i dawnej kolegiaty Św. Michała w Płocku</i>” z kwoty 15 000 000 PLN do kwoty 25 164 661 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 31 stycznia 2012.</p>
<p>Uchwała Zarządu Województwa Mazowieckiego Nr 484/139/12 z dnia 6.03.12 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</p>	<p>1. Zwiększenie orientacyjnego kosztu projektu pn. „<i>Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)</i>” z 305 000 000 PLN do 382 767 000 PLN oraz kwoty dofinansowania projektu z kwoty 76 160 000 PLN do kwoty 166 200 000 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 7 lutego 2012 oraz uchwałą Komitetu Monitorującego nr 2/2012 z dnia 23 lutego 2012 r.</p> <p>2. Dodanie do listy podstawowej następujących projektów zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 21 lutego 2012:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „<i>Przebudowa wału przeciwpowodziowego kl. II w km 23+040 - 35+000 prawobrzeżnej doliny Wisły na odcinku Bączki - Antoniówka Świerzowska gm. Maciejowice, pow. garwoliński - etap I w km 30+900 do 35+000</i>””; Beneficjent: Samorząd Województwa Mazowieckiego, Działanie 4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu, - „<i>Przebudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły w km 541+400÷546+800 gm. Czosnów</i>””; Beneficjent: Samorząd Województwa Mazowieckiego, Działanie 4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu, - „<i>Udrożnienie ujściowego odcinka rzeki Bug od ujścia do rz. Narew do km 5+000</i>””; Beneficjent: Regionalny Zarząd Gospodarki wodnej w Warszawie, Działanie 4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu, - „<i>Remont zapór bocznych jeziora zegrzyńskiego Kania-Popowo i Arciechów-Kuligów</i>””; Beneficjent: Regionalny Zarząd Gospodarki wodnej w Warszawie, Działanie 4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu, - „<i>Wsparcie systemu ratowniczo-gaśniczego na terenie województwa mazowieckiego poprzez zakup specjalistycznego sprzętu w zakresie zapobiegania i ograniczania skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałania poważnym awariom</i>””; Beneficjent: Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, Działanie 4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu.
<p>Uchwała Nr 525/141/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 13.03. 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa</p>	<p>1. Przeniesienie z listy podstawowej na listę rezerwową projektu pn. „<i>Zintegrowany monitoring wód i zlewni Jeziora Zegrzyńskiego</i>”, Działanie 4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 31 stycznia 2012 r.</p> <p>2. Przeniesienie z listy rezerwowej na listę podstawową projektu pn. „<i>Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Żabia Wola oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Żabia Wola</i>”, Działanie 4.1. Gospodarka wodno-ściekowa, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 21 lutego 2012 r.</p>

<p>Mazowieckiego 2007-2013</p> <p>Uchwała 940/159/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 maja 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usunięcie z listy rezerwowej IWIPK następujących projektów własnych Samorządu Województwa Mazowieckiego, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 17 kwietnia 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> – „Budowa odcinka tzw. Paszkowianki, nowego połączenia drogowego po zachodniej stronie Warszawy, od drogi wojewódzkiej nr 719 do węzła autostradowego A2”, – „Budowa obwodnicy Konstancina i Góry Kalwarii”, – „Droga wojewódzka nr 575 relacji Płock - Kazuń, na odcinku od dr. kr. Nr 50 do m. Ślądów wraz z budową nowego mostu przez rz. Bzurę”. 2. Usunięcie z listy rezerwowej IWIPK projektu Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce pn. „Program rozwoju szlaku kultury żydowskiej na Mazowszu”, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 8 maja 2012 r. 3. Przeniesienie z listy rezerwowej na listę podstawową projektów, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 30 kwietnia 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> – „Ochrona Kampinoskiego Parku Narodowego poprzez rozbudowę oczyszczalni ścieków Mokre Łąki w Truskawiu wraz z budową kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Izabelin”, Działanie 4.1. Gospodarka wodno-ściekowa, Beneficjent: Gmina Izabelin. – „Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Wiskitki oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Guzów”, Działanie 4.1. Gospodarka wodno-ściekowa, Beneficjent: Gmina Wiskitki. 4. Zmianie beneficjenta projektu pn. „Centrum Badawcze Polskiej Akademii Nauk "Konwersja Energii i Źródła Odnawialne w gminie Jabłonna" z Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN na Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szwalskiego Polskiej Akademii Nauk, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 17 kwietnia 2012 r.
<p>Uchwała 1178/165/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 5 czerwca 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeniesienie z listy rezerwowej na listę podstawową projektu pn. „Kompleksowa poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury obiektów Muzeum Niepodległości w Warszawie poprzez rewitalizację i modernizację oddziału - Cytadeli Warszawskiej – w szczególności X Pawilonu, XI Pawilonu, Bramy Bielańskiej i dziedzińca” (Działanie 6.1. Kultura, Beneficjent: Muzeum Niepodległości w Warszawie) oraz zwiększeniu orientacyjnego kosztu całkowitego projektu z 6 982 800 PLN do 14 902 050 PLN i orientacyjnej kwoty dofinansowania z 5 000 000 PLN do 10 323 160 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 15 maja 2012 r. 2. Zmiana beneficjenta projektu z listy rezerwowej pn. „Utworzenie Interdyscyplinarnego Centrum Innowacji w Grodzisku Mazowieckim dla rozwoju innowacyjności na Mazowszu”, (Działanie 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą) z Agencji Rozwoju Mazowsza S.A. na Gminę Grodzisk Mazowiecki, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa mazowieckiego z dnia 29 maja 2012 r. 3. Zwiększenie orientacyjnego kosztu całkowitego projektu pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Wiskitki oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Guzów” (Działanie 4.1. Gospodarka wodno-ściekowa) z 38 913 695 PLN do 53 836 978 PLN i orientacyjnej kwoty dofinansowania z 22 873 470 PLN do 27 423 271 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 3 kwietnia 2012 r.
<p>Uchwała 1483/176/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeniesienie z listy rezerwowej na listę podstawową projektu pn.

<p>dnia 10 lipca 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>„Budowa Oranżerii na terenie Zespołu Pałacowo-Parkowego Muzeum Romantyzmu w Opinogórze” (Działanie 6.2. Turystyka, Beneficjent: Muzeum Romantyzmu w Opinogórze) oraz zwiększeniu orientacyjnej kwoty dofinansowania z 5 841 470 PLN do 8 208 136 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 5 czerwca 2012 r.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Umieszczenie na liście podstawowej projektu pn. „Elektroniczna Platforma Wymiany i Obiegu Dokumentów Administracji Rządowej Województwa Mazowieckiego (EPWiOD)” (Działanie 2.2. Rozwój e-usług, Beneficjent: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie” z orientacyjną kwotą całkowitą 11 492 000 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 9 768 200 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 19 czerwca 2012 r. 3. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „Zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu w szkołach wiejskich” (Działanie 2.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu, Beneficjent: Agencja Rozwoju Mazowsza S.A.” z orientacyjną kwotą całkowitą 12 240 000 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 10 404 000 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 19 czerwca 2012 r.
<p>Uchwała Nr 1667/183/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 sierpnia 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Aktualizacja IWIPK polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana tytułu projektu z listy rezerwowej pn. „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 719 relacji Warszawa – Kamion; 1) Rozbudowa odc. w Pruszkowie od ul. Partyzantów do ul. Bohaterów Warszawy do przekroju 2x2, 2) Przebudowa odcinka Pruszków – Milanówek, 3) Budowa obwodnic Milanówka i Grodziska Maz., 4) Rozbudowa odcinka Warszawa - Pruszków do przekroju 2x3” na „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 719 relacji Warszawa – Pruszków – Żyrardów – Kamion, na odcinku od ulicy Partyzantów do ulicy Bohaterów Warszawy w Pruszkowie” oraz zmniejszeniu orientacyjnego kosztu całkowitego projektu z 306 000 000 zł do 67 000 000 zł i orientacyjnej kwoty dofinansowania projektu z 103 300 500 zł do 56 950 000 zł, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 3 lipca 2012 r. na podstawie informacji w sprawie wyrażenia zgody na wprowadzenie zmian do projektu. 2. Przeniesienie z listy rezerwowej na listę podstawową projektu pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Mszczonów oraz rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Grabce Józefpolskie” (Działanie 4.1.Gospodarka wodno-ściekowa, Beneficjent: Gmina Mszczonów) oraz zmniejszeniu orientacyjnego kosztu całkowitego z 34 473 985 PLN do 14 697 898 PLN i orientacyjnej kwoty dofinansowania z 20 263 810 PLN do 12 493 213 PLN, zgodnie z decyzjami Zarządu Województwa z dnia 8 maja 2012 r. i 26 czerwca 2012 r. 3. Przeniesienie z listy rezerwowej na listę podstawową projektu pn. „ROMANO KHER - CYGAŃSKI DOM - kultura i edukacja” (Działanie 6.1.Kultura, Beneficjent: Radomskie Stowarzyszenie Romów "Romano Waś" (Pomocna Dłoń)), zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 10 lipca 2012 r. 4. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „Centrum grafenu i innowacyjnych nanotechnologii” (Działanie 1.1. Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego, Beneficjent: Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych), z orientacyjną kwotą całkowitą 100 000 000 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 85 000 000 PLN zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 26 czerwca 2012 r. 5. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „Centrum Innowacyjnych Technologii Lotniczych i Kosmicznych” (Działanie 1.1. Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego, Beneficjent:

	<p>Instytut Lotnictwa), z orientacyjną kwotą całkowitą 37 951 200 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 32 258 520 PLN zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 26 czerwca 2012 r.</p> <p>6. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „<i>Mazowieckie Centrum Laboratoryjne Nauk Przyrodniczych UKSW źródłem zwiększenia transferu wiedzy ze świata nauki do gospodarki dzięki wzmocnieniu infrastruktury badawczo - rozwojowej</i>” (Działanie 1.1. Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego, Beneficjent: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), z orientacyjną kwotą całkowitą 64 549 700 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 27 872 560 PLN zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 26 czerwca 2012 r.</p> <p>7. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „<i>Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych w mieście Siedlce przy ul. Brzeskiej włączonych do Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej</i>” (Działanie 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Beneficjent: Miasto Siedlce), z orientacyjną kwotą całkowitą 6 019 557 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 5 116 624 PLN zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 26 czerwca 2012 r.</p> <p>8. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „<i>Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie Północnego Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego - etap 1</i>” (Działanie 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Beneficjent: Powiat Przasnyski), z orientacyjną kwotą całkowitą 63 120 376 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 29 894 820 PLN zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 26 czerwca 2012 r.</p> <p>9. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „<i>Uzbrojenie Terenów Inwestycyjnych Garwolińskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Garwolinie – ETAP II</i>” (Działanie 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Beneficjent: Powiat Garwoliński), z orientacyjną kwotą całkowitą 16 000 000 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 13 600 000 PLN zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 26 czerwca 2012 r.</p> <p>10. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „<i>Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność inwestycyjną w Gminie Teresin - etap II</i>” (Działanie 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Beneficjent: Gmina Teresin), z orientacyjną kwotą całkowitą 19 224 554 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 16 340 871 PLN zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 26 czerwca 2012 r.</p> <p>11. Umieszczenie na liście rezerwowej projektu pn. „<i>Wzrost innowacyjności konkurencyjności gospodarki regionu mazowieckiego poprzez utworzenie Mazowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego Poświętne w Płońsku (MPN-T) wraz z budową laboratorium analitycznego</i>” (Działanie 1.4. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, Beneficjent: Agencja Rozwoju Mazowsza S.A.), z orientacyjną kwotą całkowitą 50 000 000 PLN oraz orientacyjną kwotą dofinansowania 42 500 000 PLN zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 26 czerwca 2012 r.</p>
<p>Uchwała Nr 2050/200/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 2 października 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w Indykatorynym planie</p>	<p>1. Umieszczenie na liście rezerwowej IWIPK projektu pn.: „<i>Przygotowanie terenów pod utworzenie Centrum Dystrybucji i Przetwórstwa Rolnego</i>” (Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Beneficjent: Gmina Przytyk, orientacyjna wartość całkowita wynosi 8 406 500,00 PLN, natomiast orientacyjna wartość dofinansowania z EFRR - 7 145 525,00 PLN), zgodnie z decyzją Zarządu</p>

<p>inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</p>	<p>Województwa Mazowieckiego z dnia 25 września 2012 r.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Przeniesienie z listy podstawowej IWIPK na listę rezerwową projektu pn.: „<i>Termy Gostynińskie</i>” (Działanie 6.2. Turystyka, Beneficjent: Gmina Gostynin), zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 18 września 2012 r. 3. Zmiana wartości całkowitej oraz wartości dofinansowania z EFRR projektu pn.: „<i>Budowa centrum kulturalno - rekreacyjnego w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu</i>” (Działanie 6.2. Turystyka, Beneficjent: Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu) z odpowiednio: 61 867 369 PLN i 12 565 777 PLN na: 62 010 806 PLN i 42 449 255 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 3 września 2012 r. 4. Zmiana wartości całkowitej oraz wartości dofinansowania z EFRR projektu pn.: „<i>Dokończenie budowy ochronnego systemu kanalizacyjnego Zalewu Zegrzyńskiego na terenach Gmin Nieporęt i Serock - wchodzących w skład Aglomeracji Serock, w celu przeciwdziałania degradacji krajobrazu i środowiska przyrodniczego na Mazowszu</i>” (Działanie 4.1 Gospodarka wodno-ściekowa, Beneficjent: Gmina Nieporęt) z odpowiednio: 35 599 233 PLN i 30 259 348 PLN na: 42 919 006 PLN i 29 557 486 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 sierpnia 2012 r.
<p>Uchwała Nr 2177/204/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 23.10.2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeniesienie z listy rezerwowej IWIPK na listę podstawową projektu pn.: „<i>Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność inwestycyjną w Gminie Teresin - etap II</i>” (Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Beneficjent: Gmina Teresin), zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 2 października 2012 r. 2. Zmiana tytułu projektu pn.: „<i>Droga wojewódzka nr 579 relacji Kazuń Polski - Radziejowice; (dokumentacja + roboty budowlane + Inżynier Kontraktu)</i>” (Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa, Beneficjent: Samorząd Województwa Mazowieckiego) na „<i>Droga wojewódzka nr 579 relacji Kazuń Polski - Radziejowice. Budowa zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego</i>” oraz wartości całkowitej i wartości dofinansowania projektu z EFRR odpowiednio: 373 000 000 PLN i 70 852 600 PLN na: 154 000 000 PLN i 130 900 000 PLN, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 2 października 2012 r.
<p>Uchwała Nr 2363/210/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 20 listopada 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeniesienie z listy rezerwowej IWIPK na listę podstawową projektu pn.: „<i>Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie Północnego Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego - etap I</i>” (Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Beneficjent: Powiat Przasnyski), zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 13 listopada 2012 r. 2. Umieszczenie na liście rezerwowej IWIPK projektu pn.: „<i>E-zdrowie dla Mazowsza</i>” (Działanie 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu, Beneficjent: Samorząd Województwa Mazowieckiego, orientacyjna wartość całkowita projektu wynosi 88 000 000 PLN, natomiast orientacyjna wartość dofinansowania 74 800 000 PLN), zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 13 listopada 2012 r. 3. Umieszczenie na liście rezerwowej IWIPK projektu pn.: „<i>Rozwój infrastruktury teleinformatycznej w Urzędzie Miasta Płocka i 4 jednostkach organizacyjnych</i>” (Działanie 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu, Beneficjent: Miasto Płock, orientacyjna wartość całkowita projektu wynosi 5 858 997 PLN,

	<p>natomiast orientacyjna wartość dofinansowania 4 980 147 PLN), zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 13 listopada 2012 r.</p> <p>4. Zmiana tytułu projektu pn.: „Budowa Oranżerii na terenie Zespołu Pałacowo-Parkowego Muzeum Romantyzmu w Opinogórze” (Działanie 6.2 Turystyka, Beneficjent: Muzeum Romantyzmu w Opinogórze) na „Zwiększenie atrakcyjności turystyczne Północnego Mazowsza – Budowa Oranżerii z funkcją konferencyjno – kulturalną na terenie Zabytkowego Zespołu Pałacowo – Parkowego Muzeum Romantyzmu w Opinogórze – etap II” w związku z podpisaniem w dniu 28 września 2012 r. aneksu nr 1 do pre-umowy, zmieniającym m. in. tytuł projektu.</p> <p>5. Zmiana tytułu projektu pn.: „Doposażenie Instytutu Eksploatacji Pojazdów i Maszyn Politechniki Radomskiej im. K. Pułaskiego w aparaturę naukowo - dydaktyczną z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ochrony przed skażeniami motoryzacyjnymi środowiska” na „Doposażenie Instytutu Eksploatacji Pojazdów i Maszyn Uniwersytetu Technologiczno - Humanistycznego im. K. Pułaskiego w Radomiu w aparaturę naukowo - dydaktyczną z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ochrony przed skażeniami motoryzacyjnymi środowiska”, w związku ze zmianą nazwy beneficjenta.</p>
<p>Uchwała 2456/213/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 30 listopada 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</p>	<p>1. Przeniesienie z listy rezerwowej IWIPK na listę podstawową projektu pn.: „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury uzdrowiskowej Konstancina-Zdrój” (Działanie 6.2. Turystyka). Zmniejszeniu orientacyjnego kosztu całkowitego projektu z 47 500 000 PLN do 36 068 014 PLN oraz orientacyjnej kwoty dofinansowania z 19 000 000 PLN do 8 934 327 PLN. Zmianie nazwy beneficjenta z Uzdrowisko Konstancin Zdrój Sp. z o.o. na Uzdrowisko Konstancin Zdrój S.A., zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 27 listopada 2012 r.</p> <p>2. Zwiększenie orientacyjnego kosztu całkowitego z 17 647 059 PLN do 26 052 056 PLN oraz orientacyjnej kwoty dofinansowania z 15 000 000 PLN do 25 390 585 PLN projektu pn. „Mazowsze - promocja gospodarcza serca Polski”(Działanie 1.7. Promocja gospodarcza), zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 20 i 27 listopada 2012 r.</p>

Źródło: opracowanie własne

3. Zmiana systemu instytucjonalnego:

Porozumienia:

- Uchwała Nr 1028/162/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 22 maja 2012 r., w sprawie porozumienia dotyczącego powierzenia części zadań związanych z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013. Porozumienie zostało zawarte w Warszawie w dniu 18 czerwca 2012 r. pomiędzy Zarządem Województwa Mazowieckiego (IZ RPO WM) a Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych (IP II) - nr SR-II-1/12. Treść Porozumienia została zaktualizowana z uwagi na konieczność dostosowania zapisów wynikającą z rozpoczęcia wdrażania Inicjatywy JEREMIE.
- Uchwała Nr 1909/196/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 11 września 2012 r., w sprawie Porozumienia, dotyczącego powierzenia części zadań związanych z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Porozumienie zostało zawarte w Warszawie w dniu 18 września 2012 r. pomiędzy Zarządem Województwa Mazowieckiego (IZ RPO WM) a Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych (IP II) – nr SR-RPO-IV/1/12. Treść Porozumienia została zaktualizowana z uwagi na

uregulowanie kwestii dotyczących, m.in. prowadzenia postępowań i wydawania decyzji odnoszących się do należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach RPO WM, tzn. umorzenia, odroczenia terminu zapłaty oraz rozłożenia na raty należności.

Opis Systemu Zarządzania i Kontroli w ramach RPO WM

Tabela 4. Aktualizacje OSZiK

Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzenia
Uchwała Nr 2137/202/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 października 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	<ul style="list-style-type: none"> • Zaktualizowano stan prawny wymienianych dokumentów. • Dodano definicje JEREMIE oraz rozdział poświęcony Inicjatywie JEREMIE - wynika to z rozpoczęcia wdrażania Inicjatywy JEREMIE. • Zaktualizowano zapisy dotyczące powierzonych zadań IP II, zgodnie z zapisami Porozumienia Nr SR-RPO-IV/1/12 z dnia 18 września 2012 r. • Zaktualizowano schemat z uwagi na przyjęcie nowego regulaminu Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego oraz zaktualizowano zapisy dot. zadań poszczególnych Wydziałów/ Biur IZ. • Zaktualizowano zapisy dotyczące trybów wyboru projektów zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013

Źródło: opracowanie własne

Instrukcja Wykonawcza IZ RPO WM

W okresie sprawozdawczym zapisy dokumentu były aktualizowane uchwałami Zarządu Województwa Mazowieckiego, opisanymi w Tabeli 5.

Tabela 5. Aktualizacje IW IZ RPO WM 2007-2013

Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzenia
Uchwała Nr 249/130/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013	Zmian w IW IZ RPO WM dokonano z uwagi na: <ul style="list-style-type: none"> - bieżącą aktualizację podstaw prawnych; - konieczność doprecyzowania zapisów procedur; - wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.
Uchwała Nr 847/155/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 30 kwietnia 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem	Zmian w IW IZ RPO WM dokonano z uwagi na: <ul style="list-style-type: none"> - bieżącą aktualizację podstaw prawnych; - konieczność doprecyzowania zapisów procedur; - wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013	
Uchwała Nr 1635/181/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013	Zmian w IW IZ RPO WM dokonano z uwagi na: <ul style="list-style-type: none"> - bieżącą aktualizację podstaw prawnych, w tym Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego; - konieczność doprecyzowania zapisów procedur; - wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji; - aktualizację Porozumienia w sprawie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013; - zmianę zapisów Kontraktu wojewódzkiego dla WM, - w związku z podjętą przez ZWM decyzją o nieproporcjonalności rozliczania projektu na poziomie wniosku.
Uchwała Nr 2001/198/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 25 września 2012 r.. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013	Zmian w IW IZ RPO WM dokonano z uwagi na: <ul style="list-style-type: none"> - zmiany Regulaminu Wewnętrznego Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 276/12 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 22 sierpnia 2012 r.; - aktualizacji Porozumienia w sprawie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013; - wdrożenia Inicjatywy JEREMIE; - przyjęcia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego „Zasad realizacji projektu systemowego w ramach pomocy technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013”; - uwag przekazanych przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji.
Uchwała Nr 2222/205/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 30 października 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	Zmian w IW IZ RPO WM dokonano z uwagi na: <ul style="list-style-type: none"> - bieżącą aktualizację podstaw prawnych; - konieczność doprecyzowania zapisów procedur; - wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

Źródło: opracowanie własne

Instrukcja Wykonawcza IP II

Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej II stopnia została zatwierdzona po raz pierwszy w 2012 roku przez Instytucję Zarządzającą - w dniu 9 stycznia 2012 roku (z wyłączeniem procesu nr 9 „PROCES KONTROLI”. Obowiązującym zapisem w tym zakresie był nadal proces nr 10 „PROCES KONTROLI” z wersji 1.8 IW IP II zatwierdzonej w dn. 14.04.2011 roku). Poprawiony Proces nr 9 zatwierdzono przy kolejnej aktualizacji. Aktualizacje dokumentu wynikały m.in. z konieczności dostosowania IW IP II do procedur zawartych w IW IZ RPO WM oraz pozostałej dokumentacji RPO WM, a także do zmienionych Wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i miały miejsce w dniach 26 marca 2012 r. i 9 października 2012 r. Ponadto, procedury IW IP II zostały uaktualnione z uwagi na konieczność dostosowania do nowego Porozumienia dotyczącego powierzenia części

zadań związanych z realizacją RPO WM 2007-2013. Treść Porozumienia została zmieniana w 2012 roku dwukrotnie: 18 czerwca 2012 roku oraz 18 września 2012 roku.

Procedury

I Procedura odwoławcza dla wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013.

W okresie sprawozdawczym *Procedura odwoławcza dla wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013* była zmieniana dwukrotnie:

1. Uchwała Nr 149/127/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Procedury odwoławczej dla wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013.

Zmiany dokonane w Procedurze odwoławczej:

- W celu przyspieszenia kontraktacji umów z Beneficjentami, których projekty podlegały procedurze odwoławczej dodano zapis umożliwiający objęcie dofinansowaniem wniosków pozytywnie ocenionych na skutek złożenia środka odwoławczego ze środków finansowych dostępnych w ramach konkursu, przed rozstrzygnięciem wszystkich środków odwoławczych.
- Doprecyzowano zapis dotyczący uwzględnienia protestu przez MJWPU i wskazano literalnie, iż możliwe jest częściowe uwzględnienie protestu, tj. uwzględnienie tylko niektórych zarzutów wskazanych przez wnioskodawcę w proteście.

2. Uchwała Nr 941/159/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 maja 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Procedury odwoławczej dla wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013.

Zmiany dokonane w Procedurze odwoławczej:

- W celu przyspieszenia kontraktacji umów z Beneficjentami, których projekty podlegały procedurze odwoławczej, wprowadzono w Procedurze mechanizm pozwalający na przyspieszenie kontraktacji przy jednoczesnym zabezpieczeniu środków finansowych z danego działania na dofinansowanie wszystkich wniosków, w stosunku do których pozytywnie zakończy się procedura odwoławcza.

4. Zmiany szczegółowych wytycznych obowiązujących w ramach programu:

- a) Zmiany w zakresie wzoru Wniosku o płatność:

- **W dniu 1 czerwca 2012 r.** – zatwierdzono zaktualizowany wzór Wniosku o płatność wraz z Instrukcją wypełniania formularza. Ogólny zakres zmian:
 - nałożono na beneficjentów obowiązek dostarczania kopii dokumentów dotyczących PZP z każdym Wnioskiem o płatność, w ramach którego ujęto pierwszy wydatek poniesiony w ramach danego zamówienia. Do tej pory kontrola PZP przeprowadzana była przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu oraz po złożeniu przez beneficjenta Wniosku o płatność końcową. Wprowadzenie tej procedury ma na celu zwiększenie wykrywalności wydatków nieprawidłowo poniesionych przed certyfikowaniem ich do KE, co powinno się

przełożyć na zmniejszenie ryzyka nałożenia korekt systemowych na program w wyniku kontroli IA;

- w związku z aktualizacją wzoru umowy o dofinansowanie projektu w zakresie przepływów finansowych dostosowano wzór Wniosku o płatność w tym obszarze, poprzez ograniczenie do dwóch liczby rachunków w przypadku beneficjentów, którzy korzystają z dofinansowania w formie zaliczki, a w projektach występuje pomoc publiczna;
 - dodano załącznik *Informacja na temat umowy z NFZ*, obligujący beneficjenta do informowania w zakresie finansowania z NFZ, co pozwoli na zweryfikowanie, czy beneficjent w dalszym ciągu ma podpisaną umowę z NFZ, co było warunkiem dofinansowania projektu;
 - zmieniono częstotliwość składania załączników dotyczących VAT, ograniczając je do składania corocznie wraz z pierwszym Wnioskiem o płatność, w przypadku złożenia Wniosku o płatność końcową oraz w trakcie realizacji projektu, jeżeli nastąpią zmiany dotyczące kwalifikowalności podatku VAT.
- **W dniu 1 czerwca 2012 r.** – zatwierdzono wzór Wniosku o wniesienie wkładu na rzecz Funduszu Powierniczego – inicjatywa JEREMIE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wraz Instrukcjami wypełniania formularzy.
 - **W dniu 19 lipca 2012 r.** - zatwierdzono zaktualizowany wzór Wniosku o płatność wraz z Instrukcją wypełniania formularza. Ogólny zakres zmian: doprecyzowano zapisy dotyczące dokumentacji składanej przez beneficjentów w zakresie przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

b) Zmiany dotycząca Wytycznych Instytucji Zarządzającej w zakresie monitorowania projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 w okresie trwałości oraz przeprowadzania kontroli obszarów szczególnego ryzyka i kontroli trwałości (Uchwała Nr 2638/218/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 18 grudnia 2012 r.)

Najistotniejsze zmiany:

- określenie momentu, od którego liczony jest okres trwałości w oderwaniu od zapisów umowy o dofinansowanie na rzecz stosowania wprost prawa powszechnie obowiązującego, tj. art. 57 w zw. z art. 88 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r.;
- umożliwienie w szerokim zakresie składania sprawozdań z trwałości oraz wymiany korespondencji dotyczącej tych sprawozdań w formie elektronicznej;
- wprowadzenie listy sprawdzającej do weryfikacji sprawozdania;
- uszczegółowienie definicji celu projektu;
- dokonanie nowego przyporządkowania zagadnień podlegających monitorowaniu jako obszary szczególnego ryzyka oraz zagadnień podlegających monitorowaniu w ramach weryfikacji naruszenia trwałości projektu, w szczególności zaś znaczącej modyfikacji;
- zmodyfikowano zapisy dotyczące istotnych kwestii związanych z kwalifikowalnością podatku VAT, w sposób uwzględniający wszystkie dotychczas zidentyfikowane okoliczności, w tym rozliczanie VAT proporcją;
- dodano kompleksowy podrozdział dotyczący monitorowania projektów generujących dochód;
- w całości przeredagowano rozdział dotyczący monitorowania trwałości projektu;

- wprowadzono nową część dotyczącą trwałości projektu w kontekście wydatków finansowanych ze środków Pomocy Technicznej (dotyczy relacji IZ – IP II);
- dopuszczono zmianę przykładowej metodologii doboru próby projektów do kontroli w okresie trwałości;
- zasadniczo przeredagowano załącznik nr 1 do Wytycznych – wzór sprawozdania składanego corocznie przez beneficjentów;
- doprecyzowano załącznik nr 3 dotyczący metodologii doboru próby;
- przeredagowano załącznik nr 4 określający sankcje za nieosiągnięcie wskaźników;
- dodano załącznik nr 5 – wzór minimalnego zakresu listy sprawdzającej sprawozdanie.

c) Zmiany dotycząca Wytycznych Instytucji Zarządzającej w zakresie zasad przeprowadzenia kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013

- Uchwała Nr 2062/201/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z **dnia 10 października 2012 r.**

Obowiązujące Wytyczne nie przewidywały możliwości czasowego odstąpienia od kontroli zgodności z ustawą Prawo zamówień publicznych przeprowadzanych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. W związku z powyższym, celem umożliwienia realizacji ustaleń Zarządu Województwa Mazowieckiego, dokonano stosownej zmiany dokumentu poprzez dodanie niżej podkreślonego zapisu: *„Dopuszczalne jest przeprowadzenie kontroli ex post na próbie postępowań wybranej po przeprowadzeniu analizy ryzyka na podstawie metodologii zatwierdzonej przez IZ RPO WM - (KO), a także – za zgodą IZ RPO WM (KO) – czasowe odstąpienie od przeprowadzenia ww. kontroli”.*

- Uchwała Nr 1818/191/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z **dnia 28 sierpnia 2012 r.**

W ramach aktualizacji dodano zapis o możliwości przeprowadzenia kontroli planowej pomimo poinformowania podmiotu kontrolowanego o terminie i zakresie kontroli planowej bez zachowania obowiązującego co do zasady terminu 5 dni kalendarzowych, o ile podmiot kontrolowany wyrazi zgodę na przeprowadzenie kontroli, a IP II zachowa w aktach kontroli dowód na uzyskanie ww. zgody. Dodatkowo wprowadzono drobne zmiany w podrozdziałach 6.2.1, 6.3 oraz 8.1 – wynikające ze zmian wprowadzonych zaktualizowanymi Wytycznymi MRR w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym (MRR/H/10(5)06/2012) z dnia 5 czerwca 2012 r.

d) W okresie sprawozdawczym dokonano trzech aktualizacji Zasad kwalifikowania wydatków w ramach RPO WM 2007-2013.

Poniżej wyszczególniono najważniejsze zmiany.

- Uchwała Nr 1179/165/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z **dnia 5 czerwca 2012 r.**

Główne powody wprowadzenia zmian: bieżąca aktualizacja podstaw prawnych; konieczność doprecyzowania zapisów ze względu na zmiany wprowadzone do wzoru umowy o dofinansowanie; konieczność doprecyzowania zapisów w związku z przygotowaniem dokumentacji konkursowej dla Funduszu Powierniczego JEREMIE; uproszczenia - rekomendowane przez Zespół do spraw uproszczeń w systemie wdrażania środków unijnych w ramach RPO WM 2007-2013; Wprowadzenie zaleceń Instytucji Koordynującej RPO.

- Uchwała Nr 2141/202/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z **dnia 16 października 2012 r.**

Główne powody wprowadzenia zmian: doprecyzowanie zapisu ze względu na wprowadzenie zasady cross-financing; doprecyzowanie zapisu w związku z wprowadzeniem zasady konkurencyjności.

- Uchwała Nr 2362/210/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 20 listopada 2012 r. Głównym powodem wprowadzenia zmian był fakt iż, jest to jedna z dwóch uchwał, powstałych w wyniku podziału (ze względu na właściwości) Uchwały Nr 403/118/08 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie Zasad kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013, wzoru wniosku o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013 oraz instrukcji wypełniania tego wniosku, a także konieczność doprecyzowania zapisów dotyczących Działania 1.7 Promocja gospodarcza.

5. Prace nad kryteriami wyboru projektów

Tabela 6. Zakres zmian w kryteriach wyboru projektów

Tytuł uchwały	Zakres zmian w kryteriach
Uchwała Nr 1/12 z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	Doprecyzowano zapisy szczegółowych kryteriów wyboru projektów dla Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości. M.in. dodano zapis, który dotyczy realizacji projektów na terenie kilku powiatów. Dodano też przypis do kryterium związanego ze stosowaniem w projekcie technologii.
Uchwała Nr 3/12 z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	Doprecyzowano zapisy szczegółowych kryteriów wyboru projektów dla Działania 3.1 Infrastruktura drogowa, Działania 3.2 Regionalny transport publiczny oraz Działania 4.2 Ochrona powierzchni ziemi. Wprowadzono zmiany o charakterze porządkującym, których celem jest ujednoczenie zapisów dotyczących punktacji w Kryteriach oraz wyeliminowano wątpliwości dotyczące sposobu oceny projektów.
Uchwała Nr 4/12 z dnia 16 maja 2012 roku w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	Zmiana Kryteriów w obszarze szczegółowych kryteriów merytorycznych dla Działań 1.1, 1.3, 1.4, 3.3, 4.1, 4.2, 4.4, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2 i 7.3. Zmiany mają na celu uszczegółowienie zasad punktowania kryteriów, w większości przypadków poprzez uzupełnienie zapisów o możliwości przyznania 0 punktów lub sumowania ocen częściowych w ramach kryterium. Pozwoli to zmniejszyć ryzyko rozbieżności w interpretacji danego kryterium przez różnych ekspertów. W przypadku Działania 4.2 w kryterium nr 2: sformułowanie „wymienione powyżej lub” zmieniono na „wymienione powyżej i”; dotychczasowy zapis mógłby prowadzić do przyznawania punktacji w sposób uznaniowy. W kryterium nr 4: sformułowanie „przez większą liczbę podmiotów” zamieniono na „przez więcej niż dwa podmioty” w celu dookreślenia dolnego przedziału liczby podmiotów realizujących projekt w partnerstwie, niezbędnego do uzyskania maksymalnej oceny. Proponowane zmiany nie powodują modyfikacji maksymalnej lub częściowej liczby punktów przyznawanych w poszczególnych kryteriach. Wprowadzono nowy schemat dot. Menedżera Funduszu Powierniczego JEREMIE w kryteriach merytorycznych do Działania 1.4., który pozwoli na uruchomienie konkursu polegającego na wyborze Menedżera Funduszu.

<p>Uchwała Nr 6/12 z dnia 22 sierpnia 2012 roku w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Zmiana szczegółowych kryteriów merytorycznych dla Działań: 4.2 „Ochrona powierzchni ziemi” oraz Działania 5.1 „Transport miejski”.</p> <p>Zmiany do kryteriów dla Działania 4.2 zostały wprowadzone w związku z identyfikacją barier uniemożliwiających uzyskanie pozytywnej oceny w konkursie z 2011 r. W konkursie z 2011 r. do etapu oceny strategicznej i merytorycznej szczegółowej przekazanych zostało 11 wniosków, ale tylko 4 uzyskało ocenę pozytywną. W związku z powyższym wprowadzono zmiany polegające na podniesieniu liczby punktów w celu zwiększenia możliwości uzyskania oceny pozytywnej na tym etapie weryfikacji. Liczbę punktów ogółem podwyższono o 12 punktów do 62 punktów maksymalnie. Ponadto, w związku z identyfikacją istotnej grupy wnioskodawców, którzy swoje projekty będą realizować na obszarach niewpisanych do systemu NATURA 2000, ale ze względu na swój charakter, projekty te będą oddziaływać na obszary NATURA 2000, zaproponowano dodatkowy wariant, który zwiększy możliwość uzyskania punktów w kryterium dotyczącym lokalizacji projektu. W tym wariancie zaproponowano 10 pkt. tak jak w przypadku lokalizacji projektu na obszarze NATURA 2000.</p> <p>Zmiana kryteriów dla Działania 5.1. „Transport miejski” wynika z aktualizacji SZOP, w którym został zmieniony załącznik nr 3 „Tabela wskaźników produktu i rezultatu na poziomie działania” zawierający wskaźniki wybierane przez beneficjentów we wnioskach o dofinansowanie. Z katalogu wskaźników przypisanych do Działania 5.1 usunięto wskaźniki produktu. W związku z powyższym nie ma możliwości zastosowania przy ocenie merytorycznej kryterium pn. „Poprawa użyteczności transportu miejskiego poprzez modernizację, budowę i rozbudowę infrastruktury towarzyszącej w zakresie transportu miejskiego” w dotychczasowym brzmieniu. Proponowane zmiany nie powodują modyfikacji maksymalnej lub częściowej liczby punktów przyznawanych w kryterium nr 1.</p>
<p>Uchwała Nr 10/12 z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Zmiana Kryteriów w obszarze szczegółowych kryteriów merytorycznych dla Działania 4.2. „Ochrona powierzchni ziemi” na potrzeby planowanego do ogłoszenia w grudniu 2012 r. konkursu „Segregacja odpadów”.</p> <p>Do kryteriów dla Działania 4.2 zostały wprowadzone nowe kryteria szczegółowe. W ramach konkursu interwencją Działania 4.2 mają być objęte projekty dotyczące wsparcia systemów selektywnej zbiórki i odpadów. Planowany konkurs jest odpowiedzią na wymogi wchodzących w życie w 2013 roku zapisów Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a realizowane w ramach konkursu projekty przyczynią się do zmniejszenia ilości składowanych odpadów.</p>

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono badań ewaluacyjnych w zakresie przedmiotowych kryteriów oraz IZ RPO WM nie planuje przeprowadzenia takich badań w przyszłym okresie sprawozdawczym.

6. Prace nad przygotowaniem/zmianą programów pomocowych

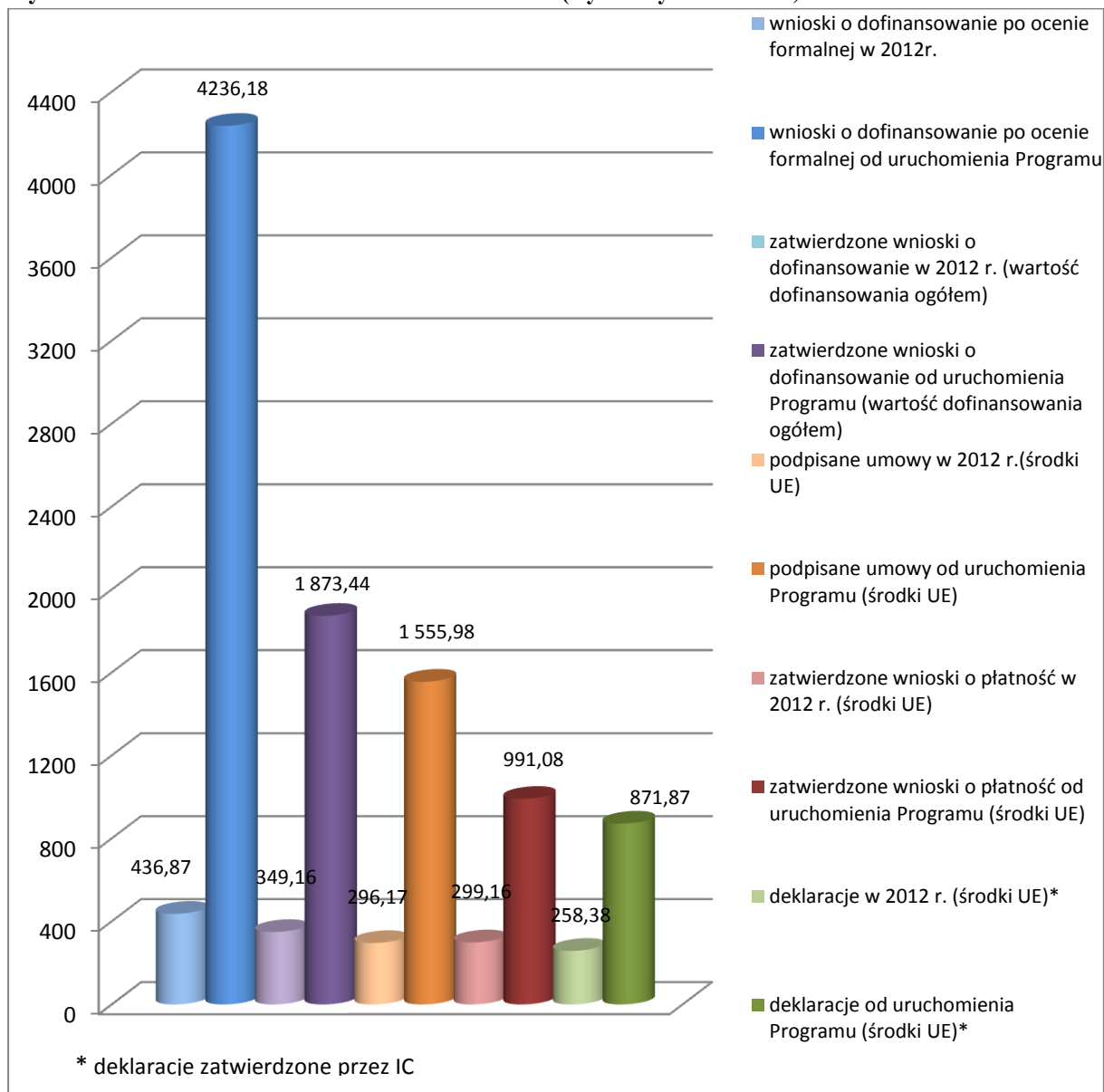
W okresie sprawozdawczym nie było zmian w zakresie programów pomocowych. Jednakże, odnosząc się do kwestii zmiany rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z 26 października 2011 r. w sprawie udzielania pomocy ze środków instrumentów inżynierii

finansowej w ramach regionalnych programów operacyjnych należy podkreślić, iż najważniejszą zmianą w zakresie zasad udzielania pomocy jest poszerzenie kręgu podmiotów, które mogą udzielać pomocy ze środków utworzonych przez siebie instrumentów inżynierii finansowej w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych – uzyskanych bezpośrednio z RPO na podstawie umowy o dofinansowanie lub ze środków Funduszu Powierniczego w ramach inicjatywy JEREMIE zasilanego z wkładów finansowych z RPO. Zgodnie z nieobowiązującym już rozporządzeniem (§ 1 ust. 3) podmiotami tymi były wyłącznie fundusze pożyczkowe i poręczeniowe, natomiast wprowadzona zmiana polegała na poszerzeniu ww. kręgu podmiotów poprzez dodanie m.in. banków. Modyfikacja ta pozwoliła na uwzględnienie w Strategiach Inwestycyjnych złożonych w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w ramach Działania 1.4 JEREMIE, produktów wdrażanych przez banki – poręczenie portfelowe.

2.1.6.2. Analiza postępu finansowego i rzeczowego

Od początku uruchomienia Programu wartość wniosków o dofinansowanie pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym wzrosła o 436 869 866,10 euro w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego do 4 236 181 516,63 euro. W okresie sprawozdawczym odnotowano znaczący postęp w kontraktowaniu środków. W stosunku do poprzedniego okresu wartość podpisanych umów w części UE wzrosła o 296 167 807,47 euro do 1 555 980 888,12 euro, co oznacza wykorzystanie alokacji na poziomie 83%. W ramach podpisanych umów beneficjenci złożyli poprawne wnioski o płatność, których wartość na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 991 078 928,94 euro (dofinansowanie UE), tj. 52,86% alokacji przewidzianej na realizację Programu. Od uruchomienia Programu wartość wydatków odpowiadających środkom UE wykazanych w deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej wyniosła 871 870 952,53 euro (46,66% alokacji) i wzrosła w stosunku do stanu na koniec 2011 r. o 258 381 980,02 euro.

Wykres 2. Stan wdrażania dofinansowania RPO WM (wyrażony w mln euro)

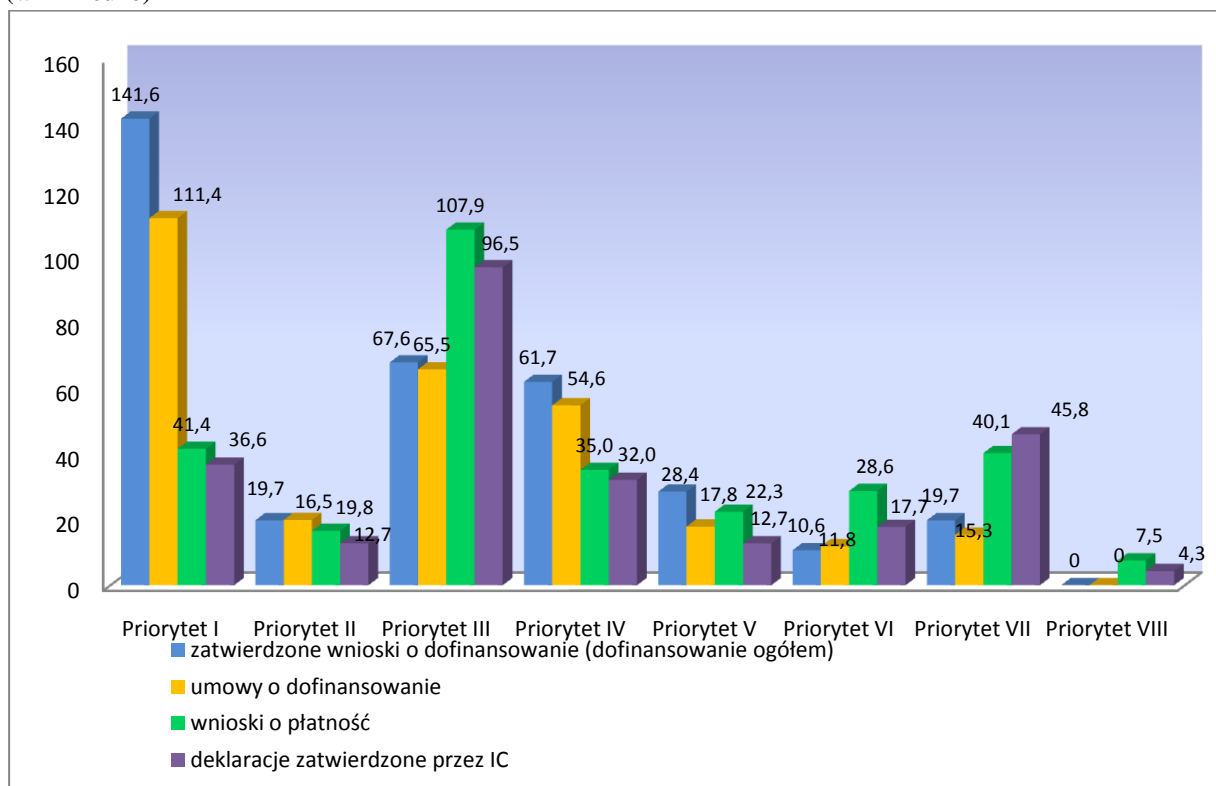
Źródło: opracowanie własne

W stosunku do dostępnej na lata 2007-13 alokacji, priorytetami o najwyższym stopniu kontraktacji są: Priorytet III *Regionalny system transportowy* (90,59%) oraz Priorytet VII *Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego* (93,98%). Priorytety te wygenerowały również najwięcej płatności wykazanych w zatwierdzonych wnioskach o płatność, odpowiednio Priorytet III – 401 855 738,89 euro (73,17%) oraz Priorytet VII – 117 710 913,77 euro (70,83%) (wydatki kwalifikowane wykazane przez beneficjentów od początku uruchomienia Programu w części odpowiadającej środkom UE).

Priorytetami, których realizacja przebiega wolniej są: Priorytet VI *Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji* oraz Priorytet II *Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza*. Kontraktacja w tych priorytetach wyniosła odpowiednio 68,69% i 74,22% w stosunku do alokacji na Priorytet. Natomiast w ramach płatności wykazanych w zatwierdzonych wnioskach o płatność najmniej zrealizowano w ramach Priorytetu II – 13,24 % w stosunku do alokacji na Priorytet oraz w ramach Priorytetu I (42,30%) i Priorytetu IV (44,47%) (wydatki kwalifikowane

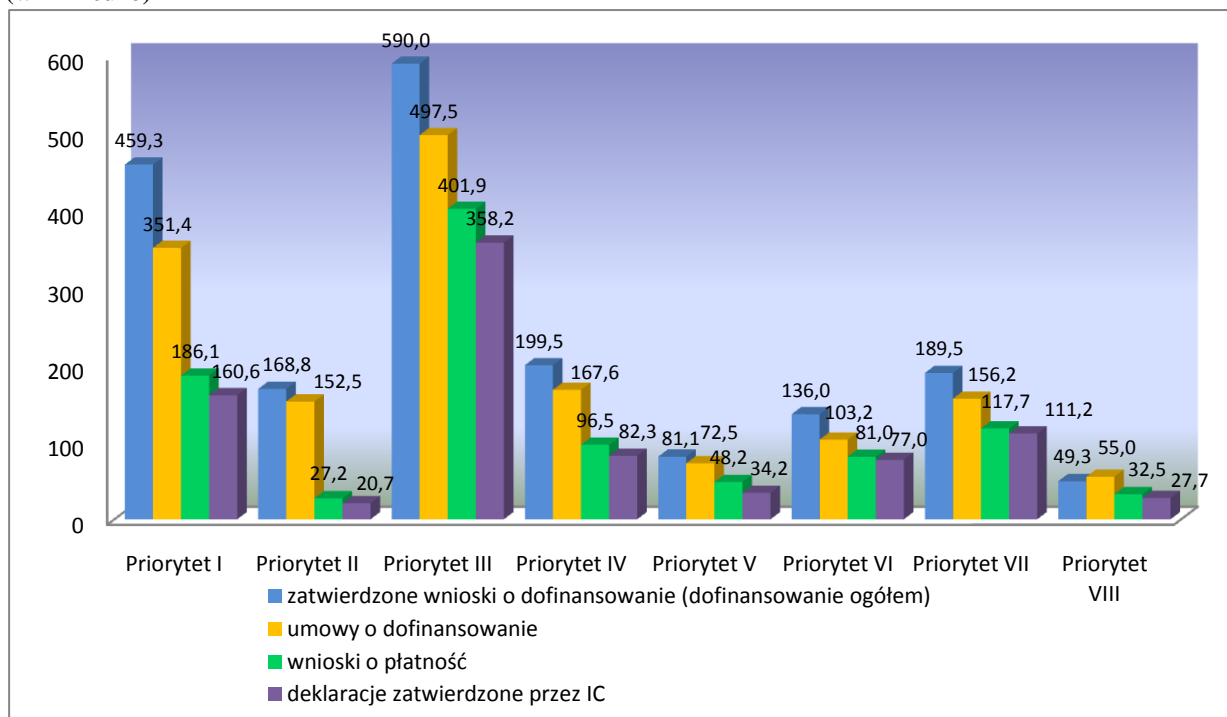
wykazane przez beneficjentów od początku uruchomienia Programu w części odpowiadającej środkom UE).

Wykres 3. Stan wdrażania w okresie sprawozdawczym – jeżeli nie wskazano inaczej w części EFRR (w mln euro)

Źródło: opracowanie własne

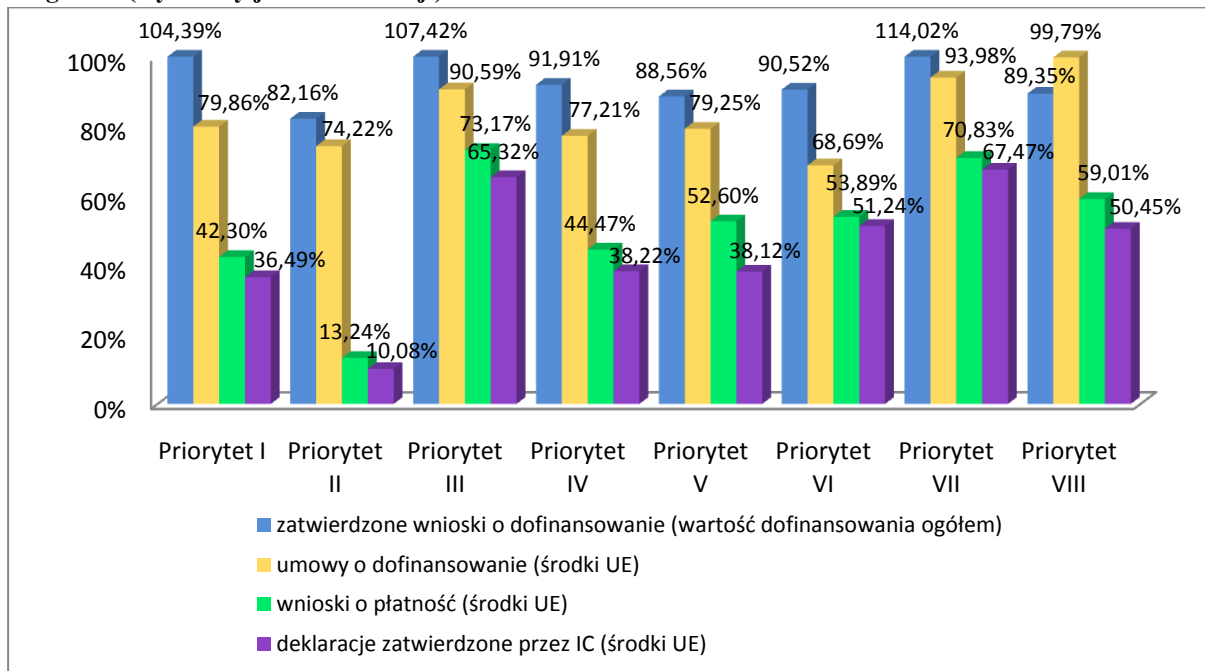
Wykres 4. Stan wdrażania od początku realizacji programu – jeżeli nie wskazano inaczej w części EFRR (w mln euro)

Źródło: opracowanie własne

Według zatwierdzonych deklaracji wydatków przez Instytucję Certyfikującą najwięcej wykorzystano środków UE w ramach Priorytetu VII - 67,47% dostępnej alokacji na Priorytet, natomiast najmniej wykorzystano w ramach Priorytetu II – 10,08%.

Wykres 5. Stan wdrażania RPO WM w podziale na osie priorytetowe narastająco od początku realizacji Programu (wyrażony jako % alokacji)

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowe wskaźniki finansowe i rzeczowe zostały opisane w Punkcie 3 *Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania Programu wg priorytetów*.

Wśród projektów realizowanych w ramach RPO WM znajdują się projekty realizowane w trybie konkursowym, jak również realizowane w trybie indywidualnym (projekty kluczowe).

Projekty kluczowe

Na koniec okresu sprawozdawczego, na liście podstawowej IWIPK RPO WM 2007-2013 znajdowało się 81 projektów kluczowych na orientacyjną kwotę dofinansowania 743 264 059,82 euro. Natomiast na liście rezerwowej IWIPK umieszczono 25 projektów na orientacyjną kwotę dofinansowania 206 225 545,56 euro.

Lista projektów kluczowych aktualizowana była 12 razy w 2012 r. Podsumowując, zmiany te polegały na: przesunięciu 2 projektów z listy podstawowej IWIPK na listę rezerwową IWIPK, usunięciu 4 projektów z listy rezerwowej IWIPK, dodaniu do listy rezerwowej IWIPK 12 nowych projektów, dodaniu do listy podstawowej 6 nowych projektów oraz przeniesieniu z listy rezerwowej na listę podstawową 12 projektów. Szczegółowy opis odnośnie wszystkich zmian na liście projektów kluczowych został przedstawiony w punkcie 2.1.6.1 *System realizacji programu*.

Na obecnym etapie realizacji RPO WM, wprowadzane zmiany na liście projektów kluczowych, są mechanizmem pozwalającym w sposób efektywny wykorzystać dostępne środki finansowe, w szczególności powstałe w wyniku oszczędności. Z kolei działania polegające na usuwaniu projektów czy przenoszeniu na listę rezerwową mają charakter dyscyplinujący i porządkujący.

W 2012 roku ogłoszone zostały cztery nabory projektów na listę rezerwową IWIPK. Preferowane były projekty gotowe do realizacji. Każdorazowo wymagane było przedstawienie wyboru wskaźników możliwych do osiągnięcia w wyniku realizacji planowanego przedsięwzięcia. Nabory ogłoszono w ramach:

- a) Działania 2.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu, Priorytet II Przyspieszenie e - Rozwoju Mazowsza (w okresie od 20 czerwca do 20 lipca 2012 r.),
- b) Działania 1.2 Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka, Priorytet I Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu (w okresie od 18 lipca do 17 sierpnia 2012 r.),
- c) Działania 7.1 Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia, Priorytet VII Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego (w okresie od dnia 12 września 2012 r. do dnia 26 września 2012 r.),
- d) Działania 1.7 Promocja gospodarcza, Priorytet I Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu (w okresie od dnia 24 października do dnia 7 listopada 2012 r.).

Dla projektów umieszczonych na liście rezerwowej IWIPK nie są rezerwowane środki finansowe. Lista rezerwowa IWIPK stanowi źródło danych o projektach, które w przypadku wykazania gotowości do realizacji i dostępności wolnych środków finansowych, mogą uzyskać dofinansowanie. Zgodnie z „Zasadami modyfikacji projektów kluczowych i IWIPK”, przenosząc projekt rezerwowy na listę podstawową należy analizować, m.in.: sytuację finansową w Działaniu, osiągnięcie wskaźników w Działaniu w wyniku dofinansowania proponowanego do przeniesienia projektu, stan przygotowania pozostałych załączników do wniosku o dofinansowanie, występowanie pomocy publicznej w projekcie, wskaźniki, które mogłyby zostać osiągnięte w przypadku przeznaczenia kwoty w podobnej wysokości na projekty znajdujące się na liście rezerwowej w ramach danego konkursu oraz inne alternatywne rozwiązania.

Do końca okresu sprawozdawczego podpisano 63 umowy na kwotę dofinansowania z EFRR 655 424 922,99 euro, co stanowi 35% alokacji przeznaczanej na Program. W samym 2012 r. zawarto 19 umów o dofinansowanie. Natomiast we wnioskach o płatność rozliczono wydatki na kwotę 332 838 940,71 euro (EFRR). Najwięcej projektów realizowanych jest w ramach Działania 3.1 – 14 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR 211 413 336,43 euro.

Na koniec 2012 r.:

- ✓ 8 projektów miało status projektów zakończonych, tj. posiadających zatwierdzone wnioski o płatność końcową,
- ✓ 3 projekty miały wnioski zatwierdzone do dofinansowania,
- ✓ 13 projektów było w trakcie oceny formalnej i merytorycznej,
- ✓ 2 projekty nie miały zawartych pre-umów i nie złożono wniosków o dofinansowanie.

W wykazie projektów kluczowych znajdują się projekty wyróżniające się wielkością, skalą oddziaływania oraz znaczeniem dla kształtowania procesów rozwoju społeczno-gospodarczego, dlatego w związku z ich szczególnym charakterem, na różnym etapie ich realizacji, mogą pojawić się opóźnienia. Na koniec okresu sprawozdawczego stwierdzono opóźnienia w 7 projektach realizowanych, dla których zawarto umowy o dofinansowanie w stosunku do założonego pierwotnie harmonogramu. Dodatkowo, opóźnienia wystąpiły w 3 przygotowywanych projektach, dla których nie zawarto umów o dofinansowanie. Opóźnienia te wynikały m.in. z problemów dotyczących: uzyskaniem niezbędnych pozwoleń, uzyskaniem niezbędnych środków finansowych na realizację

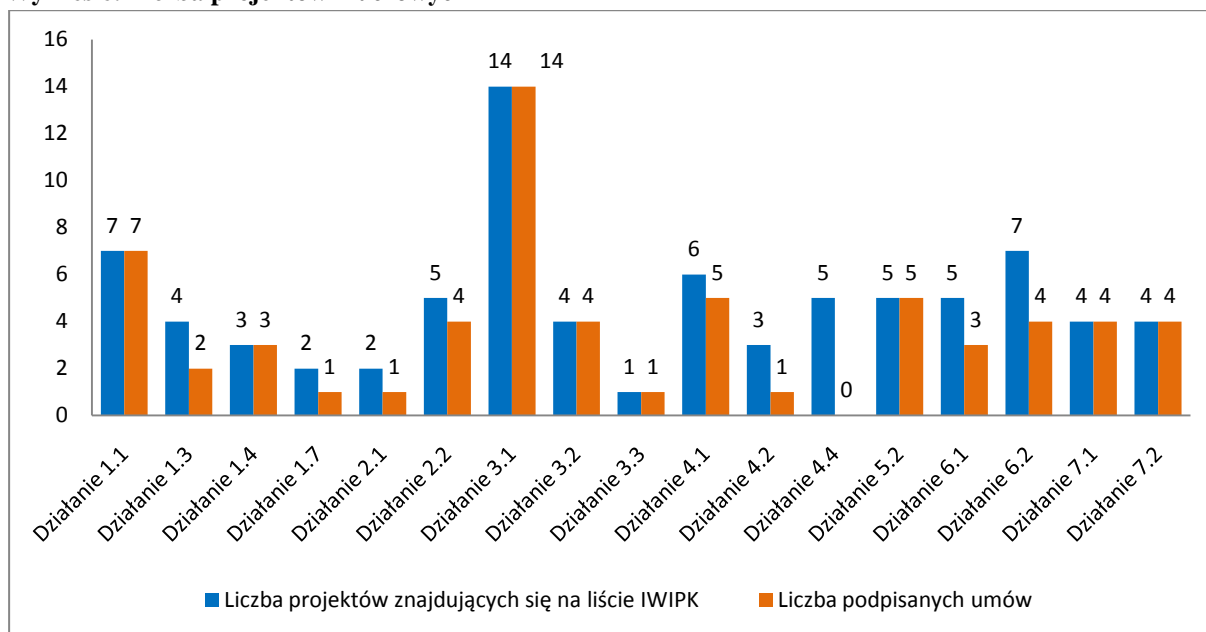
projektu, kwestią pomocy publicznej, opóźnienia wykonawcy w budowie, wydłużania się procedur przetargowych, konieczność ponownego wyłaniania wykonawcy.

Działania mające na celu przyspieszenie przygotowania i nacisk na monitorowanie projektów kluczowych, które pozwalają na podejmowanie stosownych działań zaradczych minimalizujących zagrożenia to:

- Stosowanie Zasad modyfikacji projektów kluczowych i Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013;
- Wprowadzanie zmian harmonogramu przygotowania projektu tylko, gdy wynikają ze znaczącej modyfikacji założeń lub zakresu rzeczowego projektu;
- Ustalenie ostatecznego terminu złożenia wniosku o dofinansowanie;
- Monitorowanie zagrożeń dotyczących realizacji projektów kluczowych – comiesięcznie na posiedzeniu Zarządu Województwa Mazowieckiego omawiany jest stan przygotowania projektów kluczowych i występujące problemy;
- Aktualizowanie harmonogramu projektów kluczowych – przygotowujący raz na kwartał harmonogram zawiera planowane daty zawarcia pre-umów oraz terminy złożenia wniosków o dofinansowanie. Harmonogram jest przedstawiany kwartalnie Zarządowi Województwa Mazowieckiego, Komitetowi Monitorującemu RPO WM oraz Komisji Europejskiej.
- Podniesienie jakości danych w informacji miesięcznej dla IK RPO z realizacji projektów kluczowych w ramach RPO WM („druga para oczu”);
- Możliwość opiniowania wniosków projektów kluczowych przed ich formalnym złożeniem;
- Przeprowadzanie kontroli dużych projektów - kontrole dużych projektów przeprowadzane są przez min. 2 kontrolerów IP II, przy udziale min. 2 kontrolerów IZ co najmniej raz w każdym roku realizacji projektu;
- Monitorowanie projektów zagrożonych przekroczeniem minimalnego progu wartości dużego projektu;
- Instytucja Zarządzająca dokłada wszelkich starań, aby projekty były objęte doradztwem dzięki m.in. Inicjatywie JASPERS, project pipeline, a także wsparciu MJWPU. Pozwala to na wczesną identyfikację potencjalnych problemów, ich analizę i w efekcie odpowiednie dopracowanie projektów;
- Analizowanie spraw problematycznych, np. w zakresie pomocy publicznej, rozpoczyna się w momencie ich zidentyfikowania. Rozwiązując problem organizowane są indywidualne spotkania i konsultacje, wystosowywane zapytania do urzędów, zlecane ekspertyzy prawne itp.

Szczegółowy opis realizacji projektów kluczowych został przedstawiony w punkcie 3 *Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi.*

Wykres 6. Liczba projektów kluczowych

Źródło: opracowanie własne

Ogłoszone i przeprowadzone konkursy

Informację nt. ogłoszonych konkursów w okresie sprawozdawczym oraz od uruchomienia programu zawiera poniższa tabela.

Tabela 7. Konkursy ogłoszone w ramach RPO WM w latach 2007-2012

Priorytet / działanie	Złożone wnioski o dofinansowanie przed oceną formalną projektu (na podstawie danych z SEZAM stan na 31.12.2012)	Ogłoszone konkursy		
	Liczba	Data rozpoczęcia naboru	Data zakończenia naboru	Alokacja na konkurs (EUR)
PRIORYTET I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu	3 058	-	-	
1.1. Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego	39	30.06.2010	30.07.2010	5 000 000
1.2. Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka	27	29.04.2011	31.05.2011	5 000 000
	60	30.04.2012	11.07.2012	4 000 000
1.3. Kompleksowe przygotowanie	18	30.06.2008	29.09.2008	38 250 000

terenów pod działalność gospodarczą	20	12.03.2009	24.04.2009	31 812 947
1.4. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu	2	30.09.2009	30.11.2009	17 869 231
	6	30.09.2009	30.11.2009	9 350 288
	9	31.05.2011	29.07.2011	5 000 000
	2	25.06.2012	31.07.2012	7 500 000
1.5. Rozwój przedsiębiorczości	1 033	30.06.2008	06.10.2008	148 983 750
	686	30.06.2010	14.07.2010	16 000 000
	68	30.09.2011	14.10.2011	5 000 000
	156	17.10.2011	02.11.2011	5 000 000
	428	04.11.2011	25.11.2011	10 000 000
1.6. Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym	16	09.06.2009	08.12.2009	10 000 000
	22	30.09.2010	13.01.2011	5 000 000
	25	30.12.2011	28.02.2012	5 000 000
1.7. Promocja gospodarcza	15	30.11.2010	30.12.2010	2 500 000
	132	30.11.2010	31.05.2011	2 500 000
	181	30.12.2011	02.03.2012	2 000 000
1.8. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT).	28	04.08.2009	03.09.2009	6 369 732
	69	30.06.2011	29.06.2012	6 000 000
PRIORYTET II. Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza	756	-	-	-
2.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu	49	06.03.2009	15.04.2009	22 089 103
	146	31.08.2011	28.10.2011	10 000 000
2.2. Rozwój e- usług	71	28.07.2008	13.10.2008	21 823 525
	118	29.06.2012	28.09.2012	12 500 000
2.3. Technologie informacyjne i komunikacyjne dla MSP	171	04.03.2009	09.04.2009	4 742 344
	194	30.06.2011	31.08.2011	5 000 000
PRIORYTET III. Regionalny system transportowy	620	-	-	-
3.1. Infrastruktura drogowa	459	30.06.2008	13.10.2008	114 897 827
	142	30.06.2008	13.10.2008	102 739 904
PRIORYTET IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka	733	-	-	-

4.1. Gospodarka wodno-ściekowa	208	06.10.2008	07.11.2008	87 120 488
	112	21.04.2009	18.06.2009	16 368 134
4.2. Ochrona powierzchni ziemi	23	28.07.2008	20.10.2008	8 840 001
	24	31.05.2011	29.07.2011	6 500 000
	12	31.08.2012	31.10.2012	4 000 000
	0	19.12.2012	28.02.2013	3 500 000
4.3. Ochrona powietrza, energetyka	163	29.09.2010	29.10.2010	10 000 000
	132	29.10.2010	29.12.2010	20 000 000
4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu	47	16.06.2009	08.09.2009	11 979 810
PRIORYTET V. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu	134	-	-	-
5.1. Transport miejski	6	29.10.2010	30.11.2010	14 000 000
	9	29.02.2012	30.05.2012	5 500 000
5.2. Rewitalizacja miast	114	05.05.2009	04.06.2009	32 979 468
PRIORYTET VI. Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji	574	-	-	-
6.1. Kultura	182	30.06.2008	29.09.2008	55 758 336
6.2. Turystyka	380	21.04.2009	21.05.2009	30 000 000
PRIORYTET VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego	609	-	-	-
7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia	233	30.06.2008	06.10.2008	41 010 264
7.2. Infrastruktura służąca edukacji	339	19.05.2009	25.06.2009	60 000 000
7.3. Infrastruktura służąca pomocy społecznej	29	04.03.2009	07.04.2009	17 432 848

* kolorem czerwonym zaznaczono konkursy ogłoszone w okresie sprawozdawczym

Źródło: opracowanie własne

Łącznie od uruchomienia Programu ogłoszono 47 konkursów z alokacją powyżej 1 mld euro. W okresie sprawozdawczym ogłoszono 6 konkursów na łączną alokację 37 mln euro. Łącznie od uruchomienia Programu złożono 6 484 projektów, z czego w okresie sprawozdawczym 201 szt.

W okresie sprawozdawczym najwięcej wniosków aplikacyjnych zostało złożonych w odpowiedzi na nabory ogłoszone w Priorytecie II, tj. 118 wniosków, wszystkie złożone w Priorytecie wnioski dotyczyły działania 2.2 *Rozwój e-usług*. Duża liczba złożonych wniosków świadczy o ogromnym zainteresowaniu przedsiębiorców tym działaniem, którzy chętnie występują o dofinansowanie szczególnie w formie dotacji bezzwrotnej i bezpośredniej.

Najmniejszą ilość złożonych wniosków odnotowano w Priorytecie V *Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu*, dla działania 5.1 *Transport miejski*, gdzie w okresie sprawozdawczym wpłynęło 9 wniosków.

Zróżnicowana liczba wniosków złożonych w odpowiedzi na poszczególne konkursy w okresie sprawozdawczym wynika z faktu, że poszczególne działania skierowane są do różnych grup beneficjentów. Największą grupę stanowią przedsiębiorcy, którzy mogą uzyskać wsparcie w ramach Działań 1.2, 2.2 oraz 4.2 z kolei w Działaniu 1.4 i 5.1 największą grupę docelową stanowią jednostki samorządu terytorialnego. Różna jest również średnia wartość projektów w poszczególnych działaniach. Projekty realizowane przez przedsiębiorców mają zazwyczaj niższą wartość dofinansowania niż projekty realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Zróżnicowana jest również wielkość alokacji na poszczególne działania przeważają wartościowo alokacje na projekty z zakresu infrastruktury.

Tabela 8. Rozkład umów (z priorytetów I-VII) w przestrzeni, w podziale na subregiony, miasto/wieś i obszary defaworyzowane.

Subregion	2012			od uruchomienia Programu		
	Liczba umów	Wartość ogółem EUR	Dofinansowanie UE - EUR	Liczba umów	Wartość ogółem - EUR	Dofinansowanie UE - EUR
Subregiony¹						
Ciechanowsko-Płocki	43	58 122 139,27	35 519 059,72	240	445 977 778,40	269 358 000,05
M. st. Warszawa	134	90 249 639,86	52 191 221,77	310	485 857 420,33	269 939 672,77
Ostrołęcko-Siedlecki	74	72 759 080,90	36 394 182,42	336	490 488 796,33	332 561 589,98
Radomski	45	27 102 797,24	13 838 503,63	216	277 029 776,35	157 324 742,54
Warszawski-Wschodni	82	238 347 230,36	103 960 732,40	237	460 906 467,13	243 178 729,04
Warszawski-Zachodni	86	134 408 768,65	53 688 173,57	248	370 128 615,50	195 392 863,51
Miasto/wieś						
01 Obszar miejski	313	444 272 570,05	202 641 003,53	934	1 780 471 201,65	1 000 062 855,22
05 Obszary wiejskie	132	176 717 086,22	92 950 869,98	583	788 959 831,65	500 878 595,05

¹ Rozkład projektów w podziale na subregiony został stworzony w oparciu o miejsce realizacji projektu wpisanych we wnioskach aplikacyjnych. W związku z tym, że część projektów jest realizowana w gminach z kilku subregionów, umowy te zostały policzone dla każdego subregionu oddzielnie, a ich wartość została wyliczona proporcjonalnie względem liczby gmin z danego subregionu (kwota z umowy o dofinansowanie dzielona jest przez liczbę gmin a następnie mnożona przez liczbę gmin z danego subregionu).

Obszary problemowe ²						
mławsko-żuromiński	13	8 918 548,15	4 692 919,97	79	123 190 847,63	76 017 401,22
nadbużański	17	15 568 831,86	8 016 559,84	99	151 170 354,93	110 174 996,83
ostrołęcki	33	32 189 647,45	16 488 702,28	143	177 975 182,55	117 305 587,30
płocki	25	36 163 423,34	24 387 987,52	113	210 522 948,06	121 579 711,57
radomski	39	24 934 123,86	12 728 620,77	198	253 580 387,65	144 098 196,68

Źródło: Opracowanie własne

Analizując rozkład projektów w podziale subregionalnym należy podkreślić, że 70 umów realizowanych było w więcej niż jednym subregionie, w związku z czym suma z liczby umów realizowanych w poszczególnych subregionach jest inna niż liczba wszystkich umów podpisanych do końca 2012 roku. W ramach RPO WM najwięcej umów (pod względem wartości dofinansowania UE) realizowano w subregionie Ostrołęcko-Siedleckim - 22,66%, a najmniej w Radomski -10,72%. W okresie sprawozdawczym najwięcej umów (pod względem wartości dofinansowania UE) podpisano w subregionie Warszawskim-wschodnim - 35,17%, a najmniej w Radomskim 4,68%.

Analizując zróżnicowanie subregionów pod względem wartości dofinansowania w części EFRR, w przeliczeniu na 1 zameldowanego mieszkańca (dane GUS na koniec 2010 r.) wynika, że największe dofinansowanie EFRR otrzymały projekty z subregionu Ostrołęcko-Siedleckiego (438,70 euro/mieszkańca), a najmniej M. St. Warszawa (158,00 euro/ mieszkaniac).

W przekroju miasto i wieś, zarówno pod względem liczby jak i wartości, widoczna jest dominacja terenów miejskich. Blisko dwie trzecie wszystkich projektów, od początku uruchomienia Programu, realizowanych było na obszarach miejskich.

Blisko 39% umów o dofinansowanie podpisanych w ramach RPO WM realizowanych jest na obszarach uznanych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego za problemowe tj. na obszarach o peryferyjnym położeniu i o niskich zdolnościach wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju. Poszczególne obszary są dotknięte takimi problemami jak wysoki poziom bezrobocia i niski poziom przedsiębiorczości, słabość infrastruktury drogowo-kolejowej, depopulacja lub deformacja struktury demograficznej. Spośród 445 umów podpisanych w okresie sprawozdawczym 118 realizowanych było na obszarach problemowych, co stanowi około 26,5%.

² Obszary problemowe w całym sprawozdaniu zostały zdefiniowane zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego. Zaprojektowany algorytm przeliczania oparty jest na miejscach realizacji (gminy) zarejestrowanych w umowach o dofinansowanie. W związku z tym, że część projektów realizowana jest w kilku gminach dane prezentowane w sprawozdaniu należy traktować jako przybliżone. Gminy mają udział proporcjonalnie w ramach projektu (kwota projektu dzielona przez liczbę gmin). Wartość projektu w danym obszarze problemowym jest wynikiem następujących obliczeń: wartość dofinansowania z UE (dane z KSI) dzielona przez liczbę gmin (w których realizowany jest projekt) i mnożona przez liczbę gmin z danego obszaru problemowego (w których realizowany jest projekt), następnie taka wartość została podzielona przez kurs EUR/PLN 4,0968. W związku z powyższym projektów, ani ich wartości nie należy sumować gdyż jeden projekt może być realizowany w kilku obszarach problemowych.

Tabela 9. Rozkład projektów według obszarów wsparcia

Obszar wsparcia	2012			od uruchomienia Programu		
	Liczba umów	Wartość ogółem - EUR	Dofinansowanie UE - EUR	Liczba umów	Wartość ogółem - EUR	Dofinansowanie UE - EUR
Transport (Priorytet III)	4	189 334 903,88	65 480 391,08	216	890 726 584,69	497 512 849,57
Przedsiębiorczość (Działania: 1.3, 1.4., 1.5, 1.8)	197	135 098 124,38	49 473 754,01	643	541 933 040,71	235 948 226,53
B+R i społeczeństwo informacyjne (Działania: 1.1, 1.2, oraz Priorytet II)	109	102 549 315,08	73 116 253,66	246	299 630 595,65	213 457 170,01
Środowisko i energetyka (Priorytet IV)	43	102 783 971,50	53 754 505,13	111	263 673 258,32	167 605 372,98
Infrastruktura społeczna (Priorytet VII)	15	20 295 594,51	15 265 738,57	107	211 853 159,47	156 199 299,68
Turystyka i kultura (Priorytet VI)	8	31 705 807,06	11 809 755,78	70	192 942 078,82	103 204 612,77

Źródło: opracowanie własne

Najwięcej umów zostało zawartych na realizację projektów wspierających obszar przedsiębiorczości, a więc obszar, do którego odnosi się I cel szczegółowy RPO WM tj. *Rozwój gospodarki regionu, w tym gospodarki opartej na wiedzy*. Na osiągnięcie tego celu składają się również projekty realizowane w obszarze B+R i społeczeństwo informacyjne (drugi obszar wsparcia pod względem liczby zawartych umów). Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki jest więc najszerzej wspierany spośród wymienionych obszarów. Pod względem wartości dofinansowania w ramach EFRR ze względu na specyfikę projektów najczęściej środków zostało przekazanych na wsparcie obszaru Transport. Jest to odzwierciedleniem zidentyfikowanego na poziomie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego zagrożenia dla dalszego rozwoju regionu, jakim jest utrata spójności przestrzennej i marginalizacja znacznych obszarów województwa.

Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO*, a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013* i V. *Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Tabela 10. Rozkład projektów według rodzajów beneficjentów dla Priorytetów I-VII

Rodzaj beneficjenta	2012		od uruchomienia Programu	
	Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR	Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
przedsiębiorcy	336	111 410 142,20	850	303 688 261,37
jst ³	73	106 475 681,79	540	936 932 510,14
publiczny zakład opieki zdrowotnej	12	5 925 002,44	46	70 189 329,15
uczelnie/jednostki naukowe	14	58 380 652,05	32	106 067 389,38
fundacje/stowarzyszenia	4	4 322 633,86	13	19 967 853,36
Kościół Katolicki			13	15 651 471,71
jednostki administracji rządowej	4	8 953 562,72	11	14 279 015,17
niepubliczny zakład opieki zdrowotnej	2	124 198,45	7	626 171,28
JESSICA			3	33 185 852,37
inne kościoły i związki wyznaniowe			2	353 596,33

Źródło: opracowanie własne

Według danych na koniec okresu sprawozdawczego największą grupą beneficjentów byli przedsiębiorcy. Udział podmiotów gospodarczych w całej grupie beneficjentów wyniósł ponad 56% (wzrost o ponad 7 p. proc. względem poprzedniego okresu sprawozdawczego) biorąc pod uwagę liczbę zawartych umów, oraz 20,23% wartość dofinansowania ze środków UE (po wyłączeniu Pomocy Technicznej). Drugą największą grupą beneficjentów były jednostki samorządu terytorialnego, wraz z podległymi im organizacjami. Ten typ beneficjentów odpowiadał za 35,6% liczby umów oraz za 62,42% wartości dofinansowania z UE. Łącznie te dwie grupy beneficjentów miały dominującą pozycję zarówno w całkowitej liczbie umów - 91,63% jak i w wartości zakontraktowanego dofinansowania z UE – 82,66%. Obie te wartości nie uległy znaczącej zmianie w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym. W 2012 roku najwięcej umów podpisano z podmiotami gospodarczymi – 75,51% wszystkich umów (i 37,69% przyznanego dofinansowania z EFRR).

Średnia wartość projektu dofinansowanego w ramach RPO WM wyniosła 0,989 mln euro (spadek z 1,68 mln euro na koniec 2011 roku). Największą średnią wartość miały projekty realizowane przez uczelnie wyższe i jednostki naukowe – 3,31 mln euro (po wyłączeniu 3 projektów podpisanych w ramach inicjatywy JESSICA), a najmniejszą projekty z grupy „niepubliczny zakład opieki zdrowotnej” – 89,45 tys. euro. Wysoką średnią wartość (powyżej 1,5 mln euro) miały również projekty realizowane przez fundacje, jednostki samorządu terytorialnego, oraz publiczne zakłady opieki zdrowotnej. Projekty realizowane przez tych beneficjentów związane są w większości z budową, rozbudową lub modernizacją różnych obiektów budowlanych czy infrastrukturalnych. Tego typu projekty zwykle wiążą się z szerokim zakresem prac budowlanych, wymagających znacznych nakładów finansowych. Dominacja dwóch największych grup beneficjentów jest również związana z celami wyznaczonymi w RPO WM, a także z podziałem środków na poszczególne działania.

³ W ramach kategorii Jst zostały zliczone wszystkie wspólnoty samorządowe oraz podległe jednostki organizacyjne (gminne, powiatowe, wojewódzkie)

W RPO WM, zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego szans rozwojowych upatruje się we wsparciu projektów w zakresie aktywności gospodarczej, a także w realizacji inwestycji infrastrukturalnych, zwłaszcza transportowych. W związku z tym znaczną część alokacji przypisano działaniom, które są ukierunkowane na wsparcie tego typu projektów.

Tabela 11. Rozkład projektów według działów gospodarki dla Priorytetów I-VII

Dział gospodarki	2012		od uruchomienia Programu	
	Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR	Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
22 Inne niewyszczególnione usługi	163	71 091 010,91	420	210 600 612,98
17 Administracja publiczna	20	21 479 200,72	346	652 326 964,34
06 Nieokreślony przemysł wytwórczy	77	13 314 942,12	202	45 362 328,64
19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	44	10 709 319,82	121	79 597 484,70
21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	38	46 619 849,21	89	112 802 192,67
18 Edukacja	15	36 591 252,99	72	111 491 582,99
13 Handel hurtowy i detaliczny	28	1 361 205,93	63	6 568 403,25
12 Budownictwo	15	2 117 407,74	54	10 982 843,39
20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	5	5 393 263,35	34	51 795 752,27
03 Produkcja produktów żywnościowych i napojów	13	2 303 725,48	28	7 478 444,14
14 Hotele i restauracje	3	6 141 324,28	18	19 504 048,18
08 Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej, gazu i ciepła	6	3 874 726,42	15	11 032 657,11
11 Transport	6	61 163 162,23	15	111 371 419,90
16 Obsługa nieruchomości, wynajem i prowadzenie działalności gospodarczej	5	3 493 201,53	10	13 388 409,26
04 Wytwarzanie tekstyliów i wyrobów włókienniczych	2	273 872,29	8	672 463,13
15 Pośrednictwo finansowe	2	9 940 929,51	8	36 668 636,53
09 Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	0	-	6	17 550 988,32
10 Poczta i telekomunikacja	2	212 271,77	6	1 166 709,67
05 Wytwarzanie urządzeń transportowych	0	-	1	492 367,60
07 Górnictwo i kopalnictwo surowców energetycznych	1	87 141,18	1	87 141,18
RAZEM	445	296 167 807,47	1517	1 500 941 450,26

Źródło: opracowanie własne

Analizując rozkład projektów według działów gospodarki można stwierdzić, że największa grupa beneficjentów działa w branży prostych, niespecjalistycznych usług. Wśród podmiotów prywatnych drugą, największą, grupę stanowiły przedsiębiorstwa z nieokreślonego przemysłu wytwórczego. Taki rozkład beneficjentów jest zgodny ze strukturą przedsiębiorstw funkcjonujących na Mazowszu, w szczególności w sektorze MŚP. Struktura ta nie uległa znaczących zmianom w porównaniu

z poprzednim okresem sprawozdawczym. Pomimo faktu, że liczebnie grupa przedsiębiorców uzyskała największe wsparcie, to pod względem wartości przyznanego donofinansowania dominowały projekty realizowane przez administrację publiczną. Jest to spowodowane odmiennym charakterem realizowanych projektów. Projekty publiczne są bowiem często projektami skomplikowanymi i kompleksowymi, przez co wymagają o wiele większych nakładów finansowych, zaś projekty przedsiębiorców są ograniczone do konkretnych przedsięwzięć pojedynczych przedsiębiorców.

Szczegółowa opis rozkładu przestrzennego realizowanych projektów w podziale na subregiony, obszary problemowe (defaworyzowane) jak i w podziale na miasto i wieś, działy gospodarki, jak również rozkład projektów według grup beneficjentów został przedstawiony w punkcie 3.1.1 niniejszego Sprawozdania, osobno dla każdego z priorytetów RPO WM.

Postęp rzeczowy

Głównym celem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego jest poprawa konkurencyjności regionu i zwiększenie jego spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Cel ten jest ściśle powiązany z zamierzeniami zawartymi w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, gdzie określono wizję rozwoju województwa jako obszaru najwyżej rozwiniętego gospodarczo w Polsce podejmującego uczestnictwo w rywalizacji z innymi rozwiniętymi regionami poprzez eliminowanie dysproporcji rozwojowych, rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapewnienie mieszkańcom Mazowsza optymalnych warunków do rozwoju jednostki, rodziny jak i całej społeczności, przy jednoczesnym zachowaniu spójnego i zrównoważonego rozwoju.

Cel główny RPO WM odzwierciedla dążenia do harmonijnego rozwoju województwa, który z jednej strony pozwoli na niwelowanie dysproporcji wewnętrznych w poziomie rozwoju, przekładających się na znaczne zróżnicowanie w poziomie życia mieszkańców, z drugiej zaś wpłynie na zmianę pozycji regionu w układzie międzynarodowym, zmniejszając dystans dzielący Mazowsze od innych regionów metropolitalnych.

W celu pomiaru postępu realizacji celu głównego RPO WM przyjęto szereg wskaźników, które w sposób możliwie szeroki będą przedstawiać wpływ realizacji Programu na założony cel główny. Zgodnie z danymi za 2012 rok oraz wynikami badania ewaluacyjnego przeprowadzonego modelem Hermin w 2010 roku wskaźniki realizacji celu głównego przedstawiają się następująco:

- zmiana Produktu Krajowego Brutto w cenach bieżących w wyniku realizacji Programu - 1,7%, co stanowi 170% wartości docelowej (wartość docelowa 1,0%),
- zmniejszenie stopy bezrobocia - 1%, co stanowi 188,7% wartości docelowej (wartość docelowa 0,53%),
- liczba utworzonych miejsc pracy brutto – 1 872,83 szt. (1 267,83 szt. na koniec 2011 r.), co stanowi 41,6% wartości docelowej (wartość docelowa 4 500 szt.),
- liczba utworzonych miejsc pracy netto – 20 380 szt., co stanowi 100,0% wartości docelowej (wartość docelowa 20 390 szt.),
- zwiększenie wartości dodanej brutto (w cenach bieżących) wg sektorów ekonomicznych – 4,6 mld PLN, co stanowi 138,6% wartości docelowej (wartość docelowa 3,32 mld PLN),
- zwiększenie dochodów sektora gospodarstw domowych – 4,07 mld zł, co stanowi 140,8% (wartość docelowa 2,89 mld PLN).

Wartości wskaźników realizacji celu głównego potwierdzają pozytywne oddziaływanie Programu na rozwój społeczno-gospodarczy województwa. Napływ środków w ramach realizacji RPO WM do gospodarki województwa mazowieckiego przyczynia się do zdynamizowania rozwoju gospodarczego regionu, co znajduje swoje potwierdzenie w wynikach badania ewaluacyjnego, według

którego wdrażanie Programu przyczyniło się do wzrostu PKB w regionie w samym 2012 roku o 1,7%. Jest to wartość wyższa od wartości docelowej założonej w Programie, którą zapisano na poziomie 1,0%. Należy jednak mieć na uwadze fakt, iż fundusze unijne zasilające obieg gospodarczy przyczyniają się także pośrednio do wzrostu inflacji, co z kolei oznacza, że realne wielkości wpływu będą kształtowały się na niższym poziomie niż wartości uzyskane na podstawie modelu. Ponadto, rezultaty przeprowadzonych symulacji makroekonomicznych pokazują, iż w latach 2007- 2013 wkład całości transferów skierowanych do regionu w ramach RPO WM w niwelowanie dystansu dzielącego wielkości charakteryzujące województwo mazowieckie do średniej wartości PKB per capita w PPS dla UE-27 (z poziomu 82.9% w 2006 r. do 105.2% w 2013 r.) ma wynieść 1.2 pkt. proc. Odnosząc wielkość regionalnego PKB do średniej dla Polski będzie można natomiast obserwować wzmocnienie roli województwa mazowieckiego jako gospodarczego lidera wśród polskich regionów – udział środków finansowych w ramach RPO WM we wzroście wspomnianego wskaźnika z 159.7% w 2006 r. do 160.2% w 2013 r. wyniesie 1.86 pkt. proc.

Wraz ze wzrostem poziomu PKB realizacja RPO WM przyczynia się również do wzrostu wartości dodanej brutto w takich sektorach ekonomicznych jak: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, usługi rynkowe i nierynkowe. Łącznie, bez budownictwa, wartość dodana brutto w gospodarce regionu, w wyniku wdrażania RPO WM, zwiększyła się w 2011 roku o 4,6 mld zł, co stanowi ponad jeden procent całkowitej wartości dodanej brutto wytworzonej w regionie. Jest to wartość wyższa od wartości docelowej założonej w Programie, którą zapisano na poziomie 3,32 mld zł. Uwzględniając symulacje przeprowadzone modelem Hermin do 2020 roku całkowita wartość dodana brutto w gospodarce regionu zwiększy się kumulatywnie o 29,23 mld zł, co stanowi blisko 11,2% wartości dodanej brutto województwa mazowieckiego z 2009 roku.

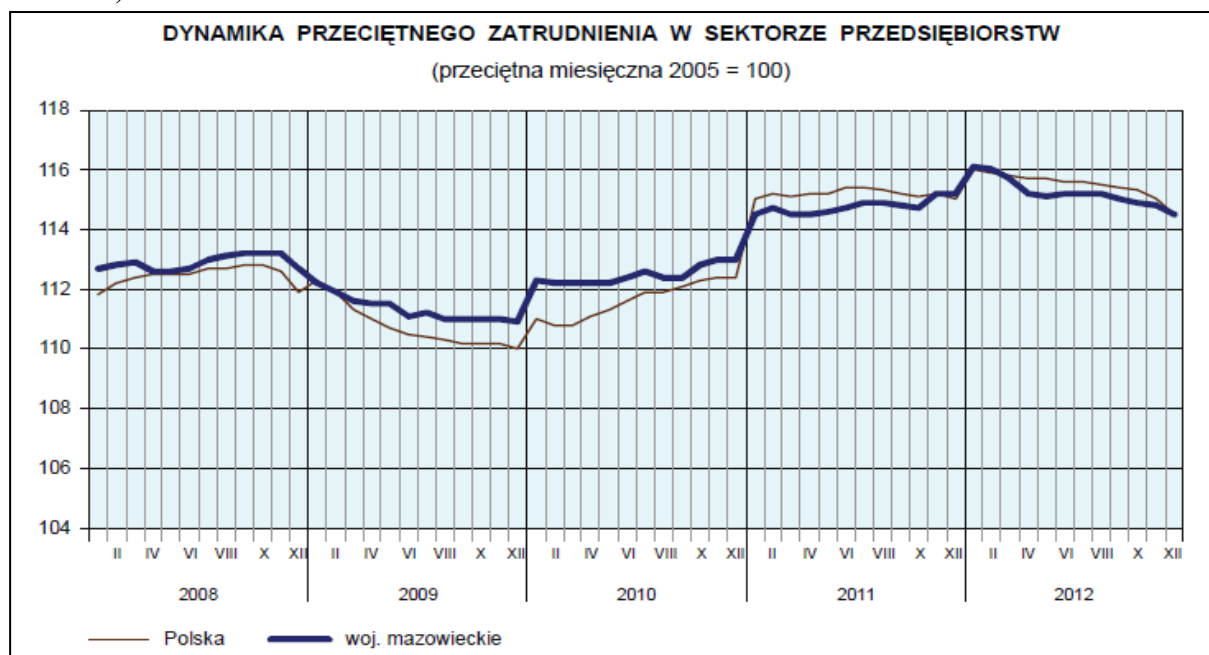
Obok konwergencji gospodarczej oraz poprawy konkurencyjności regionu realizacja RPO WM przyczynia się również do wzrostu zatrudnienia i tym samym podniesienia poziomu życia mieszkańców. Wyniki analizy wpływu środków w ramach programu na wskaźniki pozwalające monitorować sytuację na rynku pracy w województwie mazowieckim potwierdzają, iż realizacja RPO WM pozytywnie wpływa na proces aktywizacji zawodowej mieszkańców w całym okresie programowania. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w zatwierdzonych wnioskach o płatność końcową, realizacja Programu przyczyniła się do utworzenia w sposób bezpośredni 1 872,83 szt. nowych miejsc pracy, z czego 643,5 dla kobiet. Biorąc pod uwagę wszystkie podpisane umowy szacowana liczba utworzonych nowych miejsc pracy wynosi już 4557,45 szt., z czego 994,2 szt. dla kobiet. Problem dysproporcji w zatrudnieniu w podziale na płeć został opisany w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Z badania ewaluacyjnego przeprowadzonego modelem Hermin wynika, że całkowita liczba dodatkowo pracujących ogółem w efekcie wdrażania Programu wyniosła na koniec 2012 roku 20 380 osób, co przyczyniło się do ograniczenia stopy bezrobocia o 1 pkt. proc. (liczonej według metodologii BAEL).

W województwie Mazowieckim, jak i w całej Polsce od momentu wystąpienia kryzysu finansowego pod koniec 2008 r. odnotowuje się stały wzrost bezrobocia. Na koniec 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim wyniosła 10,8% (wzrost o 1 pkt. proc. w 2012 roku) podczas gdy średnia dla Polski była wyższa i wyniosła 13,4%.

Na koniec 2012 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 1331,3 tys. osób i było wyższe o 0,3% w ujęciu rocznym. W stosunku do 2011 roku największy wzrost zatrudnienia odnotowano w budownictwie (o 6,0%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,5%), a największy spadek w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,0%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 4,9%). Jednakże, od stycznia 2012 roku obserwuje odwrócenie trendu i spadek liczby zatrudnionych w przedsiębiorstwach.

Wykres 7. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2005=100)

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno gospodarczej województwa mazowieckiego w grudniu 2012 r.

Pomimo pozytywnego zjawiska, jakim jest względnie niższa stopa bezrobocia w całym województwie względem stopy w całym kraju, ważnym problemem pozostaje dysproporcja pomiędzy poszczególnymi powiatami. W województwie mazowieckim najniższe bezrobocie na koniec 2012 r. wystąpiło na terenie M. St. Warszawy (wzrost do 4,4% z 3,7% przed rokiem), natomiast największe na terenie powiatu szydłowskiego (wzrost do 37,6% z 37,1%).

Wpływ RPO WM na gospodarkę województwa mazowieckiego znajduje swoje odzwierciedlenie także we wzroście wynagrodzeń, dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych i w rezultacie we wzroście konsumpcji prywatnej, co z kolei przyczynia się do poprawy stopy życiowej mieszkańców regionu. Za sprawą wsparcia unijnego dochody sektora gospodarstw domowych wzrosły w 2012 roku o 4,07 mld zł, co w porównaniu z najnowszymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego za 2010 rok (dochody pierwotne brutto ogółem) stanowi 2,20%.

Należy podkreślić, iż wszystkie wartości wskaźników programowych zostały oszacowane na koniec okresu sprawozdawczego, to znaczy, że zostały wygenerowane z umów podpisanych do dnia 31 grudnia 2012 roku i wprowadzonych do systemu KSI. Stopień osiągnięcia wartości docelowych wskaźników przy poziomie kontraktacji wynoszącej 82,99% pozwala wstępnie stwierdzić, że przy założeniu utrzymania obecnej tendencji wszystkie wartości docelowe celu głównego RPO WM zostaną osiągnięte. Najniższy stopień realizacji zanotowano w odniesieniu do wskaźnika *Liczba utworzonych miejsc pracy brutto*. Należy podkreślić, iż pomimo faktu, że realizacja tego wskaźnika przedstawia się na poziomie 41,6% (wzrost z 28,2% na koniec 2011 r.) to szacowana realizacja jest znacząco wyższa i wynosi 101,3% wartości docelowej. W kolejnym okresie sprawozdawczym planowane jest utrzymanie proporcjonalnego osiągania wskaźników finansowych i rzeczowych, tak aby w 2013 r. i 2015 r. możliwe było wykazanie wartości założonych w Programie.

Reasumując, należy stwierdzić, że transfery finansowe wypłacane w ramach RPO WM przyczyniają się do pobudzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, co pośrednio znajduje swoje przełożenie na wzrost PKB per capita (PPP) w województwie z 83% średniej unijnej w 2006

roku do 102% w 2010 (dane Eurostat) oraz spadek bezrobocia rejestrowanego z 11,8% na koniec 2006r. do 10,8% wg stanu na koniec 2012 roku (dane GUS).

W konsekwencji dochodzi do przyspieszenia procesu konwergencji pomiędzy gospodarką regionu a innymi regionami unijnymi. Tym samym realizowany jest zarówno cel główny Programu, jak i cel nadrzędny Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, którym jest wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie prowadzące do poprawy jakości życia mieszkańców. O wzroście jakości życia mieszkańców województwa może również świadczyć wzrost nominalnych rocznych dochodów do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca z 24 783 zł do 30 608 zł w latach 2007-2010 (dane GUS).

Wdrażanie programu wykorzystuje mocne i słabe strony analizy SWOT. Instytucja Zarządzająca w toku podejmowanych działań maksymalizuje efekty wdrażania RPO WM poprzez m.in. likwidowanie dysproporcji społecznych na obszarach defaworyzowanych (np. likwidowanie białych plam w dostępie do Internetu), czy wykorzystanie potencjału Mazowsza poprzez rozwój lotniska w Modlinie. Podejmowane działania mają również na celu utrzymanie przewagi województwa w obszarze badań i rozwoju oraz powiązań sfery biznesu i nauki. Odzwierciedleniem całości działań podejmowanych przez Zarząd Województwa są wskaźniki kontekstowe obrazujące sytuację społeczno-gospodarczą w regionie. Województwo Mazowieckie niezmiennie odnotowuje najmniejsze bezrobocie spośród wszystkich województw zarówno wg. BAEL jak również metodologii GUS. Dobrym odzwierciedleniem poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej i co za tym idzie warunków życia ludności jest najwyższe saldo migracji zewnętrznych spośród wszystkich województw w Polsce.

W celu zmaksymalizowania efektów wynikających z wdrażania Programu, analizy potrzeb beneficjentów, a także stopnia osiągnięcia wartości docelowych wskaźników w poszczególnych priorytetach Instytucja Zarządzająca zwróciła się do KE z prośbą o akceptację realokacji środków z Priorytetu IV do VIII oraz z Priorytetu VI do VII. Ponadto Instytucja Zarządzająca planuje dokonać realokacji środków w Priorytecie IV z Działania 4.2 do Działania 4.3.

2.1.6.3. Rekomendacje KE

W dniu 18.12.2012 r. IZ RPO WM przesłała odpowiedź na uwagi KE do Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WM w 2011 r.

Jednym z zagadnień poruszonych w piśmie jest kwestia dotycząca nie uwzględnienia części uwag KE tj. Sprawozdanie odnosi się do dwóch pism Komisji, ale nie zawiera odpowiedzi na drugi list Komisji, dotyczący Sprawozdania za rok 2010. W 2011 r. Komisja Europejska (KE) przesłała do IZ RPO WM dwie informacje dotyczące zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z wdrażania RPO WM. Pierwsza informacja dotyczyła Sprawozdania za 2009 r., natomiast druga, przekazana pismem z dn. 28 sierpnia 2011 r., dotyczyła Sprawozdania rocznego za 2010 r. IZ RPO WM. IZ RPO WM przekazała odpowiedź na uwagi i zalecenia zawarte w drugim liście KE, pismem z dnia 18 października 2011r. (kserokopia pisma w załączeniu). Równocześnie, wszystkie uwagi KE zostały wymienione w Sprawozdaniu w rozdziale 2.1.6.3. *Rekomendacje KE*, oraz uwzględnione w jego treści.

W odniesieniu do zalecenia KE w zakresie przeprowadzenia szczegółowej analizy poszczególnych wartości docelowych wskaźników w Programie, porównania ich z innymi programami regionalnymi oraz wypracowania standardowego kosztu jednostkowego we wspólnych obszarach interwencji. Instytucja Zarządzająca RPO WM nie posiada dostępu do baz danych wskaźnikowych innych programów regionalnych. W związku z powyższym IZ RPO WM skierowała pismo do Instytucji Koordynującej RPO WM, z prośbą o wyliczenie średniego kosztu

jednostkowego wskaźników kluczowych z innych programów regionalnych. Jednocześnie, informuję, że dokonano takiej analizy w zakresie RPO WM na podstawie aktualnie podpisanych umów. Obliczony koszt jednostkowy poszczególnych wskaźników kluczowych, po uwzględnieniu planowanej inflacji (wyliczonej na podstawie danych historycznych GUS) zostanie wykorzystany w prognozowaniu wartości docelowych dla wskaźników poszczególnych Osi priorytetowych i Programu w kolejnej perspektywie finansowej. W odpowiedzi na ww. pismo IK RPO WM potwierdziła zamiar przeprowadzenia pilotażowego badania, którego celem będzie oszacowanie kosztów jednostkowych wskaźników. Jednakże badaniem zostaną objęte jedynie wybrane obszary inwestycyjne z kilku wybranych województw. Celem badania będzie także ocena zasadności ustalania jednolitych kosztów jednostkowych oraz ich zastosowania. W zależności od wyników badania możliwa będzie realizacja kolejnych badań w innych obszarach inwestycyjnych. IK RPO poinformuje o przebiegu prac związanych z realizacją badania pilotażowego oraz o jego wynikach.

W odniesieniu do prośby KE, aby wszystkie instytucje zarządzające wykazywały wartości dla wskaźników core (*pre-coded core indicators*), poniżej przedstawiono wyjaśnienia:

- **(nr 5) Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi**, mierzony jest w ramach Działania 1.2 Budowa sieci współpracy nauka – gospodarka. W systemie SFC2007 wprowadzono osiągniętą wartość wynoszącą „0”, co jest zgodne z wartościami dla powyższego Działania, w którym nie zakończono realizacji żadnej z umów, tj. nie wpłynęły żadne wnioski o płatność końcową. Należy mieć na względzie, że w ramach Działania 1.2 pierwszy konkurs przeprowadzono w 2011 roku. W odpowiedzi na ten konkurs złożono 27 wniosków o dofinansowanie, z czego 12 wniosków zostało pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym. Do dnia 30.11.2012 roku zatwierdzono do dofinansowania 8 projektów. Należy podkreślić, że w ramach konkursu zidentyfikowano przyczyny braku skuteczności, wśród których najważniejsze to:
 - niewłaściwie przygotowany montaż finansowy, nieprawidłowe zastosowanie przepisów programów pomocowych,
 - brak możliwości poprawy wniosków o dofinansowanie ze względu na tryb konkursu (konkurs zamknięty bez preselekcji)
 - ograniczenie możliwości zakupu gotowych wyników badań, czy technologii w ramach konkursu.

W związku z powyższym wdrożono następujące środki zaradcze:

- opracowano i aktualizowano listę odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, zawierające wyjaśnienia i doprecyzowanie specyfiki poszczególnych części projektów celowych, charakterystyczne dla projektów realizowanych w ramach Działania 1.2.
- umożliwiono wnioskodawcy skonsultowanie w MJWPU niezbędnych zmian do wprowadzenia w projektach na etapie poprawy wniosków podczas oceny formalnej.
- w ramach drugiego konkursu umożliwiono kwafikowalność projektów badawczo-wdrożeniowych, w których część badawcza rozpoczęła się zarówno po jak i przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.
- zmieniono formułę kolejnego konkursu na konkurs otwarty bez preselekcji, co umożliwiło wnioskodawcom poprawę i ponowne złożenie wniosków w przypadku ich odrzucenia na etapie oceny formalnej.

W kwietniu 2012 roku ogłoszono kolejny konkurs w ramach Działania 1.2, w odpowiedzi na który złożono 60 wniosków o dofinansowanie, z czego 37 zostało pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym. Na koniec grudnia zatwierdzono do realizacji 22 projekty, w pozostałych przypadkach trwa ocena merytoryczna.

Jednocześnie, ze względu na fakt realizowania projektów, zawierających w sobie elementy projektów badawczo-rozwojowych przez beneficjentów innych Działań, zdecydowano się rozszerzyć pomiar wskaźnika na projekty realizowane w ramach *Działania 1.6 Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym* (wszystkie projekty), a także analizowana jest możliwość pomiaru wskaźnika dla projektów realizowanych w ramach *Działania 1.5*.

- **(nr 8) Liczba wspartych start-upów**, w ramach RPO WM nie planowano realizacji działań ukierunkowanych na wsparcie przedsiębiorstw typu start-up, bowiem, zgodnie z zapisami Linii Demarkacyjnej takie wsparcie udzielane jest z poziomu krajowego. Równocześnie, wsparcie przedsiębiorstw typu start-up jest udzielane w ramach *Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia* Programu PO KL, które dedykowane jest do osób fizycznych, mających zamiar rozpocząć własną działalność gospodarczą i obejmuje pomoc finansową, a także wsparcie merytoryczno - doradcze zarówno w momencie zakładania firmy, jak również w początkowym okresie jej funkcjonowania.
- **(nr 40) Liczba projektów wspierających biznes, przedsiębiorczość, nowe technologie (na obszarach miejskich)**, wskaźnik ten jest możliwy do wyliczenia na podstawie posiadanych danych, jednakże nie wprowadzono go do systemu SFC 2007 ze względu na fakt, że nie koresponduje z nim żaden wskaźnik posiadający wartość docelową. W związku z tym, że w systemie SFC jest wymóg wprowadzania wartości docelowych, nie było możliwości wprowadzenia danych dla przedmiotowego wskaźnika.
- **(nr 41) Liczba projektów w zakresie promocji równości szans i włączenia społecznego mniejszości narodowych oraz młodzieży (na obszarach miejskich)**, wskaźnik ten nie jest możliwy do mierzenia, ze względu na brak realizacji tego typu projektów w ramach RPO WM. Zdaniem IZ RPO WM wskaźnik jest właściwy dla programów współfinansowanych w ramach EFS.

W zakresie zalecenia KE dotyczącego podjęcia działań w zakresie poprawy efektywności systemu zarządzania i kontroli, w szczególności w zakresie zamówień publicznych. IZ RPO WM publikuje na stronie www.mazovia.pl dane dotyczące nieprawidłowości stwierdzonych w Programie (tabele statystyczne w podziale) oraz zamieszcza informacje nt. najczęściej popełnianych przez beneficjentów błędów związanych z procedowaniem z zamówieniami publicznymi, a także przykłady naruszeń zidentyfikowanych przez audytorów KE z uwzględnieniem procedur związanych z udzielaniem zamówień w ramach projektów. Informacje nt. nieprawidłowości aktualizowane są kwartalnie, zgodnie z procesem raportowania do KE. W dziale „Nieprawidłowości” publikowane są również opinie i zalecenia dotyczące zamówień publicznych. IZ RPO WM celem przeciwdziałania nadużyciom finansowym na szkodę budżetu UE udostępniła dla osób, grup lub firm posiadających informacje o możliwych nadużyciach finansowych związanych z realizacją projektów unijnych na adres email: nieprawidlowoscirpovm@mazovia.pl, pod który można zgłaszać podejrzenia zaistnienia nadużycia związanego z funduszami UE. Ponadto, celem zwiększenia prawdopodobieństwa, że do KE deklarowane będą jedynie wydatki poniesione zgodnie z prawem wspólnotowym, zgodnie z *Wytycznymi Instytucji Zarządzającej w zakresie zasad przeprowadzania kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013*, przeprowadzane są kontrole ex-post przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. Analiza wyników powyższych kontroli pod kątem liczby i wartości stwierdzonych nieprawidłowości przeprowadzona od początku realizacji RPO WM, wykazuje celowość oraz ich skuteczność na poziomie 33% w odniesieniu do wszystkich nieprawidłowości w ramach RPO WM, bez względu na metodę wykrycia. Stwierdzenie

błędów/nieprawidłowości przed zawarciem umowy daje możliwość korygowania wysokości dofinansowania przed wypłatą środków beneficjentowi, co wskazuje na zasadność ich przeprowadzania. Ponadto, wprowadzony został dodatkowy mechanizm kontroli zamówień publicznych na poziomie wniosków o płatność, który wspomaga weryfikację przeprowadzaną podczas kontroli przed podpisaniem umowy, poprzez stosowanie uproszczonej listy sprawdzającej zamówienia publicznego. IP II (MJWPU) przeprowadziła łącznie w 2012 r. 10 szkoleń pt. „Prawo zamówień publicznych oraz unijna zasada konkurencyjności w ramach RPO WM 2007-2013” (stan na 30 grudnia 2012 r.). Połowę szkoleń przeprowadzono w Warszawie, a pozostałe w oddziałach zamiejscowych.

W odniesieniu do uwagi KE w zakresie nie przestrzegania terminu przedkładania dokumentów członkom Komitetu Monitorującego na 10 dni roboczych przed posiedzeniem Komitetu oraz rekomendacji dotyczącej posiadania rocznego harmonogramu spotkań Komitetu (zawierającym listę omawianych tematów) w celu uniknięcia wielu spotkań ad hoc. Nie jest możliwe zaplanowanie z rocznym wyprzedzeniem pełnej listy tematów omawianych na Komitecie ze wskazaniem, które kryteria bądź jaka alokacja będzie przedmiotem obrad. Jest to związane z faktem, że wszelkie decyzje o wprowadzeniu realokacji lub zmiany w kryteriach wyboru projektów są podejmowane przez Zarząd Województwa Mazowieckiego (ZWM) na podstawie informacji dotyczących analizy bieżącej sytuacji finansowej stopnia realizacji wskaźników w Programie, lub wyników i rekomendacji z badań ewaluacyjnych. Równocześnie, pod koniec każdego roku kalendarzowego ZWM przyjmuje harmonogram konkursów na rok następny, co może determinować tematy posiedzeń Komitetu.

Jednocześnie, IZ RPO WM w większości przypadków dotrzymuje terminu przedkładania dokumentacji. Tylko sytuacje wyjątkowe powodują odstępstwo od tej zasady, co jest każdorazowo uzasadniane. Niemniej, IZ RPO WM dokona wszelkich starań, aby wszystkie materiały były przedkładane członkom Komitetu co najmniej 10 dni roboczych przed terminem posiedzenia, zgodnie z Regulaminem.

W odniesieniu do uwagi KE, która dotyczy zróżnicowania w postępie we wdrażaniu w poszczególnych priorytetach. (W zakresie kontraktacji opóźnione są priorytety: Priorytet I (przedsiębiorczość) – 51,46% i Priorytet IV (energetyka i środowisko) – 50,16%, a w zakresie płatności: Priorytet II (e-rozwoj) – 4,8% (w tym przypadku niezwykle istotnym jest aby wzrost kontraktacji, który nastąpił w 2011 roku przelożył się na zwiększenie poziomu płatności), Priorytet IV (energetyka i środowisko) – 26,6% i Priorytet V (rozwoj obszarów miejskich) – 26,1%). W kontekście opóźnienia w kontraktacji w Priorytecie I oraz IV należy zauważyć, że dane w sprawozdaniu rocznym dotyczyły końca roku 2011 r. Wskutek ww. działań w 2012 r. nastąpił istotny wzrost kontraktacji środków w ramach Priorytetu I, II i IV. Zakontraktowane środki w Priorytetach I, II i IV stanowią ponad 41% wartości wszystkich zawartych dotychczas umów o dofinansowanie w ramach RPO WM oraz ponad 35% całej alokacji środków UE programu (Szczegółowe informacje zawarte w rozdziale 3. *Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi*).

W odniesieniu do zalecenia KE, w zakresie informacji zawartych w sprawozdaniu, tj., powinno ono zawierać szczegółową ocenę wsparcia sektora przedsiębiorstw w regionie (która wyjaśni jak dofinansowane instytucje otoczenia biznesu odpowiadają na zapotrzebowania przedsiębiorstw), oraz ocenę Programu z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości. Wnioski i rekomendacje przedstawione w badaniu ewaluacyjnym „Ocena wpływu działalności instytucji

otoczenia biznesu na rozwój sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw w województwie mazowieckim”.

Potencjał instytucji na obecnym etapie wydaje się wystarczający. Potwierdzają to zarówno opinie klientów jak i samoocena IOB. Zakres usług świadczonych przez instytucje jest szeroki. Praktycznie nie są widoczne braki w ofercie, a wprowadzanie nowych usług nie wydaje się konieczne. Poszerzenie oferty nie zawsze spotyka się z popytem ze strony MSP, o czym świadczą doświadczenia usług testowanych przez PARP w ramach sieci KSI/KSU. Świadczenie dużej ilości usług przy ograniczonych zasobach ludzkich może też skutkować ograniczeniem stopnia ich zaawansowania. Najbardziej praktyczny wydaje się model, który rozgraniczałby w wyraźny sposób usługi podstawowe i wyspecjalizowane (dostępne w ograniczonej liczbie IOB).

Na podstawie przeprowadzonego badania można wysunąć wniosek, że istnieje korelacja pomiędzy korzystaniem z usług świadczonych przez IOB w latach 2007-2011 a procesami rozwojowymi zachodzącymi w MSP, choć nie jest ona silna. Wniosek ten potwierdza zestawienie odsetka MSP korzystających z usług IOB oraz niekorzystających z usług IOB według zadeklarowanych zmian, które zaszły w firmach w ciągu ostatnich 5 lat. Z zestawienia tego wynika, że MSP korzystające z usług IOB częściej wprowadzały nowe usługi i produkty, częściej zwiększały zasięg geograficzny i skalę działalności, rzadziej ograniczały skalę i zasięg działalności. Po drugie, MSP które osiągnęły cele rozwojowe deklarowały, w jakim stopniu współpraca z IOB przyczyniła się do osiągnięcia danego celu. Nieco więcej niż 1/5 uznaje, że wprowadzenie nowych usług i produktów na rynek było możliwe dzięki tej współpracy.

Na podstawie badań można zakładać, że wsparcie publiczne przez samorząd województwa powinno w dużym stopniu skoncentrować się na funduszach pożyczkowych. Przemawia za tym kilka argumentów. Po pierwsze, usługi oferowane przez te instytucje są najbardziej efektywne (co wyraźnie wynika również z badania IOB). Po drugie, fundusze pożyczkowe są najbardziej skuteczne – te instytucje w największym stopniu przyczyniły się do realizacji celów rozwojowych MSP. Po trzecie, wynika to z programowania nowej perspektywy finansowej UE oraz propozycji Komisji Europejskiej dotyczących wprowadzania nowych rozwiązań w zakresie finansowania przedsięwzięć w MSP (mniej dotacyjnych, więcej zwrotnych: dłużnych, kapitałowych itp.).

Choć fundusze poręczeniowe również należą do grupy instytucji, które oferują instrumenty inżynierii finansowej, to jednak w opinii ekspertów, dodatkowe wsparcie tych funduszy nie przełoży się na wzrost puli udzielonych poręczeń (szczególnie, że regionalne programy mogą zostać „wyparte” przez programy centralne).

Z punktu widzenia polityki regionalnej, której celem jest wyrównywanie różnicowań rozwojowych, warto zastanowić się nad szerszym wsparciem IOB w tych podregionach, w których działają prężne przedsiębiorstwa, natomiast IOB nie są silnie reprezentowane. Jak wynika z raportu, spośród ośrodków subregionalnych na takie wsparcie zasługuje z pewnością Radom, w nieco mniejszym stopniu Płock, Ostrołęka i Siedlce. Oferta IOB w tych ośrodkach powinna być kompleksowa, a wysoko specjalistyczne usługi powinny być dostępne przede wszystkim w Warszawie.

W przyszłej perspektywie finansowej warto wprowadzić instrumenty wsparcia dla IOB, które będą sprzyjać nawiązywaniu partnerstw oraz współpracy z instytucjami sfery naukowo-badawczej.

Kolejnym elementem poruszonym w piśmie, jest uwaga wskazujące, że sprawozdanie prezentuje w sposób niewystarczający wpływ projektów na zmniejszenie poziomu ubóstwa w regionie.

W związku z faktem, iż dotychczas nie sporządzono żadnego opracowania w zakresie wpływu RPO WM na walkę z ubóstwem na obszarach peryferyjnych województwa mazowieckiego, IZ RPO

WM poprosiła ewaluatorów przygotowujących projekt badania mid-term m.in. o zadanie pytania przedstawicielom Jednostkom Samorządu Terytorialnego czy ich projekty wspomagają zapobieganie ubóstwu. Wstępne wyniki pokazały, że największe efekty zmniejszania poziomu ubóstwa występują w projektach z zakresu Priorytetów I (Zdecydowanie tak: 21,4 % i V (28,6 %). Z kolei Priorytet VII zdaniem respondentów nie jest obszarem wsparcia obszarów defaworyzowanych, czyli obszaru który stricte powinien się odnosić do problematyki ubóstwa. Realny wpływ RPO WM na zmniejszenie poziomu ubóstwa w województwie mazowieckim będzie m.in. przedstawiony w badaniu ex post.

(bez wzrostu całkowitej alokacji Programu). Szczegółowe informacje nt. wzrostu liczby projektów kluczowych zamieszczono w informacji przedstawiającej przebieg rozmów podczas spotkania rocznego z 14 lutego 2013 r.

W odniesieniu do uwagi KE dotyczącej wzmocnienia zdolności oceny aspektów pomocy publicznej w projektach. System oceny pomocy publicznej w ramach RPO WM jest kilkuetapowy, a zasadnicza część tego procesu odbywa się na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie (niezależnie od oceny na etapie formalnym). Zasady pomocy publicznej wskazują, że podmiot powinien być oceniany pod kątem dopuszczalności na dzień udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z Instrukcją Wykonawczą IP II przed podpisaniem umowy każdy wydział wdrożeniowy ma obowiązek przekazania wniosku do Wydziału zajmujące się tą tematyką, celem szczegółowej oceny pod kątem wystąpienia pomocy publicznej lub też zgodności projektu z obowiązującymi programami pomocowymi.

W zakresie rekomendacji KE dotyczącej zapewnienia zgodności z dyrektywami środowiskowymi. W ramach dodatkowego kryterium formalnego Działania 4.1 przez cały okres wdrażania RPO WM obowiązywało kryterium zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) art. 4(7). Weryfikacja odbywała się na podstawie informacji zawartych we wniosku lub załącznikach. Projekty wybrane do dofinansowania spełniały to kryterium. Ponadto, w ciągu ostatniego półtora roku MRR kilka razy obowiązywało IZ RPO WM do weryfikacji tej zgodności co do wszystkich wniosków, które mogłyby podlegać przepisom dyrektywy.

Kolejne weryfikacje były coraz dokładniejsze, aż do przeprowadzenia autonaliz, na podstawie dedykowanych ankiet przygotowanych przez MRR. Wynik autoanalizy wnioskodawcy wraz z całą dokumentacją środowiskową był weryfikowany przez Departament Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, w celu potwierdzenia jego poprawności.

Podczas powyższych działań zidentyfikowano dwa projekty jako mogące podlegać dyrektywie, realizowane przez Gminę Sabnie oraz Gminę Czernice Borowe. Gmina Czernice udowodniła, że projekt nie podlega przepisom dyrektywy, zatem autoanaliza i dalsze analizy zostały przeprowadzone tylko dla projektu Gminy Sabnie, które potwierdziły zgodność z RDW.

Obecnie Beneficjenci 3 projektów kluczowych, realizowanych w ramach Działania 4.4, złożyli wnioski aplikacyjne a jeden wniosek znajduje się na etapie oceny merytorycznej. Wszystkie te działania były poprzedzone analizą dotyczącą zachowania tych projektów zgodności z RDW 4(7).

Niezależnie od powyższego, w marcu 2012 r. MRR, zwróciło się z prośbą o weryfikację zgodności projektów konkursowych realizowanych w ramach RPO WM z RDW, w szczególności jej art. 5 (2). Obowiązek zagwarantowania podwyższonego poziomu usuwania związków azotu i fosforu ze ścieków odprowadzanych do środowiska, wynikający z art. 5 (2), dotyczy tylko aglomeracji pomiędzy 10 a 15 tys. Równoważnej Liczby Mieszkańców. Wówczas we współpracy z IP II została przeprowadzona weryfikacja projektów i wykazano zgodność z art. 5(2). RDW w odniesieniu do 5 projektów.

W ciągu bieżącego roku, w przypadku przenoszenia projektów kluczowych z 4.1 z listy rezerwowej na podstawową (gdy projekt jest realizowany w aglomeracji 10-15 tys. RLM), IZ RPO WM każdorazowo wskazywał na konieczność monitorowania wnioskodawców pod kątem spełniania art. 5(2) RDW. Do tej pory nie stwierdzono niezgodności w realizowanych projektach. W samych kryteriach wyboru projektów dotychczas nie było wymogu weryfikacji zgodności z art. 5(2) RDW. Jednakże może stać się to rekomendacją na następną perspektywę finansową.

Reasumując, w związku z wielokrotnie przeprowadzoną weryfikacją zgodności projektów z RDW oraz z uwagi na fakt, że IZ RPO WM nie planuje nowych konkursów, a dla projektów kluczowych prowadzony jest bieżący monitoring, IZ RPO WM stoi na stanowisku iż, nie ma potrzeby przeprowadzania rewizji kryteriów.

W zakresie rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w sprawozdaniu a danymi wprowadzonymi do systemu SFC2007 w sekcji dotyczącej wdrażania instrumentów inżynierii finansowej, IZ RPO WM przygotowując treść Sprawozdania z realizacji RPO WM bazowała na sprawozdaniach z realizacji Inicjatywy JESSICA dostępnych na początku 2012 r. Jako, że konieczność uzupełnienia dodatkowego modułu w SFC powstała po przygotowaniu sprawozdania i zakres tych danych różnił się od dotychczas agregowanych, IZ wystąpiła do Europejskiego Banku Inwestycyjnego pełniącego rolę Menadżera Funduszu Powierniczego JESSICA w Województwie Mazowieckim z prośbą o przesłanie stosownych informacji, które następnie umieściła w systemie SFC. Po przesłaniu sprawozdania do KE, IZ otrzymała od EBI korektę informacji, którą przesłała do Komisji za pośrednictwem SFC. Błąd ten został poprawiony w systemie SFC, zgodnie z informacją uzyskaną od EBI. Różnice w zakresie danych wprowadzonych do systemu SFC a danymi zawartymi w sprawozdaniu wystąpiły również w zakresie funduszy pożyczkowych i poręczeniowych, co wynikało z różnych kursów przeliczeniowych. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wszystkie dane do sprawozdania rocznego za 2011 rok należało przeliczyć według kursu EURPLN = 4,527, podczas gdy dane do systemu SFC, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej przekazanej przez MRR, należało przeliczyć według kursu z deklaracji Instytucji Certyfikującej. Dane te zostały ponownie sprawdzone i nie stwierdzono błędów.

W związku z prośbą KE dotyczącą przedstawienia w jaki sposób komplementarność z projektami dofinansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego została zapewniona, poprzez konkretne zapisy poniżej przedstawiam informację. Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami promowane jest podczas każdej oceny merytorycznej horyzontalnej – wnioskodawcy RPO WM mogą otrzymać do 5 punktów za spełnienie kryterium komplementarności z innymi przedsięwzięciami, zarówno zrealizowanymi, jak i planowanymi do realizacji. Ocenie podlegają projekty, w których wystąpiła:

Komplementarność przedmiotowa – występuje w przypadku ukierunkowania wsparcia na konkretną dziedzinę np. branżę, problem społeczno-gospodarczy.

Komplementarność geograficzna – występuje w przypadku ukierunkowania wsparcia pochodzącego z różnych źródeł na te same tereny, bądź do tych samych środowisk. Należy zaznaczyć, że są to tereny rozumiane wężej niż teren danego województwa. Koncentracja wsparcia na tym samym terenie sama w sobie nie oznacza, że projekty są komplementarne. Projekty mają służyć temu samemu celowi: wzajemnie się uzupełniać w celu zaspokojenia określonej potrzeby.

Komplementarność funkcjonalna – występuje w przypadku, gdy projekty wzajemnie dopełniają się: jeden projekt nie osiągnie celu nadrzędnego bez realizacji drugiego projektu. Osiągnięcie celów nadrzędnych projektów jest uzależnione od realizacji obu projektów np. wsparcie w ramach projektów jest ukierunkowane na konkretny proces np. społeczno-gospodarczy, tworzenie sieci itp. Przykład: komplementarność funkcjonalna w ZPORR w odniesieniu do projektów drogowych zdefiniowana

została jako powiązanie projektu z projektami leżącymi w korytarzach transportowych na danym terenie. Przy ocenianiu komplementarności funkcjonalnej zakładamy, że projekt jest jakąś strategią osiągnięcia celu nadrzędnego tj. wybraniem rozwiązań mających poprawić sytuację, ale z reguły nie obejmuje wszystkich przyczyn składających się na główny problem (nadrzędny), drugi – komplementarny – projekt powinien być drugą dopełniającą strategią rozwiązania problemu. Np. samo zakupienie sprzętu komputerowego dla szkół nie spowoduje wzrostu umiejętności i stopnia wykorzystania ICT, żeby uzyskać ten cel konieczne mogą być także szkolenia z tego zakresu. I odwrotnie samo szkolenie, bez możliwości praktycznego wykorzystania umiejętności nie przyniesie założonego celu nadrzędnego.

Komplementarność międzyfunduszowa – projekt jest komplementarny z projektem/projektami realizowanymi w ramach programu współfinansowanego z innego funduszu europejskiego np. z PO KL, SPO RZL (Europejski Fundusz Społeczny), POIiŚ (dotyczy działań współfinansowanych z Funduszu Spójności), PROW.

Jako ostatni element, pragnę przedstawić informację nt. nieosiągnięcia lub przekroczenia wartości docelowych dla wskazanych przez Komisję wskaźników:

~ *Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) dla kobiet* - 195 szt. w 2011 r. (spadając z 247 szt. w 2010) przy wartości docelowej wynoszącej 2250 szt.

W sprawozdaniu za 2011 rok wskaźnik utworzonych nowych miejsc pracy dla kobiet został obliczony na podstawie zestawień przekazanych przez IP II z wniosków o płatność końcową. Spadek wartości wskaźnika wynika z faktu, że rok wcześniej IP II nie dysponowała takimi zestawieniami, a dane zostały oszacowane na podstawie dodatkowych informacji uzyskanych od części beneficjentów. W 2010 roku, w Działaniu 1.5, wartości wskaźnika zatrudnienia w podziale na kobiety i mężczyzn dotyczyła danych rzeczywistych z ok. 80% wszystkich umów. W przypadku pozostałych Działań w których występuje zatrudnienie wartości szacunkowe wyliczone zostały na podstawie proporcji z badania próby projektów z poszczególnych Działań (Na podstawie zestawień, zapytań ankietowych i kontaktów bezpośrednich z beneficjentami. Wartości wskaźników w podziale na mężczyzn i kobiety nie zostały zapisane w umowach i określone w KSI jako wskaźniki kluczowe).

Równocześnie, należy zaznaczyć, że problem pomiaru wskaźnika zatrudnienia w podziale na płeć wynika z faktu braku konieczności wykazywania takich danych przez beneficjentów. Ma to swoje bezpośrednie przełożenie na niską wartość wskaźnika, która liczona jest jedynie dla projektów zakończonych, w których wyszczególniono zatrudnienie dla kobiet. Taka sytuacja miała miejsce jedynie w części projektów. W pozostałych projektach podano jedynie wartość sumaryczną bez wyszczególnienia kobiet. Ze względu na fakt, że beneficjenci mogli jedynie wyróżnić kobiety, a mężczyzn nie, IZ RPO WM przyjęło założenie, że w przypadku gdy beneficjenci nie wyróżniali kobiet, mieli na myśli mężczyzn.

Tak liczony wskaźnik, według stanu na 31 grudnia 2012 r., osiągnął poziom 1872,83 szt. (umowy zakończone). Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów, wyniosła 4557,5 szt. Jednakże, ze względu na fakt, że w części umów beneficjenci nie wyszczególniali miejsc pracy w podziale na płeć, MJWPU zwróciła się z prośbą do beneficjentów o informację w tym zakresie. Prowadzona jest również akcja aneksowania umów ze wszystkimi beneficjentami w celu wyboru dodatkowych wskaźników. Zgodnie z częściowymi danymi od beneficjentów realizujących projekty w ramach Działań 1.1, 1.5, 5.2, 6.1 i 6.2, według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r., szacowana wartość wskaźnika Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) dla kobiet wyniosła 944,2 szt. Równocześnie IZ RPO WM nie ma możliwości nakazywania beneficjentom zatrudnienia osób ze względu na ich płeć. Wymuszanie na beneficjentach zatrudniania określonych osób byłoby

sprzeczne z zasadą równości szans. IZ RPO WM może jedynie dołożyć wszelkich starań, aby beneficjenci rzetelnie podawali dane odnośnie zatrudnienia w podziale na płeć, a także może wspierać te działania, w których zatrudnianych jest relatywnie więcej kobiet, np. Priorytet VI. W 2013 r. w ramach Priorytetu VI planowane są konkursy z zakresu turystyki, które przyczynią się wyrównaniu dysproporcji wartości wskaźników dotyczących miejsc pracy dla kobiet i mężczyzn.

- ~ **Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi** – 0 szt. (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 0 szt.) przy wartości docelowej wynoszącej 200 szt.

Niska wartość wskaźnika została wyjaśniona w punkcie dotyczącym wartości dla wskazanych przez KE wskaźników Core.

- ~ **Liczba projektów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko w MŚP** – 0 szt. (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 2 szt.) przy wartości docelowej wynoszącej 100 szt.

Wskaźnik liczony jest w ramach Działania 1.8, przy wartości docelowej o wartości 15 szt. na poziomie Uszczegółowienia RPO WM. Jednakże ze względu na fakt, że w Priorytecie I wskaźnik ma wartość docelową wynoszącą 100 szt., rozważane jest rozszerzenie pomiaru wskaźnika na Działanie 1.5, dla projektów które uzyskały punkty w ramach kryterium szczegółowego nr 11 „Zastosowanie technologii proekologicznych”.

Wartość wskaźnika według stanu na dzień 31.12.2012 r. osiągnęła poziom 2 szt. (umowy zakończone). Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów, wynosi 17 szt. Dotychczas przeprowadzono 2 konkursy z Działania 1.8, w wyniku których wyłoniono łącznie 25 projektów do dofinansowania. W przypadku rozszerzenia pomiaru wskaźnika o projekty z Działania 1.5, które uzyskały dodatkowe punkty w ramach kryterium „Zastosowanie technologii proekologicznych” wartość wskaźnika wzrośnie do poziomu 159 szt.

- ~ **Liczba projektów z zakresu B+RT** – 52 szt. (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 86 szt.) przy wartości docelowej wynoszącej 250 szt.

Wskaźnik liczony jest w ramach Działania 1.1, oraz w ramach Działania 1.5, dla projektów które uzyskały dofinansowanie w ramach kategorii interwencji nr 07 - *Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa itp.)*. IZ RPO WM rozważa również rozszerzenie pomiaru wskaźnika o projekty realizowane w ramach Działania 1.2 *Budowa sieci współpracy nauka - gospodarka* i Działania 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym*, gdzie wsparciem są objęte wspólne przedsięwzięcia grup przedsiębiorców mających na celu wzmocnienie powiązań pomiędzy przedsiębiorcami a sferą B+R.

Zgodnie z pismem przekazany do KE rozszerzono pomiar wskaźnika o projekty z Działania 1.2 i 1.6 co spowodowało wzrost szacowanej realizacji wskaźnika do poziomu 128 szt.

- ~ **Liczba utworzonych nowych etatów badawczych** – 0 szt. (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 23 szt.) przy wartości docelowej wynoszącej 40 szt.

Wartość wskaźnika według stanu na dzień 31.12.2012 r. osiągnęła poziom 5 szt. (umowy zakończone). Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów, wynosi 56 szt. Wartość ta wzrośnie po zakończeniu realizacji projektów realizowanych w ramach Działania 1.1. Zgodnie

z datami zapisanymi w umowach pierwsze pięć projektów zostało zakończonych w 2012 roku, a kolejne 3 w 2013 r., 1 w 2014 i 1 w 2015 roku.

Dodatkowo, na liście rezerwowej w Działaniu 1.1 znajduje się 19 projektów, które ZWM zamierza dofinansować po realokacji środków z innych Działań Priorytetu I. Po podpisaniu umów na realizację kolejnych projektów wartość wskaźnika znacząco wzrośnie. Dodatkowo na liście rezerwowej IWIPK znajdują się 3 projekty kluczowe w zaawansowanym stanie gotowości, które w przypadku realizacji również podniosą wartość tego wskaźnika.

Jednocześnie, istnieje możliwość agregacji wskaźnika z Działania 1.2. W 8 umowach realizowanych w ramach tego Działania zapisano zrealizowanie wartości wskaźnika w wysokości 116 szt. W ramach tego Działania pierwsze dwa projekty zostaną zakończone w 2012 r., a kolejne 6 w 2013 r.

W związku z powyższym IZ RPO WM nie widzi zagrożenia w zakresie osiągnięcia realizacji wskaźnika.

- ~ **Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu (szerokopasmowego)** – 0 osób (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 91 725 osób.) przy wartości docelowej wynoszącej 800 000 osób.

Wartość wskaźnika według stanu na dzień 23.12. 2012 r. osiągnęła poziom 36 178 osób (umowy zakończone). Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów wynosi 1 756 997 osób. Wartość wskaźnika wzrośnie po zakończeniu realizacji projektu „Internet dla Mazowsza” realizowanego w ramach Działania 2.1. W związku z powyższym IZ RPO WM nie widzi zagrożenia w zakresie osiągnięcia realizacji wskaźnika.

- ~ **Liczba MŚP, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu (szerokopasmowego)** – 0 szt. (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 0 szt.) przy wartości docelowej wynoszącej 200 szt.

Wskaźnik jest liczony z poziomu Działania 2.1, jak również z poziomu Priorytetu II. W zakresie Działania 2.1 beneficjenci nie wybierali wskaźnika „Liczba MŚP, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu”, pomimo, że celem części projektów była budowa sieci Internetu szerokopasmowego obejmującego całe kwartały miast. W związku z powyższym IZ RPO WM, zwróciła się z prośbą do IP II o aneksowanie wybranych umów realizowanych w ramach Działania 2.1 w zakresie dodania wskaźnika *Liczba MŚP, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu*. W przypadku aneksowania umów realizacja wskaźnika nie będzie zagrożona.

- ~ **Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej** – 0 szt. (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 5 szt.) przy wartości docelowej wynoszącej 40 szt.

Wskaźnik liczony jest jako liczba umów dofinansowanych w ramach Działania 4.3, realizowanych w ramach kategorii interwencji:

39 *Energia odnawialna: wiatrowa*

40 *Energia odnawialna: słoneczna*

41 *Energia odnawialna: biomasa*

42 *Energia odnawialna: hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe*

Wartość wskaźnika zostanie dodatkowo powiększona po podpisaniu umów o dofinansowanie w ramach Inicjatywy JESSICA, na którą w ramach Działania 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka* zarezerwowano kwotę 17 058 823,53 euro.

~ **Moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych** – 0 MW (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 16 MW) przy wartości docelowej wynoszącej 80 MW.

Szacowana realizacja wskaźnika wynosi 30,21 MW (umowy zakończone), co daje 36% wartości docelowej. Jednocześnie, należy podkreślić, że planowane jest podpisanie kolejnych umów które zwiększą jego wartość. Wartość wskaźnika zostanie dodatkowo powiększona dzięki realizowanym projektom które uzyskają dofinansowanie w ramach Inicjatywy JESSICA, na którą w Działaniu 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka* zarezerwowano kwotę 17 058 823,53 euro. W celu dofinansowania kolejnych projektów znajdujących się na listach rezerwowych opracowano procedurę łączenia tych list, dzięki czemu projekty skierowane do dofinansowania będą generowały dodatkowe wartości poszczególnych wskaźników. Został również zidentyfikowany problem związany z niewykazywaniem przez Beneficjentów wszystkich osiągniętych w ramach realizacji projektu wskaźników. W związku z tym, opracowano mechanizm ponownej weryfikacji, której będzie dokonywał sam Beneficjent. Wszystkie ww. działania powinny doprowadzić do realizacji założonej wartości docelowej wskaźnika.

~ **Długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej** – 0 km (szacowana realizacja na podstawie podpisanych umów – 0 km) przy wartości docelowej wynoszącej 100 km.

Ze względu na brak realizacji tego typu projektów IZ RPO WM planuje wystąpić do KE, w ramach renegeacji programu, z prośbą o usunięcie ww. wskaźnika.

Należy zaznaczyć, że wartości szacowane (z umów) również innych wskaźników znacząco odbiegają od wartości docelowych założonych w Programie. Przyczyną takiego stanu rzeczy są nieodpowiednie poziomy wartości docelowych, które przyjęto na etapie konstrukcji Programu. Jednym z powodów był brak odpowiednich danych, którymi można by się posłużyć podczas dokonywania oszacowań. W przypadku RPO WM szacowanie wartości docelowych wskaźników było dokonywane przeważnie w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas wdrażania ZPORR. Jednakże, charakterystyka obydwu Programów okazała się na tyle różna, że takie porównanie okazało się niepowodzeniem. Kolejną przyczyną przeszacowań wartości docelowych wskaźników było założenie, że do dofinansowania zostanie wybrana większa liczba projektów o mniejszej wartości. Faktycznie wybrano mniejszą liczbę projektów o większej wartości, gdyż okazało się, że takie projekty są bardziej kompleksowe, przez co lepiej wpisują się w Strategię Rozwoju Województwa. Innym problemem, który przekłada się również na trafność oszacowania wartości wskaźników na poziomie działań i priorytetów, jest nietrafne określanie wartości docelowych wskaźników na poziomie projektów. Beneficjenci niekiedy bagatelizują konsekwencje nieosiągnięcia wartości docelowych wskaźników zakładanych we wniosku o dofinansowanie projektu, w związku z czym zawyżają wartości docelowe w celu zwiększenia szans na uzyskanie dofinansowania.

Pomimo tych wszystkich trudności, IZ RPO WM dokonuje wszelkich możliwych starań w celu realizacji wskaźników postępu rzeczowego założonych w Programie. W tym celu prowadzona jest szeroko zakrojona akcja aneksowania wszystkich umów zawartych z dotychczasowymi beneficjentami, w ramach której proszeni są oni o uzupełnienie wszelkich możliwych wskaźników, które realizują w ramach swoich projektów. Dotychczas beneficjent zobowiązany był do wyboru tylko jednego wskaźnika produktu i rezultatu, przez co wybierano takie których pomiar sprawiał najmniej trudności. Równocześnie zmieniono lokalny system informatyczny, w ramach którego składane są wnioski o dofinansowanie przez beneficjentów, tak aby nowi beneficjenci niejako zmuszeni byli do wyboru wszystkich możliwych wskaźników, podając uzasadnienie w przypadku gdy poszczególnego wskaźnika nie wybiorą. Ponadto, dokonywane są

realokacje do tych Działań w których niezbędne jest uruchomienie dodatkowych konkursów, a także dostosowywane są kryteria wyboru, tak aby beneficjenci realizowali te przedsięwzięcia i wybierali te wskaźniki których wartości są zagrożone. Wszystkie powyższe działania powinny doprowadzić do znaczącej poprawy wykonania większości wskaźników. Znalazło już to swoje odzwierciedlenie w danych za 2012 rok. Wykresy realizacji wartości docelowych wskaźników Priorytetowych pokazują jak znaczny postęp został w tym zakresie wykonany.

Szerzej nt. realizacji rekomendacji KE znajdują się w pkt. 3. *Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi.*

Spotkanie roczne z KE – 14 lutego 2013 r.:

W dniu 14 lutego 2013 r. w Warszawie odbyło się coroczne spotkanie Instytucji Zarządzającej RPO WM, której rolę pełni Zarząd Województwa Mazowieckiego z przedstawicielami Komisji Europejskiej.

Spotkanie miało na celu ocenę postępów w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPO WM) oraz przedstawienie założeń Komisji Europejskiej dla perspektywy finansowej 2014-2020, w tym omówienie wstępnych oczekiwań Samorządu Województwa względem nowego okresu programowania.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej zwrócili uwagę na następujące aspekty:

- poprawiająca się jakość treści corocznych Sprawozdań rocznych z realizacji RPO WM 2007-2013. Dodatkowo zasugerowano, aby miały one charakter bardziej syntetyczny i posiadały więcej analizy jakościowej ze szczegółowym opisem stanu realizacji wskaźników wraz z proponowanymi i podejmowanymi środkami zaradczymi w przypadku zagrożenia ich realizacji. Analiza jakościowa powinna uwzględnić analizę realizacji programu w podziale na subregiony, rodzaje przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie z uwzględnieniem branż w jakich działają.

Powinno odnosić się do stopnia w jakim dofinansowywane projekty realizują cele Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 i Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2007-2015. Powinno posiadać elementy oddziaływania programu pogłębione o wyniki badań ewaluacyjnych dotyczących implementacji.

Zasugerowano, aby wnioski z wdrażania stanowiły rekomendacje do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego dla perspektywy finansowej 2014-2020.

- w związku z niską realizacją wskaźnika Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi należy wykazać, jakie działania były podejmowane aby ułatwić beneficjentom realizację tych projektów w ramach RPO WM.

- zasugerowano, aby podczas rewizji zmian wartości docelowych wskaźników przedstawiać ich definicję, metodologię wyliczenia wartości docelowych (biorąc pod uwagę wartość jednostkową w danym okresie i regionie). W przypadku nieosiągnięcia niektórych wskaźników produktu należy w szczególności wykazać poziom osiągnięcia wskaźników rezultatu,

- zwrócono uwagę na fakt, iż wartość wskaźnika Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej zostanie dodatkowo zwiększona po podpisaniu umów o dofinansowanie w ramach Inicjatywy JESSICA, na którą przeznaczono w ramach Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka zarezerwowano kwotę 17 058 823,53 euro,

- zasugerowano, aby w planowanym do ogłoszenia konkursie z Działania 6.2 Turystyka realizowane inwestycje nie miały charakteru punktowego, lecz dotyczyły np. obszaru kilku gmin, które przyniosą przychód dla danego subregionu,

- ze względu na ogólnokrajową tendencję nieprawidłowości związanych z procedurą przetargową, co się wiąże z nakładaniem korekt finansowych, poinformowano IZ RPO WM o zwróceniu szczególnej uwagi na jakość przeprowadzanych postępowań. Zasugerowano, aby badać prawidłowość poniesionych wydatków w projektach pod kątem zasad udzielania zamówień publicznych jeszcze przed ich poświadczeniem do Komisji Europejskiej,

- do kwartalnego harmonogramu realizacji projektów kluczowych, przekazywanego do KE, należy dołączać informację na temat nowych i usuniętych projektów umieszczonych w IWIPK RPO WM tabelach dotyczących projektów kluczowych,

- omawiając aktualny wykaz projektów kluczowych podsumowano, iż wzrost liczby projektów na liście podstawowej nie spowodował znacznego wzrostu wartościowego. Natomiast wzrosła także wartość projektów na liście rezerwowej, które mogłyby być wprowadzone na listę podstawową w przypadku uwolnienia środków i wykazania przez nie gotowości do realizacji,

- dyskutowano na temat małej liczby wniosków o potwierdzenie wkładu własnego dla dużych projektów i planowanych terminów ich przekazania. Przekazując KE wniosek o potwierdzenie wkładu finansowego dla projektu dużego Miasta Stołecznego Warszawy, pn. „Budowa ul. Nowolazurowej na odcinku od Al. Jerozolimskich do Trasy AK – Zadanie A od Al. Jerozolimskich do ul. ks. Juliana Chrościckiego”, z uwagi na zaawansowany etap jego realizacji, należy przekazać wyjaśnienia odnośnie późnego terminu złożenia wniosku,

- zwrócono uwagę na weryfikację systemu zarządzania – jest to uwaga horyzontalna i dotyczy wszystkich krajów członkowskich - błędy w zarządzaniu są według audytorów UE jednym z najsłabszych punktów instytucji zarządzających. Istotnie jest dokładne wdrażanie zaleceń z audytów systemu zarządzania i kontroli, prowadzonych przez Instytucję Audytową,

- podczas omawiania problemów dot. wdrażania instrumentów inżynierii finansowej, Departament wskazał, iż jednym z większych problemów zagrażających powodzeniu realizacji Inicjatywy JESSICA jest obecnie fakt, iż w dniu 31 grudnia 2013 r. przestanie obowiązywać Rozporządzenie Komisji Europejskiej (WE) Nr 800/2008 w sprawie uznania niektórych rodzajów pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (zwane GBER), w związku z czym po tym terminie Fundusze Rozwoju Obszarów Miejskich (FROM) nie będą mieć podstawy prawnej do udzielania wsparcia zwrotnego projektom miejskim. Zaznaczono, iż problem ten nie dotyczy tylko i wyłącznie województwa mazowieckiego, lecz całego kraju. Komisja zapewniła, iż obecnie trwają prace nad przedłużeniem obowiązywania rozporządzeń, co zapewni możliwość płynnej kontynuacji udzielania wsparcia w ramach FROM w 2014 i 2015 roku. Przedstawiciele Ministerstwa zwrócili uwagę, aby rozporządzenia zostały przyjęte stosunkowo wcześniej, tak aby możliwe było przygotowanie we właściwym czasie rozporządzeń krajowych.

W ostatniej części spotkania został przedstawiony stan przygotowań do nowego okresu programowania. Omówiono wyzwania stojące przed Mazowszem w perspektywie 2014-2020, m.in. w zakresie warunkowości ex ante, poziomu alokacji oraz poziomu wsparcia. Wskazano również zdiagnozowane ryzyka związane z procesem programowania.

W przypadku uwag dotyczących realizacji dużych projektów informacje znajdują się w *pkt. 5 Duże projekty* przedmiotowego sprawozdania.

Wszelkie informacje nt. wyników badań oraz wdrożonych rekomendacji w zakresie wkładu Programu w realizację Strategii Lizbońskiej i Europa 2020 znajdują się w załączniku XII do sprawozdania.

2.1.6.4. Rekomendacje IZ i innych instytucji

W okresie sprawozdawczym nie wypracowano istotnych rekomendacji dotyczących RPO WM 2007 – 2013 zarówno w zakresie prac IZ RPO WM jak i KM RPO WM 2007 – 2013. W 2012 r. głównie trwały prace nad wypracowaniem systemu tworzenia projektu Programu w przyszłej perspektywie finansowej:

- I. Za opracowanie procesu programowania RPO WM 2014-2020 oraz jego koordynację odpowiada Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich. Departament odpowiada również za proces konsultacji społecznych założeń oraz projektu RPO WM 2014-2020, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz ewaluacji ex ante, opracowanie dodatkowych analiz niezbędnych dla przygotowania Programu, konsultacje i współpracę z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego w trakcie negocjacji Programu z Komisją Europejską. Konsumując w ten sposób zadania, które zostały wskazane w projekcie uchwały Zespołu Międzyresortowego MRR;
- II. Zgodnie z przyjętym przez Zarząd, modelem programowania nowej perspektywy finansowej w województwie mazowieckim, zostały powołane trzy Zespoły, których zadaniem jest zaangażowanie/włączenie podmiotów, które z ramienia samorządu województwa odpowiadają za rozwój województwa w poszczególnych jego obszarach, powiązania programu z dokumentami strategicznymi (Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030), wykorzystanie doświadczeń z realizacji programów operacyjnych w perspektywie finansowej 2007-2013. Realizując tym samym, kolejne zadania wskazane w projekcie uchwały.
- III. Szczegółowy opis metodyki programowania RPO WM 2014-2020, został przedstawiony poniżej:
 - W związku z potrzebą powiązania procesu programowania RPO WM 2014-2020 z procesem aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego powołany został (zarządzeniem Marszałka Województwa Mazowieckiego) Zespół do spraw Aktualizacji i Monitorowania Realizacji Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz koordynacji prac nad przygotowaniem oraz wdrożeniem dokumentów programowych Województwa Mazowieckiego dla perspektywy finansowej 2014-2020 (Zespół ds. Aktualizacji Strategii). Do jego kompetencji w zakresie programowania należy:
 - zaopiniowanie założeń do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020;
 - zaopiniowanie wstępnego projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020;
 - zaopiniowanie projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, w terminie do 5 lipca 2013 r.
 - Ponadto dla przygotowania samej treści założeń, wstępnego projektu oraz projektu RPO WM 2014-2020 został powołany (zarządzeniem Marszałka Województwa Mazowieckiego) Zespół redakcyjno-programowy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego dla perspektywy finansowej 2014-2020 (Zespół redakcyjno-programowy). W skład Zespołu redakcyjno-programowego weszli przedstawiciele departamentów

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie oraz jednostek podległych, których zadania korelują z poszczególnymi obszarami z celów tematycznych określonych w projekcie rozporządzenia ogólnego. W skład Zespołu wchodzi także pracownicy Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego, którzy odpowiadają za opracowanie treści poszczególnych dokumentów. Funkcję przewodniczącego Zespołu pełni Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich, a do zadań Zespołu redakcyjno-programowego należy:

- opracowanie założeń do projektu RPO WM na lata 2014-2020;
 - dokonanie analizy danych niezbędnych do opracowania projektu RPO WM na lata 2014-2020,
 - w tym wykorzystanie materiałów przygotowanych przez Zespół ds. opracowania rekomendacji do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego dla perspektywy finansowej 2014-2020;
 - przygotowanie wstępnego projektu RPO WM na lata 2014-2020;
 - przygotowanie projektu RPO WM na lata 2014-2020.
- Proces programowania RPO WM 2014-2020 wymaga również uwzględnienia wniosków z wdrażania programów obecnej perspektywy finansowej 2007-2013, realizowanych przez samorząd województwa mazowieckiego (RPO WM 2007 – 2013; komponent regionalny PO KL, PROW). W związku z tym, powołany został Zespół ds. opracowania rekomendacji do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego dla perspektywy finansowej 2014-2020 (Zespół ds. rekomendacji). Do zadań Zespołu należy wypracowanie rekomendacji z doświadczeń we wdrażaniu Programów Operacyjnych w perspektywie finansowej 2007-2013 w zakresie przygotowania systemu wdrażania RPO WM 2014-2020. Zespół przygotowuje rekomendacje dotyczące, m.in.:
 - systemu wskaźników,
 - monitorowania i ewaluacji;
 - trybów wyboru operacji, kryteriów wyboru, procedury odwoławczej;
 - zarządzania finansowego;
 - systemu kontroli;
 - systemu instytucjonalnego.
 - Przyjęty model zakłada również wykorzystanie wiedzy eksperckiej oraz informacji i doświadczeń płynących z instytucji „niezależnych” jak Krajowe Forum Terytorialne, Zespół doradczy ds. polityki spójności 2014-2020, Krajowe Obserwatorium Terytorialne. Istotnym elementem ujęcia horyzontalnego jest przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych. Zgodnie ze stanowiskiem KE dotyczącym procesu konsultacji społecznych, partnerzy powinni być włączeni na każdym etapie programowania, proces ten zostanie zapoczątkowany już na wstępnym etapie opracowywania projektu RPO WM 2014-2020.

IV. Projekt Założeń RPO WM 2014-2020, który w dniu 27 listopada 2012 r. został przyjęty Uchwałą Zarządu WM i jednocześnie przekazany do konsultacji społecznych, przesłano do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w dniu 8 grudnia 2012 r., a następnie został poddany procesowi konsultacji społecznych w dn. 3 grudnia 2012 r., a zakończone w dniu 21 grudnia 2012 r.

2.1.6.5. Instrumenty inżynierii finansowej

Fundusze poręczeniowe i pożyczkowe

Fundusze pożyczkowe: instytucje nie będąc bankiem, których działalność koncentruje się na zapewnieniu dostępu do zewnętrznych źródeł kapitału poprzez udzielanie pożyczek. Poprzez umowę pożyczki fundusz zobowiązuje się przenieść na rzecz pożyczkobiorcy (np. przedsiębiorcy) określoną ilość pieniędzy. Ten ostatni zobowiązuje się do zwrotu tej samej ilości pieniędzy. W zamian za pożyczkę pożyczkobiorca zobowiązuje się do zapłaty na rzecz funduszu odsetek, przybierających formę oprocentowania. W rezultacie fundusz pożyczkowy uzyskuje środki na prowadzenie działalności, a pożyczkobiorca uzyskuje środki finansowe na realizację zamierzonych celów. Ich podstawowym zadaniem jest udzielanie wsparcia finansowego mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom, a także przyjmowanie pożyczkobiorców, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą i nie posiadają historii kredytowej (start up). Są one źródłem środków finansowych dla przedsiębiorstw, które mają trudności z otrzymaniem finansowania w bankach.

Fundusze poręczeniowe: głównym zadaniem funduszy poręczeń kredytowych jest ułatwienie przedsiębiorcom oraz osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą dostępu do zewnętrznego finansowania w postaci kredytów bankowych oraz pożyczek na prowadzenie działalności gospodarczej. Fundusze poręczeń kredytowych, są instytucjami o charakterze non profit. Fundusze poręczają zobowiązania finansowe przedsiębiorcom, którzy posiadają zdolność kredytową, nie posiadają natomiast wymaganych przez instytucję finansującą zabezpieczeń. Poręczenie udzielane przedsiębiorcy stanowi od 50% do 80% kwoty kredytu/pożyczki. W niektórych przypadkach maksymalna wartość poręczenia jest ograniczona kwotowo.

W ramach Działania 1.4 RPO WM *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu* dofinansowano cztery fundusze pożyczkowe i jeden poręczeniowy. Łączna kwota środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na to Działanie wynosi 73 833 990,00 euro. Do 31.12.2012 r. podpisane zostało 5 umów na kwotę dofinansowania 31 040 970,67 euro (fundusze pożyczkowe 13 393 944,48 euro; fundusz poręczeniowy 17 647 026,18 euro). Łącznie w ramach Działania 1.4 zakontraktowano 78,90% alokacji, z czego 42,04% stanowi wsparcie instrumentów inżynierii finansowej.

W obecnym okresie sprawozdawczym wszyscy beneficjenci realizowali już działalność operacyjną. Do końca IV kwartału 2012 r. udzielono 417 pożyczek/poręczeń, co oznacza istotny wzrost w stosunku do poprzedniego okresu kiedy to udzielono 233 pożyczki i poręczenia. Łączna kwota udzielonego wsparcia beneficjentom ostatecznym wyniosła 12 898 347,79 euro. Największy obrót kapitałem względem otrzymanego zanotowała Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa – 104,39%, natomiast najmniejszy Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy – 6,48% Szersza informacja na temat funduszy pożyczkowych i poręczeniowych znajduje się w załączniku IX. *Matryca instrumentów finansowych*.

W drugiej połowie grudnia 2012 r. Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych realizujący projekt RPMA.01.04.00-14-005/09 dokonał zwrotu 8 424 658,23 euro (33 400 400,00 PLN) z przekazanego mu wkładu finansowego w wysokości 17 647 026,18 euro (69 963 400,00 PLN). Ze względu na fakt, iż do dnia 31 grudnia 2012 r. nie podpisano aneksu do umowy, dane w systemie KSI SIMIK nie uwzględniają zwróconej kwoty.

Wycofane środki zgodnie z notą COCOF zostały przekazana w kwocie 7 500 000 euro (30 726 000,00 PLN) na realizację projektu RPMA.01.04.00-14-002/12-00 *Wsparcie przedsiębiorczości poprzez rozwój instrumentów inżynierii finansowej w ramach inicjatywy JEREMIE w województwie mazowieckim*. Decyzja co do wykorzystania powstałej różnicy w wysokości 652 802,19 euro (2 674 400,00 PLN), zostanie wkrótce podjęta przez Instytucję Zarządzającą RPO WM. Będzie ona zależać, od tempa wdrażania Inicjatywy JEREMIE, zadeklarowanego popytu oraz planowanej przez Menadżera FP JEREMIE struktury portfela.

Decydując się na ogłoszenie naboru na pełnienie roli Menadżera FP JEREMIE w pierwszym kwartale 2012 r., Instytucja Zarządza założyła wycofanie środków z funduszu poręczeniowego. Wynika to zarówno z czynników egzo- jak i endogenicznych. Do pierwszych możemy zaliczyć występowanie w ramach Inicjatywy JEREMIE lewarowania środków, które znacząco zwiększa efektywność wykorzystania środków europejskich. Obecnie dzięki wykorzystaniu mechanizmu CAP, wartość zaangażowanych środków europejskich w produktach wsparcia jakości kredytowej nie przekroczy 50% wartości całego portfela poręczeniowego. Oznacza to, iż wdrożenie Inicjatywy JEREMIE pozwoliło na efektywniejsze wykorzystanie środków przeznaczonych na gwarancje udzielone MSP w porównaniu z bezpośrednim wsparciem funduszy poręczeniowych.

Do czynników endogenicznych możemy zaliczyć zmiany na rynku poręczeń kredytowych jakie zachodzą w Polsce. Brak uregulowań prawnych powoduje, iż pomimo zwiększenia ryzyka w całym sektorze finansowym, jakie jest widoczne od 2009 r. występuje ograniczone zaufanie sektora bankowego do współpracy z sektorem nieregulowanym. Powoduje to ograniczenie popytu na produkty wsparcia jakości kredytowej, pomimo tego, iż trend powinien wskazywać tendencję odwrotną. Ta zawodność rynku możliwa jest do przezwyciężenia poprzez wprowadzenie regulacji prawnych mających na celu określenie współpracy pomiędzy sektorem regulowanym i nieregulowanym, która spowoduje występowanie efektu synergii.

Instytucja Zarządzająca na bieżąco monitoruje zarówno stan realizacji poszczególnych projektów w ramach inżynierii finansowej, jak i zmiany jakie zachodzą na rynku, podejmując jednocześnie działania mające na celu stymulowania zmian prawnych mających wpływ na wdrażanie instrumentów finansowanych. Działanie realizowane i planowane są do podjęcia przez IZ zarówno w formie wystąpień na spotkaniach grup roboczych, wspólnych inicjatywy podejmowanych w ramach Inicjatywy JESSICA, czy współpracy Konwentu Marszałków RP.

JEREMIE

Inicjatywa JEREMIE to projekt, który przynosi korzyść nie tylko przedsiębiorcom, ale również instytucjom zaangażowanym w dystrybucję środków unijnych. Udział w roli pośrednika finansowego oraz współpraca z Menadżerem Funduszy Powierniczych JEREMIE to przede wszystkim wzmocnienie potencjału instytucjonalnego oraz kadrowego, podniesienie jakości oraz efektywności działania, zdobycie kompetencji oraz co najcenniejsze – doświadczenia w zakresie dystrybucji i wsparcia sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w ramach unijnych instrumentów zwrotnych. Realizacja projektu to również zwiększenie potencjału działania w regionie poprzez możliwość tworzenia produktów dedykowanych przedsiębiorcom. Poprzez dywersyfikację ryzyka inicjatywa JEREMIE zapewnia dotarcie do nowej, potencjalnie obciążonej ryzykiem, grupy docelowej – startup'ow.

Konkurs na wyłonienie Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE w województwie mazowieckim został ogłoszony 25 czerwca 2012 r. i trwał do 31 lipca 2012 r. W jego wyniku Zarząd Województwa Mazowieckiego podjął 16 października 2012 r. decyzję o wyborze na Menadżera FP JEREMIE Bank Gospodarstwa Krajowego. Na podstawie zapisów regulaminu konkursu rozpoczęto negocjacje zapisów umowy pomiędzy przedstawicielami BGK i DRRiFR, w wyniku których 17 grudnia 2012 r. podpisano umowę o dofinansowanie. W ciągu sześciu miesięcy od ogłoszenia konkursu wyłoniono w trybie konkursowym Menadżera, z którym wynegocjowano zapisy umowy oraz przekazać środki do Funduszu Powierniczego.

Łączna wartości wsparcia przekazanego na rzecz Funduszu Powierniczego JEREMIE wynosi 15 000 000 euro (61 452 000,00 PLN), z czego 909 490,33 euro (30 726 000 PLN) pochodzi z EFRR.

Dzięki temu, iż BGK jest Menadżerem FP JEREMIE w pięciu polskich regionach, województwo mazowieckie skorzystało z know-how jakie Bank zgromadził do tej pory. Przełożyło się to na czas negocjacji zapisów umowy, przygotowania dokumentacji konkursowej pierwszych trzech produktów, ale również na zapisy Strategii Inwestycyjnej, która w obszarze produktów wsparcia jakości kredytowej (poręczenia i reporeczenia) zakłada lewarowanie poprzez wykorzystanie środków prywatnych.

Harmonogram wdrażania Inicjatywy JEREMIE:

- 1) Reporeczenie – wielkość alokacji – 3,66-4,88 mln euro (15-20 mln PLN) (uwzględniając środki pośredników, łącznie 30-40 mln PLN) – okres wdrożenia – I kwartał 2013 - 2015; Zgodnie z zapisami Strategii uruchomienie środków na etapie Pośrednika Finansowego nastąpi w ciągu 3-6 miesięcy od ogłoszenia konkursu (II-III kw. 2013), przy czym pierwsze wsparcie dla MŚP będzie możliwe pod koniec III kw. 2013 r.
- 2) Pożyczka globalna – wielkość alokacji – 4,88-6,10 mln euro (20-25 mln PLN) – okres wdrożenia I kwartał 2013 -2015; Zgodnie z zapisami Strategii uruchomienie środków na etapie Pośrednika Finansowego nastąpi w ciągu 3-6 miesięcy od ogłoszenia konkursu (II-III kw. 2013), przy czym pierwsze wsparcie dla MŚP planowane jest na III kw. 2013r.
- 3) Poręczenia portfelowe – wielkość alokacji – 1,83-2,44 mln euro (7,5-10 mln PLN) (uwzględniając środki pośredników, łącznie 7,32-9,76 mln euro (30-40 mln PLN) okres wdrożenia I kwartał 2013-2015; Zgodnie z zapisami Strategii uruchomienie środków na etapie Pośrednika Finansowego nastąpi w ciągu 3-6 miesięcy od ogłoszenia konkursu (II-III kw. 2013), przy czym pierwsze wsparcie dla MŚP planowane jest na III-IV kw. 2013r.
- 4) Pożyczka globalna dla start-upów – wielkość alokacji – 1,22 mln euro (5 mln PLN) – okres wdrożenia 2013-2015; (najprawdopodobniej konkurs zostanie uruchomiony w II kw. 2013); Zgodnie z zapisami Strategii uruchomienie środków na etapie Pośrednika Finansowego nastąpi w ciągu 3-6 miesięcy od ogłoszenia konkursu (III-IV kw. 2013), przy czym pierwsze wsparcie dla MŚP planowane jest na IV kw. 2013r.
- 5) Fundusz kapitałowy JEREMIE – wielkość alokacji ok. 1,83 mln euro (7,5 mln PLN) (kwota pochodząca z rewolwingu) – okres wdrożenia – 2014-2015 (produkt warunkowy). Pierwsze wsparcie w ramach tego produktu planowane jest najwcześniej w IV kw. 2014 r.

Założone powyżej wielkości alokacji są wartościami przybliżonymi i będą dostosowywane na bieżąco do potrzeb rynkowych.

Kwota alokacji w zakresie produktów 1 do 4 wynosi łącznie przy maksymalnym założeniu 26,85 mln euro (110 mln PLN) (dzięki lewarowaniu w produktach poręczeniowych i reporeczeniowych). W przypadku pełnego wykorzystania środków przez zakończeniem projektu, tj. przed 30 czerwca 2015 r. planowane będzie uruchomienie instrumentów kapitałowych.

Pełne wykorzystanie środków (jednokrotny obrót zgodnie ze strategią nastąpi do I kw. 2014r.).

Poza wdrażaniem produktów odbywać się będą również działania informacyjno-promocyjne podejmowane samodzielnie oraz wspólnie z innymi regionami. Do najważniejszych zaliczyć możemy:

1. Opracowanie księgi wizualizacji – początek lutego 2013 r.
2. Działania promocyjne regionalne:
 - Dzień Dobry Biznes – seminarium dla studentów i absolwentów Szkoły Głównej Handlowej – maj 2013 r.
 - Podpisanie pierwszej umowy operacyjnej z PF w woj. mazowieckim – maj/czerwiec 2013 r.

- Kampania regionalna – maj/czerwiec 2013 r. (radio, artykuły sponsorowane, spotkania informacyjne)
 - Seminarium regionalne dla pośrednika – sierpień/wrzesień 2013 r
3. Działania promocyjne ogólnopolskie:
- Kampania ogólnopolska – kwiecień/maj 2013 r. (telewizja, radio)
 - Gala Nagród BGK – instrumenty zwrotne dla rozwoju przedsiębiorczości (19 czerwca 2013r., Warszawa)
 - Seminarium dla Pośredników – lipiec 2013 r.

JESSICA

Na mocy Umowy o Finansowanie utworzony został Fundusz Powierniczy JESSICA dla Województwa Mazowieckiego („FPJWM”) jako wydzielona jednostka finansowa w ramach EBI pełniącego rolę Menedżera FPJWM („Menedżer FPJWM”). Zgodnie z Artykułem 6.1 Umowy o Finansowanie, IZ RPO WM wniosła do FPJWM łączną kwotę 35 332 007,95 euro (159.948.000,00 PLN) w dwóch transzach w dniach 26 września 2011 roku i 13 października 2011 roku odpowiednio 34 552 625,43 euro (156.419.735,30 PLN) i 779 382,53 euro (3.528.264,70 PLN).

Kwoty pochodząca z alokacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 („RPO WM”) przewidzianej na realizację inicjatywy JESSICA w ramach:

- Priorytetu I „Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu” Działania 1.6 „Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym” RPO WM (23.521.764,70 PLN stanowiące ekwiwalent 5 195 883,52 euro);
- Priorytetu IV „Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka” Działania 4.3 „Ochrona powietrza, energetyka” RPO WM (68.213.117,65 PLN stanowiące ekwiwalent 15 068 062,22 euro);
- Priorytetu V „Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu” Działania 5.2 „Rewitalizacja miast” RPO WM (68.213.117,65 PLN stanowiące ekwiwalent 15 068 062,22 euro).

Zadania EBI jako Menedżera FPJWM obejmują m.in. dokonanie wyboru Funduszu(y) Rozwoju Obszarów Miejskich („FROM(ów)”), który(e) z kolei udzieli wsparcia na rzecz Projektów Miejskich. Kwalifikowalne Projekty Miejskie będą ukierunkowane na wsparcie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu międzyregionalnym, zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej i rewitalizację obszarów miejskich, zgodnie z celami, odpowiednio, Priorytetu I „Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu”, Działania 1.6 „Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym”, Priorytetu IV „Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka”, Działania 4.3 „Ochrona powietrza, energetyka” i Priorytetu V „Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu”, Działania 5.2 „Rewitalizacja miast” RPO WM. Projekty Miejskie będą, w każdym wymaganym rozporządzeniami dotyczącymi Funduszy Strukturalnych przypadku, stanowić elementy właściwych zintegrowanych planów na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, oraz będą miały na celu:

- Rewitalizację obszarów miejskich;
- Rewitalizację dawnych terenów wojskowych i przemysłowych;
- Rozbudowę infrastruktury energetycznej z uwzględnieniem inwestycji w zakresie energii odnawialnej i efektywności energetycznej;

- Stworzenie i rozwój klastrów o charakterze regionalnym.

Główne działania podjęte przez EBI, jako Menedżera FPJWM, w Okresie Sprawozdawczym obejmowały:

- **Przeprowadzenie procedury wyboru FROM w formie Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania dla Województwa Mazowieckiego**

W poprzednim okresie sprawozdawczym, Menedżer FPJWM przygotował i ogłosił, w dniu 9 grudnia 2011 roku, procedurę dotyczącą wyboru FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego w formie Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania. Procedura toczyła się w Okresie Sprawozdawczym zgodnie z regulacjami UE dotyczącymi Funduszy Strukturalnych jak również wytycznymi EBI dotyczącymi wyboru FROM. Zgodnie z zapisami Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania, zgłoszenia były weryfikowane na podstawie Kryteriów Wykluczenia („Exclusion Criteria”) i Kryteriów Wyboru („Selection Criteria”). Wszyscy kandydaci na FROM zostali dopuszczeni do drugiego etapu procedury wyboru. W trakcie drugiego etapu procedury wyboru FROM(ów) EBI otrzymało oferty w formie Biznes Planów od wszystkich kandydatów na FROM, którzy pozytywnie przeszli pierwszy etap procedury. Oferty były oceniane zgodnie z Kryteriami Oceny („Award Criteria”). W rezultacie dokonanej oceny, EBI przygotował rekomendację dla RI dotyczącą wyboru FROM(ów).

- **Przygotowanie rekomendacji dla RI w związku z wyborem FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego**

Po dokonaniu oceny ofert przez wewnętrzny panel EBI na podstawie Kryteriów Oceny, EBI przygotował rekomendację dla RI w zakresie wyboru FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego.

- **Organizacja trzeciego posiedzenia RI w dniu 2 kwietnia 2012 roku w Warszawie**

W trakcie posiedzenia:

- RI zaakceptowała i przyjęła (w formie uchwały Nr 1/2012) konieczne zmiany do Regulaminu RI wynikające ze zmiany składu Zarządu Województwa Mazowieckiego i wynikającej z niej zmiany w składzie RI;
- Przedstawiciele EBI, jako Menedżera FPJWM, zaprezentowali rezultaty oceny ofert w formie Biznes Planów złożonych w ramach Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania;
- Przedstawiciele EBI, jako Menedżera FPJWM, zaprezentowali rekomendację EBI w zakresie wyboru FROM(ów);
- Czterej Członkowie RI zwrócili się do EBI z prośbą o rozważenie możliwości przyznania obydwu Lot-ów jednemu FROM, jeżeli mające zastosowanie procedury przetargowe pozwalają EBI na takie działanie, i przedstawienie RI nowej rekomendacji dotyczącej wyboru FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego zawierającej wariant wyboru tylko jednego FROM do zarządzania Lot-em 1 i Lot-em 2.
- w dniu 20 kwietnia 2012 r. Rada Inwestycyjna FP JEREMIE podjęła w trybie obiegowym uchwałę ws. zatwierdzenia wyboru Menedżera Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich w Województwie Mazowieckim, powierzając Lot 1 i Lot 2 BGK.

- **Negocjacje Umowy Operacyjnej**

Negocjacje Umowy Operacyjnej rozpoczęły się w dniu 15 maja 2012 roku i zakończyły w dniu 16 sierpnia 2012 roku. IZ RPO WM była na bieżąco informowana o przebiegu dyskusji dotyczącej warunków Umowy Operacyjnej. Ostateczne warunki Umowy Operacyjnej będące efektem negocjacji

zostały przedstawione Radzie Inwestycyjnej w piśmie z dnia 20 sierpnia 2012 roku (nr ref.: OpsA/NPST-4/2011-0338/CK/jk).

- **Podpisanie Umowy Operacyjnej**

Umowa Operacyjna uzgodniona między stronami podczas negocjacji, i następnie zaakceptowana przez RI w dniu 27 sierpnia 2012 roku, została podpisana w dniu 29 sierpnia 2012 roku w Warszawie.

- **Przygotowanie podręcznika dla beneficjentów instrumentów finansowych JESSICA, które są dostępne w ramach Priorytetu I „Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości w Województwie Mazowieckim” Działania 1.6 „Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym” RPO WM” („Podręcznik dla beneficjentów”)**

Prace nad Podręcznikiem dla Beneficjentów rozpoczęły się w 2011 roku (przygotowanie Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia) celem wyboru konsultanta do przygotowania tego dokumentu. Konsultant (PwC) został zatrudniony w lutym 2012 roku. Podczas swoich prac, konsultant dostarczył następujące produkty, w języku polskim i angielskim:

- Konspekt Podręcznika dla Beneficjentów;
- Podręcznik dla Beneficjentów;
- Prezentacja dotycząca Podręcznika dla Beneficjentów;
- Raport zawierający rekomendacje dotyczące rozszerzenia listy typów projektów kwalifikowanych w ramach Priorytetu I Działania 1.6 RPO WM oraz innych zmian do RPO WM i związanych z nim dokumentów, które mogłyby usprawnić implementację inicjatywy JESSICA w ramach Priorytetu I Działania 1.6 RPO WM.

- **Zmiany do Umowy o Finansowanie przedłużające mandat Menedżera FPJWM do dnia 31 grudnia 2015 roku**

Dnia 16 października 2012 roku Zarząd Województwa Mazowieckiego zdecydował o przedłużeniu Umowy o Finansowanie do dnia 31 grudnia 2015 roku. Zmiana do Umowy o Finansowanie zostanie sfinalizowana w kolejnym Okresie Sprawozdawczym.

- **Zmiany do Umowy Operacyjnej**

W celu zapewnienia lepszego monitorowania wykorzystania funduszy JESSICA w ramach każdego Priorytetu RPO MW (co jest wymagane w ramach Umowy Operacyjnej), FROM przed wystąpieniem o Wypłatę Zaliczki (zgodnie z Artykułem 3.5 Umowy Operacyjnej) zwrócił się do EBI z prośbą o wyrażenie zgody na utworzenie trzech osobnych Rachunków Depozytowych oraz trzech osobnych Rachunków Rezerw (tzn. jednego Rachunku Depozytowego i jednego Rachunku Rezerw dla każdego Priorytetu). W rezultacie Menedżer FPJWM przygotował Zmianę Nr 1 do Umowy Operacyjnej, która została zaakceptowana przez RI w dniu 12 października 2012 roku, a następnie podpisana przez FROM i Menedżera FPJWM w dniach, odpowiednio, 19 października 2012 roku w Warszawie i 22 października 2012 roku w Luksemburgu.

- **Wyplata Środków do FROM przez Menedżera FPJWM**

Po podpisaniu Umowy Operacyjnej, FROM złożył w dniu 12 października 2012 roku wniosek o wypłatę Zaliczki do Menedżera FPJWM. FROM został poinformowany o kwocie dostępnej do wypłaty przed złożeniem wniosku o wypłatę. Koszty zarządzania związane z wydłużeniem okresu obowiązywania Umowy o Finansowanie pomniejszyły kwotę dostępną do wypłaty. W dniu 29 października 2012 roku fundusze JESSICA zostały wypłacone do FROM na trzy osobne Rachunki Depozytowe (po wprowadzeniu odpowiednich zmian do Umowy Operacyjnej): (i) 5 596 958,95 euro

(22.929.621,43 PLN) dla Priorytetu I, (ii) 16 240 093,10 euro (66.532.413,43 PLN) dla Priorytetu IV, (iii) 16 240 093,10 euro (66.532.413,43 PLN) dla Priorytetu V.

- **Rozpoczęcie otwartego naboru Projektów Miejskich przez FROM**

Otwarty nabór Projektów Miejskich został rozpoczęty przez FROM w dniu 26 września 2012 roku podczas konferencji zorganizowanej wspólnie przez IZ RPO WM oraz Menedżera FPJWM we współpracy z FROM. Od tego dnia informacje dotyczące wnioskowania o pożyczki JESSICA w Województwie Mazowieckim są dostępne dla potencjalnych beneficjentów na dedykowanej stronie internetowej: www.jessica.mazovia.pl.

- **Wprowadzenie nowych wzorów raportowania dla FROM**

W celu ułatwienia dostępu do informacji na temat portfolio Projektów Miejskich FROM, Menedżer FPJWM przygotował nowe wzory raportów jakościowych dla celów raportowania przez FROM podejmowanych działań. Nowe wzory raportów jakościowych zostały przesłane do FROM w dniu 15 października 2012 roku.

- **Działania promocyjne i informacyjne**

Informacje na temat wdrażania inicjatywy JESSICA w Województwie Mazowieckim były w okresie sprawozdawczym na bieżąco publikowane przez IZ RPO WM na jej stronach internetowych, a w zakresie udostępnienia dokumentu „JESSICA Evaluation Study Implementing JESSICA Instruments in Mazowieckie Voivodship, Poland” oraz informacji dotyczących Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania, także na stronie internetowej EBI dedykowanej inicjatywie JESSICA.

Ponadto, zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez IZ RPO WM, na zlecenie Menedżera FPJWM opublikowany został, w numerze specjalnym ogólnopolskiego miesięcznika „Forum PPP”, wywiad z Panem Adamem Struzikiem, Marszałkiem Województwa Mazowieckiego i Przewodniczącym RI, dotyczący wdrażania inicjatywy JESSICA w Województwie Mazowieckim. Do momentu podpisania Umowy Operacyjnej, Menedżer FPJWM nie prowadził działań promocyjnych i informacyjnych poza działaniami informacyjnymi związanymi z publikacją Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania.

Z okazji podpisania Umowy Operacyjnej z FROM zorganizowana została, wspólnie przez IZ RPO WM oraz Menedżera FPJWM we współpracy z FROM, konferencja prasowa. Podczas konferencji, która odbyła się 29 sierpnia 2012 roku w Warszawie, miały miejsce wystąpienia: Pana Adama Struzika (Marszałka Województwa Mazowieckiego i Przewodniczącego RI), Pana Christosa Kontogeorgosa (Kierownika ds. Funduszy Powierniczych i Doradztwa w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej w Dywizji ds. Inicjatywy JESSICA i Funduszy Inwestycyjnych EBI) oraz Pana Dariusza Daniluka (Prezesa Zarządu BGK).

26 września 2012 roku odbyła się konferencja inauguracyjna otwartego naboru Projektów Miejskich rozpoczęty przez FROM. Podczas konferencji przedstawiono prezentacje: Menedżera FPJWM, FROM i jego partnerów oraz konsultanta odpowiedzialnego za przygotowanie Podręcznika dla Beneficjentów. Prezentacje dotyczyły bieżących doświadczeń we wdrażaniu inicjatywy JESSICA w Europie, w szczególności w polskich regionach, wdrażania inicjatywy JESSICA w Województwie Mazowieckim, podstawowych zasad przyznawania pożyczek JESSICA w Województwie Mazowieckim, projektów rewitalizacyjnych w Województwie Mazowieckim, efektywności energetycznej w Projektach Miejskich, przygotowywania studiów wykonalności dla potrzeb wnioskowania o pożyczki JESSICA, wytycznych dotyczących sporządzania Zintegrowanych Planów Rozwoju Obszarów Miejskich, Podręcznika dla Beneficjentów. Odbyła się również specjalna sesja pytań i odpowiedzi.

W następstwie kilkakrotnych dyskusji z IZ RPO WM dotyczących działań informacyjnych i promocyjnych i w celu odpowiedzi na zgłoszone przez IZ RPO WM zapotrzebowanie, Menedżer FPJWM przygotował propozycję krótkoterminowych działań informacyjnych. Propozycja ta została wysłana do IZ RPO WM w dniu 21 grudnia 2012 roku. W okresie sprawozdawczym EBI uczestniczył w wielu ogólnych działaniach promocyjnych i informacyjnych w odniesieniu do inicjatywy JESSICA.

- **Zarządzanie funduszami JESSICA**

Zgodnie z listem instrukcyjnym z dnia 24 sierpnia 2011 roku, fundusze JESSICA zostały zdeponowane w PKO Bank Polski S.A. – pierwotnie na okres do dnia 29 marca 2012 roku, następnie depozyt był odnawiany zgodnie z harmonogramem procedury wyboru FROM(ów). W związku z wydłużeniem okresu obowiązywania Umowy o Finansowanie, część odsetek wygenerowanych przez fundusze JESSICA zdeponowane na rzecz FPJWM została przeznaczona na pokrycie kosztów zarządzania FPJWM w tym wydłużonym okresie. Pozostałe fundusze JESSICA zostały wypłacone do FROM w dniu 29 października 2012 roku.

Nie wystąpiły żadne znaczące rozbieżności pomiędzy działaniami przeprowadzonymi w okresie sprawozdawczym a działaniami przewidzianymi do przeprowadzenia w indykatywnym Planie Działań zdefiniowanym w Strategii Inwestycyjnej. Modyfikacje w stosunku do indykatywnego Planu Działań wskazane w tabeli poniżej wynikały z: konieczności dodatkowych konsultacji pomiędzy Menedżerem FPJWM a IZ RPO WM i RI podczas prac nad Zaproszeniem do Wyrażenia Zainteresowania (w poprzednim okresie sprawozdawczym), potrzeby zapewnienia wystarczającej ilości czasu na przygotowanie ofert kandydatom na FROM(y), dodatkowej analizy złożonych ofert (zgodnie z prośbą Członków RI), jak również dłuższymi niż przypuszczano negocjacjami Umowy Operacyjnej z wybranym kandydatem na FROM.

Tabela 12. Działania związane z wyborem FROM-u.

Działania	Plan wykonany	Indykatywny plan w Umowie o Finansowanie
Przygotowanie dokumentacji dotyczącej Wyboru FROM(ów)	lipiec – listopad 2011 roku	lipiec – wrzesień 2011 roku
Rozpoczęcie Procedury Wyboru FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego (Zaproszenie do Wyrażenia Zainteresowania)	grudzień 2011 roku	IV kw. 2011 roku
Zakończenie Procedury Wyboru FROM(ów)	24 kwietnia 2012 roku	grudzień 2011 – roku styczeń 2012 roku
Negocjacje z wybranym/wybranymi FROM(ami)	od 15 maja 2012 roku	I kw. 2012 roku
Podpisanie Umowy Operacyjnej/Umów Operacyjnych (planowane)	29 sierpnia 2012 roku	luty 2012 roku

Otwarty nabór Projektów Miejskich został rozpoczęty przez FROM w dniu 26 września 2012 roku podczas konferencji zorganizowanej wspólnie przez IZ RPO WM oraz Menedżera FPJWM we współpracy z FROM. Od tego dnia informacje dotyczące wnioskowania o pożyczki JESSICA w

Województwie Mazowieckim są dostępne dla potencjalnych beneficjentów na dedykowanej stronie internetowej: www.jessica.mazovia.pl. Zgodnie z informacjami dostarczonymi przez FROM na koniec IV kwartału 2012 roku, złożone zostały następujące wnioski o pożyczki JESSICA:

Priorytet I Działanie 1.6

Brak złożonych wniosków.

Priorytet IV Działania 4.3

Tabela 13. Wnioski o dofinansowanie złożone w ramach inicjatywy JESSICA w Działaniu 4.3

Nazwa Projektu	Status Projektu	Data podpisania Umowy Inwestycyjnej	Wartość całkowita brutto [euro]	Wartość finansowania JESSICA [euro]
Budowa instalacji ujęcia i energetycznego wykorzystania biogazu na oczyszczalni ścieków w Płońsku	Aplikacja złożona	n/d	1 192 507,04	711 287,84
Przebudowa kotłowni i sieci ciepłowniczej na osiedlach 35-lecia i Książąt Mazowieckich	Aplikacja złożona	n/d	568 809,37	426 330,90

Priorytet V Działanie 5.2

Tabela 14. Wnioski o dofinansowanie złożone w ramach inicjatywy JESSICA w Działaniu 5.2

Nazwa Projektu	Status Projektu	Data podpisania Umowy Inwestycyjnej	Wartość całkowita brutto [euro]	Wartość finansowania JESSICA [euro]
Poprawa Stanu Technicznego Infrastruktury Sokołowskiego Ośrodka Kultury poprzez modernizację budynku	Aplikacja złożona	n/d	1 783 340,80	1 315 090,08
Rewitalizacja historycznej uliczki w dawnej Fabryce Norblina w Warszawie poprzez utworzenie kompleksu wielofunkcyjnego i zagospodarowanie terenu	Aplikacja złożona	n/d	12 582 567,41	6 983 931,61

2.1.6.6. Realizacja założeń Strategii EU 2020

Realizacja Strategii EU2020

Strategia „*Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*” jest długookresowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Celem Strategii jest osiągnięcie wzrostu gospodarczego, który będzie: inteligentny, zrównoważony oraz sprzyjający włączeniu społecznemu. Aby móc oceniać postępy w realizacji założeń strategii Europa 2020 przyjęto pięć głównych celów dla całej UE. Cele to dotyczą: zatrudnienia, edukacji i innowacji, włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa oraz kwestii klimatu i energii

W RPO WM 2007-2013 kategorii interwencji przypisane do poszczególnych priorytetów Strategii EU 2020 realizowane są w ramach wszystkich priorytetów wyszczególnionych w Programie (z wyłączeniem priorytetu dotyczącego pomocy technicznej).

Cel pierwszy *Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji – smart growth* realizowany był w ramach:

- Priorytetu I - Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu.
- Priorytetu II - Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza
- Priorytetu VII - Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego

Cel drugi *Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej – sustainable growth* realizowany był w projektach z:

- Priorytetu III Regionalny system transportowy.
- Priorytetu IV Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka
- Priorytetu V Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu

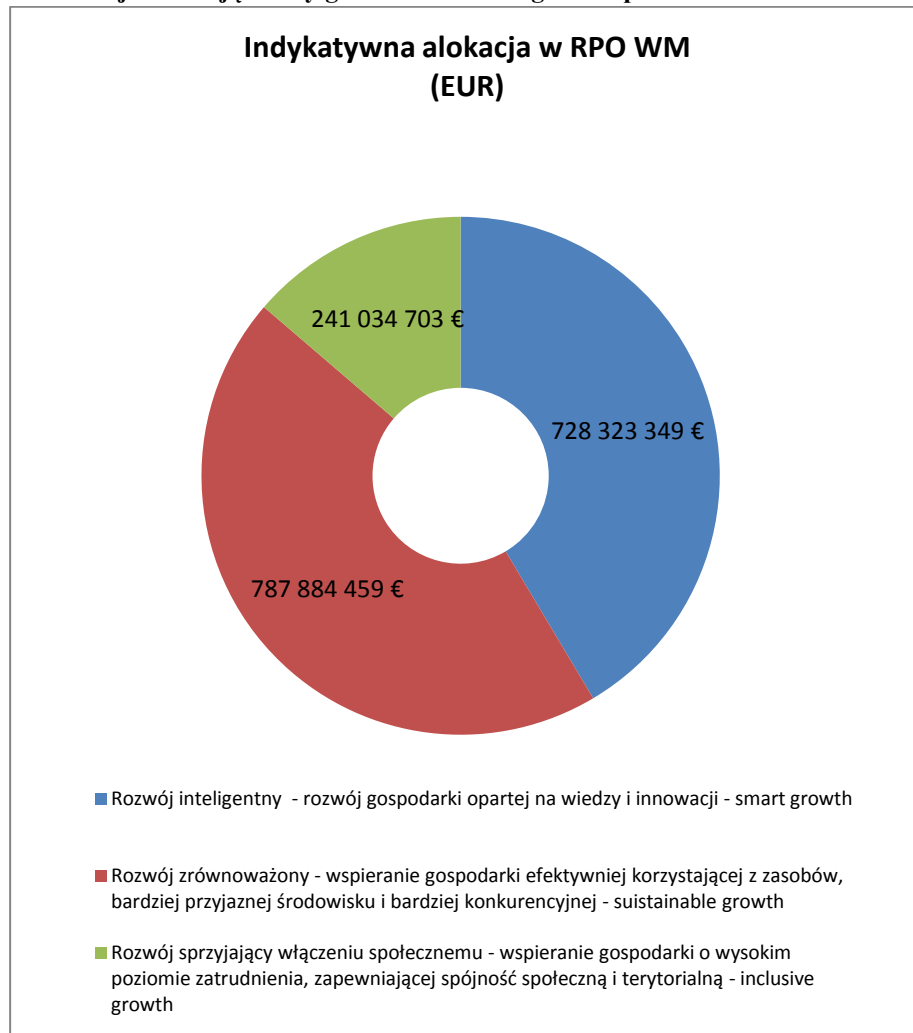
Cel trzeci *Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – inclusive growth* realizowały projekty z:

- Priorytetu V Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu
- Priorytetu VII Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego

Jednocześnie, podział realizowanych projektów pomiędzy poszczególne cele przedmiotowego dokumentu jest problematyczny, ponieważ niektóre kategorie interwencji przypisane dla poszczególnych działań w ramach RPO WM w sposób komplementarny realizują jednocześnie dwa różne cele Strategii. W prezentowanym zestawieniu miało to miejsce w przypadku kategorii 75 i 77. Indykatywna alokacja zapisana w RPO WM przypisana na te kategorie interwencji wynosi 83 142 338 euro. W kategoriach tych podpisano łącznie 58 umów o wartości dofinansowania EFRR 79 853 324,50 euro.

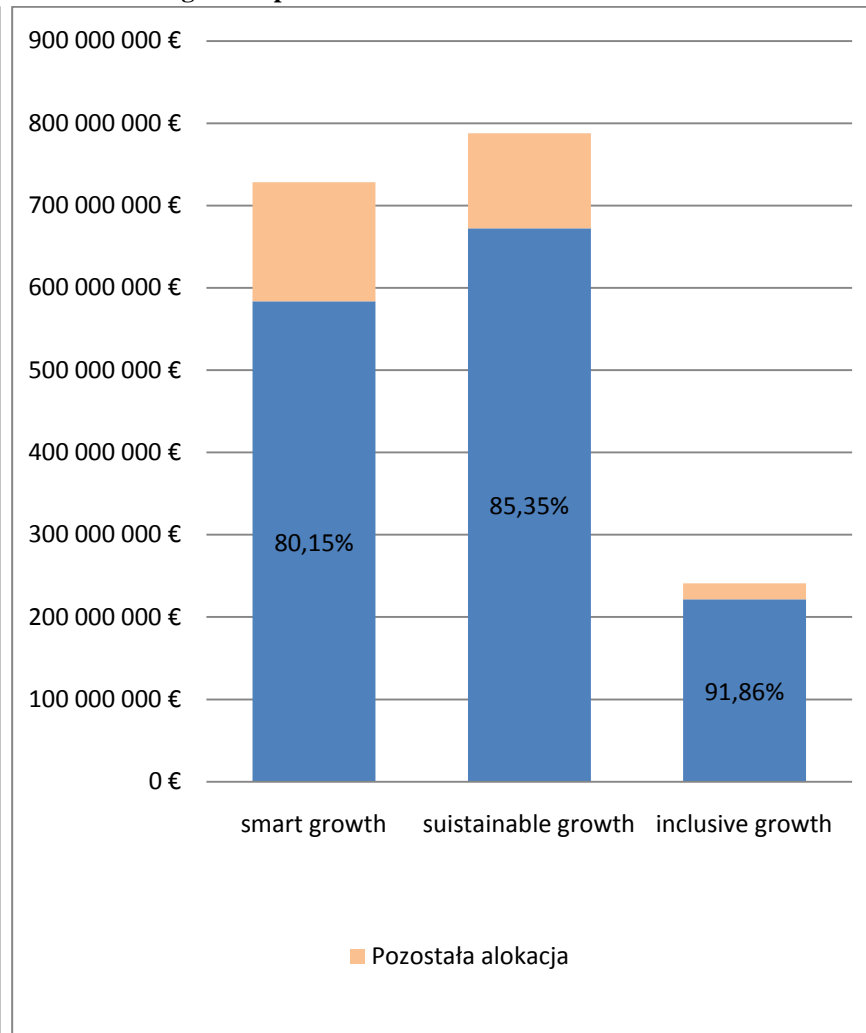
Podział środków przeznaczonych na realizację poszczególnych celów Strategii oraz stan kontraktacji środków przedstawiony został na wykresach znajdujących się poniżej.

Wykres 8. Indykatorywna alokacja RPO WM 2007-2013 na kategorie interwencji realizujące trzy główne cele Strategii Europa 2020

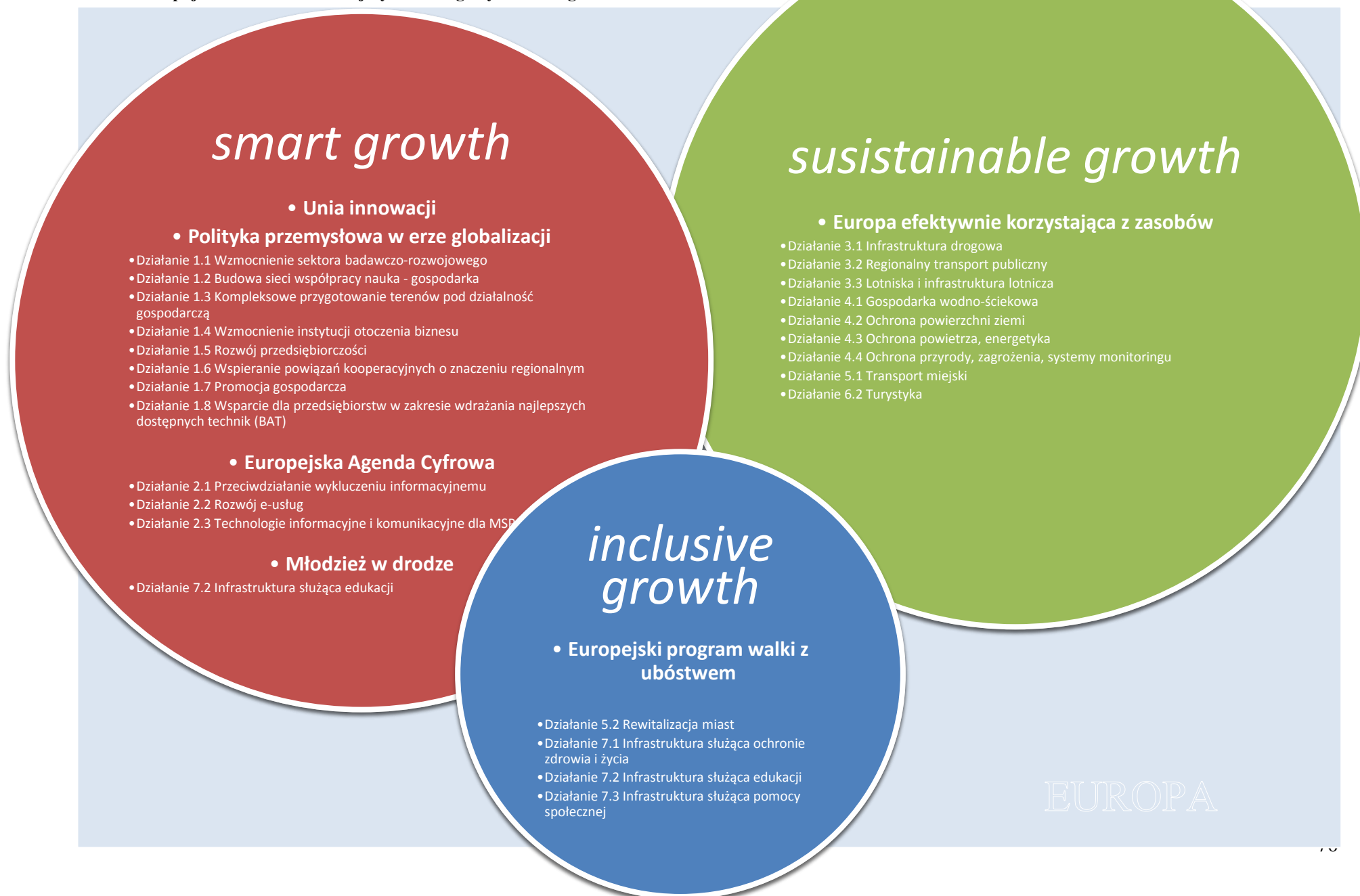

Źródło: opracowanie własne

Wykres 9. Stopień kontraktacji kat. interwencji realizujących trzy główne cele Strategii Europa 2020.

Schemat 1. Spójność RPO WM z inicjatywami flagowymi Strategii EU 2020

Pierwszy cel Strategii EU 2020, tj. *smart growth* – Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji, oznacza zwiększenie roli wiedzy i innowacji poprzez podniesienie jakości edukacji, poprawę wyników działalności badawczej oraz wspierania transferu innowacji i wiedzy w UE przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Według stanu na dzień 31.12.2012 r. spośród podpisanych 1517 umów o dofinansowanie (z wyłączeniem umów z Priorytetu VIII *Pomocy technicznej*) ten cel Strategii realizowało 1042 umów o łącznej wartości dofinansowania EFRR 583 727 035,80 euro, z czego:

- w ramach pierwszego Priorytetu 758 umów o wartości dofinansowania EFRR 351 407 489,91 euro. Najwięcej umów podpisano w ramach 9 kategorii interwencji (Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MSP) – 553 umów, z czego 494 w ramach Działania 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości*, 44 w ramach Działania 1.7 *Promocja gospodarcza*, 12 w ramach Działania 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym*, 3 w ramach Działania 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu*. Kolejne 96 umów podpisano w ramach kategorii interwencji nr 7 (Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa itp.) w ramach Działania 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości*. 45 umów podpisano w ramach kategorii interwencji nr 5 (Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw), z czego 39 w ramach Działania 1.7 *Promocja gospodarcza* i 6 w ramach Działania 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu*. 27 umów podpisano w ramach 8 kategorii interwencji (Inne inwestycje w przedsiębiorstwa) w ramach Działania 1.3 *Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą*. 13 umów podpisano w ramach Działania 1.1 *Wzmocnienie sektora badawczo - rozwojowego* (11 w kategorii interwencji nr 2 *Infrastruktura B+RT* (w tym wyposażenie w sprzęt, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych) i 2 w kategorii interwencji nr 1 *Działalność B+RT prowadzona w ośrodkach badawczych*. Ostatnie 7 umów podpisano w ramach 4 kategorii (Wsparcie na rzecz rozwoju B+RT, w szczególności w MSP (w tym dostęp do usług związanych z B+RT w ośrodkach badawczych)) w ramach Działania 1.2 *Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka*.
- w ramach drugiego Priorytetu wskazanemu celowi Strategii przyporządkowano 226 umowy o wartości dofinansowania 152 466 221,39 euro. Najwięcej umów podpisano w ramach 15 kategorii interwencji (Inne działania mające na celu poprawę dostępu MŚP do TIK i ich wydajne użytkowanie) – 139 umów (wszystkie w ramach Działania 2.3 *Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP*). Kolejne 50 umów podpisano w ramach Działania 2.2 *Rozwój e-usług* (kategoria interwencji nr 13. Ostatnie 37 umów podpisano w ramach Działania 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu* (21 w ramach kategorii interwencji nr 10 i 16 w ramach kategorii nr 11).
- W ramach siódmego Priorytetu 58 umów o wartości dofinansowania EFRR 79 853 324,50 euro. Wszystkie umowy podpisano w ramach Działania 7.2 *Infrastruktura służąca edukacji* i kategorii interwencji 75 (*Infrastruktura systemu oświaty*).

W ramach celu *smart growth* realizowane były projekty w ramach następujących kategorii interwencji: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 75. Jednocześnie, wszystkie podpisane umowy w ramach tego celu przyporządkowano dla realizacji inicjatywy flagowej Strategii Europa 2020: „Unia innowacji”, „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”, „Europejska Agenda Cyfrowa”, oraz „Młodzież w drodze”.

W zakres drugiego celu Strategii Europa 2020 – *suustainable growth* (rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej) na dzień 31.12.2012 r. wpisywało się łącznie 331 umowy o łącznej wartości dofinansowania EFRR 672 439 919,07 euro, z czego:

- w ramach trzeciego Priorytetu wskazanemu celowi Strategii przyporządkowano 216 umów o wartości dofinansowania EFRR 497 512 849,57 euro. Najwięcej umów podpisano w ramach Działania 3.1 *Infrastruktura drogowa*, w ramach kategorii interwencji nr 23 – 211 umów. Kolejne 4 umowy podpisano w ramach Działania 3.2 *Regionalny transport publiczny* (18 kategoria interwencji – Tabor kolejowy) oraz 1 umowa zawarta w ramach kategorii 29 (Porty lotnicze) realizująca Działanie 3.3 *Lotniska i infrastruktura lotnicza*.
- w ramach czwartego Priorytetu zawarto 111 umów o wartości dofinansowania EFRR wynoszącej 167 605 372,98 euro. Najwięcej umów zawarto w Działaniu 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka* – 46 umów w ramach czterech kategorii interwencji 39, 40, 42, 43. Kolejne 40 umów zawarto w Działaniu 4.1 *Gospodarka wodno-ściekowa* w ramach dwóch kategorii interwencji 45 i 46, 16 umów w ramach Działania 4.4 *Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu* (kategorie interwencji 53 i 54) oraz 9 w ramach Działania 4.2 *Ochrona powierzchni ziemi* (kategorie interwencji 44 i 50).
- w ramach piątego Priorytetu w Działaniu 5.1 *Transport miejski* w ramach tego celu Strategii zawarto 4 umowy o wartości dofinansowania wynoszącej 7 321 696,51 euro realizujące 25 kategorię interwencji.

W ramach celu *suustainable growth* realizowane były projekty w ramach następujących kategorii interwencji: 18, 23, 25, 29, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 50, 52, 53, 54. Jednocześnie, w ramach tego celu podpisane umowy przyporządkowano realizacji inicjatywy flagowej Strategii Europa 2020 „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”.

Trzeci cel UE 2020 – *inclusive growth*, tj. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną oznacza wzmocnienie pozycji obywatela poprzez zapewnienie wysokiego poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, zwalczanie ubóstwa oraz modernizowanie rynków pracy, systemów szkoleń i ochrony socjalnej. W ramach RPO WM w cel ten wpisuje się 132 umowy o łącznej wartości dofinansowania EFRR 221 423 207,13 euro, z czego:

- w ramach siódmej osi priorytetowej 107 umów o wartości dofinansowania EFRR 156 199 299,68 euro, z czego najwięcej umów zawarto w ramach Działania 7.2 *Infrastruktura służąca edukacji i kategorii*, następnie w ramach Działania 7.1 *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* 33 umowy oraz 16 z Działania 7.3 *Infrastruktura służąca pomocy społecznej*.
- w ramach piątej osi priorytetowej 25 umów o wartości dofinansowania EFRR 65 223 907,45 euro w Działaniu 5.2 *Rewitalizacja miast*.

W ramach celu *inclusive growth* realizowane były projekty w ramach 61, 75, 76 i 79 kategorii interwencji. Jednocześnie umowy podpisane w ramach tego celu wpisywały się w realizację inicjatywy flagowej Strategii Europa 2020 „Europejski program walki z ubóstwem”.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach RPO WM 2007-2013 wpisują się w 6 z 7 celów szczegółowych Strategii EU 2020 (oraz w 6 z 7 inicjatyw flagowych Strategii EU 2020). Jedynym celem w którym nie wpisują się projekty dofinansowywane w ramach Programu jest cel *Zatrudnienie*

i umiejętności. Cel ten jest jednak realizowany przez projekty wspierane w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Tabela 15. Poziom kontraktacji i płatności dla umów wpisujących się w inicjatywy flagowe Strategii Europa 2020

Lp.	Inicjatywa flagowa	Indykatorywna alokacja RPO WM (EUR)	Kontraktacja (EUR)	Płatności (EUR)
1	Unia Innowacji	440 053 384,00	351 407 489,91	186 127 396,31
2	Polityka przemysłowa w erze globalizacji			
3	Europejska Agenda Cyfrowa	205 127 627,00	152 466 221,39	27 196 388,66
4	Młodzież w drodze	83 142 338,00	79 853 324,50	52 926 112,55
5	Europa efektywnie korzystająca z zasobów	787 884 459,00	672 439 919,07	502 488 528,87
6	Europejski program walki z ubóstwem	241 034 703,00	221 423 207,13	161 754 862,53

Źródło: opracowanie własne

Tabela 16. Zestawienie kumulatywnego wydatkowania środków z EFRR dla kat. Interwencji, które wskazano w RPO WM 2007-2013 jako realizujące cele Strategii EU2020

Kod kat. Interwencji	Nazwa kat. Interwencji	Indykatorywna alokacja w RPO WM (EUR)	Działania (numery) RPO WM	Liczba podpisanych umów	Wartość dofinansowania EFRR (EUR)	Wykorzystana alokacja
Rozwój inteligentny - rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji smart growth						
Badania i rozwój, innowacje, przedsiębiorczość, otoczenie biznesu						
1	Działalność B+RT prowadzona w ośrodkach badawczych	44 200 190,00	1.01	2	15 146 154,32	34,27%
2	Infrastruktura B+RT (w tym wyposażenie w sprzęt, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych	18 039 229,00	1.01	11	43 664 766,51	242,05%
3	Transfer technologii i udoskonalanie sieci współpracy między MSP, między MSP a innymi przedsiębiorstwami, uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami na poziomie szkolnictwa pomaturalnego, władzami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz biegunami naukowymi i technologicznymi (parkami naukowymi i technologicznymi, technopoliami, itd.)	5 312 500,00	1.02	0	0,00	0,00%
4	Wsparcie na rzecz rozwoju B+RT, w szczególności w MSP (w tym dostęp do usług związanych z B+RT w ośrodkach badawczych)	1 062 500,00	1.02	7	2 180 027,80	205,18%
5	Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw	19 518 990,00	1.04, 1.07	45	42 544 670,09	217,97%
6	Wsparcie na rzecz MSP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/ użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw)	7 962 166,00	1.08	17	5 176 306,67	65,01%
7	Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa, itp.)	162 751 653,00	1.05	96	27 473 205,25	16,88%
8	Inne inwestycje w przedsiębiorstwa	55 816 156,00	1.03	27	43 897 532,24	78,65%
9	Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MSP	125 390 000,00	1.04, 1.05, 1.06, 1.07	553	171 324 827,05	136,63%
RAZEM		440 053 384,00		758	351 407 489,91	79,86%
Spółeczeństwo informacyjne						
10	Infrastruktura telekomunikacyjna (w tym sieci szerokopasmowe)	135 450 898,00	2.01	21	98 994 300,43	73,09%

11	Technologie informacyjne i komunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.)	5 950 000,00	2.01	16	7 677 412,91	129,03%
13	Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja, itp.)	44 273 168,00	2.02	50	37 374 168,39	84,42%
14	Usługi i aplikacje dla MSP (e-handel, kształcenie i szkolenie, tworzenie sieci, itp.)	9 000 000,00	2.02	0	0,00	0,00%
15	Inne działania mające na celu poprawę dostępu MSP do TIK i ich wydajne użytkowanie	10 453 561,00	2.03	139	8 420 339,66	80,55%
RAZEM		205 127 627,00		226	152 466 221,39	74,33%
Edukacja						
75	Infrastruktura systemu oświaty	76 181 250,00	7.02	58	79 853 324,50	104,82%
77	Infrastruktura opiekuńczo-wychowawcza	6 961 088,00	7.02	0	0,00	0,00%
RAZEM		83 142 338,00		58	79 853 324,50	96,04%
Rozwój zrównoważony - wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej sustainable growth						
Klimat, energia, mobilność						
18	Tabor kolejowy	44 420 941,00	3.02	3	56 393 367,80	126,95%
23	Drogi regionalne/lokalne	445 826 207,00	3.01	211	394 096 355,73	88,40%
24	Ścieżki rowerowe	10 625 000,00	6.02	0	0,00	0,00%
25	Transport miejski	13 543 340,00	5.01	4	7 321 696,51	54,06%
28	Inteligentne systemy transportu	5 214 193,00	3.02	0	0,00	0,00%
29	Porty lotnicze	36 423 517,00	3.03	1	36 380 593,85	99,88%
33	Energia elektryczna	6 800 000,00	4.03	0	0,00	0,00%
39	Energia odnawialna: wiatrowa	8 050 000,00	4.03	3	3 303 377,03	41,04%
40	Energia odnawialna: słoneczna	5 500 000,00	4.03	9	10 584 850,67	192,45%
41	Energia odnawialna: biomasa	6 775 000,00	4.03	0	0,00	0,00%
42	Energia odnawialna: hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe	11 450 000,00	4.03	1	140 805,70	1,23%
43	Efektywność energetyczna, produkcja skojarzona (kogeneracja), zarządzanie energią	10 710 000,00	4.03	14	21 477 032,83	200,53%
44	Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi	31 424 451,00	4.01, 4.02	3	11 016 323,05	35,06%
45	Gospodarka i zaopatrzenie w wodę pitną	25 532 196,00	4.01	7	10 050 219,62	39,36%
46	Oczyszczanie ścieków	72 000 000,00	4.01	33	87 320 176,87	121,28%
47	Jakość powietrza	5 610 000,00	4.03	19	11 072 229,47	197,37%

50	Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	8 500 000,00	4.02	6	2 247 648,75	26,44%
52	Promowanie czystego transportu miejskiego	16 529 614,00	3.02	1	10 642 532,19	64,38%
53	Zapobieganie zagrożeniom (w tym opracowanie i wdrażanie planów i instrumentów zapobiegania i zarządzania zagrożeniami naturalnym i technologicznym)	18 912 500,00	4.04	8	8 038 135,72	42,50%
54	Inne działania na rzecz ochrony środowiska i zapobiegania zagrożeniom	4 037 500,00	4.04	8	2 354 573,28	58,32%
RAZEM		787 884 459,00		331	672 439 919,07	85,35%
Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną inclusive growth						
Walka z ubóstwem						
61	Zintegrowane projekty na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich	30 300 000,00	5.02	25	65 223 907,45	215,26%
75	Infrastruktura systemu oświaty	76 181 250,00	7.02	58	79 853 324,50	104,82%
76	Infrastruktura ochrony zdrowia	64 259 517,00	7.01	33	60 245 024,82	93,75%
77	Infrastruktura opiekuńczo-wychowawcza	6 961 088,00	7.02	0	0,00	0,00%
78	Infrastruktura mieszkalnictwa	45 900 000,00	5.02	0	0,00	0,00%
79	Pozostała infrastruktura społeczna	17 432 848,00	7.03	16	16 100 950,36	92,36%
RAZEM		241 034 703,00		132	221 423 207,13	91,86%

Źródło: opracowanie własne

W załączniku VI EU2020 sprawozdania zaprezentowana została matryca priorytetów, obszarów i inicjatyw flagowych Strategii Europa 2020 oraz kategorii interwencji realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013.

W celu zapewnienia zgodności projektów ze Strategią Europa 2020 oraz ich efektywną i skuteczną realizację, zgodnie z rekomendacjami zawartymi w badaniu ewaluacyjnym „Ocena stopnia osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej i Strategii Europa 2020 poprzez realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2013” przeprowadzonym w 2011 r., należy zapewnić skuteczną weryfikację zgodności projektu ze strategiami UE na etapie oceny wniosków o dofinansowanie oraz zapewnić skuteczną weryfikację zgodności projektu ze strategiami UE na poziomie wskaźników.

Wszelkie informacje nt. wyników badań oraz wdrożonych rekomendacji w zakresie wkładu Programu w realizację Strategii Lizbońskiej i Europa 2020 znajdują się w załączniku XII do Sprawozdania.

Realizacja Krajowego Programu Reform

Krajowy Program Reform (KPR) jest dokumentem na rzecz realizacji Strategii Europa 2020. Cele KPR korelują z celami Strategii, tj. z osiągnięciem wzrostu inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Polski Krajowy Program Reform został również zaprojektowany, aby w maksymalny sposób wykorzystać środki z polityki spójności. Są one istotnym źródłem finansowania licznych inwestycji, pozwalających odrabiać zaległości i budować nowe przewagi konkurencyjne, przyczyniając się do większej spójności w ramach Unii Europejskiej.

Analiza spójności Osi priorytetowych RPO WM 2007-2013 z priorytetami określonymi w KPR z 2011 r. pozwala na przyporządkowanie adekwatnych działań obu dokumentów na rzecz realizacji Strategii Europa 2020 (por. tabela 13).

Tabela 17. Spójność RPO WM 2007-2013 z priorytetami Krajowego Programu Reform z 2011r. na rzecz realizacji Strategii Europa 2020

Krajowy Program Reform z 2011 r. - priorytety -	RPO WM 2007-2011 - Osie priorytetowe -
<i>Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego</i>	Oś priorytetowa 3 Regionalny system transportowy
	Oś priorytetowa 4 Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka
<i>Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego</i>	Oś priorytetowa 1 Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu
	Oś priorytetowa 2 Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza
	Oś priorytetowa 7 Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego
<i>Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu</i>	Oś priorytetowa 5 Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu
	Oś priorytetowa 7 Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego

Źródło: opracowanie własne

Obszar priorytetowy *Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego* realizowany jest w ramach RPO WM poprzez działania ukierunkowane na poprawę spójności komunikacyjnej i przestrzennej województwa mazowieckiego oraz wspomaganie dyfuzji procesów rozwojowych z głównego ośrodka regionu – Warszawy oraz z ośrodków subregionalnych na pozostałe obszary województwa. W ramach osi priorytetowej III *Regionalny system transportowy*, wspierane są inwestycje w zakresie poprawy parametrów technicznych i standardu regionalnej sieci transportowej, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i lotniczego oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych.

W ramach RPO WM z zakresu transportu realizowanych jest 216 projektów, w tym w celu poprawy infrastruktury drogowej 211 projektów oraz 1 w celu poprawy infrastruktury lotniczej. Szacuje się, że realizacja powyższych projektów przyczyni się do wybudowania 81 km nowych dróg oraz zrekonstruowania 951 km dróg. Ponadto w ramach środków UE dofinansowano projekty inwestycyjne w kolejnictwie. Realizacja tych projektów spowoduje wzrost nowych lub zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego o 175 szt., co spowoduje zwiększenie pojemności taboru o 34 900 osób.

Realizacja powyższych projektów przyczyni się m.in. do zaoszczędzenia czasu w przewozach pasażerskich i towarowych.

Priorytet IV *Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka* ukierunkowany jest na poprawę stanu środowiska naturalnego województwa. W ramach tej osi priorytetowej, adekwatnie do KPR, realizowane są projekty na rzecz rozbudowy i modernizacji infrastruktury elektroenergetycznej i ciepłowniczej regionu oraz zwiększenia wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych o wysokiej sprawności.

W ramach Priorytetu IV podpisano umowy o dofinansowanie z beneficjentami na realizację projektów z zakresu energii odnawialnej (21 projektów) oraz z zakresu elektroenergetyki (27 projektów). Celem projektów jest zaoszczędzenie energii o 295 841 GJ/rok.

W drugi obszar priorytetowy KPR „*Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego*” wpisują się przedsięwzięcia realizowane w ramach trzech osi priorytetowych RPO WM.

Priorytet I *Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu* ukierunkowany jest na wzrost konkurencyjności województwa mazowieckiego poprzez tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i wsparcie rozwoju przedsiębiorczości. Działania te, w całości wpisujące się w cele KPR, realizowane są w ramach celów szczegółowych:

- 1.1 *Wzmocnienie powiązań sektora badawczo-rozwojowego,*
- 1.2 *Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka,*
- 1.3 *Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą,*
- 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu,*
- 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości,*
- 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym,*
- 1.7 *Promocja gospodarcza,*
- 1.8 *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT).*

W ramach Priorytetu I realizowanych jest 758 projektów, w tym 128 z zakresu B+RT. Szacuje się, że rezultatem wykonania tych projektów będzie utworzenie 3 641 nowych etatów, w tym 984 dla kobiet oraz 171 nowych etatów badawczych, w tym 32 dla kobiet. Ponadto dzięki dofinansowaniu UE beneficjenci wykreowali nowe inwestycje przy dużo mniejszym zaangażowaniu własnych środków (308,57 mln euro). W dofinansowanych przedsiębiorstwach nastąpił wzrost nakładów na działalność B+RT w wysokości 50,89 mln euro.

Priorytet II *Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza* ukierunkowany na działania mające na celu niwelowanie dysproporcji w rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych, szczególnie na obszarach o niskim wskaźniku potencjału e-rozwoju. Cele szczegółowe priorytetu, tj.:

- 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu,*
- 2.2 *Rozwój e-usług dla obywateli,*
- 2.3 *Rozwój technologii komunikacyjnych i informacyjnych dla MSP,*

realizowane są poprzez projekty informatyzacji województwa oraz przedsięwzięcia pozwalające na rozwój publicznych e-usług dostępnych dla obywateli i przedsiębiorców o wymiarze regionalnym i lokalnym.

Dzięki realizacji projektów w ramach tego Priorytetu, dostęp do Internetu uzyska 1 756 997 osób oraz 333 podmioty, tj. 139 MŚP, 59 szkół oraz 135 jednostek publicznych.

W ramach Priorytetu VII *Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego* wspierane są projekty służące poprawie infrastruktury edukacyjnej poprzez m.in. budowę, rozbudowę, modernizację placówek systemu oświaty oraz szkół wyższych na każdym poziomie kształcenia, podnoszenie jakości metod nauczania. Objętych wsparciem zostało 123 placówki edukacyjne, w tym 64 przedszkola i szkoły podstawowe, 53 szkoły średnie oraz 6 szkół wyższych. W celu poprawy infrastruktury edukacyjnej zostanie zrealizowanych 58 projektów, z efektów których skorzysta 90787 uczniów i studentów.

W ramach Priorytetu 3 KPR *Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu* podejmowane są działania na rzecz ograniczenia skali ubóstwa i wykluczenia społecznego. W tym celu konieczne jest zwiększenie zakresu aktywnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i integracji społecznej osób wykluczonych, rozbudowanie systemu usług społecznych związanych z ochroną zdrowia oraz rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz miejsc.

W ramach RPO WM trzeci obszar priorytetowy KPR spójny jest z celami zawartymi w Priorytecie V oraz w Priorytecie VII.

Priorytet V ukierunkowany jest na wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu nadanie nowych funkcji gospodarczych lub społecznych terenom poprzemysłowym i powojkowym oraz na wsparcie działań ukierunkowanych na podniesienie jakości życia społeczności lokalnej poprzez adaptację, przebudowę i remonty publicznej infrastruktury oraz zabudowy historycznej miast.

W ramach Priorytetu V realizowanych jest 25 projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast. Ponadto rewitalizacji zostały poddane obszary o powierzchni 20 ha, co przyczyniło się do utworzenia 179 nowych etatów, w tym 47,5 dla kobiet.

W ramach Priorytetu VII, nie licząc projektów dotyczących infrastruktury edukacyjnej (opisano wyżej), realizowane są przedsięwzięcia polegające na poprawie dostępności i jakości opieki zdrowotnej oraz poprawie infrastruktury służącej pomocy społecznej.

W celu poprawy infrastruktury ochrony zdrowia realizowano 33 projekty. W ramach tych projektów zmodernizowano 12 szpitali lub przychodni oraz zakupiono 30 szt. sprzętu specjalistycznego (aparaty RTG i endoskopy). Z nowopowstałej lub zmodernizowanej infrastruktury skorzystało 421 144 pacjentów, natomiast zakupionym sprzętem wykonano 619 736 specjalistycznych badań medycznych.

Przykłady projektów realizujących cele Strategii Europa 2020.

Tabela 18. Przykład 1 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020

Nr projektu	RPMA.01.01.00-14-031/10
Tytuł projektu	Centrum Badawcze Polskiej Akademii Nauk "Konwersja Energii i Źródła Odnawialne w gminie
Nazwa beneficjenta	Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szewalskiego Polskiej Akademii Nauk
Całkowita wartość projektu	22 639 570,58 Euro
Wartość wkładu UE (EFRR)	18 510 224,32 Euro
Działanie/kategoria interwencji	Działanie 1.1. Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego Kategoria 2. Infrastruktura B+RT (w tym wyposażenie w sprzęt, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych.
Zakres i cele projektu	Przedmiotem projektu jest budowa centrum badawczego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, tymczasową drogą dojazdową, drogami wewnętrznymi i parkingami. Zaplanowana inwestycja obejmuje również zespół zabudowy laboratoryjno-badawczej. Głównym celem projektu jest wzmocnienie potencjału infrastrukturalnego sfery badawczo-rozwojowej PAN umożliwiającej prowadzenie na wysokim poziomie badań z zakresu konwersji energii i źródeł odnawialnych.
Kontekst Strategii EU 2020	Przedmiotowy projekt wpisuje się w dwa priorytety Strategii EU 2020: 1. Rozwój inteligentny: bezpośrednim efektem działań podjętych w ramach projektu będzie utworzenie wyposażonych laboratoriów badawczych, stanowiących kanał transferu technologii i innowacji między sektorem naukowo-badawczym a biznesem, w szczególności ważnym kierunku ekologicznych technologii konwersji energii i wykorzystania energii odnawialnych. 2. Rozwój zrównoważony: Centrum Badawcze PAN będzie służyć wprowadzaniu ekologicznych technologii konwersji energii i wykorzystania energii odnawialnych u przedsiębiorców. W dalszej perspektywie czasu pozwoli to wypełnić dyrektywy unijne w zakresie redukcji zanieczyszczeń środowiskowych różnego typu i zwiększenia poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a docelowo wpłynie na poprawę środowiska naturalnego.
Przykłady dobrych praktyk	W ramach przedmiotowego projektu jako przykład dobrej praktyki można wskazać: – Powstałe Centrum Badawcze będzie bazą dla podniesienia konkurencyjności i innowacyjności regionu. – Centrum zapełni niszę w polskim systemie innowacyjnym a pośrednio będzie pełniło rolę inspiratora współpracy min. pomiędzy jednostkami badawczymi oraz uczelniami zajmującymi się tematyką odnawialnych źródeł energii. Będzie to skutkowało wyposażeniem przemysłu w konkurencyjne i niezawodne produkty. – Opracowane technologie, procesy i produkty będą miały zastosowanie w gospodarce kraju, co wpłynie na redukcję zanieczyszczeń środowiskowych i na zwiększenie poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Tabela 19. Przykład 2 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020

Nr projektu	RPMA.01.05.00-14-005/11
Tytuł projektu	Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji sztućców dwuwarstwowych z wykorzystaniem materiału pochodzącego z recyklingu
Nazwa beneficjenta	INTERNATIONAL PLASTIK POLSKA Sp. z o.o
Całkowita wartość projektu	983 267,42 Euro
Wartość wkładu UE (EFRR)	203 848,12 Euro
Działanie/kategoria interwencji	Działanie 1.5 Rozwój przedsiębiorczości Kategoria interwencji 7. Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa, itp.)
Zakres i cele projektu	Przedmiotem projektu jest zakup nowoczesnej technologii formowania wyrobów z tworzyw sztucznych oraz wprowadzenie na rynek ulepszonych produktów w postaci sztućców wytworzonych częściowo z materiału pochodzącego z recyklingu oraz nowego produktu w postaci usługi odbioru zużytych sztućców jednorazowych od klientów firmy. Realizacja projektu pozwoli na podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstwa poprzez m.in. wdrożenie innowacyjnej technologii, wprowadzenie na rynek znacząco ulepszonych produktów, obniżenie kosztów jednostkowych produkcji poprzez wykorzystanie surowca pochodzącego z recyklingu. Wdrożenie nowej technologii skutkuje również wzrostem zatrudnienia w przedsiębiorstwie o 16 nowych miejsc pracy.
Kontekst Strategii EU 2020	Przedmiotowy projekt wpisuje się w dwa priorytety Strategii EU 2020: 1. Rozwój inteligentny: innowacyjna technologia produkcji znana jest i stosowana na świecie przez okres nie dłuższy niż 5 lat, natomiast w Polsce będzie stosowana po raz pierwszy. Polega ona na innowacyjnym sposobie formowania wyrobów z tworzyw sztucznych w technologii wtrysku dwuwarstwowego Sandwich, umożliwiającego połączenie dwóch materiałów o różnych własnościach i właściwościach. Dzięki innowacyjnej technologii zostaną wprowadzone na rynek dwa znacząco ulepszone produkty w postaci dwuwarstwowych noży i widelców jednorazowych o podwyższonych parametrach wytrzymałościowych oraz estetycznych. 2. Rozwój zrównoważony: Korzyści dla środowiska wynikać będą z wykorzystania w procesie produkcyjnym materiału odzyskanego w drodze recyklingu. Docelowo zakłada się, że w produktach, w warstwie wewnętrznej, wykorzystane zostanie 40% - 60% materiałów po recyklingu. Docelowy rynek wynosi szacunkowo min. 15 milionów zestawów rocznie (każdy zawierający 1 widelec i 1 nóż). Stąd dzięki realizacji inwestycji wykorzystane zostanie od 90 do 135 ton surowca odzyskanego z recyklingu. Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 7% w porównaniu z maszynami standardowymi z uwagi na zastosowanie napędu elektrycznego w zakresie mechanizmu otwierania/zamykania form. W tej samej proporcji zmniejszy się ilość ciepła odpadowego generowanego przez układ hydrauliczny maszyny i emitowanego do atmosfery oraz emisji spalin (CO ₂) powstających przy produkcji energii elektrycznej. 3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: w ramach inwestycji powstanie 16 nowych miejsc pracy, nowi i obecnie pracujący zostaną przeszkoleni z obsługi innowacyjnej technologii, zatem wzrosną ich kwalifikacje zawodowe.

Przykłady dobrych praktyk	<p>W ramach przedmiotowego projektu jako przykład dobrej praktyki można wskazać:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrożona innowacyjna technologia wpłynie na wzrost innowacyjności i konkurencyjności województwa mazowieckiego – inwestycja przyczyni się do rozwoju przemysłowo-gospodarczego regionu, wzrostu udziału sektora MSP – redukcja bezrobocia regionu oraz wyrównanie szans na zatrudnienie w regionie poprzez stworzenie nowych miejsc pracy – efektywne wykorzystanie zasobów oraz wysoka efektywność energetyczna inwestycji – zastosowane rozwiązania w projekcie pozwalają na uzyskanie oszczędności surowcowych i energetycznych oraz minimalizują negatywny wpływ działalności na środowisko naturalne.
---------------------------	--

Tabela 20. Przykład 3 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020

Nr projektu	RPMA.01.08.00-14-007/12
Tytuł projektu	Ograniczenie energochłonności procesu produkcji poprzez zakup maszyny drukującej
Nazwa beneficjenta	Drukpol.Flexo Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością S.K.A.
Całkowita wartość projektu	1 702 328,64 Euro
Wartość wkładu UE (EFRR)	470 562,39 Euro
Działanie/kategoria interwencji	Działanie 1.8. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT). Kategoria 6. Wsparcie na rzecz MSP w zakresie promocji i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw)
Zakres i cele projektu	Jednym z założeń rzeczowego projektu jest ograniczenie energochłonności i materiałochłonności procesu poprzez zakup nowoczesnej maszyny drukującej ONYX. Jej działanie pozwoli na wdrożenie innowacyjnej w skali przedsiębiorstwa technologii polegającej na wytwarzaniu opakowań o rozszerzonej temperaturze zgrzewalności zadrukowanych techniką fleksograficzną. Do produkcji użyta zostanie specjalna folia biała BOPP – WLS (firmy Taghleef) (zgrzewalna w 85 stopniach). Folia ta charakteryzuje się możliwością zastosowania przy wyższych prędkościach pakowania, lepszą zgrzewalnością i wyższą wytrzymałością zgrzewu, lepszą przetwarzalnością na maszynach pakujących, zmniejszeniem negatywnego oddziaływania na środowisko.
Kontekst Strategii EU 2020	<p>Przedmiotowy projekt wpisuje się w dwa priorytety Strategii EU 2020:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój inteligentny: w ramach przedmiotowej inwestycji zostanie wdrożona innowacyjna w skali przedsiębiorstwa technologia wytwarzania opakowań o rozszerzonej temperaturze zgrzewalności zadrukowane techniką fleksograficzną. Dzięki temu przedsiębiorstwo będzie mogło dostarczać na rynek wysokiej jakości produkty zgodnie z popytem zgłaszanym przez nowych klientów. 2. Rozwój zrównoważony: zakup energooszczędnej maszyny drukującej, która zredukować zużycie energii o 27% oraz materiałów o 25% w porównaniu do maszyny Emerald Takie oszczędności przyczynią się do podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstwa oraz zwiększą zysków drukarni. Zakup nowej energooszczędnej maszyny wpisuje się ponadto idealnie w politykę proekologiczną firmy, która stara się korzystać z najnowocześniejszych dostępnych na rynku technologii pozwalających połączyć szybkość wykonania z oszczędnością produkcji.

Przykłady dobrych praktyk	<p>W ramach przedmiotowego projektu jako przykład dobrej praktyki można wskazać :</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrożenie nowej przyjaznej środowisku technologii produkcyjnej, która pozwoli na zmniejszenie stopnia energochłonności oraz materiałowości dotychczasowego procesu produkcyjnego – zwiększenie potencjału technicznego – podnoszenie efektywności produkcji oraz ograniczenie strat.
---------------------------	---

2.1.6.7 Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego

1. Wstęp

Działania realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w dużej mierze wpisują się w cele i obszary *Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (Strategia, SUE RMB)*. Z tego względu Instytucja Zarządzająca RPO WM w trakcie renegotjacji Programu wprowadziła zapisy o spójności działań realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013 z obszarami priorytetowymi *SUE RMB*. W ramach działań w zakresie informacji i promocji w odniesieniu do *SUE RMB* pracownicy Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich, który koordynuje kwestie dotyczące *SUE RMB*, brali udział w pracach zespołów roboczych, uczestniczyli w III Dorocznym Forum Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego (*SUE RMB*) oraz XIV Szczycie Bałtyckiego Forum Rozwoju w Kopenhadze. Sukcesywnie są opracowywane i zamieszczane materiały informacyjne nt. *SUE RMB* na stronach internetowych zarządzanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

2. Pomoc Techniczna

Instytucja Zarządzająca RPO WM nie wykorzystywała środków z Pomocy Technicznej dla potrzeb związanych z wdrażaniem *Planu działań Strategii*.

3. System wdrażania

W zakresie dostosowywania systemu wdrażania RPO WM 2007-2013 Instytucja Zarządzająca w trakcie renegotjacji Programu wprowadziła zapisy o spójności działań realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013 z obszarami priorytetowymi *SUE RMB* w ramach następujących priorytetów:

- Priorytet I - Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu,
- Priorytet II – Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza,
- Priorytet III - Regionalny system transportowy,
- Priorytet IV – Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka,
- Priorytet VI – Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji,
- Priorytet VII – Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego.

Podobnie jak wspomniano w Sprawozdaniu za 2011 rok, monitorowanie oraz identyfikacja projektów realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013 ma charakter szacunkowy, ponieważ projekty te nie były poddawane jeszcze ocenie pod kątem ich zgodności z celami *Strategii*. W opinii Zarządu Województwa Mazowieckiego dostosowywanie systemu wdrażania RPO WM w zakresie zmiany kryteriów wyboru projektów lub oceny projektów możliwe będzie po opracowaniu i wdrożeniu krajowych wytycznych dotyczących zgodności kwalifikowania projektów z *SUE RMB*.

Natomiast wprowadzenie odpowiednich zmian we wnioskach aplikacyjnych dotyczących wykazania przez beneficjenta zakresu, w jakim projekt wpisuje się w założenia *Strategii*, wymaga wcześniejszego przeprowadzenia działań informacyjno – promocyjnych nt. *SUE RMB* przez władze krajowe państw Regionu Morza Bałtyckiego.

Województwo Mazowieckie prowadzi także współpracę międzynarodową z wybranymi krajami Regionu Morza Bałtyckiego, zgodnie z „Priorytetami Współpracy Zagranicznej Województwa Mazowieckiego” przyjętymi Uchwałą nr 27/06 z dnia 18 grudnia 2006 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Współpraca międzynarodowa odbywa się w formie wizyt studyjnych, seminariów, warsztatów z następującymi regionami: Krajem Związkowym Brandenburgia i Krajem Związkowym Saksonia – Anhalt (Niemcy), Regionem Sztokholmskim (Szwecja) oraz regionem Uusimaa (Finlandia). Przedmiotem współpracy są m.in. zagadnienia dotyczące samorządu terytorialnego, kultury, edukacji, gospodarki, handlu transportu i komunikacji, rynku pracy, rolnictwa, ochrony środowiska i gospodarki wodnej, ochrony zdrowia i polityki społecznej, sportu i turystyki. Najbardziej aktywnym partnerem Województwa Mazowieckiego w ramach międzyregionalnej współpracy bilateralnej jest land Saksonia-Anhalt (Niemcy). Na przestrzeni lat regiony przeprowadziły wiele wspólnych projektów, zakończonych sukcesami, zdobyły doświadczenie i wykształciły kadry specjalizujące się w tej współpracy.

4. System realizacji

W ramach RPO WM 2007-2013 zidentyfikowane są działania wpisujące się w poszczególne obszary priorytetowe SUE RMB:

- Obszar priorytetowy nr 1 Region Morza Bałtyckiego jako obszar zrównoważony ekologicznie.

Do powyższego priorytetu przypisane są 4 kategorie interwencji funduszy europejskich, tj. 44 - *gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi*, 46 - *oczyszczanie ścieków*, 53 - *zapobieganie zagrożeniom*, 54 - *inne działania na rzecz ochrony środowiska i zapobiegania zagrożeniom*. W realizację celów pierwszego obszaru priorytetowego *Strategii* wpisują się działania Priorytetu IV RPO WM 2007-2013 *Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka*: Działanie 4.1 *Gospodarka Wodno – ściekowa*, Działanie 4.2 *Ochrona powierzchni ziemi* oraz Działanie 4.4 *Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu*. Powyższe działania wykazują komplementarność z następującymi zagadnieniami priorytetowymi *Strategii*: 2. Zachowanie stref przyrodniczych oraz bioróżnorodności, uwzględniając łowiska morskie, 3. Redukcja użytkowania oraz wpływu substancji niebezpiecznych.

- Obszar priorytetowy nr 2 Region Morza Bałtyckiego jako obszar dobrobytu.

Do niniejszego priorytetu przypisanych jest 6 kategorii interwencji funduszy europejskich, tj. 01 - *działalność B+RT prowadzona w ośrodkach badawczych*, 02 - *infrastruktura B+RT* (w tym wyposażenie w sprzęt, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych, 05 - *usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorców*, 07 - *inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji*, 08 - *inne inwestycje w przedsiębiorstwa*, 09 - *Inne działania mające na celu pobudzenie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP*. W realizację drugiego obszaru priorytetowego *Strategii* wpisują się działania Priorytetu I RPO WM 2007-2013 *Tworzenie*

warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu: Działanie 1.1 Wzmocnienie sektora badawczo – rozwojowego, Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Działanie 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, Działanie 1.5 Rozwój przedsiębiorczości, działanie 1.6 Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym oraz Działanie 1.7 Promocja gospodarcza. Powyższe działania wykazują komplementarność z następującymi zagadnieniami priorytetowymi Strategii: 7. Wykorzystanie pełnego potencjału regionu w zakresie badań i innowacji, 8. Wdrożenie Small Business Act: promocja przedsiębiorczości, wzmocnienie MŚP oraz podniesienie poziomu efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich.

▪ Obszar priorytetowy nr 3 Region Morza Bałtyckiego jako obszar dostępny i atrakcyjny.

Do niniejszego priorytetu przypisanych jest 8 kategorii interwencji funduszy europejskich, tj. 13 - *Usługi i aplikacje dla obywateli*, 18 - *Tabor kolejowy*, 23 - *Drogi regionalne/lokalne*, 25 - *Transport miejski*, 39 - *Energia odnawialna wiatrowa*, 40 - *Energia odnawialna słoneczna*, 43 - *Efektywność energetyczna, produkcja skojarzona, zarządzanie energią*, 56 - *Ochrona i waloryzacja dziedzictwa przyrodniczego*, 57 - *Inne wsparcie na rzecz wzmocnienia usług turystycznych*, 75 - *Infrastruktura systemu oświaty*, 76 *Infrastruktura ochrony zdrowia*. W realizację trzeciego obszaru priorytetowego Strategii wpisują się działania Priorytetu II RPO WM 2007-2013 *Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza*: Działanie 2.2 *Rozwój e-usług*, Priorytetu III *Regionalny system transportowy*: Działanie 3.1 *Infrastruktura drogowa oraz Działanie 3.2 Regionalny transport publiczny*, Priorytetu IV *Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka*: Działanie 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka*, Priorytetu VI *Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji*: Działanie 6.2 *Turystyka* a także Priorytetu VII *Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego*: Działanie 7.1 *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* i Działanie 7.2 *Infrastruktura służąca edukacji*. Powyższe działania wykazują komplementarność z następującymi zagadnieniami priorytetowymi Strategii: 10. *Poprawa dostępności, efektywności i bezpieczeństwa rynków energetycznych*, 12. *Utrzymanie i wzmocnienie atrakcyjności Regionu Morza Bałtyckiego w szczególności poprzez edukację, turystykę i poziom zdrowotności*.

Ze względu na specyfikę obszaru priorytetowego nr 4 Przekształcenie Regionu Morza Bałtyckiego w obszar bezpieczny i chroniony nie są realizowane projekty, które wpisywałyby się w ten obszar. System monitorowania RPO stworzony przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego także nie przewiduje wkładów regionalnych programów operacyjnych w ten obszar.

5. Stan realizacji/Dane ilościowe

W obszarach interwencji związanych ze Strategią UE dla Regionu Morza Bałtyckiego do końca 2012 roku podpisano łącznie **1 247 umów o dofinansowanie** (w tym 314 umów w roku 2012) na kwotę dofinansowania ze środków EFRR wynoszącą w 2012 roku 1 037 662 356,89 euro.

W okresie sprawozdawczym najwięcej projektów (tj. 156) zakontraktowano w ramach II Priorytetu *Region Morza Bałtyckiego jako obszar Dobrobytu* w obszarze dotyczącym promocji przedsiębiorczości, wzmocnienia MŚP oraz podniesienia poziomu efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich. Umowy dotyczyły kategorii interwencji 09 - *Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP*.

Szczegółowe informacje dotyczące wpływu projektów realizowanych w ramach RPO WM na Strategię SUE RMB zawiera Tabela 7a. *Wpływ projektów realizowanych w ramach RPO WM na Strategię UE dla Regionu Morza Bałtyckiego* przedstawiająca liczbę i wartość projektów wg podpisanych umów od początku realizacji Programu i za rok 2012 w podziale na poszczególne obszary priorytetowe Strategii.

6. Wnioski i rekomendacje

Mając na uwadze stopień zaawansowania realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz poziom kontraktacji środków, wprowadzanie dalszych zmian mających na celu skuteczniejszą realizację *Strategii* w trakcie obecnego okresu programowania nie jest możliwe.

Uwzględnienie zapisów *SUE RMB* oraz dostosowanie systemu wdrażania i monitorowania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego tj. kryteriów wyboru i oceny projektów, wniosków aplikacyjnych, możliwe będzie w przyszłym okresie programowania pod warunkiem opracowania i wdrożenia odpowiednich, jednolitych dla wszystkich programów operacyjnych, wytycznych dot. kryteriów kwalifikowania projektów oraz uruchomienia ewentualnego systemu zachęt i bodźców finansowych dla projektów realizujących cele *SUE RMB*.

Dane ilościowe oraz przykłady projektów realizujących obszary priorytetowe SUE RMB znajdują się w załączniku nr VII SUE RMB.

W ramach RPO WM 2007-2013 nie zidentyfikowano projektów flagowych.

2.2. Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi

Instytucja Zarządzająca RPO WM w okresie sprawozdawczym powzięła wszelkie środki zapewniające przestrzeganie polityk i przepisów wspólnotowych. Działania realizowane w ramach RPO WM są zgodne z podstawowymi kierunkami rozwoju wynikającymi w szczególności z:

1. polityki ochrony środowiska,
2. polityki rozwoju społeczeństwa informacyjnego
3. polityki równych szans i niedyskryminacji
4. zasady partnerstwa
5. prawa zamówień publicznych
6. przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Zagwarantowaniu zgodności realizowanych operacji z prawem wspólnotowym służą odpowiednie zapisy wzorów dokumentów RPO WM, na każdym etapie życia projektu: na etapie aplikowania regulaminy konkursów, a podczas realizacji projektu umowa o dofinansowanie, która reguluje kwestie dot. m.in. udzielania zamówień publicznych, pomocy publicznej i ochrony środowiska.

AD 1) W zakresie ochrony środowiska stworzono specjalne kryteria formalne wyboru projektów dla wszystkich działań RPO WM z wyłączeniem inicjatywy JESSICA oraz projektów Pomocy Technicznej. Zapewniają one zgodność dokumentacji środowiskowej z obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi w zakresie ochrony środowiska. Ponadto, katalog załączników do Wniosku o dofinansowanie projektu wymaganych regulaminem konkursu uwzględnia dokumenty związane z oceną oddziaływania na środowisko. Brak wymaganych załączników może skutkować koniecznością uzupełnienia załączników lub odrzuceniem wniosku na etapie oceny formalnej. Ponadto, wymagane jest również, aby Beneficjent przed podpisaniem Umowy przedłożył Zaświadczenia o niezaleganiu z opłatami za korzystanie ze środowiska, wydane przez Departament Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Brak tego załącznika może skutkować nie podpisaniem Umowy o dofinansowanie. Realizując założenia niniejszej polityki nie zidentyfikowano żadnych problemów w zakresie zgodności z prawem wspólnotowym.

AD 2) Polityka rozwoju społeczeństwa informacyjnego jest uwzględniana podczas programowania, wdrażania, monitoringu i ewaluacji rezultatów wykorzystania funduszy. Działania służące rozwojowi społeczeństwa informacyjnego oraz powiązanie z tym wspomaganie rozwoju innowacyjności uznano za jeden z głównych kierunków tworzenia warunków dla wzrostu konkurencyjności regionu. Rezultatem takich działań jest jest/ma być upowszechnienie dostępu do Internetu i zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do informacji – w skutek realizacji projektów w ramach *Priorytetu II. Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza*. Ponadto na etapie oceny formalnej wniosków o dofinansowanie projektów stosowane jest kryterium *Rozwój społeczeństwa informacyjnego*. Kryterium weryfikuje, czy projekt jest zgodny ze wspólnotową polityką rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Beneficjenci zobowiązani są przedstawić oświadczenie o zgodności projektu ze wspólnotową polityką rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Realizując założenia niniejszej polityki nie zidentyfikowano żadnych problemów w zakresie zgodności z prawem wspólnotowym.

AD 3) W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w zakresie zgodności z prawem wspólnotowym, szerz. zob. pkt. 2.2.1

AD 4) W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w zakresie zgodności z prawem wspólnotowym, szerz. zob. 2.2.2

AD 5) Beneficjent, realizując projekt jest zobowiązany do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych w zakresie, w jakim ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych i prawo unijne mają zastosowanie do Beneficjenta i realizowanego projektu. W przypadku, gdy ustawodawstwo krajowe pozostaje w sprzeczności z przepisami unijnymi dotyczącymi zamówień publicznych, należy stosować przepisy unijne, a także – do czasu dostosowania przepisów krajowych w tym zakresie – Zalecenia Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z dnia 29 lutego 2008 r. dla Beneficjentów funduszy UE dotyczące interpretacji przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Nie przestrzeganie procedur udzielania zamówień publicznych oraz przejrzystości, jawności i uczciwej konkurencji przy wydatkowaniu środków w ramach realizowanego Projektu, skutkuje nakładaniem korekt jak i może skutkować rozwiązaniem umowy lub wstrzymaniem wypłaty dofinansowania.

W przypadku, gdy beneficjent w ramach projektu realizuje zamówienie poniżej progów ustawy Pzp, zastosowanie ma Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Komunikat Wyjaśniający Komisji (Dz.U UE 1.8.2006/C 179/02) oraz *Wytoczne Komisji Europejskiej dotyczące określania korekt finansowych w odniesieniu do wydatków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w przypadku naruszeń przepisów w zakresie zamówień publicznych (COOCOF 07/0037/03) oraz przepisy prawa krajowego w dziedzinie zamówień: ustawa o finansach publicznych, ustawa o odpowiedzialności za naruszenia dyscypliny finansów publicznych*. Powyższe stanowi, że jeżeli Beneficjent na podstawie ustawy, jest zwolniony ze stosowania procedur/trybów w niej określonych, przy wyłanianiu wykonawcy dla usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu jest zobowiązany dokonać wyboru wykonawcy w sposób racjonalny, gospodarny i celowy, w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie i jakościowo ofertę, z zachowaniem zasady konkurencyjności i przejrzystości oraz dołożyć wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego umową, w związku z realizowanym zamówieniem, a sposób wyboru oferty, w tym rozeznania rynku,

trwale udokumentować. IZ RPO WM opublikowała Komunikat dla Beneficjentów w zakresie stosowania zasady konkurencyjności na stronie www.rpo.mazovia.pl i określiła w Wytycznych „Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach RPO WM 2007-2013” :

W przypadku zakupu usługi lub towaru o wartości powyżej 20 tys. zł netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT) pomimo braku obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, Beneficjent:

- Zagwarantuje odpowiednie upublicznienie informacji zgodnie z Komunikatem Wyjaśniającym Komisji (Dz. U UE 1.8.2006/C 179/02) i zarchiwizuje dowody jej upublicznienia. Ponadto zapytanie ofertowe musi być upublicznione przez minimum 5 dni roboczych oraz zamieszczone na formularzu: Ogłoszenie o zaproszeniu do składania ofert na przedmiot, co stanowi załącznik do niniejszego Komunikatu ... Przedmiotowy załącznik może zostać rozszerzony o dodatkowe informacje, niezbędne z punktu widzenia Beneficjenta.

- W przypadku, gdy nie wpłynie żadna oferta po upublicznieniu informacji, dokona rozeznania rynku poprzez rozesłanie informacji (zapytania ofertowego) do minimum 3 potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych wykonawców oraz zarchiwizuje dowody jej rozesłania.

- Za spełnienie warunku uznaje się sytuację, w której po upublicznieniu informacji w określonym przez Beneficjenta terminie lub w wyniku rozesłania informacji (zapytania ofertowego) do min. 3 potencjalnych wykonawców, wpłynie jedynie 1 oferta.

- Przebieg procesu rozeznania rynku, w tym uzasadnienie, że na rynku nie istnieje trzech potencjalnych dostawców towarów lub usługodawców, jest dokumentowany przez Beneficjenta. Udokumentowanie przebiegu procesu rozeznania rynku wymaga formy pisemnej i polega na zarchiwizowaniu np. wydruków stron internetowych z opisem towaru/usługi i ceną lub wydruków maili z informacją na temat ceny za określony towar/usługę, albo innego dokumentu.

Zamówienia są sumowane w ramach danego Projektu realizowanego przez Beneficjenta, co oznacza, że Beneficjent powinien dokładnie przeanalizować cały budżet Projektu w celu zidentyfikowania tych zamówień, które będą się powtarzać i w których może powstać ryzyko przekroczenia progu dla którego, zasada konkurencyjności jest obowiązkowa. Beneficjent ustalając czy w przypadku zlecenia usług, dostaw, robót budowlanych występuje jedno zamówienie czy też odrębne zamówienia, bierze pod uwagę tożsamość przedmiotową zamówienia - dostawy, usługi i roboty budowlane tego samego rodzaju i o tym samym przeznaczeniu.

Beneficjent weryfikując, do których zamówień w ramach projektu zastosowanie ma zasada konkurencyjności bierze pod uwagę:

- wszystkie zamówienia danego rodzaju w ramach projektu,
- ewentualny wzrost wartości zamówienia w przypadku zamówień poniżej określonego progu.

Zasady konkurencyjności nie stosuje się do:

- 1) Zakupu usługi lub towaru o wartości poniżej 20 tys. zł netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).
- 2) Zamówień dotyczących zadań wykonywanych w Projekcie na podstawie Kodeksu Pracy.
- 3) Działania 1.7 Promocja gospodarcza, w przypadku kosztów transportu, zakwaterowania uczestników misji i targów oraz opłat stałych tj. wpis do katalogu targowego, opłata rejestracyjna.
- 4) Projektów, w których podczas wyboru oceniana była forma współpracy wnioskodawcy z jednostkami naukowymi przy realizacji części badawczej (badanie zdefiniowane w ustawie o zasadach finansowania nauki z dnia 30 kwietnia 2010 r., z późn. zm.). Wnioskodawcy, którzy zawarli takie porozumienia (otrzymali punkty) nie są zobowiązani stosować dodatkowych czynności związanych z zasadą konkurencyjności dla części objętej porozumieniem/umową z jednostką naukowo badawczą – tylko i wyłącznie w zakresie

wynikającym z zapisów wniosku o dofinansowanie i biznes planu i tylko i wyłącznie jeśli rezultaty zleczonych badań naukowych oraz prac rozwojowych nie mają służyć wyłącznie zamawiającemu tzn. w celu prowadzenia jego własnej działalności oraz nie będą jego wyłączną własnością.

Beneficjent jest zobowiązany do zamieszczenia w opisie dowodu księgowego informacji czy dany wydatek podlega zasadzie konkurencyjności czy też nie.

IZ RPO WM w ramach systemu Zarządzania i kontroli zagwarantowała próbę kontroli 100 % postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i nakłada korekty za nieprzestrzeganie przedmiotowej polityki horyzontalnej.

W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w zakresie zgodności z prawem wspólnotowym

AD 6) Dofinansowanie jest przekazywane zgodnie z zasadami zawartymi w Uszczegółowieniu, na warunkach określonych w umowie i Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego. Dla Projektu, w ramach którego uwzględnione zostały wydatki objęte pomocą publiczną, Uszczegółowienie wskazuje tzw. „minimalny wkład własny beneficjenta” – minimalny udział środków własnych, jakie beneficjent ma obowiązek wnieść do projektu na pokrycie części wydatków kwalifikowalnych nieobjętych Dofinansowaniem. Uszczegółowienie wskazuje także typowe schematy pomocy publicznej, właściwe dla operacji wspieranych w ramach danego Działania. Pierwszy test zgodności projektu z uregulowaniami dotyczącymi pomocy publicznej jest przeprowadzany na etapie oceny formalnej *Wniosku o dofinansowanie*, co znajduje wyraz w przyjętych kryteriach wyboru finansowanych operacji. Kryterium weryfikuje zgodność z prawodawstwem krajowym i unijnym w zakresie Pomocy publicznej. Ponowna weryfikacja jest dokonywana bezpośrednio przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, a także podczas kontroli na miejscu realizacji projektu.

W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w zakresie zgodności z prawem wspólnotowym.

2.2.1 Zasada równości szans

Zgodnie z artykułem 16 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. wszystkie działania w ramach RPO WM odbywają się z poszanowaniem zasady równości szans i zapobiegania dyskryminacji mniejszości oraz osób niepełnosprawnych zarówno na poziomie Programu, jak również na poziomie realizacji poszczególnych projektów.

Wzmacnianie polityki równych szans w ramach RPO WM należy rozumieć jako uwzględnianie w procesie realizacji poszczególnych projektów interesów grup społecznych zagrożonych

W każdym priorytecie RPO WM wskazano na stosowanie zasady równości szans przy aplikowaniu o środki unijne. Instytucja Zarządzająca wymaga stosowania zasady równości szans przez beneficjenta, który już na etapie wniosku o dofinansowanie projektu musi wykazać zgodność zgłaszanego projektu z polityką równych szans. W toku realizacji projektu, stosowane są wskaźniki monitoringu w zakresie nowych miejsc pracy z zachowaniem równego dostępu dla kobiet i mężczyzn. Polityka równych szans poprzez zapewnienie równości płci przyczynia się do pozytywnych zmian na rynku pracy oraz zmiany świadomości. Działania realizowane w zakresie infrastruktury społecznej poprawiają jej dostępność dla osób niepełnosprawnych.

Zasada równości szans jest stosowana na etapie wdrażania RPO WM, w tym poprzez zapewnienie równego dostępu do udziału w pracach Komitetu Monitorującego. Przeprowadzanie

naborów uzupełniających odbywa się przy zachowaniu zasady równości szans. W przypadku, gdy rekomendowany przedstawiciel jest mężczyzną, stały zastępca powinien być kobietą i na odwrót.

Ponadto są podejmowane odpowiednie kroki (monitorowanie realizacji projektów) w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną na poszczególnych etapach realizacji RPO WM.

Polityka równości szans w procesie ewaluacji uwzględniana jest w dwóch aspektach. Pierwszy z nich to przedmiot badań. Polityka równości szans była jednym z głównych zagadnień ewaluacji ex-ante przeprowadzonej przed przekazaniem projektu RPO WM 2007-2013 do KE. Do tej pory IZ RPO WM nie zlecała realizacji innych badań, których przedmiotem byłaby polityka równości szans.

Kolejnym aspektem jest zgodność koncepcji badań zleczanych przez IZ RRPO WM z polityką równości szans. Każde badanie przed jego realizacją jest konsultowane z szerokim kręgiem potencjalnych odbiorców rekomendacji co gwarantuje jego zgodność ze wszystkimi politykami horyzontalnymi UE, w tym polityką równości szans.

Zgodnie z doświadczeniem Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Województwa Mazowieckiego realizacja zasady równości szans powinna zostać wzmocniona w przyszłym okresie programowania. Zmiany wymaga jednak podejście do weryfikowania zgodności projektów z tą zasadą. Konieczne wydaje się położenie większego nacisku na analizę i ocenę wpływu interwencji współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z perspektywy zasady równości szans, jednakże rozumienie tej zasady nie powinno być zawężane, jak często ma to miejsce w podczas wdrażania programu w obecnej perspektywie (np. sprowadzenie zasady równości szans wyłącznie do zapewnienia dostępności wybudowanej infrastruktury dla osób niepełnosprawnych). Projekty dofinansowane w ramach środków EFRR powinny w sposób konkretny wskazywać jak realizują zasadę równości szans, a nie tylko deklarować zgodność z zasadą. Wydaje się słuszne, aby realizacja zasady (sposób i zakres działań) podlegała również nie tylko formalnej ocenie, a preferowane były projekty uwzględniające zasadę w większym stopniu.

Konieczne są jednak dalsze działania informacyjne pozwalające zarówno osobom odpowiedzialnym za planowanie interwencji, jak i beneficjentom na właściwe – szerokie i wielowymiarowe – rozumienie zasady równości szans. Opracowane powinny zostać narzędzia ułatwiające stosowanie zasady np. poradniki i katalogi możliwych rozwiązań, uwzględniające dobre praktyki w tym zakresie.

Interwencja EFRR powinna być planowana i analizowana pod kątem występowania/znoszenia barier mogących powodować wykluczenie grup społecznych. Analiza taka wydaje się być ważnym elementem zintegrowanego podejścia do rozwiązywania problemów i pełnego wykorzystania potencjałów.

Uwzględnianie grup defaworyzowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym również przy programowaniu interwencji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zapewni warunek koncentracji środków i komplementarność w stosunku do celów tematycznych Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przykłady projektów realizujących zasadę równych szans

RPMA.05.02.00-14-036/09

Tytuł: Rozbudowa i modernizacja Integracyjnego Centrum Opieki, Wychowania, Terapii dla dzieci, młodzieży i dorosłych "gorszych szans" z Regionu Mazowieckiego

Beneficjent: Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego

Całkowita wartość projektu: 561 413,78 euro

Wkład wspólnotowy (EFRR): 477 201,72 euro

Zmodernizowany w ramach projektu zabytkowy budynek na terenie ośrodka będzie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, przez co przyczyni się do zapobiegania ich wykluczeniu. Ponadto, zmodernizowane boisko oraz przestrzeń rekreacyjna będą miejscem integrowania się osób niepełnosprawnych z wychowankami ośrodka.

Projekt prowadzi do rozbudowy infrastruktury Integracyjnego Centrum dla dzieci, młodzieży i dorosłych „gorszych szans”, w celu zapobiegania ich wykluczeniu społecznemu. Projekt wychodzi naprzeciw trudnym problemom dzieci i młodzieży zagrożonym niedostosowaniem i sieroctwem społecznym oraz zmierza do wyrównania ich startu życiowego bez względu na zaburzenia, jakie się przejawiają oraz środowisko, z którego pochodzą. Dzięki zmodernizowanej i unowocześnionej infrastrukturze stowarzyszenie będzie mogło w lepszy sposób spełniać swoje funkcje, którymi są:

- o ochrona praw dziecka;
- o zapobieganie patologii społecznej;
- o zapewnienie pomocy i opieki dzieciom zagrożonym sieroctwem i niedostosowaniem społecznym oraz wspieranie ich rodzin;
- o działalność edukacyjna: upowszechnianie wiedzy, podnoszenie umiejętności

wychowawczych i pedagogicznych różnych grup zawodowych oraz rodziców.

Cała infrastruktura powstała w wyniku realizacji projektu będzie miała charakter powszechny i będzie udostępniana nieodpłatnie.

RPMA.07.02.00-14-130/09

Tytuł: Rozbudowa Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Wyszkanie

Beneficjent: Powiat Wyszkiowski

Całkowita wartość projektu: 2 372 070,20 euro

Wkład wspólnotowy (EFRR): 2 014 979,49 euro

Realizacja projektu służy stworzeniu nowoczesnej infrastruktury edukacyjnej i sportowej wraz z wyposażeniem dla potrzeb dzieci i młodzieży niepełnosprawnej dla celów krzewienia wiedzy i kultury fizycznej oraz zachowania warunków zdrowotnych.

Cele projektu są zgodne z wizją szkoły, programem wychowawczym i potrzebami lokalnego środowiska oraz celami reformy edukacji narodowej. Cele obejmują następujące dziedziny:

- rozwój wychowawczy,
- rozwój dydaktyczny,
- rozwój opiekuńczy szkoły,
- rozwój organizacyjny,
- rozwój sportu i kultury fizycznej,
- rozwój infrastruktury materialnej szkoły.

Głównym celem projektu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez rozbudowę Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Wyszkanie.

2.2.2. Zasada partnerstwa

Zasada partnerstwa uwzględniona została na każdym etapie realizacji Programu: w programowaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ewaluacji.

Na etapie programowania / wdrażania programu poprzez informowanie partnerów społecznych i instytucjonalnych o planowanych kierunkach działalności oraz zadaniach realizowanych

w Instytucji Zarządzającej RPO WM. Partnerzy instytucjonalni współtworzą kryteria wyboru projektów do dofinansowania w ramach RPO WM, poprzez konsultacje propozycji kryteriów do poszczególnych działań. Biorą też udział w konsultacjach społecznych projektów planowanych do wpisania do Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (IWIPK).

Na etapie **monitorowania** poprzez udział partnerów społecznych w pracach Komitetu Monitorującego RPO WM oraz zapewnienie na stronach internetowych IZ RPO WM informacji dotyczących prac KM RPO WM.

Na etapie **ewaluacji** poprzez prezentację raportów końcowych z badań ewaluacyjnych członkom KO RPO WM.

Wszystkie z wymiarów partnerstwa mają swoje miejsce w procesie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego:

✓ **partnerstwo instytucjonalne:**

W kontekście zasad wdrażania RPO pod pojęciem partnerstwa rozumieć należy włączenie w proces podejmowania decyzji i ich realizację odpowiednich szczebli władz wspólnotowych i krajowych, jak również instytucji i środowisk regionalnych oraz lokalnych najlepiej znających potrzeby i możliwości swego regionu. Instytucja Zarządzająca RPO ma obowiązek uzgadniania wszystkich ustaleń w trakcie przechodzenia poprzez kolejne etapy procedury, zarówno programowania jak i wdrażania (począwszy od opracowania programu poprzez zasady organizacji konkursów, aż po ich realizację).

W 2012 r. współpraca z partnerami instytucjonalnymi realizowana była poprzez informowanie o planowanych kierunkach działalności oraz zadaniach realizowanych przez Instytucję Zarządzającą. Partnerzy instytucjonalni mają swój udział w tworzeniu kryteriów wyboru projektów do dofinansowania w ramach RPO WM, poprzez konsultowanie projektu kryteriów do poszczególnych działań. Biorą też udział w konsultacjach społecznych projektów planowanych do wpisania do Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (IWIPK).

Ponadto przedstawiciele instytucji i organizacji, które mają swoich reprezentantów wśród członków Komitetu Monitorującego są proszeni o konsultacje i opinie w trakcie przygotowywania dokumentów (projektów zmian w RPO, projektów kryteriów wyboru operacji finansowych, lub zakresu planowanych konkursów, czy dokumentów niezbędnych do prawidłowego ich przeprowadzenia - są to m.in. przedstawiciele KE, Wojewody, jednostek samorządu terytorialnego, Związku Pracodawców Warszawy i Mazowsza, Związku Banków Polskich, czy organizacji pozarządowych takich jak Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Związku Harcerstwa Polskiego oraz WWF Polska Światowy Fundusz Na Rzecz Przyrody. Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.), biorąc pod uwagę ustawową konieczność określenia zasad oraz obszarów współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi na Mazowszu, a Samorządem Województwa Mazowieckiego, opracowany zostaje co roku Program współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, który ma na celu zwiększenie wpływu sektora pozarządowego i społeczności lokalnych na m.in. realizację Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

✓ **wsparcie mechanizmów partnerstwa w Polsce**

Zgodnie z art. 28 a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. nr 227, poz. 1658) poprzez partnerstwo należy rozumieć partnerstwa, które mogą być

tworzone przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

✓ **partnerstwa na poziomie projektów**

W ramach oceny merytorycznej projektów dla *Działań 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu* oraz *4.2 Ochrona powierzchni ziemi* wprowadzono dodatkowo kryteria promujące realizację projektów w partnerstwie. Realizacja projektów w partnerstwie gratyfikowana jest dodatkowymi punktami podczas oceny.

Przykłady projektów realizowanych w Partnerstwie

RPMA.01.07.00-14-001/09

Działanie 1.7. Promocja gospodarcza

Tytuł: Przyspieszenie wzrostu konkurencyjności województwa mazowieckiego, przez budowanie społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy poprzez stworzenie zintegrowanych baz wiedzy o Mazowszu

Całkowita wartość projektu: 45 397 225,73 euro

Wkład wspólnotowy (EFRR): 38 587 641,87 euro

Projekt niniejszy jest wspólną, opartą na zasadach partnerstwa inicjatywą około 90% jednostek samorządu terytorialnego Mazowsza działających na poziomach gmin, powiatów i województwa. Wynika on ze zrozumienia konieczności współdziałania na rzecz zrównoważonego rozwoju całego województwa mazowieckiego.

Przedmiotem projektu jest promocja gospodarcza Mazowsza poprzez baz wiedzy o tym Regionie oraz wdrożenie systemów informatycznych umożliwiających szerokie wykorzystanie danych przestrzennych w procesach gospodarczych realizowanych w województwie mazowieckim.

Projekt swym zakresem obejmuje:

1. przygotowanie cyfrowych zbiorów danych dotyczących:
 - a) obiektów topograficznych (dla całego województwa),
 - b) mapy zasadniczej,
 - c) katastru nieruchomości,
 - d) ewidencji numeracji porządkowej nieruchomości;
2. przygotowanie zbiorów danych tematycznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne szczebla regionalnego zgodnie z wymaganiami Mazowieckiego Systemu Informacji Przestrzennej (MSIP);
3. wdrożenie mechanizmów MSIP w jednostkach szczebla gminnego i powiatowego;
4. opracowanie projektu standardowych modeli danych i metadanych dla:
 - a) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - b) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - c) planów zagospodarowania przestrzennego województwa;
5. wdrożenie wypracowanych standardów (oprogramowanie, konwersja istniejących dokumentów planistycznych).

Partnerstwo projektu

Zasady współpracy poszczególnych Partnerów określają umowy w sprawie partnerskiej współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z poszczególnymi Powiatami/Gminami z terenu województwa. W umowie zostały określone cele Projektu oraz zadania jakie mają być

zrealizowane na rzecz uczestniczących w Projekcie samorządów powiatowych i gminnych. Ponadto określone zostały terminy realizacji Projektu oraz szacunkowe koszty i harmonogram wydatkowania środków kwalifikowanych Projektu.

RPMA.06.02.00-14-224/09

Działanie 6.2. Turystyka

Tytuł: Wykreowanie produktu turystycznego pod nazwą "Weekend z Termami Mszczonów"

Beneficjent: Gmina Mszczonów

Całkowita wartość projektu **171 354,03** euro

Wkład wspólnotowy (EFRR) **138 442,09** euro

Przedmiotem Projektu jest zintegrowanie oferty rekreacyjnej świadczonej obecnie przez kompleks basenów z wodą geotermalną z odwiertu w Mszczonowie z ofertą aktywnego wypoczynku, przy wykorzystaniu wyznaczonych i oznakowanych w ramach projektu tras turystycznych na terenie gmin: Mszczonów, Radziejowice, Żabia Wola oraz Miasta Żyrardów. Wyznaczone trasy umożliwić będą turystom zapoznanie się z atrakcyjnymi obiektami kulturowymi i przyrodniczymi .

Celem głównym projektu jest poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy Mszczonów oraz gmin sąsiednich wchodzących w skład powiatu żyrardowskiego, a także gminy Żabia Wola (powiat grodziski).

Partnerstwo projektu

Projekt jest realizowany w partnerstwie z następującymi podmiotami:

I. Partnerzy z udziałem finansowym w Projekcie:

1. Gmina Radziejowice

Zakres rzeczowy współpracy:

- Oznakowanie trasy rowerowej Mszczonów-Żyrardów w granicach Gminy Radziejowice. Wkład finansowy Gminy 663,31 Euro.
- Zakup i montaż 3 kompletów (2 ławy plus stół) w miejscu wypoczynku na trasie rowerowej. Wkład finansowy Gminy 1138,47 Euro.
- Wykonanie 2000 szt. mapy Gminy. Wkład finansowy 3 076,93 Euro.

2. Gmina Puszcza Mariańska

Zakres rzeczowy współpracy:

- Oznakowanie trasy rowerowej Mszczonów – Puszcza Mariańska w granicach Gminy. Wkład finansowy gminy 753,85 Euro.
- Wykonanie 1150 szt. folderu Gminy Puszcza Mariańska. Wkład finansowy Gminy 1 538,47Euro.

3. Miasto Żyrardów

Zakres rzeczowy współpracy:

- Oznakowanie trasy rowerowej Mszczonów – Żyrardów w granicach miasta Żyrardów. Wkład finansowy miasta 452,31 Euro
- Nieodpłatne dostarczenie materiałów informacyjno-promocyjnych o Żyrardowie.

4. Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie

Zakres rzeczowy współpracy:

- Wydanie 15000 egz. folderu muzeum. Wkład finansowy muzeum 7 384,62 Euro

5. Powiat Żyrardowski

Zakres rzeczowy współpracy:

- Wykonanie 5000 egz. planu zabytkowego parku im. Dittricha w Żyrardowie. Wkład finansowy powiatu 6 307,70Euro.

Gmina Mszczonów będzie pełniła rolę tzw. Partnera Wiodącego (Lidera), odpowiedzialnego za prawidłową realizację projektu i będzie stroną umowy o jego dofinansowanie.

Dotychczas Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007-2013 nie realizowała badania ewaluacyjnego dotyczącego efektywności wsparcia dedykowanego rozwojowi partnerstwa, oceny udziału beneficjentów będących partnerami społeczno-gospodarczymi w realizacji Programu i jakości mechanizmów partnerstwa występujących w RPO WM. Pośrednio zakres ten został jednak przedstawiony w badaniu ewaluacyjnym *Ocena wykorzystania projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jako czynnika rozwoju lokalnego i regionalnego*.

2.3 Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze

Opis problemów, sytuacji zakłócających bądź opóźniających realizację programu:

1. Problem komercyjnego wykorzystania infrastruktury nabytej przez beneficjentów realizujących projekty z zakresu ochrony zdrowia.
2. Brak monitoringu projektów generujących dochód w okresie trwałości projektu (OTP) i po OTP.
3. Jednym z istotnych problemów we wdrażaniu RPO WM jest niska kontraktacja w ramach Działań 1.2, 4.2, 4.4, 6.2, która wynika m.in. z przedłużającego się procesu podpisywania umów. Wnioskodawcy składają dokumenty po wyznaczonym terminie, dokumenty są niewłaściwe, wymagają poprawek, uzupełnień lub uaktualnienia.
4. Problem długotrwałego procesu zamykania projektu, który został zaobserwowany również w poprzednim okresie sprawozdawczym. Czas oczekiwania na kontrolę na zakończenie projektu oraz informację pokontrolną, korekty finansowe nakładane na projekty ze względu na błędy w postępowaniach PZP oraz długi okres oczekiwania na potwierdzenie z BGK o wpłynięciu zwrotu są powodem wydłużania się tego procesu. Dodatkowo bardzo często pojawiają się zwroty w nieprawidłowej wysokości, co oznacza konieczność dopłaty przez Beneficjenta i kolejne oczekiwanie na potwierdzenie wpływu na konto w BGK. Problemem było także niechronologiczne przekazywanie przez BGK potwierdzeń o zwrotach w stosunku do dokonanych zwrotów.
5. Jednym z problemów, który ujawnił się w IV kw. 2012 r. była kwestia dotycząca termomodernizacji w projektach realizowanych w ramach Inicjatywy JESSICA. Z uwagi na brak notyfikowanego rozporządzenia dotyczącego pomocy publicznej udzielanej przez FROM oraz z uwagi na brak możliwości udzielania przez FROM pomocy de minimis, jedyną formą pomocy udzielaną przez FROM w Polsce jest regionalna pomoc inwestycyjna. W grudniu 2012 BGK poinformował o problemie związanym z finansowaniem projektów polegających na termomodernizacji, z uwagi na brak spełnienia przez nie kryterium nowej inwestycji, powołując się na opinię MRR w tej sprawie.
6. W wyniku audytu KE nr 2009/PL/REGIO/J4/804/4, który odbył się w dniach 17-21 maja 2010 r. KE zakwestionowała uznanie wydatków związanych z zakupem lokalu mieszkalnego i jego adaptacją do potrzeb komercyjnych za kwalifikowane w projekcie nr RPMA.01.05.00-14-100/08. Przekazane w korespondencji stanowiska KE dotyczące wyników przedmiotowego audytu ograniczały się tylko i wyłącznie do zakwestionowania wydatków związanych z zakupem lokalu mieszkalnego i jego adaptacją na cele usługowe. Jednakże w trakcie dalszej wymiany korespondencji Komisja Europejska zwróciła się z prośbą do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego o informacje dotyczące wszystkich projektów, w których pojawił się zakup nieruchomości zabudowanej i/lub jej adaptacja na cele usługowe. Z uwagi na brak jednolitego

stanowiska Komisji Europejskiej dotyczącego typu nieruchomości budzącej wątpliwość co do jej kwalifikowalności, MRR w piśmie z dnia 1 czerwca 2012 r. sygn. DKR-IV-82632-16-DS/11 zarekomendowało wstrzymywanie się z podpisywaniem nowych umów o dofinansowanie projektów, w których zawarte są wydatki związane z zakupem nieruchomości zabudowanej. W opinii IK RPO podpisywanie nowych umów, w których zawarte są takie wydatki byłoby działaniem bardzo ryzykownym z punktu widzenia zarządzania finansowego RPO. W piśmie z dnia 18 lipca br. MRR podtrzymało swoją opinię i ponownie zarekomendowało zachowanie szczególnej ostrożności przy podpisywaniu nowych umów o dofinansowanie dla projektów, w których przewidziano zakup nieruchomości zabudowanej.

7. Ogłoszony w 2011 r. konkurs w ramach Działania 1.2 zakładał realizację projektów przewidujących prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, a następnie wdrożenie ich wyników. Niedozwolone było zakupienie gotowych wyników badań, czy technologii. Ponadto, blisko 60% spośród złożonych wniosków o dofinansowanie zostało odrzuconych na etapie oceny formalnej z powodu niewłaściwego przygotowania montażu finansowego oraz nieprawidłowego zastosowanie przepisów programów pomocowych. Konkurs przeprowadzony był w trybie konkursu zamkniętego bez preselekcji, co spowodowało, że zaledwie 44% przeznaczonej alokacji zostało wykorzystane na sfinansowanie projektów, które przeszły pozytywnie etapy oceny. Powyższe czynniki spowodowały zagrożenie osiągnięcia celu Działania 1.2 - transfer wiedzy ze sfery nauki do gospodarki.

Środki zaradcze:

1. IZ RPO WM wypracowała mechanizm, bazujący na pomocy de minimis, pozwalający na wykorzystanie zakupionego sprzętu lub finansowanej infrastruktury również poza NFZ z jednoczesnym poszanowaniem zasad udzielania pomocy publicznej. Zgodność mechanizmu z zasadami udzielania pomocy publicznej została potwierdzona przez UOKiK.
2. Dokonano aktualizacji *Wytucznych Instytucji Zarządzającej w zakresie monitorowania projektów, realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w okresie trwałości oraz przeprowadzania kontroli obszarów szczególnego ryzyka i kontroli trwałości* w zakresie uzupełnienia o szczegółowe procedury określania projektów generujących dochód i monitorowania dochodu w projektach w trakcie ich realizacji, w okresie trwałości projektów, po zakończeniu okresu trwałości projektów zgodnie z zapisami art. 89 WE 1083/2006. Dokument wraz z załącznikami został zatwierdzony przez IZ RPOWM w dniu 18 grudnia 2012 r. po dokonaniu uzgodnień między instytucjami i departamentami zaangażowanymi w implementację programu (RF, KO, KM, IP II).
3. W związku z tym, w celu zdyscyplinowania wnioskodawców i usprawnienia procesu zawierania umów, Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich doprecyzował w *Uszczegółowieniu RPO WM terminy, w jakich należy składać wymagane dokumenty*. W przypadku rezygnacji wnioskodawcy z dofinansowania lub nieprzystąpienia do podpisania umowy w ww. terminach projekt pozostaje na liście projektów wybranych do dofinansowania, natomiast nie są dla niego rezerwowane środki.
4. Pracownicy IP II pozostają w stałym kontakcie z Beneficjentami oraz z pracownikami BGK w celu przyspieszenia procesu potwierdzenia zwrotu.
5. Częściowym środkiem zaradczym, który jest możliwy do zastosowania w tym przypadku jest wprowadzenie możliwości udzielania pożyczek nie stanowiących pomocy publicznej przeznaczonych jedynie na realizację ważnych i pożądaných społecznie Projektów, których

przedmiotem będą inwestycje polegające np. na termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej lecz również ich adaptacji, konserwacji, modernizacji. Projekty te ze względu na swoją specyfikę nie będą generowały przychodów dla Inwestora. Zastosowanie takiego rozwiązania w dalszym ciągu uniemożliwiać będzie jednak przedsiębiorcom pozyskiwanie kredytów na cele odtworzeniowe (np. termomodernizacja, modernizacja kotłowni, itp.). Problem ten oraz w szczególności możliwość udzielania pożyczek poza reżimem pomocy publicznej będzie przedmiotem dyskusji na pierwszym posiedzeniu Rady Inwestycyjnej JESSICA w 2013 r.

6. W związku z powstałymi wątpliwościami Komisji Europejskiej w zakresie kwalifikowalności wydatków przeznaczonych na zakup nieruchomości zabudowanej oraz w celu zminimalizowania ryzyka polegającego na ewentualnym nałożeniu korekt finansowych przez KE, w dniu 31 lipca 2012 r. Zarząd Województwa Mazowieckiego przyjął *Informację w sprawie trybu postępowania z projektami realizowanymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, w których przewidziano zakup nieruchomości zabudowanej lub innych wydatków prowadzących do nabycia nieruchomości zabudowanej, budzących wątpliwości w zakresie kwalifikowalności*. Tym samym zaakceptował dodatkowy mechanizm kontrolny w zakresie kwalifikowalności wydatków w projektach na etapie wdrażania. Każdorazowo w przypadku przedłożenia przez beneficjenta do rozliczenia wydatku związanego z zakupem nieruchomości zabudowanej lub innych wydatków prowadzących do nabycia nieruchomości zabudowanej, budzących wątpliwości w zakresie kwalifikowalności, opiekun projektu powinien przekazać wniosek do poszerzonej oceny w zakresie kryterium efektywności projektu. Na posiedzeniu w dniu 14 sierpnia 2012 r. Zarządowi Województwa Mazowieckiego została przedstawiona *Informacja w sprawie możliwości dofinansowania projektów z list rezerwowych w Działaniu 1.5 „Rozwój przedsiębiorczości” – konkurs zamknięty bez preselekcji RPOWM/1.5/1/2010 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013*. W związku z ww. Informacją ZWM zdecydował o skierowaniu do dofinansowania projektów ze wspólnej listy rezerwowej i umieszczeniu ich na liście rankingowej. Jednocześnie odnośnie projektów ze wspólnej listy rezerwowej, w których przewidziano zakup nieruchomości zabudowanej, podjął decyzję o wstrzymaniu podpisywania umów o dofinansowanie projektu do czasu rozstrzygnięcia przez Komisję Europejską kwestii kwalifikowalności wydatków przeznaczonych na zakup nieruchomości zabudowanej. Uchwała zmieniająca w tej sprawie została podjęta w dniu 21 sierpnia 2012 r.
7. W celu zminimalizowania zagrożenia podjęto następujące działania:
 - W konkursie ogłoszonym w 2012 r. umożliwiona została realizacja projektów badawczo-wdrożeniowych, w których część badawcza rozpoczęła się zarówno po jak i przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie. W przypadku prac badawczych rozpoczętych przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projekt mógł być w całości finansowany jedynie z pomocy de minimis. Zapis miał na celu udzielenie dofinansowania projektom na różnym etapie ich realizacji, zarówno tym, które już ukończyły badania (ewentualnie zakupiono wyniki badań, czy gotowe technologie), jak i te, które dopiero przygotowują się do ich przeprowadzenia.
 - Opracowana została lista odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, zawierające wyjaśnienia i doprecyzowanie specyfiki poszczególnych części projektów celowych, charakterystycznych dla projektów realizowanych w ramach Działania 1.2 RPO WM.

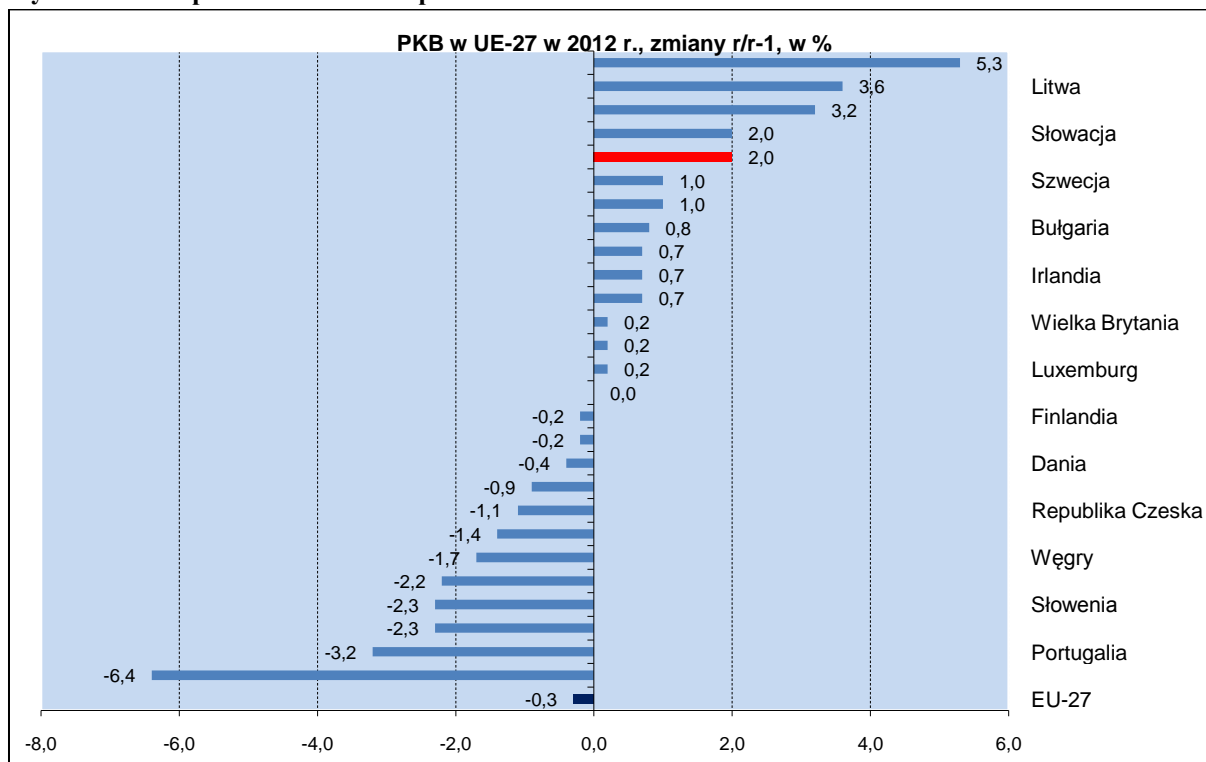
- Wnioskodawcy na etapie poprawy wniosków podczas oceny formalnej mieli możliwość skonsultowania w MJWPU niezbędnych zmian do wprowadzenia w projektach (pracownicy Wydziału Oceny Formalnej udzielali indywidualnych odpowiedzi telefonicznie i osobiście w MJWPU).

- Ogłoszono nabór w trybie konkursu otwartego bez preselekcji, w przypadku odrzucenia projektu tryb ten pozwolił wnioskodawcom na ich poprawienie i ponowne złożenie. Tryb ten pozwolił na zwiększenie absorpcji środków alokacji tegorocznego konkursu - 37 projektów na kwotę 8 702 986,85 euro zostało pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym. Na koniec grudnia 2012 roku zatwierdzono do realizacji 22 projekty, o wartości dofinansowania 3 750 140,65 euro. W pozostałych przypadkach trwa ocena merytoryczna. Pierwsze umowy planowane są do podpisania na I kwartał 2013 roku.

2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego

W 2012 roku tempo wzrostu PKB⁴ zmniejszyło się do 2,0% po wzroście 4,3% w 2011 r. W tym samym czasie PKB wytworzony w UE-27 był niższy o 0,3% niż w roku poprzednim (w strefie euro – o 0,6%). Czwarty kwartał 2012 r. był piątym kwartałem z rzędu, w którym strefa euro była pogrążona w recesji. Według najnowszych prognoz Komisji Europejskiej w 2013 i 2014 spodziewane jest powolny wzrost, w wysokości 0,1% w 2013 roku i 1,6%⁵ w 2014 roku.

Wykres 10. Tempo wzrostu PKB w państwach UE w 2012 r.

Źródło: Eurostat

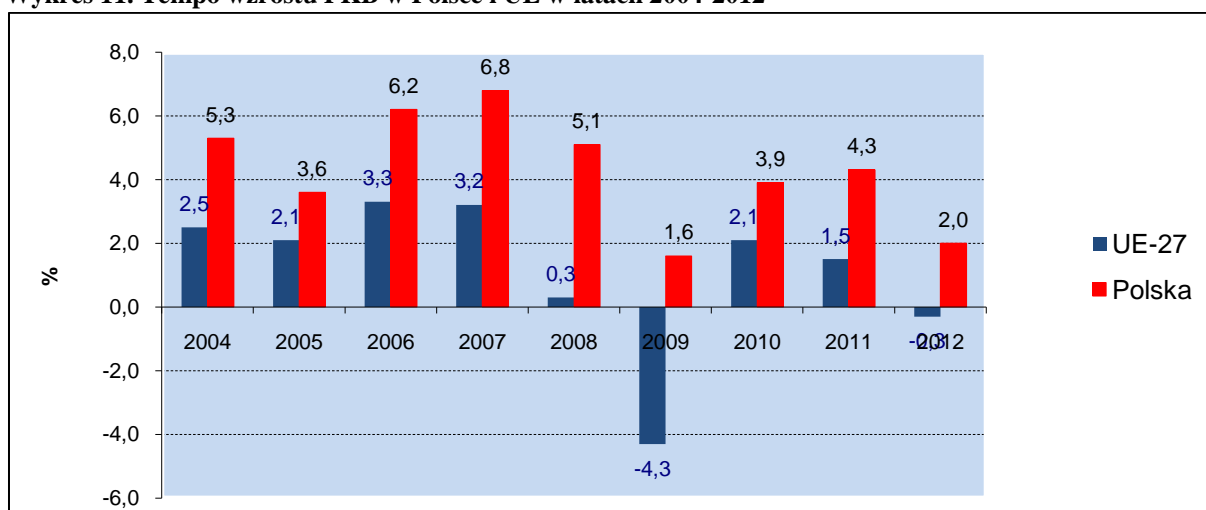
⁴ Wskaźnik monitorujący cele strategiczne NSRO 2007-2013.

⁵ Dane za 2012 r. dla UE ogółem i krajów członkowskich – *Interim Forecast*, KE, luty 2013 r.

Tempo wzrostu PKB w Polsce – jakkolwiek niewysokie na tle lat poprzednich – należy do jednych z wyższych w UE. W 2012 r. ujemny wzrost gospodarczy wystąpił w bardzo wielu krajach UE – w Belgii, Danii, Niderlandach, Hiszpanii, Włoszech, Finlandii, Grecji (piąty kolejny rok recesji), Portugalii (drugi rok z rządu), a w grupie nowych państw członkowskich – w Republice Czeskiej, Słowenii, na Węgrzech i na Cyprze. Francja nie odnotowała wzrostu gospodarczego w ogóle, a Wielka Brytania – zaledwie śladowy na poziomie 0,2%. Spowolnienie aktywności nastąpiło także w gospodarce niemieckiej, wytwarzającej około 25% PKB całej UE – z 3,0% wzrostu w 2011 r. do 0,7% w 2012 r.

Szacuje się⁶, że PKB na mieszkańca w relacji do średniej UE-27, liczony z uwzględnieniem siły nabywczej walut⁷, osiągnął w 2012 roku poziom 66%. W 2011 r. PKB na mieszkańca w relacji do średniej UE-27, liczony z uwzględnieniem siły nabywczej walut, osiągnął 64% tj. o 15 pp. więcej niż przed akcesją do UE. Tempo konwergencji Polski z UE – na tle innych nowych krajów członkowskich – jest umiarkowane; pod tym względem Polska wyprzedza Rep. Czeską, Bułgarię i Węgry, ale większego postępu w tej dziedzinie dokonały Słowacja i Rumunia.

Wykres 11. Tempo wzrostu PKB w Polsce i UE w latach 2004-2012

Źródło: Eurostat

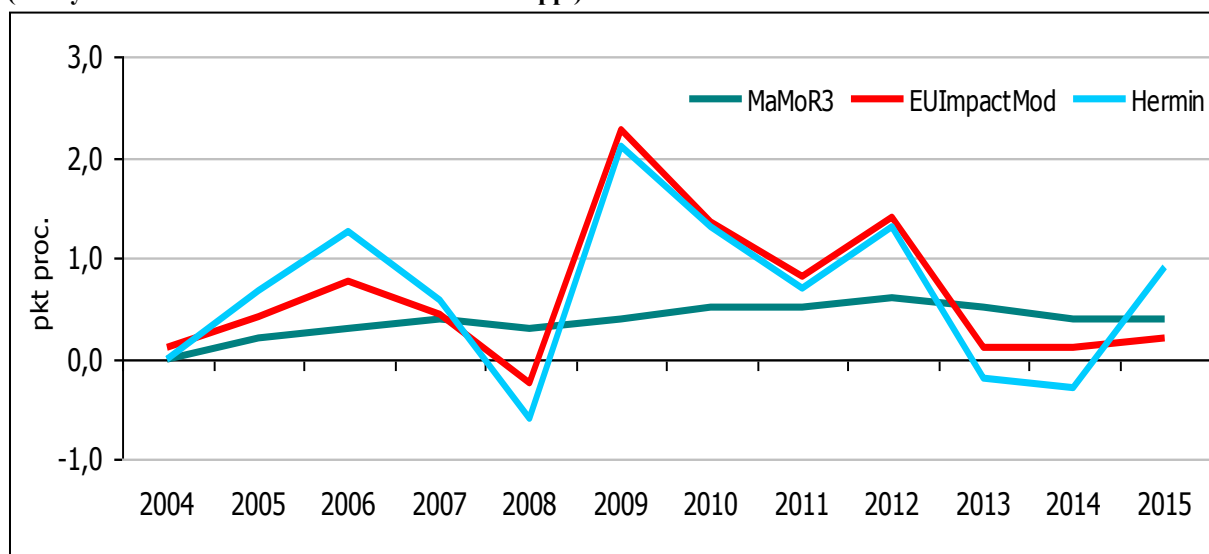
Cyklicznie prowadzone przez MRR badania ewaluacyjne nad wpływem funduszy europejskich na rozwój społeczno-gospodarczy Polski wskazują, że wpływ funduszy jest jednoznacznie pozytywny i w istotnym stopniu wpływa na wysokość wzrostu gospodarczego, aktywność inwestycyjną jak i rynek pracy w Polsce. W ostatnim badaniu szacuje się, że dzięki wykorzystaniu środków polityki spójności tempo wzrostu PKB w 2012 r. było wyższe niż w scenariuszu bez funduszy UE o ok. 0,6-1,4 pp. Zatem, można stwierdzić, że co najmniej jedna trzecia wzrostu gospodarczego w 2012 r. miała swoje źródło w unijnej polityce spójności. Według jednego z modeli makroekonomicznych MaMoR3, w 2013 roku Fundusze Europejskie mogą przyspieszyć wzrost PKB o ok. 0,5 pp. Według innych modeli makroekonomicznych, wpływ Funduszy Europejskich na tempo wzrostu PKB może być inne - to wynika jednak z innej konstrukcji tych modeli. Wszystkie zgadzają się co do tego, że unijne fundusze w kolejnych latach są i będą kluczowym wsparciem dla polskiej gospodarki⁸.

⁶ Szacunek własny; ostatnie dane Eurostatu dot. PKB w PPS obejmują 2011 rok.

⁷ Wskaźnik monitorujący cel strategiczny NSRO.

⁸ [tp://www.funduszeuropejskie.gov.pl/wiadomosci/Strony/Wplyw_Funduszy_Europejskich_na_gospodarke_27082012.aspx](http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/wiadomosci/Strony/Wplyw_Funduszy_Europejskich_na_gospodarke_27082012.aspx)

Wykres 12. Wpływ środków z funduszy europejskich na tempo wzrostu PKB w cenach stałych (odchylenia od scenariusza bez środków UE w pp.)

Źródło: MRR.

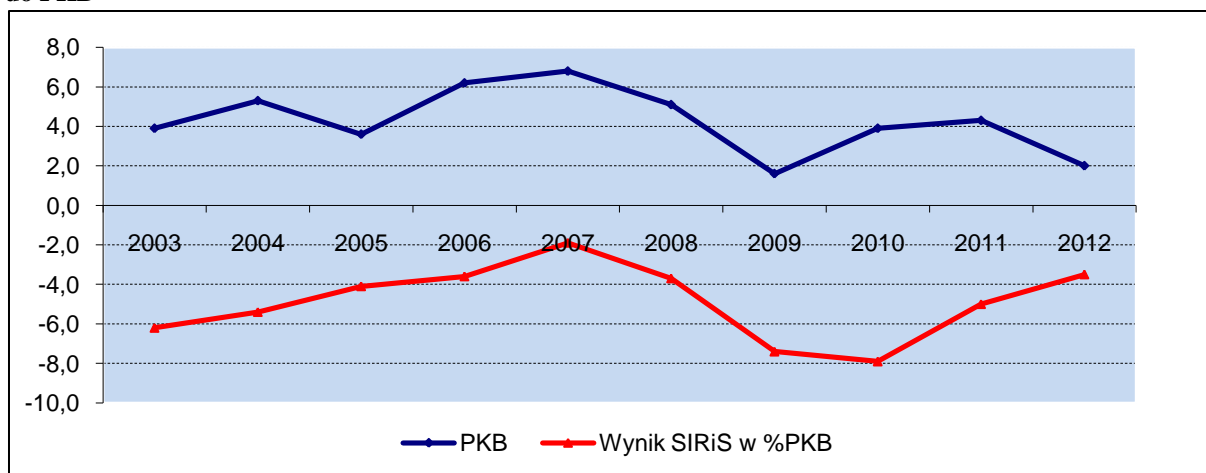
Pomimo, bardzo pozytywnego wpływu funduszy europejskich na wzrost gospodarczy Polski, obserwujemy pogorszenie pozostałych czynników wzrostu gospodarczego. Jednym z czynników najsilniej wpływających negatywnie na sytuację gospodarczą jest słabnąca dynamika popytu krajowego. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, dynamika ta spadła w 2012 roku z 3,4% w 2011 roku do 0,1% w 2012 roku. W 2012 r. osłabieniu uległy wszystkie składniki popytu krajowego, zarówno spożycie, jak i inwestycje. W efekcie bardzo niski wzrost w skali rocznej obserwowano w odniesieniu do wszystkich znaczących składników popytu krajowego: spożycie ogółem było wyższe o 0,4%, przy zerowym wzroście spożycia publicznego, a nakłady brutto na środki trwałe zwiększyły się tylko o 0,6%.

Niska dynamika popytu krajowego wynikała w dużej mierze ze spadku dynamiki spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych z 2,5% w 2011 roku do 0,5% w 2012 roku, co z kolei wynikało ze zmniejszenia się liczby pracujących w gospodarce narodowej o -0,17% (na koniec III kwartału 2012 roku) z 1,32% (na koniec 2011 roku), jak również spadku dynamiki wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do 2,4% (na koniec 2012 r.) z 4,4% rok wcześniej. Na wielkość popytu krajowego miał również wpływ spadek wielkości inwestycji państwowych i samorządowych. Dotychczas brak jest danych odnośnie zmian wielkości nakładów inwestycyjnych sektora publicznego w 2012 roku, jednakże zgodnie z szacunkami ekonomistów nakłady inwestycyjne sektora publicznego spadły w 2012 roku, co wynika z wykorzystania większości funduszy UE z budżetu na lata 2007-2013 i zakończenia realizacji dużych projektów inwestycyjnych związanych z Euro 2012. Spadek wielkości inwestycji sektora publicznego jest również efektem wdrażania polityki ograniczania nierównowagi w finansach publicznych. Należy podkreślić, że od 2010 r., w którym relacja wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB sięgnęła niepokojącego poziomu -7,9%, wdrażany program doprowadził do stopniowej poprawy tego wskaźnika do 3,5%⁹ w 2012 r. W porównaniu z 2011 r. zmieniła się struktura realizowanego dostosowania fiskalnego. Podczas gdy zacieśnienie w 2011 r. oparte było głównie na podwyżkach podatków i ograniczaniu wydatków bieżących, w 2012 r. jego

⁹ Szacunek NBP, Raport o inflacji, marzec 2013 r.

istotnym elementem było ograniczenie inwestycji publicznych, zarówno na szczeblu centralnym, jak i na w jednostkach samorządu terytorialnego¹⁰.

Wykres 13. Wzrost PKB oraz relacja wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych (SIRiS) do PKB

Źródło: GUS

Według prognoz ekonomistów na 2013 rok spadek poziomu inwestycji sektora publicznego się pogłębi i w 2013 roku inwestycje te spadną o kolejne 12%. Może to zredukować wzrost gospodarczy o ok. 0,6 do 0,7 punkta procentowego w 2013 roku¹¹. Niższy popyt ze strony sektora publicznego, jak również ze strony sektora prywatnego sprawił, że nakłady inwestycyjne ogółem w 2012 roku (w cenach stałych) spadły o 0,9 punkta procentowego (w 2011 wzrost o 10,8%)¹².

W połączeniu ze wszystkimi skutkami spowodowanymi globalnym kryzysem finansowym poziom aktywności gospodarczej w Polsce jest znacząco niższy od tego obserwowanego w latach poprzednich. Średnioroczne tempo wzrostu PKB obniżyło się z 6,0% w latach 2006-2008 poprzedzających kryzys, do 3,4% w okresie 2010-2012, czyli prawie dwukrotnie.

Pomimo problemów gospodarczych głównych partnerów handlowych Polski źródeł wzrostu gospodarczego można upatrywać w poprawie bilansu handlu zagranicznego. W 2012 roku obserwowano pozytywny wpływ handlu zagranicznego na wzrost gospodarczy. Według szacunków Głównego Urzędu Statystycznego eksport towarów wyrażony w euro (ceny stałe) wzrósł w 2012 roku o 3,8%, podczas gdy import towarów spadł o 0,6%. Równocześnie, według prognoz Komisji Europejskiej, popyt zagraniczny będzie głównym motorem wzrostu gospodarczego Polski w kolejnych latach.

¹⁰ Tej kategorii budżetowej przypisywana jest wysoka wartość tzw. mnożnika fiskalnego, co oznacza między innymi, że w 2012 r. konsolidacja fiskalna mogła mieć relatywnie silniejszy wpływ na aktywność gospodarczą niż w 2011 r.

¹¹ <http://www.ekonomia24.pl/artykul/966431.html>

¹² http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/POZ_Konferencja_prasowa_22marca_2013_prezentacja.pdf

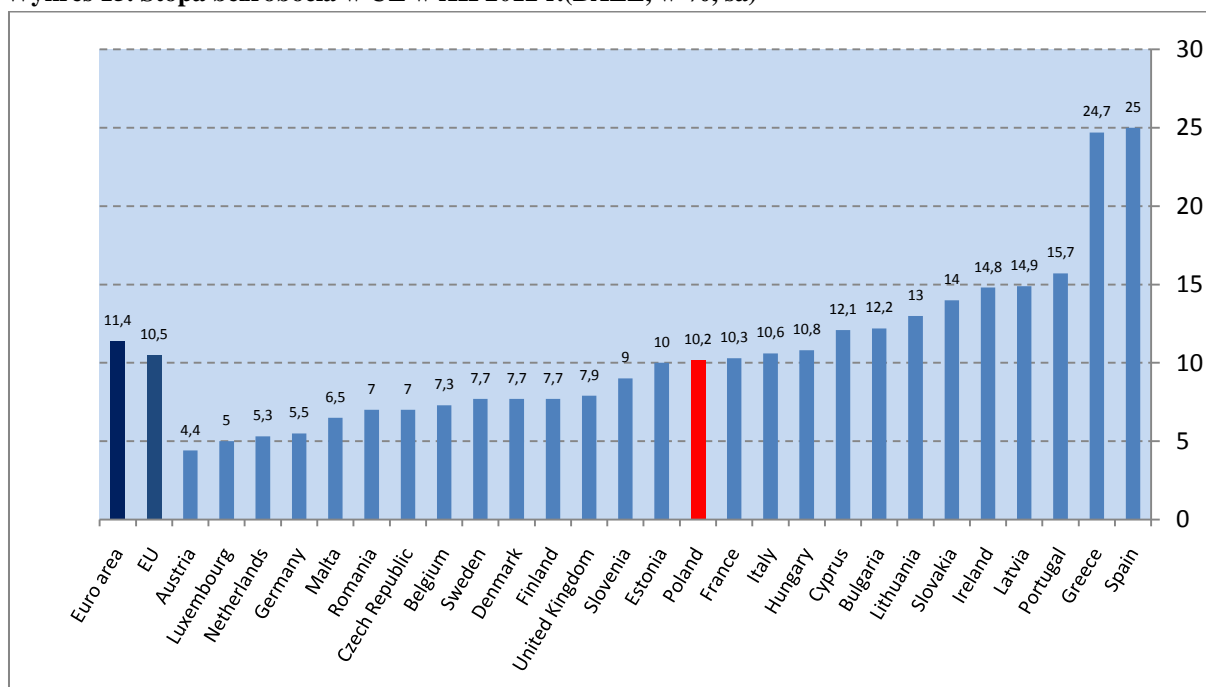
Wykres 14. Prognoza wzrostu gospodarczego Polski na lata 2013-2014

Źródło: Interim Forecast, KE, luty 2013 r.

Wraz ze spadkiem tempa wzrostu gospodarczego nastąpiło pogorszenie się sytuacji na rynku pracy. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że stopa bezrobocia rejestrowanego, według metodologii BAEL, wyniosła na koniec 2012 roku 10,2%. Jest to wskaźnik niższy od średniej unijnej, która wyniosła 10,5%. Jednakże, w kolejnych latach Komisja prognozuje wzrost stopy bezrobocia w Polsce do 10,8% na koniec 2013 roku i 10,9% na koniec 2014 roku¹³. Równocześnie, według metodologii Głównego Urzędu Statystycznego stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła na koniec 2012 roku 13,4%, co stanowiło wzrost o 0,9 punkta procentowego względem tego samego okresu rok wcześniej.

Wykres 15. Stopa bezrobocia w UE w XII 2012 r.(BAEL, w %, sa)

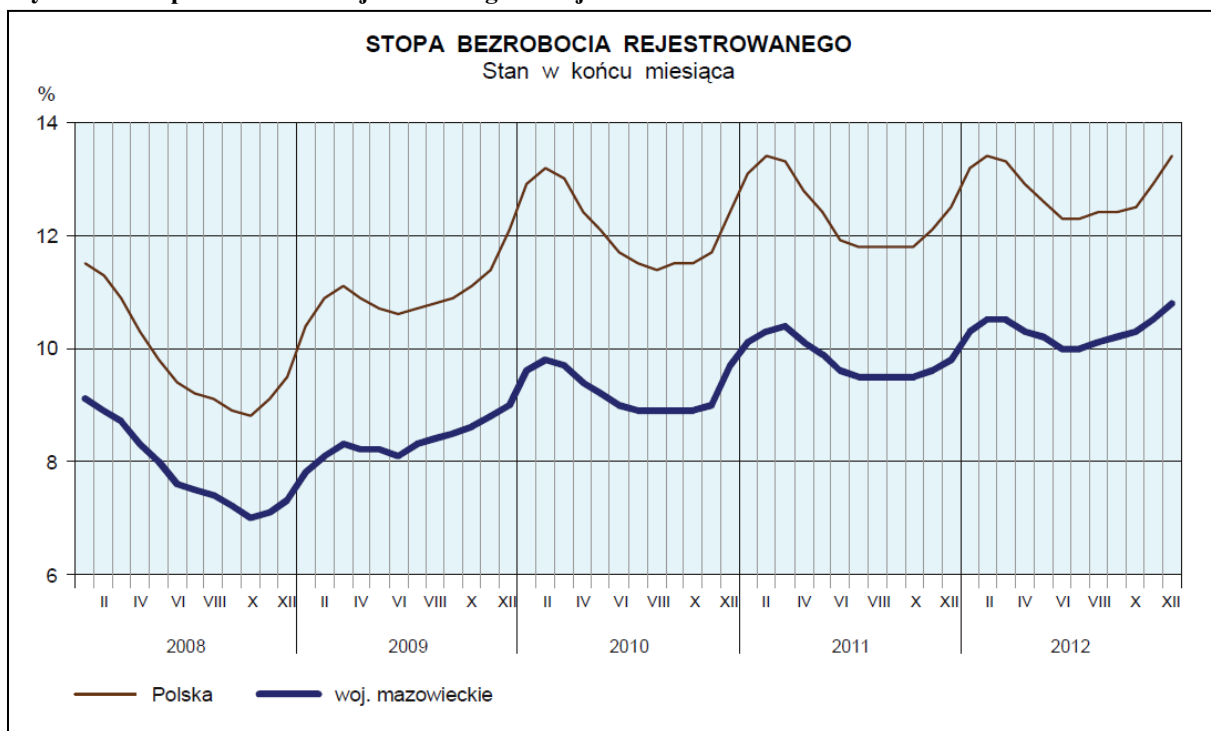

Źródło: Interim Forecast, KE, luty 2013

¹³ Dane za 2012 r. dla UE ogółem i krajów członkowskich – Interim Forecast, KE, luty 2013 r.

Pogorszenie się sytuacji społeczno-gospodarczej Polski ma bezpośrednie przełożenie na sytuację wewnątrz województwa mazowieckiego. W grudniu 2012 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe niż przed rokiem o 0,7%. W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie wyniosło 270,0 tys. osób (o 3,8% mniej niż przed rokiem), a w sektorze prywatnym – 1043,9 tys. osób (o 0,1% więcej). Stopa bezrobocia rejestrowanego zwiększyła się w skali roku i wyniosła 10,8%. W końcu grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 271,9 tys. osób i zwiększyła się w skali miesiąca o 6,7 tys. (tj. o 2,5%) oraz była większa o 25,2 tys. (tj. o 10,2%) niż w grudniu 2011 r. Kobiety stanowiły 47,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 49,5%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2012 r. wyniosła 10,8% i była (po notowanej w województwie wielkopolskim – 9,9%) najniższa w kraju.

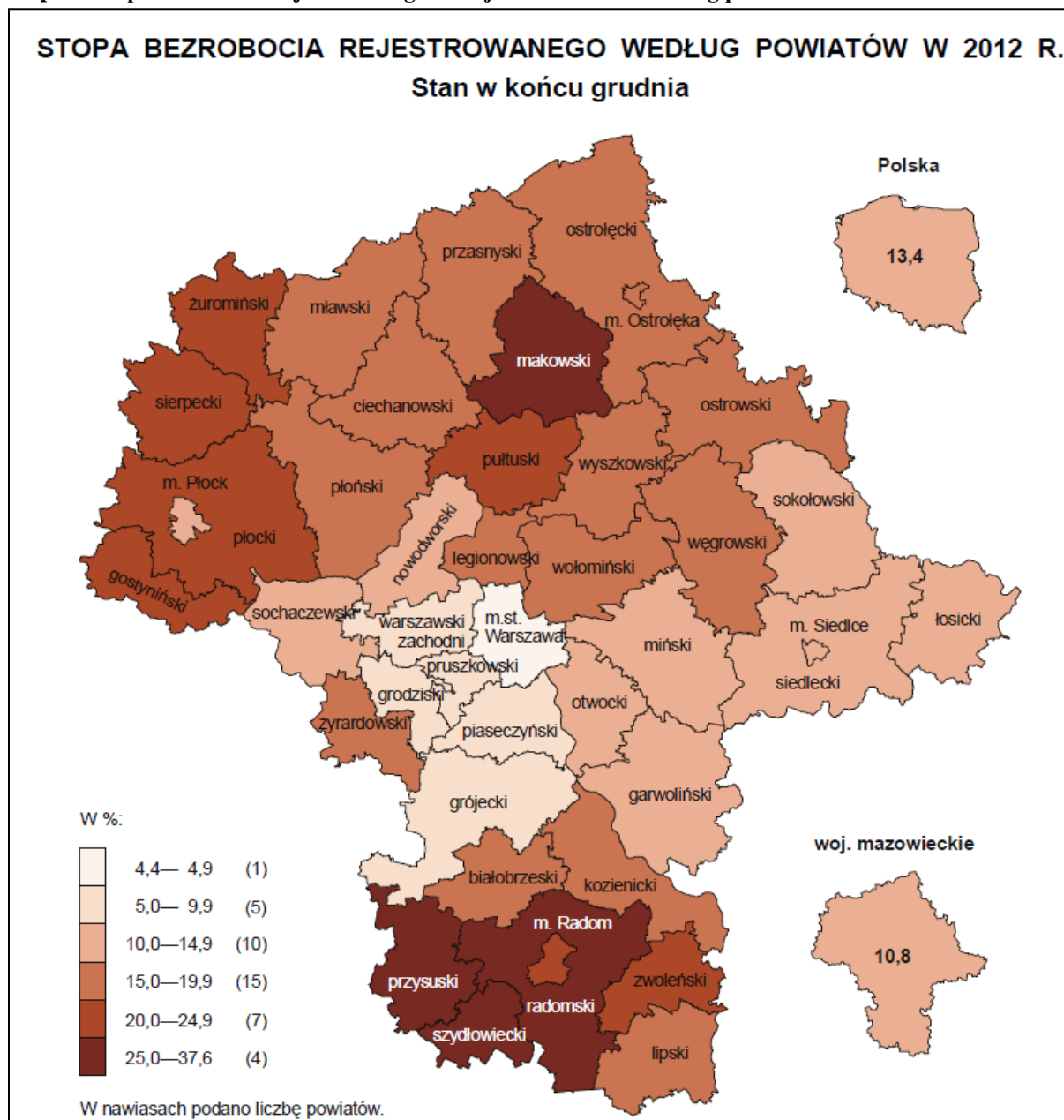
Wykres16. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w grudniu 2012 r.

W województwie utrzymało się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Nadal do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały szydłowiecki (37,6%, wobec 37,1% w grudniu 2011 r.) i radomski (30,7%, wobec odpowiednio 29,6%), a o najniższej – m.st. Warszawa (4,4%, wobec 3,7%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w woj. mazowieckim według powiatów w 2012 r.

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w grudniu 2012 r.

W grudniu 2012 roku wzrost wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 1,3% w skali roku i był niższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, który w III kwartale 2012 r. wzrósł o 3,6% w skali roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2012 r. ukształtowało się na poziomie 4753,83 zł i było o 1,3% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,6% w poprzednim miesiącu i o 3,5% w grudniu 2011 r.). W sektorze publicznym przeciętne wynagrodzenie wyniosło 4797,09 zł (o 6,0% więcej niż przed rokiem), a w sektorze prywatnym – 4742,64 zł (o 0,1% więcej).

W grudniu 2012 r., po dwóch miesiącach wzrostu, obniżyła się w skali roku produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych). Niższa niż przed rokiem była także produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących). Produkcja sprzedana przemysłu w grudniu 2012 r. osiągnęła wartość (w cenach

bieżących) 19568,7 mln zł i była (w cenach stałych) o 5,7% niższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,4% w listopadzie 2012 r. i o 8,0% w grudniu 2011 r.); w stosunku do poprzedniego miesiąca zmniejszyła się o 11,2%. Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym (stanowiąca 80% produkcji sprzedanej przemysłu) w porównaniu z grudniem 2011 r. zmniejszyła się o 9,2%. Zwiększyła się natomiast (o 11,4%) produkcja sprzedana w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (udział tej sekcji stanowi ponad 17% produkcji przemysłowej).

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w grudniu 2012 r. ukształtowała się na poziomie 5837,5 mln zł, tj. o 20,9% niższym niż przed rokiem (wobec spadku o 19,7% przed miesiącem i wzrostu o 29,3% w grudniu 2011 r.). W okresie styczeń–grudzień 2012 r. produkcja sprzedana budownictwa wyniosła 62316,6 mln zł i była o 6,9% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. (przed rokiem zwiększyła się o 14,3%).

W grudniu 2012 r. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 1,0% wyższe niż przed rokiem, przy spadku przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,7%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w grudniu 2012 r. wyniosła 1575,2 mln zł i była o 41,4% niższa niż przed rokiem (wobec spadku o 11,6% w poprzednim miesiącu i wzrostu o 5,8% w grudniu 2011 r.). Spadek sprzedaży odnotowano we wszystkich działach budownictwa, największy w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków (o 51,2%). W okresie styczeń–grudzień 2012 r. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 23793,5 mln zł i była o 2,9% wyższa niż w analogicznym okresie 2011 r. (przed rokiem zwiększyła się o 11,9%). Wzrost produkcji wystąpił jedynie w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 28,2%). W pozostałych działach budownictwa odnotowano spadek.

W grudniu 2012 r., po wielu miesiącach wzrostu, obniżyła się w skali roku sprzedaż detaliczna. Niższa niż przed rokiem była również sprzedaż hurtowa. Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w grudniu 2012 r. była o 3,3% niższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,3% w poprzednim miesiącu i o 6,2% w grudniu 2011 r.). Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w grudniu 2012 r. była niższa o 5,8% niż przed rokiem, a w przedsiębiorstwach hurtowych – niższa o 1,1%. W okresie styczeń–grudzień 2012 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 5,1%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 11,9%¹⁴.

Zmieniająca się sytuacja makroekonomiczna nie spowodowała znaczących opóźnień we wdrażaniu Programu w 2012 r. Wpływ kryzysu gospodarczego w Europie może jednak oddziaływać na realizację poszczególnych projektów poprzez, dużą zmienność kursu wymiany złotówki względem euro. Sytuacja taka występuje, np. w przypadku projektu z Działania 3.3 polegającego na budowie lotniska w Modlinie, gdzie spadek wartości złotego doprowadził do znaczącego wzrostu wartości realizacji projektu. IZ na bieżąco monitoruje sytuację, gdzie występują tego typu problemy i podejmuje działania adekwatne do potrzeb. W przypadku ww. projektu IZ na wniosek beneficjenta zdecydowała o zwiększaniu dofinansowania.

Postępująca stagnacja gospodarcza regionu ma niewątpliwie znaczący, negatywny wpływ na kondycję ekonomiczną podmiotów gospodarczych, w tym potencjalnych beneficjentów Programu. Ograniczona i malejąca pula środków, w powiązaniu z rosnącymi potrzebami mazowieckich przedsiębiorców stały się podstawą podjęcia decyzji o stymulowaniu gospodarki regionalnej, poprzez uruchomienie instrumentu zwrotnego JEREMIE dla przedsiębiorców. Inicjatywa JEREMIE została uruchomiona na terenie województwa w 2012 r. Zapewnia ona preferencyjne finansowanie dla mikro,

¹⁴ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w grudniu 2012 r.

małych i średnich przedsiębiorstw działających na Mazowszu. Decydując się na jej uruchomienie IZ RPO WM wskazała m.in. na jej elastyczność, która daje możliwość dostosowywania produktów do zmieniającej się sytuacji na rynku. Pozwala to na optymalną alokację kapitału, pomiędzy produktami, tak aby odzwierciedlała ona na bieżąco potrzeby rynku. Inną ważną zaletą tego instrumentu jest jego zwrotny charakter. Ponowne wykorzystanie zwracanych środków pozwoli wesprzeć większą liczbę przedsiębiorców niż w przypadku bezzwrotnej dotacji. Jest to niezmiernie ważne w sytuacji kiedy brak dostępu do kapitału zewnętrznego, bądź koszt jego pozyskania zaczyna być ograniczeniem w rozwoju gospodarczym regionu. Na realizację Inicjatywy przeznaczono 15 mln EUR. Zgodnie z zapisami Strategii Inwestycyjnej środki te w 2013 r. zostaną przekazane na pożyczki i poręczenia dla przedsiębiorców, co przy zaangażowaniu również środków prywatnych znacząco zwiększy zasięg oddziaływania Programu.

Inicjatywa JEREMIE obok już działających funduszy pożyczkowych i poręczeniowego, które uzyskały dofinansowanie z RPO WM staje się więc istotnym elementem wsparcia mazowieckich firm poszukujących preferencyjnego finansowania zewnętrznego.

Należy zaznaczyć, iż niezwłocznie po zmianie NOTY COCOF umożliwiono także udzielanie w ramach RPO WM pożyczek oraz poręczeń na cele obrotowe, które w okresie spowolnienia gospodarczego stają się ważnym narzędziem wsparcia MSP.

Ponadto, w 2013 r. planowane są do ogłoszenia dwa konkursy w ramach Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości – pierwszy dla średnich, kolejny dla mikro i małych przedsiębiorstw. Działania w ramach konkursu ukierunkowane będą na podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez realizację nowych inwestycji oraz unowocześnienia wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej (m.in. zakup maszyn, urządzeń, wartości niematerialnych i prawnych) i prowadzenia prac inwestycyjnych w ramach przedsiębiorstwa. Wszystkie te działania mają na celu dostarczenie kapitału inwestycyjnego do jak największego kręgu podmiotów gospodarczych, które w obliczu zmniejszonego popytu konsumpcyjnego i braku dodatkowego wsparcia, mogłyby zawiesić ograniczyć działalność, zrezygnować z inwestycji lub zwolnić pracowników.

2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono zasadniczych modyfikacji w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006.

2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia

Komplementarność pomocy udzielanej w ramach RPO WM z pomocą udzielaną w ramach innych programów operacyjnych wynika z art. 9. Rozporządzenia nr 1083/2006 ze zm. i została wskazana w Programie Operacyjnym oraz szczegółowo określona w odniesieniu do poszczególnych Działań w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WM na lata 2007–2013.

Działania w ramach RPO WM są komplementarne do:

- Działań w ramach PO Innowacyjna Gospodarka – w szczególności w zakresie inwestycji w innowacje, badań i rozwoju nowoczesnych technologii, przedsiębiorczości, społeczeństwa informacyjnego;
- Działań w ramach PO Infrastruktura i Środowisko – w szczególności w zakresie transportu, środowiska, energetyki, infrastruktury społecznej;
- Działań w ramach PO Kapitał Ludzki – w szczególności w zakresie zatrudnienia i przedsiębiorczości, integracji społecznej, edukacji, rozwoju zasobów ludzkich;

- Działań w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej – w szczególności w zakresie infrastruktury drogowej, instytucji otoczenia biznesu, szkolnictwa wyższego oraz infrastruktury społeczeństwa informacyjnego;
- Działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – w szczególności w zakresie infrastruktury ochrony środowiska, infrastruktury społecznej, przedsiębiorczości;
- Działań w ramach PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich – w szczególności w zakresie wsparcia dla gospodarstw i przedsiębiorstw zajmujących się produkcją i przetwórstwem rybnym śródlądowym oraz ochrony środowiska.

2.6.1 Wpływ działalności KM, instytucji i grup na zapewnienie koordynacji i komplementarności wsparcia

Instytucją odpowiedzialną za zapewnienie koordynacji między instrumentami finansowymi Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa jest Komitet Koordynujący NSRO 2007-2013. Do jego zadań należy m.in. monitorowanie realizacji NSRO 2007-2013 i poszczególnych programów operacyjnych oraz komplementarności działań realizowanych w ramach Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej. KK NSRO 2007-2013 przewodniczy Minister Rozwoju Regionalnego. Przedstawiciel IZ RPO WM jest członkiem KK NSRO 2007-2013.

XVII. posiedzenie - 21 lutego 2012 r.

W trakcie **siedemnastego posiedzenia** Grupy roboczej, **21 lutego 2012 r.**, miały miejsce m.in.:

- prezentacja wyników badania ewaluacyjnego pn. „Komplementarność wsparcia w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 w województwie mazowieckim”;
- dyskusja o kwestiach problemowych dotyczących linii demarkacyjnej;
- głosowanie nad projektem *Uchwały Nr 4 Grupy roboczej ds. koordynacji i komplementarności przy Komitecie Koordynacyjnym Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 w sprawie rekomendowania Komitetowi Koordynacyjnemu Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 projektu uchwały w sprawie przyjęcia definicji „komplementarności”*,
- podsumowanie prac Grupy w 2011 r. (informacja na temat sprawozdania z działalności Grupy) oraz dyskusja nt. kierunków prac Grupy w 2012 roku.

XVIII. posiedzenie - 17 maja 2012 r.

17 maja 2012 r. odbyło się **osiemnaste posiedzenie** Grupy roboczej ds. koordynacji i komplementarności. W trakcie spotkania omówiono m.in.:

- wyniki analizy dotyczącej realizacji zasady komplementarności w ramach programów operacyjnych polityki spójności w okresie programowania 2007-2013,
- wyniki badania ewaluacyjnego pn. „Analiza komplementarności podejmowanych interwencji w ramach RPO WO 2007-2013 z innymi instrumentami wsparcia w województwie opolskim”,
- kwestię dopuszczalności odstępstw od linii demarkacyjnej.

XIX. posiedzenie – 4 lipca 2012 roku

W trakcie dziewiętnastego posiedzenia Grupy roboczej, które odbyło się 4 lipca 2012 roku, omówiono:

- ostateczną propozycję procedury umożliwiającej odstępstwa od linii demarkacyjnej pomiędzy programami operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej, która zostanie przedłożona Komitetowi Koordynacyjnemu Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013;
- proponowane działania na rzecz komplementarności programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- instrumenty rozwoju terytorialnego w latach 2014-2020, w tym przede wszystkim zintegrowane inwestycje terytorialne i rozwój kierowany przez społeczność lokalną oraz najbardziej aktualne wyniki negocjacji państw członkowskich z Komisją Europejską w tym zakresie;
- wyniki ankiety na temat komplementarności, skierowanej do beneficjentów przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym w ramach prac Grupy roboczej ds. koordynacji i komplementarności m.in. zaprezentowano wyniki badania ewaluacyjnego pn. „Komplementarność wsparcia w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 w województwie mazowieckim”, prowadzono dyskusje o kwestiach problemowych dotyczących linii demarkacyjnej oraz kwestię dopuszczalności odstępstw od linii demarkacyjnej. Ponadto, zaproponowano działania na rzecz komplementarności programów operacyjnych na lata 2014-2020 i omówiono instrumenty rozwoju terytorialnego w latach 2014-2020, w tym przede wszystkim zintegrowane inwestycje terytorialne i rozwój kierowany przez społeczność lokalną oraz najbardziej aktualne wyniki negocjacji państw członkowskich z Komisją Europejską w tym zakresie.

W dniu 17 kwietnia 2012 r. uchwałą nr 759/151/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego zakończono oficjalnie prace Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją Województwa Mazowieckiego.

W okresie sprawozdawczym w ramach posiedzeń Komitet Monitorujący RPO WM dyskutowano nad kwestią komplementarności lecz nie podjęto w związku z tym istotnych decyzji.

2.6.2 Informacje na temat stosowanych mechanizmów i narzędzi służących zapewnieniu koordynacji i komplementarności wsparcia i ich oceny

Wykorzystanie funduszy europejskich, w tym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego komplementarnie oddziałujących na poszczególne obszary zapewni osiągnięcie celów określonych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (SRWM).

Kryterium komplementarności należy do kategorii kryteriów merytorycznych horyzontalnych, czyli jest wspólne dla wszystkich działań. Ocenie podlega komplementarność projektu z innymi zrealizowanymi lub realizowanymi projektami, rozumiana jako wzajemne uzupełnianie się lub dopełnianie projektów w celu zaspokojenia określonej potrzeby i/lub uzyskania synergii (synergia to współdziałanie różnych interwencji, skuteczniejsze niż suma ich oddzielnych działań; wzajemne wzmacnianie, potęgowanie się efektów interwencji). Definicja komplementarności, na której opiera się kryterium, została opracowana na podstawie definicji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego („Mechanizmy zapewnienia komplementarności działań pomiędzy Europejskim Funduszem Społecznym a Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego”) oraz na definicjach sformułowanych w badaniach ewaluacyjnych. Zakłada ona zróżnicowane punktowanie spełniania kryterium komplementarności w zależności od jej rodzaju: komplementarności międzyfunduszowej, przedmiotowej, geograficznej i funkcjonalnej. Mechanizm ten ma na celu zapewnienie promowania projektów komplementarnych w innych projektami realizowanymi z udziałem funduszy Unii

Europejskiej w ramach EFRR, EFS, a także w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (PROW) i Wspólnej Polityki Rybackiej (PO RYBY).

Wnioskodawca jest zobowiązany określić, czy jego projekt jest komplementarny, jeżeli tak powinien podać m.in. nazwę projektu, wartość i program w ramach którego był realizowany oraz krótki opis związku pomiędzy projektami i stopień ich komplementarności.

Ponadto, w przypadku projektów z zakresu transportu drogowego, zgodnie z rekomendacjami horyzontalnymi w RPO WM funkcjonuje kryterium wyboru operacji „Powiązanie z siecią TEN-T”.

W zakresie rekomendacji dotyczącej ogłaszania konkursów tematycznych mających na celu bezpośrednie powiązanie projektów z projektami realizowanymi w ramach EFS, ze względu na zaawansowanie wdrażania RPO WM i bardziej elastyczny mechanizm dotyczący zarządzania konkursami w ramach PO KL, IZ RPO WM – wykorzystując komplementarność instytucjonalną (ta sama instytucja pełni rolę IP POKL) – zdecydowała o wykorzystaniu rocznego systemu planowania konkursów i definiowania dla nich kryteriów strategicznych i dostępu w ramach PO KL do zapewnienia powiązania projektów realizowanych z EFRR i EFS w regionie. W związku z powyższym w 2010 r. w ramach PO KL zastosowane zostały kryteria strategiczne, określone w Planach działań dla Priorytetów, mające na celu preferowanie projektów komplementarnych do projektów realizowanych w ramach RPO WM. Dotyczyły one powiązania projektów:

- z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i wsparcia ekonomii społecznej z inwestycjami w zakresie rozbudowy infrastruktury społecznej współfinansowanej z EFRR;
- z zakresu rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwa dla przedsiębiorstw z projektami inwestycyjnymi dla przedsiębiorców współfinansowanymi z EFRR;
- z zakresu współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw z projektami dotyczącymi transferu wiedzy współfinansowanymi z EFRR;
- z zakresu edukacji z projektami w zakresie wsparcia infrastruktury edukacyjnej współfinansowanej z EFRR.

Praktyczną realizację zasady komplementarności między programami Polityki Spójności można przedstawić również na wybranych przykładach projektów indywidualnych w ramach poszczególnych programów.

W obszarze B+R oraz innowacyjności w ramach RPO WM jest realizowany projekt „Wzmocnienie potencjału innowacyjnego ośrodka w Świerku w zakresie rozwoju technologii wykorzystujących promieniowanie”, który jest komplementarny do projektu w ramach PO IG „Rozwój wyspecjalizowanych systemów wykorzystujących akceleratory i detektory promieniowania jonizującego do terapii medycznej oraz wykrywania materiałów niebezpiecznych i odpadów toksycznych”, którego beneficjentem jest Instytut Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana w Świerku.

W zakresie rozwoju e-usług komplementarne są projekty: dofinansowany w ramach RPO WM projekt Komendy Wojewódzkiej Policji w Radomiu „Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e – usług w policji mazowieckiej” z projektem indywidualnym w ramach POIG, realizowanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji/ Centrum Projektów Informatycznych MSWiA pt. „Zintegrowana, wielousługowa platforma komunikacyjna Policji z funkcją e- Usług dla obywateli i przedsiębiorców”, polegającym na budowie systemu informatycznego pozwalającego na wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w Policji.

W obszarze transportu projekt kluczowy RPO WM „Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)” jest uzupełniany przez projekty indywidualne w ramach PO IŚ „Zakup taboru kolejowego do obsługi portów lotniczych i przewozów aglomeracyjnych w korytarzu linii E-65 oraz aglomeracji warszawskiej” oraz „Przebudowa i rozbudowa bocznicy kolejowej ze stacji kolejowej Modlin do

Portu Lotniczego w Modlinie oraz budowa stacji/przystanku kolejowego na terenie Portu Lotniczego w Modlinie”.

Poza działaniami na rzecz zapewnienia komplementarności w zakresie procedury wyboru projektów IZ RPO WM (w stosunku do pozostałych programów Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej, Wspólnej Polityki Rybackiej), zgodnie z rekomendacjami KK NSRO, stworzyła również mechanizm ułatwiający wnioskodawcom planowanie projektów komplementarnych tj. Wojewódzki Katalog Internetowy Europejskich Projektów. Jest to serwis internetowy, który w sposób przystępny dostarcza wiedzy na temat projektów realizowanych w ramach RPO WM oraz komponentu regionalnego PO KL w województwie mazowieckim. Informacje o projektach realizowanych w regionie mogą być wykorzystywane przez Beneficjentów podczas planowania swoich przedsięwzięć tak, aby w jak największym stopniu wykorzystać efekt synergii. Serwis ma również na celu przedstawienie przykładów „dobrych praktyk”, które dla wnioskodawców mogą stanowić inspirację oraz przykład do wykorzystania.

Inne przykłady projektów komplementarnych zostały wskazane w pkt 2.6.5 niniejszego sprawozdania.

Więcej informacji dotyczących stosowania mechanizmów w ramach komplementarności przedstawiono w pkt. 2.1.6.3. *Rekomendacje KE*. Ponadto, od strony POKL, dla którego ZWM jest IP zapewniane są podobne mechanizmy:

Priorytet VII PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

W zakresie Priorytetu VII komplementarność określono na poziomie Poddziałania 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej oraz Działania 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji. Przewidziano premiowanie projektów powiązanych z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi realizowanymi w ramach RPO WM (np. w ramach Działań 5.2, 7.3 RPO WM). W Poddziałaniu 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej do karty konkursu zostało wpisane następujące kryterium strategiczne: Projekt powiązany z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi realizowanymi w ramach RPO WM (np. w ramach Działań 5.2, 7.3 RPO WM) Uzasadnienie do kryterium: Mając na uwadze, potwierdzoną przykładami projektów (tzw. dobrych praktyk) skuteczność działań integracyjnych, realizowanych w środowiskach gdzie działania z zakresu rewitalizacji przestrzennej, gospodarczej i infrastrukturalnej uzupełnione zostały projektami miękkimi o charakterze działań społecznych, zasadnym wydaje się konieczność włączenia do projektów ukierunkowanych na komplementarne działania rewitalizacyjne w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Celem przedmiotowej regulacji jest zarówno zwiększenie skuteczności oddziaływania projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, jak również zapewnienie komplementarności oddziaływania funduszy strukturalnych w obszarze integracji społecznej osób zagrożonych marginalizacją.

Priorytet VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI

W Priorytecie VIII komplementarność określono na poziomie formułowania kryteriów dla Poddziałania 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw i 8.2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw. Zaplanowano premiowanie projektów powiązanych z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi realizowanymi w ramach RPO WM lub PO IG. W celu zapewnienia komplementarności międzypriorytetowej (Priorytet II i VIII POKL) przewidziana jest współpraca z innymi sieciami w ramach realizacji innowacji na terenie Mazowsza.

W Poddziałaniu 8.1.1 zaplanowano premiowanie projektów powiązanych z Działaniami 1.5 i 2.3 RPO WM 2007-2013 poprzez następujące kryterium strategiczne: Minimum 50% uczestników projektu jest szkolonych w tematyce związanej z inwestycją realizowaną bądź planowaną do realizacji

na terenie województwa mazowieckiego w ramach Działania 1.5 lub Działania 2.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013. Uzasadnienie do kryterium: Zapewnienie kompleksowego wsparcia przełoży się na spójność działań podejmowanych w regionie, które są finansowane z różnych źródeł. Rezultaty osiągnięte w wyniku realizacji kompleksowego projektu będą dużo bardziej efektywne, a pomoc zostanie właściwie ukierunkowana na potrzeby wynikające z realizacji konkretnych przedsięwzięć wynikających z działań podejmowanych w ramach RPO WM 2007-2013. Premię punktową za spełnienie przedmiotowego kryterium mogą otrzymać te wnioski o dofinansowanie, których wnioskodawcy wykażą komplementarność podejmowanych w projekcie działań z działaniami podejmowanymi w innym projekcie współfinansowanym ze środków EFRR. Wnioskodawca powinien wskazać konkretne działania w obu projektach, które są względem siebie komplementarne, tytuł projektu który, jest lub będzie współfinansowany z EFRR. W przypadku projektów konkursowych, z którymi wniosek o dofinansowanie w ramach PO KL może być komplementarny, należy uznać, iż "inwestycja planowana do realizacji" opisana została w projekcie zakwalifikowanym do dofinansowania na liście rankingowej lub posiadającym podpisaną umowę/wydaną decyzję o dofinansowaniu. W Poddziałaniu 8.2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw komplementarność zapewniono poprzez następujące kryterium strategiczne: Projekt jest komplementarny z operacjami zrealizowanymi bądź realizowanymi, finansowanymi w ramach PO IG lub RPO. Uzasadnienie do kryterium: Preferowanie komplementarności w celu wzajemnego uzupełniania wsparcia w ramach funduszy europejskich co w konsekwencji przyczyni się do prowadzenia spójnej polityki.

Priorytet IX ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH

W Planie Działania na rok 2012 dla Priorytetu IX komplementarność z innymi środkami określono na poziomie formułowania kryteriów dla Poddziałania 9.1.1, Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych oraz Działania 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego przez wprowadzenie kryterium w brzmieniu: „Projekt jest komplementarny z inwestycjami zrealizowanymi, realizowanymi bądź planowanymi do realizacji finansowanymi ze źródeł wspólnotowych innych niż Europejski Fundusz Społeczny, np. Dz. 7.2 RPO WM (jako planowane, należy traktować inwestycje w przypadku których na dzień składania wniosku o dofinansowanie beneficjent dysponuje oficjalnym stanowiskiem Instytucji przyznającej dofinansowanie o którym mowa w kryterium, o zakwalifikowaniu inwestycji do otrzymania dofinansowania)”.

Wszelkie działania w zakresie komplementarności ramach RPO WM są zbierne z założeniami zamieszczonymi w *Rekomendacjach horyzontalnych dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie i koordynację RPO w ramach NSRO 2007 – 2013 w zakresie koordynacji i komplementarności podejmowanych działań*.

IZ RPO WM nie dysponuje wynikami badań nt. łącznego wpływu programów na wyzwania, na które starają się odpowiadać poszczególne programy.

2.6.3 Cross financing

Na obecnym etapie mechanizm cross-finansingu nie jest wykorzystywany w ramach RPO WM. IZ RPO WM nie podjęła do końca okresu sprawozdawczego decyzji o ewentualnym wdrożeniu tego instrumentu.

2.6.4 Koordynacja i komplementarność jako przedmiot badań ewaluacyjnych

W 2012 roku na zlecenie Instytucji Zarządzającej RPO WM, zrealizowano badanie ewaluacyjne pn. „Ocena wpływu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013 na rozwój Województwa Mazowieckiego”, którego przedmiotem była m.in. komplementarność realizowanych projektów.

Zgodnie z wynikami badania komplementarność realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013 projektów jest wyrażana poprzez ich uzupełniający się charakter. Projekty o wspólnym celu nie są ze sobą komplementarne, jeżeli występuje między nimi niekorzystna rywalizacja lub powielają swoje działania. Realizacja projektów komplementarnych przyczynia się do osiągnięcia dodatkowych korzyści, takich jak:

- oszczędność środków,
- oszczędność czasu (uzyskiwanie określonych rezultatów w krótszym okresie czasu),
- ułatwienie realizacji kolejnego (komplementarnego) przedsięwzięcia;
- dodatkowe/ lepsze/ trwalsze produkty i rezultaty;
- wyższa użyteczność usług;
- efektywniejsze zaspokojenie potrzeb (rozwiązanie problemów/ odpowiedź na wyzwania rozwojowe).

Podczas badania ewaluacyjnego nad wpływem RPO WM 2007-2013 na rozwój województwa mazowieckiego wykonano 10 studiów przypadku. Na ich podstawie dokonano analizy występowania efektu mnożnikowego i komplementarności, a w kolejnym etapie efektu synergii. Wyniki studium przypadku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21. Przykłady projektów komplementarnych z innymi programami operacyjnymi

Nazwa projektu	Komplementarność z innymi projektami RPO WM 2007-2013	Komplementarność z pozostałymi projektami	Efekt potencjalnej synergii
Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej	<p>- Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Przedsiębiorczości Smolna 6</p> <p>- Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Innowacji Filtrowa 1a</p> <p>- Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Kreatywności Targowa 56</p>	<p><i>Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka:</i></p> <p>- Centrum Zaawansowanych Materiałów i Technologii - CEZAMAT', realizowany w ramach</p> <p>- Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii CePT</p> <p>- Innowacyjne systemy wspomaganie technicznego zrównoważonego rozwoju gospodarki</p>	<p>Wyraźny udział w generowaniu wzrostu gospodarczego w regionie i poprawie jego kondycji ekonomiczno – finansowej. Stworzenie wielu nowych miejsc pracy (jako efekt mnożnikowy każdego z projektów komplementarnych).</p> <p>Stworzenie środowiska naukowego sprzyjającego realizacji nowych projektów naukowo – badawczych, których wyniki będą znajdowały bezpośrednie zastosowanie w przemyśle na rynku krajowym i zagranicznym.</p> <p>Drenaż wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo-technicznej z zagranicy.</p> <p>Mazowsze liderem w poziomie innowacyjności</p>

			naukowej i aplikacyjności projektów badawczych w skali Europy.
Internet dla Mazowsza	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m. st. Warszawy - Rozwój e-usług i ich dostępu dla obywateli w ramach Mazowieckiej Sieci Społeczeństwa Informacyjnego „M@zowszanie” - Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej niwelowanie dwudzielności potencjału województwa - Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e – usług w policji mazowieckiej - E-usługi w ochronie zdrowia - Elektroniczna Platforma Wymiany i Obiegu Dokumentów Administracji Rządowej Województwa Mazowieckiego (EPWiOD) 	<p>Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (działanie 8.4 w woj. mazowieckim):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Światłowód pod strzechy w mazowieckim - Sieć FTTH oknem na świat dla mieszkańców wybranych miejscowości powiatu lipskiego - Budowa sieci szerokopasmowego Internetu w wybranych miejscowościach powiatu otwockiego, mińskiego oraz legionowskiego - Internet satelitarny dla ostatniej mili, szansą rozwoju województwa mazowieckiego - Internet w gminach Szydłowiec, Jastrząb, Mirów, Orońsko, Wierzbica, Kowala 	<p>Realizacja projektów komplementarnych jest katalizatorem procesów cyfryzacyjnych na Mazowszu. Synteza ich rezultatów przyczyni się do wzrostu spójności społeczno-gospodarczej i konkurencyjności regionu. Wszechstronna cyfryzacja wzmocni przepływ wiedzy pomiędzy nawet najbardziej peryferyjnymi obszarami województwa, a resztą świata. Przepływ wiedzy i samokształcenie może spowodować wzrost aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości ludności, czego efektem będzie tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój inicjatywy oddolnej i wzmocnienie więzi społecznych zwłaszcza na poziomie lokalnym. Efektem potencjalnej synergii jest rozwój gospodarczy i zmniejszenie szeregu dysproporcji pomiędzy Obszarem Metropolitalnym Warszawy, a peryferiami. Zredukowanie obciążenia administracyjnego i rozwój e-usług również mogą spowodować wzrost przedsiębiorczości, ułatwią korzystanie z urzędów z punktu widzenia zwykłych petentów, dla których czas spędzony w urzędach ulegnie znacznemu skróceniu.</p>
Rozwój elektronicznej administracji samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej niwelowanie dwudzielności potencjału województwa	<ul style="list-style-type: none"> - Internet dla Mazowsza - Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m. st. Warszawy - Rozwój e-usług i ich dostępu dla obywateli w ramach Mazowieckiej Sieci Społeczeństwa Informacyjnego „M@zowszanie” 	<p>Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka</p> <ul style="list-style-type: none"> - ePUAP - Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej. <p><i>Projekt - pl. ID, realizowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i</i></p>	<p>Usprawniona administracja samorządów województwa mazowieckiego przyczyni się do efektywniejszego przebiegu procesów legislacyjnych, mających wpływ na rozwój regionu. Powstanie nowa jakość świadczenia usług urzędniczych (także poprzez efektywny nadzór pracy urzędników). Komplementarność projektów doprowadzi do poprawy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej niwelowanie dwudzielności potencjału województwa - Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e – usług w policji mazowieckiej - E-usługi w ochronie zdrowia - Elektroniczna Platforma Wymiany i Obiegu Dokumentów Administracji Rządowej Województwa Mazowieckiego (EPWiOD) 	<p><i>Administracji</i></p>	<p>funkcjonowania urzędów poprzez wzrost poziomu cyfryzacji oraz przyczyni się do budowania społeczeństwa informacyjnego na Mazowszu. Oprócz bardziej transparentnej działalności urzędów, <i>obszary Mazowsza, o niższym poziomie cyfryzacji, po realizacji omawianych projektów staną się bardziej dostępne dla przedsiębiorców. Przewidywany jest zatem rozkwit lokalnych firm i wzrost ich konkurencyjności. W ślad za wyższym poziomem usług administracyjnych oczekiwany jest również rozwój potrzebnej infrastruktury.</i> Potencjalnym efektem synergii projektów komplementarnych będzie więc zniwelowanie różnic rozwojowych regionu, spadek bezrobocia oraz wzrost poziomu życia ludności obszarów peryferyjnych.</p>
<p>Budowa parkingów strategicznych „Parkuj i Jedź” (Park & Ride) – II etap</p>	<p>- Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym</p>	<p><i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko</i></p> <p>- Budowa trasy mostu im. Marii Curie-Skłodowskiej (północnego) w Warszawie</p>	<p>Realizacja projektów komplementarnych zapewni wzrost dostępności komunikacyjnej ludności powiatów podwarszawskich do centrum miasta, będącego miejscem pracy. Budowa trasy mostu im. Marii Skłodowskiej-Curie razem z parkingiem Park & Ride zaktywizuje ludność północnych powiatów aglomeracji do szukania zatrudnienia w wewnętrznych dzielnicach stolicy. Przyczyni się to zatem do spadku bezrobocia na tych obszarach, przy równoczesnym zachowaniu drożności komunikacyjnej, dzięki funkcjonowaniu punktu przesiadkowego. Zaistniałe dogodne połączenie komunikacyjne może spowodować nasilenie się procesów suburbanizacyjnych, wiążących się z dodatnim saldem migracji w powiatach: legionowskim, nowodworskim i warszawskim zachodnim. To, z kolei pociąga za sobą</p>

			<p>rozwój rynku lokalnego, wzrost przedsiębiorczości, rozwój usług.</p> <p>Podobnych zależności należy spodziewać się w związku z efektywniejszym funkcjonowaniem WKD, w powiatach grodziskim i pruszkowskim. Projekty komplementarne przyczynią się głównie do wzrostu spójności społeczno-gospodarczej w obrębie aglomeracji warszawskiej, zwiększenia dostępności komunikacyjnej i promocji ekologicznych form transportu miejskiego, tym samym poprawiając jakość życia mieszkańców.</p>
<p>Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym</p>	<p>Budowa parkingów strategicznych „Parkuj i Jedź” (Park & Ride) – II etap</p> <p>- Zakup 11 nowych, dwukabinowych lokomotyw elektrycznych przeznaczonych do prowadzenia składów pociągów pasażerskich zmiennokierunkowych, złożonych z wagonów typu push-pull ze świadczeniem usług serwisowych w okresie czterech lat od daty przekazania każdej lokomotywy oraz przeszkoleniem pracowników zamawiającego</p> <p>- Modernizacja elektrycznych zespołów trakcyjnych</p> <p>- Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki).</p>	<p>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko</p> <p>- Budowa połączenia kolejowego do Międzynarodowego Portu Lotniczego im. F. Chopina na Okęciu</p>	<p>Efektom potencjalnej synergii wynikającej z realizacji projektów komplementarnych może być wyższy niż prognozowano wzrost dostępności komunikacyjnej ludności powiatów podwarszawskich do portów lotniczych, jak i pomiędzy portami lotniczymi. Te zależności mogą przyczynić się do wzrostu mobilności mieszkańców różnych części aglomeracji warszawskiej i związanego z nim zwiększenia poziomu przedsiębiorczości (w tym spadku bezrobocia) oraz osłabienia barier komunikacyjnych. Zintegrowany system komunikacyjny opierający się na transporcie indywidualnym, dobrze rozwiniętych punktach przesiadkowych i efektywnym połączeniu z najszybciej rozwijającymi się portami lotniczymi w kraju, nie tylko wzmocni spójność społeczno-gospodarczą regionu, ale przede wszystkim spowoduje wzrost konkurencyjności aglomeracji warszawskiej w skali europejskiej.</p>

<p>Ochrona Kampinoskiego Parku Narodowego poprzez rozbudowę oczyszczalni ścieków Mokre Łąki w Truskawiu wraz z budową kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Izabelin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kompleksowa kanalizacja Miasta i Gminy – jako realizacja programu ochrony środowiska wschodniego Mazowsza - Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior Ciechomickiego, Górskiego i Zdrowskiego w gminie Łąck-etap I - Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Żabia Wola oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Żabia Wola - Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Wiskitki oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Guzów - Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Mszczonów oraz rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Grabce Józefpolskie 	<p>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Stare Babice 	<p>Realizacja projektów komplementarnych przyczyni się do zminimalizowania zagrożenia zanieczyszczenia gleb i wód podziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów cennych przyrodniczo (w szczególności w przypadku gminy Izabelin). Ponadto, zmniejszona zostanie dysproporcja w poziomie rozwoju infrastruktury technicznej pomiędzy tymi gminami, a Warszawą. Poprzez wzrost skanalizowania gmin, poprawią się warunki prowadzenia działalności gospodarczej, dzięki czemu wzrośnie ich konkurencyjność w skali województwa mazowieckiego. W przypadku gminy Izabelin, która zostanie w pełni skanalizowana, spodziewane jest nasilenie się procesów urbanizacyjnych, pociąga za sobą, rozwój kapitału ludzkiego (osiedlający się w gminie to przede wszystkim dobrze wyedukowani i przedsiębiorczy mieszkańcy Warszawy), wzrost usług na poziomie lokalnym, tworzenie nowych miejsc pracy. Wzrośnie także poziom życia mieszkańców.</p>
<p>Udrożnienie ujściowego odcinka rzeki Bug od ujścia do rz. Narew do km 5+000</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa wału przeciwpowodziowego kl. II w km 23+040 - 35+000 prawobrzeżnej doliny Wisły na odcinku Bączki - Antoniówka Świerzowska gm. Maciejowice, pow. garwoliński - etap I w km 30+900 do 35+000" 	<p>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa trasy mostu im. Marii Curie-Skłodowskiej (północnego) w Warszawie 	<p>Realizacja projektów komplementarnych przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego poprzez remont infrastruktury przeciwpowodziowej, co w sposób zasadniczy zniweluje zagrożenie powodziowe na terenach zamieszkałych oraz objętych ochroną, w tym programem Natura 2000. Projekty mają również na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego, społecznego i przyrodniczego na obszarach zagrożonych występowaniem zdarzeń naturalnych, w tym powodzi. Realizacja projektów komplementarnych wpłynie na rozwój społeczny i</p>
<p>Remont zapór bocznych Jeziora Zegrzyńskiego Kania-Popowo i Arciechów-Kuligów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły w km 541+400=546+800 gm. Czosnów - Wsparcie systemu ratowniczo-gaśniczego na terenie województwa 		

	mazowieckiego poprzez zakup specjalistycznego sprzętu w zakresie zapobiegania i ograniczania skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałania poważnym awariom		gospodarczy, co najmniej w skali ponad lokalnej, w szczególności w kontekście rozwoju usług turystyki wodnej na Zalewie Zegrzyńskim i rzece Bug i związanego z nim rozwoju lokalnego rynku pracy. Dzięki budowie trasy mostu im. Marii Skłodowskiej-Curie spodziewany jest wzrost dostępności komunikacyjnej północnych powiatów aglomeracji warszawskiej, który wspólnie ze spodziewanym rozwojem turystyki spowoduje zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności tego obszaru.
--	--	--	---

Ponieważ badanie nie koncentrowało się na kwestiach dotyczących komplementarności nie wypracowano w jego toku żadnych istotnych rekomendacji w tym zakresie.

2.6.5 Przykłady projektów komplementarnych

Tabela 22. I przykład projektów komplementarnych

	Projekty komplementarne			Na czym polega komplementarność projektów?
	Projekt	Projekt komplementarny 1	Projekt komplementarny 2	
Tytuł projektu	Rewitalizacja wybranych obszarów kryzysowych m.st. Warszawy w aspekcie ochrony zabytków, poprawy jakości przestrzeni publicznej oraz społeczno-kulturowym	Renowacja kamienic praskich o znaczeniu historycznym wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne	Rewitalizacja fragmentów otoczenia muru Getta Warszawskiego” Istniejący największy fragment muru Getta Warszawskiego jest ważnym elementem wpływającym na kształtowanie świadomości narodowej	Wszystkie trzy projekty stanowią kontynuację zarówno dotychczas zrealizowanych, jak również aktualnie podejmowanych działań zmierzających do odnowy zdegradowanych obszarów miejskich poprzez rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego, ożywienie społeczno gospodarcze, podniesienie jakości przestrzeni publicznej, a także integracja mieszkańców zwiększeniu konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej
Nazwa beneficjenta	Miasto stołeczne Warszawa	Miasto stołeczne Warszawa	Miasto stołeczne Warszawa	
Nazwa województwa	Mazowieckie	Mazowieckie	Mazowieckie	
Nazwa funduszu	EFRR	EFRR	EFRR	
Nazwa programu operacyjnego	RPO WM 2007-2013	ZPORR	ZPORR	
Nr i nazwa działania	Działanie 5.2. Rewitalizacja miast	Działanie: 3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojaskowe	Działanie: 3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojaskowe	

Okres realizacji projektu	01-01-2007 – 31-12-2012	2005-2008	16.09.2005 - 15.11.2005
Cele projektu	Celem projektu jest odnowa zdegradowanych obszarów miejskich poprzez rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego, ożywienie społeczno-gospodarcze, podniesienie jakości przestrzeni publicznej, a także integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu..	Celem ogólnym jest ożywienie społeczne i gospodarcze Starej Pragi poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i estetyki.	Celem projektu była ochrona oraz zachowanie miejsc będących świadkami historii narodów: polskiego i żydowskiego. Przyczynił się on także do rozwoju turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego oraz ożywienia społeczno-gospodarczego poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i estetyki.
Całkowita wartość projektu	6 032 992,60 EUR	492 812,13 EUR	634 641,67 EUR
Wartość wkładu UE	4 562 058,39 EUR	207 514,83 EUR	366 139,42 EUR

Zródło: opracowanie własne

Efekty synergii dla przykładowych projektów komplementarnych

Efekt synergii występuje w projektach zintegrowanych i komplementarnych. W województwie mazowieckim w ramach RPO WM występują tylko projekty komplementarne. Prawdopodobieństwo wystąpienia efektu synergii w wymienionych projektach w ramach RPO WM wystąpi głównie w powiązaniu terytorialnym projektów komplementarnych i funkcjonalnym. Wystąpienie efektów synergicznych może być potwierdzone wyłącznie poprzez badanie ewaluacyjne ex post w związku z powyższym brak możliwości przedstawienia miarodajnych wyników przed zakończeniem ww. badań ewaluacyjnych.

2.6.6 Mechanizmy unikania podwójnego finansowania działań realizowanych w ramach polityki spójności z działaniami realizowanymi w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano problemów z wdrażaniem mechanizmu unikania podwójnego finansowania.

W zakresie unikania podwójnego finansowania tych samych wydatków zapewnione są mechanizmy zapobiegające możliwości sfinansowania projektu, który mógłby uzyskać dofinansowanie w innym programie operacyjnym zgodnie z linią demarkacyjną. Służą temu kryteria formalne, którym podlega każdy wniosek aplikacyjny. Kryteria weryfikują m.in. rodzaj beneficjenta, kwalifikowalność projektu w zakresie wartości i poziomu dofinansowania, co wynika z linii demarkacyjnej.

W celu uniknięcia podwójnego dofinansowania stosuje się podczas wdrażania również oświadczenia beneficjentów o niefinansowaniu składanych projektów z innych źródeł UE. Wnioskodawca wniosku uzupełniając wniosek o dofinansowanie podpisuje oświadczenie, w którym zapewnia, że:

- nie zrefundowano tego samego wydatku w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności;
- nie zrefundowano kosztów podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności, a następnie nie odzyskano tego podatku ze środków budżetu państwa zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2004. Nr 54. poz. 535, z późn. zm.);
- nie zakupiono środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej, a następnie nie zrefundowano kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności;
- nie otrzymano refundacji ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności na wydatek, który wcześniej został sfinansowany z preferencyjnej pożyczki ze środków publicznych oraz nie dokonano niezwłocznego zwrotu refundowanej części tej pożyczki;
- od momentu podpisania umowy o dofinansowanie nie będę ubiegał się o refundację kosztów zawartych w niniejszym projekcie ze środków Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności oraz nie ubiegam się o zrefundowanie tych samych kosztów w ramach różnych projektów złożonych w odpowiedzi na niniejszy konkurs.

IZ RPO WM oprócz przyjmowania oświadczeń od beneficjenta przeprowadza kontrolę ich prawidłowości za pomocą kontroli krzyżowych, o których mowa w pkt. 2.6.7. Informacje nt. kontroli krzyżowych przeprowadzonych w ramach RPO WM w tym opis stwierdzonych nieprawidłowości znajdują się w pkt. 2.6.7.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły problemy z przestrzeganiem linii demarkacyjnej. Należy również wziąć pod uwagę, że zakres realizacji projektów RPO WM wynikający z linii demarkacyjnej jest aktualizowany przy każdorazowej aktualizacji Uszczegółowienia RPO WM. Ponadto, zapisy linii demarkacyjnej umieszczane są każdorazowo w regulaminach konkursów oraz w ramach konkursów, umieszczanych na stronie internetowej MWJPU.

W ramach RPO WM nie wprowadzono żadnych zmian do Linii demarkacyjnej w okresie sprawozdawczym.

2.6.7 Kontrole krzyżowe w zakresie odpowiedzialności Instytucji Zarządzającej

Organizacja procesu

W ramach RPO WM kontrole krzyżowe wydatków wykonywane są w trakcie weryfikacji każdego wniosku o płatność. W tym celu opracowano i zatwierdzono wzór *listy sprawdzającej* do wniosku o płatność, w której znalazły się m.in. pytania:

- „*czy przy weryfikacji Wniosku o płatność przeprowadzono kontrole krzyżowe w systemie SEZAM [LSI] w ramach RPO WM: pierwsza para oczu tak/nie/nie dotyczy; druga para oczu tak/nie/nie dotyczy; uwagi; rekomendowane propozycje działań*”;
- „*czy wykluczono występowanie podwójnego finansowania wydatków przy sprawdzaniu zestawienia faktur lub innych dokumentów o zrównoważonej wartości dowodowej: pierwsza para oczu tak/nie/nie dotyczy; druga para oczu tak/nie/nie dotyczy; uwagi; rekomendowane propozycje działań*”.

Osoba weryfikująca wniosek o płatność odpowiada na ww. pytania po sprawdzeniu w systemie SEZAM zestawienia dokumentów złożonych przez beneficjenta w elektronicznym wniosku o płatność. Przeprowadzenie kontroli krzyżowej polega na czynności generowania raportu podając jako daną wejściową numer wniosku o płatność. System sprawdza czy faktury z podanego wniosku o płatność powtarzają się w innych wnioskach o płatność na podstawie: NIP dostawcy, daty wystawienia faktury oraz kwoty brutto. Jeżeli faktury powtórzą się, system wygeneruje zestawienie numerów wniosków o płatność, dla których faktura się powtarza wraz z dodatkowymi pomocniczymi danymi jak nazwa beneficjenta, numer dokumentu i działanie.

Proces wykonywany jest w ramach Wydziałów Wdrażania MJWPU. Powyższy proces wykonywany jest łącznie przez 67 osób.

Kontrola krzyżowa horyzontalna z RPO, PROW 07-13 i PO RYBY odbywa się na podstawie comiesięcznych raportów przekazywanych do MJWPU przez Departament Kontroli UMWM..

Na podstawie tych danych następuje weryfikacja krzyżujących się NIP-ów Beneficjentów w ramach danego RPO/PROW/PO RYBY.

W toku kontroli wytypowanych projektów, dokonuje się weryfikacji opisów na oryginałach faktur (lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej), pod kątem istnienia zapisu świadczącego o przedstawieniu dokumentu do refundacji w ramach PROW/PO RYBY. IP II jest zobligowana dokonywać weryfikacji dowodów księgowych pod kątem występowania podwójnego finansowania w toku każdej kontroli w miejscu realizacji projektu oraz w toku prowadzonych wizyt monitorujących. W przypadku zidentyfikowania ww. zapisu na dowodach księgowych lub na dokumentach o równoważnej wartości dowodowej IP II występuje do IZ RPO WM o raport pogłębiony, generowany z systemu OFSA PROW (na poziomie IZ RPO WM dostęp do systemu mają 2 osoby) i na jego podstawie dokonuje weryfikacji czy doszło do podwójnego finansowania wydatku.

Realizacja

W ramach przeprowadzonych kontroli krzyżowych w ramach Priorytetów RPO WM w okresie sprawozdawczym zweryfikowano 1163 wniosków o płatność.

Wykryto dwa przypadki podwójnego finansowania.

1. Dotyczy projektu: „Rozbudowa i doposażenie do wymogów prawa oddziałów szpitalnych wraz z blokiem operacyjnym Szpitala SP ZOZ w Mławie”; RPMA.07.01.00-14-027/08; Beneficjent: SP ZOZ w Mławie.

Opis nieprawidłowości: We wniosku o płatność nr WNP-RPMA.07.01.00-14-027/08-01 Beneficjent wystąpił o refundację wydatków związanych z realizacją umowy SP ZOZ ZP85/2007 z dnia 09 października 2007 roku. Zakup został rozliczony m.in. przy pomocy FV nr 18/2007 o wartości 198 560,59 PLN. Faktura ta została opłacona ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które zostały przekazane Beneficjentowi na podstawie umowy nr 393/07 z dnia 08 października 2007 roku.

W „Zasadach kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013” oraz w umowie o dofinansowanie projektu, wskazano iż: „Podwójne finansowanie oznacza niedozwolone zrefundowanie całkowite lub częściowe danego wydatku dwa razy ze środków publicznych – wspólnotowych lub krajowych”. Na podstawie art. 45 ustawy z dnia 27.08.1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 123 poz. 776 ze zm.) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób

Niepełnosprawnych jest państwowym funduszem celowym, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych. Przy tym, zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.2005 o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.) przychody państwowego funduszu celowego pochodzą ze środków publicznych co w konsekwencji powoduje, iż dofinansowanie uzyskane z ww. funduszu ma charakter środków publicznych. Mając na względzie powyższe w przypadku rozliczenia dokumentu księgowego nr 18/2007 o wartości 198 560,59 PLN wystąpiło podwójne finansowanie ze środków publicznych.

2. Dotyczy projektu: „Budowa sali gimnastycznej wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym w miejscowości Lipno”, RPMA.07.02.00-14-295/09, Beneficjent – Gmina Platerów.

Opis nieprawidłowości: Naruszenie § 3 ust 13 oraz § 5 ust 1 umowy o dofinansowanie w związku z wystąpieniem w projekcie podwójnego finansowania tzn. niedozwolone częściowe zrefundowanie wydatku w wysokości 30.000,00 zł dwa razy ze środków publicznych: raz ze środków dotacji krajowej i drugi raz ze środków unijnych.

Obydwie nieprawidłowości są w trakcie usuwania.

W ramach przeprowadzonych kontroli horyzontalnych z projektami PROW 2007-2013 oraz PO RYBY 2007-2013 w okresie sprawozdawczym nie wykryto przypadków podwójnego finansowania.

2.7 Monitorowanie i ocena

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany w zakresie systemu sprawozdawczości. Ostatnie modyfikacje w systemie sprawozdawczości wynikały z wprowadzenia z dniem 1 października 2011 r. znowelizowanych Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie sprawozdawczości NSRO, co zostało omówione w Sprawozdaniu za 2011 r.

W zakresie systemu monitorowania IZ RPO WM podjęła działania mających na celu usprawnienie realizacji Programu. Ze względu na rozszerzenie listy wskaźników możliwych do wyboru przez beneficjentów w ramach realizowanych projektów oraz konieczność agregowania dodatkowych wskaźników mierzących postęp fizyczny wdrażania RPO WM 2007-2013 zmodyfikowano system informatyczny w tym celu. W rezultacie nowy elektroniczny formularz wskaźnikowy zastąpi wszystkie poprzednie oraz umożliwi wybór nowych wskaźników przez dotychczasowych beneficjentów.

Ponadto, jednym z najbardziej istotnych elementów tego projektu jest utworzenie gotowej listy wskaźników produktu i rezultatu przyporządkowanych do określonego działania wraz ze wskazaniem ich korelacji, listą definicji oraz wyróżnieniem wskaźników kluczowych, agregowanych w systemie KSI. Jednocześnie, system umożliwia w późniejszym etapie samodzielną modyfikację wskaźników przez pracowników MJWPU. Przyjęcie takiego założenia upraszcza całą procedurę realizacji zmian zmniejszając równocześnie jego pracochłonność i kosztocłonność. Bezpośredni nadzór nad realizacją tego zadania sprawuje MJWPU.

Zmiany w systemie ewaluacji RPO WM polegały na usprawnieniu procesu formułowania przedmiotu badań ewaluacyjnych oraz opiniowania raportów z badań ewaluacyjnych.

W tym celu odwołano Regionalną Grupę Sterującą Ewaluacją Województwa Mazowieckiego, która przestała spełniać swoją funkcję. W początkowym etapie zlecenia badań ewaluacyjnych przedstawiciele wielu instytucji deklarowali chęć współpracy w tym zakresie, uchwałą Zarządu

Województwa Mazowieckiego powołano Regionalną Grupę Sterującą Ewaluacją Województwa Mazowieckiego (RGSE). Do zadań Grupy należało wsparcie Wydziału Koordynacji i Ewaluacji Programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w Departamencie Strategii i Rozwoju Regionalnego w kwestiach związanych z prowadzeniem ewaluacji w ramach komponentu regionalnego PO KL i RPO WM. W trakcie niespełna 3-letniej współpracy w ramach Grupy okazało się, że założenia które przyświecały jej utworzeniu nie są realizowane, ponieważ w skład Grupy wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, które nie zawsze są zainteresowane wpływaniem na kształt badań ewaluacyjnych. W związku z nieobligatoryjnym charakterem podjętych działań oraz faktem, że Grupa nie spełniała założonych funkcji zasadne było jej odwołanie. Należy podkreślić, że zadania przypisane Grupie oraz realizacja zasady partnerstwa i koordynacji procesu ewaluacji realizowane są nadal przez jednostkę ewaluacyjną m.in. poprzez podejmowanie działań, takich jak spotkania konsultacyjne z inicjatorami ewaluacji, prezentacje wyników badań ewaluacyjnych, konsultacje dotyczące wykorzystania wyników ewaluacji z adresatami rekomendacji.

2.7.1 Działania Komitetu Monitorującego RPO WM

W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnego naboru uzupełniającego. Jednakże, każdorazowe przeprowadzenie naboru uzupełniającego w poprzednich okresach sprawozdawczych odbyło się przy zachowaniu jednej z najważniejszych polityk horyzontalnych, czyli zasady równości szans. W formularzu zgłoszeniowym zawarto informację: „Zgłoszenie organizacji/instytucji powinno zawierać konkretną propozycję personalną przyszłego członka komitetu oraz jego zastępcy (ogółem 2 osoby). Dla zachowania równości szans, w przypadku, gdy rekomendowany przedstawiciel jest mężczyzną, stały zastępca powinien być kobietą i na odwrót.”

Ponadto, w okresie sprawozdawczym, pięć razy dokonywano zmian składu osobowego Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013:

Tabela 23. Zarządzenia Marszałka WM

lp.	Nr Zarządzenia Marszałka WM	Treść zmiany
1	Zarządzenie Nr 193/12 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 9 lutego 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie składu osobowego Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013	Zmiana przedstawicieli organizacji pracowników i organizacji pracodawców typowanych przez Wojewódzką Komisję Dialogu Społecznego
2	Zarządzenie Nr 247/12 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 12 czerwca 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie składu osobowego Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013	Zmiana przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu województwa mazowieckiego
3	Zarządzenie Nr 269/12 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie składu osobowego Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013	Zmiana przedstawiciela wojewody. Zmiana przedstawiciela ministra właściwego ds. gospodarki jako Instytucji Koordynującej proces lizboński w Polsce
4	Zarządzenie Nr 286/12 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 25 września 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie składu osobowego Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa	Zmiana przedstawiciela środowiska akademicko-naukowego

	Mazowieckiego 2007 – 2013	
5	Zarządzenie Nr 322/12 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 27 listopada 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie składu osobowego Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013	Zmiana przedstawiciela Kościoła i związków wyznaniowych

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym odbyło się 5 posiedzeń KM RPO WM oraz KM RPO WM podjęły 3 uchwały w trybie obiegowym.

Przedmiotem posiedzeń i podejmowanych decyzji było rozpatrywanie i zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów i ich zmian, a także analizowania rezultatów realizacji Programu.

Członkowie Komitetu Monitorującego RPO WM podjęli następujące uchwały w 2012 r.:

1. Uchwała (obiegowa) **Nr 1/12** z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.
2. Uchwała **Nr 2/12** z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie akceptacji realokacji środków EFRR w ramach RPO WM 2007-2013
3. Uchwała **Nr 3/12** (obiegowa) z dnia 13 kwietnia 2012 roku w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.
4. Uchwała **Nr 4/12** z dnia 16 maja 2012 roku w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013
5. Uchwała **Nr 5/12** z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WM 2007-2013 w 2011 roku.
6. Uchwała **Nr 6/12** z dnia 22 sierpnia 2012 roku w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013
7. Uchwała (obiegowa) **Nr 7/12** z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania okresowego z realizacji RPO WM w I połowie 2012 roku
8. Uchwała **Nr 8/12** z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie realokacji środków EFRR w ramach RPO WM 2007-2013
9. Uchwała **Nr 9/12** z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie zatwierdzenia projektu zmian w RPO WM 2007-2013
10. Uchwała **Nr 10/12** z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.

Tabela 24. Posiedzenia Komitetu Monitorującego

Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013		
2012 rok		
Termin posiedzenia	Główne tematy posiedzenia	Uchwały
Tryb obiegowy	Zmiana Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 dla Działania 1.5.	Uchwała (obiegowa) Nr 1/12 z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w

		ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013
23.02.2012	<p>Realokacja środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WM 2007-2013 w ramach Priorytetu III.</p> <p>Wyniki badań ewaluacyjnych przeprowadzonych na zlecenie Instytucji Zarządzającej RPO WM.</p> <p>Stan realizacji projektów umieszczonych w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM.</p> <p>Bieżący stan realizacji Programu.</p>	Uchwała nr 2/12 z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie akceptacji realokacji środków EFRR w ramach RPO WM 2007-2013
Tryb obiegowy	Zmiana Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach RPO WM 2007-2013 - wprowadzenie zmian o charakterze porządkującym, których celem jest ujednoczenie zapisów dotyczących punktacji w Załączniku nr 5 do Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WM 2007-2013 - Kryteriach wyboru finansowanych operacji oraz wyeliminowania wątpliwości dotyczących sposobu oceny projektów.	Uchwała Nr 3/12 (obiegowa) z dnia 13 kwietnia 2012 roku w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.
16.05.2012	<p>Zmiana Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach RPO WM 2007-2013 w obszarze szczegółowych kryteriów merytorycznych dla Działań 1.1, 1.3, 1.4, 3.3, 4.1, 4.2 4.4, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2 i 7.3. – cel: uszczegółowienie zasad punktowania kryteriów, w większości przypadków poprzez uzupełnienie zapisów o możliwości przyznania 0 punktów lub sumowania ocen częściowych w ramach kryterium.</p> <p>Propozycja kryteriów szczegółowych (punktowych) dla Działania 1.4 dotyczących Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE.</p> <p>Rekomendacje Komisji Europejskiej po spotkaniu rocznym z Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego w dniu 6 grudnia 2011 roku.</p> <p>Podsumowanie stanu realizacji projektów umieszczonych w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz stanu realizacji RPO WM 2007-2013.</p>	Uchwała Nr 4/12 z dnia 16 maja 2012 roku w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.
27.06.2012	Prezentacja dot. Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w 2011 roku. W sprawozdaniu	Uchwała Nr 5/12 z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WM

	<p>przedstawiony został postęp rzeczowy i finansowy z realizacji Programu w 2011 roku, w tym stopień realizacji poszczególnych osi priorytetowych, a także informacja na temat osiągniętych wartości wskaźników celu głównego RPO WM.</p> <p>Problemy we wdrażaniu Programu, podjęte środki zaradcze</p> <p>Informacja dotycząca wdrażania dużych projektów oraz projektów kluczowych.</p> <p>Podsumowanie stanu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	2007-2013 w 2011 roku.
22.08.2012	<p>Zmiana Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach RPO WM 2007-2013 w obszarze szczegółowych kryteriów merytorycznych dla Działania 4.2 „Ochrona powierzchni ziemi” oraz Działania 5.1 „transport miejski”.</p> <p>Podsumowanie stopnia wdrażania projektów umieszczonych w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz stan realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p> <p>Omówienie najbardziej istotnych problemów związanych z wdrażaniem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego.</p>	Uchwała Nr 6/12 z dnia 22 sierpnia 2012 roku w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.
Tryb obiegowy	Sprawozdanie okresowe z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w I połowie 2012 r.	Uchwała (obiegowa) Nr 7/12 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania okresowego z realizacji RPO WM w I połowie 2012 roku
12.12.2012	<p>Zmiana Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach RPO WM 2007-2013 w obszarze kryteriów szczegółowych dla projektów dotyczących segregacji odpadów w ramach Działania 4.2 <i>Ochrona powierzchni ziemi</i>.</p> <p>Realokacja środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 pomiędzy Działaniami w I osi Priorytetowej <i>Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu</i> i Działaniami w ramach VI osi Priorytetowej <i>Wykorzystanie walorów</i></p>	<p>Uchwała 8/12 z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie realokacji środków EFRR w ramach RPO WM 2007-2013</p> <p>Uchwała nr 9/12 z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie zatwierdzenia projektu zmian w RPO WM 2007-2013</p> <p>Uchwała Nr 10/12 z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</p>

	<p><i>naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji.</i></p> <p>Projekt zmian w RPO WM.</p> <p>Stan realizacji projektów umieszczonych w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, bieżący stan realizacji programu i najbardziej istotne problemy związane z realizacją RPO WM. Założenia do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020.</p>	
--	--	--

Zródło: opracowanie własne

2.7.2 Okresowy plan ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na 2011 r.; Badania ewaluacyjne

Zgodnie z Planem ewaluacji na 2012 r. zostały zrealizowane 2 badania ewaluacyjne: „Analiza wsparcia udzielonego przedsiębiorcom w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 w latach 2007 – 2011” oraz badanie o charakterze mid-term pn. „Ocena wpływu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 na rozwój Województwa Mazowieckiego”.

Przedmiotem pierwszego z nich była analiza wsparcia udzielonego przedsiębiorcom w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPO WM) w latach 2007-2011. Celem głównym badania było dokonanie oceny, czy zakres wsparcia udzielanego przedsiębiorcom w ramach RPO WM sprzyja realizacji jego celów.

W ramach ewaluacji wykorzystano różnorodne, zarówno ilościowe jak i jakościowe źródła danych, w tym: badania ankietowe oraz wywiad grupowy wśród przedstawicieli przedsiębiorstw, których projekty zostały dofinansowane w ramach działań RPO WM, wywiady z przedstawicielami IZ RPO WM, Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego oraz instytucji otoczenia biznesu oraz badania ankietowe na próbie przedsiębiorstw, którzy nie aplikowali o środki w ramach RPO WM, dokonano także analizy dokumentów związanych z realizacją Programu.

Przedsiębiorstwa stanowią drugą co do wielkości grupę beneficjentów RPO WM 2007-2013, jednak zainteresowanie przedsiębiorców poszczególnymi obszarami wsparcia jest nierównomierne. Projekty realizowane przez przedsiębiorców koncentrują się wokół Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości – w ramach tego Działania realizowanych jest 441 (82%) wybranych do dofinansowania projektów.

Aż 82,5% realizowanych projektów zakładało wprowadzenie na rynek nowego produktu lub usługi. Efekty oddziaływania RPO WM w tym zakresie powinny być odczuwalne ponieważ 76,0% przewidzianych w projektach nowych produktów/usług zostało już wprowadzonych na rynek, a kolejnych 23,4% zostanie wprowadzonych w najbliższym czasie.

Zgodnie z wynikami analizy wpływ realizacji RPO WM na wzrost konkurencyjności przedsiębiorstwa dostrzegają niemal wszyscy beneficjenci, w tym ponad ¾ przedsiębiorców uważa, że projekt realizowany w ramach RPO WM spełnił ich oczekiwania, a 13,4% beneficjentów twierdzi, że ich oczekiwania zostały przekroczone. Dwie trzecie przedsiębiorców w okresie najbliższych 2 lat przewiduje dla swojej firmy dalszy rozwój (nowe rynki zbytu, zwiększenie produkcji). Zdecydowana większość przedsiębiorców (88,1%) uważa, że przewidywana korzystna perspektywa rozwoju firmy pozostaje w ścisłym związku z faktem realizacji projektu w ramach RPO WM. Zaobserwowano wśród

przedsiębiorców ograniczone zainteresowanie współpracą z sektorem badań i rozwoju oraz wyraźny brak zainteresowania inwestycjami o charakterze pro-ekologicznym.

Zespół badawczy zarekomendował:

- Wprowadzenie zróżnicowanego poziomu dofinansowania projektów w układzie terytorialnym jako dodatkowego czynnika, motywującego do aplikowania przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenie subregionów postrzeganych dotychczas jako słabo rozwinięte gospodarczo w perspektywie województwa;
- Utrzymanie bezzwrotnego charakteru pomocy w ramach wsparcia dla przedsiębiorstw w kolejnym okresie dofinansowania RPO WM;
- Przyjęcie w kolejnym okresie finansowania porównywalnych do obowiązujących w latach 2007-2013 założeń dotyczących poziomu dofinansowania projektów realizowanych przez przedsiębiorców w ramach RPO WM;
- Przyjęcie w kolejnym okresie finansowania porównywalnych do obowiązujących w latach 2007-2013 założeń dotyczących katalogu wydatków kwalifikowanych w odniesieniu do projektów realizowanych przez przedsiębiorców w ramach RPO WM;
- Przyjęcie w kolejnym okresie finansowania nie wykraczających poza obowiązujące w latach 2007-2013 założeń dotyczących katalogu obszarów wsparcia w odniesieniu do projektów realizowanych przez przedsiębiorców w ramach RPO WM;
- W odniesieniu do kolejnego okresu finansowania zaleca się kontynuowanie wsparcia ze szczególną koncentracją na obszarach:
 - Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego;
 - Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka;
 - Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP - szczególnie dostęp do szerokopasmowego Internetu;
 - Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka – projekty zgodne z celami gospodarki niskoemisyjnej;
 - Regionalny system transportowy - poprawa standardu i jakości regionalnej sieci drogowej, poprawę dostępności i jakości usług w zakresie regionalnego transportu publicznego;
 - Przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą.

Głównym celem badania pn. „Ocena wpływu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 na rozwój Województwa Mazowieckiego” było uzyskanie odpowiedzi na pytanie w jakim stopniu przedsięwzięcia podejmowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2007 - 2013 w latach 2007 - 2012 przyczyniły się do zwiększenia spójności i konkurencyjności Województwa Mazowieckiego, polepszenia warunków życia jego mieszkańców oraz ocena systemu zarządzania i wdrażania Programu. Cele szczegółowe badania obejmowały następujące obszary badawcze:

1. Określenie, w jakim stopniu realizacja RPO WM wpłynęła na osiągnięcie celów SRWM;
2. Ocenę systemu zarządzania i wdrażania RPO WM;
3. Ocenę stopnia wdrożenia RPO WM;
4. Identyfikację czynników zewnętrznych wpływających na stopień absorpcji środków;
5. Ocenę wpływu RPO WM na sytuację społeczno – gospodarczą województwa;
6. Identyfikację obszarów deficytowych wsparcia.

Priorytety RPO WM stanowią zestaw wybranych, kluczowych wyzwań rozwojowych województwa, a jak wynika z analizy wskaźników monitorowania SRWM i wskaźników rezultatu RPO WM, wyzwania te stanowią jedynie wycinek wszystkich aspektów związanych z rozwojem

województwa ujętych w SRWM. W przypadku SRWM zakładany jest pomiar dalekosiężnych pozytywnych efektów, które stanowią miary syntetyczne, ale niemierzalne w perspektywie czasowej działania RPO WM, który zorientowany jest na realizację celów średniookresowych i krótkoterminowych. Cele SRWM są także trudne do osiągnięcia dzięki RPO WM w związku z brakiem spójności pomiędzy systemami monitorowania. Nie pozwala to na udokumentowanie wpływu RPO WM na realizację celów SRWM, nawet w przypadku merytorycznej zgodności priorytetów RPO WM i celów SRWM. Różnica w systemie monitorowania wynika z dwóch aspektów: po pierwsze z większego zasięgu oddziaływania SRWM – również obszary miejskie i obszar metropolitalny Warszawy niż z zasięgu oddziaływania RPO WM (pozostałe miasta i ich obszary funkcjonalno-przestrzenne). SRWM obejmuje swoim zakresem również cele pozostałych programów operacyjnych obecnej perspektywy: zarówno w aspekcie środowiskowym jak i kapitału ludzkiego i społecznego. Po drugie, zakres wskaźników RPO WM wynika w dużej mierze z wytycznych i rozporządzeń regulujących wdrażanie programów europejskich (EFRR), co ogranicza możliwość agregacji do polityki, opartej o szerszy zestaw odniesień. Na podstawie oceny spójności wskaźników rezultatu poszczególnych priorytetów RPO WM ze wskaźnikami monitorowania SRWM można stwierdzić, że RPO WM w dużym stopniu przyczynia się do realizacji celu 2. SRWM (Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu), a w niewielkim stopniu także do realizacji celu 4. (Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych), a także celu 5. SRWM (Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu). Na potrzeby pomiaru wpływu RPO WM na cele SRWM – zaproponowano opracowanie matrycy komplementarności rezultatów, osiągniętych w ramach RPO WM do celów Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego. Matryca ta powinna zostać opracowana w ramach analiz ex-post na podstawie analizy realnych efektów.

System zarządzania i wdrażania RPO WM oceniono pozytywnie na tle pozostałych RPO. System oceny i wyboru wniosków realizowany jest w sposób umożliwiający rzetelny, przejrzysty i selektywny dobór projektów, realizujących cele SRWM i cele RPO WM. Selekcjonuje on w sposób skuteczny złożone, kompleksowe projekty, zarówno poprzez zastosowanie dwuwartościowego kryterium strategicznego jak i strategiczne kryterium szczegółowe w każdym z Działań. 39% alokacji przeznaczono na projekty wskazane w Indykatoryjnym Wykazie Projektów Kluczowych zatem większość interwencji realizowanych jest poprzez duże, relatywnie kosztowne projekty. Efektywność kosztowa jest duża ze względu na niski poziom współfinansowania. Niemniej jednak – mimo strategiczności realizowanych projektów – zasięg oddziaływania i realizacji celów RPO WM jest ograniczony w stosunku do potencjalnych możliwości co oddziałuje na możliwość osiągnięcia zakładanej wysokości wskaźników docelowych niektórych Działań. Wysokość pozostałej alokacji uniemożliwia podjęcie środków zaradczych na obecnym etapie wdrażania RPO WM w innym zakresie niż dokonanie kolejnej dezagregacji wskaźników projektowych na wskaźniki programowe. Zdaniem ewaluatora w przyszłym okresie programowania warto przeprowadzić już na etapie oceny ex-ante jak i oceny on-going symulację wysokości wskaźnika, określonej w projekcie w zależności od skali finansowej oraz w zależności od liczby projektów. Należy również zastanowić się nad koniecznością realizowania dobrze skwantyfikowanej oceny merytorycznej szczegółowej przez ekspertów zewnętrznych oraz nad modyfikacją struktury wniosku o dofinansowanie projektu „pod logikę oceny”.

Potencjał kadrowy instytucji systemu zarządzania i wdrażania RPO WM uznano za wystarczający. Bardzo pozytywnie oceniono zasadę rotacyjności stanowisk. Niemniej jednak stwierdzono potrzebę zatrudnienia specjalistów od kwalifikowalności VAT i Pzp.

Zdaniem ewaluatorów ryzyka zewnętrzne wdrażania RPO dotyczą głównie dwóch aspektów: zarządzania projektami kluczowymi oraz ryzyka walutowego związanego z koniecznością zakupu urządzeń i sprzętu w walutach obcych. Oba te ryzyka dotyczą głównie Indywidualnych Projektów Kluczowych. Główne ryzyka realizacyjne związane z wdrażaniem projektów kluczowych są kwestie

związane z przeprowadzeniem procedury zamówień publicznych oraz zarządzaniem projektem, finansowaniem inwestycji i rozliczaniem poszczególnych etapów wdrażania, a na koniec rozliczaniem całego projektu. Czynniki ryzyka występujące w tym okresie mogą prowadzić do opóźnień w projekcie (np. opóźnienia w przetargach, opóźnienia w płatnościach, opóźnienia w realizacji poszczególnych zadań). Mogą również wystąpić poważne problemy z realizacją projektu, na przykład w wyniku utraty płynności finansowej beneficjenta, problemów z uznaniem kwalifikowalności podatku VAT lub problemów z uznaniem kwalifikowalności innych znacznych wartościowo wydatków. Czynnikiem ryzyka realizacji projektów kluczowych może być także antycypowana przez beneficjentów obawa przed brakiem możliwości wykorzystania rezultatów projektu wskutek problemów z finansowaniem rezultatów projektu, problemem z realizacją i wypełnieniem celów projektu, wykorzystaniem infrastruktury niezgodnie z przeznaczeniem. Zarekomendowano zatem pomoc doradczą dla najbardziej zagrożonych / ryzykownych projektów. Działalność monitorująca i doradcza powinna być według ewaluatorów szczególnie intensyfikowana wobec beneficjentów o znikomym doświadczeniu w realizacji dużych projektów infrastrukturalnych.

Zgodnie w wynikami przeprowadzonego badania interwencje RPO WM przyczyniają się do zwiększenia spójności społeczno-gospodarczej regionu mazowieckiego. Dysproporcja w wartościach wskaźnika społeczno-gospodarczego pomiędzy powiatem m.st. Warszawa, a powiatem wołomińskim sukcesywnie spadała z 34,4% w roku 2004, przez 28,6% w roku 2007, by osiągnąć zaledwie 10,9% w roku 2010. Rosnąca pozycja powiatów aglomeracji warszawskiej wynika w głównej mierze z nasilających się w ostatniej dekadzie procesów suburbanizacji. Jest to pozytywny trend, który łagodzi polaryzację wewnątrz aglomeracji, umniejszając dominującą rolę Warszawy. Ponadto, łagodzenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego na terenie aglomeracji warszawskiej może wynikać z realizacji projektów w ramach programu RPO WM oraz działań komplementarnych w innych programach (POIŚ, POIG, PO KL), które były wdrażane od roku 2007. Nadal niestety pogłębia się marginalizacja południowej części województwa w zakresie spójności społeczno-gospodarczej. Znaczenie ośrodków subregionalnych pozostaje dość niewielkie, przy wyraźnym spadku omawianego wskaźnika w przypadku miasta Płocka. W związku z powyższym zarekomendowano, aby w przyszłym okresie programowania warto wziąć pod uwagę terytorializację interwencji poprzez np. wzmacnianie ośrodków subregionalnych nie tylko w ramach infrastruktury społecznej (jak obecnie w RPO WM), ale również w zakresie infrastruktury gospodarczej oraz dużych projektów rewitalizacyjnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Ponadto stwierdzono, że interwencje RPO WM charakteryzują się niskim i rzadkim efektem jałowej straty. W większości przypadków projekty były możliwe do zrealizowania bez pomocy środków zewnętrznych pochodzących z RPO WM, jednak w każdym przypadku realizacja projektu byłaby odciążona w czasie lub okrojona do minimum.

W celu zbadania powyższego zjawiska przeprowadzono 8 monograficznych studiów przypadku dla projektów kluczowych. Z przeprowadzonych analiz wynika, że w wyniku zaniechania dofinansowania analizowanych projektów nie zostałyby zrealizowane inwestycje o kwocie przekraczającej 1 mld zł, z czego ponad 632 mln pochodzące z dofinansowania UE. Natomiast opóźnienia wywołane brakiem dofinansowania w ramach RPO WM mogłyby się odbić niekorzystnie również na projektach komplementarnych, które nie zostałyby zrealizowane lub zrealizowane z opóźnieniem w przypadku zaniechania dofinansowania z UE. W większości analizowanych przypadków brak dofinansowania spowodowałby około 2-letnie opóźnienie (w przypadku inwestycji w gospodarce wodnej opóźnienia mogłyby sięgać roku 2020).

Oprócz poprawy sytuacji finansowej wystąpiły także inne pozytywne zjawiska: uruchomiono nowe inwestycje (najwięcej wśród organizacji pozarządowych i instytucji naukowych), rozszerzyła się liczba kontrahentów (głównie wśród beneficjentów z grup: przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe) oraz zwiększyła się liczba zatrudnionych (głównymi pracodawcami byli przedsiębiorcy, kościoły

i związku wyznaniowe). Efekty mnożnikowe wystąpiły głównie w projektach realizowanych przez jst, podczas gdy efekt dźwigni w większym stopniu dotyczył przedsiębiorstw. Z uwagi na powyższe rekomenduje się wprowadzenie w przyszłym okresie programowania włączenie do sprawozdawczości merytorycznej projektów informacji o zmianach na lokalnym/regionalnym/globalnym rynku (przedsiębiorcy) oraz monitorowanie oddziaływania interwencji jst poprzez liczbę nowych inwestycji wynikających z projektu, liczbę nowych przedsiębiorstw obsługujących realizację i rezultaty projektu, itp. efekty dodatkowe.

Zwrócono uwagę na fakt, że region mazowiecki jest silnie zróżnicowany przestrzennie z wyraźną dominacją subregionu warszawskiego. Ograniczenie dalszej polaryzacji przestrzennej powinno zatem polegać na większym wsparciu pozostałych subregionów (radomski, siedlecki, ostrołęcki, płocki, ciechanowski), zwiększeniu ich roli społeczno-gospodarczej oraz wzajemnych powiązań funkcjonalnych. Ze względu na specyfikę struktury funkcjonalnej należy rozważyć w przyszłej perspektywie finansowej możliwość różnicowania działań w ramach środków RPO WM pomiędzy miastem a obszarem wiejskim poprzez dedykowanie specjalnych środków. Według ewaluatorów różnicowanie działań powinno też dotyczyć trzech zidentyfikowanych typów powiatów (konwergencji, dywergencji i stabilizacji), tak, aby pozwoliły one podnosić konkurencyjność regionu, a z drugiej strony redukować wewnętrzną polaryzację przestrzenną. Stwierdzono, że subregion radomski cechuje zbyt niski poziom partycypacji w środkach RPO WM, co pogłębia jego problemy rozwojowe oraz obniża wewnętrzną i zewnętrzną konkurencyjność. W związku z tym zarekomendowano utworzenie specjalnego działania wspierającego ten subregion; pozostałe środki powinny być dystrybuowane celowo tematycznie w zależności struktury dysproporcji rozwojowych.

Tabela 25. Wnioski dotyczące działań poprawiających konkurencyjność i zwiększających spójność regionu w kontekście obecnego i przyszłego okresu programowania

Obecny okres programowania	Proponowane działania
1. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu	Najważniejszym czynnikiem są uwarunkowania zewnętrzne, zwłaszcza nakłady na B+R z budżetu państwa.
2. Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza	Publikacja aktualnych danych w zakresie wskaźników monitorujących Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego na ogólnie dostępnym portalu internetowym. Kontynuowanie upowszechniania taniego dostępu do Internetu na obszarach peryferyjnych. Akcje edukacyjne z zakresu obsługi e-usług organizowane przez poszczególne instytucje użyteczności publicznej.
3. Regionalny system transportowy	Kontynuowanie modernizacji ciągów komunikacyjnych z priorytetowym traktowaniem likwidacji wąskich gardeł transportowych i modernizacją ciągów transportowych na wlotach do Warszawy i ośrodków subregionalnych.
4. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka	Wsparcie dla skoordynowanych projektów mających na celu wykorzystanie OZE w danej miejscowości lub grupie miejscowości.
5. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu	Bardzo istotna jest ścisła współpraca pomiędzy tymi miastami (w tym efektywny przepływ wiedzy), aby funkcje przez nie reprezentowane były do siebie komplementarne. Należy dążyć do stworzenia lokalnego, konkurencyjnego rynku pracy, w celu odwrócenia niekorzystnych tendencji migracyjnych w omawianych miastach. Wskazane są więc np.

	ułatwienia dla rozpoczęcia działalności gospodarczej przez młode osoby w miastach województwa mazowieckiego poza Warszawą.
6. Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji	Jedynie stworzenie konkurencyjnego w skali kraju produktu regionalnego może skutecznie przyciągnąć turystów. Jednak, ze względu na dość niską atrakcyjność przyrodniczą Mazowsza w porównaniu z innymi regionami Polski, inwestowanie w sektor turystyczny na większą skalę nie znajduje ekonomicznego uzasadnienia. Tylko dalsza promocja m. st. Warszawy może przyczynić się do wzrostu liczby odwiedzających stolicę. W przypadku turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki, ten sektor nadal pozostanie niszowy i nie wpłynie znacząco na dywersyfikację pozarolniczego rynku pracy na obszarach wiejskich. Lokalnie pozytywny wpływ mogą mieć specjalne programy rozwoju i promocji turystyki w poszczególnych regionach województwa, wybranych na podstawie występowania najwyższych walorów przyrodniczo-kulturowych i niskiej atrakcyjności pod względem inwestycji ingerujących w krajobraz.
7. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego	Rozwój wyspecjalizowanego szkolnictwa na poziomie średnim (szkoły zawodowe) i wyższym poza OMW, przyczyni się do dywersyfikacji rynku pracy na peryferiach. Ułatwienia dla rozpoczęcia działalności gospodarczej przez młode osoby w miastach województwa mazowieckiego poza Warszawą. Kursy i szkolenia skoordynowane z popytem na miejscowym rynku pracy.
Nowa perspektywa finansowa	Proponowane działania
Badania i działalność innowacyjna	Należy dążyć do rozbudowy sektora B+R poza Obszarem Metropolitalnym Warszawy, gdyż decentralizacja tego rodzaju działalności w rozwoju TIK jest trendem globalnym i nieuniknionym. Rozwój funkcji B+R może stać się także panaceum na coraz wyraźniejszą marginalizację społeczno-gospodarczą południowych powiatów województwa mazowieckiego i selektywną emigrację z tych obszarów. Wskazane są np. regionalne środki finansowe na stypendia, granty i rozpoczęcie działalności gospodarczej dla młodych osób o wybitnych osiągnięciach naukowych uwarunkowane deklaracją późniejszego wykorzystania rezultatów i działalnością na terenie województwa mazowieckiego.
Technologie informacyjno-komunikacyjne	Publikacja aktualnych danych w zakresie wskaźników monitorujących Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego na ogólnie dostępnym portalu internetowym. Kontynuowanie upowszechniania taniego dostępu do Internetu na obszarach peryferyjnych. Akcje edukacyjne z zakresu obsługi e-usług organizowane przez poszczególne instytucje użyteczności publicznej.
Konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw	Fundusz kredytów preferencyjnych na modernizację małych i średnich przedsiębiorstw.

Gospodarka niskoemisyjna	Wsparcie dla skoordynowanych projektów mających na celu wykorzystanie OZE w danej miejscowości lub grupie miejscowości. Skuteczna promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii (jak wierzba energetyczna) na terenach wiejskich. Rozwój transportu szynowego, promocja transportu publicznego.
Dostosowanie do zmian klimatycznych	Restrykcyjne planowanie przestrzenne w dolinach rzek.
Ochrona środowiska i efektywne wykorzystywanie zasobów	Wsparcie dla skoordynowanych projektów mających na celu wykorzystanie OZE w danej miejscowości lub grupie miejscowości. Rozwój transportu szynowego, promocja transportu publicznego. Koncentracja rozwoju i promocji turystyki w poszczególnych regionach województwa, wybranych na podstawie występowania najwyższych walorów przyrodniczo-kulturowych i niskiej atrakcyjności pod względem inwestycji ingerujących w krajobraz.
Zrównoważony transport oraz usuwanie wąskich gardeł w kluczowych infrastrukturach sieciowych	Inwestycje w transporcie szynowym. Promowanie transportu publicznego. Kontynuowanie modernizacji ciągów komunikacyjnych z priorytetowym traktowaniem likwidacji wąskich gardeł transportowych (skrzyżowania dróg o znaczeniu krajowym lub międzynarodowym, obwodnice miast) i modernizacją ciągów transportowych na wlotach do Warszawy i ośrodków subregionalnych.
Promowanie zatrudnienia i wspieranie mobilności siły roboczej	Fundusz kredytów preferencyjnych dla młodych osób rozpoczynających działalność gospodarczą na terenie województwa poza Warszawą.
Integracja społeczna i zwalczanie ubóstwa	Aktywne formy opieki społecznej.
Edukacja	Kursy i szkolenia skoordynowane z popytem na miejscowym rynku pracy.

Źródło: opracowania własne

Stan wdrożenia rekomendacji

Ponadto przeprowadzono monitoring stanu wdrożenia rekomendacji z badań zrealizowanych na zlecenie IZ RPO WM. W wyniku przeglądu stwierdzono, że 27 rekomendacji zostało wdrożonych i nie podlega dalszemu monitorowaniu. Wdrożone w okresie sprawozdawczym rekomendacje mają charakter operacyjny. W całości wdrożono rekomendacje z badania ewaluacyjnego zakresie działań informacyjno-promocyjnych i szkoleniowych podjętych w latach 2007-2008 oraz I kwartale 2009 r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz większość rekomendacji z badań: „Optymalizacja systemu wskaźników oraz kryteriów wyboru projektów w kontekście realizacji celów RPO Województwa Mazowieckiego 2007-2013”, „Ocena działań informacyjno-promocyjnych i szkoleniowych podjętych w latach 2009 - 2011 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013” oraz z badania pn ”Identyfikacja barier realizacji projektów w ramach działań 1.6,1.8,4.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego”. Stan wdrażania rekomendacji przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr XII.

Informacja dotycząca Planu ewaluacji na 2013 r.

Zgodnie z Okresowym planem ewaluacji na rok 2013 planuje się realizację badania ewaluacyjnego pt. „Ewaluacja ex-ante Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014 - 2020”.

Obowiązek realizacji ewaluacji ex-ante programu operacyjnego wynika z zapisów projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006. Zakres i ogólne zasady realizacji ewaluacji ex-ante programów operacyjnych realizowanych w ramach polityki spójności w okresie 2014-2020 zostały zdefiniowane w art. 48 ww. projektu rozporządzenia ogólnego. Na gruncie krajowym podstawowym dokumentem wyznaczającym zakres oraz ukierunkowanie procesu ewaluacji ex-ante programów operacyjnych na lata 2014-2020 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności są „Zalecenia w zakresie ewaluacji ex-ante programów operacyjnych na lata 2014-2020”, opracowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Głównym celem ewaluacji ex-ante RPO WM 2014 – 2020 będzie ocena przyjętej w ramach programu operacyjnego logiki interwencji. Ewaluacja ex-ante powinna udzielić odpowiedzi na pytania, czy planowane do realizacji interwencje publiczne znajdują uzasadnienie społeczno - ekonomiczne oraz czy ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia pożądanych celów rozwojowych, zaspokojenia i rozwiązania zdiagnozowanych potrzeb i problemów społeczno- ekonomicznych.

Ponadto celem ewaluacji ex-ante będzie osadzenie procesu programowania w ramach teoretycznych poprzez wykorzystanie dostępnej wiedzy do poprawy jakości programu operacyjnego. Dzięki procesowi ewaluacji ex-ante urzeczywistniana jest zasada polityki opartej na dowodach (evidence based policy) – wiedza i doświadczenie programujących uzupełniane są w sposób usystematyzowany wiedzą naukową i ekspercką..

Ewaluacja ex-ante będzie ściśle powiązana z procesem programowania. Jej głównym produktem będą wnioski i rekomendacje, przybierające postać propozycji zmian w zapisach programu operacyjnego. Oczekuje się, że zespół ewaluacyjny przez cały czas trwania procesu programowania będzie współpracował z zespołem programowym RPO WM 2014 - 2020 tj. pełniąc funkcję doradcą proponował konkretne zapisy, które powinny zostać umieszczone w Programie, oceniać i opiniować poszczególne elementy programu.

3. Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi

3.1 Priorytet I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu

3.1.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu jest poprawa konkurencyjności Mazowsza poprzez tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i wsparcie rozwoju przedsiębiorczości. Na realizację Priorytetu I RPO WM 2007-2013 przewidziano środki z EFRR w wysokości 440 053 384,00 euro, co stanowi 23,55 % alokacji RPO WM.

W ramach Priorytetu I realizowane są następujące działania:

1. Działanie 1.1 *Wzmocnienie sektora badawczo - rozwojowego* (alokacja na Działanie (EFRR): 62 239 419 euro);
2. Działanie 1.2 *Budowa sieci współpracy nauka - gospodarka* (alokacja na Działanie (EFRR): 6 375 000 euro);
3. Działanie 1.3 *Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą* (alokacja na Działanie (EFRR): 55 816 156 euro);
4. Działanie 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu* (alokacja na Działanie (EFRR): 73 833 990,00 euro);
5. Działanie 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości* (alokacja na Działanie (EFRR): 170 189 153,00 euro);
6. Działanie 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym* (alokacja na Działanie (EFRR): 16 675 000 euro);
7. Działanie 1.7 *Promocja gospodarcza* (alokacja na Działanie (EFRR): 46 962 500 euro);
8. Działanie 1.8 *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)* - alokacja na Działanie (EFRR): 7 962 166 euro).

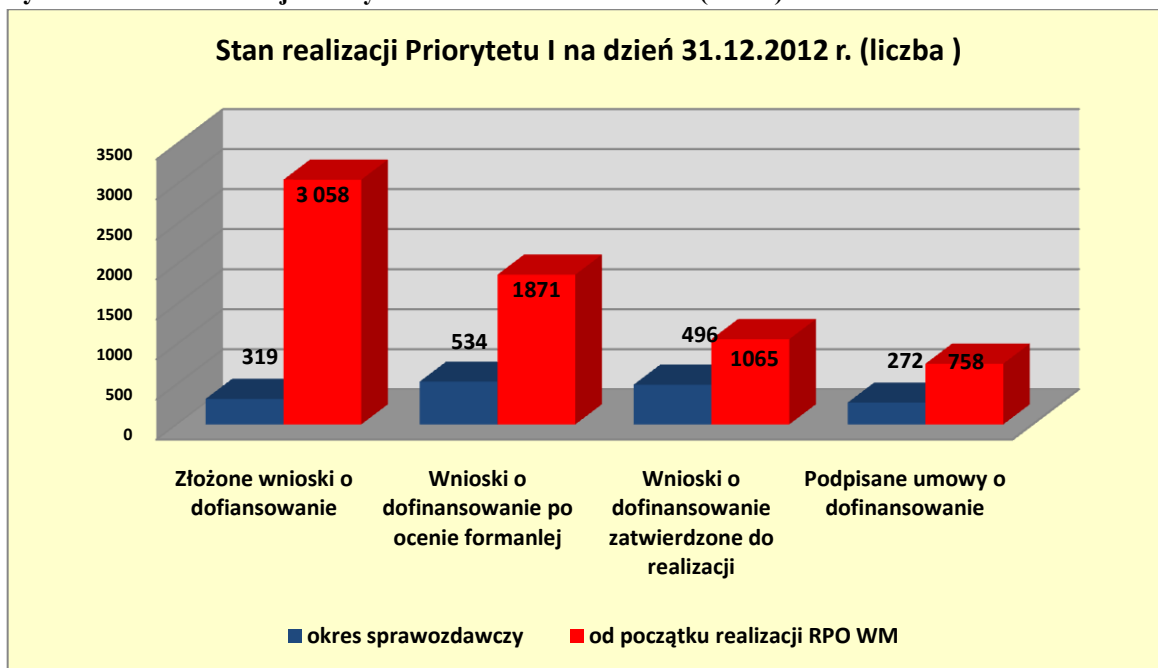
Od początku uruchomienia Programu przeprowadzono 22 konkursy, na które łącznie złożono 3058 projektów (przed oceną formalną) – łączna alokacja na te konkursy wyniosła 384 135 948 euro (z czego w okresie sprawozdawczym ogłoszono dwa na kwotę 11 500 000 euro).

Łącznie po ocenie formalnej zarejestrowano w systemie KSI 1 871 wniosków na kwotę 676 064 649,67 euro z czego w okresie sprawozdawczym złożono 534 wniosków na łączne dofinansowanie 141 463 042, 93 euro. Do 31.12.2012 r. zatwierdzono do dofinansowania 1065 projektów na łączną kwotę dofinansowania 459 326 567,48 euro, z czego w okresie sprawozdawczym 496 wniosków na kwotę 141 551 230,03 euro. Ze względu na specyfikę największej projektów, podobnie jak w poprzednim roku, zatwierdzono w ramach Działania 1.5 – 354 projekty na kwotę 70 702 781,26 euro.

Do końca okresu sprawozdawczego podpisano 758 umów o dofinansowanie (w okresie sprawozdawczym wzrost o 272 umów), na kwotę dofinansowania 386 062 977,29 euro, w tym 351 407 489,91 euro pochodzące z EFRR (w okresie sprawozdawczym wzrost odpowiednio o 125 197 102,86 euro i 111 370 556,88 euro), co stanowi 79,86 % alokacji przewidzianej na realizację Priorytetu I. Podobnie jak przy wnioskach o dofinansowanie największej w okresie sprawozdawczym umów podpisano w ramach Działania 1.5 – 176 na kwotę 29 620 042,87 euro, w tym EFRR 25 177 036,39 euro. Natomiast najwyższy stopień kontrakcji zanotowano w Działaniu 1.1 (94,49) %, a najniższy odnotowano w Działaniu 1.2 (34,20 %).

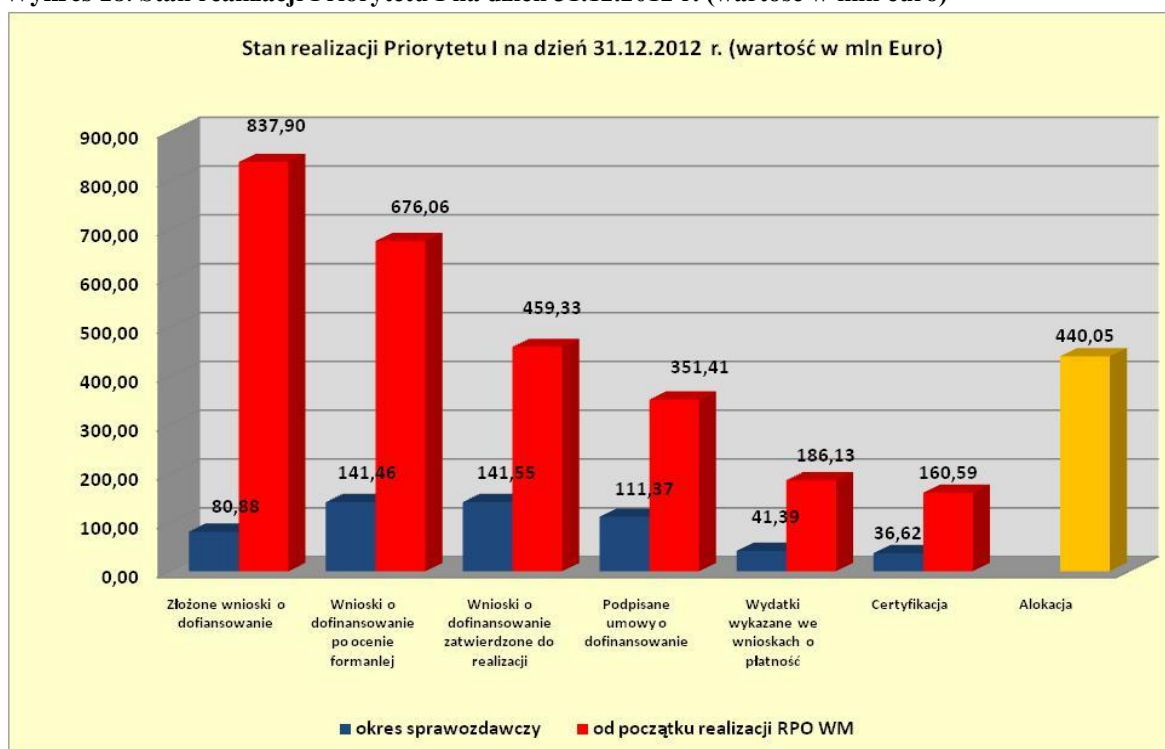
Jednakże, w ramach Działania 1.2, do końca okresu sprawozdawczego IZ RPO, zatwierdziła do dofinansowania 30 projektów na kwotę dofinansowania 7 046 967,53 euro, co stanowi 110,54% środków przewidzianych na realizowanie Działania 1.2.

Wykres 17. Stan realizacji Priorytetu I na dzień 31.12.2012 r. (liczba)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 18. Stan realizacji Priorytetu I na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)

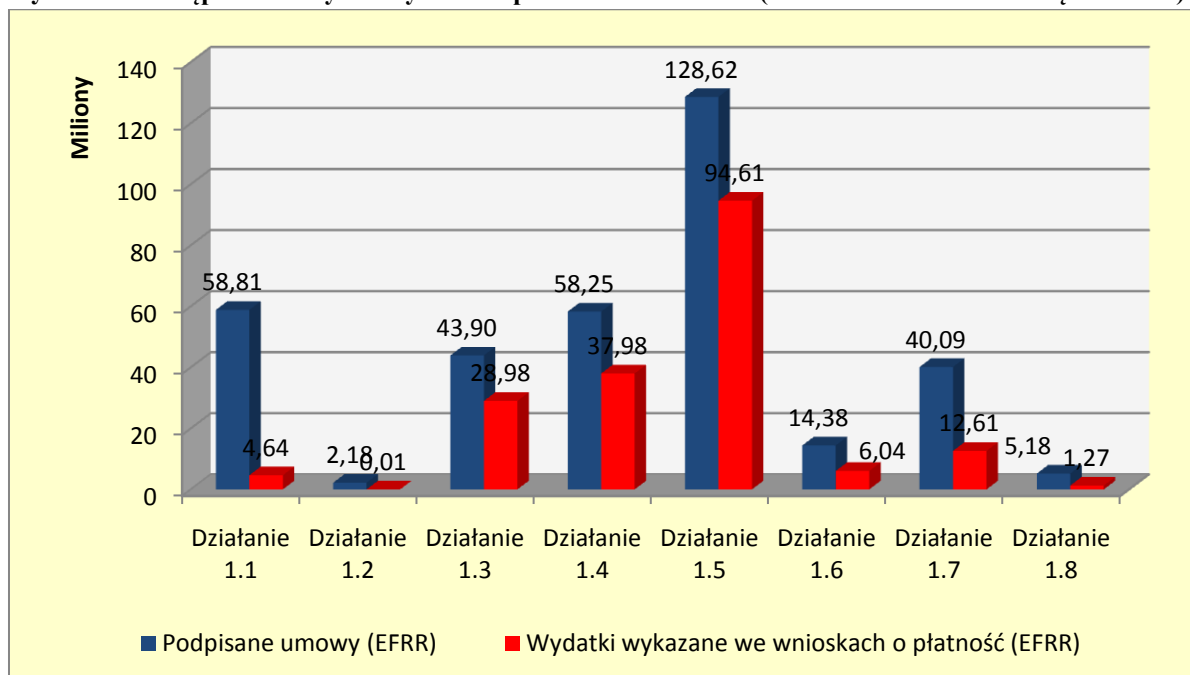

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów.

* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

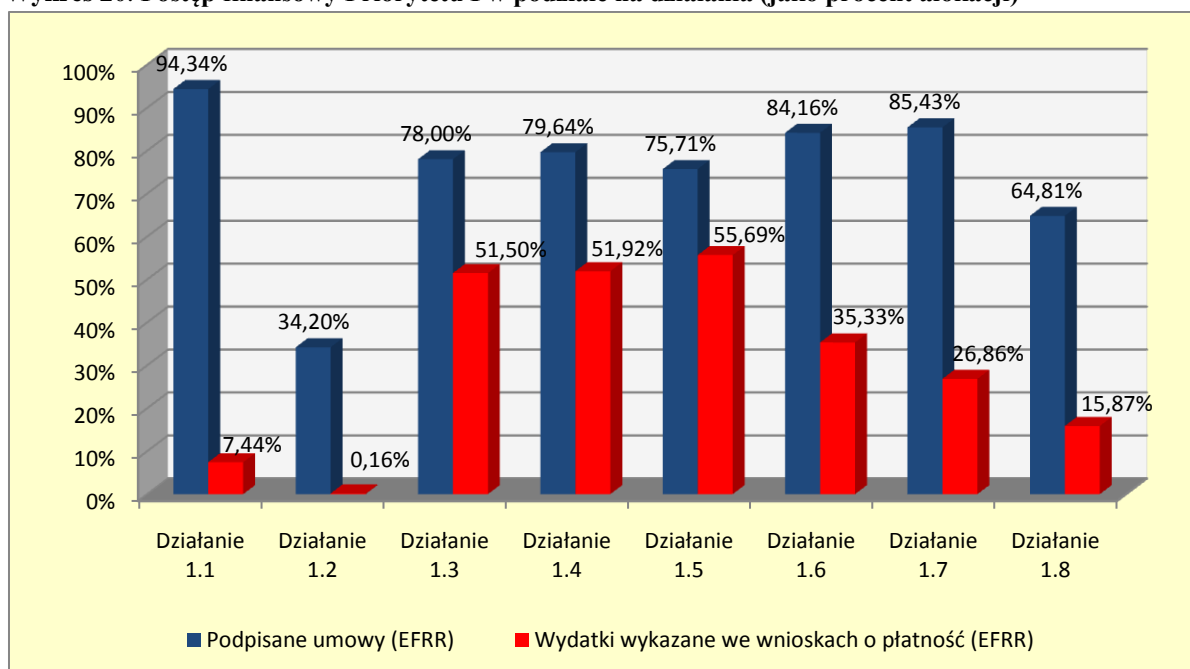
Źródło: opracowanie własne

Wykres 19. Postęp finansowy Priorytetu I w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 20. Postęp finansowy Priorytetu I w podziale na działania (jako procent alokacji)

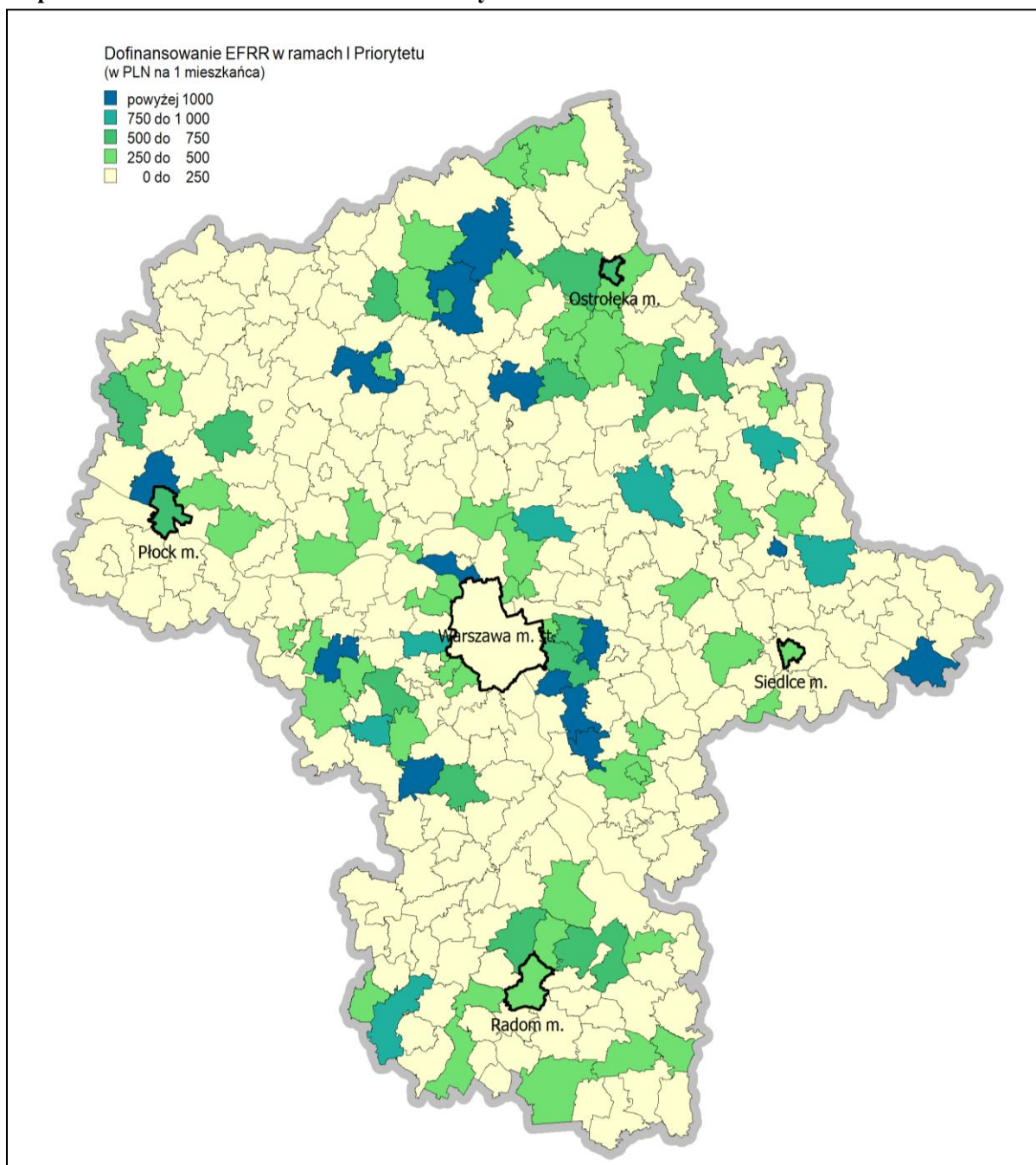
Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym odnotowano znaczący postęp finansowy we wdrażaniu Priorytetu I. Wzrosła wartość zatwierdzonych wniosków o dofinansowanie oraz wartość podpisanych umów o dofinansowanie, co oznacza wykorzystanie alokacji na poziomie odpowiednio 104,39% i 79,86%.

Łącznie w Priorytecie I od uruchomienia Programu wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 186 127 396,31 euro pochodzące z EFRR, z czego w okresie sprawozdawczym 41 389 635,17 euro, co stanowi 42,30% alokacji przeznaczanej na Priorytet.

Wartość wydatków odpowiadających środkom UE w zatwierdzonych przez IC deklaracjach wyniosła 160 586 217,17 euro, co stanowi 36,49% alokacji przeznaczanej na Priorytet.

Mapa 2. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu I

Źródło: opracowanie własne

Tabela 26. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet I

Obszar problemowy	Działanie 1.1		Działanie 1.2		Działanie 1.3	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-zuromiński	-	-	-	-	-	-
nadbużański	-	-	-	-	5	8 413 562,71

ostrołęcki	-	-	1	413 713,14	4	11 905 145,47
płocki	-	-	-	-	-	-
radomski	2	4 550 677,57	2	610 112,77	6	3 741 469,66
RAZEM	2	4 550 677,57	3	1 023 825,91	15	24 060 177,84

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe - Priorytet I

Obszar problemowy	Działanie 1.4		Działanie 1.5		Działanie 1.7		Działanie 1.8	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	1	597 133,76	24	4 583 878,30	3	3 212 413,45	1	533 304,04
nadbużański	1	764 331,21	26	5 553 489,47	2	3 924 956,20	-	-
ostrołęcki	3	6 075 408,19	50	8 554 326,15	3	3 846 274,41	-	-
płocki	3	11 397 675,56	53	13 947 402,40	2	3 088 171,96	-	-
radomski	2	3 897 217,54	81	13 788 307,54	6	5 422 160,58	2	624 047,94
RAZEM	4	22 731 766,26	232	46 427 403,86	12	19 493 976,59	3	1 157 351,98

Źródło: opracowanie własne

Na obszarach problemowych w ramach Priorytetu I realizowanych jest łącznie 271 projektów (co stanowi ponad 35% wszystkich projektów) na kwotę dofinansowania w części UE wynoszącą 119 445 180,02 euro (co stanowi 34% wartości wszystkich projektów).

Najwięcej projektów, wśród obszarów problemowych, realizowanych jest na obszarze radomskim – 101 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR 32 633 993,60 euro.

Tabela 28. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet I

Priorytet I	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 1.1	miejski	11	41 322 725,95	33 775 481,70	33 775 481,70
	wiejski	2	31 779 983,83	25 035 439,12	25 035 439,12
Działanie 1.2	miejski	5	4 011 667,96	1 791 305,67	1 522 609,81
	wiejski	2	2 052 025,97	773 432,92	657 417,98
Działanie 1.3	miejski	20	33 719 179,06	27 054 382,27	27 054 382,27
	wiejski	7	20 405 350,37	16 843 149,96	16 843 149,96
Działanie 1.4	miejski	7	82 816 857,06	60 469 814,73	51 557 688,20
	wiejski	2	7 659 317,82	6 696 568,05	6 696 568,05
Działanie 1.5	miejski	401	237 006 311,97	92 665 574,34	78 765 734,68
	wiejski	189	143 823 892,48	58 652 231,47	49 854 396,69
Działanie 1.6	miejski	10	15 779 508,94	13 099 393,86	12 058 967,22
	wiejski	2	6 722 235,67	2 732 299,60	2 322 454,66
Działanie 1.7	miejski	62	49 622 530,74	39 767 248,26	39 544 429,61
	wiejski	21	1 409 163,52	616 882,78	542 463,27
Działanie 1.8	miejski	11	12 285 295,88	4 361 873,89	3 707 592,81
	wiejski	6	4 216 836,07	1 727 898,66	1 468 713,86
RAZEM		758	694 632 883,29	386 062 977,29	351 407 489,91

Źródło: opracowanie własne

W ramach Priorytetu I na obszarach wiejskich realizowanych jest 75 umów (co stanowi 27,5% ilości wszystkich projektów) na kwotę dofinansowania w części UE wynoszącą 39824722,36 euro (co stanowi 35,7% wartości wszystkich projektów).

Tabela 29. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet I

Priorytet I	Rodzaj beneficjenta	od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 1.1	uczelnie/jednostki naukowe	13	58 810 920,82
Działanie 1.2	przedsiębiorcy	7	2 180 027,80
Działanie 1.3	jst	27	43 897 532,24
Działanie 1.4	fundacje/stowarzyszenia	2	7 054 286,27
	jednostki administracji rządowej	1	7 500 000,00
	przedsiębiorcy	4	31 242 970,12
	uczelnie/jednostki naukowe	2	12 456 999,85
Działanie 1.5	fundacje/stowarzyszenia	2	317 664,06
	Kościół Katolicki	1	297 109,94
	niepubliczny zakład opieki zdrowotnej	3	167 725,44
	przedsiębiorcy	584	127 837 631,93
Działanie 1.6	fundacje/stowarzyszenia	2	655 362,88
	JESSICA	1	4 880 272,41
	przedsiębiorcy	5	4 312 631,84
	uczelnie/jednostki naukowe	4	4 533 154,75
Działanie 1.7	jst	12	38 457 028,58
	przedsiębiorcy	70	1 598 744,79
	uczelnie/jednostki naukowe	1	31 119,52
Działanie 1.8	przedsiębiorcy	17	5 176 306,67

Źródło: opracowanie własne

Najczęściej występującą formą prawną beneficjenta w Priorytecie I byli oczywiście przedsiębiorcy – 687 z 758 umów (kwota dofinansowania EFRR 172 348 313,15 euro). Drugą grupę stanowiły jednostki samorządu terytorialnego – 39 umów (kwota dofinansowania EFRR 82 354 560,8 euro).

Tabela 30. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet I

Priorytet I	Dział gospodarki	od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 1.1	22 Inne niewyszczególnione usługi	8	36 434 768,31
	18 Edukacja	5	22 376 152,51
Działanie 1.2	03 Produkcja produktów żywnościowych i napojów	1	357 278,85
	06 Nieokreślony przemysł wytwórczy	1	413 713,14
	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	1	305 587,04
	22 Inne niewyszczególnione usługi	4	1 103 448,76
Działanie 1.3	17 Administracja publiczna	27	43 897 532,24
Działanie	15 Pośrednictwo finansowe	4	31 631 859,01

1.4	16 Obsługa nieruchomości, wynajem i prowadzenie działalności gospodarczej	2	10 085 261,67
	22 Inne niewyszczególnione usługi	3	16 537 135,57
Działanie 1.5	03 Produkcja produktów żywnościowych i napojów	23	6 486 193,63
	04 Wytwarzanie tekstyliów i wyrobów włókienniczych	8	672 463,13
	05 Wytwarzanie urządzeń transportowych	1	492 367,60
	06 Nieokreślony przemysł wytwórczy	155	39 641 267,39
	07 Górnictwo i kopalnictwo surowców energetycznych	1	87 141,18
	08 Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej, gazu i ciepła	6	2 142 136,22
	10 Poczta i telekomunikacja	5	1 075 086,94
	11 Transport	1	305 551,22
	12 Budownictwo	49	10 859 283,46
	13 Handel hurtowy i detaliczny	20	4 426 893,97
	14 Hotele i restauracje	11	2 546 586,98
	15 Pośrednictwo finansowe	3	156 505,11
	16 Obsługa nieruchomości, wynajem i prowadzenie działalności gospodarczej	5	334 647,62
	18 Edukacja	4	221 513,52
	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	64	9 918 428,48
20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	1	1 362 947,56	
21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	5	2 245 394,76	
22 Inne niewyszczególnione usługi	228	45 645 722,60	
Działanie 1.6	15 Pośrednictwo finansowe	1	4 880 272,41
	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	2	1 812 184,44
	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	1	974 698,65
	22 Inne niewyszczególnione usługi	8	6 714 266,39
Działanie 1.7	03 Produkcja produktów żywnościowych i napojów	2	37 387,72
	06 Nieokreślony przemysł wytwórczy	19	415 184,08
	11 Transport	1	31 121,85
	12 Budownictwo	3	66 136,44
	13 Handel hurtowy i detaliczny	16	343 828,80
	17 Administracja publiczna	8	37 972 160,98
	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	1	29 020,09
22 Inne niewyszczególnione usługi	33	1 192 052,92	
Działanie 1.8	06 Nieokreślony przemysł wytwórczy	10	4 134 395,34
	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	1	533 304,04
	22 Inne niewyszczególnione usługi	6	508 607,29

Źródło: opracowanie własne

Najczęściej występującym działem gospodarki, w ramach którego realizowane są projekty w Priorytecie I jest: *22 Inne niewyszczególnione usługi*, obejmuje: 290 z 758 umów (kwota dofinansowania EFRR 108 136 001,85euro z 351 407 489,91, co stanowi 30,77 % zaangażowanych środków w ramach Priorytetu).

Tabela 31. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet I

Priorytet I	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 1.1	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	2	5 353 738,31	4 550 677,57	4 550 677,57
	M.St. Warszawa	8	26 277 061,66	20 997 435,86	20 997 435,86

	Warszawski-Wschodni	3	41 471 909,81	33 262 807,40	33 262 807,40
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
Działanie 1.2	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	1	983 108,77	486 721,34	413 713,14
	Radomski	2	5 353 738,31	4 550 677,57	4 550 677,57
	M.St. Warszawa	2	1 742 839,61	779 842,23	662 865,89
	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	2	1 396 801,41	580 395,28	493 335,99
Działanie 1.3	Ciechanowsko-Płocki	1	859 856,28	673 944,77	673 944,77
	Ostrołęcko-Siedlecki	11	26 876 830,99	22 282 066,55	22 282 066,55
	Radomski	6	5 592 702,22	3 741 469,66	3 741 469,66
	M.St. Warszawa	2	1 742 839,61	779 842,23	662 865,89
	Warszawski-Wschodni	3	41 471 909,81	33 262 807,40	33 262 807,40
	Warszawski-Zachodni	4	8 374 526,20	6 763 726,71	6 763 726,71
Działanie 1.4	Ciechanowsko-Płocki	3	38 727 980,07	18 211 796,71	15 247 122,40
	Ostrołęcko-Siedlecki	3	12 480 587,51	12 480 587,51	10 307 020,63
	Radomski	2	5 353 738,31	4 550 677,57	4 550 677,57
	M.St. Warszawa	5	13 797 176,74	13 670 736,59	13 646 851,24
	Warszawski-Wschodni	3	41 471 909,81	33 262 807,40	33 262 807,40
	Warszawski-Zachodni	1	2 292 993,63	2 292 993,63	1 146 496,82
Działanie 1.5	Ciechanowsko-Płocki	89	63 933 450,94	25 154 665,17	21 381 465,37
	Ostrołęcko-Siedlecki	107	61 342 163,53	23 988 875,25	20 390 543,93
	Radomski	90	45 934 965,36	18 497 493,39	15 722 869,36
	M.St. Warszawa	108	61 594 458,91	22 745 359,90	19 333 555,87
	Warszawski-Wschodni	99	76 969 403,99	30 809 936,75	26 188 446,21
	Warszawski-Zachodni	103	71 055 761,71	30 121 475,36	25 603 250,63
Działanie 1.6	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	-	-	-	-
	M.St. Warszawa	9	9 796 586,06	7 260 366,52	7 095 793,98
	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	3	6 963 661,60	2 829 829,99	2 405 355,49
	JESSICA	1	5 741 496,95	5 741 496,95	4 880 272,41
Działanie 1.7	Ciechanowsko-Płocki	4	9 762 222,22	8 189 225,81	8 188 120,07
	Ostrołęcko-Siedlecki	7	13 397 268,01	11 244 450,16	11 224 982,55
	Radomski	7	7 792 425,67	6 408 915,93	6 393 928,36
	M.St. Warszawa	39	3 236 402,37	1 090 109,77	926 593,29
	Warszawski-Wschodni	12	7 672 503,48	6 241 837,31	6 204 736,03
	Warszawski-Zachodni	20	9 170 872,51	7 209 592,06	7 148 532,58
Działanie 1.8	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	2	2 025 380,79	666 471,39	566 500,68
	Radomski	2	5 353 738,31	4 550 677,57	4 550 677,57
	M.St. Warszawa	3	2 435 648,29	921 709,19	783 452,81
	Warszawski-Wschodni	7	7 699 590,91	2 736 734,83	2 326 224,60

	Warszawski-Zachodni	3	6 963 661,60	2 829 829,99	2 405 355,49
	RAZEM	779	760 463 912,27	436 421 067,25	404 200 027,74

Źródło: opracowanie własne

* w tabeli nie ujęto 6 projektów, których beneficjenci mają siedzibę poza województwem mazowieckim

Zgodnie z zaprezentowaną tabelą, spośród wszystkich regionów, które otrzymały dofinansowanie w ramach Priorytetu I największą wartością cechowały się projekty realizowane w subregionie warszawskim wschodnim 134 507 829,04 euro (EFRR), natomiast najmniej odnotowano w subregionie radomskim 44 060 977 euro (EFRR) i warszawskim zachodnim 45 966 053,72 euro (EFRR)

Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO*, a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013* i V. *Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Realizacja Priorytetu I pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu B+RT – 62 szt. (52 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 24,8% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 128 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 250 szt.;
- Liczba projektów z zakresu bezpośredniej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorstw w podziale na:
 - Mikro – 485 szt. (114 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 80,83% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 668 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 szt.;
 - Małe – 188 szt. (106 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 47% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 304 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 400 szt.;
 - Średnie – 58 szt. (45 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 29% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 113 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.;
- Liczba projektów ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko w MŚP - 15 szt. (0 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 15% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 133 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.;
- Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 19 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.;
- Liczba przedsięwzięć informacyjno – promocyjnych o charakterze międzynarodowym - 42 szt. (0 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 70% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 548 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 60 szt.;
- Powierzchnia wspartych terenów inwestycyjnych – 437,8 ha (437,8 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 36,48% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1363,03 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 200 ha.;

- Liczba przedsiębiorców wspartych w zakresie eksportu - 10 szt. (0 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 11,11% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 58 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 90 szt.;
- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w zakresie innowacji – 61 szt. (52 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 30,50% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 96 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.;

Równoległe z osiągnięciem wskaźników produktu osiągnęte są następujące wskaźniki rezultatu:

- Liczba utworzonych nowych etatów badawczych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 72 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.;;
 - kobiety – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –32 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.;
 - mężczyźni – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 40 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.
- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) - 1 777,75 szt. (1 226,25 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 177,77% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 640,95 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 000 szt., w tym:
 - kobiety – 596,50 szt., (178 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 119,3% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –984,20 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 szt.;
 - mężczyźni – 1 181,25 szt. (1048,25 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 236,25% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2656,75 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 szt.
- Liczba nowych lub udoskonalonych produktów/usług – 816 szt. (682 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 32,64% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 686 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 500 szt.
- Liczba podpisanych kontraktów handlowych – 63 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 57,27% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 930 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 110 szt.;
- Liczba innowacji wprowadzonych przez wsparte przedsiębiorstwa – 442 szt. (363 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 40,18% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 923 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 100 szt.
- Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach – 60 szt. (27 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 50% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 154 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 120 szt.
- Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenku siarki, tlenku azotu, pyłów, dwutlenku węgla - 2 tony/rok (0 tony/rok na zakończenie 2011 r.), co stanowi 14,29% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 445,21 ton. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 14 ton.

- Dodatkowe inwestycje wykreowane dzięki wsparciu – 261 126 180,73 euro (25 126 747,11 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 65,28% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 308 569 906 euro. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 400 000 000 euro.
- Wzrost nakładów na działalność B+RT w dofinansowanych przedsiębiorstwach – 27 370 981,58 euro (26 131 433,15 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 195,50% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 50 887 266,22 euro. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 14 000 000 euro

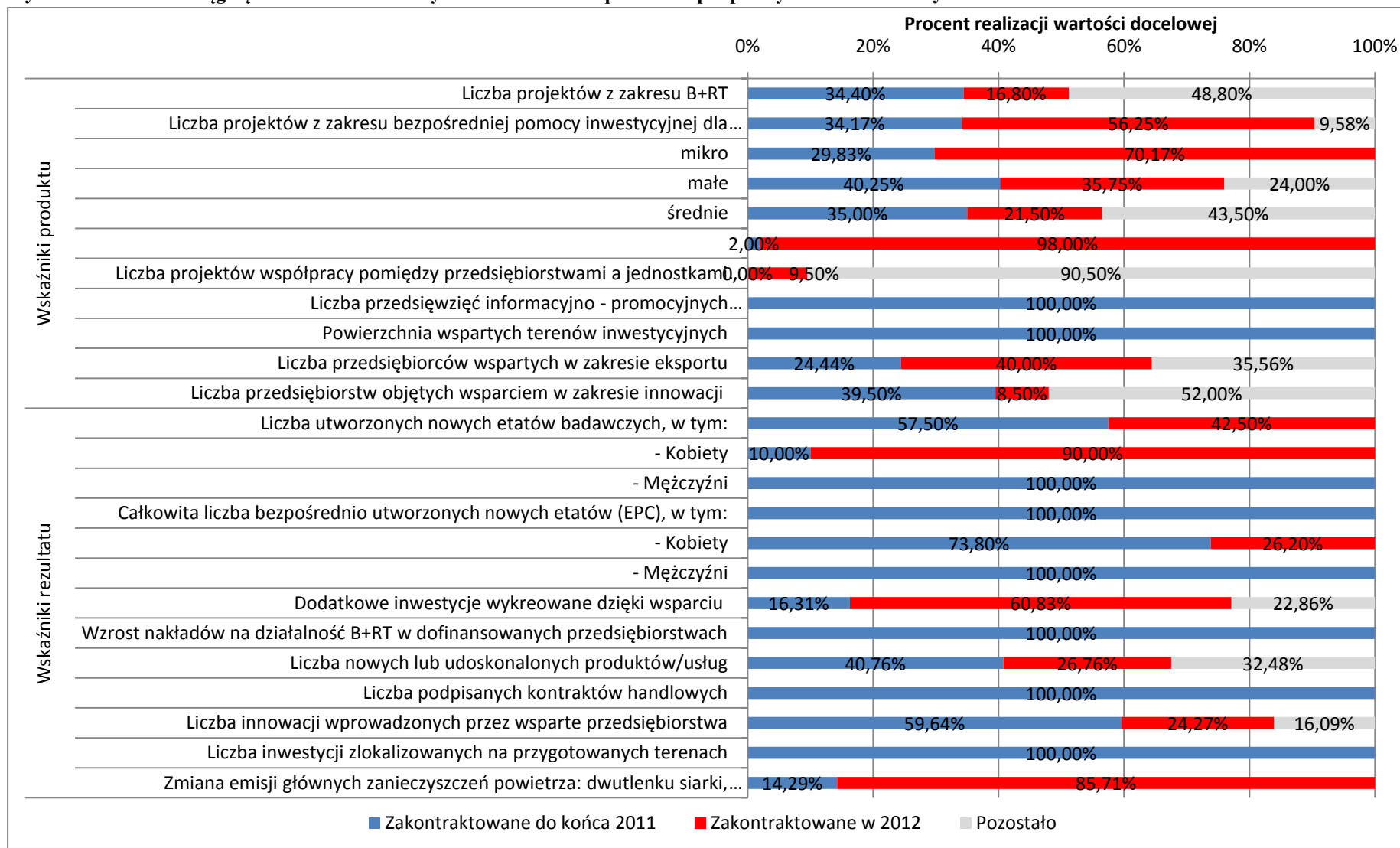
W celu zwiększenia wartości wskaźnika produktu: *Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi* (0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 19 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.), podjęto następujące środki zaradcze:

- ✓ W kwietniu 2012 roku ogłoszono kolejny konkurs w ramach Działania 1.2, w odpowiedzi na który złożono 60 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania 12 598 998,36 euro, z czego 37 zostało pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym. Na koniec grudnia 2012 roku zatwierdzono do realizacji 22 projekty, o wartości dofinansowania 3 750 140,65 euro. W pozostałych przypadkach trwa ocena merytoryczna. Pierwsze umowy planowane są do podpisania na I kwartał 2013 roku.
- ✓ Ze względu na fakt realizowania projektów, zawierających w sobie elementy projektów badawczo-rozwojowych przez beneficjentów innych Działań, zdecydowano się rozszerzyć pomiar wskaźnika na projekty realizowane w ramach Działania 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym*.

Wyjaśnienia dotyczące przyczyn zagrożenia lub przekroczenia wskaźników, wskazanych przez Komisję Europejską a także innych wskaźników Priorytetowych, znajdują się w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Opis wkładu osi priorytetowej w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, cross-financing, planowana zmiana środków alokacji oraz zalecenia i rekomendacje KE i IZ RPO WM w kontekście dalszej realizacji Programu znajdują się odpowiednio w pkt. 2.2.1; 2.6.3; 2.1.6.

Wykres 21. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet I

Działanie 1.1 – Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego

Postęp finansowy

W ramach Działania 1.1 ogłoszono jeden konkurs w 2010 r. (RPOWM/1.1/1/2010).

Od początku realizacji programu pozytywnie zweryfikowano pod względem formalnym 35 projektów na łączną kwotę dofinansowania 72 676 645,40 euro, co stanowi 116,76 % alokacji przewidzianej na Działanie.

Do dnia 31.12.2012 r. zatwierdzono do dofinansowania 13 projektów na kwotę EFRR 58 899 308,67 euro. Podpisano umowy dla 13 projektów na kwotę EFRR 58 810 920,82 euro (w tym 6 w okresie sprawozdawczym na kwotę EFRR 51 088 282,34 euro). Wartość dofinansowania EFRR w umowach zawartych do końca okresu sprawozdawczego wynosi 94,34 % alokacji 2007-2013 przeznaczonej na to działanie.

W ramach wszystkich podpisanych umów rozliczono wydatki na kwotę 4 637 666 euro (EFRR), co stanowi 7,44% alokacji przewidzianej na realizację Działania.

W okresie sprawozdawczym nastąpił znaczny postęp w realizacji Działania zakończono ocenę wniosków złożonych w konkursie w 2010 r. , nastąpił przyrost w ilości podpisywanych umów nastąpił również wzrost w ilości wydatkowania środków.

W ramach Działania 1.1 przewidziano do dofinansowania 7 projektów kluczowych, w ramach których ze wszystkimi Beneficjentami zostały podpisane umowy na łączną kwotę 54 843 103,63 euro.

Tabela 32. Projekty w ramach Działania 1.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 1.1 - Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego	Ilość	0	46	3	35	3	13	6	13
	Wartość Euro	0,00	79 622 659,41	23 554 833,47	72 676 645,40	23 554 833,47	58 899 308,67	51 088 282,34	58 810 920,82

Źródło: opracowanie własne

Tabela 33. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
----------------	--------------------	-------------------------------------	--	--	---	---

Stworzenie powiązań kooperacyjnych między sferą badawczą a przedsiębiorstwami w celu poprawy konkurencyjności regionu i zwiększenia spójności gospodarczej i społecznej	Politechnika Radomska im. K. Pułaskiego	3 417 301,31	2 904 706,11	2) 18.03.2010 Aneks - 21.07.2010 Aneks - 28.10.2010	2) 02.11.2010	2) 28.12.2010 Aneks 3.10.2011 Aneks - 26.04.2012 Aneks - 15.11.2012
Wzmocnienie potencjału innowacyjnego ośrodka w Świerku w zakresie rozwoju technologii wykorzystujących promieniowanie	Narodowe Centrum Badań Jądrowych	9 691 925,98	8 227 368,28	2) 26.07.2010 Aneks - 28.10.2010	2) 02.11.2010	2) 06.03.2012 Aneks - 25.04.2012 Aneks - 26.11.2012
Centrum Badawcze Polskiej Akademii Nauk „Konwersja Energii i Źródła Odnawialne w gminie Jabłonna”	Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN	22 639 570,58	18 510 224,32	2) 22.03.2010 Aneks - 26.07.2010 Aneks - 29.12.2010	2) 30.12.2010	2) 11.12.2012
Aparatura WCB (Weterynaryjne Centrum Badawcze)	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	3 109 378,50	2 506 088,11	2) 19.07.2011	2) 29.12.2011	2) 04.12.2012
Rozbudowa laboratoriów i stworzenie prototypów linii doświadczalnych dla innowacyjnych technologii przygotowanych do wdrożenia przez grupy badawcze Instytutu Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk	Instytut Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk	9 140 413,25	6 525 214,80	2) 27.09.2011	2) 30.12.2011	2) 14.08.2012 Aneks - 28.11.2012
Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej	Politechnika Warszawska	18 242 104,38	14 523 530,56	2) 26.07.2011	2) 30.12.2011	2) 15.11.2012
Doposażenie Instytutu Eksploatacji Pojazdów i Maszyn Politechniki Radomskiej im. K. Pułaskiego w aparaturę naukowo-dydaktyczną z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ochrony przed skażeniami motoryzacyjnymi środowiska	Politechnika Radomska im. K. Pułaskiego	1 936 437,00	1 645 971,45	2) 25.07.2011	2) 5.09.2011	2) 20.10.2011 Aneks - 12.12.2011 Aneks - 26.04.2012 Aneks - 15.11.2012

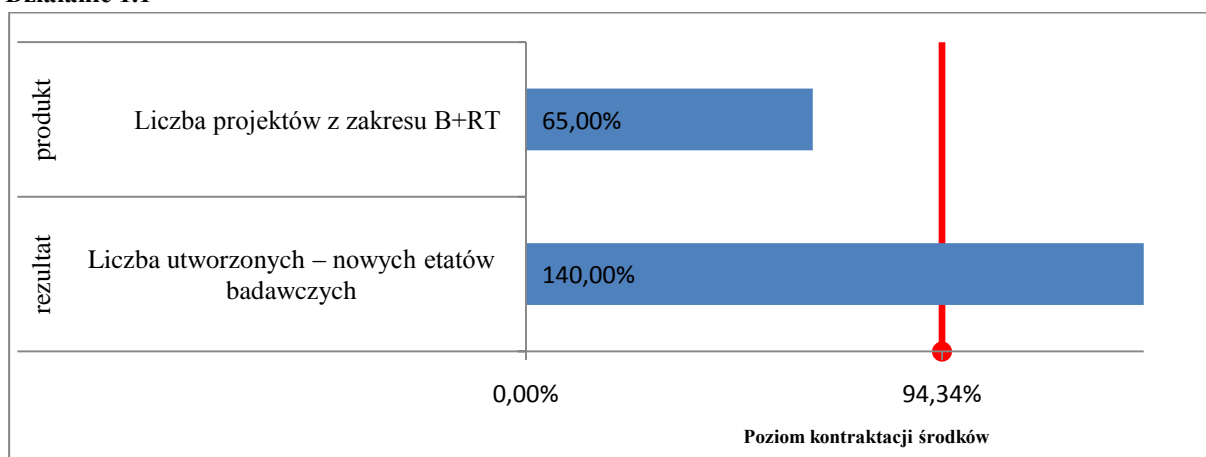
Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy

Dzięki podpisanym umowom osiągnięto następującym postęp rzeczowy w obszarze wskaźników produktu i rezultatu:

- Liczba projektów z zakresu B+RT - 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 13 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.;
- Liczba utworzonych – nowych etatów badawczych - 5 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 12,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 56 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt., w tym:
 - kobiety – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 21 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.
 - mężczyźni – 5 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 25% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 35 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.

Wykres 22. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.1

Źródło: opracowanie własne

Działanie 1.2 – Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka

Postęp finansowy

W ramach działania 1.2 ogłoszone zostały dwa nabory wniosków. Pierwszy w okresie od 29.04.2011 r. do 31.05.2011 r. ogłoszony został konkurs zamknięty bez preselekcji z alokacją 5 mln euro.

Drugi nabór wniosków w ramach Działania 1.2, ogłoszono w okresie kwiecień – lipiec 2012 r., w ramach którego do IP II wpłynęło 60 wniosków na kwotę dofinansowania 12 598 998,36 euro. W okresie sprawozdawczym zakończyła się również ocena formalna wniosków i trwała ocena merytoryczna. W ramach konkursu, do realizacji wybrano 22 wnioski o wartości dofinansowania 3 750 140,65 euro. Pierwsze umowy planowane są do podpisania na I kwartał 2013 roku.

Od początku uruchomienia programu, podpisano 7 umów na kwotę EFRR 2 180 027,80 euro, co stanowi ok. 34,20 % alokacji 2007-2013 przeznaczonych na to działanie.

W okresie sprawozdawczym nastąpił znaczny postęp w realizacji Działania, podpisano pierwsze umowy, w ramach których złożono wnioski o płatność na kwotę dofinansowania UE 10 096,76 euro.

Tabela 34. Projekty w ramach Działania 1.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 1.2 - Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka	Ilość	60	87	37	49	30	30	7	7
	Wartość Euro	12 598 998,36	18 464 114,75	8 702 986,85	11 947 653,55	7 046 967,53	7 046 967,53	2 180 027,80	2 180 027,80

Źródło: opracowanie własne

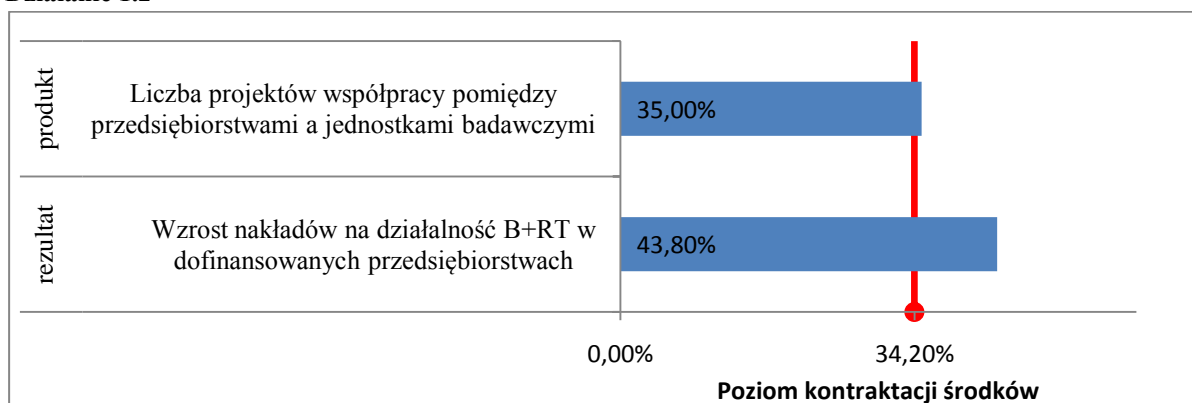
W okresie sprawozdawczym IZ RPO ogłosiło nabór na listę rezerwową IWIPK w ramach Działania (w okresie od 18 lipca do 17 sierpnia 2012 r.). Podczas naboru zgłoszone zostały 2 propozycje projektów, które po zakończeniu procedury wyboru i oceny zostaną umieszczone w 2013 r. na liście rezerwowej IWIPK. W ramach naboru mogły być składane projekty z zakresu ochrony zdrowia przewidujące współpracę ze sferą badawczo-rozwojową. Beneficjenci na zakupionym sprzęcie będą mogli zarówno świadczyć innowacyjne usługi medyczne (zakontraktowane z NFZ i komercyjne), jak również prowadzić prace badawcze, których wdrożenie przyczyni się do podniesienia jakości świadczonych usług medycznych. Wybrane projekty będą mogły mieć charakter pilotażowy przed kolejnym okresem programowania, gdzie w ramach pierwszego celu tematycznego realizowane będą inwestycje, mające na celu wzmocnienie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.

Postęp rzeczowy:

Wskaźniki produktu i rezultatu:

- Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 7 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.;
- Wzrost nakładów na działalność B+RT w dofinansowanych przedsiębiorstwach – około 0 mln euro. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2,63 mln Euro. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 6 mln euro;

Wykres 23. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.2

Źródło: opracowanie własne

Działanie 1.3. – Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą

Postęp finansowy

W ramach Działania 1.3 od początku realizacji Programu ogłoszone zostały dwa konkursy RPOWM/1.3/1/2008 i RPOWM/1.3/1/2009 (w okresie sprawozdawczym nie zostały ogłoszone żadne konkursy w ramach tego Działania). W odpowiedzi na ogłoszenie dwóch konkursów złożono 38 wniosków o dofinansowanie. W ramach Działania 1.3 realizowane są cztery projekty kluczowe.

Kumulatywnie od uruchomienia Programu podpisano 27 umów na łączną kwotę dofinansowania EFRR 43 897 532,24 euro, z czego 1 umowę na kwotę 6 217 973,32 euro podpisano w okresie sprawozdawczym.

Wartość dofinansowania EFRR zawartych umów od początku realizacji wynosi ok. 78 % alokacji 2007-2013 przeznaczonych na to działanie.

W ramach Działania 1.3 realizowane są cztery projekty kluczowe o wartości dofinansowania: 19 394 711,23 Euro. Wszystkie projekty mają złożone wnioski o dofinansowanie. Dla dwóch projektów realizowanych przez Miasto Stołeczne Warszawa umowy zostały podpisane.

W okresie sprawozdawczym na listę podstawową IWIPK, z listy rezerwowej IWIPK przeniesiono 2 projekty, które są w trakcie oceny formalnej:

- 1) *Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność inwestycyjną w Gminie Teresin - etap II,*
- 2) *Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie Północnego Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego - etap I*

Podpisanie umów dla dwóch ww. projektów planowane jest na I kwartał 2013 r.

Tabela 35. Projekty w ramach Działania 1.3

	Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu

Działanie 1.3 - Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą	Ilość	2	42	1	40	1	27	1	27
	Wartość Euro	1 270 299,57	87 032 316,06	6 217 973,32	75 755 862,96	6 217 973,32	55 810 741,82	6 217 973,32	43 897 532,24

Źródło: opracowanie własne

Tabela 36. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.3

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Warszawska Przeździeń Technologiczna Centrum Przedsiębiorczości Smolna 6	Miasto Stołeczne Warszawa	2 326 931,96	1 900 284,82	2) 23.03.2010 Aneks - 28.12.2010	2) 30.12.2010	2) 7.07.2011 Aneks - 20.11.2012
Warszawska Przeździeń Technologiczna Centrum Kreatywności Targowa 56	Miasto Stołeczne Warszawa	7 322 502,17	6 217 973,32	2) 22 grudnia 2011	2) 30.12.2011	2) 27.09.2012
Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność inwestycyjną w Gminie Teresin - etap II	Gmina Teresin	4 681 574,55	3 979 338,37	ND	2) 21.11.2012	1) I kwartał 2013
Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie Północnego Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego - etap 1	Powiat Przasnyski	15 407 238,82	7 297 114,82	ND	2) 23.11.2012	1) I kwartał 2013

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy

Dzięki podpisanym umowom o dofinansowanie możliwe jest wykazanie realizacji następujących wskaźników produktu:

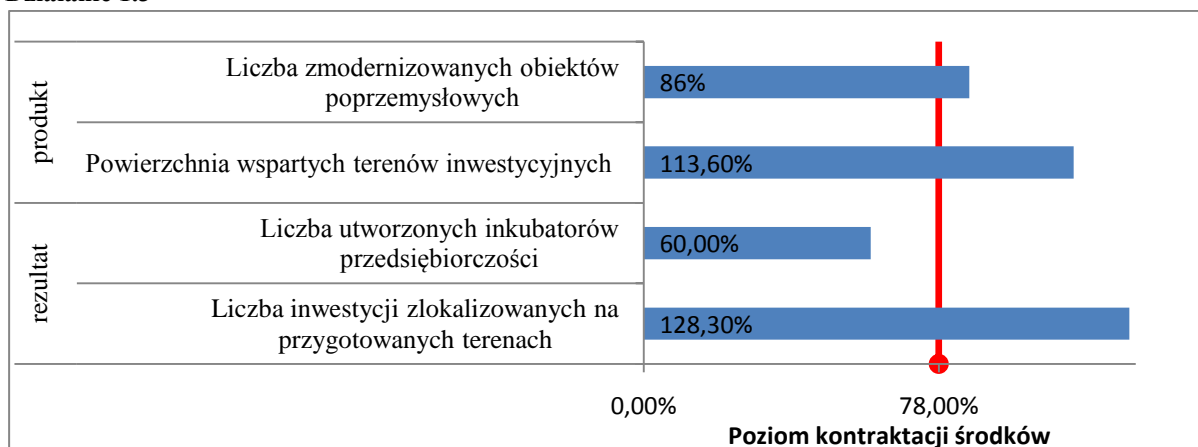
- Powierzchnia wspartych terenów inwestycyjnych – 437,8 ha. (437,8 ha na zakończenie 2011 r.), co stanowi 36,48% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 363,03 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015r. 1 200 ha.;
- Liczba zmodernizowanych obiektów przemysłowych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 43 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015r. 50 szt.;

Równoległe z osiągnięciem wskaźnika produktu osiągnięte są wskaźniki rezultatu:

- Liczba utworzonych inkubatorów przedsiębiorczości – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015r. 5 szt.;

- Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach - 60 szt. (27 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 50% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 154 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015r. 120 szt.;

Wykres 24. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.3

Źródło: opracowanie własne

Działanie 1.4. – Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu

Postęp finansowy

W ramach Działania 1.4 zorganizowane zostały cztery konkursy z łączną alokacją 39 719 519,00 euro, co stanowi 53,79 % alokacji na to Działanie. W tym, w okresie sprawozdawczym ogłoszono jeden konkurs (25.06.2012-31.07.2012), w trybie zamkniętym bez preselekcji (kwotę 7 500 000 euro). W ramach konkursu wsparte były przedsięwzięcia polegające na utworzeniu i zarządzaniu Funduszem Powierniczym JEREMIE. W ramach konkursu wpłynęły 2 wnioski.

W ramach Działania 1.4 realizowane są trzy projekty kluczowe o wartości dofinansowania: 20 459 050,24 euro. Wszystkie projekty mają złożone wnioski o dofinansowanie oraz podpisane umowy.

Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 9 umów na kwotę 58 254 256,25 euro (w tym 4 w okresie sprawozdawczym na kwotę 13 305 628,78 euro), tj. 78,64 % alokacji.

Tabela 37. Projekty w ramach Działania 1.4

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 1.4 - Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu	Ilość	2	22	3	16	2	9	4	9
	Wartość Euro	16 061 682,28	126 266 603,56	34 210 481,35	112 553 900,59	18 146 846,32	73 852 616,68	13 305 628,78	58 254 256,25

Źródło: opracowanie własne

Tabela 38. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.4

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Płocki Park Przemysłowo - Technologiczny I	Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny Spółka Akcyjna	29 930 360,28	8 002 050,38	2) 02.07.2009 Aneks - 23.09.2010 Aneks - 31.03.2010 Aneks - 23.09.2010	2) 11.10.2010	2) 23.12.2010 Aneks - 4.03.2011 Aneks - 08.04.2011 Aneks - 27.04.2012 Aneks - 20.07.2012 Aneks - 28.11.2012 Aneks - 17.12.2012
Budowa Parku Naukowo Technologicznego wraz z modernizacją infrastruktury towarzyszącej ośrodka w Świerku	Narodowe Centrum Badań Jądrowych	12 204 647,53	10 373 788,57	2) 26.07.2010 Aneks - 28.10.2010	2) 02.11.2010	2) 30.08.2011 Aneks 20.02.2012 Aneks - 25.04.2012
Park Innowacyjny Celestynów Unipress-budowa infrastruktury technicznej	Instytut Wysokich Ciśnień PAN	2 919 520,90	2 083 211,29	2) 21.06.2011 Aneks - 29.09.2011	2) 30.11.2011	2) 28.08.2012 Aneks - 28.11.2012

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Dzięki podpisanym umowom możliwe jest wykazanie następującego postępu rzeczowego:

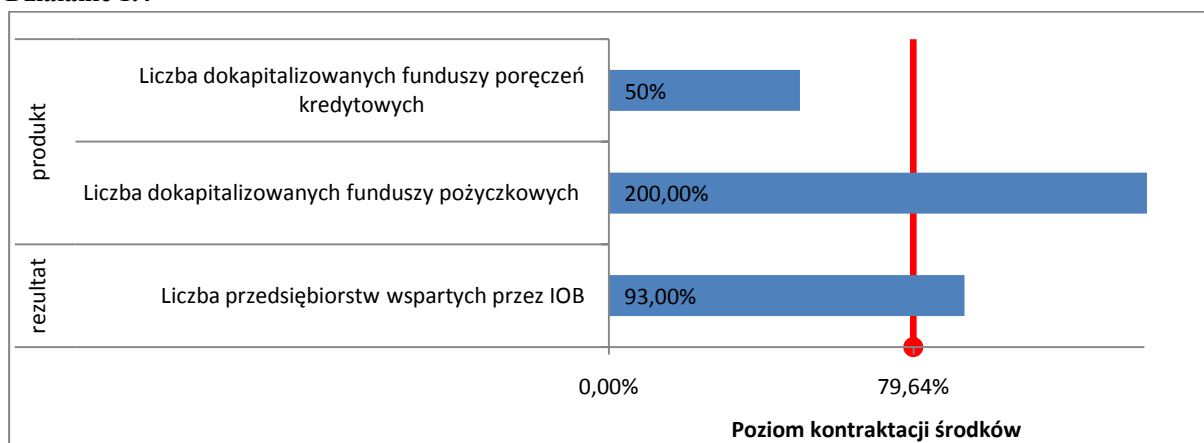
- Liczba dokapitalizowanych funduszy poręczeń kredytowych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 szt.
- Liczba dokapitalizowanych funduszy pożyczkowych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 4 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 szt.

Wraz z osiągnięciem wskaźników produktu osiągnięte są również wartości wskaźnika rezultatu:

- Liczba przedsiębiorstw wspartych przez IOB – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 859 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 000 szt.

Projekty z nowego konkursu pozwolą na poprawę osiągnięcia wskaźnika produktu: *Liczba dokapitalizowanych funduszy poręczeń kredytowych* oraz wskaźnika rezultatu: *Liczba przedsiębiorstw wspartych przez IOB*.

Wykres 25. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.4

Źródło: opracowanie własne

Szersze informacje nt. wdrażania instrumentów finansowych znajdują się w punkcie 2.1.2

Działanie 1.5. – Rozwój przedsiębiorczości

Postęp finansowy:

W ramach Działania 1.5 od początku uruchomienia Programu ogłoszono pięć konkursów na łączną kwotę: 170 189 153,00 euro.

Pozytywnie pod względem formalnym oceniono 1 402 wnioski na kwotę dofinansowania 314 993 626,96 euro, z czego wybrano do dofinansowania 797 projekty na łączną kwotę dofinansowania ogółem 202 200 583,10 (w okresie sprawozdawczym zatwierdzono do dofinansowania 354 projekty na łączną kwotę dofinansowania ogółem 70 702 781,26 euro). Do końca 2012 r. podpisano 590 umów na kwotę 128 620 131,37euro (EFRR), tj. 75,71 % alokacji z czego w okresie sprawozdawczym podpisano 176 umów na kwotę 25 177 036,39 euro. Od uruchomienia Programu beneficjenci przedstawili wydatki na kwotę dofinansowania w części EFRR 94 610 257,23 euro, z czego w okresie sprawozdawczym – 15 294 480,24 euro.

Tabela 39. Projekty w ramach Działania 1.5

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 1.5 - Rozwój przedsiębiorczości	Ilość	0	2 371	309	1 402	354	797	176	590
	Wartość Euro	0,00	398 684 646,84	36 004 235,31	314 993 626,96	70 702 781,26	202 200 583,10	25 177 036,39	128 620 131,37

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy

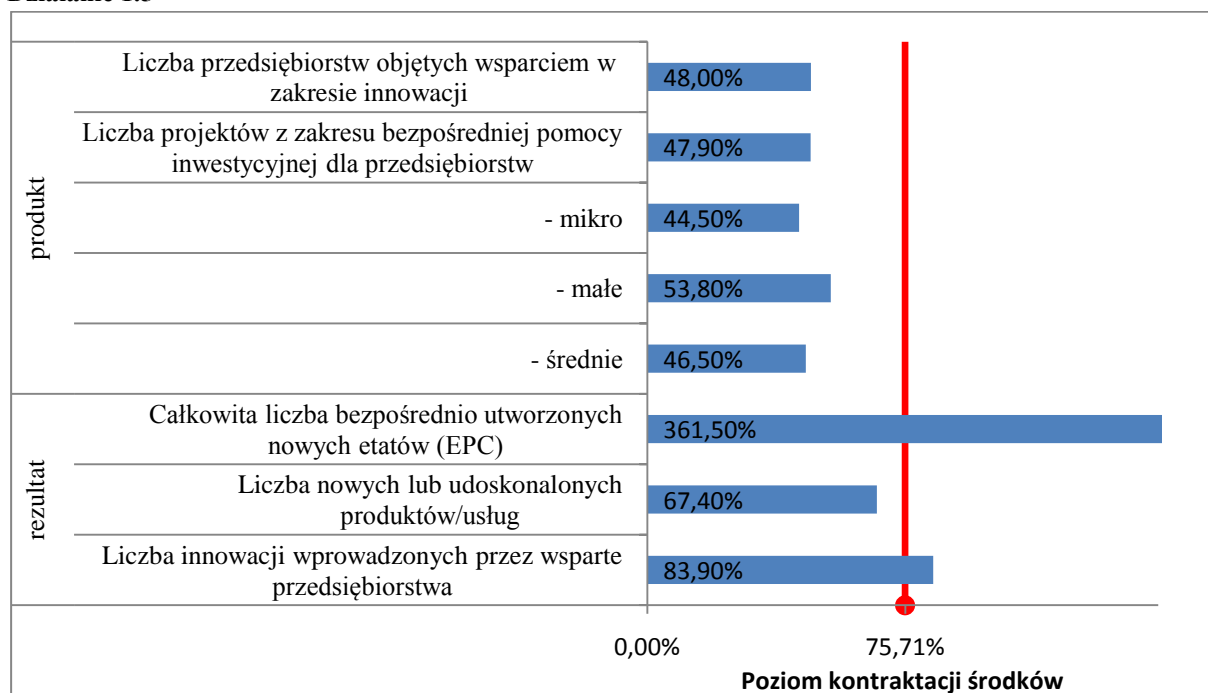
Od początku realizacji Programu w Działaniu 1.5 zrealizowano następujące wskaźnik produktu:

- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w zakresie innowacji - 61 szt. (52 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 30,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 96 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Liczba projektów z zakresu bezpośredniej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorstw w podziale na:
 - mikro - 133 szt. (114 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 22,17% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 267 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 szt.
 - małe – 135 szt. (106 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 33,75% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 215 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 400 szt.
 - średnie – 52 szt. (45 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 26% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 93 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.

Równoległe z osiągnięciem wskaźników produktu osiągnięte są wskaźniki rezultatu:

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) – 1 777,75 szt. (1226 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 177,77% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 615,45 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 000 szt., w tym:
 - kobiety – 596,50 szt. (178 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 119,30% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 984,2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 szt.
 - mężczyźni – 1 181,25 szt. (1 048,25 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 236,25% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 631,25 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 szt.
- Liczba nowych lub udoskonalonych produktów/usług – 816 szt. (682 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 32,72% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 686 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 500 szt.
- Liczba innowacji wprowadzonych przez wsparte przedsiębiorstwa – 442 szt. (363 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 40,18% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 923 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 100 szt.

Wykres 26. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.5

Źródło: opracowanie własne

Działanie 1.6. – Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym

Postęp finansowy:

W ramach Działania 1.6 ogłoszone zostały trzy konkursy: pierwszy w 2009 r. (alokacja 10 mln euro), drugi w 2010 r. (alokacja 5 mln euro) oraz w okresie 30.12.2011 – 28.02.2012. ogłoszono trzeci nabór wniosków, (alokacja: 5 mln euro). W ramach ostatniego, konkursu do IP II wpłynęło 25 wniosków na kwotę dofinansowania 19 771 665,35 Euro. W okresie sprawozdawczym zakończyła się również ocena formalna wniosków i ocena merytoryczna. Do realizacji wybrano 5 wniosków o wartości dofinansowania 5 348 898,78 Euro oraz podpisano pierwsze 5 umów o wartości dofinansowania EFRR 5 239 141,15 Euro.

Łącznie w wyniku przeprowadzonych naborów do końca okresu sprawozdawczego złożono 63 projektów na kwotę 47 273 049,80 euro. Łącznie od uruchomienia Programu pozytywnie pod względem formalnym 29 projektów, na kwotę 23 553 450,12 euro. Do końca 2012 r. zatwierdzono 13 projektów o wartości dofinansowania z EFRR 11 303 423,79 euro i podpisano 12 umów na kwotę dofinansowania z UE 14 381 421,88 euro, tj. 84,16 % alokacji.

Zgodnie z zapisami umowy, w dniu 15 września 2011 r. Instytucja Zarządzająca RPO przekazała na rachunek wskazany przez Europejski Bank Inwestycyjny wkład na realizację inicjatywy JESSICA środki pochodzące z Działania 1.6 „Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym” - 23 521 764,70 PLN, tj. 5 882 352,94 EUR. Kwota ta uwzględnia środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 19 993 500,00 PLN, tj. 5 milionów euro, jak również krajowe środki uzupełniające w kwocie 3 528 264,70 PLN, tj. 882 352,94 euro. Szersze Informacja nt. wdrażania instrumentu JESSICA znajdują się w punkcie 2.1.2 Inżynieria Finansowa.

Obecnie trwa procedura wyboru Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich który będzie zarządzał przekazanymi środkami. Jednocześnie w celu podniesienia atrakcyjności działania i ułatwieniu procesu przygotowywanie projektów EBI na zlecenie Rady Inwestycyjnej zlecił opracowanie podręcznika dla beneficjentów.

W ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe.

Tabela 40. Projekty realizowane w ramach Działania 1.6

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 1.6 - Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym	Ilość	25	63	17	29	8	13	8	12
	Wartość Euro	19 771 665,35	47 273 049,80	14 229 692,40	23 553 450,12	7 298 737,61	11 303 423,79	7 578 822,62	14 381 421,88

Źródło: opracowanie własne

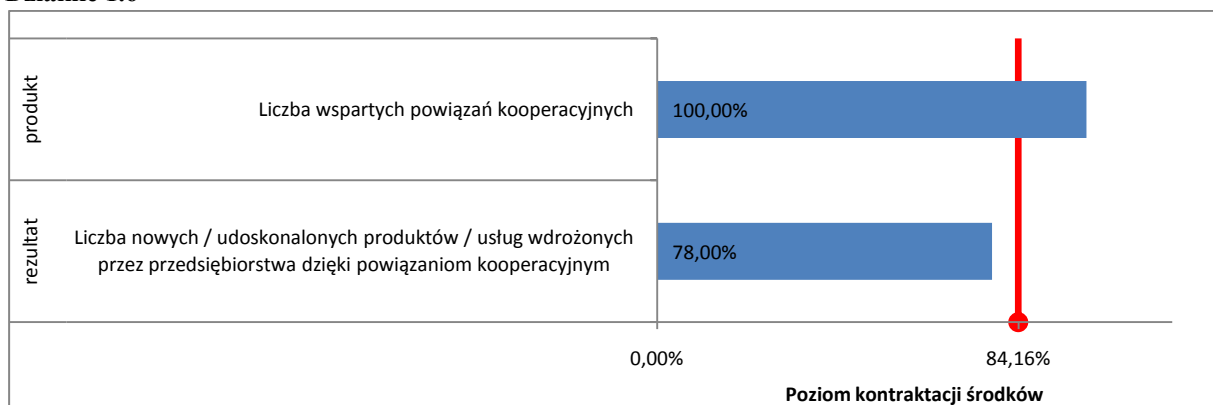
* Wartość podpisanych umów jest wyższa od zatwierdzonych wniosków z powodu występowania Inicjatywy Wspólnotowej *Jessica* w ramach której została utworzona umowa bez wniosku o dofinansowanie.

Postęp rzeczowy:

Dzięki podpisanym umowom możliwe jest wykazanie osiągnięcia następujących wskaźników produktu i rezultatu:

- Liczba wspartych powiązań kooperacyjnych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 10 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.
- Liczba nowych / udoskonalonych produktów / usług wdrożonych przez przedsiębiorstwa dzięki powiązaniom kooperacyjnym – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 39 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.

Wykres 27. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.6

Źródło: opracowanie własne

Działanie 1.7. – Promocja gospodarcza

Postęp finansowy:

W ramach Działania 1.7 od początku realizacji Programu ogłoszono trzy konkursy, w tym dwa w 2010 r. (zamknięty bez preselekcji dla wszystkich uprawnionych beneficjentów, z wyłączeniem przedsiębiorców) – RPOWM/1.7/1/2010 oraz konkurs otwarty (dla przedsiębiorców) – RPOWM/1.7/2/2010) z alokacją w wysokości 5 mln euro. Oraz trzeci w dniu 30.12.2011 r. z alokacją 2 mln euro skierowany do przedsiębiorców.

Łącznie od uruchomienia Programu złożono 273 wnioszków pozytywnie ocenionych pod względem formalnym, z czego 148 wnioski zostały złożone w 2012 r. W okresie sprawozdawczym zatwierdzono 78 projektów na kwotę 2 337 311,43 euro, łącznie od uruchomienia programu 151 na kwotę 42 512 988,43 euro. W 2012 r. podpisano 55 umów o dofinansowanie projektu na kwotę dofinansowania EFRR 1 276 237,19 euro. Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 83 umowy na kwotę 40 086 892,88 euro (EFRR), tj. 85,43 % alokacji, z czego wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 12 605 245,18 euro, co stanowi 26,86 % alokacji.

W ramach Działania 1.7 realizowane są dwa projekty kluczowe o wartości dofinansowania z EFRR: 42 667 446,65 euro, z czego tylko w ramach jednego projektu została podpisana umowa o dofinansowanie w wysokości: 37 346 221,44 euro. Natomiast drugi projekt „Mazowsze - promocja gospodarcza serca Polski” Samorządu Województwa jest pozytywnie oceniony merytorycznie i planuje się podpisanie umowy o dofinansowanie w 2013 r.

Tabela 41. Projekty realizowane w ramach Działania 1.7

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 1.7 - Promocja gospodarcza	Ilość	181	330	148	273	78	151	55	83
	Wartość Euro	4 524 045,36	51 695 579,33	14 110 288,21	55 744 909,53	2 337 311,43	42 512 988,43	1 276 237,19	40 086 892,88

Źródło: opracowanie własne

Tabela 42. Projekty kluczowe realizowane w ramach Działania 1.7

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Przyspieszenie wzrostu konkurencyjności województwa mazowieckiego, przez budowanie społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy poprzez stworzenie zintegrowanych baz wiedzy o Mazowszu	Samorząd Województwa Mazowieckiego	43 936 731,11	37 346 221,44	2) 02.09.2008	2) 10.09.2009	2) 10.08.2010 Aneks 18.10.2011 Aneks 29.05.2012

Mazowsze - promocja gospodarcza serca Polski	Samorząd Województwa Mazowieckiego	6 359 122,36	5 321 225,21	2) 17.05. 2011	2) 6.12.2012 r.	1) I kwartał 2013
				Aneks		
				26.07.2011		
				Aneks		
				30.08.2011		
				Aneks		
11.10.2011						
Aneks						
				29.05.2012		

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 1.7 tylko jeden spośród trzech konkursów, które się odbyły skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego, ich związków i stowarzyszeń, jednostek organizacyjnych JST posiadających osobowość prawną, instytucji regionalnych wspierających promocję regionu oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz przedsiębiorców (RPOWM/2/2010 w okresie 30.11.-30.12.2010r.). Zaledwie 11 projektów uzyskało dofinansowanie w ramach tego konkursu. Dlatego też w okresie od dnia 24 października do dnia 7 listopada 2012 r. ogłoszono nabór na listę rezerwową projektów kluczowych. Preferowano projekty gotowe do realizacji. Każdorazowo wymagany był do przedstawienia wybór wskaźników możliwych do osiągnięcia w wyniku realizacji planowanego przedsięwzięcia. Podczas naboru zgłoszone zostały 2 propozycje projektów, które po zakończeniu procedury wyboru i oceny zostały umieszczone w 2013 r. na liście rezerwowej IWIPK.

Należy podkreślić, że realizacja większej liczby projektów w zakresie organizowania dla przedsiębiorców uczestnictwa w zagranicznych misjach gospodarczych oraz imprezach targowo-wystawienniczych w charakterze wystawców, a także rozwój i obsługa spójnego systemu promocji gospodarczej regionu, w sposób pośredni przyczynią się do zwiększenia wielkości eksportu z naszego regionu. Z całą pewnością organizacja zagranicznych misji gospodarczych i kompleksowa promocja potencjału gospodarczego Mazowsza poza granicami Polski stworzy przedsiębiorcom z województwa mazowieckiego możliwości pozyskania nowych rynków zbytu i nowych kontrahentów.

Postęp rzeczowy:

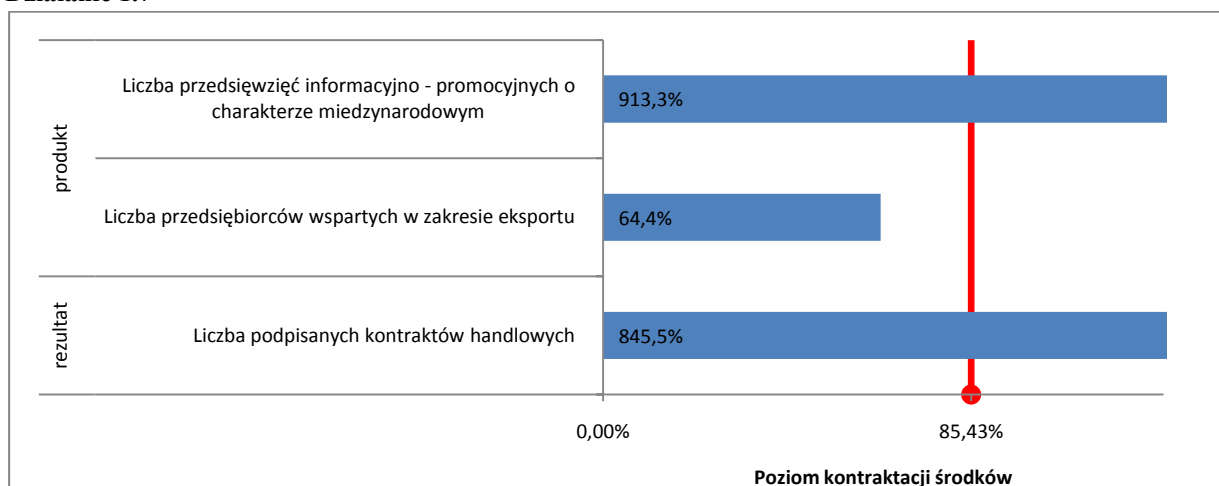
Dzięki podpisanym umowom możliwe jest wykazanie osiągnięcia następujących wskaźników produktu:

- Liczba przedsięwzięć informacyjno - promocyjnych o charakterze międzynarodowym – 42 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 70% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 548 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 60 szt.
- Liczba przedsiębiorców wspartych w zakresie eksportu - 10 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 11,11% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 58 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 90 szt.;

Wraz z osiągnięciem wskaźników produktu są realizowane również wskaźniki rezultatu:

- Liczba podpisanych kontraktów handlowych - 63 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 57,27% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 930 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 110 szt.;

Wykres 28. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.7

Źródło: opracowanie własne

Działania 1.8. – Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)

Postęp finansowy:

W ramach Działania 1.8 przeprowadzono dwa konkursy: jeden konkurs ogłoszono w 2009 r. (RPOWM/1.8/1/2009) z alokacją 6 369 732,00 euro. Kolejny konkurs (otwarty) z alokacją 6 mln euro został zorganizowany w 2011 r.

W związku z małym zainteresowaniem przedsiębiorców Działaniem 1.8 oraz faktem, że 93% wniosków złożonych w ramach pierwszego konkursu, nie przeszło oceny formalnej, przeprowadzone zostało badanie ewaluacyjne: *Identyfikacja barier realizacji projektów w ramach działań 1.6,1.8,4.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na 2007-2013*. Badanie wykazało, że najczęstszym powodem odrzucenia wniosku podczas oceny formalnej było niespełnienie kryterium zgodności z Działaniem opisanym w Uszczegółowieniu RPO WM (72 % złożonych wniosków nie spełniło tego kryterium) – nie wpisanie się projektów w warunki zapisane w Dyrektywie nr 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. U. WE L 24 z 29.01.2008 r.). Ponadto w wielu przypadkach (56 % wniosków) wystąpił problem z wypełnieniem kryterium zgodności z prawodawstwem krajowym i unijnym w zakresie pomocy publicznej oraz kryterium kompletności wniosku (60%). Ponadto zwrócono m.in. uwagę na niewystarczającą akcję informacyjno – promocyjną dla potencjalnych beneficjentów, którzy mogliby być zainteresowani aplikowaniem o środki w ramach Działania 1.8.

Po analizie i zastosowaniu rekomendacji przedstawionych w wyżej opisanym badaniu ewaluacyjnym, w dniach 30 czerwca 2011 – 29 czerwca 2012, odbył się nabór otwarty w ramach Działania 1.8, przy alokacji wynoszącej 6 000 000. Euro. W ramach konkursu wpłynęło 69 wniosków o wartości dofinansowania z EFRR 22 807 265,79 Euro. W okresie sprawozdawczym w ramach konkursu podpisano 15 umów o wartości dofinansowania z EFRR 4 546 548,43 Euro.

Łącznie od uruchomienia Programu złożono 27 wniosków pozytywnie ocenionych pod względem formalnym, z czego 16 wniosków zostało złożonych w 2012 r.

W okresie sprawozdawczym zatwierdzono 20 projektów na kwotę 6 245 779,07 euro, łącznie od uruchomienia programu 25 na kwotę 7 699 937,46 euro. W 2012 r. podpisano 15 umów o dofinansowanie projektu na kwotę dofinansowania EFRR 4 546 548 548,43 euro. Łączne od uruchomienia Programu podpisano 17 umów na kwotę 5 176 306,67 euro (EFRR), tj. 64,81% alokacji, z czego wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 1 267 144,95 euro, co stanowi 15,87 % alokacji.

Tabela 43. Projekty w ramach Działania 1.8

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 1.8 - Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)	Ilość	49	97	16	27	20	25	15	17
	Wartość Euro	16 649 596,57	28 862 609,23	4 432 552,02	8 838 600,56	6 245 779,07	7 699 937,46	4 546 548,43	5 176 306,67

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy:

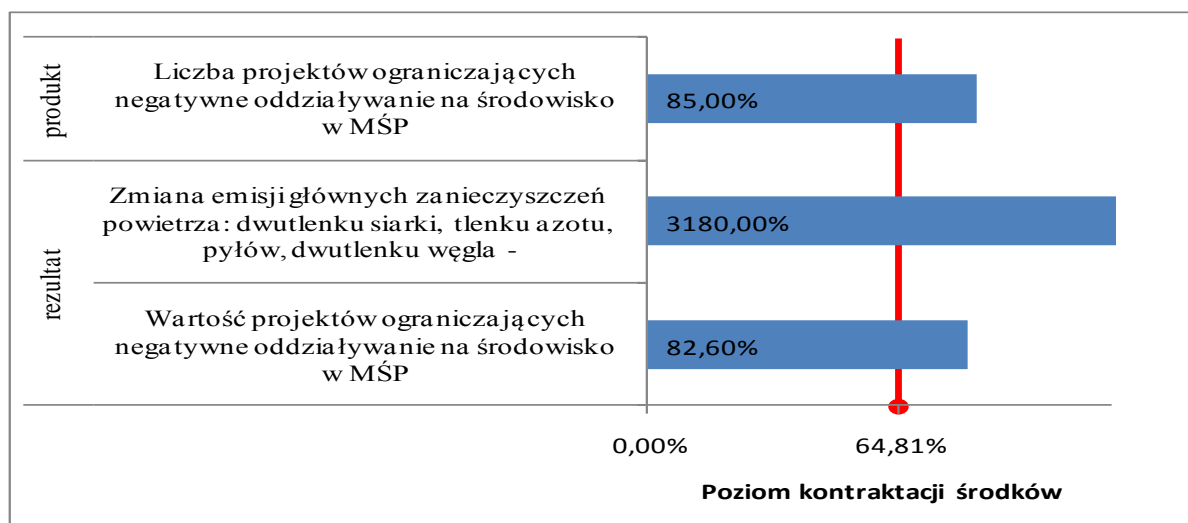
Dzięki podpisanym umowom możliwe jest wykazanie następujących wskaźników produktu:

- Liczba projektów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko w MŚP - 2 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 17 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.;

Dodatkowo w podpisanych umowach założono również osiągnięcie następujących wskaźników rezultatu:

- Wartość projektów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko w MŚP – 1,75 mln euro. (0 . na zakończenie 2011 r.), co stanowi 8,75% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 16,52 mln euro. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 mln euro;
- Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenku siarki, tlenku azotu, pyłów, dwutlenku węgla - 2 ton/rok . (0. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 14,29% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 445,21 tony/rok . Wartość docelowa zapisana na 14 ton/rok;

Wykres 29. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.8

Źródło: opracowanie własne

3.1.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.2 Priorytet II Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza

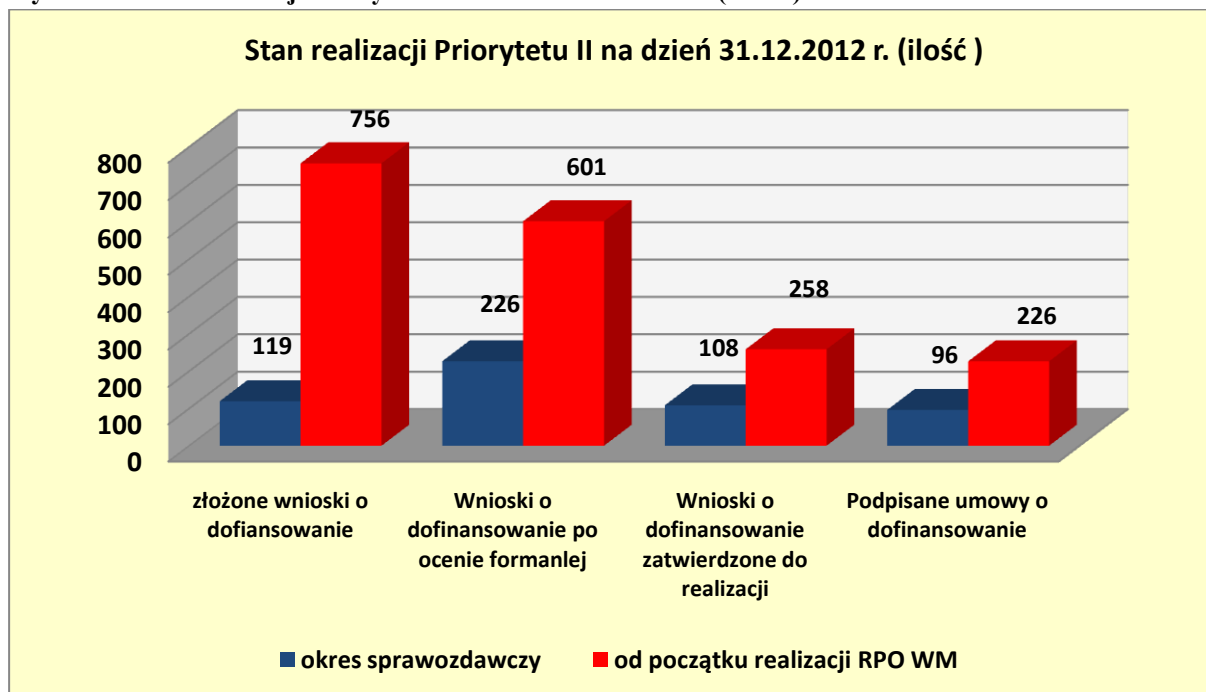
3.2.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu jest rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez wsparcie przedsięwzięć wynikających ze Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013. Na realizację Priorytetu II RPO WM 2007-2013 przewidziano środki w wysokości 205 127 627 euro pochodzące z EFRR.

Do końca 2012 r. po ocenie formalnej zarejestrowano w systemie KSI 601 wniosków na kwotę dofinansowania 315 782 094,61 euro, co oznacza wzrost w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego o odpowiednio 226 wniosków na kwotę 137 242 232,03 euro. W ramach wszystkich złożonych wniosków:

- 749 zostało złożonych w procedurze konkursowej (wzrost o 378 w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego);
- 7 w trybie indywidualnym, jako projekty kluczowe (w okresie sprawozdawczym złożono jeden projekt).

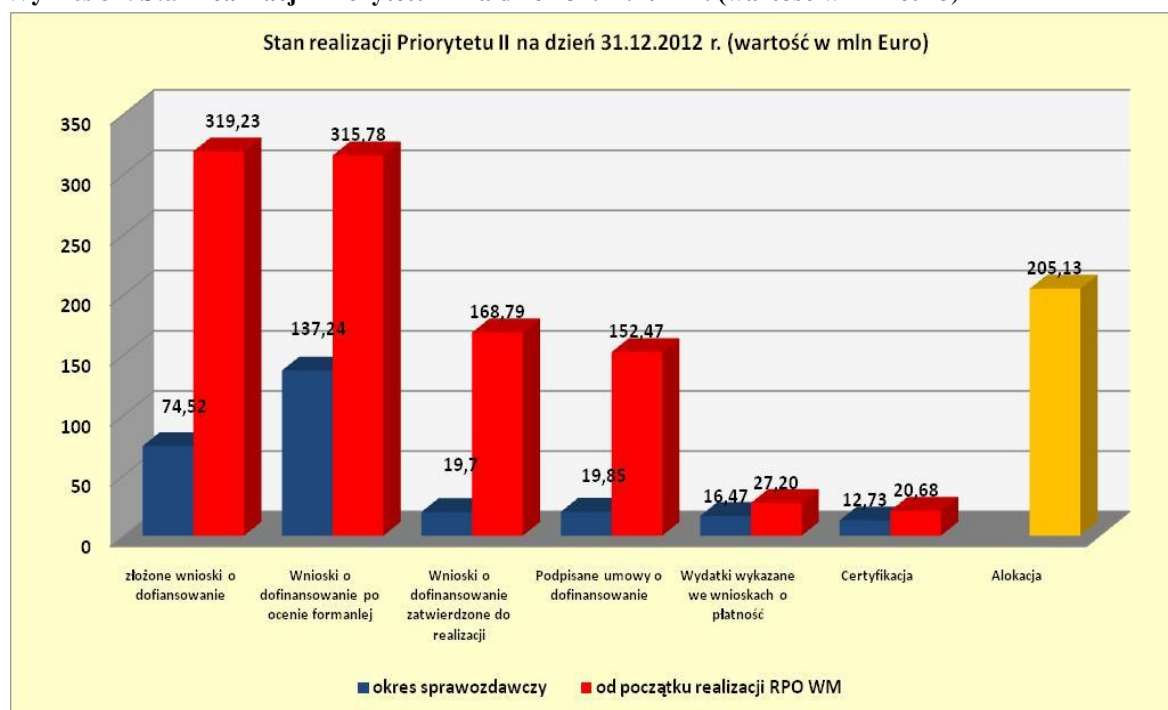
Wykres 30. Stan realizacji Priorytetu II na dzień 31.12.2012 r. (liczba)

Źródło: opracowanie własne

Do dnia 31.12.2012 r. zatwierdzono do dofinansowania 258 projektów (w poprzednim okresie sprawozdawczym 150) na łączną kwotę dofinansowania 168 793 285,35 euro, z czego w 2012 r. 108 projektów na kwotę dofinansowania 19 702 654,49 euro.

Wykres 31. Stan realizacji Priorytetu II na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)

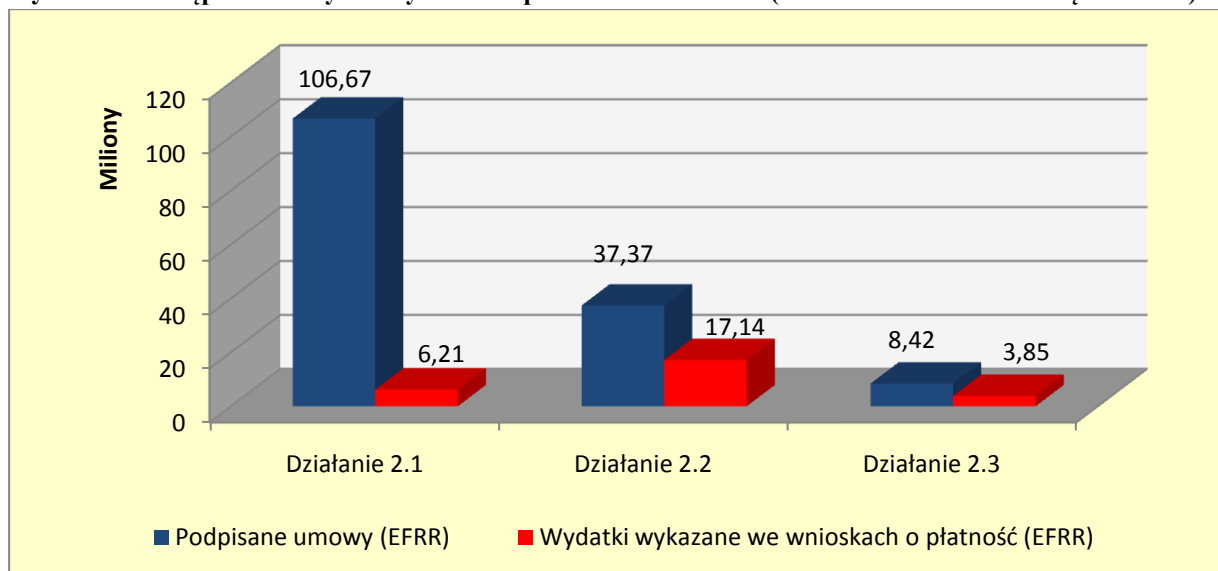

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

Źródło: opracowanie własne

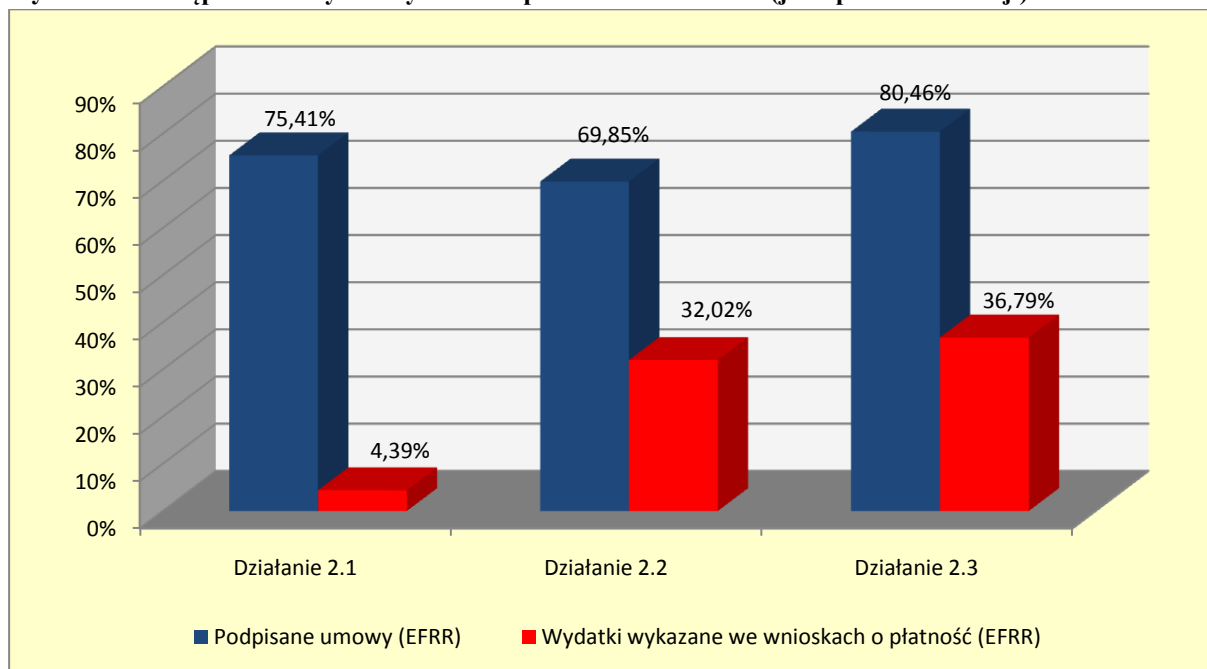
Najwięcej wniosków złożono w ramach Działania 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu* – 118. Najwyższy poziom wnioskowania o dofinansowanie odnotowano również w Działaniu 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu* – 190 168 488,45 euro. W przypadku wniosków zatwierdzonych do realizacji, największą liczbę wniosków odnotowano w 2012 r. w Działaniu 2.3 *Technologie komunikacyjne i informacyjne MSP* (89 projektów na kwotę dofinansowania 5 836 215,27 euro), natomiast najwyższy poziom dofinansowania odnotowano w Działaniu 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu* na kwotę 12 763 443,97 euro (17 wniosków).

Wykres 32. Postęp finansowy Priorytetu II w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 33. Postęp finansowy Priorytetu II w podziale na działania (jako procent alokacji)

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym nie ogłoszono żadnego konkursu.

Do końca okresu sprawozdawczego podpisano 226 umów na kwotę dofinansowania 154 708 898,61 euro, w tym 152 466 221,39 euro pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w okresie sprawozdawczym zawarto 96 umów na kwotę 19 847 943,52 euro EFRR), co stanowi 74,22% (w poprzednim okresie 64,72%) alokacji przewidzianej na realizację tego Priorytetu. Najwięcej umów w okresie sprawozdawczym podpisano w ramach Działania 2.3 (74 umowy) na kwotę dofinansowania UE 4 277 903,07 euro. Od początku realizacji Programu najwięcej środków zakontraktowano w ramach Działania 2.1 106 671 713,34 euro, co stanowi 75,41% środków przeznaczonych na to Działanie. Kolejne były Działania 2.2 – 37 374 168,39 euro (69,85%) i Działanie 2.3 – 8 420 339,66 euro (80,46%).

Łącznie w Priorytecie II od uruchomienia Programu (wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 27 196 388,66 euro pochodzące z EFRR, co stanowi 13,24% alokacji (w okresie sprawozdawczym 16 470 042,15 euro). Wartość wydatków odpowiadających środkom UE w zatwierdzonych przez IC deklaracjach wyniosła 20 678 732,54 euro, co stanowi 10,08% alokacji przeznaczonej na Priorytet. Opóźnienie realizacji finansowej Działania 2.1 wynika z kilku przyczyn:

- problem występowania pomocy publicznej na dalszych poziomach w części projektów. W jej wyniku zaistniała konieczność zmian w projektach i przeprowadzenia ponownych ocen projektów. To spowodowało opóźnienie w realizacji projektów. Nie mniej, po dostosowaniu projektów do zasad zgodnych z pomocą publiczną, projekty są realizowane.

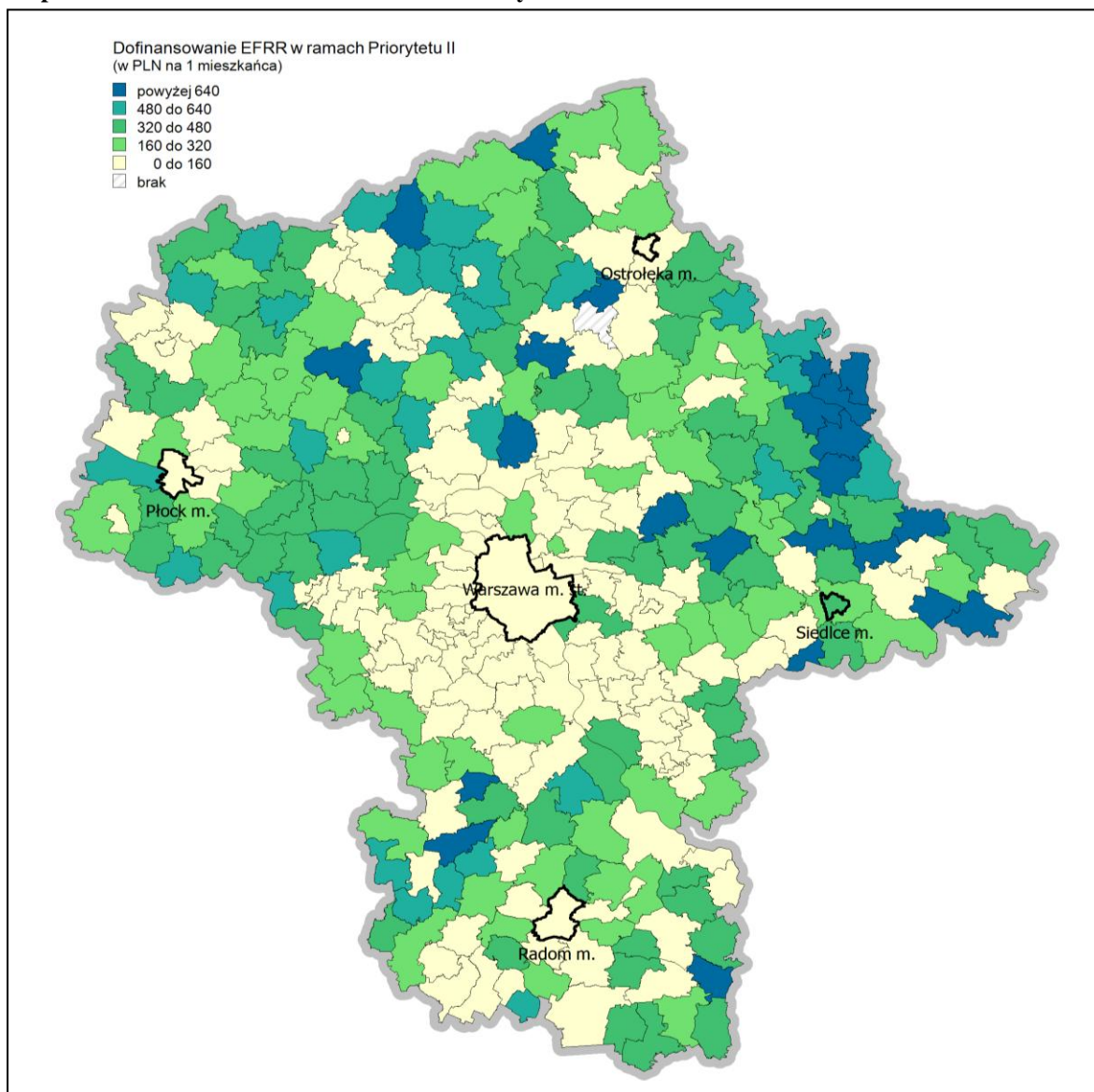
- na wydatkowanie środków ma wpływ opóźniony w realizacji projekt kluczowy „Internet dla Mazowsza” (EFRR – 340 939 422,55 zł). Po przejściu procesu notyfikacji operator projektu (ARMSA) prowadzi procedurę zmierzającą do wyłonienia wykonawcy projektu. Realizacja projektu jest monitorowana przez MJWPU i – według deklaracji Beneficjenta oraz Operatora – obecnie nie ma zagrożenia jego niezrealizowania.

Tabela 44. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet II

Priorytet II	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 2.1	miejski	26	143 081 341,84	101 564 467,92	101 538 006,88
	wiejski	11	6 066 614,25	5 133 706,46	5 133 706,46
Działanie 2.2	miejski	36	40 612 496,92	34 158 304,89	33 428 031,07
	wiejski	14	4 901 292,89	3 946 137,32	3 946 137,32
Działanie 2.3	miejski	115	20 703 770,41	7 973 422,89	6 777 409,41
	wiejski	24	5 098 675,62	1 932 859,12	1 642 930,25
RAZEM		226	220 464 191,93	154 708 898,61	152 466 221,39

Źródło: opracowanie własne

Mapa 3. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu II

Źródło: opracowanie własne

W województwie mazowieckim najczęściej projektów realizowanych jest na obszarze miejskim (177 umów o dofinansowanie na kwotę 141 743 447,36 (EFRR)). Na terenach wiejskich dotychczas zakontraktowano 49 umów na kwotę 10 722 774,03 euro (EFRR). Na obszarze miejskim pod względem finansowym najczęściej środków skierowano w ramach Działania 2.1 na kwotę dofinansowania z EFRR 101 564 467,92 euro, co stanowi ponad 65,65% ogólnej kwoty dofinansowania z EFRR w ramach Priorytetu.

Tabela 45. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet II

Obszar problemowy	Działanie 2.1		Działanie 2.2		Działanie 2.3	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	5	8 045 116,31	6	1 999 441,87	-	-
nadbużański	3	12 500 681,30	7	3 379 692,03	4	165 551,95

ostrołęcki	3	11 004 690,08	7	3 052 885,59	3	253 950,00
płocki	4	8 842 221,93	5	2 814 272,86	4	132 578,79
radomski	4	14 469 359,88	7	3 521 132,69	7	335 210,09
RAZEM	11	54 862 069,51	19	14 767 425,04	18	887 290,84

Źródło: opracowanie własne

* Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

Uwzględniając podział na obszary defaworyzowane do końca okresu sprawozdawczego na Mazowszu największe wsparcie pod względem podpisanych umów w ramach Priorytetu II nastąpiło w Działaniu 2.2, w którym zakontraktowano 19 umów na kwotę 14 767 425,04 euro (EFRR). Natomiast pod względem finansowym najwięcej środków skierowano w ramach Działania 2.1. Biorąc pod uwagę rozkład geograficzny największe wsparcie otrzymał obszar radomski, w którym realizowanych jest 18 umów na kwotę z EFRR 18 325 702,66 euro.

Tabela 46. Podział beneficjentów ze względu na rodzaj beneficjenta – Priorytet II

Priorytet II	Rodzaj beneficjenta	od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 2.1	jst	22	95 692 268,02
	przedsiębiorcy	2	2 671 924,74
	publiczny zakład opieki zdrowotnej	10	4 096 118,79
	uczelnie/jednostki naukowe	3	4 211 401,78
Działanie 2.2	jednostki administracji rządowej	1	357 486,33
	jst	34	24 806 105,99
	niepubliczny zakład opieki zdrowotnej	1	23 889,76
	przedsiębiorcy	2	3 361 870,58
	publiczny zakład opieki zdrowotnej	10	6 600 691,33
	uczelnie/jednostki naukowe	2	2 224 124,41
Działanie 2.3	przedsiębiorcy	139	8 420 339,66

Źródło: opracowanie własne

Do końca okresu sprawozdawczego największą wspartą grupą były jednostki samorządu terytorialnego, z którymi zawarto 56 umów na łączną kwotę dofinansowania z EFRR 120 498 374,01 euro.

Tabela 47. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet II

Priorytet II	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 2.1	Ciechanowsko-Płocki	8	33 062 023,78	23 451 652,93	23 425 191,89
	Ostrołęcko-Siedlecki	9	51 322 802,69	36 715 494,25	36 715 494,25
	Radomski	4	24 749 280,04	17 234 231,42	17 234 231,42
	M.St. Warszawa	8	26 277 061,66	20 997 435,86	20 997 435,86
	Warszawski-Wschodni	12	7 672 503,48	6 241 837,31	6 204 736,03
	Warszawski-Zachodni	7	12 891 742,77	9 208 140,06	9 208 140,06
Działanie 2.2	Ciechanowsko-Płocki	10	7 585 754,74	6 407 936,98	6 270 588,37
	Ostrołęcko-Siedlecki	17	13 018 304,53	10 821 781,29	10 589 129,55
	Radomski	7	7 792 425,67	6 408 915,93	6 393 928,36
	M.St. Warszawa	8	26 277 061,66	20 997 435,86	20 997 435,86
	Warszawski-Wschodni	14	7 044 209,80	5 954 959,15	5 828 822,66
	Warszawski-Zachodni	9	4 471 453,65	3 709 050,95	3 616 550,86
Działanie 2.3	Ciechanowsko-Płocki	5	491 832,73	205 770,01	174 904,51
	Ostrołęcko-Siedlecki	11	26 876 830,99	22 282 066,55	22 282 066,55
	Radomski	7	7 792 425,67	6 408 915,93	6 393 928,36
	M.St. Warszawa	77	12 391 020,76	4 742 754,73	4 031 341,49
	Warszawski-Wschodni	20	4 570 008,71	1 782 713,96	1 515 306,86
	Warszawski-Zachodni	27	5 460 426,68	2 022 632,29	1 719 237,44

Źródło: opracowanie własne

Największa wartość projektów jest realizowana na obszarze subregionu ostrołęcko- siedleckiego - 69 586 690,35 euro (EFRR) (tj. ponad 34%), natomiast najmniejsza na obszarze subregionu Warszawsko - Wschodniego 13 548 865,55 euro (EFRR).

Tabela 48. Rozkład projektów według działu gospodarki – Priorytet II

Priorytet II	Dział gospodarki	od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 2.1	17 Administracja publiczna	22	95 692 268,02
	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	12	6 768 043,53
	18 Edukacja	3	4 211 401,78
Działanie 2.2	17 Administracja publiczna	32	20 596 298,82
	18 Edukacja	2	4 829 190,68

	20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	3	2 216 785,80
	22 Inne niewyszczególnione usługi	13	9 731 893,09
Działanie 2.3	03 Produkcja produktów żywnościowych i napojów	2	597 583,94
	06 Nieokreślony przemysł wytwórczy	17	757 768,69
	10 Poczta i telekomunikacja	1	91 622,73
	11 Transport	4	296 556,48
	12 Budownictwo	2	57 423,50
	13 Handel hurtowy i detaliczny	27	1 797 680,47
	14 Hotele i restauracje	2	217 501,95
	16 Obsługa nieruchomości, wynajem i prowadzenie działalności gospodarczej	1	61 870,24
	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	8	519 196,29
	22 Inne niewyszczególnione usługi	75	4 023 135,36

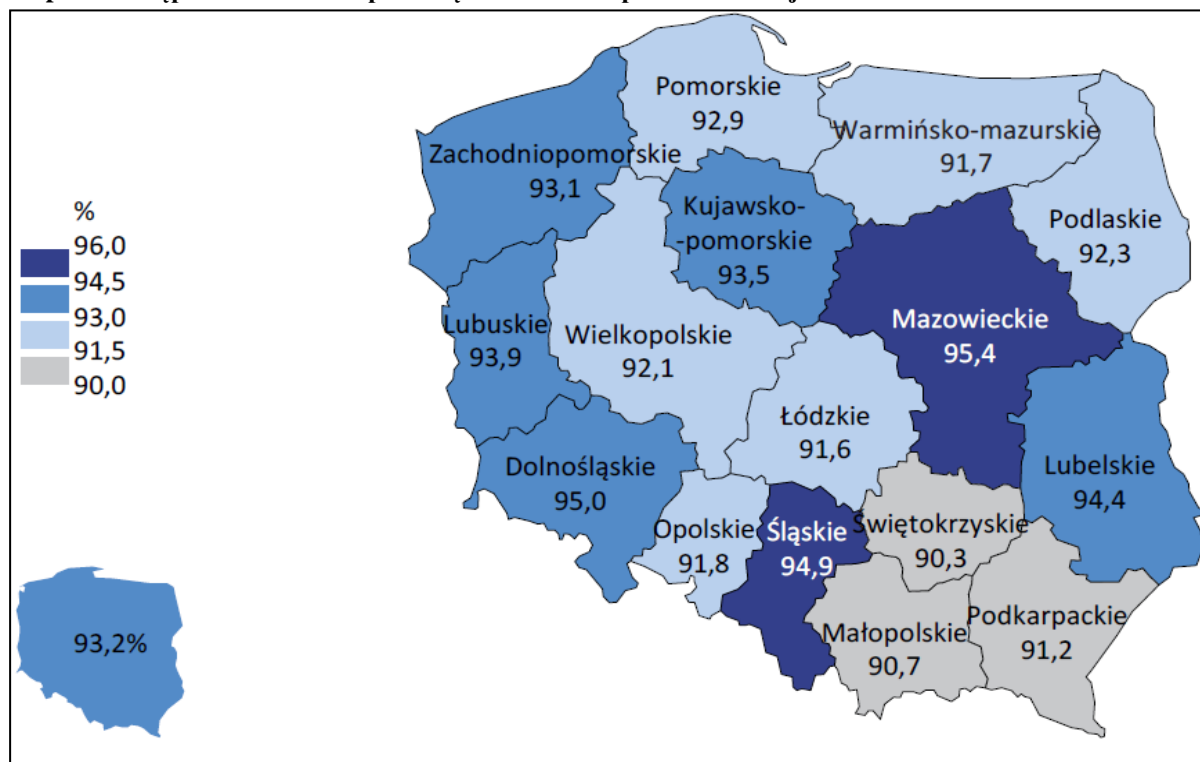
Źródło: opracowanie własne

Na dzień 31.12.2012 r. na liście projektów kluczowych znajdowało się 7 projektów realizowanych w ramach Priorytetu II. W okresie sprawozdawczym dodano do listy projektów kluczowych jeden projekt pt. *Elektroniczna Platforma Wymiany i Obiegu Dokumentów Administracji Rządowej Województwa Mazowieckiego (EPWiOD)* – szacowana wartość dofinansowania z EFRR 932 423,74 euro. Do końca okresu sprawozdawczego wszyscy beneficjenci znajdujący się na liście projektów kluczowych złożyli wnioski o dofinansowanie. Sześć projektów zostało zatwierdzonych do dofinansowania, natomiast we wspomnianym już projekcie trwa ocena formalna. Z pięcioma beneficjentami podpisana została umowa/decyzja o dofinansowanie na kwotę 101 333 292,75 euro (EFRR) – w okresie sprawozdawczym podpisano 2 umowy w ramach projektów *Rozwój e-usług i ich dostępu dla obywateli w ramach Mazowieckiej Sieci Społeczeństwa Informacyjnego "M@zowszanie"* oraz *„E-usługi w ochronie zdrowia”* na łączną kwotę dofinansowania 5 306 156,31 euro (EFRR). Podpisanie dwóch pozostałych umów o dofinansowanie planowane jest w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Mechanizmy wdrażania Priorytetu II IZ RPO WM wykorzystują również wyniki analizy SWOT. Jedną z szans dotyczących Priorytetu II jest rozwój cywilizacyjny zmierzający do powstania społeczeństwa informacyjnego. Należy podkreślić, iż wdrażanie wszystkich Działań w Priorytecie II przyczynia się do wykorzystania tej szansy, poprzez informatyzację województwa mazowieckiego.

Województwo mazowieckie charakteryzuje się największą dostępnością przedsiębiorstw do Internetu w Polsce, która wynosi 95,4%. Wyniki zostały oszacowane na podstawie próby 18% wśród przedsiębiorców. Mazowsze w niespełna cztery lata stało się liderem w przedmiotowym zakresie i należy uznać to za sukces, gdyż jak poinformowano w poprzednim okresie sprawozdawczym województwo mazowieckie zajmowało 6 pozycję.

Mapa 4. Dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach w podziale na województwa w 2012 r.

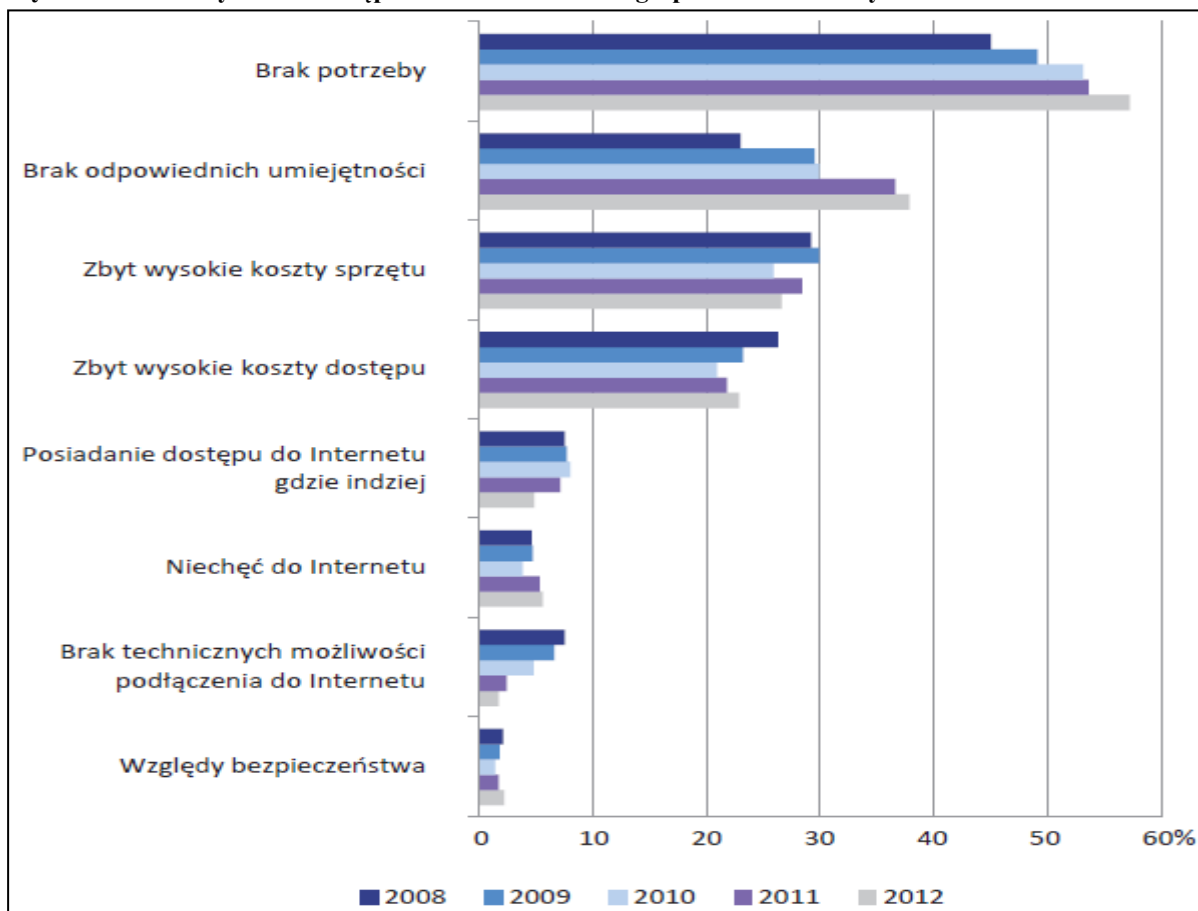

Źródło: *Spoleczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2008-2012*, GUS 2012

Jak już wspomniano w poprzednim okresie sprawozdawczym największym problemem związanym z brakiem dostępu do Internetu jest brak chęci jego posiadania. Niewątpliwie ma to również związek z brakiem wśród Polaków umiejętności obsługi Internetu, co stanowi barierę w jego pozyskaniu. Wśród głównych powodów braku Internetu wymienia się również wysokie koszty zakupu sprzętu.

Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO*, a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013* i V. *Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Wykres 34. Powody braku dostępu do Internetu wśród gospodarstw domowych

Źródło: *Spoleczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2008-2012*, GUS 2012

Na podstawie grupy podpisanych umów z zakresu e-administracji należy przyjąć, iż liczba osób, które uzyskają dostęp do Internetu do 2015 r. wyniesie 1 756 997 osób. Ponadto, 135 jednostek sektora publicznego uzyska dostęp do Internetu oraz 283 skorzysta z nowych aplikacji lub usług teleinformatycznych. Ponad 100 000 mieszkańców województwa mazowieckiego będzie mogło korzystać z Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP) do końca 2015 roku. W wyniku wpływu Programu 1 475 743 osób skorzysta z usług on-line.

Projekty z zakresu e-administracji w ramach RPO WM są skorelowane z POIG poprzez zbieżność założonych celów m.in. poprzez wsparcie administracji samorządowej w zakresie dostępu do usług on-line oraz programy realizują tę samą grupę tematów priorytetowych, czyli: 13 - Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja, itp.) oraz 14 - Usługi i aplikacje dla MSP (e-handel, kształcenie i szkolenie, tworzenie sieci, itp.).

Projekty z zakresu e-usług (w tym e-administracji) wpisują się głównie w Priorytet I Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013, zaś specyfika regionu wymaga zastosowania modelu mieszanego działań dynamicznych (podejmowanych w domenie interwencji strategicznej — biznes) z działaniami konkurencyjnymi (działania na polu administracji). Skuteczna realizacja rozwoju e-administracji na terenie województwa mazowieckiego sprzężona jest z realizacją pozostałych celów Strategii.

Do dalszych wyzwań realizowanych dzięki środkom w ramach Działań realizowanych w nowej perspektywie 2014-2020 należą:

1. zintensyfikowanie rozwoju grupy innowacyjnych ICT do postaci rynkowych produktów, umożliwiających ich zastosowanie w projektach pilotażowych i pełnych wdrożeniach regionalnych infrastruktur informatycznych;
2. poprzez zastosowanie nowoczesnych ICT dokonywanie innowacyjnych zmian w inwestycjach w rozwój regionu i reform jego newralgicznych dziedzin, np. edukacji, administracji transportu, wsparcie MSP;
3. dalsze wspomaganie prac na rzecz sprawniejszego działania instytucji publicznych oraz podmiotów wspieranych ze środków publicznych a także nowych sposobów organizacji w regionie (sieci, klastry innowacyjności, partnerstwa).

Do końca 2012 r. w Prioryecie II zrealizowano następujące wskaźniki produktu:

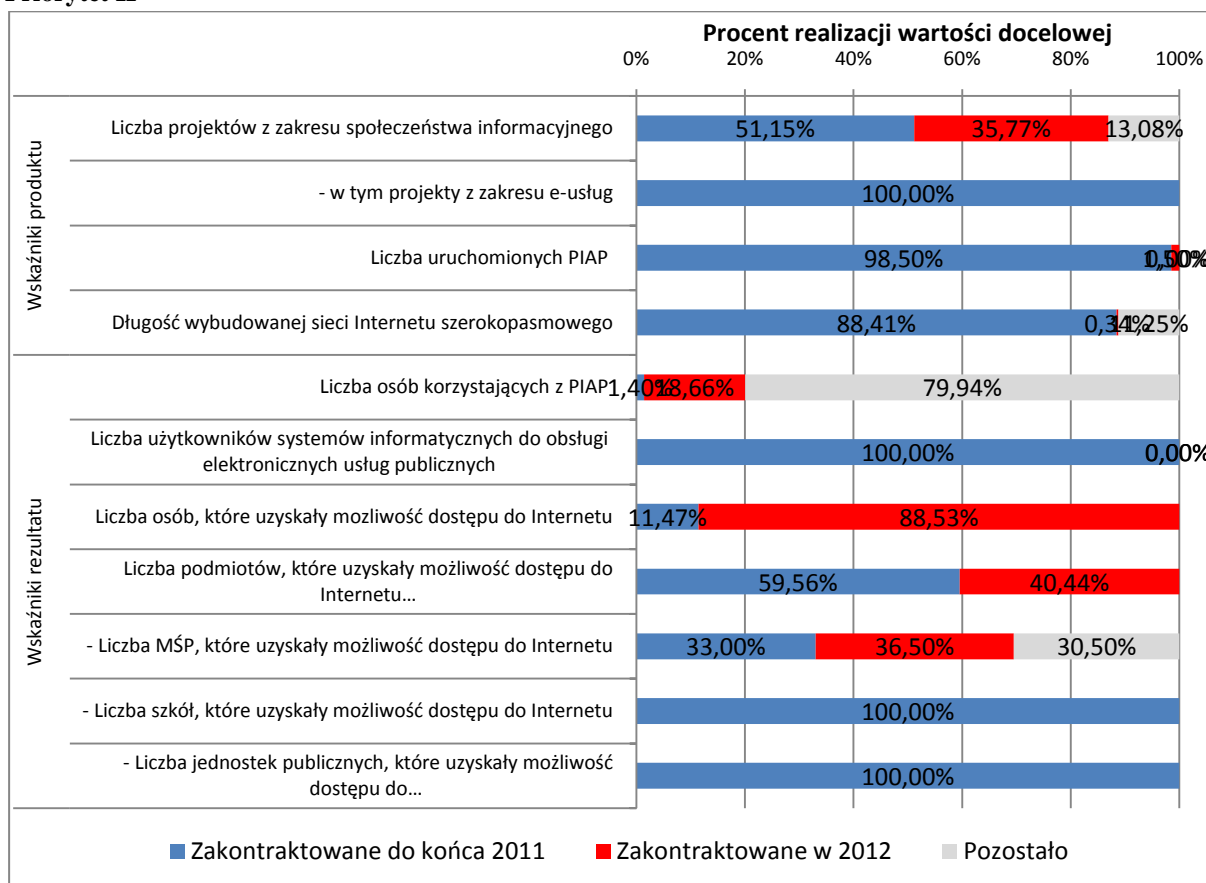
- Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego – 75 szt. (42 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 28,85% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 226 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 260 szt.
 - w tym projekty z zakresu e-usług – 12 szt. (2 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 40% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 50 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Liczba uruchomionych PIAP – 2 szt. (0 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 1% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 342 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego – 19,8 km (2 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi mniej niż 0,47% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 3 727,48 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 4 200 km.

Równoległemu postępowi na poziomie wskaźników produktu towarzyszy wzrost wskaźników rezultatu:

- Liczba osób korzystających z PIAP – 8 100 osób/rok. (0 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 1,62% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 100 314 osób/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 000 osób/rok.
- Liczba użytkowników systemów informatycznych do obsługi elektronicznych usług publicznych – 250 304 osób. (0 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 25,03% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 1 732 397 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 000 000 osób.;
- Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – realizacja 36 178 osób. (0 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 4,52% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 1 756 997 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 800 000 osób.
- Liczba podmiotów, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 91 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 40,44% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 333 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 225 szt., w tym:
 - Liczba MŚP, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 58 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 29% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 139 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.

- Liczba szkół, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu - 19 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 380% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 59 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 szt.
- Liczba jednostek publicznych, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 14 szt. (1 szt. na koniec 2011 r.), co stanowi 70% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 135 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.

Wykres 35. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet II

Źródło: opracowanie własne

Wyjaśnienia dotyczące przyczyn zagrożenia lub przekroczenia wskaźników, wskazanych przez Komisję Europejską a także innych wskaźników Priorytetowych, znajdują się w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Opis wkładu osi priorytetowej w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, cross-financing, planowana zmiana środków alokacji oraz zalecenia i rekomendacje KE i IZ RPO WM w kontekście dalszej realizacji Programu znajdują się odpowiednio w pkt. 2.2.1; 2.6.3; 2.1.6.

Działanie 2.1 – Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu

Postęp finansowy

W okresie sprawozdawczym w ramach działania nie przeprowadzono żadnego konkursu oraz nie planuje się w najbliższym czasie ogłaszania kolejnych. W ramach działania od początku wdrażania Programu przeprowadzono 2 konkursy na łączną kwotę alokacji 32 089 103 euro. W ramach naborów

łącznie złożono 195 wniosków aplikacyjnych na kwotę 92 184 135,09euro. W wyniku przeprowadzonych naborów zawarto 36 umów o dofinansowanie na kwotę z EFRR 23 450 803,71 euro.

W ramach Działania 2.1 do końca okresu sprawozdawczego ocenę formalną przeszło 159 wniosków o dofinansowanie na kwotę 190 168 488,45 euro z czego prawie 75% oceniono w okresie sprawozdawczym na kwotę 71 382 980,61 euro. W 2012 r. również został zatwierdzony do dofinansowania jeden projekt kluczowy pt. „Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m.st. Warszawy” na kwotę 3 138 686,53euro. W okresie sprawozdawczym zatwierdzono razem 17 wniosków do realizacji na kwotę 12 763 443,97 euro. Łącznie od uruchomienia Programu w ramach Działania 2.1 zatwierdzono 46 wniosków na kwotę 118 059 671,66 euro, co stanowi około 83,46% alokacji.

Tabela 49. Projekty w ramach Działania 2.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 2.1 - Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu	Ilość	0	197	118	159	17	46	18	37
	Wartość Euro	0,00	178 543 731,25	71 382 980,61	190 168 488,45	12 763 443,97	118 059 671,66	9 846 818,53	106 671 713,34

Źródło: opracowanie własne

Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 37 umów na kwotę (EFRR) 106 671 713,34 euro, co stanowi 75,41% (w poprzednim okresie sprawozdawczym 67,68%). W okresie sprawozdawczym podpisano 18 umów na kwotę (EFRR) 9 846 818,53 euro. Do końca okresu sprawozdawczego beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki kwalifikowane w wysokości 6 211 182,67 euro, (w poprzednim okresie sprawozdawczym 2 062 842,69 euro), co stanowi 4,39% alokacji.

W ramach Działania realizowane są dwa projekty kluczowe.

Tabela 50. Projekty kluczowe w ramach Działania 2.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Internet dla Mazowsza	Samorząd Województwa Mazowieckiego	120 420 669,72	83 220 909,62	2) 23.11.2010	2) 31.12.2010	2) 28.09.2011 Aneks 29.05.2012
Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m. st. Warszawy	Miasto Stołeczne Warszawa	4 952 406,07	3 138 686,53	2) 05.05.2011	2) 04.11.2011	1) I kwartał 2013

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy

W ramach Działania 2.1, realizowane są dwa projekty kluczowe, których łączna wartość dofinansowania wynosi 86 359 596,15 euro (EFRR). W okresie sprawozdawczym zatwierdzono do dofinansowania projekt pt. „Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m. st. Warszawy” w dniu 28 lutego 2012 r. Podpisanie umowy zaplanowano na I kwartał 2013 r. Ponadto, w okresie sprawozdawczym ogłoszono nabór na listę rezerwową (20.06.2012 – 20.07.2012 r.). Na ogłoszenie naboru wpływ miało uzależnienie w dużej mierze rozwoju województwa mazowieckiego od dostępności cyfrowej, poziomu innowacyjności oraz zdolności do wykorzystania ICT zarówno w gospodarce, nauce jak i ochronie zdrowia. Na budowę potencjału innowacyjnego wpływa absorpcja innowacyjnych rozwiązań przez administrację publiczną oraz proinnowacyjną aktywność mieszkańców.

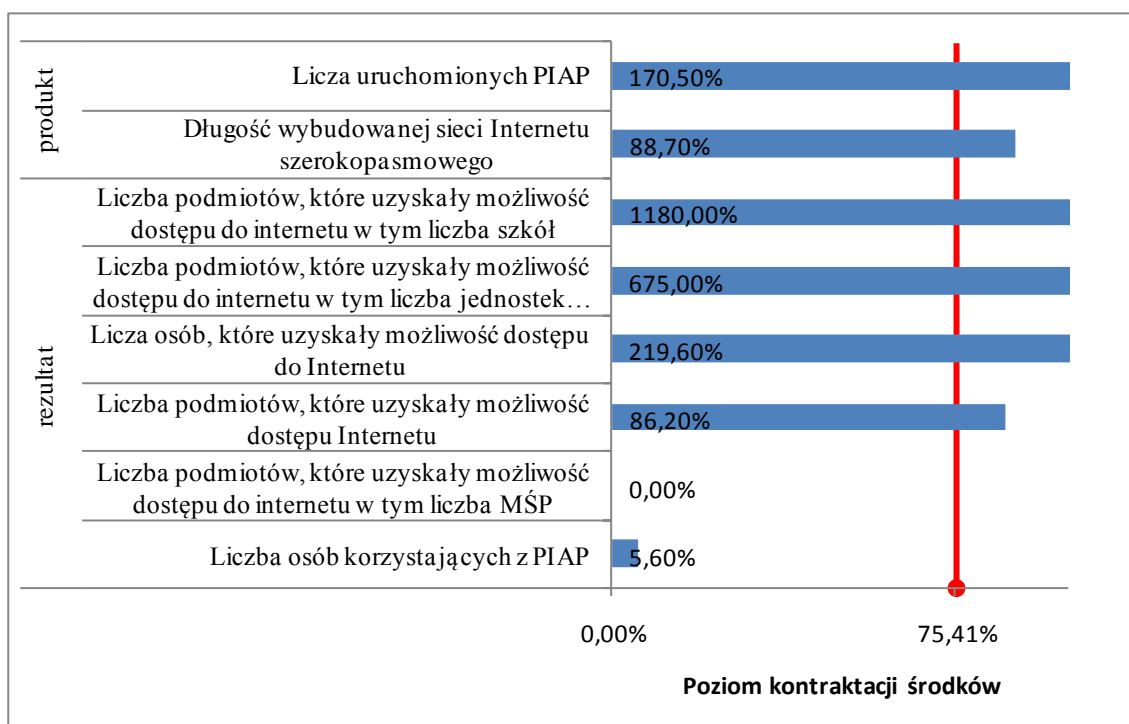
W ramach Działania 2.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba uruchomionych PIAP – 2 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 1% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 341 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego – 19,8 km. (2 km. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 0,47% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 3 727,48 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 4 200 km.

Równoległe ze wskaźnikami produktu możliwe jest wykazanie wartości wskaźników rezultatu na poziomie:

- Liczba osób korzystających z PIAP – 0 osób/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 27 902 osób/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 000 osób/rok.
- Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – realizacja 36 178 osób. (0 osób. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 4,52% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 1 756 997 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 800 000 osób.
- Liczba podmiotów, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 33 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 14,67% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 194 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 225 szt., w tym,:
 - Liczba MŚP, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 0 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
 - Liczba szkół, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu - 19 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 380% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 59 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 szt.
 - Liczba jednostek publicznych, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 14 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 70% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 135 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.

Wykres 36. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 2.1

Źródło: opracowanie własne

Wzrost wartości wskaźnika *Liczba osób korzystających z PIAP* spodziewany jest po podpisaniu kolejnych umów o dofinansowanie w ramach Działania..

Na podstawie realizowanych projektów oraz planowanych do realizacji cele założone w Programie zostaną zrealizowane. Istnieje zagrożenie nieosiągnięcia założonej wartości docelowej wskaźnika rezultatu *Liczba osób korzystających z PIAP*.

W ramach środków zaradczych planowane jest ewentualne dofinansowanie projektów z listy rezerwowej w ramach przeprowadzonych konkursów.

Wskaźnik *Liczba podmiotów, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu, w tym MŚP* jest liczony z poziomu Działania 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu*, jak również z poziomu Priorytetu II. W zakresie Działania 2.1 beneficjenci nie wybierali wskaźnika *Liczba podmiotów, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu, w tym MŚP*, pomimo, że celem części projektów była budowa sieci Internetu szerokopasmowego obejmującego całe kwartały miast. W związku z powyższym IZ RPO WM, zwróciła się z prośbą do IP II o aneksowanie dwóch wybranych umów realizowanych w ramach Działania 2.1 w zakresie dodania powyższego wskaźnika. W momencie aneksowania umów realizacja wskaźnika nie będzie zagrożona.

Działanie 2.2 – Rozwój e-usług

Postęp realizacji:

W ramach Działania 2.2 w okresie sprawozdawczym ogłoszono konkurs w dniach 29.06.2012 r.- 28.09.2012 r. na kwotę 12 500 000 euro. W odpowiedzi na konkurs złożono 118 wniosków o dofinansowanie na kwotę 72 066 746,75 euro. Aktualnie 104 wnioski znajdują się w trakcie oceny merytorycznej na kwotę dofinansowania 64 575 203,43 euro. Pierwsze umowy planowane są do

podpisania na I kwartał 2013 r. W wyniku przeprowadzonego konkursu w 2008 r. (alokacja - 21 823 525,00 euro) podpisano 46 umów o dofinansowanie na kwotę 19 261 785,27 euro (EFRR).

Łącznie od uruchomienia Programu złożono 170 wniosków o dofinansowanie na kwotę 106 584 058,39 euro, z czego w okresie sprawozdawczym złożono jeden wniosek realizowany w trybie indywidualnym na kwotę dofinansowania 2 384 348,76 euro. Od początku uruchomienia Programu zatwierdzono 52 projekty na kwotę 39 358 764,44 euro (z czego 2 na kwotę dofinansowania 1 102 995,25 euro w 2012 r.). Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 50 umów na kwotę 37 374 168,39 euro (4 umowy na kwotę dofinansowania 5 723 221,93 euro w 2012 r.), co stanowi ponad 69,85% alokacji przewidzianej na to Działanie. Od początku realizacji Programu beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 17 135 425,23 euro (z czego w okresie sprawozdawczym: 10 987 265,08 euro), co stanowi 32,02% alokacji.

Tabela 51. Projekty w ramach Działania 2.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 2.2 - Rozwój e-usług	Ilość	119	194	105	170	2	52	4	50
	Wartość Euro	74 515 435,89	118 824 939,52	65 583 814,49	106 584 058,39	1 102 995,25	39 358 764,44	5 723 221,93	37 374 168,39

Źródło: opracowanie własne

W ramach działania realizowane są następujące projekty kluczowe.

Tabela 52. Projekty kluczowe w ramach Działania 2.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Rozwój e-usług i ich dostępu dla obywateli w ramach Mazowieckiej Sieci Społeczeństwa Informatycznego „M@zowszanie”	Samorząd Województwa Mazowieckiego	5 548 321,11	4 373 732,58	2) 28.12.2010	2) 31.12.2010	2) 18.12.2012
Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej niwelowanie dwudzielności potencjału województwa	Samorząd Województwa Mazowieckiego	14 645 577,04	12 448 740,48	2) 02.09.2008	2) 10.09.2009	2) 10.08.2010 Aneks 18.10.2011 Aneks 29.05.2012
Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e – usług w policji mazowieckiej	Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu	420 572,15	357 486,33	2) 30.09.2008	2) 28.07.2009	2) 18.12.2009 Aneks - 31.12.2009
E-usługi w ochronie zdrowia	Szpital Kliniczny im. ks. Anny Mazowieckiej	1 215 194,04	932 423,73	2) 19.07.2011	2) 30.12.2011	2) 07.12.2012
Elektroniczna Platforma Wymiany i Obiegu Dokumentów Administracji Rządowej Województwa Mazowieckiego (EPWiOD)	Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie	2 805 116,19	2 384 348,76	2) 3.09.2012	2) 31.12.2012	1) II kwartał 2013

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 2.2 realizowanych jest 5 projektów kluczowych na łączną kwotę alokacji 20 496 731,88 euro. Dotychczas podpisano 4 umowy o dofinansowanie na kwotę 18 112 383,12 EFRR. W przypadku projektu *Elektroniczna Platforma Wymiany i Obiegu Dokumentów Administracji Rządowej Województwa Mazowieckiego (EPWiOD)* realizowanego przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie złożono wniosek o dofinansowanie w dniu 31.12.2012 r., który obecnie jest na etapie oceny formalnej i merytorycznej. Podpisanie umowy planowane jest na II kwartał 2013 r.

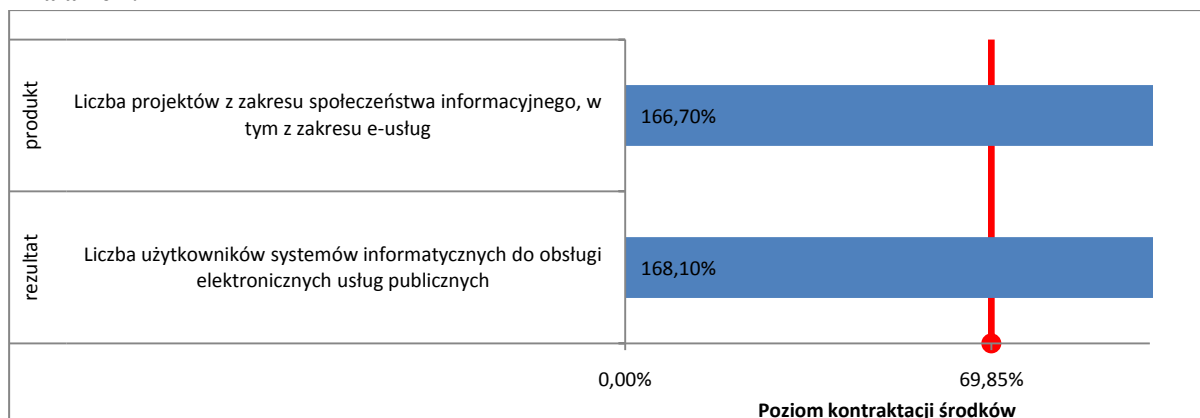
W wyniku wsparcia realizowanych inwestycji szacowany jest do osiągnięcia wskaźnik produktu:

- Liczba projektów z zakresu e-usług – 12 szt. (2 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 40% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów: 50 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.

Równolegle z zakładaną wartością wskaźnika produktu, szacowany jest do osiągnięcia wskaźnik rezultatu zapisany na poziomie działania:

- Liczba użytkowników systemów informatycznych do obsługi elektronicznych usług publicznych – 250 304 osób. (0 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 25,03% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 1 681 447 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 000 000 osób;

Wykres 37. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 2.2

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie realizowanych projektów oraz planowanych do realizacji cele założone w Programie zostaną zrealizowane. Brak ryzyka nie zrealizowania wskaźników produktu i rezultatu ich wartości docelowe zostaną w znacznym stopniu przekroczone w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Działanie 2.3 – Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP

Postęp finansowy:

W okresie sprawozdawczym w ramach działania nie przeprowadzono żadnego konkursu oraz nie planuje się w najbliższym czasie ogłaszania kolejnych. W ramach działania od początku wdrażania

Programu przeprowadzono 2 konkursy na łączną kwotę alokacji 9 742 344 euro. W ramach naborów łącznie złożono 365 wniosków aplikacyjnych na kwotę 21 864 426,41 euro. W wyniku przeprowadzonych naborów zawarto 139 umów o dofinansowanie na kwotę z EFRR 8 420 339,66 euro.

Łącznie od uruchomienia Programu w systemie KSI zarejestrowano 272 wnioski o dofinansowanie (w okresie sprawozdawczym: 3 szt.) na kwotę 19 029 547,77 euro (w okresie sprawozdawczym: 275 436,93 euro), z czego zatwierdzono do dofinansowania 160 projektów na kwotę 11 374 849,24 euro – w okresie sprawozdawczym 89 na kwotę 5 836 215,27 euro. Od początku realizacji Programu podpisano 139 umów na kwotę odpowiadającą wkładowi EFRR 8 420 339,66 euro (w okresie sprawozdawczym zawarto 74 umowy na kwotę dofinansowani z EFRR 4 277 903,07 euro), co stanowi ponad 80,46% alokacji przewidzianej na to Działanie. Do 31.12.2012 r. beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 3 849 780,75 euro, co stanowi 36,79% alokacji (w okresie sprawozdawczym wykazano wydatki w części EFRR 1 365 202,49 euro).

Tabela 53. Projekty w ramach Działania 2.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 2.3 - Technologie informacyjne i komunikacyjne dla MSP	Ilość	0	365	3	272	89	160	74	139
	Wartość Euro	0,00	21 864 426,41	275 436,93	19 029 547,77	5 836 215,27	11 374 849,24	4 277 903,07	8 420 339,66

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe.

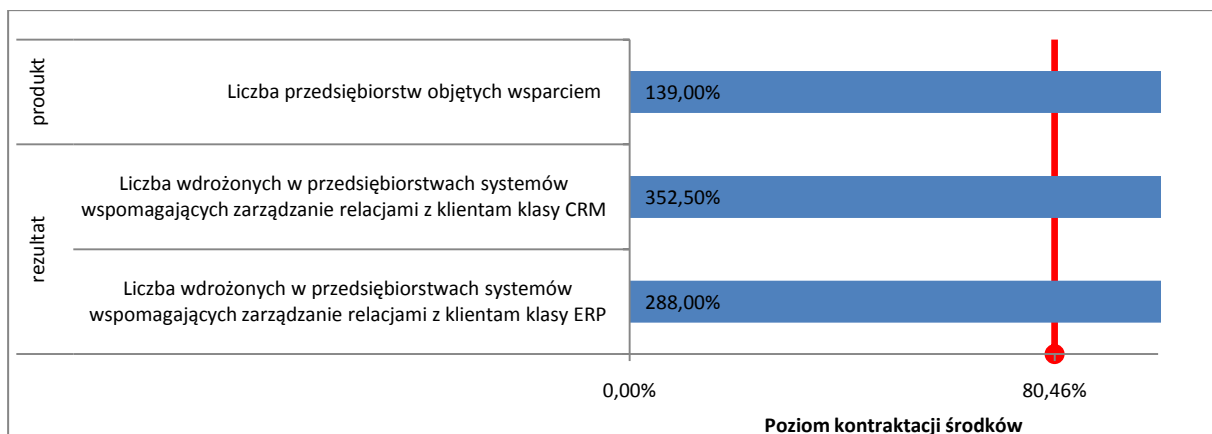
W wyniku wsparcia realizowanych inwestycji osiągnięto następujące wskaźniki produktu:

- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem – 58 szt. (38 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 58% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 139 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

Równoległe osiągnięto następujące wskaźniki rezultatu:

- Liczba wdrożonych w przedsiębiorstwach zintegrowanych systemów do zarządzania przedsiębiorstwem klasy ERP - 76 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 152% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 144 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.;
- Liczba wdrożonych w przedsiębiorstwach systemów wspomagających zarządzanie relacjami z klientem klasy CRM - 83 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 207,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 141 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.;

Wykres 38. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 2.3

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie realizowanych projektów oraz planowanych do realizacji cele założone w Programie zostaną zrealizowane. Brak ryzyka nie zrealizowania wskaźników produktu i rezultatu, gdyż ich wartości docelowe zostały w znacznym stopniu przekroczone.

3.2.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.3 Priorytet III Regionalny system transportowy

3.3.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu III jest poprawa spójności komunikacyjnej i przestrzennej województwa mazowieckiego oraz wspomaganie dyfuzji procesów rozwojowych z głównego ośrodka regionu – Warszawy oraz z ośrodków subregionalnych na pozostałe obszary województwa. W ramach Priorytetu wspierane są inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej o charakterze regionalnym i lokalnym. Na dofinansowanie III Priorytetu RPO WM 2007-2013 przyznano alokację w wysokości 548 414 472,00 euro (EFRR), co stanowi 29,35% alokacji z EFRR na Program.

Priorytet III RPO WM realizowany jest poprzez trzy działania:

1. Działanie 3.1 *Infrastruktura drogowa* - EFRR 445 826 207 euro,
2. Działanie 3.2 *Regionalny transport publiczny* - EFRR 66 164 748 euro,
3. Działanie 3.3 *Lotniska i infrastruktura lotnicza* - EFRR 36 423 517 euro.

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WM podjęła decyzję o realokowaniu środków w ramach Priorytetu: z Działania 3.1 *Infrastruktura drogowa* 8 000 000 euro oraz z Działania 3.2 *Regionalny transport publiczny* 8 286 024 euro przesunięto środki do Działania 3.3 *Lotniska i infrastruktura lotnicza* (razem 16 286 024 euro).

Od początku uruchomienia Programu w ramach Priorytetu III zostały ogłoszone dwa konkursy. Obydwa konkursy zostały ogłoszone w 2008 r., w ramach Działania 3.1 *Infrastruktura drogowa*. Pierwszy konkurs obejmował wsparcie dróg gminnych (alokacja 114 897 827 euro), natomiast drugi wsparcie dróg powiatowych (alokacja 102 739 904 euro). W pozostałych Działaniach Priorytetu przewidziano realizację projektów w trybie indywidualnym.

Łącznie w ramach Priorytetu od uruchomienia programu złożono 620 wniosków. Po ocenie formalnej 594 wniosków na kwotę dofinansowania 907 154 954,06 euro, z czego 3 wnioski na kwotę dofinansowania 71 618 922,04 euro zostało złożonych w okresie sprawozdawczym.

Do 31.12.2012 r. zatwierdzono do dofinansowania 219 projektów na łączną kwotę dofinansowania 589 960 867,03 euro, co stanowi 107,42% alokacji przewidzianej na realizację Priorytetu (3 w okresie sprawozdawczym na kwotę 67 589 578,08 euro).

W okresie sprawozdawczym odnotowano również postęp w kontraktowaniu środków. W stosunku do poprzedniego okresu wartość podpisanych umów w części EFRR wzrosła o 65 480 391,08 euro do wartości 497 512 849,57 euro, co oznacza wykorzystanie alokacji na poziomie 90,59%. Najwięcej środków zakontraktowano w ramach Działania 3.1 – 394 096 355,73 euro (EFRR), co stanowi ponad 88,39% alokacji na to działanie

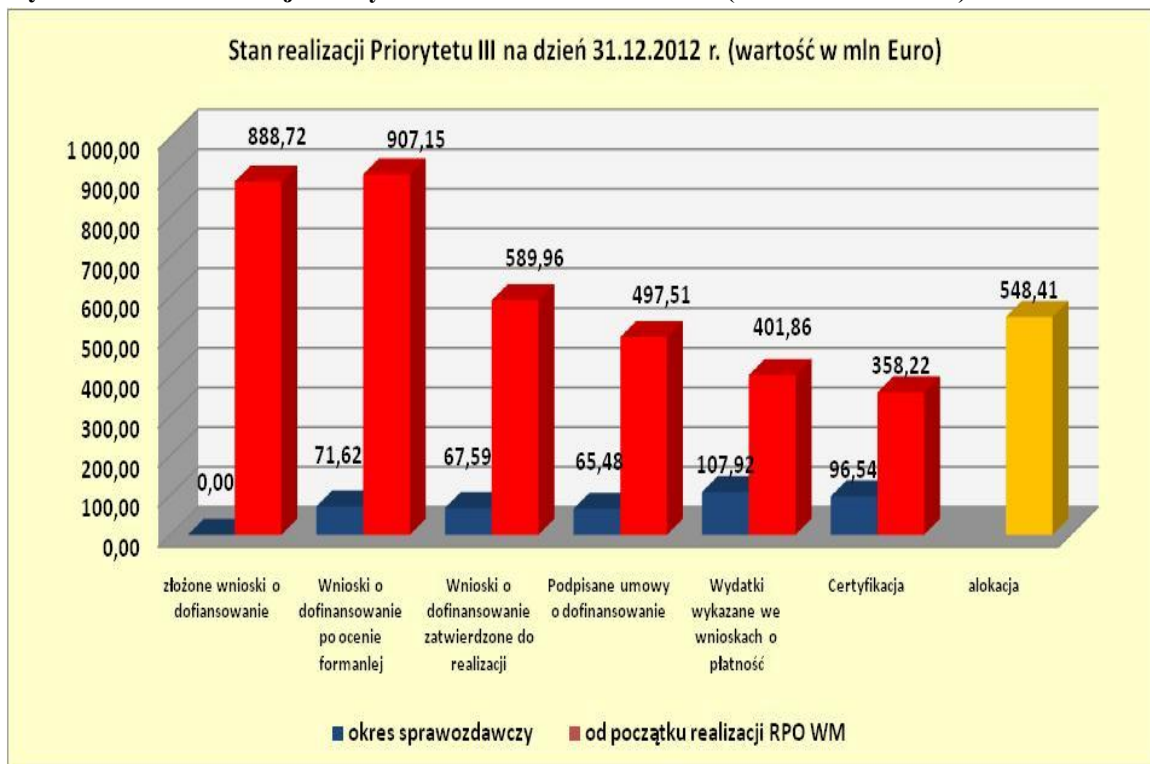
Łącznie w Priorytecie III od uruchomienia programu wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 401 855 738,89 euro pochodzące z EFRR, co stanowi 73,17% alokacji i jest to najwyższy współczynnik spośród wszystkich Priorytetów RPO WM (w okresie sprawozdawczym beneficjenci wykazali wydatki na kwotę 107 917 446,41 euro). Do końca okresu sprawozdawczego Instytucja Certyfikująca zatwierdziła deklaracje wydatków na łączną kwotę EFRR 358 217 284,49 euro, co stanowi 65,32% alokacji przeznaczonej na realizację Priorytetu III (w okresie sprawozdawczy certyfikowano wydatki na kwotę 95 542 031,32 euro).

Wykres 39. Stan realizacji Priorytetu III na dzień 31.12.2012 r. (liczba)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 40. Stan realizacji Priorytetu III na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)

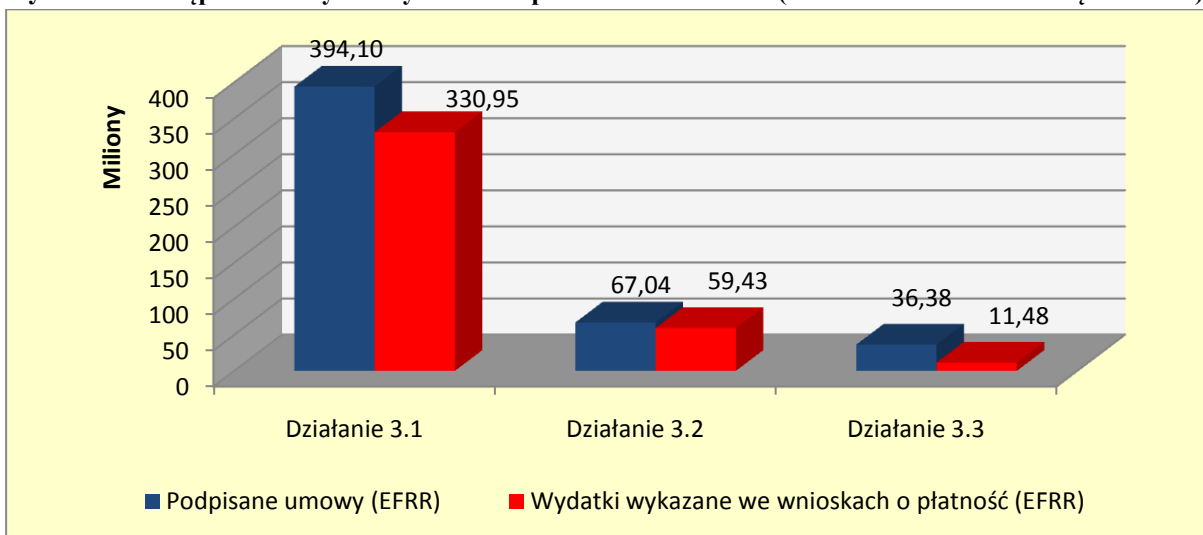

Źródło: opracowanie własne

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

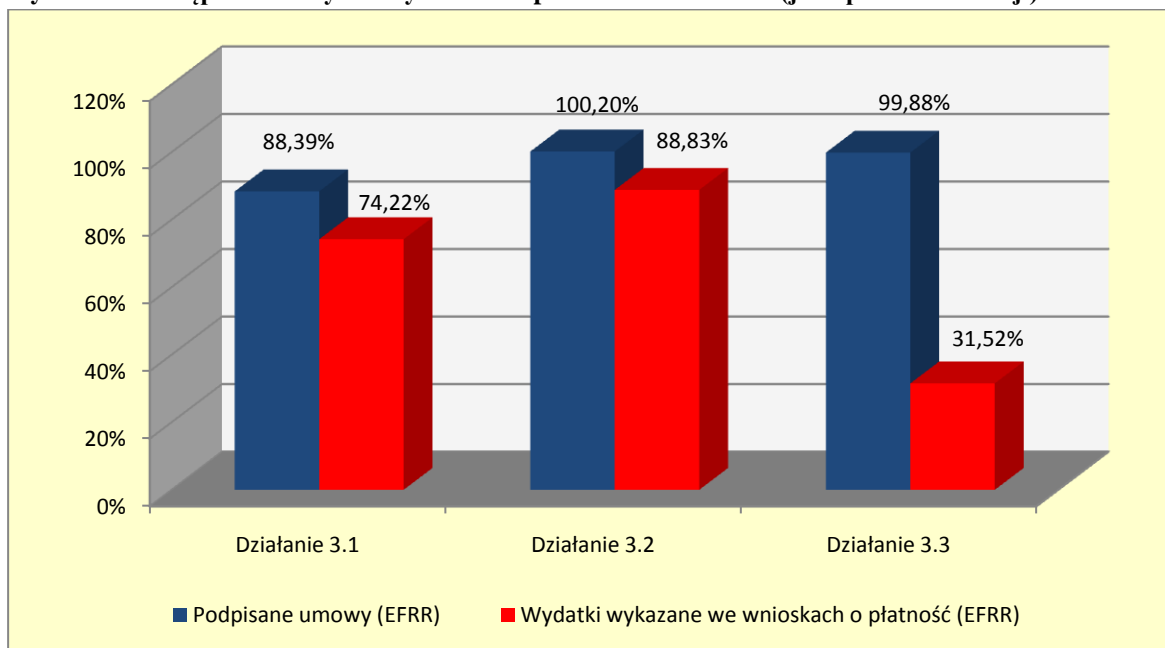
* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Wykres 41. Postęp finansowy Priorytetu III w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)

Źródło: opracowanie własne

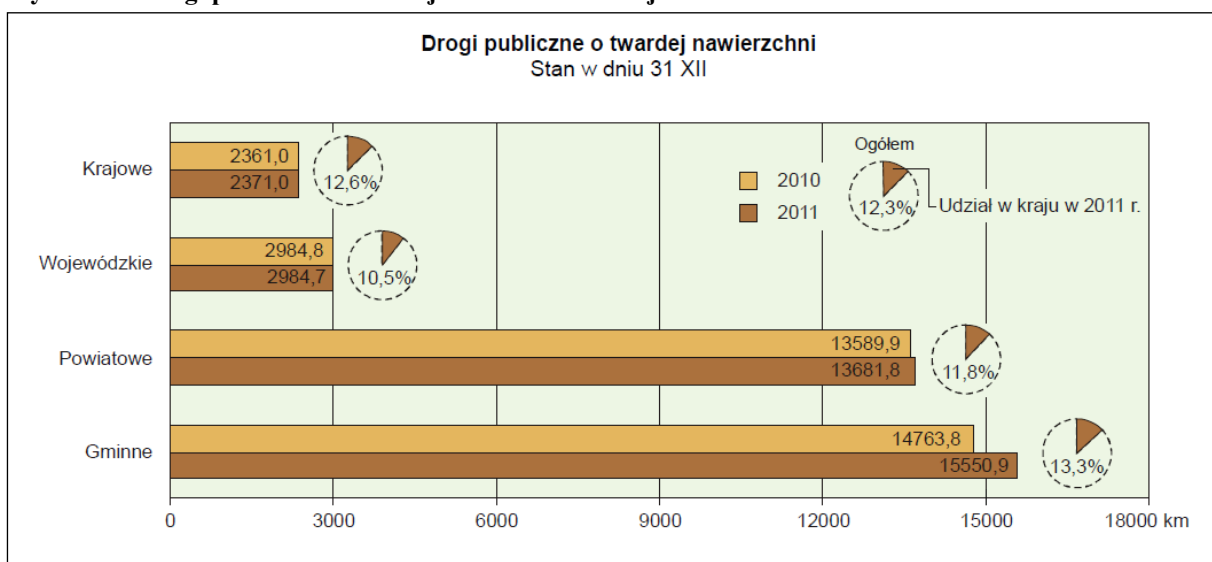
Wykres 42. Postęp finansowy Priorytetu III w podziale na działania (jako procent alokacji)

Źródło: opracowanie własne

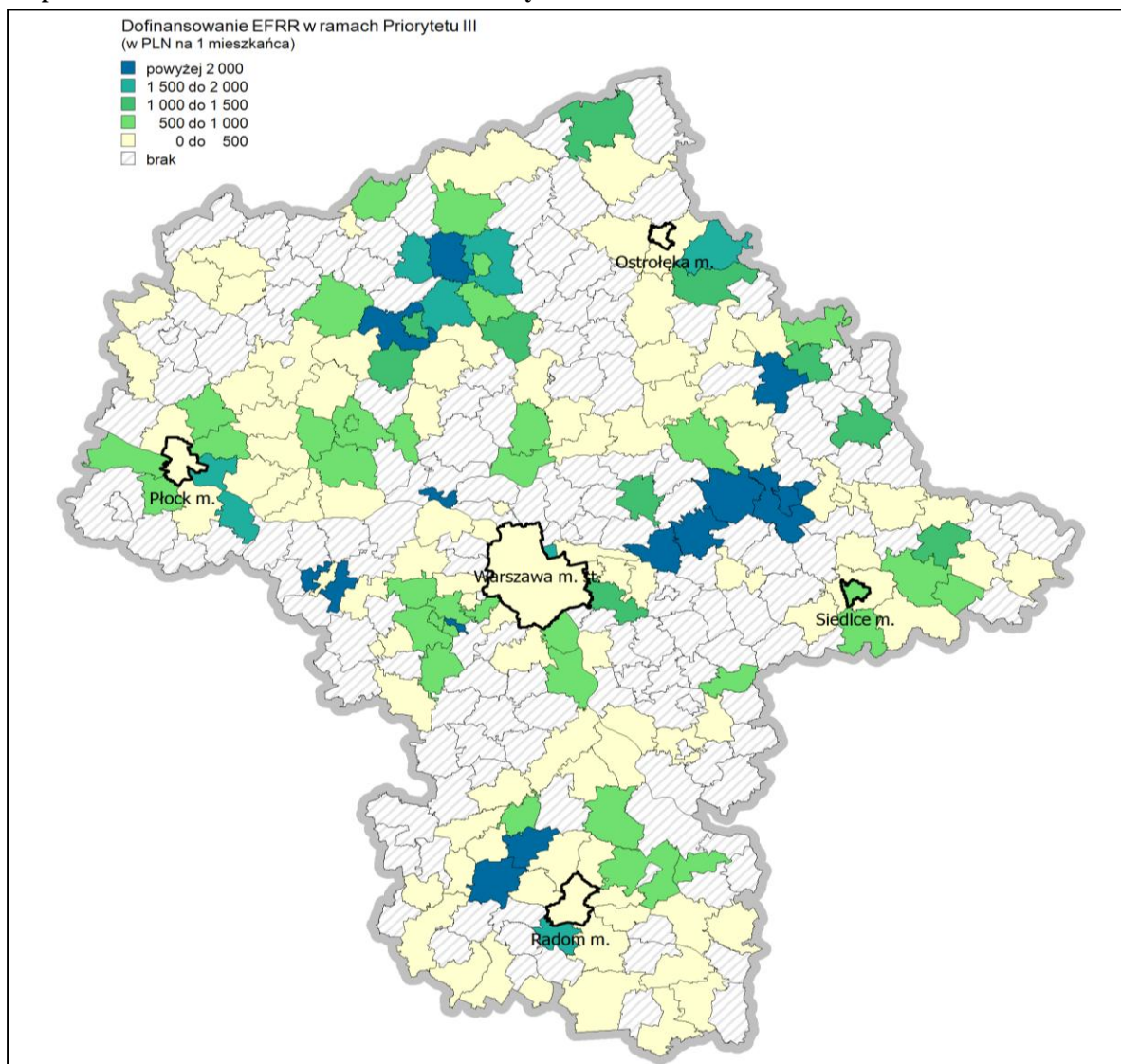
System transportowy jest jednym z najlepiej rozwijających się obszarów w Polsce. W latach 2007 – 2011 zauważalny jest znaczny postęp w budowie i rozbudowie dróg publicznych. W województwie mazowieckim w końcu 2011 r. zwiększyła się sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej o 15 pp. w stosunku do 2006 r. Jest to najlepszy wynik w skali całego kraju. Powodem dynamicznego wzrostu w budowie i modernizacji istniejących dróg publicznych spowodowany jest końcową fazą realizacji projektów z okresu finansowania 2004 – 2006 oraz realizacją projektów w obecnej perspektywie, w tym RPO WM.

Wykres 43. Drogi publiczne o twardej nawierzchni w województwie mazowieckim

Źródło: GUS

Mapa 5. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu III

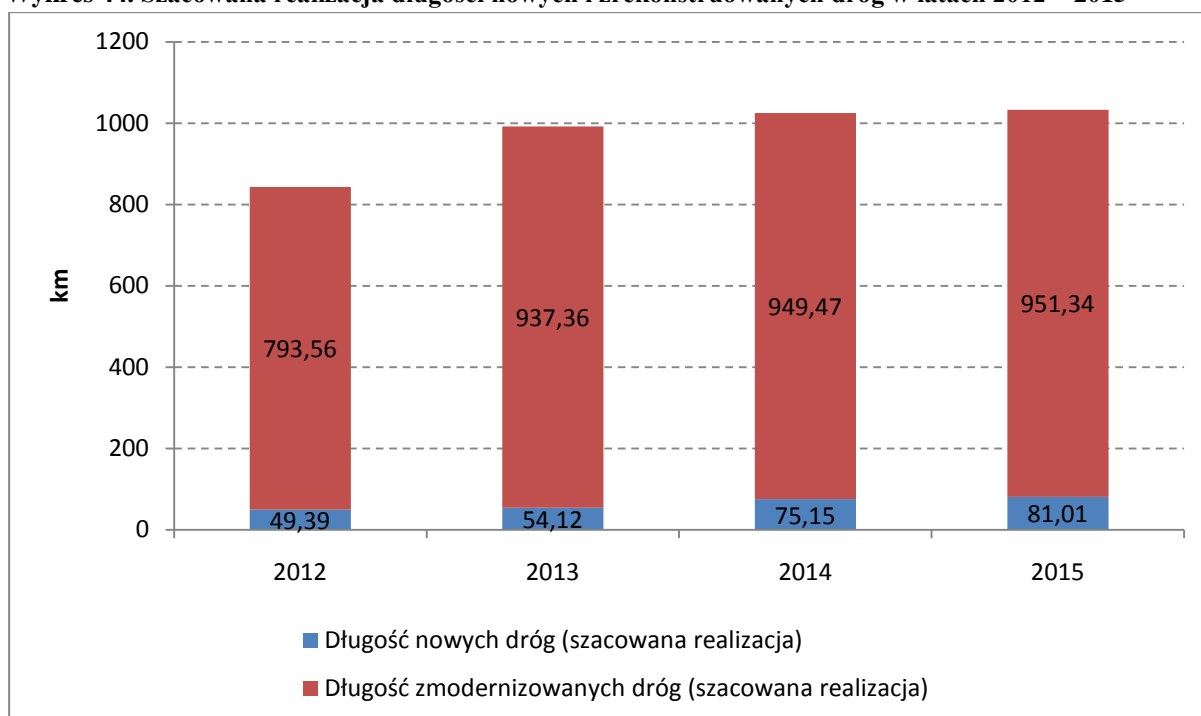

Źródło: opracowanie własne

Według danych GUS do końca 2011 r. w województwie mazowieckim istniało 29 232,7 km dróg lokalnych o twardej nawierzchni. Szacuje się, że w ramach RPOW WM wybudowanych zostanie 81,01 km dróg zarówno lokalnych jak i regionalnych, co w znacznym stopniu przyczyni się do rozwoju infrastruktury drogowej województwa mazowieckiego. Szczególną rolę w przedmiotowej dziedzinie odgrywają drogi lokalne, które poprawiają spójność komunikacyjną oraz przyczyniają się do zwiększenia mobilności pracowników dojeżdżających do miejsca pracy, przez co mają pozytywny wpływ na rynek pracy. Dodatkowo inwestycje realizowane w ramach Programu przyczynią się do zaoszczędzenia czasu w przewozach pasażerskich i towarowych o 94 356 186,15 euro/rok. Do końca 2012 r. wybudowano na terenie województwa ok. 35,62 km dróg lokalnych w ramach RPO WM, co podnosi poziom bezpieczeństwa zarówno osób zmotoryzowanych jak i pieszych. Niewątpliwie wybudowane drogi oraz rozbudowa inteligentnych systemów transportowych w ramach RPO WM mają wpływ na systematyczne zmniejszanie się liczby wypadków drogowych w województwie mazowieckim. Według danych GUS w latach 2006-2011 na terenie województwa mazowieckiego odnotowano spadek zarówno w liczbie wypadków drogowych o 22,47%, jak w liczbie ofiar śmiertelnych o 16,1%.

Ponadto, dzięki środkom finansowym z EFRR na terenie województwa do końca 2012 roku zmodernizowano 619,1 km dróg lokalnych, które również przynoszą korzyść w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego oraz obniżania liczby wypadków na terenie województwa mazowieckiego.

Wykres 44. Szacowana realizacja długości nowych i zrekonstruowanych dróg w latach 2012 – 2015

Źródło: opracowanie własne

Przewiduje się, iż do końca 2015 r. w ramach RPO WM, zostanie przebudowanych ogółem 858,11 km dróg lokalnych oraz 93,23 km dróg regionalnych. Dynamika rozwoju infrastruktury drogowej w ramach RPO WM jest tym bardziej istotna dla województwa mazowieckiego, gdyż znaczny wzrost liczby pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym (wzrost o ponad 650 000 tys. samochodów osobowych w latach 2006 – 2011) wymusza korzystania z jak najlepszych rozwiązań technicznych w celu zachowania bezpieczeństwa, które są zastosowane w realizowanych projektach w ramach Działania 3.1 (np. elementy uspokojenia ruchu, zatoki autobusowe, chodniki, oświetlenie).

Tabela 54. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet III

Obszar problemowy	Działanie 3.1	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	20	25 693 767,00
nadbużański	23	48 677 625,06
ostrołęcki	26	19 645 619,55
płocki	17	23 900 011,41
radomski	34	43 921 961,58
RAZEM	118	161 838 984,60

Źródło: opracowanie własne

*Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

Projekty realizowane w ramach Priorytetu III, wyłącznie w Działaniu 3.1 realizowane są na obszarach problemowych.

Tabela 55. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet III

Priorytet III	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 3.1	miejski	65	365 220 873,93	218 922 496,33	218 922 496,33
	wiejski	146	222 814 604,88	179 817 757,76	175 173 859,41
Działanie 3.2	miejski	4	191 871 325,59	76 987 670,77	67 035 899,99
	wiejski	-	-	-	-
Działanie 3.3	miejski	1	110 819 780,29	39 917 266,98	36 380 593,85
	wiejski	-	-	-	-
RAZEM		216	890 726 584,69	515 645 191,84	497 512 849,57

* Projekty dotyczące obszaru całego województwa

Źródło: opracowanie własne

Tabela 56. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet III

Priorytet III	Rodzaj beneficjenta	od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 3.1	jst	211	394 096 355,73
Działanie 3.2	jst	1	10 642 532,19
	przedsiębiorcy	3	56 393 367,80
Działanie 3.3	przedsiębiorcy	1	36 380 593,85

Źródło: opracowanie własne

Tabela 57. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet III

Priorytet III	Dział gospodarki	od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 3.1	17 Administracja publiczna	211	394 096 355,73
Działanie 3.2	11 Transport	4	67 035 899,99
Działanie 3.3	11 Transport	1	36 380 593,85

Źródło: opracowanie własne

Tabela 58. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet III

Priorytet III	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 3.1	Ciechanowsko-Płocki	55	121 304 116,01	78 650 082,62	78 350 366,72
	Ostrołęcko-Siedlecki	72	128 437 361,87	103 982 599,45	101 376 089,98
	Radomski	40	91 810 582,01	46 289 603,51	46 289 603,51
	M.St. Warszawa	7	157 809 210,08	101 472 440,55	101 472 440,55
	Warszawski-Wschodni	20	4 570 008,71	1 782 713,96	1 515 306,86
	Warszawski-Zachodni	20	9 170 872,51	7 209 592,06	7 148 532,58
Działanie 3.2	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	-	-	-	-
	M.St. Warszawa	4	99 148 851,13	40 525 025,58	36 042 651,57
	Warszawski-Wschodni	1	16 627 274,13	6 758 772,91	5 744 956,97
	Warszawski-Zachodni	2	1 396 801,41	580 395,28	493 335,99
Działanie 3.3	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	-	-	-	-
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	1	16 627 274,13	6 758 772,91	5 744 956,97
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
RAZEM		222	646 902 352,00	394 009 998,84	384 178 241,72

Źródło: opracowanie własne

Najwięcej projektów (pod względem ilościowym) jest realizowanych na obszarze wiejskim w ramach Działania 3.1. Ze względu na fakt, iż są to projekty dotyczące infrastruktury drogowej wszyscy beneficjenci to jednostki samorządu terytorialnego.

Analizując jednak dane pod względem wartościowym, największe środki otrzymało M. St. Warszawa 137 515 092,12 euro (EFRR), co stanowi 27,64% wszystkich środków zakontraktowanych w ramach Priorytetu III.

Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO*, a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013* i V. *Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Postępowi finansowemu towarzyszy również odpowiedni postęp rzeczowy. Dzięki zrealizowaniu projektów w ramach Priorytetu III zrealizowano następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu transportu – 161 szt. (103 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 78,54% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 216 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 205 szt., w tym:
 - infrastruktura drogowa – 160 szt. (103 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 80 % realizacji wartości docelowej; Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 211 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
 - transport publiczny – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 25% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 4 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 4 szt.
 - infrastruktura lotnicza – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 szt.
- Długość nowych dróg – 38,68 km (26,3 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 41,59% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 81,01 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 93 km, w tym:
 - lokalnych – 35,62 km (23,24 km. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 118,73% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 77,95 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 km.
 - regionalnych – 3,06 km (3,06 km. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 4,86% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3,06 km . Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 63 km.
- Długość zrekonstruowanych dróg, – 642,97 km (335,6 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 167,44% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 951,34 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 384 km w tym:
 - lokalnych – 619,09 km (335,60 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 221,10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 858,11 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 280 km.
 - regionalnych – realizacja 23,88 km (0 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 22,96% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 93,23 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 104 km.
- Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego – 11 szt. (0 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 6,29% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 175 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 175 szt.
- Pojemność zakupionego/zmodernizowanego taboru kolejowego – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 34 900 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 82 000 osób.
- Liczba nowopowstałych miejsc postojowych typu „Park&Ride” – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 626 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 800 szt.
- Liczba wybudowanych lotnisk – realizacja – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanej umowy – 1 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 szt.

Osiąganiu wskaźników produktu towarzyszy również osiągnięcie wartości wskaźników rezultatu:

- Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich i towarowych – 18 256 229,21 euro/rok (60 666 047,11 euro/rok na zakończenie 2011 r.),¹⁵ co stanowi 12,81% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 94 356 186,15 euro/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 142 500 000 euro/rok.
- Przyrost liczby ludności korzystającej z regionalnego transportu publicznego wspartego w ramach Programu – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 446 241 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 000 osób.
- Liczba osób korzystających z obiektów park&ride - 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 898 200 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 900 000 osób.
- Liczba pasażerów (porty lotnicze) – 0 osób/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 850 000 osób/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 850 000 osób/rok.

Należy podkreślić że szacowana wartości wskaźnika na podstawie podpisanych umów *Długość nowych dróg* wynosi 81,01 km, co stanowi 87,11% wartości docelowej. Zagrożenie nie osiągnięcia wartości docelowej pojawia się dopiero na poziomie podwskaźnika dotyczącego dróg regionalnych.

Problem ten wynika z metodologii obliczania wskaźnika, która została narzucona i polega na podziale dróg lokalnych i regionalnych, tj.: drogi obsługujące ruch regionalny o kategorii innej niż droga wojewódzka (np. obwodnice niektórych miast) kwalifikowane są jako drogi o charakterze lokalnym.

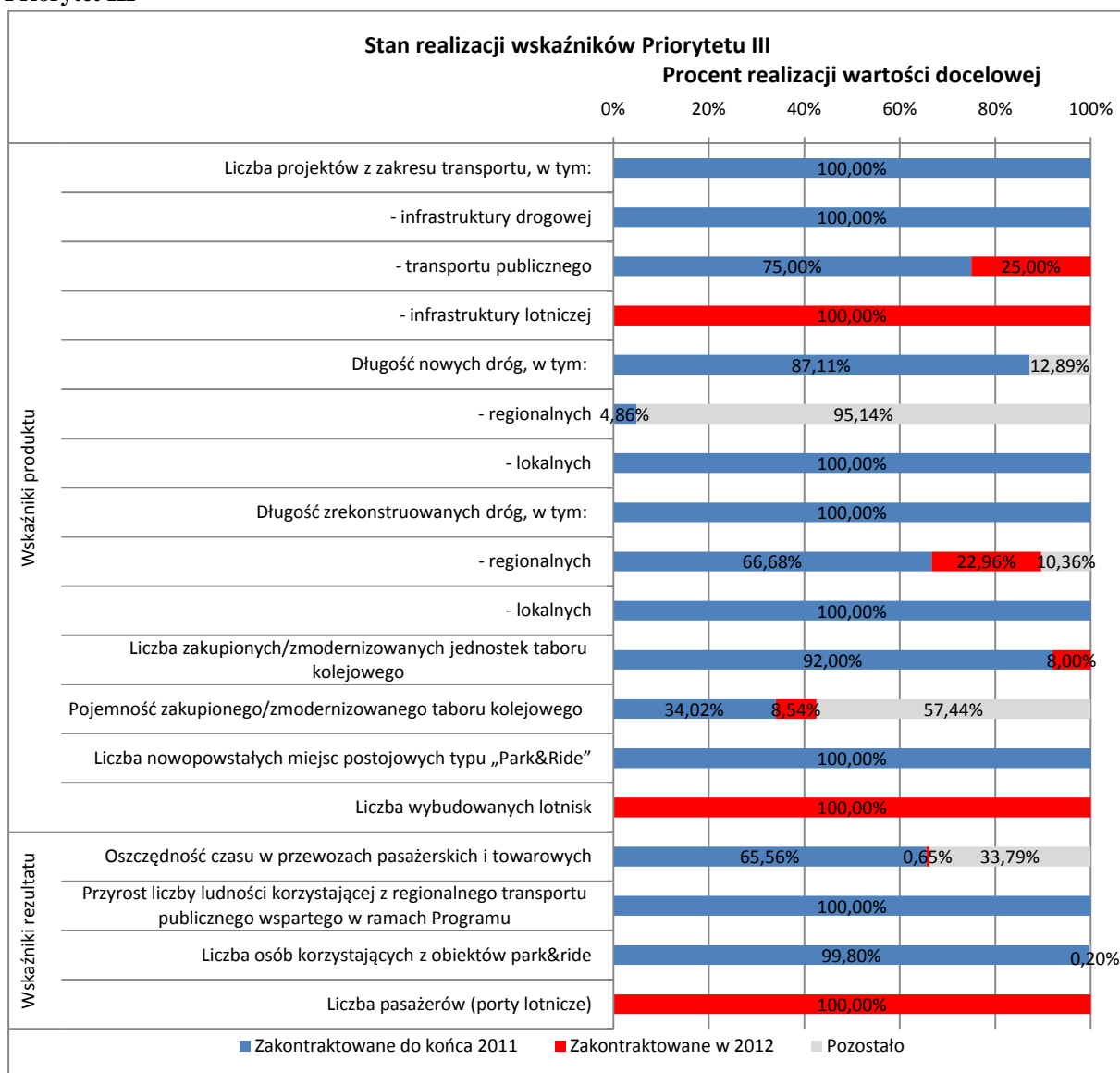
Tymczasem część dróg powiatowych łączy się z układem dróg krajowych i międzynarodowych, a poprzez pełnioną funkcję (np. obwodnice dużych miast), są to de facto drogi o charakterze regionalnym. Na podstawie obecnego podziału, jedynie drogi wojewódzkie są traktowane jako drogi regionalne, co oznacza, że w tym zakresie wspierane mogą być jedynie inwestycje realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Ponadto, projekty drogowe, których wartość przekracza próg dużego projektu, są kwalifikowane jako lokalne tylko dlatego, że nie są realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, a przez inną jednostkę samorządu terytorialnego. Tymczasem inwestycje te mają często wymiar regionalny, a nie jedynie lokalny.

Definiowanie charakteru drogi poprzez jej kategorię nie pozwala na pełne zobrazowanie wpływu środków z EFRR na poprawę spójności drogowego systemu komunikacyjnego województwa z układem krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie wymusza przeznaczanie wszystkich środków z dostosowania technicznego na projekty jednego beneficjenta (Samorządu Województwa Mazowieckiego), nie dopuszczając innych inwestycji stanowiących bezpośrednie połączenie z siecią dróg o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, a w szczególności z siecią TEN-T.

IZ RPO WM na bieżąco monitoruje postęp rzeczowy i podejmuje stosowne mające na celu eliminowanie zagrożeń, które mogłyby powodować nieosiągnięcie założonych wartości.

¹⁵ W jednej umowie nr "RPMA.03.01.00-14-028/08" przy korekcie wniosku o płatność końcową nie wpisano wartości osiągniętej dla wskaźnika. Wysłano zapytanie do beneficjenta z prośbą o korektę.

Wykres 45. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet III

Źródło: opracowanie własne

Mając powyższe na uwadze IZ RPO WM przedstawia listę projektów rezerwowych IWIPK, na której znajduje się 5 projektów z zakresu dróg wojewódzkich na łączną orientacyjną kwotę dofinansowania

z EFRR – ok. 8 468 7951 euro, których ewentualna realizacja przyczyni się do poprawy w zakresie osiągnięcia zaplanowanych wartości docelowych wskaźników dla dróg regionalnych:

- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 719 relacji Warszawa – Pruszków – Żyrardów – Kamion, na odcinku od ulicy Partyzantów do ulicy Bohaterów Warszawy w Pruszkowie;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 631 relacji Nowy Dwór Maz. – Warszawa; Rozbudowa odcinka Zielonka - granica Warszawy do przekroju dwujezdniowego;
- Droga wojewódzka nr 579 relacji Kazuń Polski - Radziejowice. Budowa zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego;
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 728 relacji Grójec - Nowe Miasto n/Pilicą - gr. Województwa, odcinek od km 0+500 do km 20+809;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 721 relacji Nadarzyn – Duchnow;

- 1) Rozbudowa odcinka w granicach miasta Piaseczno do przekroju dwujezdniowego
- 2) Przebudowa odcinka od dr. krajowej nr 7 do dr. krajowej nr 8;

Z raportu Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich dotyczącego stanu przygotowania projektów kluczowych z listy rezerwowej IWIPK dla RPO WM 2007 – 2013 z dnia 2 kwietnia 2013 r. wynika, że najbardziej zaawansowane w przygotowaniu do realizacji są projekty dot. Drogi Wojewódzkiej 631, Dróg Wojewódzkich 719 i 728 dla których planowany termin uzyskania decyzji ZRID (Zezwolenie na realizację inwestycji drogowej) to II kw. 2013 r.

Wyjaśnienia dotyczące przyczyn zagrożenia lub przekroczenia wskaźników, wskazanych przez Komisję Europejską a także innych wskaźników Priorytetowych, znajdują się w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Opis wkładu osi priorytetowej w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, cross-financing, planowana zmiana środków alokacji oraz zalecenia i rekomendacje KE i IZ RPO WM w kontekście dalszej realizacji Programu znajdują się odpowiednio w pkt. 2.2.1; 2.6.3; 2.1.6.

Działanie 3.1 – Infrastruktura drogowa

Postęp finansowy:

W ramach Działania 3.1 zostały ogłoszone dwa konkursy. Obydwa odbyły się w 2008 r.: pierwszy konkurs obejmował wsparcie dróg gminnych (alokacja 54 mln euro), natomiast drugi wsparcie dróg powiatowych (alokacja 54 mln euro).

Od początku realizacji programu pozytywnie zweryfikowano pod względem formalnym 587 projektów na łączną kwotę dofinansowania 759 206 732,17 euro, w tym w okresie sprawozdawczym 1 na kwotę 4 281 391,04 euro.

Do dnia 31.12.2012 r. zatwierdzono do dofinansowania 214 projektów na kwotę 471 246 177,66 euro, w tym w okresie sprawozdawczym 1 na kwotę 252 047,08 euro. Podpisano umowy dla 211 projektów na kwotę EFRR 394 096 355,73 euro (w tym 2 w okresie sprawozdawczym na kwotę EFRR 6 345 907,01 euro). Wartość dofinansowania EFRR w umowach zawartych do końca okresu sprawozdawczego wynosi ok. 88,39 % alokacji 2007-2013 przeznaczonej na to Działanie.

W ramach wszystkich podpisanych umów rozliczono wydatki na kwotę 330 947 696,59 euro (EFRR), co stanowi 74,22% alokacji przewidzianej na realizację Działania.

W ramach Działania 3.1 realizowanych jest czternaście projektów kluczowych o wartości z EFRR 211 413 336,43 euro. Z wszystkimi beneficjentami zostały podpisane umowy o dofinansowanie.

Tabela 59. Projekty w ramach Działania 3.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa	Ilość	0	615	1	587	1	214	2	211
	Wartość Euro	0,00	783 733 791,14	4 281 391,04	759 206 732,17	252 047,08	471 246 177,66	6 345 907,01	394 096 355,73

Źródło: opracowanie własne

W ramach działania przewidziane są do realizacji następujące projekty kluczowe:

Tabela 60. Projekty kluczowe w ramach Działania 3.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 617 relacji Przasnysz – Ciechanów, na całej długości, tj. od km 0+000 do km 23+885	Samorząd Województwa Mazowieckiego	14 465 074,03	11 888 313,46	2) 7.04.2009	2) 25.09.2009	2) 16.09.2010 Aneks - 15.05.2012
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 637 relacji Warszawa - Węgrów, na odc. Od km 44+000 do km 79+362	Samorząd Województwa Mazowieckiego	31 029 874,66	26 375 393,46	2) 19.10.2010 Aneks - 29.11.2010	2) 15.12.2010	2) 08.11.2011 Aneks - 30.10.2012
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 724 relacji Warszawa - Góra Kalwaria wraz z przebudową mostu przez rzeki Jeziorki w m. Konstancin Jeziorna	Samorząd Województwa Mazowieckiego	13 489 013,58	10 908 855,16	2) 06.07.2010	2) 20.08.2010	2) 28.06.2011
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 732 relacji Stary Gózd - Przytyk, na całej długości, tj. od km 0+000 do km 16+580	Samorząd Województwa Mazowieckiego	13 511 661,21	10 616 263,46	2) 07.04.2009	2) 25.09.2009	2) 15.06.2010 Aneks - 21.09.2010 Aneks - 18.12.2012
Budowa drogi wojewódzkiej nr 627 na odc. od km 57+722 do km 60+778 wraz z budową mostu przez rzekę Bug oraz rozbiórką starego mostu	Samorząd Województwa Mazowieckiego	20 010 300,52	16 061 369,15	2) 03.02.2009	2) 31.03.2009	2) 01.12.2009 Aneks - 16.03.2010 Aneks - 22.02.2011
Budowa skrzyżowania drogi krajowej nr 2 z Trasą Siekierkowską.	Miasto Stołeczne Warszawa	38 782 415,55	27 195 052,46	2) 30.09.2008	2) 30.06.2009	2) 2.09.2009 Aneks - 19.02.2010 Aneks - 24.05.2011 Aneks - 17.10.2011 Aneks - 30.12.2011 Aneks - 30.07.2012
Budowa wewnętrznej obwodnicy miasta Siedlce	Miasto Siedlce	14 279 437,61	12 137 521,97	2) 20.10.2008 Aneks - 28.05.2010	2) 28.05.2010	2) 28.12.2010 Aneks - 12.09.2012
Budowa obwodnicy południowej w Radomiu	Miasto Radom	45 615 285,08	10 062 731,89	2) 30.09.2008 Aneks - 16.06.2010	2) 30.06.2010	2) 20.10.2010 Aneks - 08.11.2011
Poprawa regionalnego systemu transportowego przez budowę w Ciechanowie pętli łączącej drogi krajowe nr 50 i 60, drogi wojewódzkie nr 617 i 615 oraz siedem dróg powiatowych	Gmina Miejska Ciechanów	47 797 163,79	24 897 480,96	2) 30.09.2008 Aneks - 28.04.2010 Aneks - 23.07.2010	2) 30.09.2010	2) 12.11.2010 Aneks - 18.10.2012
Przebudowa ul. Modlińskiej na odc. od Mostu Grota Roweckiego	Miasto Stołeczne Warszawa	29 391 970,50	19 875 722,71	2) 16.02.2010 Aneks - 28.04.2010	2) 29.06.2010	2) 23.11.2010 Aneks - 26.07.2011 Aneks - 30.12.2011

do mostu nad Kanalem Żerańskim						Aneks - 09.10.2012
Budowa ul. Nowolazurowej na odcinku od Al. Jerozolimskich do Trasy AK - Zadanie A od Al. Jerozolimskich do ul. ks. Juliana Chrościckiego	Miasto Stołeczne Warszawa	54 081 549,05	27 689 547,51	2) 16.02.2010 Aneks - 28.04.2010 Aneks - 23.07.2010	2) 30.07.2010	2) 19.11.2010 Aneks - 05.12.2011 Aneks - 15.10.2012
Modernizacja wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Powązkowskiej	Miasto Stołeczne Warszawa	8 352 458,64	5 969 262,38	2) 16.02.2010 Aneks - 28.04.2010	2) 30.04.2010	2) 27.08.2010 Aneks - 30.09.2010 Aneks - 31.01.2011 Aneks - 31.03.2011
Rozbudowa ulicy Otolińskiej w Płocku wraz z brakującą infrastrukturą	Miasto Płock	11 452 093,90	6 037 431,76	2) 28.07.2010 Aneks - 30.09.2010	2) 30.11.2010	2) 13.05.2011 Aneks - 23.07.2012 Aneks - 23.11.2012
Odbudowa dróg gminnych: G5, G9, G30, G37, G38, G39, G42, G45, uszkodzonych w wyniku powodzi 2010 r. na terenie gminy Słubice	Gmina Słubice	1 998 522,38	1 698 390,10	2) 10.06.20.2011	2) 30.06.2011	2) 25.11.2011 Aneks - 09.12.2011 Aneks - 12.01.2012 Aneks - 27.04.2012 Aneks - 31.10.2012

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

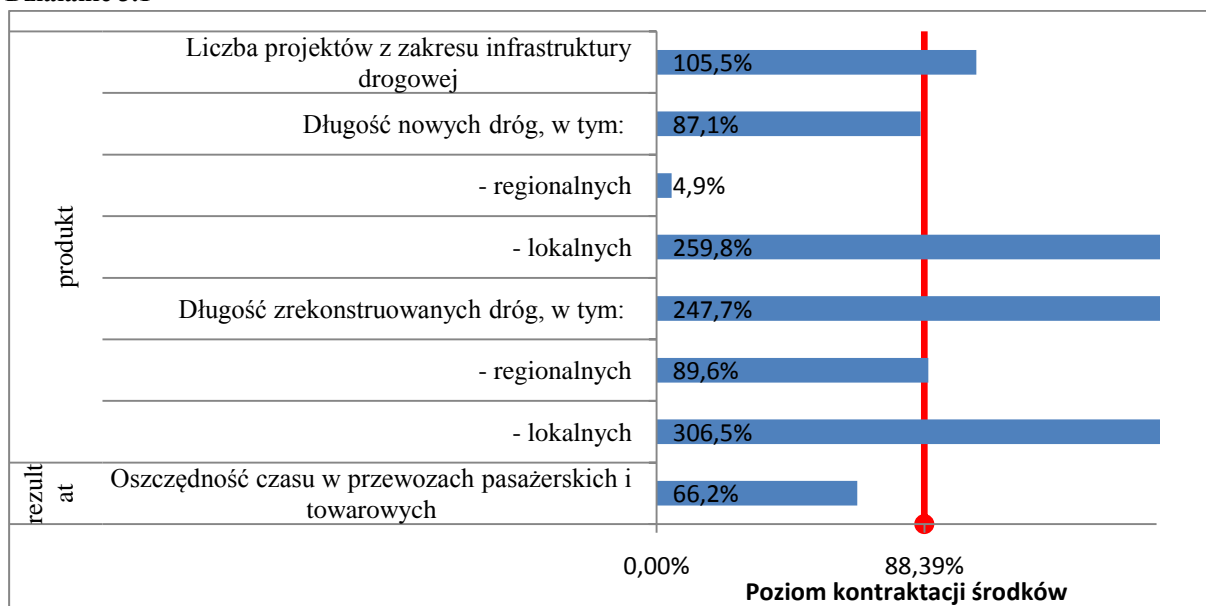
W ramach Działania 3.1 osiągnięto następujące wskaźniki produktu:

- Liczba projektów z zakresu infrastruktury drogowej – 160 szt. (103 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 80% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 211 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.;
- Długość nowych dróg – 38,68 km (26,3 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 41,59% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 81,01 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 93 km, w tym:
 - lokalnych – 35,62 km (23,24 km. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 118,73% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 77,95 km . Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 km.
 - regionalnych – 3,06 km (3,06 km. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 4,9% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3,06 km . Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 63 km.
- Długość zrekonstruowanych dróg, – 642,97 km (335,6 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 167,44% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 951,34 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 384 km w tym:
 - lokalnych – 619,09 km (335,60 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 221,10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 858,11 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 280 km.
 - regionalnych – realizacja 23,88 km (0 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 22,96% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 93,23 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 104 km.

Równoległe z osiągnięciem wskaźników produktu możliwe jest wykazanie wskaźnika rezultatu przypisanego do Działania 3.1:

- Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich i towarowych – 18,26 mln EUR/rok (60,67 mln EUR/rok na zakończenie 2011 r.)¹⁶, co stanowi 12,81% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 94,36 mln EUR/rok . Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 142,5 mln EUR/rok.

Wykres 46. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 3.1

Źródło: opracowanie własne

Działanie 3.2 – Regionalny transport publiczny

Postęp finansowy:

W ramach Działania 3.2 realizowane są wyłącznie projekty w trybie indywidualnym. Wynika to z celów działania zakładających wsparcie transportu publicznego o charakterze regionalnym. Beneficjentami w działaniu są: Koleje Mazowieckie sp. z o.o. i Warszawska Kolej Dojazdowa sp. z o.o., które świadczą na podstawie umowy ramowej usługi w zakresie regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich oraz Miasto Stołeczne Warszawa realizujące projekt pn. „Budowa parkingów strategicznych „Parkuj i Jedź” (Park & Ride) – II etap”. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano umowy/wydano decyzję dla wszystkich czterech projektów na kwotę 67 035 899,99 euro (EFRR), z czego w okresie sprawozdawczym podpisano jedną umowę na kwotę 22 753 890,22 euro (EFRR). Łącznie od uruchomienia Programu, beneficjenci przedstawili w ramach tego Działania wydatki na kwotę 59 427 111,27euro, tj. 88,83% przewidzianej alokacji.

¹⁶ W jednej umowie nr "RPMA.03.01.00-14-028/08" przy korekcie wniosku o płatność końcową nie wpisano wartości osiągniętej dla wskaźnika. Wysłano zapytanie do beneficjenta z prośbą o korektę.

Tabela 61. Projekty w ramach Działania 3.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 3.2 - Regionalny transport publiczny	Ilość	0	4	1	5*	1	4	1	4
	Wartość Euro	0,00	68 020 854,66	26 769 282,61	88 789 854,39	26 769 282,61	78 146 440,98	22 753 890,22	67 035 899,99

* W związku z wnioskowaną przez beneficjenta zmianą wartości dofinansowania projektu, wniosek złożony oraz oceniany dwukrotnie

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania realizowane są 4 projekty kluczowe

Tabela 62. Projekty kluczowe w ramach Działania 3.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Zakup 11 nowych, dwukabinowych lokomotyw elektrycznych przeznaczonych do prowadzenia składów pociągów pasażerskich zmiennokierunkowych, złożonych z wagonów typu push-pull ze świadczeniem usług serwisowych w okresie czterech lat od daty przekazania każdej lokomotywy oraz przeszkoleniem pracowników zamawiającego	Koleje Mazowieckie - KM Sp.z o.o.	50 357 930,81	16 404 606,67	2) 06.07.2009 Aneks - 29.04.2010	2) 30.04.2010	2) 26.07.2010 Aneks - 06.09.2010 Aneks - 30.11.2012
Modernizacja elektrycznych zespołów trakcyjnych	Koleje Mazowieckie - KM Sp.z o.o.	49 881 822,40	17 234 870,91	2) 06.07.2009 Aneks - 29.04.2010	2) 30.04.2010	2) 26.07.2010
Budowa parkingów strategicznych „Parkuj i Jedź” (Park & Ride) – II etap	Miasto Stołeczne Warszawa	22 252 325,16	10 642 532,19	2) 30.09.2008 Aneks - 29.06.2010	2) 30.06.2010	2) 22.06.2011
Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym	Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o.	69 379 247,22	22 753 890,22	2) 04.05.2011 Aneks - 09.09.2011	2) 30.12.2011	2) 12.07.2012

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Podpisane umowy pozwoliły osiągnąć wartości następujących wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu transportu publicznego – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 r.), co stanowi 25% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 4 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 4 szt.;
- Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego – 11 szt. (0 km na zakończenie 2011 r.), co stanowi 6,29% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja

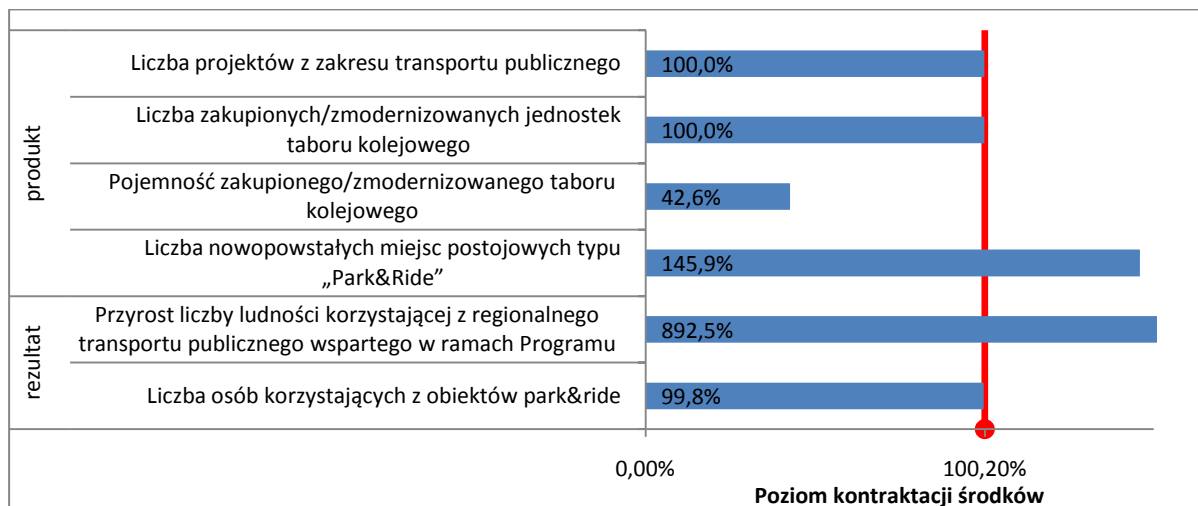
na podstawie obecnie podpisanych umów – 175 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 175 szt.

- Pojemność zakupionego/zmodernizowanego taboru kolejowego – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 34 900 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 82 000 osób.
- Liczba nowopowstałych miejsc postojowych typu „Park&Ride” – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 626 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 800 szt.

Równoległe z osiągnięciem wskaźnika produktów, osiągnane są wskaźniki rezultatu:

- Przyrost liczby ludności korzystającej z regionalnego transportu publicznego wspartego w ramach Programu – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 446 241 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 000 osób.
- Liczba osób korzystających z obiektów park&ride - 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 898 200 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 900 000 osób.

Wykres 47. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 3.2

Źródło: opracowanie własne

Działanie 3.3 Lotniska i infrastruktura lotnicza

Postęp finansowy:

W ramach działania realizowany jest jeden projekt kluczowy pt. *Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)*. W okresie sprawozdawczym IZ RPO WM podjęła decyzję o realokowaniu środków w ramach Priorytetu: z Działania 3.1 *Infrastruktura drogowa* 8 000 000 euro oraz z Działania 3.2 *Regionalny transport publiczny* 8 286 024 euro przesunięto środki do Działania 3.3 *Lotniska i infrastruktura lotnicza* (razem 16 286 024 euro).

Podpisano umowę/aneks z beneficjentem na kwotę EFRR 36 380 593,85 euro, co stanowi 99,88% alokacji na działanie. Łącznie od uruchomienia Programu beneficjent przedstawił w ramach tego Działania wydatki na kwotę 11 480 931,03 euro, tj. 31,52 % przewidzianej alokacji.

Szczegółowe informacje nt. przedmiotowego projektu znajdują się w pkt. 5. *Duże projekty*.

Tabela 63. Projekty realizowane w ramach Działania 3.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 3.3 - Lotniska i infrastruktura lotnicza	Ilość	0	1	1	2*	1	1	1	1
	Wartość Euro	0,00	36 961 775,04	40 568 248,39	59 158 367,51	40 568 248,39	40 568 248,39	36 380 593,85	36 380 593,85

* W związku z wnioskowaną przez beneficjenta zmianą wartości dofinansowania projektu, wniosek złożony oraz oceniany dwukrotnie.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 64. Projekty kluczowe realizowane w ramach Działania 3.3

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki).	Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin Sp. z o. o.	110 819 780,29	36 380 593,85	2) 30.09.2008 Aneks - 22.07.2010	2) 06.04.2012	2) 10.10.2012 Aneks - 19.12.2012 r.

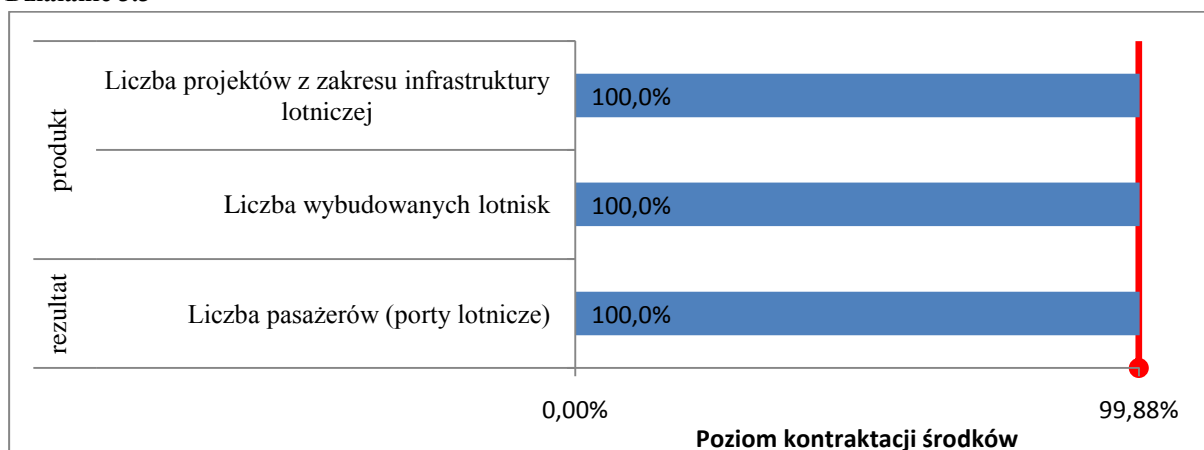
Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Realizacja projektu pozwoli osiągnąć dwa wskaźniki produktu zapisane w Działaniu 3.3

- Liczba projektów z zakresu infrastruktury lotniczej – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 szt.. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. – 1 szt.
- Liczba wybudowanych lotnisk – 0 szt.. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. – 1 szt.
- Liczba pasażerów (porty lotnicze)- 0 osób/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –1 850 000,00 osób/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. – 1 850 000,00 osób/rok

Wykres 48. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 3.3

Źródło: opracowanie własne

3.3.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Ze względu na charakter informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.4 Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka

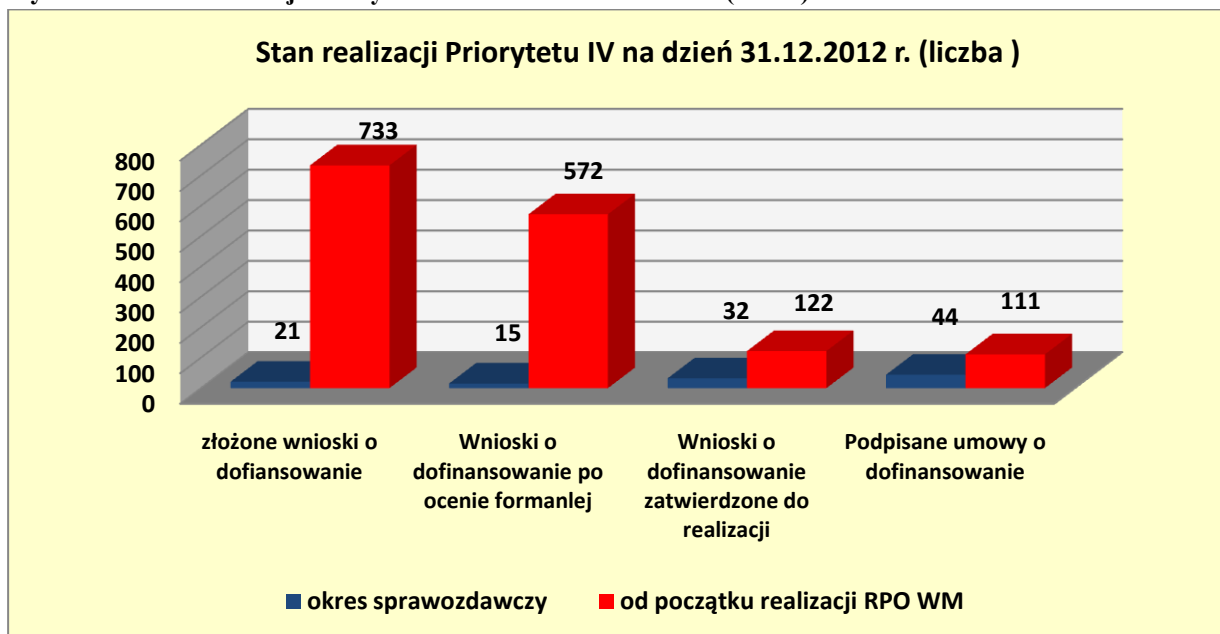
3.4.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu IV jest poprawa środowiska naturalnego województwa mazowieckiego. W ramach Priorytetu realizowane są projekty mające pozytywny wpływ na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej, przy wykorzystaniu synergii pomiędzy ochroną zasobów naturalnych i wzrostem gospodarczym.

Na dofinansowanie Priorytetu IV przyznano alokację 215 301 647 euro, co stanowi 11,52% alokacji EFRR przewidzianej na realizację Programu.

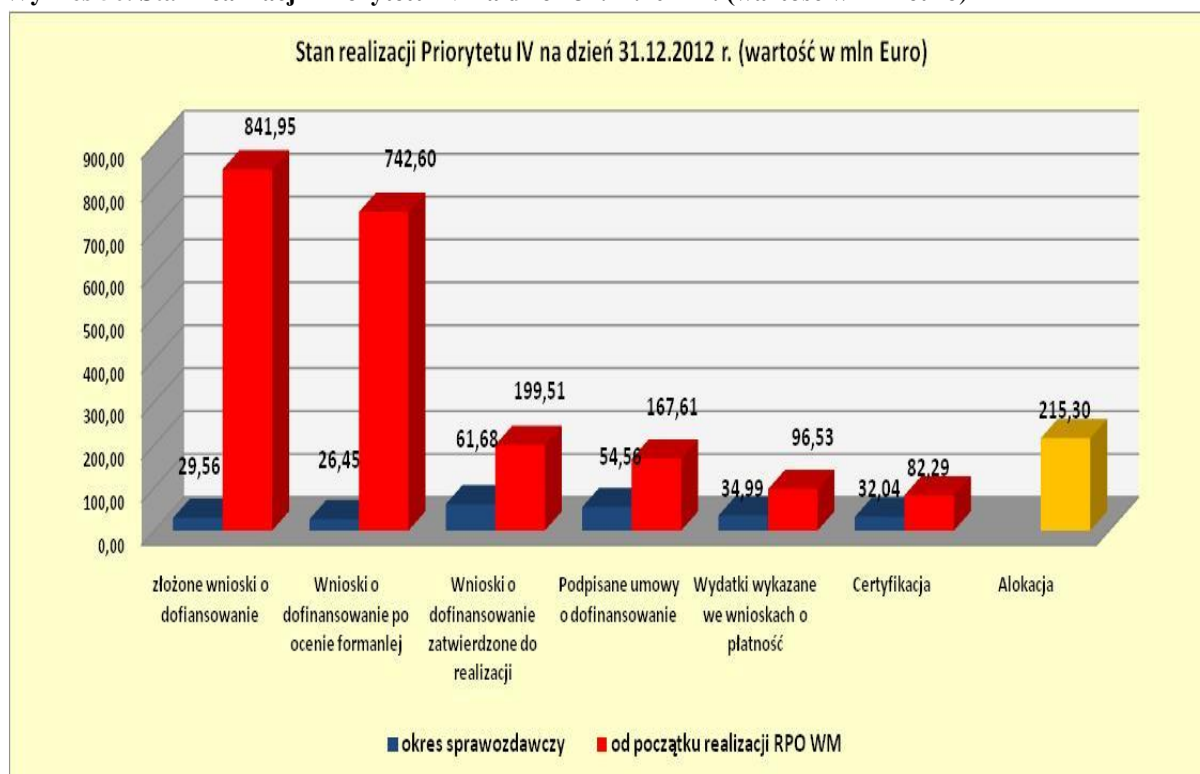
Do końca okresu sprawozdawczego w ramach Priorytetu przeprowadzono 8 konkursów na łączną kwotę alokacji 164 808 433 euro. Ponadto, jeden konkurs w ramach Działania 4.2 ogłoszony został pod koniec 2012 r., którego rozstrzygnięcie będzie opisane w 2013 r. W ramach Priorytetu zatwierdzono do realizacji 8 projektów kluczowych na kwotę dofinansowania 35 578 984,50 euro (EFRR). Dwa projekty są w trakcie oceny formalnej na kwotę 2 481 808,73 euro oraz dwa projekty są oceniane pod względem merytorycznym na kwotę 3 696 439,49 euro.

Wykres 49. Stan realizacji Priorytetu IV na dzień 31.12.2012 r. (liczba)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 50. Stan realizacji Priorytetu IV na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

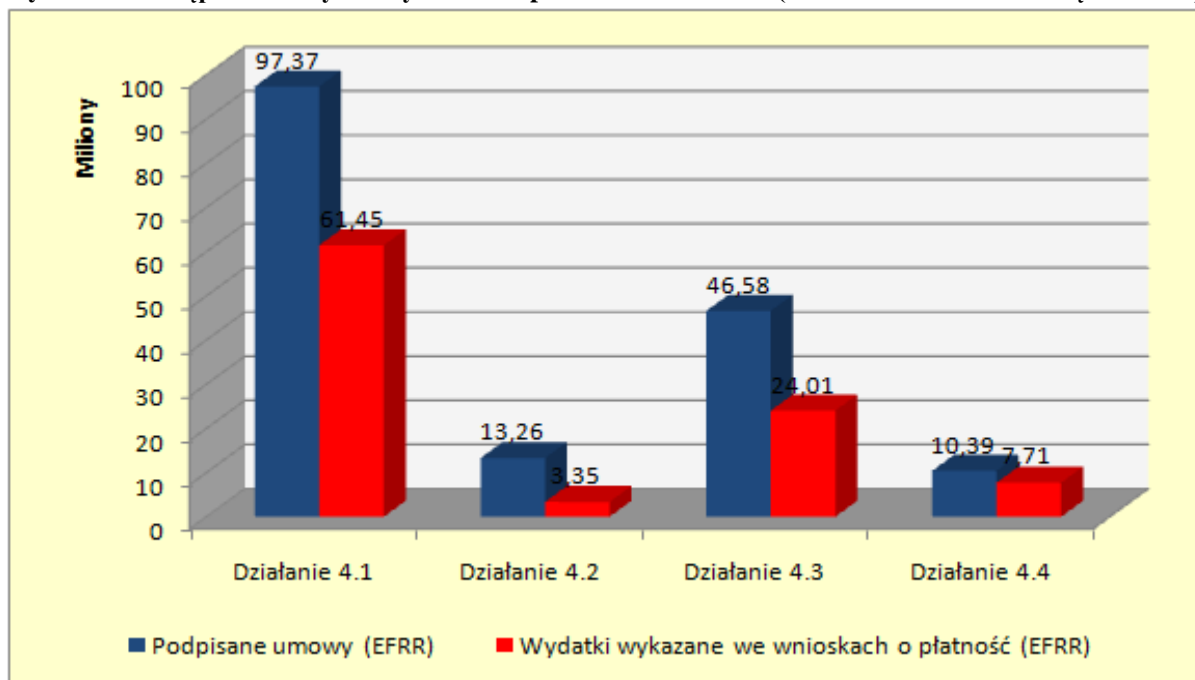
* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Źródło: opracowanie własne

Łącznie po ocenie formalnej w Priorytecie IV zarejestrowano w systemie KSI 572 wniosków na kwotę dofinansowania 742 598 110,57 euro. Do 31.12.2012 roku zatwierdzono do realizacji 122 projekty o łącznej wartości dofinansowania 199 513 634,94 euro z czego 32 projekty w okresie

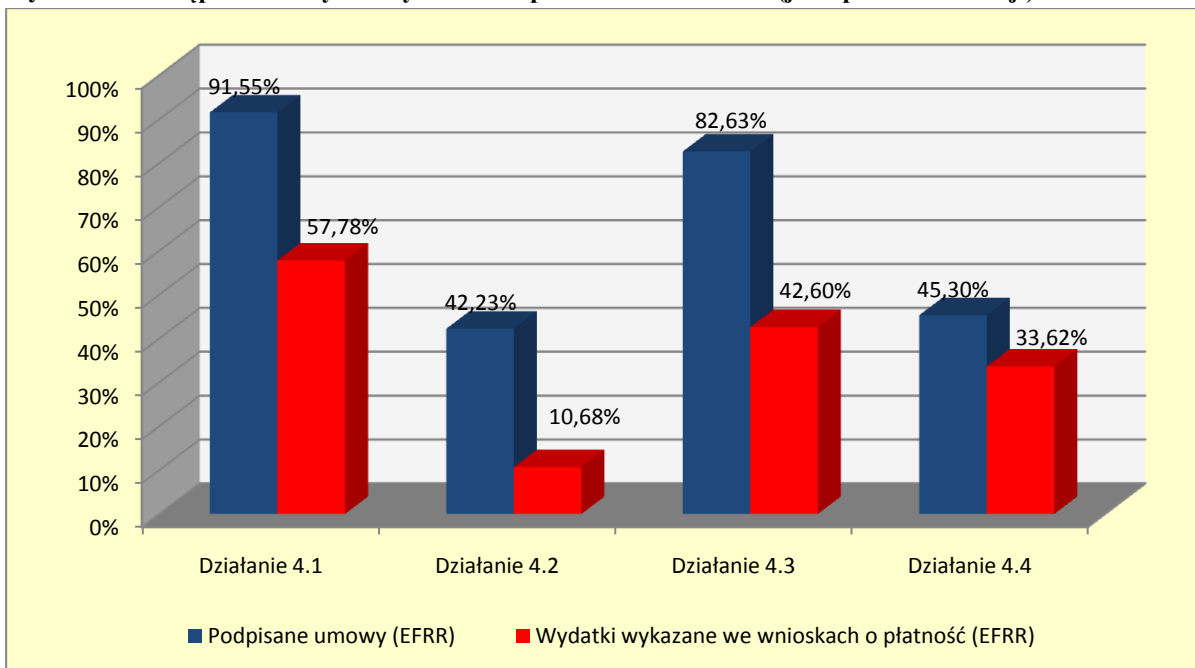
sprawozdawczym na kwotę 61 678 484,77 euro. Najwięcej projektów zatwierdzono do dofinansowania w ramach Działania 4.3 – 51 projektów na kwotę 40 681 688,93 euro.

Wykres 51. Postęp finansowy Priorytetu IV w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 52. Postęp finansowy Priorytetu IV w podziale na działania (jako procent alokacji)

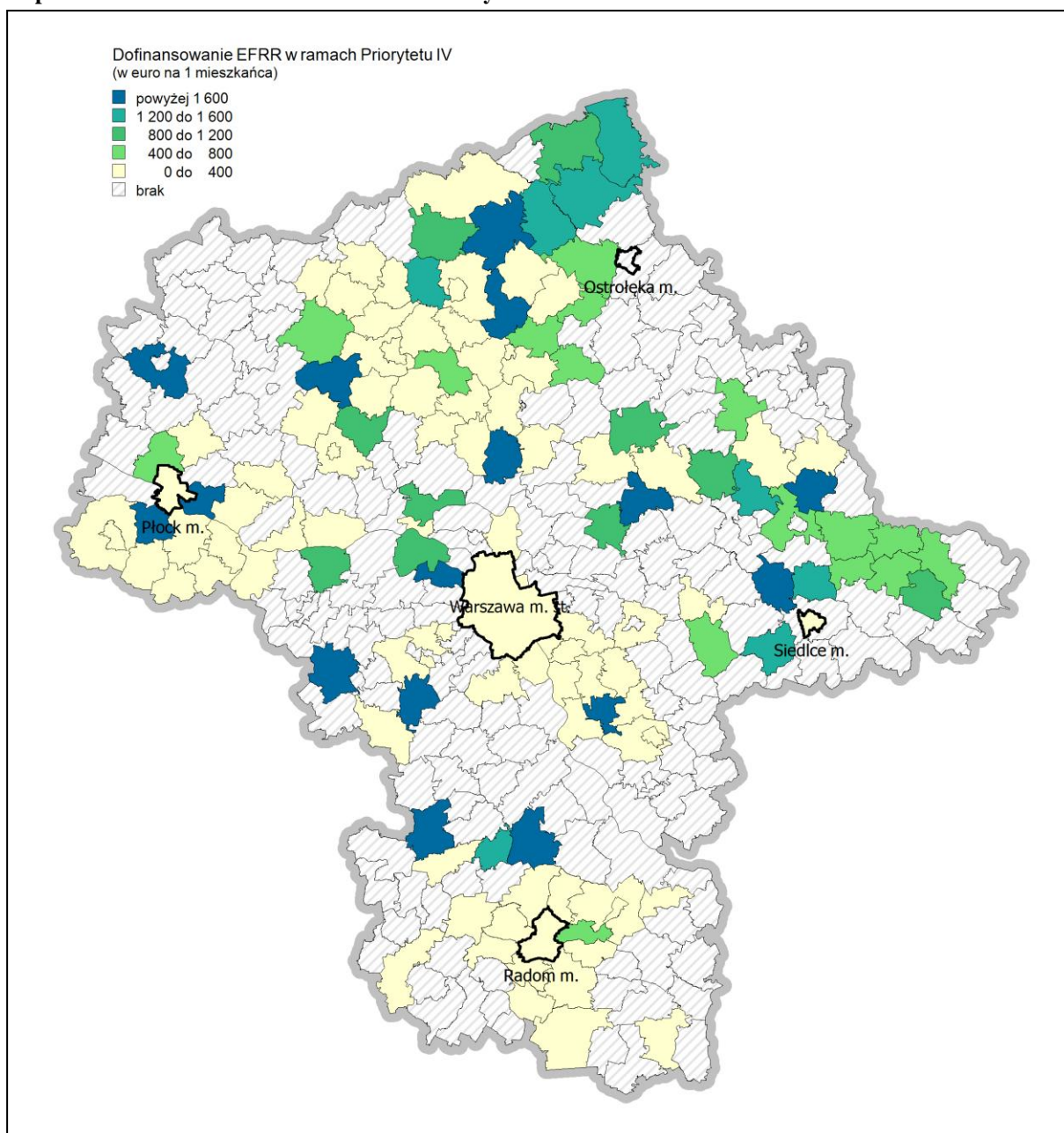
Źródło: opracowanie własne

Od uruchomienia RPO WM dotychczas podpisano 111 umów o wartości dofinansowania 172 223 959,61 euro, w tym 167 605 372,98 euro pochodzące z EFRR. Stanowi to ponad 77,21 % alokacji przewidzianej na realizację tego Priorytetu. Należy stwierdzić, iż jest to znaczący postęp w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, gdyż umowy zawierane w obecnym stanowią

prawie 40% wszystkich dotychczas podpisanych umów. Do końca okresu sprawozdawczego największą liczbę podpisanych umów zanotowano w ramach Działania 4.3 – 46 umów, o wartości dofinansowania z EFRR w wysokości 46 578 295,70 euro. Drugim działaniem wyróżniającym się pod względem liczby podpisanych umów jest Działanie 4.1, w którym zawarto 40 umów o wartości dofinansowania z EFRR w wysokości 97 370 396,48 euro. Od początku realizacji Programu beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 96 526 710,67 euro (z czego w okresie sprawozdawczym: 34 992 975,38 euro), co stanowi 44,47% alokacji przewidzianej w ramach Priorytetu IV .

W ramach Priorytetu IV od uruchomienia Programu IC zatwierdziła deklaracje wydatków na kwotę 82 287 497,71 euro (EFRR), co stanowi 38,22% alokacji na Priorytecie.

Mapa 6. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu IV

Źródło: opracowanie własne

Tabela 65. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet IV

Priorytet IV	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 4.1	miejski	3	14 388 393,68	10 068 716,45	10 068 716,45
	wiejski	37	129 409 723,96	87 301 680,03	87 301 680,03
Działanie 4.2	miejski	3	27 174 131,76	11 308 026,40	10 019 215,62
	wiejski	6	4 523 595,46	3 469 183,90	3 244 756,18
Działanie 4.3	miejski	27	46 249 714,29	33 463 794,60	30 941 395,35
	wiejski	19	29 347 476,93	16 219 849,24	15 636 900,35
Działanie 4.4	miejski	8	5 075 785,66	4 270 309,41	4 270 309,41
	wiejski	8	7 504 436,58	6 122 399,59	6 122 399,59
RAZEM		111	263 673 258,32	172 223 959,61	167 605 372,98

Źródło: opracowanie własne

W ramach Priorytetu IV najwięcej projektów jest realizowanych na obszarach wiejskich – 70 umów o dofinansowanie – na kwotę dofinansowania z EFRR 112 305 736,15 euro.

Tabela 66. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet IV.

Obszar problemowy	Działanie 4.1		Działanie 4.2		Działanie 4.3		Działanie 4.4	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	2	12 217 365,21	2	3 392 039,64	2	2 353 382,52	-	-
nadbużański	4	7 066 220,13	-	-	7	4 647 495,69	6	4 235 813,48
ostrołęcki	9	17 402 087,58	13	3 306 919,96	8	5 744 341,23	4	1 193 317,48
płocki	3	5 487 342,76	6	2 140 553,21	11	1 477 718,53	6	374 488,55
radomski	4	4 672 254,88	2	896 084,07	8	2 095 668,73	14	1 026 115,45
RAZEM	22	46 845 270,55	7	9 735 596,89	18	16 318 606,71	11	6 829 734,97

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym nastąpił znaczący postęp w podpisywaniu umów o dofinansowanie na obszarach problemowych. Do 31.12.2012 r. zawarto 58 umów na kwotę dofinansowania 79 729 209,12 euro z EFRR. Najliczniejszą grupę projektów z obszarów defaworyzowanych stanowią projekty w ramach Działania 4.1. (22 umów o dofinansowanie na kwotę 46 845 270,55 euro z EFRR).

Tabela 67. Podział beneficjentów ze względu na rodzaj beneficjenta – Priorytet IV

Priorytet IV	Rodzaj beneficjenta	od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 4.1	jst	40	97 370 396,48

Działanie 4.2	jst	8	12 131 476,02
	przedsiębiorcy	1	1 132 495,78
Działanie 4.3	fundacje/stowarzyszenia	1	1 029 411,73
	jednostki administracji rządowej	3	1 058 601,88
	JESSICA	1	14 152 789,98
	jst	30	23 074 011,79
	przedsiębiorcy	3	3 303 377,03
	publiczny zakład opieki zdrowotnej	6	3 315 219,14
Działanie 4.4	uczelnie/jednostki naukowe	2	644 884,15
	jednostki administracji rządowej	1	816 355,20
	jst	15	9 576 353,79

Źródło: opracowanie własne

Największe wsparcie w ramach Priorytetu IV otrzymały jednostki samorządu terytorialnego realizujące 93 projekty na kwotę 142 152 238,08 euro (EFRR).

Tabela 68. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet IV

Priorytet IV	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 4.1	Ciechanowsko-Płocki	6	25 327 455,86	19 122 082,88	19 122 082,88
	Ostrołęcko-Siedlecki	16	41 975 726,17	31 277 083,18	31 277 083,18
	Radomski	5	14 575 644,33	8 982 170,36	8 982 170,36
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	8	27 918 272,61	18 407 582,23	18 407 582,23
	Warszawski-Zachodni	5	34 001 018,66	19 581 477,83	19 581 477,83
Działanie 4.2	Ciechanowsko-Płocki	4	9 762 222,22	8 189 225,81	8 188 120,07
	Ostrołęcko-Siedlecki	2	2 025 380,79	666 471,39	566 500,68
	Radomski	3	1 207 618,78	988 125,41	974 319,21
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	1	2 292 993,63	2 292 993,63	1 146 496,82
Działanie 4.3	Ciechanowsko-Płocki	8	33 062 023,78	23 451 652,93	23 425 191,89
	Ostrołęcko-Siedlecki	15	24 022 753,61	15 093 661,50	14 926 015,41
	Radomski	5	14 575 644,33	8 982 170,36	8 982 170,36
	M.St. Warszawa	3	2 435 648,29	921 709,19	783 452,81
	Warszawski-Wschodni	8	27 918 272,61	18 407 582,23	18 407 582,23
	Warszawski-Zachodni	10	9 679 475,89	5 421 709,21	5 396 861,15
	JESSICA	1	5 741 496,95	5 741 496,95	4 880 272,41
Działanie 4.4	Ciechanowsko-Płocki	3	38 727 980,07	18 211 796,71	15 247 122,40

	Ostrołęcko-Siedlecki	10	8 235 674,11	6 745 116,95	6 745 116,95
	Radomski	2	5 353 738,31	4 550 677,57	4 550 677,57
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	3	41 471 909,81	33 262 807,40	33 262 807,40
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-

Źródło: opracowanie własne

Do subregionów, które otrzymały największe wsparcie należą Warszawski – Wschodni (70 077 971,87 euro EFRR) oraz Ciechanowsko – Płocki (65 982 517,23 euro EFRR).

Tabela 69. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet IV

Priorytet IV	Dział gospodarki	od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 4.1	09 Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	6	17 550 988,32
	20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	13	30 982 572,78
	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	21	48 836 835,38
Działanie 4.2	20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	1	1 132 495,78
	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	8	12 131 476,02
Działanie 4.3	08 Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej, gazu i ciepła	9	8 890 520,89
	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	37	37 687 774,82
Działanie 4.4	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	16	10 392 708,99

Źródło: opracowanie własne

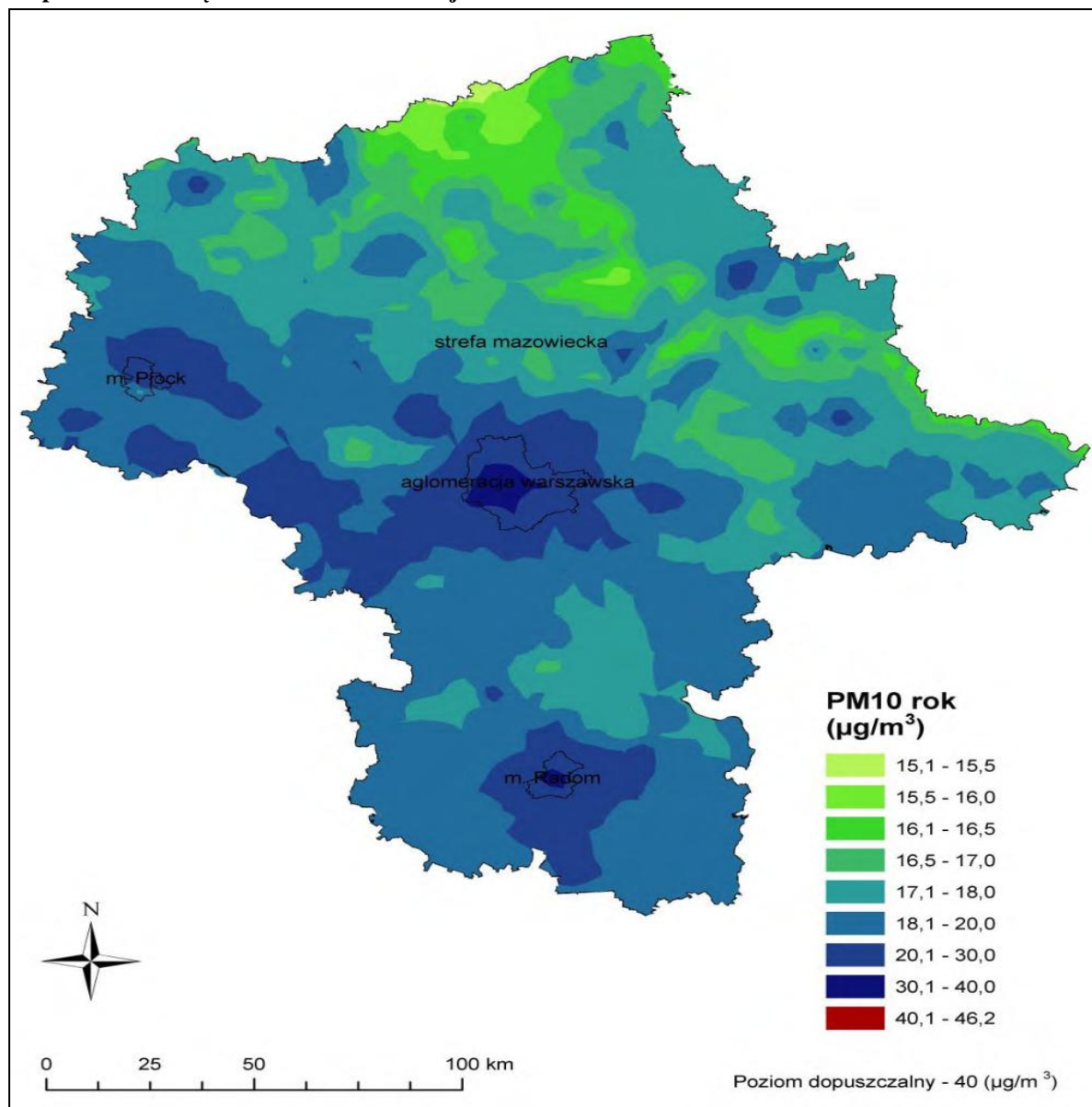
Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO*, a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013* i V. *Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Jak już wspomniano w sprawozdaniu rocznym za 2011 r. oraz w raporcie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska pt. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2011” w województwie mazowieckim wciąż występuje duże zagrożenie związane z zanieczyszczeniem powietrza, szczególnie dotyczy to m.st. Warszawa (Mapa 6. *Poziom stężenie PM10 na rok w województwie mazowieckim¹⁷*). Również analiza SWOT informuje o zagrożeniach dotyczących zanieczyszczenia powietrza i wyzwaniach stojących przed województwem związanych z ochroną powietrza. Odpowiedzią na powyższe problemy środowiskowe mają być projekty z zakresu Działania 4.3 dotyczące termomodernizacji budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne (konkurs z 2010 r.), w którym zawarto 28 umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania 13 363 207,45 euro (EFRR).

¹⁷ PM10 - pył o wymiarach ziaren poniżej 10 mikrometrów, dla którego ustalane są dopuszczalne poziomy występowania w powietrzu (GUS).

Wpływ przedmiotowych projektów na zanieczyszczenia powietrza będzie można określić dopiero na zakończenie ich realizacji w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Mapa 7. Poziom stężenie PM10 na rok w województwie mazowieckim

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2011, WIOŚ

Do osiągnięć w zakresie gospodarki wodno – ściekowej w ramach Priorytetu IV należy odwołać się do realizacji dwóch wskaźników dotyczących mieszkańców województwa mazowieckiego, którzy zostali przyłączeni do sieci kanalizacyjnej (10 666 osób) i wodociągowej (8851 osób). Biorąc pod uwagę zagrożenia wynikające z analizy SWOT dotyczące niezadawalającego wpływu gospodarki odpadami na jakość wód należy stwierdzić, iż RPO WM w znacznym stopniu przyczyni się do zniwelowania problemu, szczególnie po zakończeniu realizacji wszystkich projektów w tym zakresie. Również realizacja projektów z zakresu Priorytetu IV w znacznym stopniu przyczyniają się do niwelowania zagrożeń zamieszczonych w analizie SWOT w zakresie ochrony przeciwpowodziowej mieszkańców województwa mazowieckiego poprzez ochronę 115 000 osób (stan na 31.12.2012) przed powodzią.

Realizacja Priorytetu IV pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej – 13 szt. (6 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 26% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 40 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.
- Liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 9 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.
- Liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza – 2 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 2,86% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 46 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 70 szt.
- Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 2,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 21 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.
- Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń – 6 szt. (4 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 15% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 16 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.
- Liczba projektów w zakresie elektroenergetyki – 2 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 6,67% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 27 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Liczba projektów dotyczących wsparcia zarządzania ochroną środowiska – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 8 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.
- Moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych – 4 MW. (0 MW na zakończenie 2011 roku) co stanowi 5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 30,21 MW. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 80 MW.
- Długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej – 0 km. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 0 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 km.
- Powierzchnia terenów zrekultywowanych w wyniku realizacji projektów – 0 ha. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 14,1 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 ha.
- Powierzchnia terenów objętych systemami zarządzania środowiskiem – 6 968,85 ha (6 968,85 ha na zakończenie 2011 roku) co stanowi 17 422,13% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 132 838 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 ha.

Realizacja Priorytetu IV pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników rezultatu:

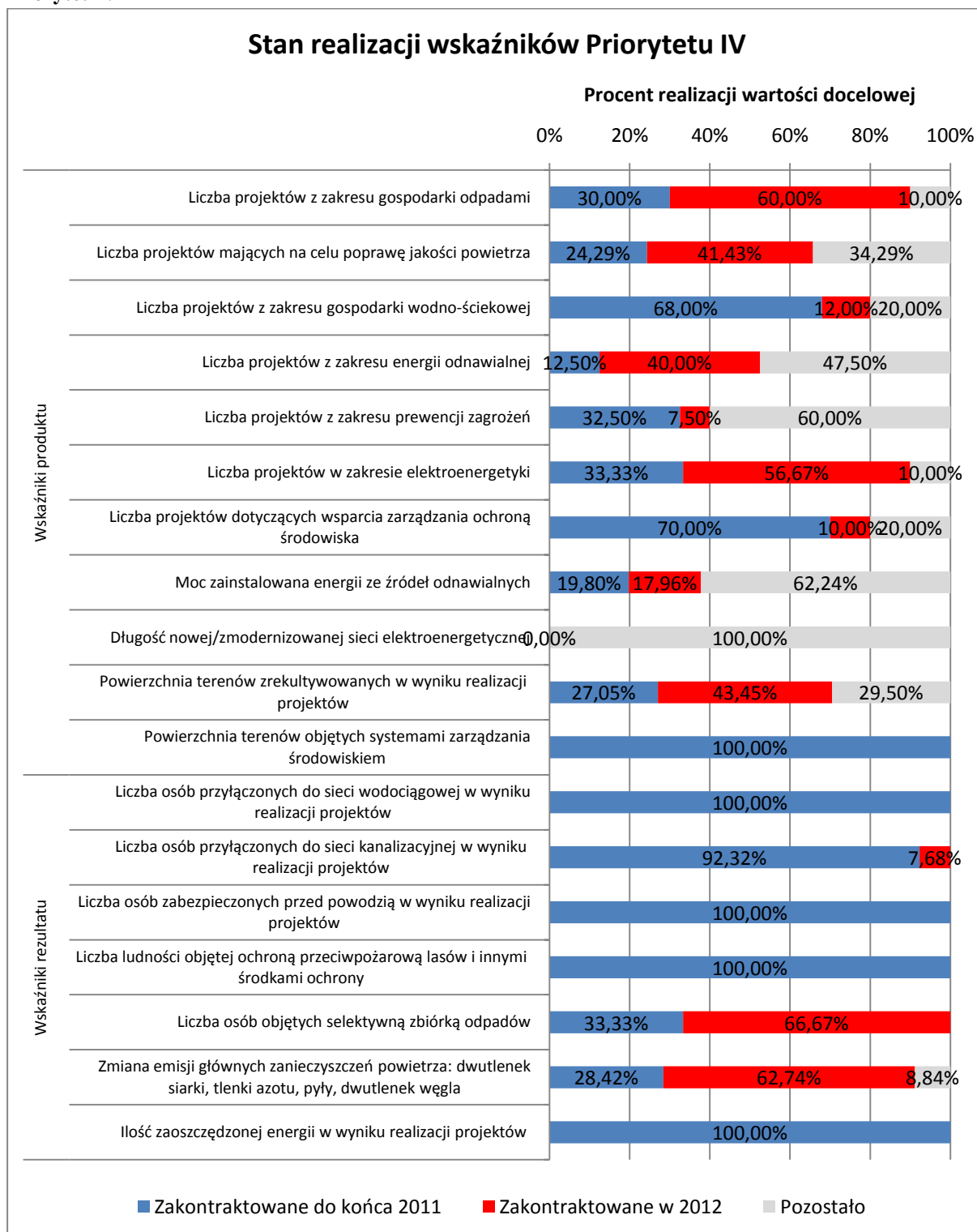
- Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektów – 8851 osób (453 osób na zakończenie 2011 roku), co stanowi 59,01% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 25 637 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 000 osób.

- Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektów – 10 666 osób (3 626 osób na zakończenie 2011 roku), co stanowi 26,67% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 48 388 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 000 osób.
- Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów – 115 000 osób (115 000 osób na zakończenie 2011 roku) co stanowi 1150% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 252 113 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób.
- Liczba ludności objętej ochroną przeciwpożarową lasów i innymi środkami ochrony – 340 007 osób (194 680 osób na zakończenie 2011 roku) co stanowi 3 400,07% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 796 426 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób.
- Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 214 689 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 000 osób.
- Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla – 0 tony/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 45 579,88 tony/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 000 tony/rok.
- Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów – 0 GJ/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 295 840,91 GJ/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 240 000 GJ/rok.

Wyjaśnienia dotyczące przyczyn zagrożenia lub przekroczenia wskaźników, wskazanych przez Komisję Europejską a także innych wskaźników Priorytetowych, znajdują się w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Opis wkładu osi priorytetowej w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, cross-financing, planowana zmiana środków alokacji oraz zalecenia i rekomendacje KE i IZ RPO WM w kontekście dalszej realizacji Programu znajdują się odpowiednio w pkt. 2.2.1; 2.6.3; 2.1.6.

Wykres 53. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet IV

Źródło: opracowanie własne

Działanie 4.1 – Gospodarka wodno-ściekowa

Postęp rzeczowy:

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 4.1 nie przeprowadzono żadnego konkursu oraz nie planuje się w najbliższym czasie ogłaszania kolejnych. Do końca okresu sprawozdawczego przeprowadzono 2 konkursy na łączną kwotę alokacji 103 488 622 euro. Ponadto, do końca okresu sprawozdawczego w ramach przedmiotowych naborów zatwierdzono do realizacji łącznie 35 wniosków o dofinansowanie na kwotę z EFRR 77 508 350,98 euro.

Łącznie po ocenie formalnej w ramach działania w systemie KSI zarejestrowano 254 wnioski aplikacyjne (w poprzednim okresie sprawozdawczym – 248) o wartości 531 012 134,80 euro. Od początku wdrażania Programu zatwierdzono do realizacji 40 wniosków aplikacyjnych na kwotę 119 512 533,49 euro, w tym 6 w kwocie 26 886 293,83 euro zostały zatwierdzone w okresie sprawozdawczym.

Tabela 70. Projekty w ramach Działania 4.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 4.1 - Gospodarka wodno-ściekowa	Ilość	6	326	6	254	6	40	6	40
	Wartość Euro	22 734 700,79	581 080 288,52	22 734 700,78	531 012 134,80	26 886 293,83	119 512 533,49	24 722 493,52	97 370 396,48

Źródło: opracowanie własne

Do 31.12.2012 r. zawarto 40 umów o dofinansowanie na kwotę 97 370 396,48 euro z EFRR, co stanowi 91,55% alokacji przewidzianej na działanie. W 2012 r. podpisano z beneficjentami 6 umów o dofinansowanie na kwotę 24 722 493,52 euro z EFRR. Od początku realizacji Priorytetu beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 61 448 233,81 euro (z czego w okresie sprawozdawczym: 24 129 240,48 euro), co stanowi 57,78% alokacji przewidzianej na Działanie 4.1.

W ramach Priorytetu przewidziane są do realizacji następujące projekty kluczowe:

Tabela 71. Projekty kluczowe w ramach Działania 4.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Kompleksowa kanalizacja Miasta i Gminy – jako realizacja programu ochrony środowiska wschodniego Mazowsza	Miasto i Gmina Łosice	3 468 356,36	2 945 570,88	ND	2) 16.02.2012	2) 23.07.2012

Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior Ciechomickiego, Górskiego i Zdwojskiego w gminie Łąck-etap I	Gmina Łąck	4 060 551,75	2 828 999,59	ND	2) 13.02.2012	2) 20.07.2012
Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Żabia Wola oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Żabia Wola	Gmina Żabia Wola	7 508 992,30	3 585 261,36	ND	2) 13.04.2012	2) 11.10.2012
Ochrona Kampinoskiego Parku Narodowego poprzez rozbudowę oczyszczalni ścieków Mokre Łąki w Truskawiu wraz z budową kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Izabelin	Gmina Izabelin	6 925 847,57	4 177 894,53	ND	2) 11.06.2012	2) 27.09.2012 Aneks 11.12.2012
Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Wiskitki oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Guzów	Gmina Wiskitki	12 600 410,51	6 324 319,14	ND	2) 15.06.2012	2) 08.11.2012
Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Mszczonów oraz rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Grabce Józefpolskie	Gmina Mszczonów	3 625 567,20	2 762 851,82	ND	2) 06.09.2012	1) I kwartał 2013

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 4.1 na liście IWIPK znajduje się 6 projektów kluczowych na łączną aktualną kwotę dofinansowania 22 624 897,32 euro (wkład z EFRR). Z całej grupy projektów tylko jeden nie ma jeszcze podpisanej umowy o dofinansowanie pt. „*Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Mszczonów oraz rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Grabce Józefpolskie*”. Zawarcie umowy w ramach działania planowane jest w I kwartale 2013 r.

Postęp rzeczowy:

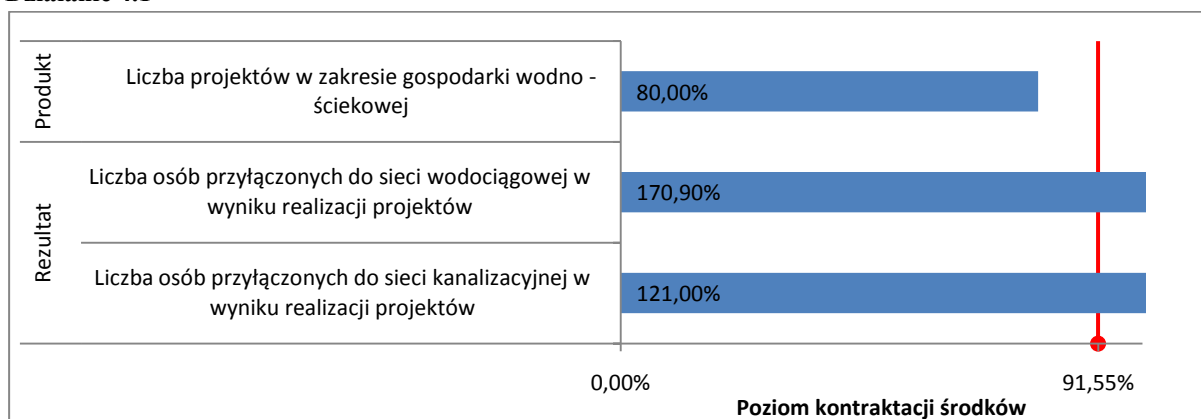
W ramach Działania 4.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej – 13 szt.(6 szt. na zakończenie 2011 roku), co stanowi 26% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 40 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.

W ramach Działania 4.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektów – 8851 osób (453 osób na zakończenie 2011 roku), co stanowi 59,01% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 25 637 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 000 osób.
- Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektów – 10 666 osób (3 626 osób na zakończenie 2011 roku), co stanowi 26,67% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 48 388 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 000 osób.

Wykres 54. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 4.1

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie realizowanych oraz planowanych do realizacji projektów należy przyjąć, iż cele założone w Programie zostaną zrealizowane. Brak ryzyka nie zrealizowania wskaźników produktu i rezultatu. Wartości docelowe zostaną osiągnięte w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Działanie 4.2 – Ochrona powierzchni ziemi

Postęp finansowy:

W ramach działania od początku wdrażania Programu przeprowadzono 3 konkursy (łącznie alokacja 19 340 001 euro). W ramach naborów łącznie złożono 59 wniosków aplikacyjnych na kwotę 25 628 282,55 euro. W wyniku przeprowadzonych naborów zawarto 8 umów o dofinansowanie na kwotę z EFRR 5 960 710,72 euro. W okresie sprawozdawczym ogłoszono dwa konkursy (31.08.2012 r. – 31.10.2012 r. oraz 19.12.2012 r. – 28.02.2013 r.). W pierwszym konkursie o dofinansowanie ubiegać się mogli wnioskodawcy realizujący jedynie projekty zmierzające do zamykania i rekultywacji istniejących składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Natomiast o dofinansowanie w ramach drugiego konkursu mogą się ubiegać wnioskodawcy realizujący jedynie projekty zmierzające do tworzenia i rozwoju systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Konkurs dotyczył wyłącznie wsparcia systemów segregacji odpadów, powiązanych z odbiorem, na wczesnym etapie ich zagospodarowania.

Łącznie po ocenie formalnej od początku uruchomienia Programu w systemie KSI zarejestrowano 44 wnioski aplikacyjne na kwotę 38 763 285,27 euro, z czego 8 wniosków w okresie sprawozdawczym na kwotę 2 777 766,80 euro. W ramach działania zatwierdzono od realizacji 15 wniosków o dofinansowanie na kwotę 26 636 766,86 euro. W okresie sprawozdawczym zakwalifikowano do realizacji 7 projektów na kwotę 19 723 626,76 euro. Obecnie w ramach działania podpisano 9 umów o dofinansowanie na kwotę 13 263 971,80 euro (wkład EFRR), co stanowi 42,23% alokacji przewidzianej. Sześć umów podpisano z beneficjentami na kwotę 9 539 959,83 euro (EFRR) w okresie sprawozdawczym. Od początku realizacji Priorytetu beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 3 353 748,29 euro (z czego w okresie sprawozdawczym: 442 929,10 euro), co stanowi 10,68% alokacji przewidzianej na Działanie 4.2.

Tabela 72. Projekty w ramach Działania 4.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 4.2 - Ochrona powierzchni ziemi	Ilość	12	62	8	44	7	15	6	9
	Wartość Euro	3 405 486,50	41 235 418,09	2 777 766,80	38 763 285,27	19 723 626,76	26 636 766,86	9 539 959,83	13 263 971,80

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 4.2 realizowane są 3 projekty kluczowe:

Tabela 73. Projekty kluczowe w ramach Działania 4.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Kompleksowa Modernizacja Gospodarki Odpadami Komunalnymi w gminie Grodzisk Mazowiecki	Gmina Grodzisk Mazowiecki	6 701 463,45	2 998 071,67	2) 24.05.2011	2) 30.06.2011	nd
Stacja segregacji odpadów komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego	Miasto Ostrołęka	10 846 822,38	5 305 802,79	ND	2) 02.11.2011	1) I kwartał 2013
Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego	Międzygminny Związek Regionu Ciechanowskiego	23 161 669,88	7 303 261,08	ND	2) 04.11.2011	2) 25.09.2012 Aneks 08.11.2012

Źródło: opracowanie własne

Jeden z projektów realizowanych w trybie indywidualnym pt: „Kompleksowa Modernizacja Gospodarki Odpadami Komunalnymi w gminie Grodzisk Mazowiecki” jest przewidziany do usunięcia z listy IWIPK , ponieważ beneficjent zrezygnował z realizacji projektu i poinformował, iż nie będzie w stanie zabezpieczyć środków na wkład własny projektu. Ponadto, podpisano jedną umowę o dofinansowanie na kwotę dofinansowania 7 303 261,08 euro (wkład z EFRR) oraz jeden projekt jest planowany do podpisania na I kwartał 2013 r.

Postęp rzeczowy:

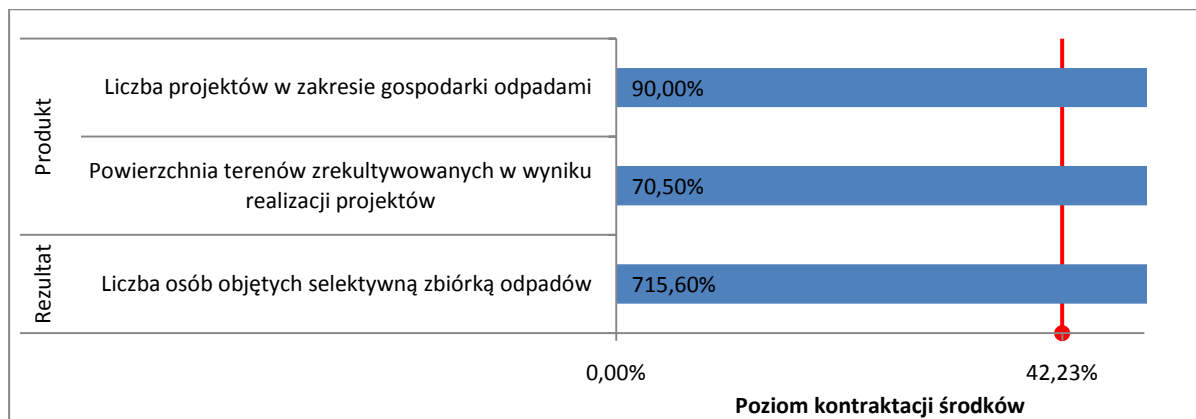
W ramach Działania 4.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 9 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.
- Powierzchnia terenów zrekultywowanych w wyniku realizacji projektów – 0 ha. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 14,1 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 ha.

W ramach Działania 4.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 214 689 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 000 osób.

Wykres 55. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 4.2

Źródło: opracowanie własne

Powodem znacznego przekroczenia wskaźnika *Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów* w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego (33,33%) jest zasięg oddziaływania projektu *Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego*, który jest realizowany na terenie 27 gmin województwa mazowieckiego (ponad 215 000 mieszkańców). Brak zagrożeń w realizacji wskaźników w ramach działania.

Działanie 4.3 – Ochrona powietrza, energetyka

Postęp finansowy:

W ramach działania do końca okresu sprawozdawczego przeprowadzono 2 konkursy, na które przeznaczono łączną kwotę alokacji 30 000 000 euro. W wyniku przeprowadzonych naborów złożono 295 wniosków aplikacyjnych na kwotę 188 957 473,02 euro. Dotychczasowym skutkiem przeprowadzonych konkursów jest podpisanie 45 umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR 32 425 505,72 euro.

Łącznie po ocenie formalnej od początku uruchomienia Programu zarejestrowano w systemie KSI 231 wniosków aplikacyjnych na kwotę 145 118 401,01 euro. W ramach Działania 4.3 zostało zatwierdzonych do realizacji 51 wniosków na kwotę 40 681 688,93 euro z czego 19 w okresie sprawozdawczym (15 068 564,17 euro). Od początku wdrażania Programu podpisano 46 umów o dofinansowanie na kwotę 46 578 295,70 euro (wkład z EFRR), co stanowi 82,63% alokacji przyznanej na to działanie. W 2012 r. podpisano 29 umów o dofinansowanie na kwotę 19 294 908,14 euro (wkład z EFRR). Od początku realizacji Priorytetu beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 24 011 724,43 euro (z czego w okresie sprawozdawczym: 8 080 689,94 euro), co stanowi 42,6% alokacji przewidzianej na Działanie 4.3.

W ramach Działania realizowana jest inicjatywa Wspólnotowa *Jessica*, na którą przewidziano: 14 500 000 euro z EFRR.

Tabela 74. Projekty w ramach działania 4.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 4.3 - Ochrona powietrza, energetyka	Ilość	0	295	0	231	19	51	29	46
	Wartość Euro	0,00	188 957 473,02	0,00	145 118 401,01	15 068 564,17	40 681 688,93	19 294 908,14	46 578 295,70

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 4.3 nie są realizowane projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy:

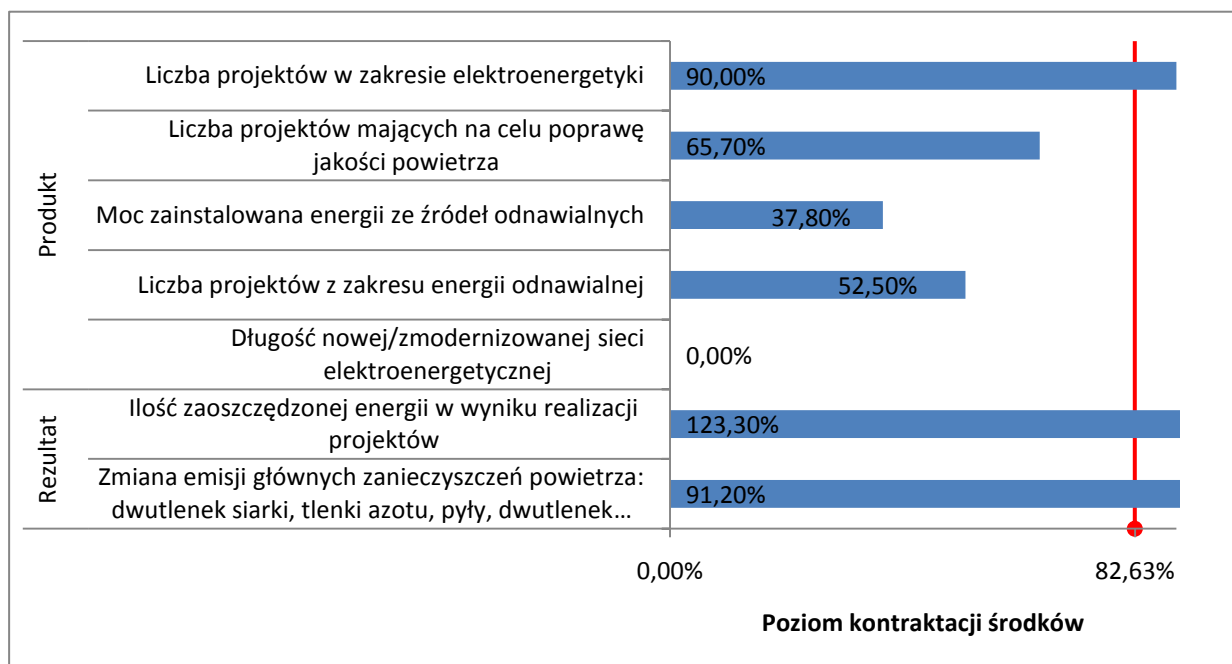
W ramach Działania 4.3 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza – 2 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 2,86% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 46 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 70 szt.
- Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 2,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 21 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.
- Moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych – 4 MW. (0 MW na zakończenie 2011 roku) co stanowi 5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 30,21 MW. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 80 MW.
- Liczba projektów w zakresie elektroenergetyki – 2 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 6,67% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 27 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej – 0 km. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 0 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 km.

W ramach Działania 4.3 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla – 0 tony/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 45 579,88 tony/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 000 tony/rok.
- Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów – 0 GJ/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 295 840,91 GJ/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 240 000 GJ/rok.

Wykres 56. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 4.3

Źródło: opracowanie własne

W zakresie wskaźnika produktu *Długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej* IZ RPO WM poinformowała w poprzednim sprawozdaniu, iż nie realizuje projektów z zakresu budowy sieci elektroenergetycznej. Sprawa była wielokrotnie omawiana. IZ RPO WM zwróciła się z sugestią do MRR o usunięcie wskaźnika. W celu zwiększenia wartości wskaźnika *Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej* rozszerzono pomiar wskaźnika na wszystkie projekty z Działania 4.3, w których przynajmniej część dotyczyła energii odnawialnej. Również IZ RPO WM podjęła kroki w celu poprawienia wyniku realizacji wskaźnika *Moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych* poprzez opracowanie procedury łączenia tych list, dzięki czemu projekty skierowane do dofinansowania będą generowały dodatkowe wartości poszczególnych wskaźników. Wprowadzono mechanizm ponownej weryfikacji, której będzie dokonywał sam Beneficjent. Ponadto, wartość wzrośnie po podpisaniu umów o dofinansowanie w ramach Inicjatywy Jessica. Wszystkie ww. działania powinny doprowadzić do realizacji założonych wartości docelowych wskaźników.

Działanie 4.4 – Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu

Postęp finansowy:

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 4.4 nie przeprowadzono żadnego konkursu oraz nie planuje się w najbliższym czasie ogłaszania kolejnych. Do końca okresu sprawozdawczego przeprowadzono jeden konkurs na kwotę alokacji 11 979 810,00 euro. W wyniku przeprowadzonego naboru złożono 47 wniosków aplikacyjnych na kwotę 27 261 302,67 euro. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach przedmiotowego naboru podpisano łącznie 16 umów o dofinansowanie na kwotę z EFRR 10 392 708,99 euro.

Od początku realizacji Programu ocenę formalną przeszły 43 wnioski aplikacyjne na kwotę 27 704 289,49 euro z czego jeden w okresie sprawozdawczym na kwotę 933 587,68 euro. W ramach działania zatwierdzono do realizacji 16 wniosków w wysokości 12 682 645,66 euro. Ponadto, od

początku uruchomienia Programu podpisano 16 umów o dofinansowanie na kwotę 10 392 708,99 euro (EFRR). W 2012 r. podpisano 3 umowy o dofinansowanie na kwotę 999 644,69 euro (EFRR). Od początku realizacji działania beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 7 713 004,14 euro (z czego w okresie sprawozdawczym: 2 340 115,86 euro), co stanowi 33,62% alokacji przewidzianej na Działanie 4.4.

Tabela 75. Projekty w ramach Działania 4.4

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 4.4 - Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu	Ilość	3	50	1	43	0	16	3	16
	Wartość Euro	3 415 372,00	30 676 674,67	933 587,68	27 704 289,49	0,00	12 682 645,66	999 644,69	10 392 708,99

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 4.4 realizowane jest 5 projektów kluczowych:

Tabela 76. Projekty kluczowe w ramach Działania 4.4

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Przebudowa wału przeciwpowodziowego kl. II w km 23+040 - 35+000 prawobrzeżnej doliny Wisły na odcinku Bączki - Antoniówka Świerzowska gm. Maciejowice, pow. garwoliński - etap I w km 30+900 do 35+000"	Samorząd Województwa Mazowieckiego	4 881 859,01	4 149 580,16	1) I kwartał 2013		
Przebudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły w km 541+400÷546+800 gm. Czosnów	Samorząd Województwa Mazowieckiego	5 915 021,48	5 027 768,26	1) I kwartał 2013		
Udrożnienie ujściowego odcinka rzeki Bug od ujścia do rz. Narew do km 5+000	Regionalny Zarząd Gospodarki wodnej w Warszawie	3 595 000,98	1 023 065,32	2) 31.05.2012 Aneks 31.10.2012	2) 21.12.2012	1) II kwartał 2013
Remont zapór bocznych jeziora zegrzyńskiego Kania-Popowo i Arciechów-Kuligów	Regionalny Zarząd Gospodarki wodnej w Warszawie	5 125 951,96	1 458 743,41	2) 31.05.2012 Aneks - 31.10.2012	2) 21.12.2012	1) II kwartał 2013
Wsparcie systemu ratowniczo-gaśniczego na terenie województwa mazowieckiego poprzez zakup specjalistycznego sprzętu w zakresie zapobiegania i ograniczania skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałania poważnym awariom.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie	1 838 264,01	933 587,68	2) 01.08.2012	2) 30.10.2012	1) I kwartał 2013

Źródło: opracowanie własne

Spośród 5 projektów kluczowych przewidzianych do realizacji w ramach działania 2 znajdują się na etapie oceny formalnej oraz jeden na etapie oceny merytorycznej. W pozostałych projektach dotyczących ochrony przeciwpowodziowej wystąpiły opóźnienia w realizacji, gdyż beneficjent został poproszony o zaktualizowanie załączników do pre-uchwały istotnych ze względu na weryfikację zgodności Inwestycji z Ramową Dyrektywą Wodną.

Postęp rzeczowy:

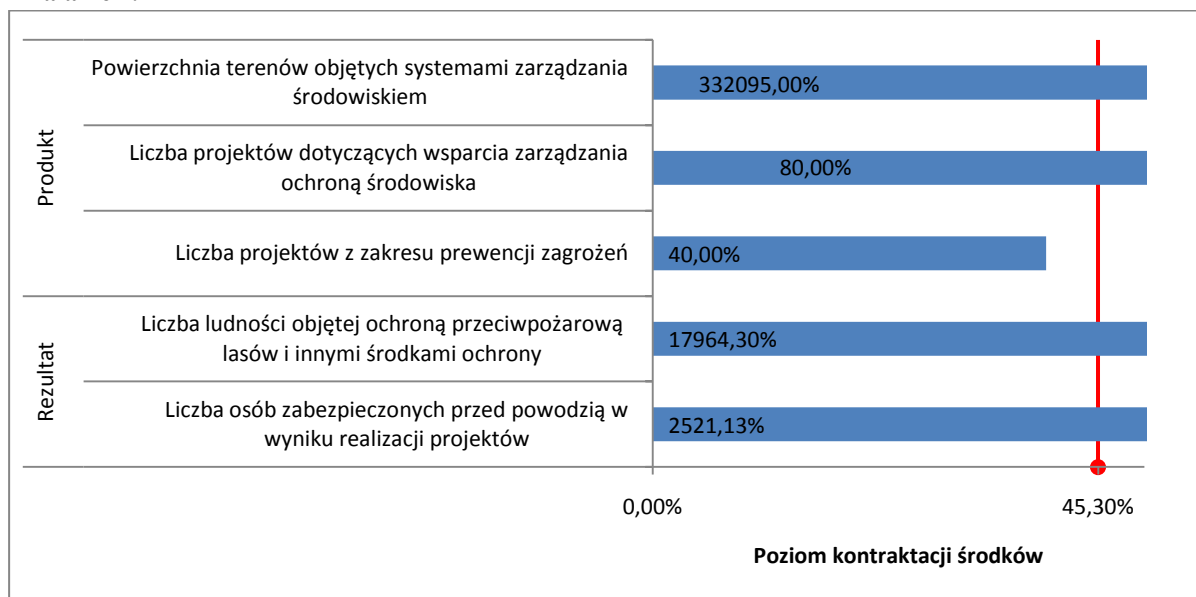
W ramach Działania 4.4 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń – 6 szt. (4 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 15% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 16 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.
- Powierzchnia terenów objętych systemami zarządzania środowiskiem – 6 968,85 ha (6 968,85 ha na zakończenie 2011 roku) co stanowi 17 422,13% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 132 838 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 ha.
- Liczba projektów dotyczących wsparcia zarządzania ochroną środowiska – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 8 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.

W ramach Działania 4.4 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów – 115 000 osób (115 000 osób na zakończenie 2011 roku) co stanowi 1150% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 252 113 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób.
- Liczba ludności objętej ochroną przeciwpożarową lasów i innymi środkami ochrony – 340 007 osób (194 680 osób na zakończenie 2011 roku) co stanowi 3 400,07% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 796 426 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób.

Wykres 57. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 4.4

Źródło: opracowanie własne

Jak wspomniano w poprzednim okresie sprawozdawczym przyczyną znacznych przekroczeń trzech wartości docelowych wskaźników: *Powierzchnia terenów objętych systemami zarządzania środowiskiem*, *Liczba ludności objętej ochroną przeciwpożarową lasów i innymi środkami ochrony* oraz *Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów* jest specyfika projektów, które odnoszą się do znacznej liczby ludności. Brak możliwości realizacji wskaźnika *Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń*, ze względu na 100% zaangażowanie alokacji na 21 projektów w ramach działania. Pomimo mniejszej liczby projektów zrealizowane będą wskaźniki rezultatu dla tego Działania, a tym samym cel Działania zostanie osiągnięty.

3.4.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.5 Priorytet V. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu

3.5.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu jest wykorzystanie potencjału endogenicznego miast dla aktywizacji społeczno-gospodarczej regionu.

Na V Priorytet RPO WM 2007-2013 przyznano alokację ze środków EFRR w wysokości 89 743 340 euro, co stanowi 4,90 % alokacji z EFRR na Program. Priorytet V RPO WM realizowany jest przez następujące działania:

- Działanie 5.1 *Transport miejski* (EFRR 13 543 340 euro)
- Działanie 5.2 *Rewitalizacja miast* (EFRR 76 200 000 euro)

W V Priorytecie przeprowadzono od początku realizacji Programu trzy nabory wniosków o dofinansowanie:

- w 2009 r. został przeprowadzony w ramach Działania 5.2 *Rewitalizacja miast* z alokacją 32 979 468 euro,
- w 2010 r. został przeprowadzony konkurs w ramach Działania 5.1 *Transport miejski* z alokacją 14 000 000 euro.
- W 2012 r. został przeprowadzony konkurs w ramach Działania 5.1 *Transport miejski* z alokacją 5 500 000 euro.

Do końca 2012 r. w systemie KSI zarejestrowano 110 wniosków na łączną kwotę dofinansowania z EFRR 188 165 255,81 euro. Liczba wniosków zatwierdzonych do realizacji wyniosła 36 szt. na kwotę dofinansowania EFRR w wysokości 81 067 940,05 euro, co stanowi 88,56% alokacji, z czego w okresie sprawozdawczym zatwierdzono do realizacji 11 wniosków na kwotę dofinansowania EFRR 28 351 198,95 euro.

Od początku uruchomienia Programu w ramach Priorytetu V przeprowadzono 3 konkursy, na które złożono łącznie 129 wniosków o dofinansowanie.

W ramach Działania 5.1 przeprowadzono dwa konkursy, pierwszy w 2010 roku, drugi w okresie sprawozdawczym. W ramach pierwszego konkursu złożono 6 wniosków na kwotę 12 880 746,16 euro z EFRR, z czego tylko 4 wnioski zostały zweryfikowane pozytywnie pod względem formalnym. Ze wszystkimi wnioskodawcami zweryfikowanymi pozytywnie podpisano umowy o dofinansowanie projektów. Z uwagi na fakt niewykorzystania alokacji przeznaczonej na konkurs ogłoszono drugi nabór wniosków w 2012 roku. Konkurs ten ogłoszono z kwotą alokacji wynoszącą 5 558 388 euro w wysokości wielkości środków, która pozostała niewykorzystania na Działaniu. W ramach drugiego konkursu złożono 9 wniosków na kwotę dwukrotnie większą od założonej alokacji. Cztery projekty zostały zatwierdzone do realizacji na kwotę dofinansowania w wysokości 5 621 884,36 euro z EFRR. Z żadnym z beneficjentów nie podpisano jeszcze umowy o dofinansowanie. Po podpisaniu kolejnych umów alokacja na Działanie zostanie w pełni zakontraktowana.

W ramach Działania 5.2 przeprowadzono jeden konkurs w 2009 roku z alokacją w wysokości 32 979 468 euro, co stanowiło 43,28% alokacji przeznaczonej na realizację Działania. Pozostała alokacja została zarezerwowana na projekty kluczowe. W ramach konkursu złożono 114 wniosków na kwotę dofinansowania EFRR 5 - krotnie wyższą od alokacji na konkurs. Świadczy to o wielkich potrzebach w zakresie rewitalizacji na terenie województwa. W związku z ograniczoną pulą środków zatwierdzono do realizacji 23 projekty na kwotę 42 524 080,32 euro, a więc wyższą od alokacji na konkurs. Na koniec okresu sprawozdawczego podpisano 19 umów o dofinansowanie na kwotę 29 576 395,19 euro z EFRR. Pozostałe projekty zostały umieszczone na liście rezerwowej. W przypadku pozostania wolnych środków na Działaniu ze wszystkimi beneficjentami zostaną podpisane umowy.

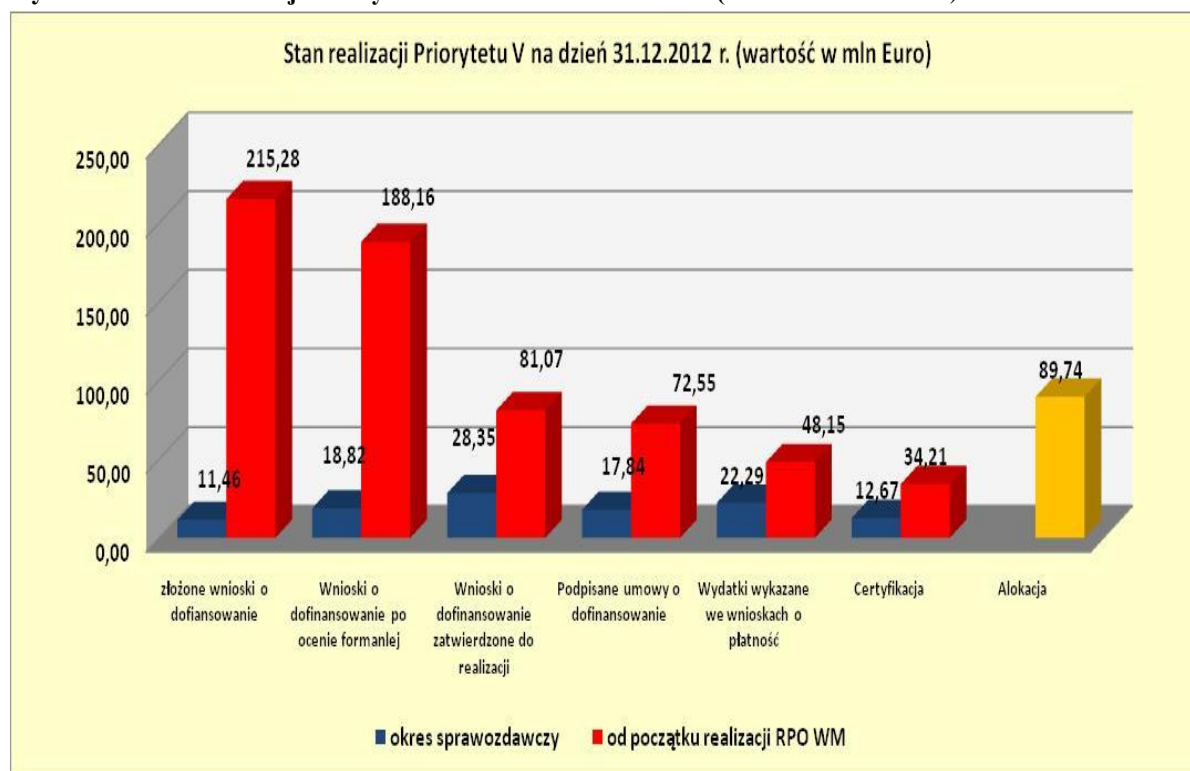
W ramach Priorytetu V RPO WM, do końca okresu sprawozdawczego podpisano łącznie 29 (6 w okresie sprawozdawczym) umów na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 72 545 603,97 euro, co stanowi 79,25% kwoty przewidzianej na realizację tego Priorytetu. Najwięcej umów o dofinansowanie podpisano w Działaniu 5.2 *Rewitalizacja miast* - 25 (5 w okresie sprawozdawczym), na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 65 223 907,45 euro, co stanowi 83,66% alokacji na to Działanie. Kolejne 4 umowy podpisano w Działaniu 5.1 *Transport miejski* (1 w okresie sprawozdawczym) na łączną kwotę dofinansowania EFRR w wysokości 7321696,51 euro – 53,94% alokacji.

Wykres 58. Stan realizacji Priorytetu V na dzień 31.12.2012 r. (liczba)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 59. Stan realizacji Priorytetu V na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)

Źródło: opracowanie własne

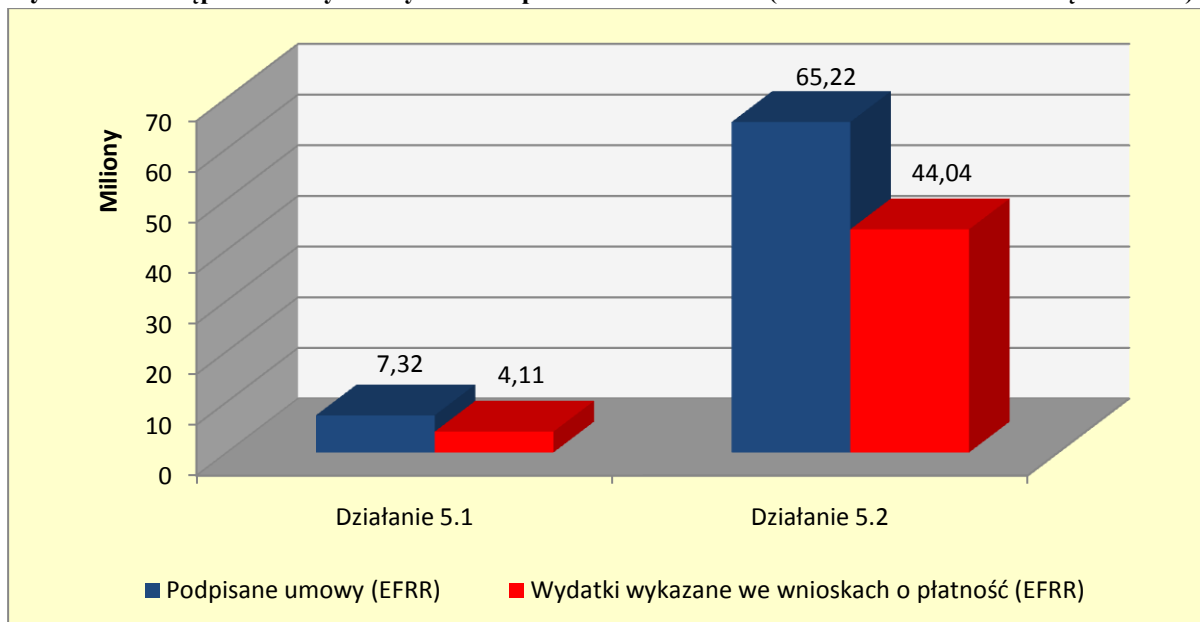
* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Całkowita wartość wydatków wykazanych we wnioskach o płatność w Priorytecie V w części EFRR wyniosła 48 150 028,07 euro, co stanowi wzrost o 22 287 063,07 euro względem poprzedniego okresu sprawozdawczego. Wydatki kwalifikowane poniesione przez beneficjentów i wykazane

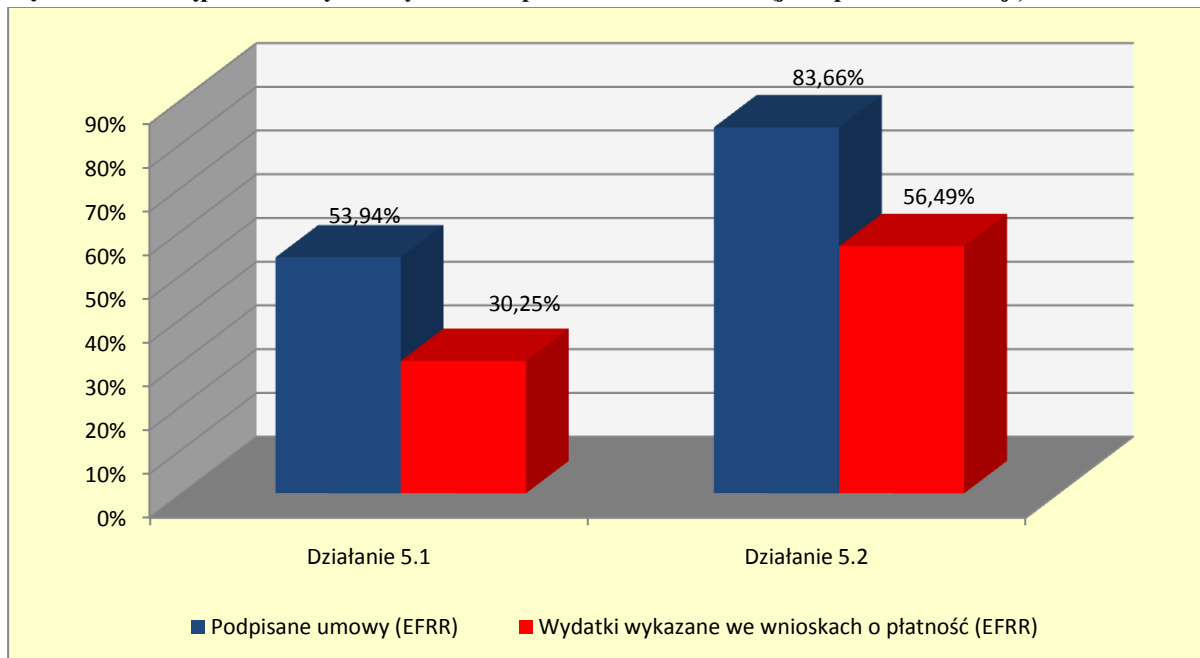
w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do Komisji Europejskiej wyniosły od początku uruchomienia Programu 34 206 686,83 euro, co stanowi 38,12% alokacji przeznaczanej na realizację Priorytetu V.

Wykres 60. Postęp finansowy Priorytetu V w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 61. Postęp finansowy Priorytetu V w podziale na działania (jako procent alokacji)

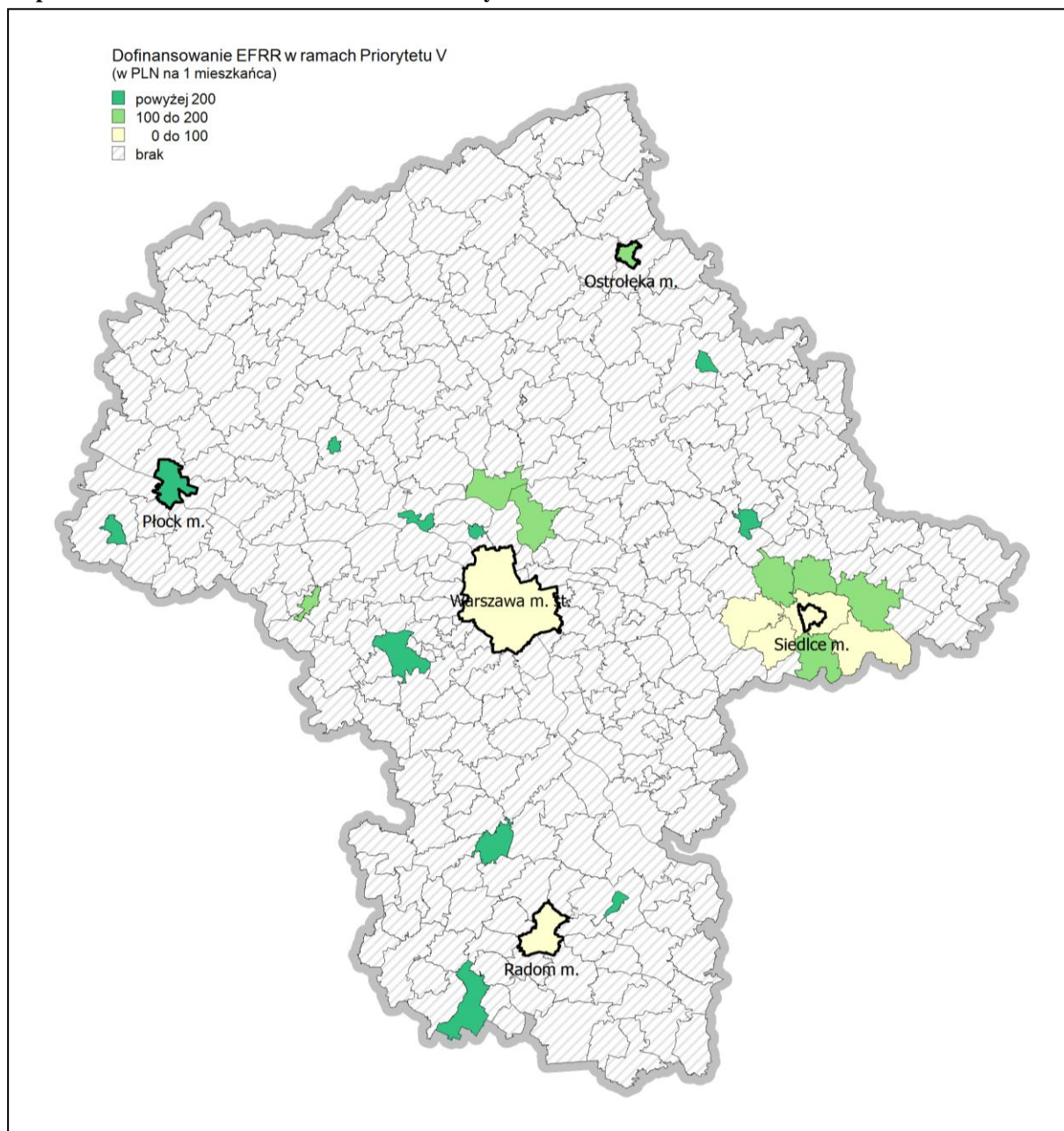
Źródło: opracowanie własne

W celu realizacji priorytetowych inwestycji dla rozwoju regionu, Zarząd Województwa Mazowieckiego podjął decyzję o wpisaniu 5 projektów realizowanych w ramach priorytetu na listę projektów kluczowych. Dla wszystkich projektów złożono wnioski o dofinansowanie, a następnie po uzyskaniu pozytywnych ocen merytorycznych uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego

zostały zatwierdzone do realizacji. Do dnia 31 grudnia 2012 roku podpisano wszystkie umowy o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania z EFRR wynoszącą 21 777 809,07 euro.

Szczegółowe informacje odnośnie strategicznego znaczenia projektów indywidualnych znajdują się w punkcie 2.1.6.2. niniejszego sprawozdania.

Mapa 8. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu V

Źródło: opracowanie własne

O pozytywnym wpływie projektów realizowanych w ramach Priorytetu na wyrównywanie dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym pomiędzy poszczególnymi częściami województwa świadczy fakt, że 16 z 29 projektów wdrażanych było na obszarach problemowych wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego. W ujęciu wartościowym procent wartości dofinansowania w części EFRR tych projektów wyniósł 44,14%.

Tabela 77. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe - Priorytet V

Obszar problemowy	Działanie 5.01		Działanie 5.02	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	-	-	-	-
nadbużański	1	169 209,07	1	3 621 651,81
ostrołęcki	1	1 882 844,01	2	1 243 222,66
płocki	1	2 069 388,99	2	9 753 111,61
radomski	1	1 846 581,87	7	11 432 509,84
RAZEM	4	5 968 023,94	12	26 050 495,92

Źródło: opracowanie własne

Ze względu na specyfikę Priorytetu, a więc wspieranie projektów mających na celu wykorzystanie potencjału endogenicznego miast, poprzez poprawę systemu komunikacji miejskiej oraz odnowę obszarów zdegradowanych i zagrożonych marginalizacją, z założenia wszystkie projekty realizowane były na obszarach miejskich. Jednakże, w Działaniu 5.1 *Transport miejski*, ze względu na ograniczoną dostępność komunikacji miejskiej dla osób dojeżdżających do miast, dodatkowo premiowane punktowo były projekty wykraczające poza granice administracyjne miast.

Tabela 78. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet V

Priorytet V	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 5.1	miejski	4	14 222 759,90	8 287 893,21	7 321 696,51
	wiejski	-	-	-	-
Działanie 5.2	miejski	25	80 916 116,89	67 721 458,63	65 223 907,45
	wiejski	-	-	-	-
RAZEM		29	95 138 876,79	76 009 351,84	72 545 603,97

Źródło: opracowanie własne

W Działaniu 5.2 *Rewitalizacja miast* wsparcie działań rewitalizacyjnych kierowane jest głównie do ośrodków miejskich będących siedzibami Powiatów, w tym Warszawy, oraz ośrodków subregionalnych: Radomia, Płocka, Siedlec, Ostrołęki i Ciechanowa. Najwięcej projektów realizowanych jest w subregionie radomskim (7 umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR 6 393 928,36 euro). Jednakże, projekty o największej wartości realizowane były na obszarze miasta stołecznego Warszawy (36 042 651,57 euro dofinansowania EFRR).

Tabela 79. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet V

Priorytet V	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 5.1	Ciechanowsko-Płocki	1	859 856,28	673 944,77	673 944,77
	Ostrołęcko-Siedlecki	2	2 025 380,79	666 471,39	566 500,68
	Radomski	1	2 172 449,26	1 846 581,87	1 846 581,87
	M.St. Warszawa	-	-	-	-

	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
Działanie 5.2	Ciechanowsko-Płocki	3	38 727 980,07	18 211 796,71	15 247 122,40
	Ostrołęcko-Siedlecki	4	8 621 180,94	6 249 302,01	6 249 302,01
	Radomski	7	7 792 425,67	6 408 915,93	6 393 928,36
	M.St. Warszawa	4	99 148 851,13	40 525 025,58	36 042 651,57
	Warszawski-Wschodni	4	7 199 570,16	5 863 922,24	5 863 922,24
	Warszawski-Zachodni	2	1 396 801,41	580 395,28	493 335,99
	JESSICA	1	5 741 496,95	5 741 496,95	4 880 272,41
RAZEM		29	173 685 992,65	86 767 852,73	78 257 562,31

Źródło: opracowanie własne

Dominującą grupą beneficjentów występującą w ramach Priorytetu są jednostki samorządu terytorialnego, które realizują 16 projektów na kwotę 43 082 371,26 euro (EFRR), co stanowiło 59,39% całkowitego dofinansowania przyznanego w ramach Priorytetu. Równocześnie, w ramach Działania 5.2 *Rewitalizacja miast* podpisano umowę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w ramach inicjatywy JESSICA, który został zobowiązany do finansowania projektów rewitalizacyjnych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Drugą grupą beneficjentów są kościoły i związki wyznaniowe (5 projektów na kwotę dofinansowania 7 616 797,53 euro w części EFRR) które wdrażają programy rewitalizacyjne zabytkowych kościołów.

Tabela 80. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet V

Priorytet V	Rodzaj beneficjenta	2012		od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR	Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 5.1	jst	1	1 846 581,87	2	3 369 463,51
	przedsiębiorcy			2	3 952 233,00
Działanie 5.2	fundacje/stowarzyszenia	1	477 201,72	2	744 583,64
	inne kościoły i związki wyznaniowe			1	109 503,38
	jednostki administracji rządowej	1	1 197 461,88	1	1 197 461,88
	JESSICA			1	14 152 789,98
	jst	3	14 315 170,00	14	39 712 907,75
	Kościół Katolicki			4	7 507 294,15
	przedsiębiorcy			1	414 939,13
publiczny zakład opieki zdrowotnej			1	1 384 427,54	

Źródło: opracowanie własne

Ze względu na specyfikę projektów realizowanych w ramach Priorytetu dominującym działem gospodarki który uzyskał jest dział *Inne niewyszczególnione usługi*. Rozkład projektów ze względu na sektory gospodarki został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 81. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet V

Priorytet V	Dział gospodarki	2012		od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR	Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 5.1	11 Transport	1	1 846 581,87	4	7 321 696,51
Działanie 5.2	16 Obsługa nieruchomości, wynajem i prowadzenie działalności gospodarczej	1	1 197 461,88	2	2 906 629,74
	22 Inne niewyszczególnione usługi	4	14 792 371,71	23	62 317 277,72

Źródło: opracowanie własne

Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO*, a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013 i V. Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Realizacja Priorytetu V pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników produktu:

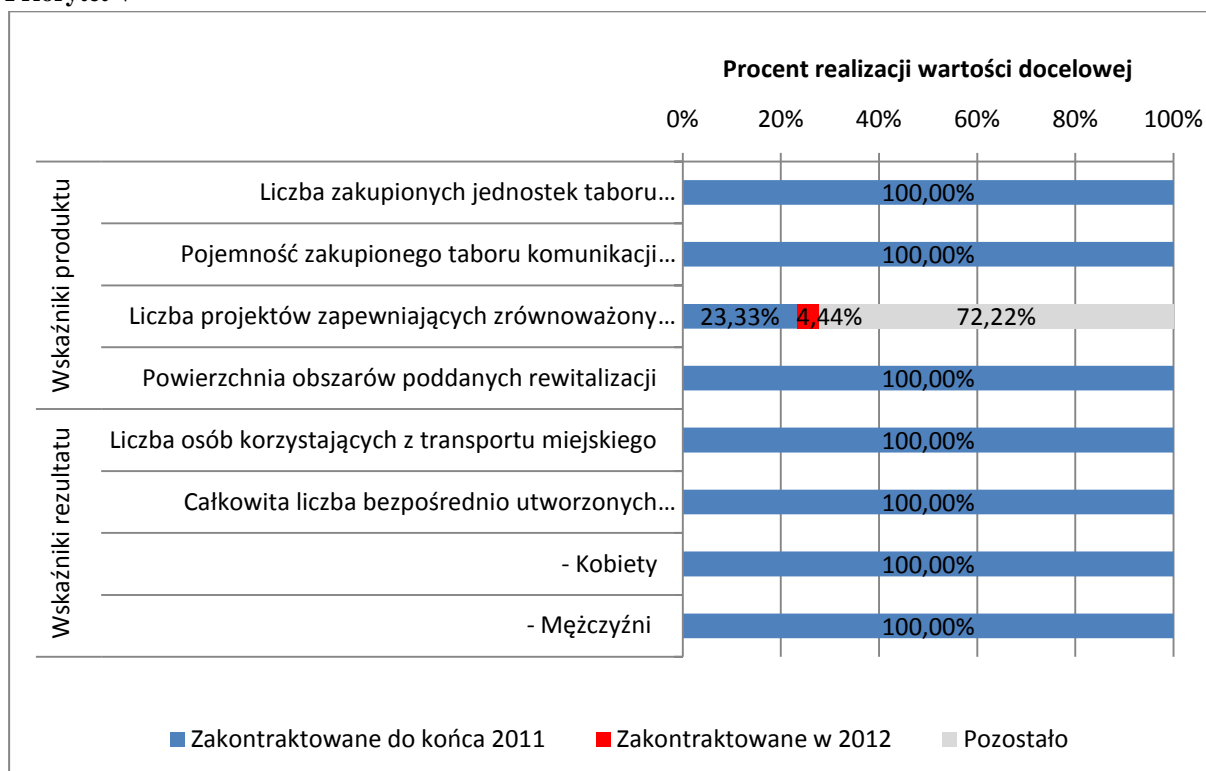
- Liczba zakupionych jednostek taboru komunikacji miejskiej – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 36 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Pojemność zakupionego taboru komunikacji miejskiej – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 460 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 3 000 osób.
- Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast – 3 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 3,33% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 25 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 90 szt.
- Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji – 0 ha. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 20,07 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 ha.

Realizacja Priorytetu V pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób korzystających z transportu miejskiego – 0 osób/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 20 889 osób/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 000 osób/rok.
- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów na obszarach rewitalizowanych EPC – 15 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 50% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 179 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.

- Kobiety – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 6,67% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 47,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.
- Mężczyźni – 14 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 93,33% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 131,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.

Wykres 62. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet V

Źródło: opracowanie własne

Z punktu widzenia osiągnięcia wartości docelowych wskaźników założonych w Programie zagrożone jest osiągnięcie wskaźnika produktu *Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast*. Na koniec okresu sprawozdawczego wskaźnik został zakontraktowany w wysokości 27,8% wartości docelowej. Ze względu na podpisanie umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w zakresie inicjatywy JESSICA, w ramach której został on zobowiązany do finansowania projektów rewitalizacyjnych na obszarach miejskich, wskaźnik ten zostanie powiększony o kolejne projekty. Jednakże, z uwagi na ograniczone środki i wysoką jednostkową wartość projektów, wynoszącą 2 608 956,30 euro istnieje ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowej dla przedmiotowego wskaźnika. Niemniej jednak, wszystkie założone wskaźniki rezultatu zostały przekroczone, co oznacza, że cele założone na Priorytecie zostały osiągnięte.

Wyjaśnienia dotyczące przyczyn zagrożenia lub przekroczenia wskaźników, wskazanych przez Komisję Europejską a także innych wskaźników Priorytetowych, znajdują się w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Opis wkładu osi priorytetowej w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, cross-financing, planowana zmiana środków alokacji oraz zalecenia i rekomendacje KE i IZ RPO WM w kontekście dalszej realizacji Programu znajdują się odpowiednio w pkt. 2.2.1; 2.6.3; 2.1.6.

Działanie 5.1 – Transport miejski

Postęp finansowy:

Tabela 82. Projekty w ramach działania 5.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 5.1 - Transport miejski	Ilość	9	15	8	12	5	8	1	4
	Wartość euro EFRR	11 455 869,94	24 336 616,11	11 393 021,48	20 536 048,61	8 460 563,48	15 757 008,74	1 846 581,87	7 321 696,51

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania ogłoszono konkurs zamknięty bez preselekcji o wartości alokacji 5 500 000 euro. W ramach konkursu beneficjenci złożyli 9 wniosków o dofinansowanie z EFRR w wysokości 11 455 869,94 euro. W okresie sprawozdawczym odbywała się ich ocena formalna i merytoryczna. Pierwsze umowy w ramach konkursu planowane są na I kwartał 2013 r.

Łącznie, od początku uruchomienia Programu złożono 15 wniosków aplikacyjnych o wartości dofinansowania EFRR w wysokości 24 336 616,11 euro (z czego 9 w okresie sprawozdawczym). Po ocenie formalnej zarejestrowano 12 wniosków na kwotę dofinansowania EFRR 20 536 048,61 euro. Od początku wdrażania Programu 8 wniosków zostało zatwierdzonych do realizacji na kwotę dofinansowania EFRR 15 757 008,74 euro (5 w okresie sprawozdawczym). W 2012 roku podpisano jedną umowę o wartości dofinansowania EFRR w wysokości 1 846 581,87 euro. Łącznie, od początku uruchomienia Programu podpisano 4 umowy o dofinansowanie na kwotę dofinansowania EFRR 7 321 696,51 euro. Stanowi to 53,94% kwoty alokacji. Po podpisaniu kolejnych umów, na projekty zgłoszone w ramach ostatniego konkursu, kwota alokacji na Działanie zostanie zakontraktowana w całej wysokości. W związku z powyższym nie planuje się kolejnych naborów.

W ramach Działania nie zostały przewidziane do realizacji projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy:

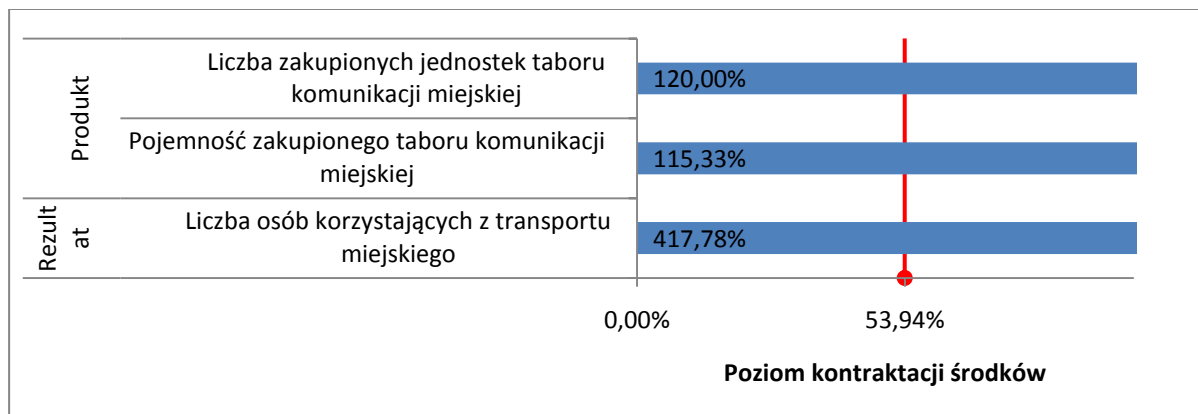
W ramach Działania 5.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba zakupionych jednostek taboru komunikacji miejskiej – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 36 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Pojemność zakupionego taboru komunikacji miejskiej – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 460 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 3 000 osób.

W ramach Działania 5.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób korzystających z transportu miejskiego – 0 osób/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 20 889 osób/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 000 Osób/rok.

Wykres 63. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 5.1

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie realizowanych projektów widać, że cele założone w Programie zostaną zrealizowane. Nie zidentyfikowano żadnych zagrożeń dla realizacji Działania. Brak jest również ryzyka niezrealizowania wskaźników produktu i rezultatu.

Działanie 5.2 – Rewitalizacja miast

Postęp finansowy:

Tabela 83. Projekty w ramach działania 5.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 5.2 - Rewitalizacja miast	Ilość	0	119	2	98	6	28	5	25
	Wartość Euro	0,00	190 946 157,72	7 431 350,21	167 629 207,20	19 890 635,47	65 310 931,31	15 989 833,60	65 223 907,45

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym zweryfikowano pod względem formalnym 2 wnioski na kwotę dofinansowania EFRR w wysokości 7 431 350,21 euro, zwiększając ich liczbę do 98 szt. Do końca 2012 r. zatwierdzono do realizacji 28 wniosków aplikacyjnych na kwotę dofinansowania EFRR 65 310 931,31 euro, w tym 6 w okresie sprawozdawczym. Równocześnie w 2012 roku podpisano kolejnych 5 umów o dofinansowanie projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości

15 989 833,60 euro, zwiększając wartość wszystkich podpisanych umów do kwoty 65 223 907,45 euro w części EFRR. Stanowi to równowartość 83,66% zaplanowanej alokacji.

Należy zaznaczyć, że w ramach Działania realizowane są zarówno projekty konkursowe, kluczowe jak i projekty podpisywane w ramach inicjatywy JESSICA. Jednakże, Europejski Bank Inwestycyjny, który pełni rolę funduszu powierniczego i podmiotu wdrażającego, nie podpisał jeszcze żadnych umów z beneficjentami końcowymi.

W ramach Działania 5.2 realizowane są następujące projekty kluczowe:

Tabela 84. Projekty kluczowe w ramach działania 5.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Rewitalizacja Rynku Mariackiego w Węgrowie	Miasto Węgrów	4 427 367,64	3 621 651,81	2) 11.12.2009 Aneks - 10.06.2010	2) 30.06.2010	2) 12.11.2010 Aneks - 12.03.2012 Aneks - 11.05.2012 Aneks - 3.12.2012
Skarbiec dziedzictwa kultury - Bazylika Archikatedralna i Muzeum Archidiecezji Warszawskiej	Parafia Archikatedralna św. Jana Chrzciciela w Warszawie	5 102 310,10	4 336 963,48	2) 22.12.2009 Aneks- 09.04.2010 Aneks - 22.09.2010	2) 22.12.2010	2) 09.06.2011 Aneks - 21.05.2012 Aneks - 20.11.2012
Odnowa zabytkowych obiektów i przestrzeni publicznej w Szydłowcu poprawa funkcjonalności i dostępności infrastruktury kulturalnej i turystycznej dla mieszkańców Mazowsza	Gmina Szydłowiec	7 289 563,37	6 196 128,86	2) 22.04.2010 Aneks - 29.11.2010 Aneks - 31.12.2010	2) 29.12.2010	2) 16.06.2011 Aneks- 09.11.2011 Aneks - 20.02.2012 Aneks - 25.04.2012
Centralny Ośrodek Szkolenia Inspekcji Transportu Drogowego- Rewitalizacja obiektów WITD w Radomiu	Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego	1 408 778,69	1 197 461,88	2) 06.06.2011 Aneks - 21.12.2011 Aneks - 15.03.2012	2) 28.12.2011	2) 26.07.2012 Aneks - 08.11.2012
Rewitalizacja zabytkowych budynków dawnego kolegium i dawnej kolegiaty Św. Michała w Płocku	Gmina Miasto Płock	7 300 763,67	6 142 516,24	2) 05.10.2011 Aneks - 20.02.2012	2) 30.12.2011	2) 18.05.2012

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 5.2 na liście IWIPK znajduje się 5 projektów o wartości dofinansowania EFRR 21 494 722,27 euro. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano umowy o dofinansowanie wszystkich projektów kluczowych.

Postęp rzeczowy:

W ramach Działania 5.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

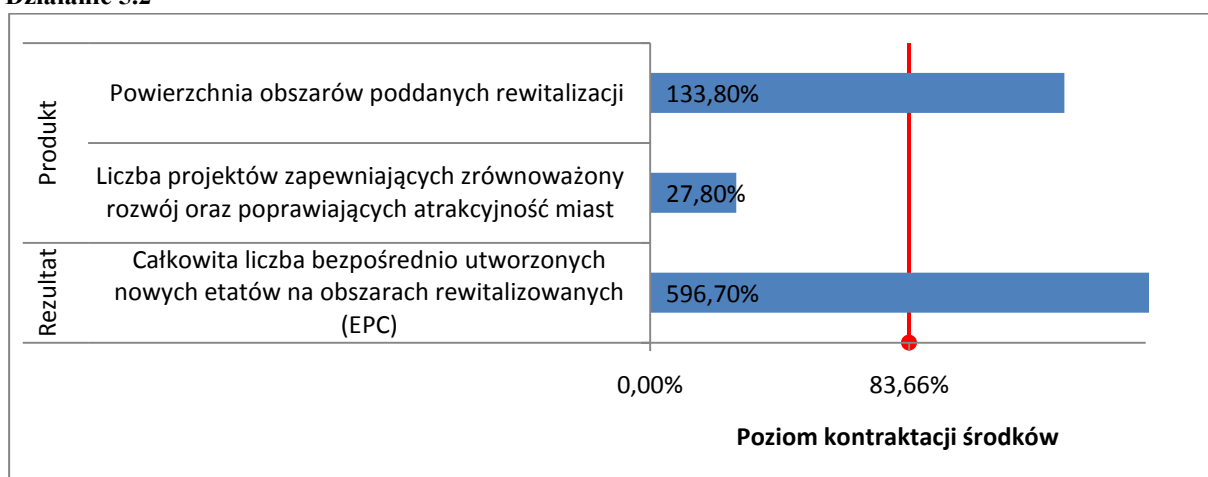
- Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast – 3 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 3,33% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 25 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 90 szt.

- Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji – 0 ha. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 20,07 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 ha

W ramach Działania 5.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów na obszarach rewitalizowanych (EPC): 15 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 50% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 179 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
 - Kobiety – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 6,67% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 47,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.
 - Mężczyźni – 14 szt. (0 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 93,33% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 131,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.

Wykres 64. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 5.2

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie realizowanych projektów oraz planowanych do realizacji cele założone w Programie zostaną zrealizowane. Brak jest zagrożeń w realizacji Działania. Brak jest również ryzyka niezrealizowania wskaźników produktu i rezultatu. Ich wartości docelowe zostaną osiągnięte lub znacznie przekroczone. Jedynie jeden wskaźnik produktu nie został w pełni osiągnięty - *Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast*. Wartość wskaźnika wzrośnie po podpisaniu kolejnych umów w ramach inicjatywy Jessica. Mimo, że ww. wskaźnik produktu nie zostanie osiągnięty na zakładanym poziomie, to bezpośrednio powiązany z nim wskaźnik produktu. *Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji* zostanie przekroczone.

3.5.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.6 Priorytet VI Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji

3.6.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu jest wzrost znaczenia turystyki jako czynnika stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy regionu poprzez promocję i zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu oraz poprawę oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury.

Cele Priorytetu wpisują się także w zapisy znajdujące się w analizie SWOT umieszczonej w Programie, gdzie jako szansę dla rozwoju regionu zidentyfikowano następujące cechy: „Promocja regionu, jego walorów turystycznych i kulturowych oraz produktów regionalnych, „Ochrona i odnowa obiektów zabytkowych lub historycznych” oraz „Rozwój infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej”. W związku z powyższym w ramach konkursów premiowane punktowo były projekty polegające na modernizacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Podpisano również umowy o dofinansowanie dla kilku kluczowych z punktu widzenia rozwoju województwa projektów.

Na realizację Priorytetu VI przewidziano środki w wysokości 176 685 560 euro, z czego 150 182 726 euro pochodzące z EFRR, w tym:

- Działanie 6.1 Kultura - alokacja 72 832 726 euro z EFRR,
- Działanie 6.2 Turystyka - alokacja 77 350 000 euro z EFRR.

Na koniec okresu sprawozdawczego trwała procedura realokacji środków z Działania 6.2 *Turystyka* na Działanie 6.1 *Kultura* w wysokości 6 196 555 euro EFRR. Środki EFRR realokowane do Działania 6.1 planuje się wykorzystać na realizację ważnych dla regionu przedsięwzięć inwestycyjnych w kulturze, których wsparcie w przyszłej perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020 będzie znacznie ograniczone. Pozwoli to na pełną realizację założonego celu w Działaniu 6.1 przy wykorzystaniu dodatkowych środków oraz na zminimalizowanie ryzyka związanego z brakiem środków na finansowanie zobowiązań z powodu różnic kursowych w ramach Działania 6.1 zwłaszcza, że analiza wykonana na dzień 30.10.2012 r. wykazała niedobór środków w kwocie - 2 204 570 euro.

Od początku uruchomienia Programu w ramach Priorytetu VI przeprowadzono 2 konkursy, na które złożono łącznie 562 wniosków o dofinansowanie. Pierwszy konkurs został przeprowadzony w 2008 roku, z alokacją wynoszącą 55 758 336 euro, co stanowi 76,56% alokacji EFRR na Działanie 6.1 Kultura. Drugi konkurs dotyczył Działania 6.2 Turystyka i był ogłoszony w 2009 roku. Konkurs ten miał alokację 30 mln euro, co stanowiło 38,78% alokacji EFRR na to Działanie. Najwięcej wniosków złożono w konkursie w ramach Działania 6.2 *Turystyka* – 380. Łącznie, po ocenie formalnej w ramach obu konkursów zarejestrowano w systemie KSI (SIMIK 07-13) 461 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 664 mln euro. Do końca roku sprawozdawczego zatwierdzono do dofinansowania 65 projektów konkursowych na łączną kwotę dofinansowania 91,34 mln euro.

W ramach Priorytetu wspierano projekty mające służyć pobudzeniu ruchu turystycznego w regionie oraz wspieraniu aktywizacji społeczno-gospodarczej obszaru, na którym projekt jest realizowany. Dodatkowe punkty w ramach oceny merytorycznej przyznawane były projektom dotyczącym obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

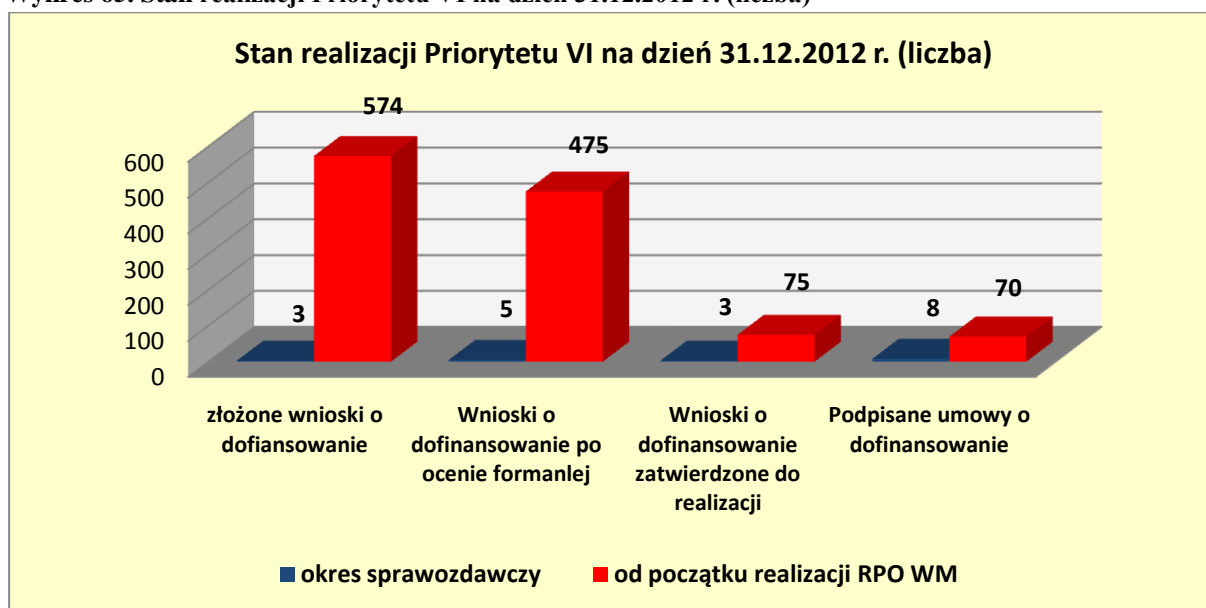
Realizacja projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach RPO WM przyczyniła się do zwiększenia liczby turystów korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania o czym świadczy wzrost wartości wskaźnika kontekstowego: *Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 1 tys. mieszkańców*. W latach 2005-2010 według danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny liczba ta wzrosła o 831,2 szt. do 1066,12 sztuk

w 2011 roku. Jednocześnie wzrosła liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o czym świadczy wzrost wartości wskaźnika: *Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania* z 1 477 136 do 1 740 860 w 2011 roku

Do końca 2012 r. liczba osób, która skorzystała z oferty turystycznej w ramach projektów dofinansowanych w ramach RPO WM wyniosła 190 tys. osób.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania wzrósł w tym samym okresie jedynie nieznacznie z 37,2% w 2005 roku do 39,5% w 2011 roku. Jednocześnie wzrosła również liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania z 332 w 2005 roku do 391 w 2011 roku obiektów i liczba miejsc noclegowych na 1 tysiąc mieszkańców z 7,19 w 2005 roku do 8,11 w 2011 roku.

Wykres 65. Stan realizacji Priorytetu VI na dzień 31.12.2012 r. (liczba)

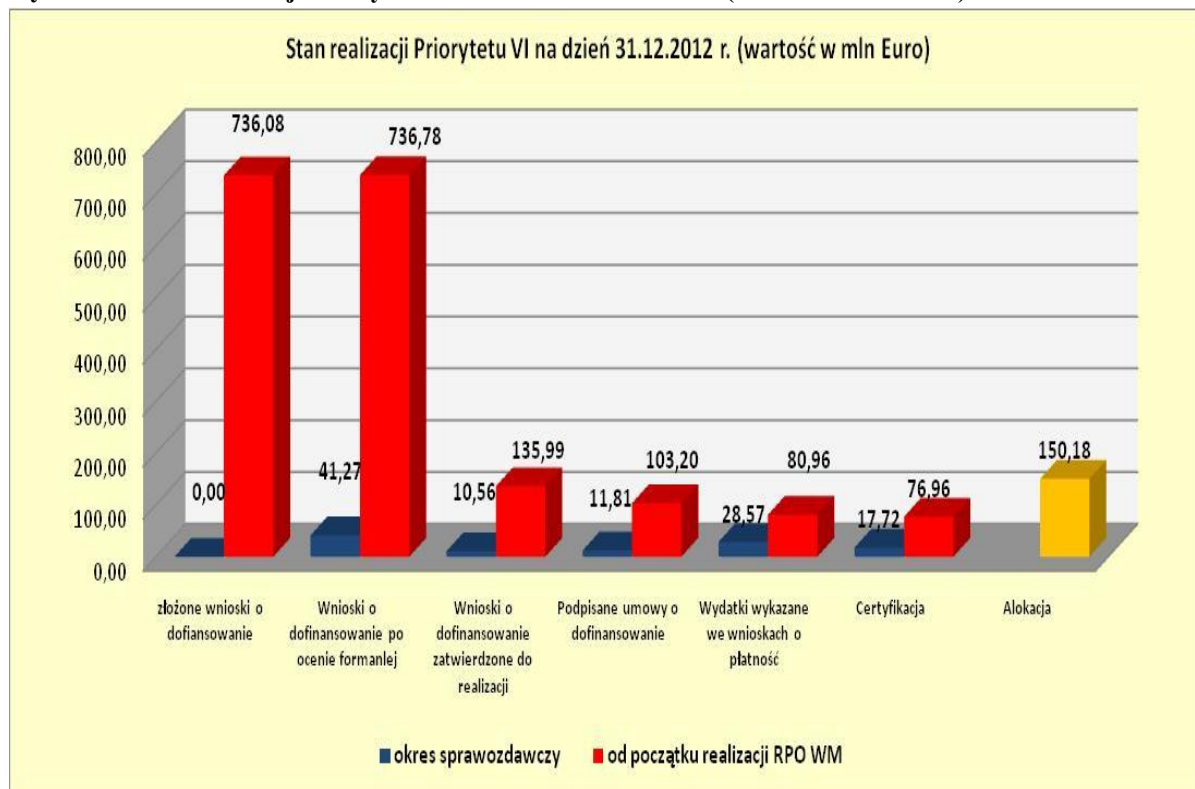

Źródło: opracowanie własne

W ramach Priorytetu VI RPO WM, do końca okresu sprawozdawczego podpisano łącznie 70 umów na łączną kwotę dofinansowania 105 528 723,24 euro, w tym 103 204 612,77 euro pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (8 umów w okresie sprawozdawczym na kwotę 11 809 755,78 euro dofinansowania z EFRR), co stanowi 68,69% alokacji przewidzianej na realizację tego Priorytetu.

Najwięcej umów o dofinansowanie podpisano w Działaniu 6.1 Kultura – 55 (z czego wszystkie 5 w okresie sprawozdawczym) na całkowitą kwotę dofinansowania UE 69 512 096,03 euro, co stanowi 95,35% alokacji na to Działanie. Pozostałe 15 umów podpisano w ramach Działania 6.2. Turystyka (z czego 3 w okresie sprawozdawczym), na całkowitą kwotę dofinansowania 36 016 627,21 euro, w tym 33 692 516,74 euro pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, co stanowi 43,57% alokacji przeznaczonej na to Działanie.

Wykres 66. Stan realizacji Priorytetu VI na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)

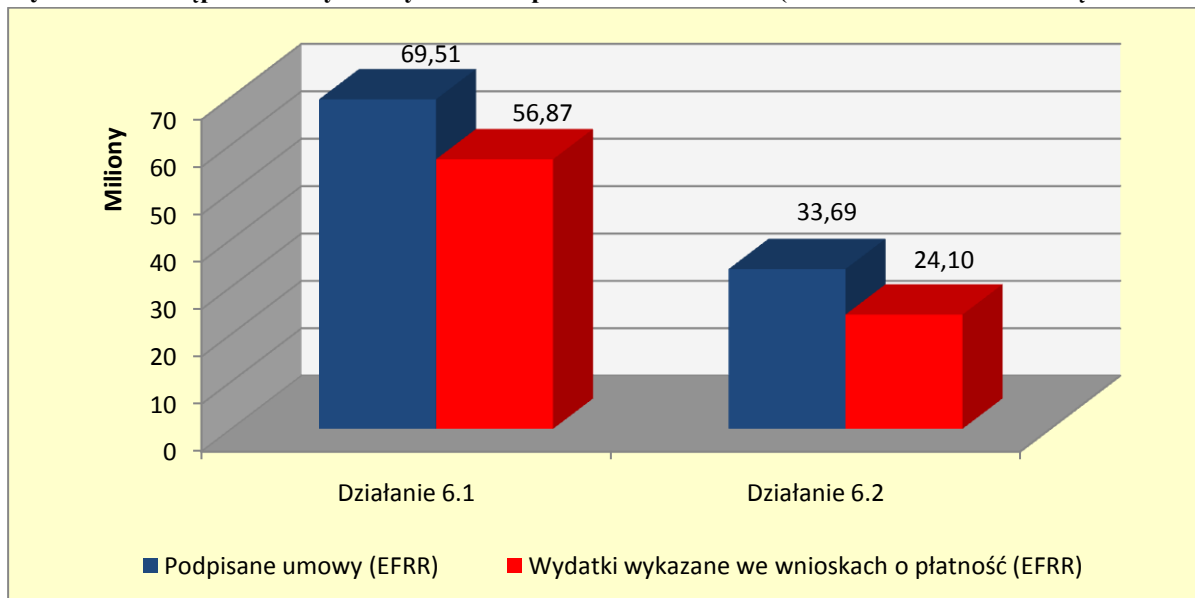

Źródło: opracowanie własne

Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

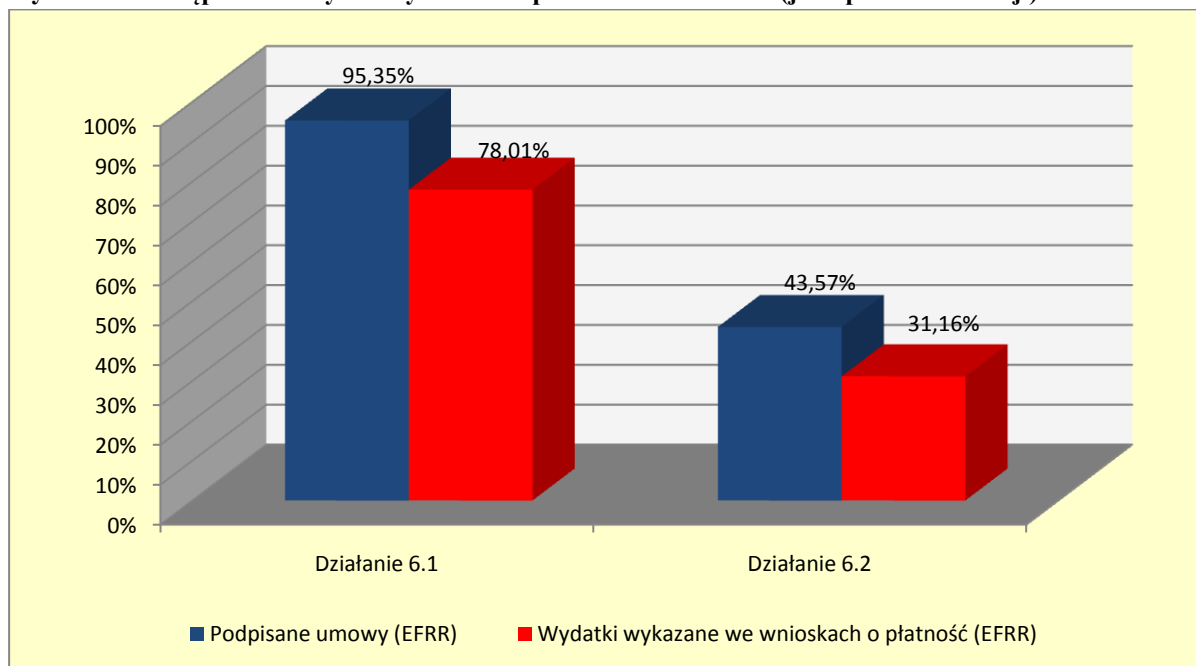
* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Wykres 67. Postęp finansowy Priorytetu VI w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 68. Postęp finansowy Priorytetu VI w podziale na działania (jako procent alokacji)

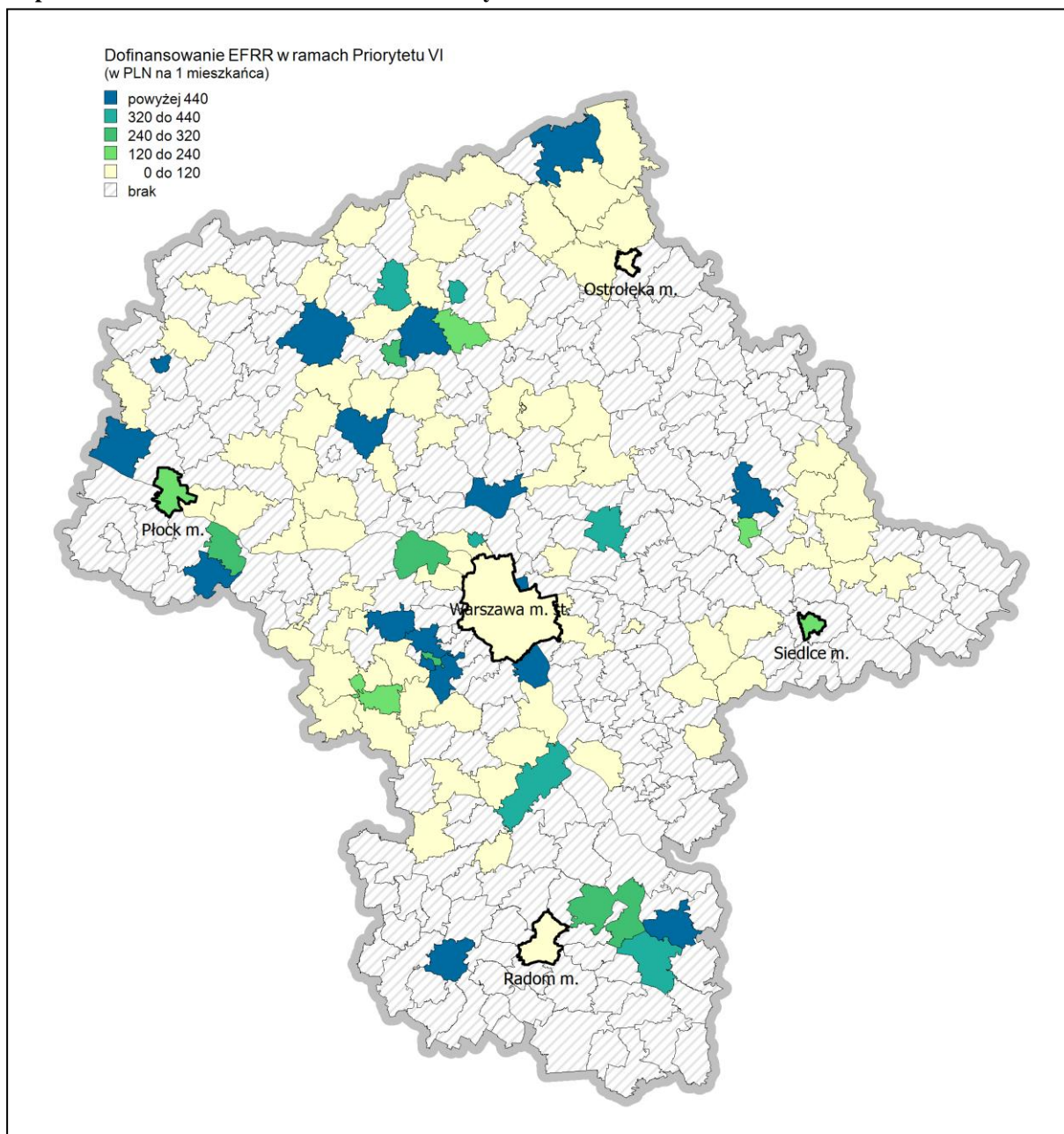
Źródło: opracowanie własne

Całkowita wartość wydatków wykazanych we wnioskach o płatność w Priorytecie VI wyniosła 80 963 499,48 euro pochodzące z EFRR, z czego 28 573 246,17 euro w okresie sprawozdawczym. Wydatki kwalifikowane poniesione przez beneficjentów i wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do Komisji Europejskiej wyniosły od początku uruchomienia Programu 76 957 860,84 euro (17 719 319,64 euro w okresie sprawozdawczym), co stanowi 51,24% alokacji przeznaczonej na realizację Priorytetu VI.

W Indykatorywnym Wykazie Projektów Kluczowych dla Priorytetu VI znajduje się 12 projektów. Do końca 2012 roku złożono łącznie 12 wniosków o dofinansowanie projektów na łączną kwotę dofinansowania z EFRR wynoszącą 42 725 035,14 euro. Do dnia 31 grudnia 2012 roku podpisano łącznie 7 umów o dofinansowanie projektów na kwotę 22 973 702,34 euro (EFRR), w tym 1 umowę w okresie sprawozdawczym na kwotę 647 889,30euro (EFRR).

Ze względu na duży stopień koncentracji przyjazdów turystycznych na obszarze miasta stołecznego Warszawy, a także konieczności wspierania rozwoju obszarów najmniej rozwiniętych gospodarczo ze wszystkich 55 podpisanych umów o dofinansowanie, przeznaczonych do realizacji w Działaniu 6.1, 20 projektów realizowanych jest na obszarach problemowych, wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, a w Działaniu 6.2 z 15 projektów 5 realizowanych jest na obszarach problemowych. Zgodnie ze Strategią obszary te zapisane są jako miejsca, które wymagają aktywnej polityki regionalnej służącej pobudzeniu potencjału społeczno-gospodarczego. Wartość dofinansowana z UE przeznaczona na projekty realizowane na obszarach problemowych stanowi 31,38% wartości dofinansowania z UE wszystkich projektów realizowanych w Działaniu 6.1 i 28,43% w Działaniu 6.2.

Mapa 9. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu VI

Źródło: opracowanie własne

Tabela 85. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet VI

Obszar problemowy	Działanie 6.1		Działanie 6.2	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	5	4 053 533,82	1	17 589,44
nadbużański	3	1 674 528,31	8	17 589,44
ostrołęcki	4	3 118 148,73	10	3 563 870,48
płocki	4	9 636 752,80	7	2 453 117,21
radomski	4	3 329 703,76	3	3 527 263,10

RAZEM	20	21 812 667,42	5	9 579 429,68
--------------	-----------	----------------------	----------	---------------------

Źródło: opracowanie własne

*Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

Miejsca cenne przyrodniczo jak i wiele historycznych obiektów dziedzictwa kulturowego zlokalizowanych jest z dala od dużych ośrodków miejskich. Obiekty te wymagają znacznych nakładów finansowych. Duża część projektów przeznaczonych do dofinansowania w ramach Priorytetu VI realizowanych będzie na obszarach wiejskich. W Działaniu 6.1 na obszarach wiejskich realizowanych będzie 21 projektów, natomiast na miejskich 34. W Działaniu 6.2 liczba projektów wynosi odpowiednio 8 i 7. W Działaniu 6.1 wartość dofinansowania z UE projektów realizowanych na obszarach wiejskich stanowi 41,18% całkowitego dofinansowania z UE wszystkich projektów realizowanych, w tym Działaniu, a w Działaniu 6.2 62,5%.

Tabela 86. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet VI

Priorytet VI	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 6.1	miejski	34	73 148 207,94	40 886 629,55	40 886 629,55
	wiejski	21	43 521 936,91	28 625 466,48	28 625 466,48
Działanie 6.2	miejski	7	22 577 301,67	12 662 988,78	12 634 664,60
	wiejski	8	53 694 632,31	23 353 638,43	21 057 852,14
RAZEM		70	192 942 078,82	105 528 723,24	103 204 612,77

Źródło: opracowanie własne

Liczba i wartość projektów realizowanych w poszczególnych subregionach województwa mazowieckiego przedstawia się następująco:

Tabela 87. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet VI

Priorytet VI	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 6.1	Ciechanowsko-Płocki	12	27 386 208,61	19 013 889,00	19 013 889,00
	Ostrołęcko-Siedlecki	13	17 950 206,71	9 976 079,74	9 976 079,74
	Radomski	4	24 749 280,04	17 234 231,42	17 234 231,42
	M.St. Warszawa	7	157 809 210,08	101 472 440,55	101 472 440,55
	Warszawski-Wschodni	5	5 246 187,76	2 348 757,90	2 348 757,90
	Warszawski-Zachodni	14	41 176 702,50	23 635 775,72	23 635 775,72
Działanie 6.2	Ciechanowsko-Płocki	3	38 727 980,07	18 211 796,71	15 247 122,40
	Ostrołęcko-Siedlecki	2	2 025 380,79	666 471,39	566 500,68

	Radomski	3	1 207 618,78	988 125,41	974 319,21
	M.St. Warszawa	3	2 435 648,29	921 709,19	783 452,81
	Warszawski-Wschodni	5	5 246 187,76	2 348 757,90	2 348 757,90
	Warszawski-Zachodni	4	8 374 526,20	6 763 726,71	6 763 726,71

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z zapisami Programu środki finansowe przypisane na Priorytet VI zaadresowane są do jednostek samorządu terytorialnego a także do instytucji kultury, kościołów i innych związków wyznaniowych, a także organizacji pozarządowych oraz parków narodowych i krajobrazowych. Liczba umów oraz wartość dofinansowania z UE w podziale na grupy beneficjentów przedstawia się następująco:

Tabela 88. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet VI

Priorytet VI	Rodzaj beneficjenta	2012		od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR	Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 6.1	fundacje/stowarzyszenia	-	-	1	1 879 650,05
	inne kościoły i związki wyznaniowe	-	-	1	244 092,95
	jednostki administracji rządowej	-	-	2	648 968,27
	jst	5	4 138 803,95	44	59 423 380,28
	Kościół Katolicki	-	-	7	7 316 004,49
Działanie 6.2	jednostki administracji rządowej	-	-	1	894 859,38
	jst	2	1 715 474,38	9	19 627 698,06
	przedsiębiorcy	1	5 955 477,45	5	13 169 959,30

Źródło: opracowanie własne

Rozkład projektów realizowanych w ramach Priorytetu VI według działów gospodarki został przedstawiony w poniżej tabeli.

Tabela 89. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet VI

Priorytet VI	Dział gospodarki	2012		od uruchomienia Programu	
		Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR	Liczba umów	Dofinansowanie UE - EUR
Działanie 6.1	17 Administracja publiczna	5	4 138 803,95	46	60 072 348,55
	22 Inne niewyszczególnione usługi	0	0	9	9 439 747,49
Działanie 6.2	14 Hotele i restauracje	1	5 955 477,45	5	16 739 959,26
	22 Inne niewyszczególnione usługi	2	1 715 474,38	10	16 952 557,48

Źródło: opracowanie własne

Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO,*

a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013* i V. *Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Realizacja Priorytetu VI pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu turystyki – 1 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 0,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 15. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Liczba przedsięwzięć dotyczących informacji i promocji turystycznej w regionie – 1 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 1% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 34 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.
- Liczba nowoutworzonych, zmodernizowanych obiektów kultury i dziedzictwa – 26 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 47,27% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 85 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 55 szt.¹⁸

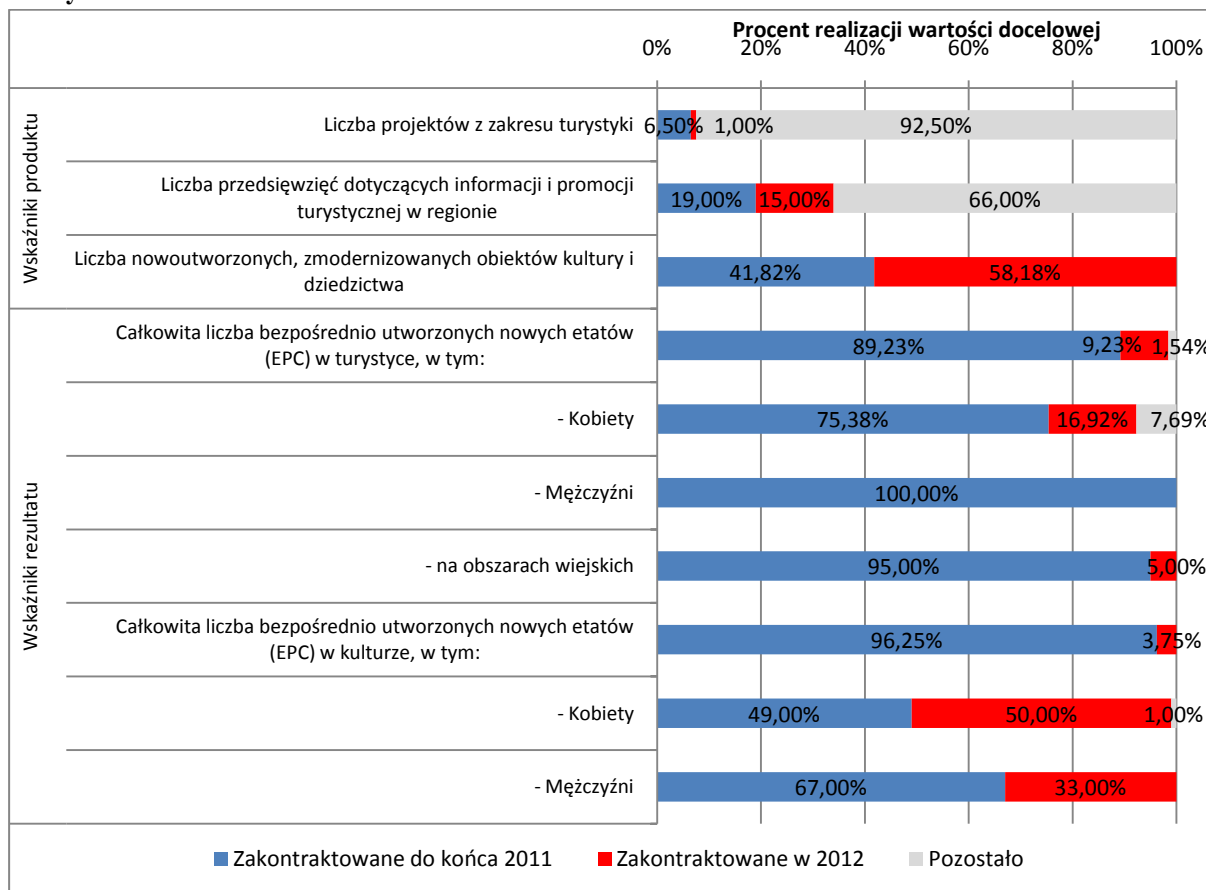
Realizacja Priorytetu VI pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników rezultatu:

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) w turystyce – 9 szt. (9 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 6,92% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 128 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 130 szt.
 - Kobiety – 5 szt. (5 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 7,69% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 60 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 65 szt.
 - Mężczyźni – 4 (4 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 6,15% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 68. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 65 szt.
 - Na obszarach wiejskich – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 67. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 60 szt.
- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) w kulturze – 69,08 szt. (32,58 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 34,54% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 214,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
 - Kobiety – 41 szt. (16,58 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 41% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 99 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

¹⁸ W ramach wskaźnika zliczono wszelkie budynki, kościoły, plebanie, parki, pomniki, rzeźby, scen amfiteatrów, estrad, forty ziemne i bunkry które podlegały budowie, przebudowie, remontowi, modernizacji, pracom restauracyjnym lub konserwacyjnym.

- Mężczyźni – 28,08 szt. (16 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 28,1% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 115,5. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

Wykres 69. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet VI

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie podpisanych umów można stwierdzić, że w ramach VI osi priorytetowej trzy wskaźniki nie zostały jeszcze w pełni zakontraktowane. Z punktu widzenia osiągnięcia wartości docelowych wskaźników założonych w Programie zagrożony jest wskaźnik produktu z zakresu turystyki, tj. *Liczba projektów z zakresu turystyki*, jak i *Liczba przedsięwzięć dotyczących informacji i promocji turystycznej w regionie*. W związku z powyższym przy najbliższej zmianie RPO WM 2007-2013, planuje się zmniejszenie wartości docelowej wskaźnika: *Liczba projektów z zakresu turystyki* z 200 na 100, który jest obecnie osiągnięty jedynie w 7,5%. Skorygowany wskaźnik produktu może zostać osiągnięty dzięki decyzji podjętej przez Zarząd Województwa Mazowieckiego dotyczącej ogłoszenia w I kwartale 2013 r. konkursów z zakresu turystyki, które skierowane będą do szerokiego spektrum beneficjentów. Ponadto, pomimo zagrożenia realizacji dwóch ww. wskaźników produktu należy zaznaczyć, że w podpisanych dotychczas umowach beneficjenci zobowiązali się zrealizować wszystkie zapisane w Priorytecie wskaźniki rezultatu, co oznacza, że cele założone w Priorytecie zostaną osiągnięte.

Wyjaśnienia dotyczące przyczyn zagrożenia lub przekroczenia wskaźników, wskazanych przez Komisję Europejską a także innych wskaźników Priorytetowych, znajdują się w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Opis wkładu osi priorytetowej w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, cross-financing, planowana zmiana środków alokacji oraz zalecenia i rekomendacje KE i IZ RPO WM w kontekście dalszej realizacji Programu znajdują się odpowiednio w pkt. 2.2.1; 2.6.3; 2.1.6.

Działanie 6.1 – Kultura

Postęp finansowy:

Cele Działania 6.1 *Poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury* ukierunkowane są na zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory regionalnego dziedzictwa kulturowego. W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 6.1 *Kultura* nie ogłaszano nowych konkursów. W ramach konkursu ogłoszonego w 2008 roku podpisano 52 umowy o dofinansowanie (4 w okresie sprawozdawczym) na łączną kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości 53 762 732,89 euro, co stanowiło 73,75% alokacji przewidzianej na to Działanie. Dodatkowo Instytucja Zarządzająca podpisała umowy o dofinansowanie trzech projektów kluczowych o całkowitej kwocie dofinansowania z EFRR w wysokości 15 749 363,14 euro. Łącznie kwota dofinansowania z EFRR we wszystkich podpisanych umowach stanowi 95,35% alokacji. Ponadto dla 2 projektów kluczowych przewidzianych do realizacji w Działaniu 6.1 zostały złożone wnioski o dofinansowanie. Jeden został zatwierdzony do realizacji, a drugi znajduje się na etapie oceny merytorycznej.

Tabela 90. Projekty w ramach działania 6.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 6.1 - Kultura	Ilość	2	187	2	161	1	57	5	55
	Wartość Euro	0,00	174 236 006,73	4 123 346,65	163 899 720,43	2 488 688,71	86 879 234,09	4 138 803,95	69 512 096,03

Źródło: opracowanie własne

Tabela 91. Projekty kluczowe w ramach działania 6.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
"Matecznik Mazowsze" centrum folklorystyczne	Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca "Mazowsze" im. Tadeusza Sygietyńskiego	14 350 354,89	9 496 363,71	2) 16.07.2009	2) 31.08.2009	2) 21.12.2009 Aneks - 22.02.2010 Aneks - 09.03.2011 Aneks - 16.05.2012
Zabytkowy Park Mazowsza wizytówką regionu	Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca "Mazowsze" im. Tadeusza Sygietyńskiego	2 682 692,12	2 257 650,01	2) 16.07.2009	2) 29.09.2009	2) 3.08.2010 Aneks - 12.08.2011 Aneks - 19.12.2011 Aneks - 11.05.2012 Aneks 28.12.2012

Renowacja Kościoła Świętego Krzyża wraz z zabudowaniami poklasztornymi w Warszawie jako ważnego obiektu dziedzictwa kultury narodowej	Parafia Rzymskokatolicka Świętego Krzyża w Warszawie	4 700 411,08	3 995 349,42	2) 16.07.2009	2) 30.09.2009	2) 30.11.2009 Aneks - 19.03.2010 Aneks - 20.09.2010 Aneks - 31.03.2011
Kompleksowa poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury obiektów Muzeum Niepodległości w Warszawie poprzez rewitalizację i modernizację oddziału - Cytadeli Warszawskiej - w szczególności X Pawilonu, XI Pawilonu, Bramy Bielańskiej i dziedzińca	Muzeum Niepodległości w Warszawie	3 637 485,42	2 488 688,71	2) 29.06.2012	2) 31.07.2012	1) I kwartał 2013
ROMANO KHER - CYGAŃSKI DOM - kultura i edukacja	Radomskie Stowarzyszenie Romów "Romano Waśt" (Pomocna Dłoń)	1 952 418,15	1 634 657,95	ND	2) 30.08.2012	1) I kwartał 2013

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

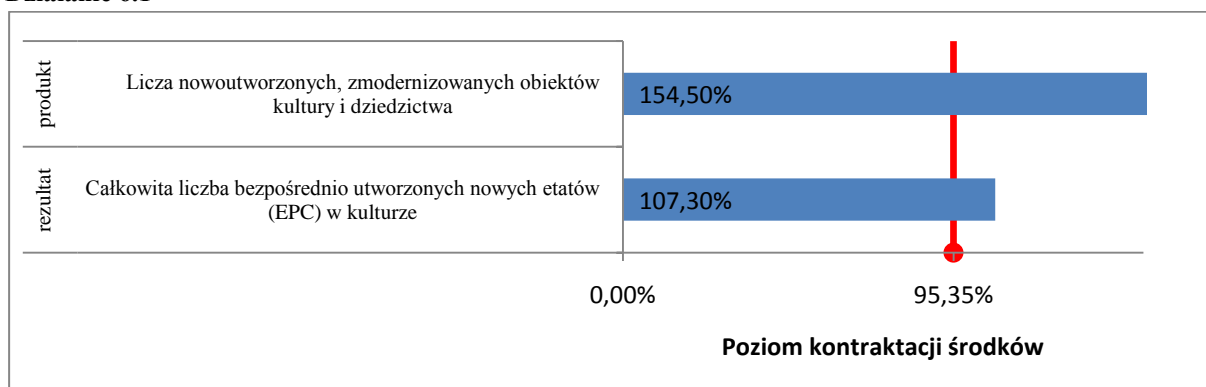
W ramach Działania 6.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba nowoutworzonych, zmodernizowanych obiektów kultury i dziedzictwa – 26 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 47,27% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 85 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 55 szt.

W ramach Działania 6.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) w kulturze – 69,08 szt. (32,58 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 34,54% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 214,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
 - Kobiety – 41 szt.(16,58 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 41% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 99 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.
 - Mężczyźni – 28,08 szt. (16 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 28,08% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 115,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

Wykres 70. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 6.1

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie realizowanych projektów oraz planowanych do realizacji cele założone w Programie zostaną zrealizowane. Brak jest zagrożeń w realizacji Działania. Brak jest również ryzyka niezrealizowania wskaźników produktu i rezultatu. Ich wartości docelowe zostaną osiągnięte lub znacznie przekroczone.

Działanie 6.2 – Turystyka

Postęp finansowy:

Celem Działania 6.2 *Turystyka* jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu. Na obszarach wiejskich znajdują się cenne obszary przyrodnicze, które są dotychczas w niewielkim stopniu wykorzystane, przede wszystkim ze względu na brak odpowiedniego zagospodarowania i wyposażenia w infrastrukturę turystyczną. W związku z tym w ramach Działania wsparcie skierowano na rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Przedsięwzięcia z zakresu informacji i promocji turystycznej umożliwią rozwój sektora turystyki w regionie. Projekty z zakresu turystyki wspierane w ramach tego Działania mają wyraźny wpływ na poprawę sytuacji gospodarczej regionu.

W okresie sprawozdawczym nie ogłaszano nowych konkursów. W ramach konkursu ogłoszonego w 2009 roku złożono bowiem 380 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowanie EFRR wynoszącą 487 894 099,52 euro, 16-krotnie przekraczającą kwotę alokacji. Pozytywną ocenę formalną otrzymało 305 projektów. Do końca okresu sprawozdawczego zatwierdzono do realizacji 12 umów o dofinansowanie (2 w okresie sprawozdawczym) o kwocie dofinansowania z EFRR wynoszącej 28 087 349,38 euro, co stanowi 36,32% alokacji przeznaczanej na realizację tego Działania i 93,62% alokacji przeznaczanej na konkurs. Do dnia 31 grudnia 2012 roku podpisano 11 umów w ramach tego konkursu (z czego 2 w okresie sprawozdawczym) na kwotę dofinansowania z EFRR 26 447 385,16 euro.

W I półroczu 2013 r. planowane jest ogłoszenie dwóch konkursów z zakresu turystyki na kwotę dofinansowania 5 mln euro. Pierwszy konkurs, będzie konkursem otwartym bez preselekcji (bez przedsiębiorców), z alokacją wynoszącą 3 mln euro. Drugi konkurs będzie również konkursem otwartym bez preselekcji, ale dedykowany przedsiębiorcom z alokacją wynoszącą 2 mln euro. Planowany termin ogłoszenia obu konkursów to marzec 2013 roku.

Na liście projektów kluczowych zatwierdzonych do realizacji znajduje się 7 projektów o kwocie dofinansowania z EFRR wynoszącej 22 721 292,47 euro, co stanowi 29,38% alokacji w tym Działaniu. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano umowy o dofinansowanie 4 projektów kluczowych (1 w okresie sprawozdawczym), o dofinansowaniu z EFRR 7 224 339,21 euro.

Łącznie w ramach Działania podpisano 15 umów (3 w okresie sprawozdawczym) o wartości dofinansowania z EFRR 33 692 516,74 euro, co stanowi 43,57% alokacji przewidzianej na realizację Działania. W przypadku podpisania wszystkich umów zatwierdzonych do realizacji łączna liczba podpisanych umów wzrosłoby do 18, dla których wartość dofinansowania wyniesie 49 116 248,56 euro, co stanowi 63,5% alokacji.

Tabela 92. Projekty w ramach działania 6.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 6.2 - Turystyka	Ilość	1	387	3	314	2	18	3	15
	Wartość Euro	0,00	561 848 559,73	37 151 895,48	572 877 009,45	8 074 029,13	49 116 248,56	7 670 951,83	33 692 516,74

Źródło: opracowanie własne

Tabela 93. Projekty kluczowe w ramach działania 6.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Budowa centrum kulturalno-rekreacyjnego w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu	Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu	15 117 682,78	10 349 945,08	2) 16.07.2009 Aneks - 10.06.2010 Aneks - 08.09.2010 Aneks - 31.12.2010	2) 14.11.2012	1) II kwartał 2013
Zaplecze noclegowe Matecznik Mazowsze wraz z adaptacją stajni na Karcznię Staropolską	Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca "Mazowsze" im. Tadeusza Sygietyńskiego	5 650 256,11	3 730 503,64	2) 16.07.2009	2) 27.08.2009	2) 07.12.2009 Aneks - 23.12.2009 Aneks - 08.03.2010 Aneks - 31.12.2010 Aneks - 14.06.2011 Aneks - 04.11.2011 Aneks - 30.12.2011 Aneks - 29.03.2012 Aneks - 17.05.2012 Aneks - 10.07.2012 Aneks - 08.11.2012 Aneks 27.12.2012
Zdarzyło się kiedyś nad wodą - trasa turystyczna w radomskim skansenie	Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu	4 976 924,80	1 951 086,88	2) 17.07.2009 Aneks - 10.06.2010	2) 30.06.2010	2) 31.12.2010 Aneks - 22.09.2011, Aneks 27.12.2012
Budowa Muzeum - Miejsce Pamięci Palmiry	Miasto Stołeczne Warszawa	1 861 098,56	647 889,30	2) 26.01.2010 Aneks - 18.05.2010	2) 30.12.2010	2) 15.05.2012 Aneks - 27.09.2012
Rewaloryzacja i adaptacja przedpola Pałacu w Wilanowie, barokowej perły mazowieckich rezydencji królewskich dla potrzeb	Muzeum Pałac w Wilanowie	1 241 353,25	894 859,38	2) 19.01.2010 Aneks - 20.04.2010	2) 30.04.2010	2) 16.11.2010 Aneks - 17.05.2012 Aneks - 27.06.2012

obsługi i recepcji turystycznej - etap I						
Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Północnego Mazowsza – Budowa Oranżerii z funkcją konferencyjną – kulturalną na terenie Zabytkowego Zespołu Pałacowo – Parkowego Muzeum Romantyzmu w Opinogórze – etap II	Muzeum Romantyzmu w Opinogórze	2 899 252,13	2 002 510,83	2) 25.09.2012 Aneks 28.09.2012	2) 15.10.2012	1) IV kwartał 2012
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury uzdrowskiej Konstancina-Zdrój	Uzdrowsko Konstancin Zdrój Sp. S.A.	8 803 947,92	1 828 995,35	nd	1) grudzień 2012	1) II kwartał 2013

Źródło: opracowanie własne

Na obecnym etapie opóźnienia w realizacji projektów kluczowych występują w przypadku dwóch projektów:

- „Budowa Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry”. Beneficjent wystąpił z prośbą o Aneks wydłużający okres realizacji projektu do dnia 31.03.2013 r. Ze względu na konieczność przeprowadzenia ponownie procedury związanej z wyłonieniem wykonawcy materiałów promocyjnych termin realizacji projektu ulegnie przedłużeniu.
- „Rewaloryzacja i adaptacja przedpola Pałacu w Wilanowie, barokowej perły mazowieckich rezydencji królewskich dla potrzeb obsługi i recepcji turystycznej - etap I”. Beneficjent wystąpił z prośbą o Aneks wydłużający okres realizacji projektu do dnia rzeczowy okres realizacji do 30.11.2012 r. i finansowy okres realizacji projektu do dnia 31.12.2012 r. Ze względu na niedotrzymanie przez Wykonawcę terminu dostawy budek dla strażników zmianie ulegnie termin realizacji projektu.

Postęp rzeczowy:

W ramach Działania 6.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

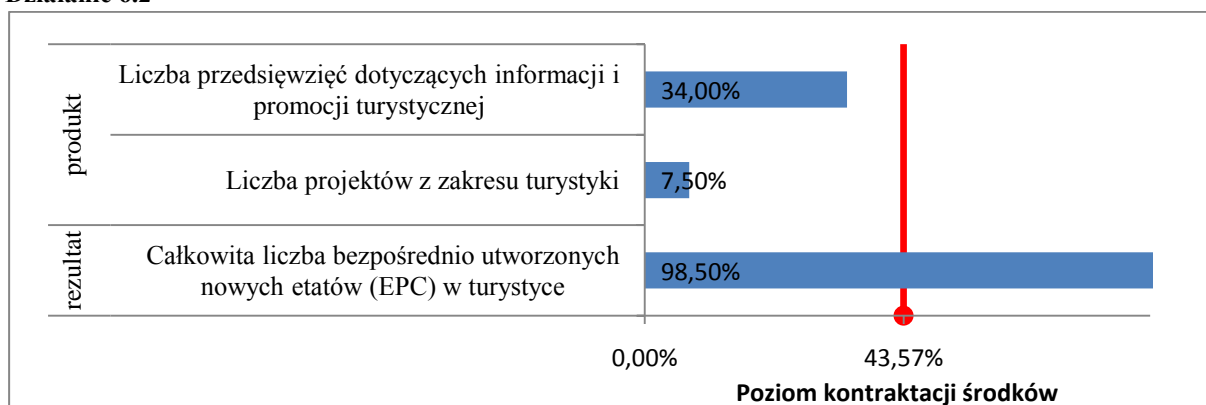
- Liczba projektów z zakresu turystyki – 1 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 0,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 15. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Liczba przedsięwzięć dotyczących informacji i promocji turystycznej w regionie – 1 szt. (1 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 1% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 34 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

W ramach Działania 6.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) w turystyce – 9 szt. (9 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 6,92% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 128 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 130 szt.

- Kobiety – 5 szt.(5 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 7,69% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 60 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 65 szt.
- Mężczyźni – 4 (4 szt. na zakończenie 2011 roku) co stanowi 6,15% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 68 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 65 szt.
- Na obszarach wiejskich – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 112 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 60 szt.

Wykres 71. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 6.2

Źródło: Opracowanie własne

Ze względu na zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie Działania ze wskaźnikami Priorytetu VI szczegółowy opis wskaźników ze względu na stopień osiągnięcia wartości docelowej oraz przyczyn różnej ich wartości został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VI.

3.6.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.7 Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego

3.7.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Głównym celem Priorytetu VII jest konieczność poprawy dostępności i jakości infrastruktury o charakterze społecznym, czyli infrastruktury służącej edukacji, ochronie zdrowia i życia oraz pomocy społecznej. Działania realizowane w ramach Priorytetu VII uwzględniają wzmocnienie roli edukacji i oświaty, podniesienie standardów ochrony zdrowia oraz opieki społecznej.

Łączna alokacja EFRR zapisana w RPO WM na realizację tego celu w ramach Priorytetu VII wynosi 164 834 703 euro, co stanowi 8,82% alokacji EFRR w całym Programie.

Od początku uruchomienia Programu przeprowadzono 3 konkursy, jeden w 2008 roku i dwa w 2009 roku, na które wpłynęło łącznie 601 wniosków. W okresie sprawozdawczym nie organizowano dodatkowych konkursów w ramach Priorytetu.

Tabela 94. Ogłoszone przeprowadzone konkursy w Priorytecie VII

Priorytet/Działanie	Ogłoszone konkursy			Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Umowy o dofinansowanie		
	termin naboru	alokacja na konkurs	% zaangażowania alokacji na lata 2007-2013	Liczba	wartość dofinansowania	Liczba	wartość dofinansowania EFRR	% zaangażowania alokacji na lata 2007-2013
7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia	30.06-06.10.2008	41 010 264	63,82%	176	180 520 227,06	29	36 808 632,22	56,94%
7.2. Infrastruktura służąca edukacji	19.05-25.06.2009	60 000 000	72,17%	304	346 517 125,73	54	56 428 281,79	67,15%
7.3. Infrastruktura służąca pomocy społecznej	04.03-07.04.2009	17 432 848	100,00%	24	24 702 839,22	16	16 100 950,36	91,93%

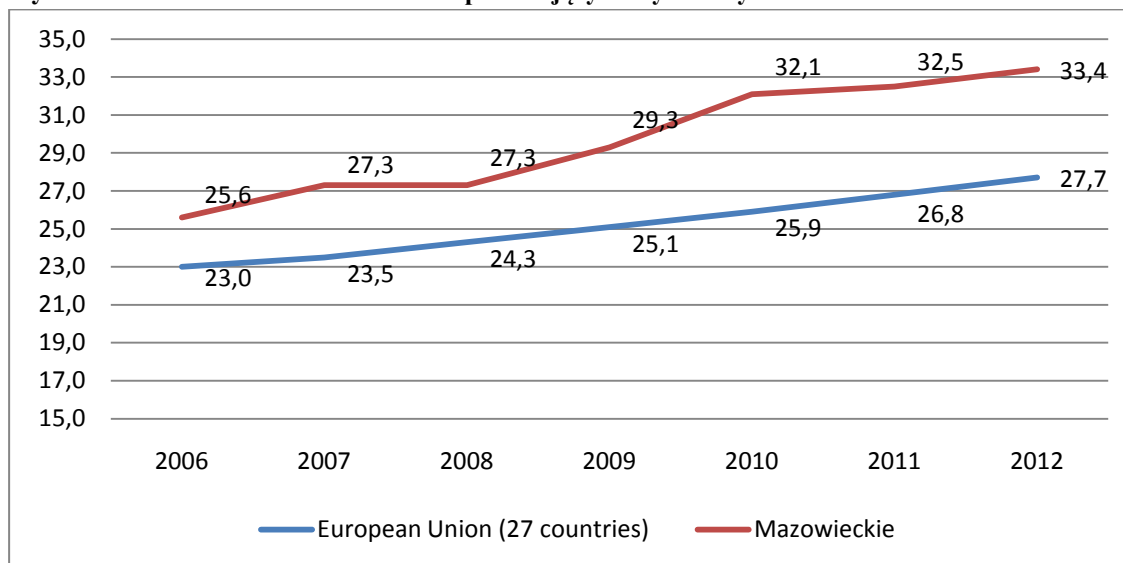
Źródło: opracowanie własne

W Działaniu 7.3 cała alokacja została przeznaczona na realizację projektów konkursowych. Natomiast alokacja w ramach Działania 7.1 i 7.2 została przeznaczona nie tylko na projekty wyłonione z ogłoszonych konkursów, ale również na realizację 8 projektów kluczowych. Do dnia 31 grudnia 2012 roku podpisano wszystkie umowy o dofinansowanie projektów kluczowych na łączną kwotę dofinansowania z EFRR wynoszącą 46 861 435,31 euro, która stanowi 28,20% alokacji przeznaczonej na Priorytet VII.

W ramach Priorytetu wspierane były projekty modernizacyjne dostosowujące placówki do obowiązujących standardów i przepisów prawa, poprawiające dostępność dla osób niepełnosprawnych, a także projekty korzystające z energooszczędnych rozwiązań technicznych lub technologicznych. Ze względu na znaczne dysproporcje wewnątrz wojewódzkie w zakresie dostępności do infrastruktury społecznej w pierwszej kolejności jak już wspomniano premiowano projekty realizowane na terenie gmin, których współczynnik G podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca kształtuje się na poziomie do 100% średniej województwa. Dzięki temu kryterium na dofinansowanie miały szansę projekty realizowane w gminach biedniejszych, w których samorząd ma mniejsze możliwości przeznaczania środków na modernizację obiektów czy zakup sprzętu. Ułatwi to osiągnięcie celu szczegółowego jakim jest poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej.

Realizacja projektów dofinansowanych w ramach RPO WM przyczyniła się do zwiększenia dostępności jak i jakości szeroko rozumianej infrastruktury społecznej w województwie. W zakresie infrastruktury edukacyjnej szacowana liczba uczniów i studentów korzystających z efektów wdrażania projektów na zakończenie ich realizacji wyniesie 90 787 osób. Systematycznie wzrastały również wartości wskaźników kontekstowych, przyjętych w Programie, tj. procent osób z wyższym wykształceniem i udział osób uczących się i dokończających w liczbie ludności w wieku 25-64 lata. Świadczy to o rosnącej jakości kapitału ludzkiego na obszarze województwa. Według danych Europejskiego Urzędu Statystycznego procent osób posiadających wyższe wykształcenie w grupie wiekowej 25-64 wyniósł w województwie mazowieckim w 2012 roku 33,4%, co jest wartością znacznie przekraczającą średnią dla 27 krajów Unii Europejskiej, wynoszącą na koniec 2012 roku 27,7%.

Wykres 72. Procent osób w wieku 25-64 posiadających wyższe wykształcenie

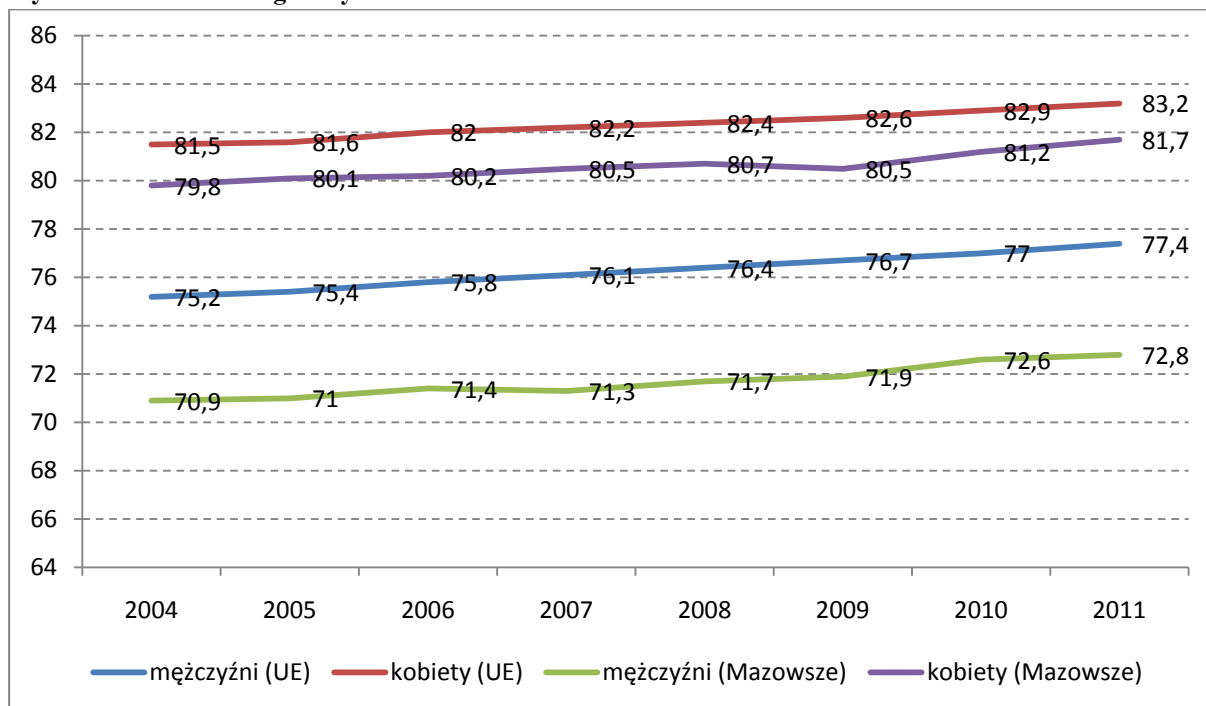

Źródło: EUROSTAT

W zakresie infrastruktury służącej ochronie zdrowia beneficjentami projektów mogły być tylko podmioty dostarczające świadczenia gwarantowane w ramach kontraktu z instytucją finansującą publiczne świadczenia zdrowotne. Realizacja projektów dofinansowanych w ramach RPO WM przyczyniła się do zwiększenia dostępności jak i jakości szeroko rozumianej infrastruktury zdrowotnej w województwie. Podejmowane działania prowadziły do wyrównania różnic w wyposażeniu placówek na szczeblu lokalnym i do zapewnienia udzielania świadczeń zdrowotnych na wysokim poziomie.

W roku 2011 r. wydatki inwestycyjne krótkoterminowe w samorządowych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej wyniosły 90 088 657 euro. W analogicznym okresie w ramach Działania 7.1 przekazano na rzecz wszystkich beneficjentów realizujących projekty z zakresu poprawy infrastruktury służącej ochronie zdrowia i życia 12 481 591 euro, co stanowi około 14% wszystkich wydatków inwestycyjnych na służbę zdrowia w 2011 r. Dzięki realizowanym inwestycjom sukcesywnie zwiększa się na Mazowszu średnia długość życia zarówno kobiet, jak i mężczyzn. W roku 2011 wyniosła ona 81,7 lat dla kobiet i 72,8 lat dla mężczyzn, co oznacza wzrost w stosunku do 2006 r. analogicznie o 1,5 i 1,4 roku.

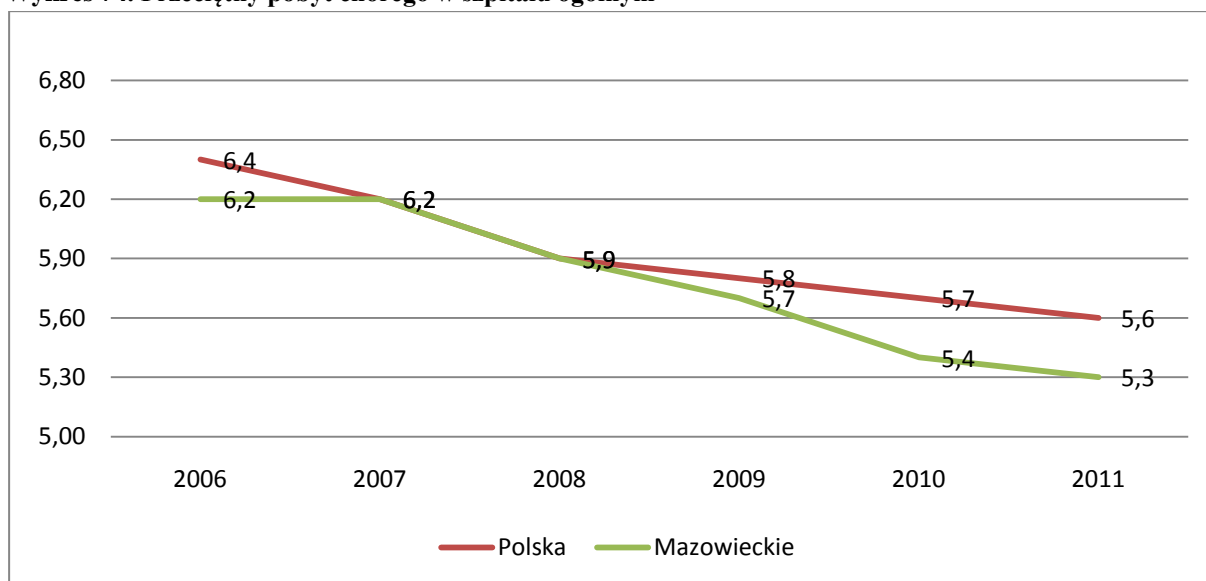
Wykres 73. Średnia długość życia

Źródło: EUROSTAT

W ramach Działania 7.1 realizowane są 33 projekty spośród których 25 (tj. ok. 76%) dotyczy m.in. modernizacji infrastruktury opieki zdrowotnej. Dzięki podjętym działaniom możliwe jest nie tylko poprawienie komfortu przebywania pacjentów, ale również wygenerowanie oszczędności wynikających z bieżącego utrzymania obiektów, a więc osiągnięcie w przyszłości efektu mnożnikowego. Dodatkowo 27 projektów (tj. około 81%) zakłada zakup specjalistycznego sprzętu medycznego. Poprawa bazy infrastrukturalnej oraz zakup nowoczesnego sprzętu służącego szybszemu i dokładniejszemu diagnozowaniu przyczynia się z pewnością do skrócenie średniego czasu pobytu w szpitalu. Na koniec 2011 r. średni pobyt w mazowieckich szpitalach był krótszy w porównaniu do średniej krajowej o 0,3 dnia.

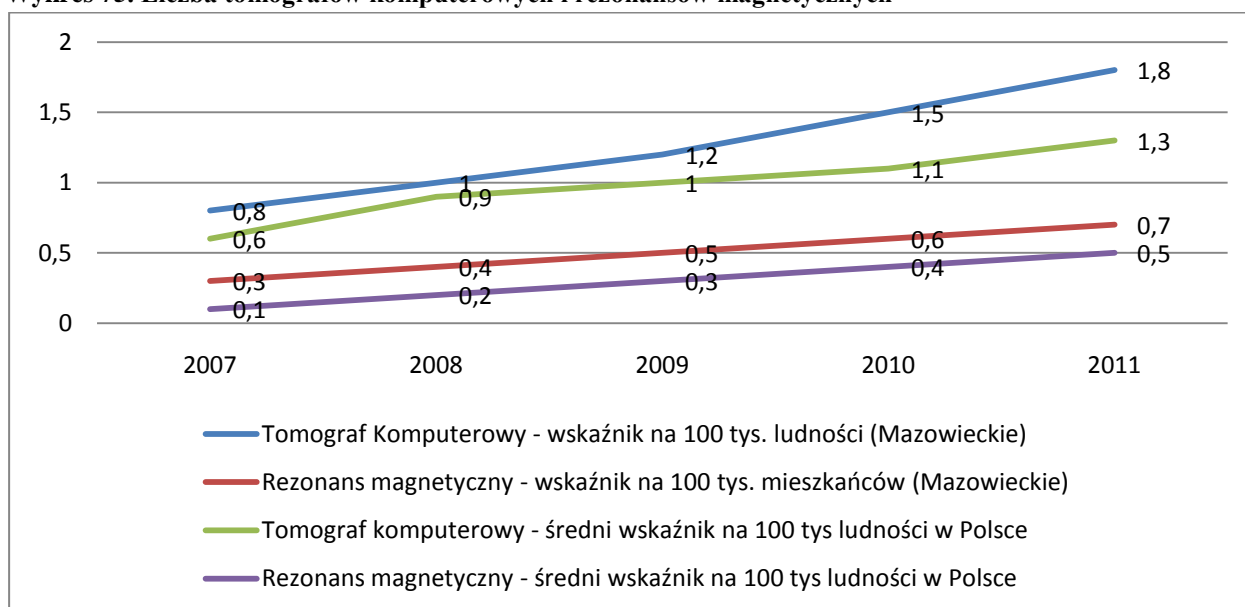
Wykres 74. Przeciętny pobyt chorego w szpitalu ogólnym

Źródło: Biuletyn Statystyczny Ministerstwa Zdrowia

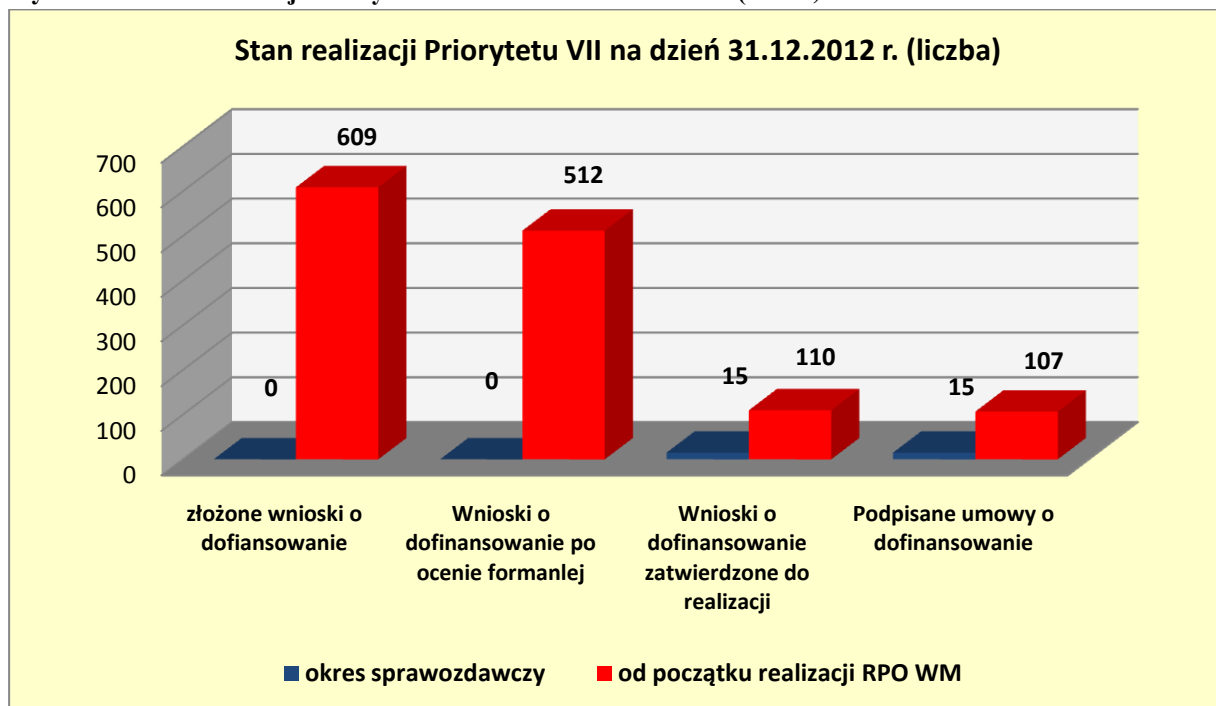
Istotnym obszarem, który ciągle pozostaje w Polsce niedoinwestowany na tle Unii Europejskiej jest liczba tomografów komputerowych i rezonansów magnetycznych. W ramach projektów dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego założono zakup 3 tomografów i 2 rezonansów magnetycznych. Jak podkreślił to we wniosku o dofinansowanie jeden z beneficjentów, który dotychczas zlecał te usługi w oddalonej placówce: Posiadanie własnej pracowni tomografii komputerowej umożliwiłoby przebadanie większej ilości pacjentów, ok. 125 miesięcznie, a także skróciłoby okres oczekiwania na badanie i jego wyniki, co przy chorobach nowotworowych czy układu krążenia ma niebagatelne znaczenie. Należy założyć, że wykrywalność chorób zwiększyłaby się, a co za tym idzie zredukowała liczba zgonów. Poza zwiększeniem dostępności do usług medycznych dodatkowo szpital będzie mógł zredukować koszty tych badań oraz wyeliminować wydatki związane z transportem pacjentów. Spowoduje to, że zaoszczędzone środki będą mogły być w przyszłości przeznaczone na kolejne inwestycje infrastrukturalne.

Wykres 75. Liczba tomografów komputerowych i rezonansów magnetycznych

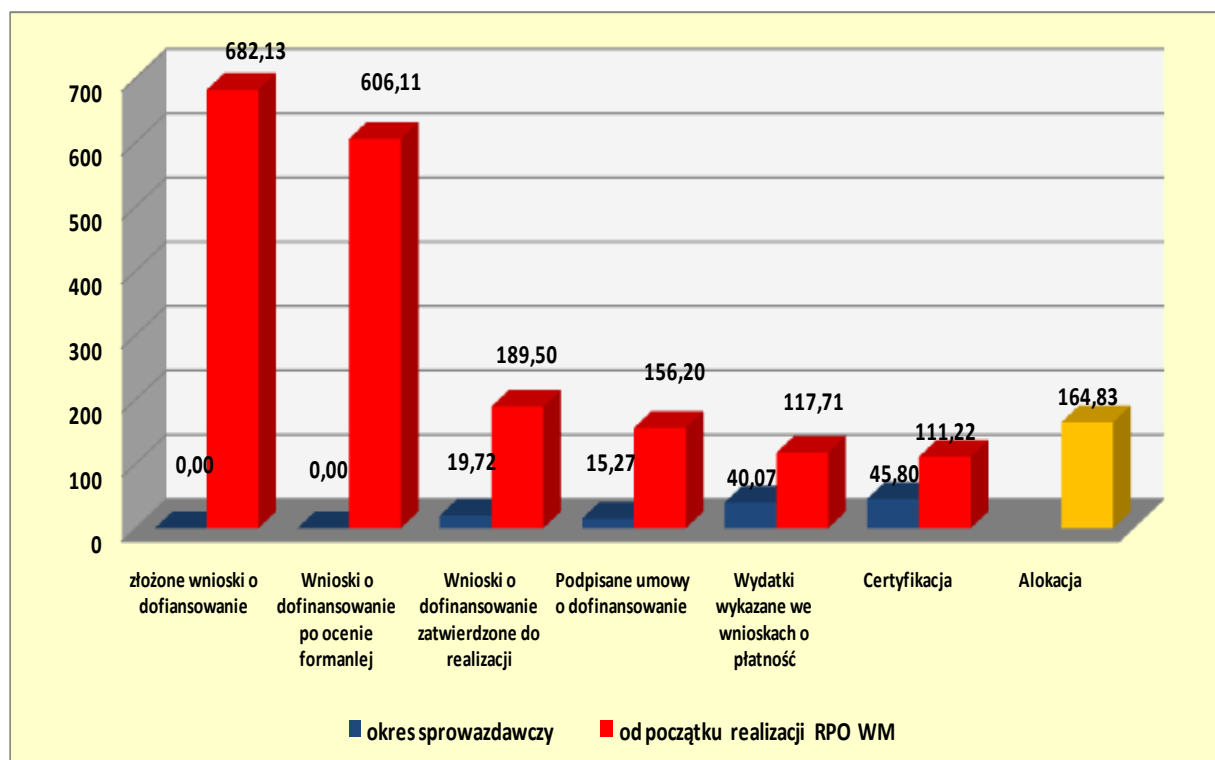
Źródło: Biuletyn Statystyczny Ministerstwa Zdrowia

Wykres 76. Stan realizacji Priorytetu VII na dzień 31.12.2012 r. (liczba)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 77. Stan realizacji Priorytetu VII na dzień 31.12.2012 r. (wielkość w mln euro)

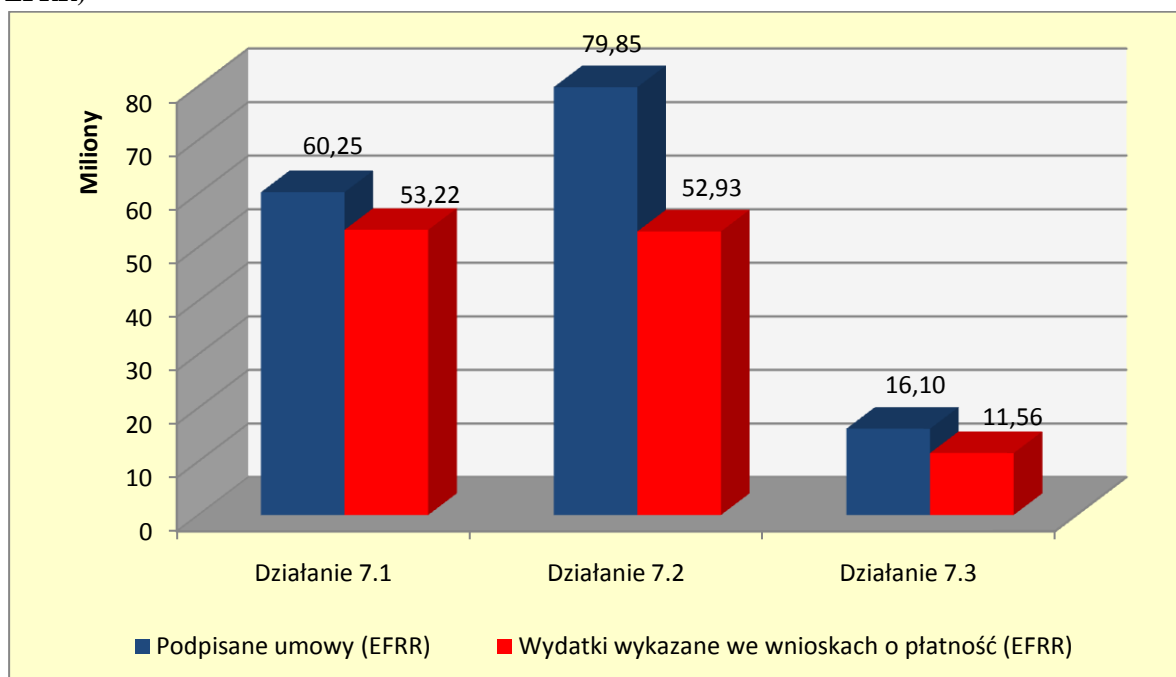

Źródło: opracowanie własne

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

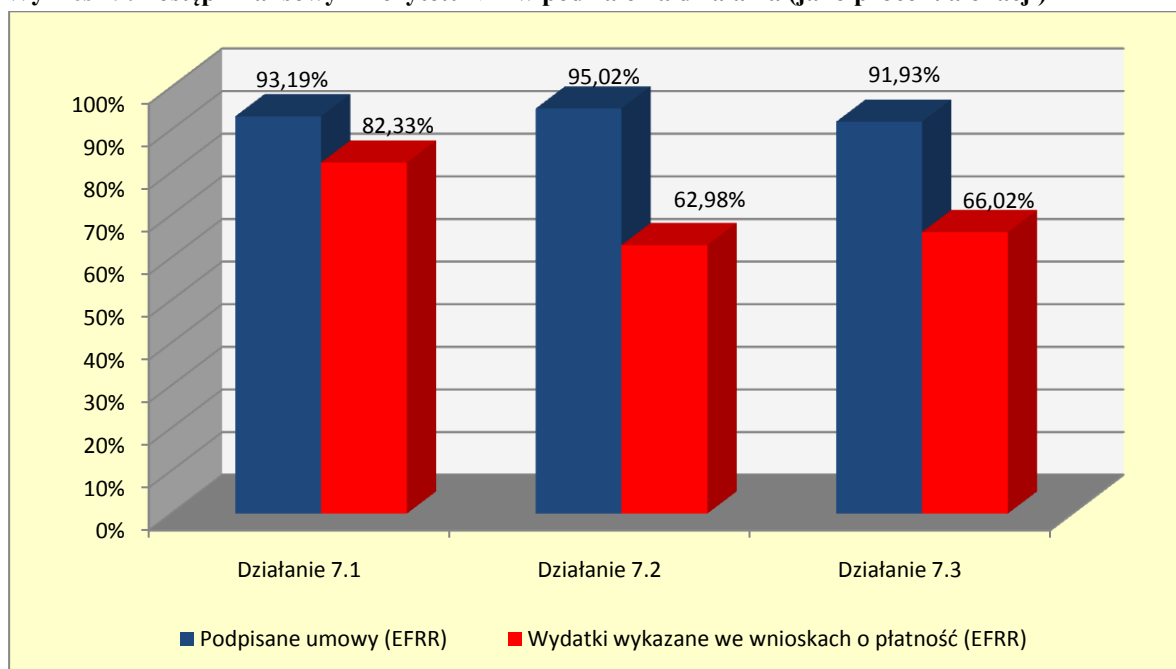
** Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Wykres 78. Postęp finansowy Priorytetu VII w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 79. Postęp finansowy Priorytetu VII w podziale na działania (jako procent alokacji)

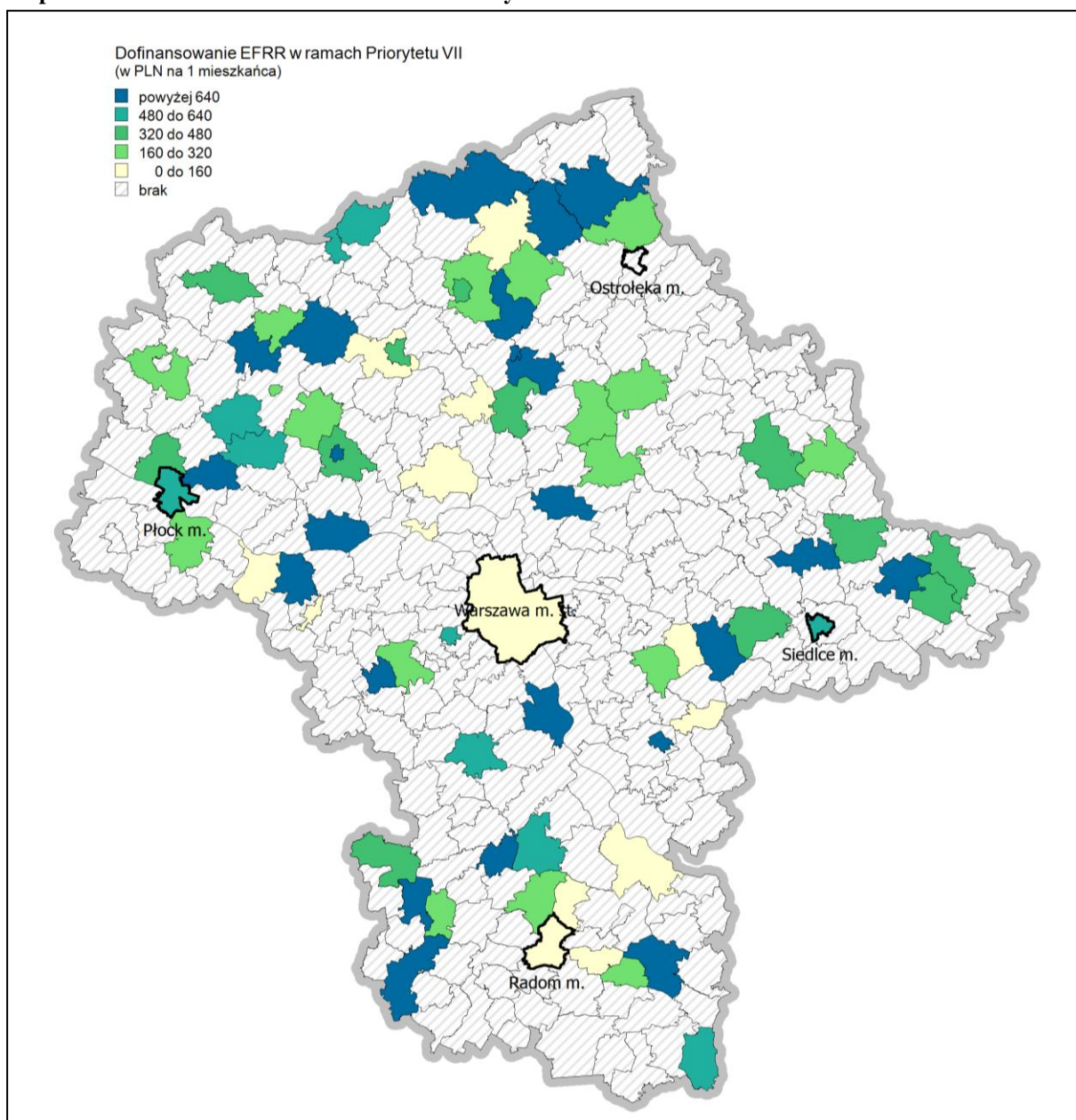
Źródło: opracowanie własne

W ramach Priorytetu VII RPO WM, do końca okresu sprawozdawczego podpisano łącznie 107 (15 w okresie sprawozdawczym) umów na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 156 199 299,68 euro, co stanowi 93,98% kwoty przewidzianej na realizację tego Priorytetu. Najwięcej umów o dofinansowanie podpisano w Działaniu 7.2 *Infrastruktura służąca edukacji* -58 (10 w okresie sprawozdawczym), na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 79 853 324,50 euro, co stanowi 95,02% alokacji na to działanie. Kolejne 33 umowy podpisano w Działaniu 7.1 *Infrastruktura*

służąca ochronie zdrowia i życia (2 w okresie sprawozdawczym) na łączną kwotę dofinansowania EFRR w wysokości 60 245 024,82 euro – 93,19% alokacji. Ostatnie 16 umów (3 w okresie sprawozdawczym) podpisano zaś w Działaniu 7.3 *Infrastruktura służąca pomocy społecznej* w których całkowita kwota dofinansowania EFRR wynosi 16 100 950,36 euro, co stanowi odpowiednio 91,93% alokacji w tym Działaniu.

W ramach podpisanych umów beneficjenci złożyli poprawne wnioski o płatność, których wartość na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 117 710 913,77 euro (EFRR), tj. 70,83% alokacji przewidzianej na realizację Priorytetu. W ramach środków EFRR wykazanych w zatwierdzonych deklaracjach wydatków przez IC nastąpił wzrost o 45 797 806,77 euro w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego do wartości 111 216 458,81 euro, co stanowi 67,47% alokacji przewidzianej na realizację Programu.

Mapa 10. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu VII

Źródło: opracowanie własne

Ze względu na występujące dysproporcje pomiędzy poszczególnymi regionami w dostępie do infrastruktury społecznej, w konkursach ogłaszanych w ramach Priorytetu premiowane punktowo były projekty składane przez samorządy dysponujące najmniejszymi środkami finansowymi. Część z nich pokrywa się zasięgiem z obszarami problemowymi wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Województwa. Na łączną liczbę 107 podpisanych umów, 54 projektów realizowanych jest na obszarach problemowych. Wartość dofinansowania EFRR projektów z tych obszarów wynosi 74 108 693,70 euro, co stanowi 47,44% wartości dofinansowania EFRR we wszystkich podpisanych umowach.

Tabela 95. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet VII

Obszar problemowy	Działanie7.1		Działanie7.2		Działanie7.3	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	1	3 417 168,00	6	6 236 705,67	1	197 866,22
nadbużański	1	921 510,73	6	3 907 784,19	-	-
ostrołęcki	2	381 558,54	14	14 717 264,03	-	-
płocki	1	14 342 960,95	5	8 777 092,28	1	944 849,76
radomski	5	9 117 622,58	10	10 153 674,62	1	992 636,13
RAZEM	10	28 180 820,81	41	43 792 520,79	3	2 135 352,11

Źródło: opracowanie własne

*Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

W województwie mazowieckim występują duże różnice w zakresie dostępu do infrastruktury społecznej ludności miejskiej i wiejskiej. Największe dysproporcje widoczne są w dostępie do infrastruktury edukacyjnej co w konsekwencji przekłada się na ogromne dysproporcje w poziomie wykształcenia ludności z obszarów miejskich i wiejskich. W związku z powyższym w Strategii Rozwoju Województwa zapisano konieczność podejmowania działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, pochodzących z obszarów wiejskich i małych miast. Pogłębiająca się polaryzacja w zakresie poziomu rozwoju gospodarczego w poszczególnych regionach województwa, a także stagnacja gospodarcza obserwowana na obszarach wiejskich wpływają na pogorszenie sytuacji społeczno-ekonomicznej wielu rodzin wiejskich. Chcąc przeciwdziałać marginalizacji mieszkańców obszarów wiejskich i małych miast dodatkowe punkty otrzymywały projekty realizowane na obszarach problemowych, cechujących się najniższymi wskaźnikami społeczno-gospodarczymi w województwie. Takie rozwiązanie sprawiło, że podobna liczba realizowanych projektów, tj. 58 wdrażanych będzie na obszarach wiejskich, a 49 na obszarach miejskich. Ze względu na fakt koncentracji obiektów infrastruktury zdrowotnej w ośrodkach miejskich w Działaniu 7.1 *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* większość projektów dofinansowanych w tym Działaniu realizowanych jest na obszarach miejskich, tj. 26, a jedynie 7 na obszarach wiejskich. Zupełnie inna sytuacja występuje w zakresie obiektów infrastruktury

edukacyjnej. Tutaj, z uwagi na priorytet wspierania poziomu edukacji ludności wiejskiej 42 z 58 projektów realizowanych jest na obszarze wiejskim. Podział projektów ze względu na Działania i obszar realizacji przedstawia się następująco:

Tabela 96. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet VII

Priorytet VII	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 7.1	miejski	26	74 202 370,57	57 603 838,42	57 543 001,82
	wiejski	7	4 035 759,36	2 708 196,07	2 702 023,00
Działanie 7.2	miejski	16	65 417 377,46	43 741 559,50	43 741 559,50
	wiejski	42	46 298 113,46	36 111 765,00	36 111 765,00
Działanie 7.3	miejski	7	8 225 375,31	5 342 435,12	5 342 435,12
	wiejski	9	13 674 163,30	10 758 515,24	10 758 515,24
RAZEM		107	211 853 159,47	156 266 309,35	156 199 299,68

Źródło: opracowanie własne

Duże dysproporcje w zakresie dostępności do infrastruktury społecznej widoczne są również na poziomie subregionalnym. Obszar m. st. Warszawy, ze względu na dużą koncentrację ludności, a także z uwagi na wysoki poziom rozwoju społeczno-gospodarczego, znacznie przewyższający inne subregiony, charakteryzuje się najwyższym poziomem wyposażenia w infrastrukturę społeczną, co decyduje o względnie wysokim poziomie dostępności do tego typu placówek jak i wysokiej jakości oferowanych przez nie usług. Szczególne duże rozbieżności widoczne są w zakresie rozwoju infrastruktury edukacyjnej. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę priorytety rozwojowe zapisane w Strategii Rozwoju Województwa w zakresie infrastruktury edukacyjnej realizowane są projekty dotyczące budowy, rozbudowy, modernizacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) placówek systemu oświaty w subregionach znajdujących się poza obszarem metropolitalnym Warszawy. Jedynie 7 projektów w Działaniu 7.2 realizowanych jest na tym obszarze. Podział realizowanych projektów w podziale na Działania i subregiony przedstawia się następująco:

Tabela 97. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet VII

Priorytet VII	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 7.1	Ciechanowsko-Płocki	6	26 654 839,82	22 260 992,30	22 250 512,09
	Ostrołęcko-Siedlecki	5	5 665 618,30	4 408 174,88	4 402 001,81
	Radomski	4	11 063 657,71	8 344 866,76	8 341 228,83
	M.St. Warszawa	10	12 461 726,69	7 431 558,18	7 384 839,72
	Warszawski-Wschodni	4	7 532 376,84	6 213 754,59	6 213 754,59

	Warszawski-Zachodni	4	14 859 910,57	11 652 687,77	11 652 687,77
Działanie 7.2	Ciechanowsko-Płocki	17	26 485 642,36	21 282 265,82	21 282 265,82
	Ostrołęcko-Siedlecki	24	41 856 172,80	31 120 437,91	31 120 437,91
	Radomski	10	16 060 072,76	10 153 674,62	10 153 674,62
	M.St. Warszawa	2	19 042 373,22	11 093 601,41	11 093 601,41
	Warszawski-Wschodni	2	3 948 397,02	3 305 007,56	3 305 007,56
	Warszawski-Zachodni	3	4 322 832,75	2 898 337,18	2 898 337,18
Działanie 7.3	Ciechanowsko-Płocki	2	1 349 569,42	1 142 715,98	1 142 715,98
	Ostrołęcko-Siedlecki	3	1 459 947,56	1 146 142,02	1 146 142,02
	Radomski	3	2 870 966,25	2 080 183,20	2 080 183,20
	M.St. Warszawa	1	3 317 068,13	1 572 745,28	1 572 745,28
	Warszawski-Wschodni	3	735 527,63	580 919,02	580 919,02
	Warszawski-Zachodni	4	12 166 459,61	9 578 244,86	9 578 244,86
RAZEM		107	211 853 159,47	156 266 309,35	156 199 299,68

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z zapisami znajdującymi się w RPO WM środki finansowe zarezerwowane w Priorytecie VII zaadresowane są przede wszystkim do jednostek samorządu terytorialnego jak i podległych im jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, a także do zakładów opieki zdrowotnej działających w publicznym systemie ochrony zdrowia, szkół wyższych oraz osób fizycznych i prawnych będących organami prowadzącymi szkoły i placówki, a także innych partnerów społecznych i organizacji pozarządowych prowadzących działalność w zakresie edukacji, ochrony zdrowia lub pomocy społecznej. Liczba umów oraz wartość dofinansowania z UE w podziale na grupy beneficjentów przedstawia się następująco:

Tabela 98. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet VII

Priorytet VII	Forma prawna beneficjenta	Liczba umów	Dofinansowanie UE (EUR)
Działanie 7.1	fundacje/stowarzyszenia	1	1 361 255,54
	jst	6	1 517 493,49
	niepubliczny zakład opieki zdrowotnej	3	434 556,09
	przedsiębiorcy	4	2 138 847,35
	publiczny zakład opieki zdrowotnej	19	54 792 872,35
Działanie 7.2	jednostki administracji rządowej	1	1 805 282,22

	jst	52	54 893 258,18
	uczelnie/jednostki naukowe	5	23 154 784,10
Działanie 7.3	fundacje/stowarzyszenia	2	6 925 639,18
	jst	13	8 644 248,04
	Kościół Katolicki	1	531 063,13
RAZEM		107	156 199 299,68

Źródło: opracowanie własne

Rozkład projektów realizowanych w ramach Priorytetu VII według sekcji został przedstawiony w poniżej tabeli. Wszystkie projekty z Działania 7.1 wpisują się w sekcję 19 – Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego, z Działania 7.2 sekcję 18 – Edukacja, a z Działania 7.3 w sekcję 20 – Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne.

Tabela 99. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet VII

Działanie	Dział gospodarki	Liczba umów	Dofinansowanie UE (EUR)
7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	33	60 245 024,82
7.2. Infrastruktura służąca edukacji	18 Edukacja	58	79 853 324,50
7.3. Infrastruktura służąca pomocy społecznej	20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	16	16 100 950,36

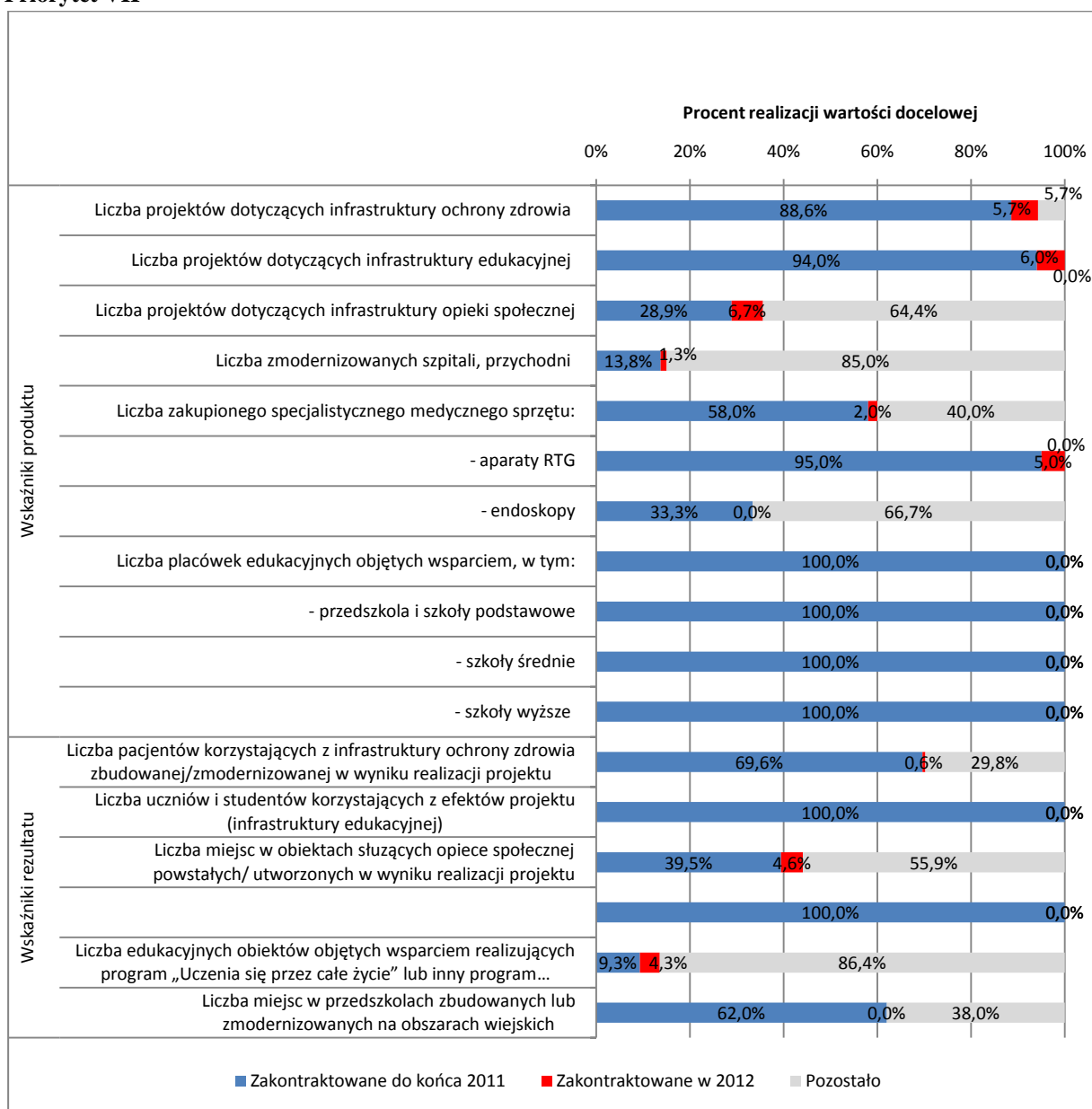
Źródło: opracowanie własne

Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO*, a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013* i V. *Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Projekty dofinansowane w ramach Priorytetu VII wpisują się w zapisy znajdujące się w analizie SWOT umieszczonej w Programie, gdzie jako słabe strony województwa mazowieckiego podano znaczne dysproporcje przestrzenne w zakresie wyposażenia, standardu oraz dostępności do infrastruktury społecznej, zdrowotnej, oraz niski poziom wykształcenia na terenach wiejskich. Ponadto, w analizie SWOT zagrożenia rozwojowe zidentyfikowano także w zakresie „utrudnionego dostępu do specjalistycznej opieki medycznej i badań profilaktyczno-diagnostycznych”, „znacznego zróżnicowania w jakości i dostępie do usług medycznych (zwłaszcza na terenach wiejskich)”, oraz „złego stanu technicznego infrastruktury zakładów opieki zdrowotnej”. Jednocześnie jako szansę rozwojową określono działania w zakresie „poprawy dostępności i jakości opieki zdrowotnej na szczeblu lokalnym i regionalnym”, „modernizacji oraz wyposażenia w nowy sprzęt placówek ochrony zdrowia”, oraz „poprawy dostępności i jakości zdrowotnej infrastruktury, edukacyjnej i pomocy społecznej”. W celu wykorzystania wymienionych wyżej szans rozwojowych województwa, a także

niwelacji jego słabych stron oraz likwidacji zagrożeń IZ RPO WM odpowiednio formułowała kryteria konkursowe. I tak, we wszystkich Działaniach w Priorytecie VII dodatkowo premiuwane były projekty realizowane na terenie gmin, których współczynnik G podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca kształtował się poniżej średniej województwa. Ponadto, w Działaniu 7.2. Infrastruktura służąca edukacji promowano projekty które miały pozytywny wpływ na zmniejszenie dysproporcji do edukacji pomiędzy obszarami wiejskimi a miastami. Jednocześnie zdecydowano się dofinansować indywidualnie te projekty, które mają szczególne znaczenie dla mieszkańców województwa i w sposób wyjątkowy realizują cele Priorytetu VII. Ponadto, ze względu na wysokie zainteresowanie potencjalnych beneficjentów oraz duże potrzeby finansowe w tej dziedzinie zdecydowano się na zwiększenie pierwotnej alokacji na konkursy w Działaniach 7.1 i 7.3, co umożliwiło realizację większej liczby projektów.

Wykres 80. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet VII

Źródło: opracowanie własne

Realizacja Priorytetu umożliwiła osiągnięcie następujących wskaźników produktu:

- Liczba projektów dotyczących infrastruktury ochrony zdrowia – 17 szt. (9 na zakończenie 2011 r.), co stanowi 48,57% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 33. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 35 szt.
- Liczba projektów dotyczących infrastruktury edukacyjnej – 16 szt. (6 na zakończenie 2011r.), co stanowi 32% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 58. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.
- Liczba projektów dotyczących infrastruktury opieki społecznej – 6 szt. (3 na zakończenie 2011r.), co stanowi 13,33% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 16. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 45 szt.
- Liczba zmodernizowanych szpitali, przychodni- 7 szt. (5 na zakończenie 2011r.), co stanowi 8,75% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 12. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 80 szt.
- Liczba zakupionego specjalistycznego medycznego sprzętu – 21*szt. (17 na zakończenie 2011r.), co stanowi 42% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 30*. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt., w tym:
 - aparaty RTG – 14*szt. (10 na zakończenie 2011r.), co stanowi 70% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 20. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.
 - endoskopy – 7*szt. (7 na zakończenie 2011r.), co stanowi 23,33% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 10. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Liczba placówek edukacyjnych objętych wsparciem / przedszkola i szkoły podst., szkoły średnie, szkoły wyższe – 32 szt/ (8 na zakończenie 2011r.), co stanowi 64% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 123. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.
 - przedszkola i szkoły podstawowe– 15 szt. (4 na zakończenie 2011r.), co stanowi 50% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 64. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
 - szkoły średnie – 15 szt. (3 na zakończenie 2011r.), co stanowi 100% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 53. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.
 - szkoły wyższe – 2 szt. (1 na zakończenie 2011r.), co stanowi 40% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 6. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 szt.

Realizacja Priorytetu umożliwiła osiągnięcie następujących wskaźników rezultatu:

Liczba pacjentów korzystających z infrastruktury ochrony zdrowia zbudowanej/zmodernizowanej w wyniku realizacji projektu – 208 522 osób (148 861 na zakończenie 2011r.), co stanowi 34,75% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 421 144. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 000 osoby.

- Liczba uczniów i studentów korzystających z efektów projektu (infrastruktury edukacyjnej) – 7718 osób (3628 na zakończenie 2011r.), co stanowi 12,06% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 90 787. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 64 000 osoby.
- Liczba miejsc w obiektach opieki społecznej powstałych/ utworzonych w wyniku realizacji projektu – 169 szt. (113 na zakończenie 2011r.),co stanowi 15,36% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 485. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1100 szt.
- Potencjalna liczba specjalistycznych badań medycznych przeprowadzonych sprzętem zakupionym w wyniku realizacji projektów – 159 549 szt. (123 007 na zakończenie 2011r.), co stanowi 26,59% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 619 736. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 000 szt.
- Liczba edukacyjnych obiektów objętych wsparciem realizujących program „Uczenia się przez całe życie” lub inny program wspierający kształcenie ustawiczne – 3* (2 na zakończenie 2011r.), co stanowi 2,14% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 19*. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 140 szt.
- Liczba miejsc w przedszkolach zbudowanych lub zmodernizowanych na obszarach wiejskich – 0. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 62. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

*wskaźnik niewybrany, wartość uzyskana od beneficjenta.

Biorąc pod uwagę wskaźniki wynikające ze wszystkich podpisanych dotychczas umów, szacuje się ich wzrost w stosunku do lat ubiegłych. Z punktu widzenia osiągnięcia wartości docelowych wskaźników założonych w Programie zagrożone jest nie osiągnięcie trzech wskaźników produktu, tj. *Liczba projektów dotyczących infrastruktury opieki społecznej, Liczba zmodernizowanych szpitali, przychodni i Liczba zakupionego specjalistycznego sprzętu medycznego* (endoskopy). Niski stopień realizacji ma również wskaźnik rezultatu, *Liczba edukacyjnych obiektów objętych wsparciem realizujących program „Uczenia się przez całe życie” lub inny program wspierający kształcenie ustawiczne*.

W najwyższym stopniu zagrożone są szczególnie wskaźniki dotyczące liczby zmodernizowanych szpitali i przychodni oraz dotyczące liczby placówek edukacyjnych realizujących program „Uczenia się przez całe życie”. Zagrożenie realizacji pierwszego z powyższych wskaźników wynika z faktu, że w Działaniu 7.1. *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* zdecydowano się dofinansować 4 projekty kluczowe, których wartość dofinansowania EFRR wynosi 36,47% dostępnej alokacji. Pozostała alokacja w Działaniu uniemożliwiła objęcie wsparciem docelowej liczby szpitali i przychodni (80 szt.).Wartości jednostkowe projektów kluczowych są większe od średnich wartości projektów złożonych w konkursie. Ze względu na charakter kluczowy i strategiczny dla rozwoju

regionu realizują one cele Priorytetu w sposób szczególny. Ponadto, projekty te w znaczący sposób przyczyniają się do realizacji założeń zawartych w Strategii Rozwoju Kraju, politykach sektorowych oraz strategiach rozwoju województw. Wybór projektów kluczowych odzwierciedla rzeczywiste potrzeby regionu. Niska realizacja drugiego wskaźnika wynika z faktu, że w ramach RPO WM dofinansowanie uzyskały głównie projekty z małych gmin, dotyczące przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych, liceów i techników, które nie realizują dodatkowych zajęć w zakresie kształcenia ustawicznego.

Szacowane wartości dla pozostałych wskaźników nie są zagrożone.

W związku z wysokim poziomem zakontraktowanych środków w ramach poszczególnych Działań, w stosunku do alokacji przeznaczonych na te Działania, istnieje prawdopodobieństwo nieosiągnięcia docelowych wartości dla niektórych wskaźników.

Wyjaśnienia dotyczące przyczyn zagrożenia lub przekroczenia wskaźników, wskazanych przez Komisję Europejską a także innych wskaźników Priorytetowych, znajdują się w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Opis wkładu osi priorytetowej w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, cross-financing, planowana zmiana środków alokacji oraz zalecenia i rekomendacje KE i IZ RPO WM w kontekście dalszej realizacji Programu znajdują się odpowiednio w pkt. 2.2.1; 2.6.3; 2.1.6.

Działanie 7.1 – Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia

Postęp finansowy:

Głównym celem Działania jest poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej w regionie. Potrzeba realizacji Działania wynika głównie z konieczności spełnienia przez zakłady opieki zdrowotnej wymogów (określonych w obowiązujących przepisach prawa), dotyczących pomieszczeń i urządzeń.

W okresie sprawozdawczym nie ogłaszano nowych konkursów w Działaniu. W ramach konkursu ogłoszonego w 2008 roku podpisano 29 umów (2 w okresie sprawozdawczym) o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 36 808 632,22 euro, co stanowi 56,94% alokacji przewidzianej na to Działanie. Dodatkowo Instytucja Zarządzająca RPO WM podjęła decyzję o dofinansowaniu 4 projektów kluczowych na realizację których podpisano umowy o dofinansowanie. Łączna wartość dofinansowania EFRR projektów kluczowych wynosi 23 436 392,60 euro, co stanowi 36,25% alokacji. Całkowita wartość wszystkich podpisanych umów wynosi 60 245 024,82 euro, co stanowi 93,19% alokacji. W ramach podpisanych umów beneficjenci złożyli zweryfikowane wnioski o płatność, których wartość na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 53 222 914,46 euro (EFRR), tj. 82,33% alokacji przewidzianej na realizację działania.

Tabela 100. Projekty w ramach działania 7.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 7.1 Infrastruktura służąca	Ilość	0	237	0	180	1	33	2	33

ochronie zdrowia i życia	Wartość Euro	0,00	244 328 288,57	0,00	206 077 294,17	224 075,47	66 658 981,88	297 625,85	60 245 024,82
--------------------------	--------------	------	----------------	------	----------------	------------	---------------	------------	---------------

Źródło: opracowanie własne

Tabela 101. Projekty kluczowe w ramach działania 7.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Modernizacja systemu neuronawigacji poprzez uzupełniający zakup oprogramowania do operacji prowadzonych obrazem w zakresie centralnego układu nerwowego	Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Warszawie Sp. z o.o.	168 280,12	143 038,10	2) 16.07.2009	2) 17.09.2009	2) 09.02.2010 Aneks - 19.03.2010 Aneks - 14.07.2010 Aneks - 29.04.2011
Rozbudowa Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Płocku wraz z wyposażeniem	Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku	17 082 380,07	14 342 960,95	2) 28.08.2009	2) 28.08.2009	2) 25.09.2009 Aneks - 26.11.2009 Aneks - 10.03.2010 Aneks - 23.07.2010 Aneks - 31.12.2010 Aneks - 22.06.2011
Budowa Pawilonu Ginekologiczno-Położniczego z wykorzystaniem istniejącej konstrukcji w Radomskim Szpitalu Specjalistycznym im. Dr Tytusa Chalubińskiego wraz z jego wyposażeniem	Radomski Szpital Specjalistyczny	8 560 082,09	6 567 347,53	2) 17.07.2009	2) 30.09.2009	2) 07.06.2011 Aneks - 24.04.2012
Zwiększenie dostępności i jakości usług medycznych świadczonych w samodzielnym publicznym specjalistycznym szpitalu zachodnim im. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim poprzez zakup specjalistycznego sprzętu medycznego wraz z niezbędnym wyposażeniem	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim ul. Daleka 11	2 803 583,55	2 383 046,02	ND	2) 03.07.2009	2) 30.11.2009 Aneks - 19.03.2010 Aneks - 18.06.2010 Aneks - 20.10.2010 Aneks - 12.11.2010

Źródło: opracowanie własne

W 2012 r. ogłoszono nabór projektów na listę rezerwową IWIPK (w okresie od dnia 12 września 2012 r. do dnia 26 września 2012 r.). Podczas naboru zgłoszonych zostało 7 propozycji projektów, które po zakończeniu procedury wyboru i oceny zostały umieszczone w 2013 r. na liście rezerwowej IWIPK.

W wyniku wcześniej przeprowadzonego konkursu wsparcie otrzymały projekty, w ramach których podnoszono jakość opieki zdrowotnej poprzez zakup sprzętu i modernizację infrastruktury. Z uwagi na ogromne potrzeby w województwie mazowieckim w ww. zakresie, nie były promowane inwestycje przewidujące poprawę jakości świadczenia usług medycznych poprzez prowadzenie badań i wykorzystywanie innowacyjnych osiągnięć medycyny. Ogłoszony w 2012 r. nabór ukierunkowany został na wybór projektów, które jednocześnie zapewnią wykorzystanie zakupionego sprzętu na prowadzenie zabiegów oraz prowadzenie badań, co znacznie poprawi efektywność wykorzystania

środków z RPO WM, a ponadto będzie sprzyjała wdrażaniu innowacyjnych technologii w mazowieckich placówkach opieki zdrowotnej.

Podczas naboru przyjęto niską wartość maksymalną dofinansowania jednego projektu tj. 1 mln zł, tak aby wolne środki w jak największym stopniu przyczyniły się do realizacji dotychczas nieosiągniętego wskaźnika w Działaniu 7.1: „*Liczba projektów dotyczących infrastruktury ochrony zdrowia*”.

Wybrane projekty będą mogły mieć charakter pilotażowy przed kolejnym okresem programowania, gdzie w ramach pierwszego celu tematycznego realizowane będą inwestycje, mające na celu wzmocnienie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji. Projekty będą również mogły być komplementarne z przedsięwzięciami, które zostały zgłoszone w ramach naboru na listę rezerwową IWIPK w Działaniu 1.2.RPO WM.

W przypadku braku wolnych środków pochodzących z EFRR, projekty w części finansowane będą ze środków pochodzących z budżetu państwa.

Postęp rzeczowy:

Ze względu na zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie Działania ze wskaźnikami Priorytetu VII szczegółowy opis wskaźników ze względu na stopień osiągnięcia wartości docelowej oraz przyczyn różnej ich wartości został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VII.

Działanie 7.2 – Infrastruktura służąca edukacji

Postęp finansowy:

Celem działania jest wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez poprawę jakości nauczania oraz dostępności regionalnej infrastruktury edukacyjnej na każdym poziomie kształcenia (dotyczy placówek systemu oświaty oraz szkół wyższych). W ramach Działania wspierane są przedsięwzięcia służące poprawie stanu i wyposażenia infrastruktury edukacyjnej dydaktycznej i pomocniczej w obiektach i ich otoczeniu, podnoszące jakość kształcenia. Realizacja Działania będzie również służyć wyrównywaniu szans między wsią a miastem.

W okresie sprawozdawczym nie ogłaszano nowych konkursów w Działaniu. W Programie założono bowiem przeprowadzenie jednego konkursu, który ogłoszono w 2009 roku, w ramach którego podpisano łącznie 54 umowy o dofinansowanie (10 w okresie sprawozdawczym). Łączna wartość dofinansowania EFRR w tych umowach wynosi 56 428 281,79 euro, co stanowi 67,15% alokacji przewidzianej na realizację tego Działania. Dodatkowo Zarząd Województwa Mazowieckiego podjął decyzję o dofinansowaniu 4 projektów kluczowych, na realizację których podpisano umowy o dofinansowanie. Łączna wartość dofinansowania EFRR projektów kluczowych wynosi 23 425 042,71 euro, co stanowi 27,87% alokacji. Całkowita wartość podpisanych umów wynosi 79 853 324,50 euro z EFRR. Stanowi to łącznie 95,02% alokacji w Działaniu 7.2. W ramach podpisanych umów beneficjenci złożyli poprawne wnioski o płatność, których wartość na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 52 926 112,55 euro (EFRR), tj. 62,98% alokacji przewidzianej na realizację Działania.

Tabela 102. Projekty w ramach działania 7.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 7.2 - Infrastruktura służąca edukacji	Ilość	0	343	0	308	11	61	10	58
	Wartość Euro	0,00	404 190 585,60	0,00	375 327 789,08	18 433 620,14	103 632 048,29	14 292 606,51	79 853 324,50

Źródło: opracowanie własne

Tabela 103. Projekty kluczowe w ramach działania 7.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Budowa budynku Wydziału Humanistycznego z Pracowni Rzeźby dla Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach przy ul. Żytniej -II etap.	Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	11 229 009,02	6 680 566,42	2) 30.09.2008 Aneks - 27.10.2009 Aneks - 19.04.2010	2) 31.05.2010	2) 29.09.2010 Aneks - 7.12.2010 Aneks - 19.04.2012
Budowa budynku dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Lingwistyki Stosowanej oraz Wydziału Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego w rejonie ulic Lipowej - Dobrej - Wiślanej - Browarnej w Warszawie - Etap I	Uniwersytet Warszawski	16 187 205,56	9 187 112,35	2) 10.11.2009 Aneks - 15.04.2010	2) 23.04.2010	2) 29.10.2010 Aneks - 26.11.2010 Aneks - 21.09.2011 Aneks - 30.12.2011 Aneks - 24.04.2012 Aneks - 31.10.2012
Poprawa jakości infrastruktury dydaktyki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku	6 040 103,78	4 635 963,91	2) 13.11.2009 Aneks - 24.02.2010	2) 04.03.2010	2) 25.10.2010 Aneks - 18.01.2011 Aneks - 10.05.2012 Aneks - 17.12.2012
Rozbudowa i zakup wyposażenia Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Siedlcach	Samorząd Województwa Mazowieckiego	3 436 941,21	2 921 400,03	2) 08.12.2009	2) 30.12.2009	2) 12.10.2010 Aneks - 15.02.2011 Aneks - 28.06.2011 Aneks - 10.07.2012

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Ze względu na zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie działania ze wskaźnikami Priorytetu VII szczegółowy opis wartości wskaźników został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VII.

Działanie 7.3 – Infrastruktura służąca pomocy społecznej

Postęp finansowy:

Celem Działania jest podniesienie jakości funkcjonowania, efektywności i dostępności instytucji działających w obszarze pomocy społecznej, tj. domów pomocy społecznej oraz obiektów stacjonarnej opieki paliatywnej/ hospicyjnej. Upowszechnienie dostępu do tych świadczeń oraz ulepszenie ich jakości ma wyjść naprzeciwko potrzebom starzejącego się społeczeństwa. Osiągnięte efekty będą miały wpływ na zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców na rynku pracy. Wsparcie infrastrukturalne pozwoli na poprawę standardów jakości usług, na które wzrasta zapotrzebowanie społeczne, związanych nie tylko z opieką nad osobami starszymi, ale też przewlekle chorymi.

W okresie sprawozdawczym nie ogłaszano nowych konkursów. W ramach konkursu ogłoszonego w 2009 roku podpisano 16 umów o dofinansowanie (3 w okresie sprawozdawczym) na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 16 100 950,36 euro, co stanowi 91,93% alokacji w tym Działaniu. W ramach podpisanych umów beneficjenci złożyli poprawne wnioski o płatność, których wartość na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 11 561 886,76 euro (EFRR), tj. 66,02% alokacji przewidzianej na realizację działania. W działaniu nie jest planowana realizacja projektów kluczowych.

Tabela 104. Projekty w ramach działania 7.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu	rok 2012	Od początku realizacji programu
Działanie 7.3 - Infrastruktura służąca pomocy społecznej	Ilość	0	29	0	24	3	16	3	16
	Wartość Euro	0,00	33 607 533,01	0,00	24 702 839,22	1 062 492,60	19 211 976,73	675 506,21	16 100 950,36

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Ze względu na zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie działania ze wskaźnikami Priorytetu VII szczegółowy opis wskaźników ze względu na stopień osiągnięcia wartości docelowej oraz przyczyn różnej ich wartości został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VII.

3.7.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.8 Priorytet VIII. Pomoc techniczna

3.8.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Postęp finansowy:

Celem Priorytetu jest zapewnienie prawidłowego i efektywnego wykorzystania środków z EFRR poprzez wsparcie instytucji zaangażowanych w procesy programowania, zarządzania i wdrażania RPO WM.

- **Działanie 8.1 – Wsparcie procesów zarządzania i wdrażania RPO WM**

Celem Działania jest wsparcie zasobów ludzkich zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie RPO WM oraz w zakresie obsługi administracyjno-technicznej procesu zarządzania i wdrażania RPO WM.

- **Działanie 8.2 – Działania informacyjne – promocyjne**

Celem Działania jest wsparcie projektów służących zapewnieniu jak najszerszego dostępu do informacji dotyczących możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze środków funduszy strukturalnych oraz służące informowaniu społeczeństwa o roli Unii Europejskiej w ramach wspierania procesu rozwoju regionalnego.

Realizacja Priorytetu VIII RPO WM przebiega w sposób planowy, co znajduje odzwierciedlenie w poziomie osiągnięcia celu Priorytetu od początku realizacji Programu.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego (31 grudnia 2012 r.) poziom wykorzystania środków Priorytetu VIII RPO WM od początku realizacji programu wynosi 99,79 % dla wydanych decyzji na dofinansowanie oraz 59,01 % dla wydatków wykazanych przez beneficjentów w zatwierdzonych wnioskach o płatność, po uwzględnieniu rejestru obciążeń na projekcie. Powyższe wartości wyrażają poziom realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013 od początku realizacji programu.

W związku z zatwierdzeniem Wieloletnich Planów Działań PT dokonano przesunięcia środków pomiędzy działaniami 8.1 i 8.2 – nie zmieniając kwoty ogólnej dla całego Priorytetu VIII, tym samym zachowując zgodność z limitami wskazanymi w obowiązującym Programie. Limit na całym Priorytecie VIII nie został przekroczony. W celu usunięcia nadkontraktacji na działaniu 8.1 w najbliższym czasie zostanie zmienione Uszczegółowienie RPO WM.

Uwzględniając wielkość kwot odzyskanych w drodze przelewu (na podstawie *Rejestru obciążeń na projekcie*), na koniec okresu sprawozdawczego na ogólny wynik wykorzystania środków Pomocy Technicznej od początku realizacji Programu składają się:

- decyzje na dofinansowanie projektów w ramach PT RPO WM w wysokości 64 752 282,90 euro, z czego dofinansowanie UE w wysokości 55 039 437,86 euro, co stanowi 99,79 % realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013,
- wydatki wykazane przez Beneficjentów we wnioskach o płatność zatwierdzonych przez IZ w wysokości 37 651 608,16 euro, z czego dofinansowanie UE w wysokości 32 548 253,09 euro, co stanowi 59,01 % realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym od 2012-01-01 do 2012-12-31 dokonano jednej zmiany Zasad realizacji projektu systemowego w ramach Pomocy Technicznej RPO WM 2007-2013 – dokumentu regulującego szczegółowo realizację Priorytetu VIII RPO WM, uchwałą Nr 706/149/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 10 kwietnia 2012 r., która obejmowała korekty redakcyjne,

aktualizacje podstaw prawnych, dostosowanie do obowiązujących Wytycznych MRR oraz doprecyzowanie definicji i procedur.

Ponadto dokonano zmian wszystkich Rocznych Planów Działań PT RPO WM przewidzianych do realizacji w 2012 roku. Zmiany te obejmowały:

- nazwę projektu (przejsie z Rocznych Planów Działań na Wieloletnie Plany Działań),
- wydłużenie okresu realizacji (do 2015 roku),
- zmianę wartości Projektów.

Tabela 105. Zmiany RPD PT i WPD PT w okresie sprawozdawczym (2012-01-01 – 2012-12-31) [w euro]

L.p.	Nr projektu	Wartość projektu w części odpowiadającej środkom UE przed zmianą	Wartość zmian projektów w części odpowiadającej środkom UE	Wartość projektu w części odpowiadającej środkom UE po zmianie
1	RPMA.08.01.00-14-020/12	1 506 883,42	3 133 083,15	4 639 966,57
2	RPMA.08.01.00-14-021/12	124 487,40	98 144,40	222 631,80
3	RPMA.08.01.00-14-022/12	5 695 567,27	12 458 353,84	18 153 921,11
4	RPMA.08.02.00-14-023/12	829 916,03	2 261 683,02	3 091 599,05
Razem zmiany		8 156 854,12	17 951 264,41	26 108 118,53

Źródło: opracowanie własne

Dokonano urealnienia wartości zakończonych projektów do faktycznie poniesionych wydatków według poniższego zestawienia:

Tabela 106. Zmiany RPD PT w okresie sprawozdawczym (2012-01-01 – 2012-12-31) w[euro]:

L.p.	Nr projektu	Wartość projektu w części odpowiadającej środkom UE przed zmianą	Wartość zmian projektów w części odpowiadającej środkom UE	Wartość projektu w części odpowiadającej środkom UE po zmianie	Kontrola na zakończenie projektu
1	RPMA.08.02.00-14-015/11	20 747,90	- 6 783,58	13 964,32	29.02.2012
2	RPMA.08.01.00-14-016/11	124 487,40	- 31 110,02	93 377,38	29.02.2012
3	RPMA.08.01.00-14-017/11	1 627 257,86	- 232 613,79	1 394 644,07	25.04.2012
4	RPMA.08.01.00-14-018/11	6 382 635,57	- 1 012 863,63	5 369 771,95	20.08.2012
5	RPMA.08.02.00-14-019/11	1 836 449,01	- 161 195,73	1 675 253,28	05.06.2012
Razem zmiany		9 991 577,74	- 1 444 566,75	8 547 011,00	x

Źródło: opracowanie własne

Wieloletnie Plany Działań Pomocy Technicznej realizowane są w sposób zapewniający szansę realizacji projektów przy racjonalnym wykorzystaniu przyznanych środków oraz zachowaniu zasady efektywności kosztowej.

Niewykorzystanie planowanych środków nie wymaga zmian programowych RPO WM i skutkuje udostępnieniem ich beneficjentom w latach następnych zgodnie z zasadą n+3/n+2.

Informacja o działaniach podjętych w ramach kontroli na zakończenie realizacji projektów z zakresu pomocy technicznej RPO WM 2007-2013

Kontrola na zakończenie realizacji projektów z zakresu Priorytetu VIII Pomoc Techniczna RPO WM została przeprowadzona w okresie sprawozdawczym dla pięciu zamkniętych projektów:

1. RPMA.08.02.00-14-015/11- w terminie do dnia 29.02.2012,
2. RPMA.08.01.00-14-016/11- w terminie do dnia 29.02.2012,
3. RPMA.08.01.00-14-017/11- w terminie do dnia 25.04.2012,
4. RPMA.08.01.00-14-018/11- w terminie do dnia 20.08.2012,
5. RPMA.08.02.00-14-019/11- w terminie do dnia 05.06.2012.

Beneficjenci złożyli Oświadczenia o miejscu przechowywania dokumentów dotyczących realizacji każdego z projektów systemowych. Ponadto oświadczyli, że wykonując czynności zastrzeżone dla Beneficjenta PT RPO WM są w posiadaniu wszystkich niezbędnych dokumentów związanych z realizacją projektów nr RPMA.08.02.00-14-015/11, RPMA.08.01.00-14-016/11, RPMA.08.01.00-14-017/11, RPMA.08.01.00-14-018/11, RPMA.08.02.00-14-019/11.

Oświadczyli, że dokumenty potwierdzają prawidłowość poniesionych wydatków oraz, że są one kompletne i podpisane przez osoby upoważnione. Przez pracownika SR.POKL.IV został sporządzony spis wszystkich pism dotyczących pełnego cyklu życia każdego z ww. projektów, co zapewnia, że zachowana została ścieżka audytu pozwalająca na skontrolowanie całego cyklu życia projektu od momentu złożenia przez Beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu do momentu rozliczenia projektu.

Kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z procedurą 3.3.3/4-6 IW IZ RPO WM, na dokumentacji przekazanej przez beneficjenta do IZ RPO WM, co potwierdza załączona do wniosku o płatność końcową *Lista sprawdzająca*. Kontrole przeprowadzono przed ostatecznym zatwierdzeniem wniosków o płatność końcową.

Przeprowadzone kontrole na zakończenie projektu nie wykazały w dokumentacji dotyczącej realizowanego projektu nieprawidłowości oraz braków, w związku z powyższym wnioski o płatność końcową zostały zatwierdzone, a projekty zamknięte.

Informacja nt. kwot odzyskanych/wycofanych oraz kwot pozostałych do odzyskania na podstawie Rejestru obciążeń na projekcie

Tabela 107. Wartość kwot odzyskanych na dzień 2012-12-31:

	Podstawa a certyfika cji	Kwota do odzyskania (dofinansowanie)/wyc ofana	w tym wkład UE	Wartość kwot odzyskanych/wycof anych
OGÓLEM - narastająco od początku realizacji Programu [EURO]	25 133,40	21 363,39	21 363,39	21 363,39
OGÓLEM - narastająco od początku realizacji Programu [PLN]	102 966,51	87 521,53	87 521,53	87 521,53
Działanie 8.1	53 518,63	45 490,84	45 490,84	45 490,84

Działanie 8.2	49 447,8 8	42 030,69	42 030, 69	42 030,69
w tym, w okresie sprawozdawczym (2012-01-01 – 2012-12-31) [EURO]:	2 740,74	2 329,63	2 329,63	2 329,63
w tym, w okresie sprawozdawczym (2011-01-01 – 2011-12-31) [PLN]:	11 228,2 5	9 544,04	9 544,0 4	9 544,04
Działanie 8.1	11 228,2 5	9 544,04	9 544,0 4	9 544,04

Od początku realizacji programu do końca okresu sprawozdawczego, czyli do dnia 31/12/2012 w Rejestrze obciążeń na projekcie wykazano wartość obciążeń (28 decyzji, w tym jedna anulowana) na kwotę **25 133,40 euro**, z czego kwota do odzyskania/wycofania stanowi **21 363,39 euro**. Wartość kwot do odzyskania/wycofanych w podziale na poszczególne działania wygląda następująco:

- **11 103,99 euro** – dotyczy 24 decyzji w Działaniu 8.1,
- **10 259,40 euro** – dotyczy 3 decyzji w Działaniu 8.2.

Wszystkie kwoty zostały zwrócone przez Beneficjentów.

W okresie sprawozdawczym od 2012-01-01 do 2012-12-31 wydano 2 decyzje o kwotach do odzyskania/wycofanych po anulowaniu na łączną sumę wydatków stanowiących podstawę do certyfikacji **2 740,74 euro** – w tym kwota odpowiadająca środkom UE wynosi **2 329,63 euro**, z czego wartość **2 329,63 euro** dotyczy 2 decyzji w Działaniu 8.1

Pozostało do odzyskania: 0,00 PLN. Wszystkie kwoty zostały odzyskane przez IZ do końca okresu sprawozdawczego.

Uwzględniając kwoty Rejestru obciążeń na projekcie (odzyskane w drodze przelewu oraz wycofane) od początku realizacji Programu do dnia 2012/12/31 dokonano zatwierdzenia 121 wniosków o płatność, z czego:

- w Działaniu 8.1 (wydatki dokonane na szkolenia, zatrudnienie, wyposażenie pracowników oraz ekspertyzy, kontrole, prace KM i inne działania związane z zarządzaniem RPO WM) dokonano zatwierdzenia 82 WNOP na kwotę wydatków uznanych za kwalifikowalne **w wysokości 29 494 603,05 euro, w tym kwota 25 602 927,83 euro odpowiadająca środkom UE**,
- w Działaniu 8.2 (wydatki na działania informacyjno-promocyjne, kampanie multimedialne, szkolenia skierowane do beneficjentów i potencjalnych beneficjentów) dokonano zatwierdzenia 39 WNOP na kwotę wydatków uznanych za kwalifikowalne **w wysokości 8 157 005,12 euro, w tym kwota 6 945 325,26 euro odpowiadająca środkom**.

Razem na koniec okresu sprawozdawczego (od początku realizacji Programu) zatwierdzono wydatki uznane za kwalifikowalne zrealizowane w ramach VIII Priorytetu RPO WM na kwotę **37 651 608,17euro, w tym kwota 32 548 253,09 euro odpowiadająca środkom UE**, co stanowi łącznie **59,24 %** realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym (od 2012-01-01 do 2012-12-31) osiągnięto poziom wydatków w wysokości 8 134 089,25 euro, w tym środki dofinansowania UE w wysokości 7 458 048,89 euro.

Wydatki kwalifikowane poniesione przez beneficjentów i wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do Komisji Europejskiej wyniosły od początku uruchomienia Programu 27 720 214,14 euro (4 269 580,73 euro w okresie sprawozdawczym), co stanowi 50,45% alokacji przeznaczanej na realizację Priorytetu VIII.

Informacja na temat projektów realizowanych w podziale na obszary wsparcia w ramach innych programów operacyjnych znajduje się w załączniku XIII. *Projekty realizowane w ramach innych PO*,

a także w załącznikach XIV. *Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013* i V. *Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013*.

Postęp rzeczowy:

Wartość docelowa wskaźników jest zgodna z wartościami podanymi w Uszczegółowieniu RPO WM 2007-2013, zmienionym Uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego Nr 2647/218/12 z dnia 18 grudnia 2012 r.

W wierszu „Szacowana realizacja” wykazywane są wartości wskaźników szacowane narastająco na podstawie wydanych decyzji na dofinansowanie projektów w ramach Priorytetu VIII RPO WM 2007-2013 na dany rok, natomiast realizacja wykazywana jest w wartościach narastająco, osiągniętych na koniec realizacji projektów, we wnioskach o płatność końcową.

Wartości wskaźników dla szkoleń organizowanych w ramach ZiPS sporządzone są na podstawie sprawozdań przekazywanych przez organizatora szkoleń, tj. zestawienia wykonania szkoleń realizowanych w ramach Zintegrowanego Programu szkoleń dla pracowników zaangażowanych w realizację RPO WM 2007-2013, finansowanych ze środków Priorytetu VIII Pomoc Techniczna, w poszczególnych latach. Powyższe wskaźniki powiązane są odpowiednio ze wskaźnikami: P.85.1.2 oraz R.85.1.1.

Wielkość wskaźnika: „Liczba przeszkolonych w ramach szkoleń ZiPS” wyrażona w jednostce miary „osoboszkolenie” wyliczona jest na podstawie list obecności i wystawianych zaświadczeń. Każda z osób mogła uczestniczyć w kilku szkoleniach.

Szkoleniami w ramach ZiPS zostali objęci pracownicy IZ oraz IP II zaangażowani w realizację RPO WM, a także eksperci ds. oceny merytorycznej wniosków.

Począwszy od realizacji ZiPS w 2011 r. realizacja programu została skonsolidowana na poziomie IZ RPO WM i wskaźniki realizacji szkoleń w ramach ZiPS będą ujmowane odpowiednio w ramach wskaźników: P.85.1.2 oraz R.85.1.1.

Wartość osiągniętych wskaźników w stosunku do celu określonego w Programie na 2015 rok wynosi:

Wskaźnik 1: *Liczba ocen, ekspertyz, analiz, studiów, opracowań i koncepcji wykonanych przez ewaluatorów zewnętrznych* – wartość wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 20 szt. i stanowi 57,1 % wartości docelowej.

Szacowana realizacja na podstawie wydanych decyzji na dofinansowanie – 52, co stanowi 148,6% wartości docelowej.

Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 35 szt.

Wskaźnik 2: *Liczba zorganizowanych konferencji, spotkań, seminariów* – wynosi 33 i stanowi 33% osiągnięcia celu Priorytetu zakładanego na 2015 r.

Szacowana realizacja na podstawie wydanych decyzji na dofinansowanie – 57, co stanowi 57,0% wartości docelowej.

Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

Wskaźnik 3: *Liczba miejsc pracy sfinansowanych ze środków programu (pomocy technicznej)* – wartość wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 813,19 etatomiesięcy, co stanowi 271,1% wartości docelowej

Wskaźnik 4: *Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów, treningów, wizyt studyjnych* – wzrosła w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego z 32 szt. do 84 szt., co stanowi 14,0% osiągnięcia celu Priorytetu zakładanego na 2015 r. Szacowana realizacja na podstawie wydanych decyzji na dofinansowanie – 501, co stanowi 83,5% wartości docelowej.

Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 szt.

Wskaźnik 5: *Liczba zakupionych zestawów komputerowych* - wartość wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 284 szt. i stanowi 74,7% osiągnięcia celu Priorytetu zakładanego na 2015 r. Szacowana realizacja na podstawie wydanych decyzji na dofinansowanie – 414, co stanowi 108,9% wartości docelowej.

Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 380 szt.

Wskaźnik 6: *Liczba przeszkolonych osób* - wskaźnik rezultatu, wzrósł od poprzedniego okresy sprawozdawczego (304 osoby) i wynosi 852 osoby, co stanowi 213,0% wartości docelowej. Wielkość wskaźnika odpowiada jednostce miary: „osoboszkolenie”, która wyliczona jest na podstawie list obecności i wystawianych zaświadczeń. Każda z osób mogła uczestniczyć w kilku szkoleniach.

Wskaźnik 7: *Liczba przeszkolonych potencjalnych i rzeczywistych beneficjentów Programu* - wskaźnik rezultatu, wzrósł od poprzedniego okresy sprawozdawczego (17 159 osób) i wynosi 19 136 osób, co stanowi 191,4% wartości docelowej. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób

Wskaźnik 8: *Liczba wejść na stronę internetową Instytucji wdrażającej RPO WM 2007-2013* - wskaźnik rezultatu, wzrósł od poprzedniego okresy sprawozdawczego (997 793 szt.) i wynosi 1 175 291 szt., co stanowi 2938,2% wartości docelowej.

Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 000 szt

Stopień realizacji Priorytetu VIII wykazuje tendencję wzrostową i nie występują żadne zagrożenia dla realizacji planowych działań w ramach PT RPO WM.

Wyjaśnienia dotyczące przyczyn zagrożenia lub przekroczenia wskaźników, wskazanych przez Komisję Europejską a także innych wskaźników Priorytetowych, znajdują się w punkcie 2.1.6.3 niniejszego Sprawozdania.

Opis wkładu osi priorytetowej w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, cross-financing, planowana zmiana środków alokacji oraz zalecenia i rekomendacje KE i IZ RPO WM w kontekście dalszej realizacji Programu znajdują się odpowiednio w pkt. 2.2.1; 2.6.3; 2.1.6.

3.8.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

4. Programy EFS – spójność i koncentracja¹⁹

Nie dotyczy

¹⁹⁾ Punkt ten dotyczy programów współfinansowanych z EFS i będzie stosowany jedynie w sprawozdaniach z tych programów.

5. Programy EFRR/Funduszu Spójności – Duże projekty

(W ramach RPO WM 2007-2013 brak jest projektów w zakresie ochrony środowiska o całkowitych kosztach inwestycyjnych równych 25 mln euro lub wyższych lecz nieprzekraczających 50 mln euro.)

Na koniec roku 2012 w wykazie dużych projektów znajdowały się 4 projekty umieszczone na liście podstawowej Indykatorywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013 (IWIPK) o łącznej całkowitej wartości 371 869 897 euro i orientacyjnym dofinansowaniu z EFRR w wysokości 181 666 418 euro. Pośród dużych projektów w 2012 roku nie było projektów wyłonionych w wyniku konkursów.

Właściwe przygotowanie projektów dużych wspierane jest także działaniami Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (IP II) - poprzez pomoc udzielaną przez opiekunów projektów, organizację spotkań roboczych, spotkań informacyjnych, szkoleń oraz seminariów dla beneficjentów.

ZMIANY W STOSUNKU DO POPRZEDNIEGO OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, na liście dużych projektów zaszły dwie zmiany:

- a) Na listę rezerwową przesunięty został projekt Miasta Gostynin, pn. *Termy Gostynińskie*. Ocena wykonalności przeprowadzona dla ponownie złożonego wniosku o dofinansowanie projektu zakończyła się negatywnie. Projekt nie uzyskał pozytywnej oceny wykonalności w ramach Kryterium nr 1 „Wykonalność finansowa” oraz Kryterium nr 2 „Efektywność projektu”. Zarząd Województwa Mazowieckiego na posiedzeniu w dniu 18 września 2012 r. podjął decyzję o przeniesieniu projektu na listę rezerwową IWIPK. IWIPK został zaktualizowany w przedmiotowym zakresie, zgodnie z Uchwałą Nr 2050/200/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 2 października 2012 r.
- b) W wyniku wtórnej identyfikacji, zidentyfikowano nowy projekt duży, pn. *Budowa ul. Nowolazurowej na odcinku od Al. Jerozolimskich do Trasy AK – Zadanie A od Al. Jerozolimskich do ul. Ks. Juliana Chrościckiego* realizowany przez Miasto Stołeczne Warszawa. W projekcie pierwotnie nie uwzględniono wszystkich kosztów gruntów. Wartość całkowita projektu wynosi 55 215 014,86 euro, a wartość dofinansowania EFRR – 33 258 679,64 euro.

PROJEKTY DUŻE:

1) Projekt Samorządu Województwa Mazowieckiego pn.: Internet dla Mazowsza

Projekt zaplanowany w ramach Priorytetu II *Przyspieszenie e - Rozwoju Mazowsza*, Działanie 2.1. *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu*.

Koszt całkowity wynosi 122 592 654 euro, w tym kwota EFRR 84 721 935 euro. Przewidywany okres realizacji projektu to 31.12.2010 - 31.12.2014 r.

a) **Postęp rzeczowy projektu**

W dniu 31.12.2010 r. został złożony wniosek o dofinansowanie, natomiast w dniu 28.09.2011 r. przyjęto uchwałę, mającą formę umowy jest warunkowej. Reguluje ona m.in.

warunki związane z notyfikacją pomocy publicznej oraz uzyskaniem decyzji lokalizacyjnych sieci szerokopasmowej. Dopiero po spełnieniu ww. warunków, beneficjentowi będą mogły być wypłacone środki finansowe.

W ramach projektu przygotowano dotychczas dokumentację, w tym: inwentaryzację sieci szerokopasmowej Mazowsza, koncepcję budowy sieci, wnioski o potwierdzenie wkładu finansowego (Załącznik XXI), wniosek prenotyfikacyjny i dokumentację notyfikacyjną pomocy publicznej, dokumentację konsultacji publicznych projektu. Wybrano obsługę prawną do notyfikacji projektu, obsługę prawną dla projektu oraz inżyniera kontraktu. Decyzją z dnia 29 października 2012 r. projekt otrzymał notyfikację Komisji Europejskiej nr: SA.33473(2012/N), co potwierdza zgodność projektu z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107, ust. 3, lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W dniu 16 listopada 2012 r. rozpoczęto postępowanie przetargowe dotyczące wyboru partnera prywatnego - wykonawcy sieci szerokopasmowej w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Postępowania przetargowe zakończone:

- obsługa prawna do notyfikacji projektu,
- obsługa prawna dla projektu.

Planowane koszty nie zostały przekroczone.

Postępowanie przetargowe rozpoczęte w dniu 16.11.2012 r.: wybór partnera prywatnego - wykonawcy sieci szerokopasmowej w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

b) Wydatkowanie środków – brak.

c) Procedura OOŚ

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do pre-umowy beneficjent planował uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w terminie do dnia 01.12.2012 r., dlatego też dokumentacja środowiskowa miała być poddana ponownej weryfikacji. Zawarta warunkowa umowa o dofinansowanie/uchwała reguluje m.in. uzyskanie decyzji lokalizacyjnych sieci szerokopasmowej.

W dn. 17 czerwca 2011 r. złożono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach projektu. W dn. 31 sierpnia 2011 r. wpłynęło do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego pismo z RDOŚ, w którym stwierdzono, że w związku z nieuzupełnieniem przedmiotowego wniosku o mapy ewidencyjne realizacji przebiegu sieci światłowodowych, pozostaje on bez rozpatrzenia. W przypadku uzupełnienia przedmiotowego wniosku we wskazanym zakresie zostanie wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach lub postępowanie zostanie umorzone. W dn. 20 października 2011 r. RDOŚ potwierdził, iż dla przedsięwzięcia uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest wymagane, na podstawie analizy sprawy przekazanej przez beneficjenta w dniu 26 września 2011 r.

W związku z tym, że projekt nie kwalifikuje się do I ani do II grupy rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie ma konieczności przeprowadzenia procedury OOŚ. Projekt posiada zaświadczenie organu monitorującego obszary Natura 2000 o braku oddziaływania inwestycji na te obszary. Przedsięwzięcie to, polegające na budowie podziemnej sieci światłowodowej i węzłów dystrybucyjnych zlokalizowanych w budynkach użyteczności publicznej (budynki gminne, biblioteki, szpitale, GCI) oraz w zewnętrznych kontenerach komunikacyjnych i mufach rozdzielających, nie należy do przedsięwzięć, dla których uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane.

d) Ewentualne opóźnienia w przygotowaniu projektu i ich przyczyny wraz ze środkami zaradczymi

Czynnikiem mającym wpływ na termin złożenia wniosku o potwierdzenie wkładu dla projektu dużego i rozpoczęcie realizacji projektu, była kwestia notyfikacji pomocy publicznej. Prenotyfikacja zakończyła się 16 grudnia 2011 r. W dniu 7 marca 2012 r. UOKIK przesłał do Komisji Europejskiej wniosek rozpoczynający notyfikację pomocy publicznej dla projektu. W dniu 20 sierpnia 2012 r. zostały przekazane do DSiRR odpowiedzi na zadane przez KE pytania dotyczące notyfikacji pomocy publicznej projektu IDM. W związku z procesem notyfikacji projektu przez Komisję Europejską nastąpiła zmiana terminu rozpoczęcia przetargów na zaprojektowanie i budowę szkieletowej i dystrybucyjnej sieci światłowodowej, analizy, opinii i ekspertyzy, obsługę konferencji oraz terminu negocjacji dotyczących wyboru operatora infrastruktury wybudowanej sieci. W dn. 29 października 2012 r. Komisja Europejska stwierdziła, że projekt IDM spełnia kryteria zgodności określone w wytycznych w sprawie sieci szerokopasmowych, a zatem pomoc związana ze zgłoszonym środkiem jest zgodna z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.

e) **Wniosek o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE**

Przekazanie wniosku o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE jest planowane w 2013 r. Termin ten jest uzależniony od zakończenia prac ekspertów Jaspers. Aktualnie projekt nie otrzymał jeszcze ACN Jaspers. Rekomendacje Jaspers zostały uwzględnione przy przygotowywaniu dokumentacji projektu, m. in. studium wykonalności. Przy współpracy z Jaspers przygotowywany był także wniosek prenotyfikacyjny projektu do KE w zakresie występowania pomocy publicznej.

2) **Projekt Mazowieckiego Portu Lotniczego Warszawa-Modlin Sp. z o. o. pn.:
Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury
oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska
wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)**

Całkowity koszt projektu wynosi 125 597 944 euro, w tym kwota EFRR: 41 231 988 euro. Przewidywany okres realizacji projektu: 01.01.2008 - 01.06.2014 r. Projekt zaplanowany w ramach Priorytetu III *Regionalny system transportowy* - Działanie 3.3 *Lotniska i infrastruktura lotnicza*.

a) **Postęp rzeczowy projektu**

W dniu 06.04.2012 r. złożono wniosek o dofinansowanie projektu. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 10 października 2012 r. Projekt zrealizowany w 85%. Zakończone prace budowlane: terminal, droga startowa, budynki techniczne i administracyjne. Nakłady na bezpieczeństwo i wyposażenie - w trakcie realizacji. W dn. 15 lipca 2012 r. lotnisko zostało oficjalnie otwarte, a 16 lipca 2012 r. Port Lotniczy Warszawa - Modlin rozpoczął działalność jako lotnisko pasażerskie.

Liczba postępowań przetargowych - 56 w tym: 48 zakończonych. Całkowita wartość przeprowadzonych postępowań nie przekracza wartości całkowitego budżetu projektu.

b) **Wydatkowanie środków** – 47 035 078,23 PLN (dofinansowanie UE, środki rozliczone).

c) **Procedura OOS** - Projekt posiada zamkniętą procedurę OOS.

d) **Ewentualne opóźnienia w przygotowaniu projektu i ich przyczyny wraz ze środkami zaradczymi**

W związku z koniecznością zwiększenia nakładów w zakresie bezpieczeństwa ruchu lotniczego i pasażerów beneficjent wystąpił z wnioskiem o zwiększenie przyznanego dofinansowania z jednoczesnym rozdzieleniem wydatków na część objętą pomocą publiczną i część związaną z bezpieczeństwem lotniska, która nie podlega zasadom pomocy publicznej. W związku z powyższym, wystąpiła konieczność ponownej oceny wniosku i aktualizacji

części dokumentów i analiz finansowych, w tym SW. Należy jednocześnie podkreślić, iż realizacja projektu nie była zagrożona.

W dniu 06.04.2012 r. beneficjent złożył nowy wniosek o dofinansowanie projektu, w związku z decyzją o zwiększeniu dofinansowania. Projekt przeszedł pozytywnie etap oceny merytorycznej i został zatwierdzony do dofinansowania przez ZWM w dniu 3.07.2012.

W związku z otrzymaniem kopii Decyzji Nr 1980 Mazowieckiego WINB z dnia 28.12.2012 r., w sprawie wyłączenia z użytkowania i nałożenia obowiązku naprawy pasa startowego MJWPU pismem wystąpiła do beneficjenta o przedstawienie informacji w przedmiotowej sprawie oraz o wyjaśnienia odnośnie skutków i wpływu ww. nieprawidłowości na poprawną i terminową realizację projektu oraz osiągnięcia założonych we wniosku o dofinansowanie wskaźników. Beneficjent wyjaśnił przyczyny zaistniałej sytuacji, tj. na skutek błędu popełnionego przez wykonawcę pasa startowego polegającego na użyciu niewłaściwego kruszywa oraz poinformował, że trwa wybór najwłaściwszego wariantu naprawy docelowej progów pasa, a planowany termin wykonania napraw to 18.06.2013 r. Zgodnie z deklaracjami beneficjenta kwestia wyłączenia z użytkowania i naprawy pasa startowego nie wpłynie na ostateczny termin zakończenia realizacji projektu oraz osiągnięcie założonych wartości wskaźników produktu i rezultatu.

e) Wniosek o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE

Planowany termin złożenia wniosku to 2013 rok. Nie została ukończona ACN Jaspers dla projektu. Zgłoszenie wniosku jest uzgadniane z KE przez ekspertów Jaspers. Beneficjent współpracował z ekspertami Jaspers odnośnie przygotowywania dokumentacji projektu, min. studium wykonalności.

3) Projekt Warszawskiej Kolei Dojazdowej Sp. z o.o., pn.: Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym

Wartość całkowita projektu wynosi 68 464 284 euro, a wartość dofinansowania EFRR – 22 453 815 euro. Przewidywany okres realizacji projektu - 26.03.2010 - 31.03.2013 r. Projekt zaplanowany w ramach Priorytetu III *Regionalny system transportowy* - Działanie 3.2 *Regionalny transport publiczny*.

a) Postęp rzeczowy projektu

W dniu 30.12.2011 r. złożono nowy wniosek o dofinansowanie, natomiast umowa o dofinansowanie została podpisana w dn. 12 lipca 2012 r.

Zakup taboru - dostawy zostały zakończone. Planowane zakończenie wszystkich elementów – 31.03.2013 r.

Postępowania przetargowe:

- zakup taboru – zakończone,
- informacja i promocja – zakończone.

Stan realizacji kontraktów:

- zakup taboru - dostawy zakończone z dniem 30.09.2012 r., realizacja płatności z tytułu dostaw nie zakończona,
- informacja i promocja - na etapie realizacji.

b) Wydatkowanie środków – 88 480 824,89 PLN (dofinansowanie UE, środki rozliczone).

c) Procedura OOS – Nie ma obowiązku przeprowadzania procedury uzyskania OOS.

d) Ewentualne opóźnienia w przygotowaniu projektu i ich przyczyny wraz ze środkami zaradczymi

Czynnikami, które powodowały przekładanie daty przekazania wniosku o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu było wycofanie pierwotnie złożonego wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WM i konieczność oceny nowego wniosku. W przypadku WKD było to spowodowane uwagami i opiniami ekspertów Jaspers, koniecznością wprowadzenia zmian do projektu i jego dokumentacji oraz treści umowy ramowej z Samorządem Województwa dotyczącej świadczenia usług przez WKD. Pomimo wystąpienia trudności podczas przygotowania projektu, tj. wycofania i ponownego złożenia wniosku w 2011 r., jego faktyczna realizacja przebiega zgodnie z harmonogramem - planowane rozpoczęcie dostaw nastąpiło zgodnie z umową z wykonawcą.

e) Wniosek o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE

Wniosek o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do Komisji Europejskiej został przygotowany w uzgodnieniu z ekspertami Jaspers i przekazany w dniu 5 listopada 2012 r. w Systemie SFC2007.

4) Projekt Miasta Stołecznego Warszawa, pn.: Budowa ul. Nowolazurowej na odcinku od Al. Jerozolimskich do Trasy AK – Zadanie A od Al. Jerozolimskich do ul. Ks. Juliana Chrościckiego

Wartość całkowita projektu wynosi 55 215 014,86 euro, a wartość dofinansowania EFRR – 33 258 679,64 euro. Przewidywany okres realizacji projektu - 01.01.2007- 30.06.2013 r.

Projekt zaplanowany w ramach Priorytetu III *Regionalny system transportowy - Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa.*

a) Postęp rzeczowy projektu

Umowa o dofinansowanie została podpisana w dn. 19.11.2010 r. W dniu 15.10.2012 r. podpisano aneks do umowy o dofinansowanie aktualizujący całkowitą wartość projektu, co miało wpływ na zakwalifikowanie projektu jako projekt duży.

Wykonane zostały następujące roboty:

- budowa odcinka ulicy Nowolazurowej od granicy ulicy Salomea do ulicy Traktorzystów wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Wykonawca wystąpił o pozwolenie na użytkowanie tego odcinka ulicy.

Na tym odcinku wykonane zostało:

- ✓ przejście dla pieszych pod ulicą Nowolazurową z wyposażeniem;
 - ✓ wiadukt nad torami linii kolejowej nr 1 i 447 z wyposażeniem.
- odcinek od ulicy Traktorzystów do skrzyżowania z ulicą Chrościckiego: roboty związane z przebudową infrastruktury oraz wykonanie podbudowy pod konstrukcję ulicy. Na odcinku tym wykonany został tunel drogowy pod linią kolejową nr 3 oraz kładka dla pieszych.

Postępowania przetargowe zakończone:

1. Opracowanie dokumentacji budowlanej i wykonawczej oraz wykonanie wszelkich innych prac w celu uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę;
2. Budowa ul. Nowolazurowej na odc. od Al. Jerozolimskich do Trasy AK, w tym zadanie „a”;
3. Pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu nad realizacją robót budowlanych;
4. Wykonanie streszczenia w języku niespecjalistycznym informacji zawartej w raporcie o oddziaływaniu na środowisko budowy;
5. Wykonanie Studium Wykonalności;
6. Wykonanie aktualizacji dokumentacji projektowej;

7. Przygotowanie załącznika do Wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego na mocy art. 39-41 Rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 zawierającego pełną analizę kosztów i korzyści projektu – Opracowanie Rezultatów Studium Wykonalności;

7. Audyt zewnętrzny;

8. Przygotowanie projektu, produkcja oraz dostawa kalendarzy książkowych przygotowanych w ramach działań informacyjno-promocyjnych dla Projektu;

9. Przygotowanie projektu, produkcja oraz dostawa kalendarzy trójdzielnych przygotowanych w ramach działań informacyjno-promocyjnych.

b) Wydatkowanie środków - 78 897 226,11 PLN (dofinansowanie UE, środki rozliczone).

Procedura OOS - Projekt posiada zamkniętą procedurę OOS.

c) Ewentualne opóźnienia w przygotowaniu projektu i ich przyczyny wraz ze środkami zaradczymi

Wystąpiła konieczność zmiany zbiornika odparowywanego przy ul. Poczty Gdańskiej. Ponadto wystąpiło podwyższenie o ok. 1,75 m poziomu wód gruntowych w stosunku do założeń gruntowo - wodnych przyjętych w 2006 r. Tunel drogowy i jezdnie w rejonie tunelu wymagają dodatkowego zabezpieczenia przez zalewaniem. Przewidywana konieczność zawarcia aneksu wydłużającego okres realizacji robót budowlanych do Umowy o dofinansowanie.

d) Wniosek o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE

Projekt zidentyfikowany jako duży w wyniku wtórnej identyfikacji. W projekcie pierwotnie nie uwzględniono wszystkich kosztów gruntów.

Przekazanie wniosku o potwierdzenie wkładu KE jest planowane w 2013 r. Zgodnie z informacją uzyskaną od Beneficjenta konieczność zawarcia aneksu wydłużającego okres realizacji robót budowlanych do Umowy o dofinansowanie ma wpływ na termin złożenia wniosku w 2013 roku.

6. Pomoc techniczna

Podział środków pomiędzy poszczególne kategorie wydatków w Rocznych Planach Działań w ramach Pomocy technicznej RPO WM zależy od rodzaju wykonywanych działań oraz wynikających z nich potrzeb określanych przez Beneficjentów. Wszystkie operacje zapewniają skuteczny i harmonijny proces realizacji Programu.

Tabela 108. Liczba i wartość wszystkich projektów / planów działań w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych typów (projekty objęte decyzjami/ umowami o dofinansowanie) [w euro]:

Lp.	Typ projektu	Liczba projektów objętych decyzjami/ umowami od uruchomienia programu	Wartość projektów objętych decyzjami/ umowami (w części dofinansowania ze środków UE) od uruchomienia programu
1.	Promocja i informacja	7	9 961 713,6
2.	Ewaluacje	2	316 009,18
3.	Szkolenia	11	1 712 122,36
4.	Zatrudnienie		33 163 834,77
5.	Sprzęt komputerowy		425 005,75
6.	Wyposażenie/ remont/ wynajem		5 936 190,51

	powierzchni biurowych		
7.	Ekspertyzy/ doradztwo		548 283,20
8.	Kontrola/ audyt		157 058,34
9.	Organizacja procesu wyboru projektów		1 223 151,72
10.	Organizacja komitetów monitorujących i podkomitetów		25 271,28
11.	Inne działania związane z realizacją RPO WM		1 570 797,13
12.	Razem	20*	55 039 437,86

Źródło: opracowanie własne

*Podano ogólną liczbę projektów zgodnie z danymi wprowadzonymi do KSI (SIMIK 07-13) od uruchomienia Programu. Wyszczególnienie liczby projektów dla każdego typu działań jest niemożliwe z uwagi na fakt, że Pomoc Techniczna RPO WM realizowana jest za pomocą projektów systemowych przypisanych do danego Działania a nie zadania tematycznego. W tabeli podano wartości poszczególnych kategorii RPD/WPD PT. Łącznie na dzień 31.12.2012 realizowanych było 20 projektów z czego 7 z zakresu promocji i informacji, 2 projekty z zakresu ewaluacji i 11 z zakresu zarządzania i wdrażania RPO WM. Na dzień 31.12.2012 w trakcie realizacji znajdują się 4 projekty (1 - promocja i informacja; 1 - ewaluacja; 2 zarządzanie i wdrażanie RPO WM). Zakończono realizację 16 projektów PT RPO WM (6 - promocja i informacja, 1- ewaluacja oraz 9- zarządzanie i wdrażanie RPO WM).

Łącznie do końca okresu sprawozdawczego było zrealizowanych 20 projektów, z czego 7 z zakresu promocji i informacji, 2 projekty z zakresu ewaluacji i 11- z zakresu wdrażania i zarządzania RPO WM. Zakończono również realizację 16 projektów PT RPO WM (6 - promocja i informacja, 1 – ewaluacja oraz 9- zarządzanie i wdrażanie RPO WM), natomiast w trakcie realizacji znajdują się 4 wieloletnie projekty 2012 r. (1 - promocja i informacja; 1 - ewaluacja; 2- zarządzanie i wdrażanie RPO WM).

Tabela 109. Wartość wszystkich projektów od początku realizacji Programu [w euro]

Lp.	Numer działania	Ilość projektów	Wartość kwalifikowalna projektów	W tym wartość dofinansowania odpowiadająca środków UE
1	RPMA.08.01.00	13	53 032 619,34	45 077 724,22
1a	w tym: ewaluacje	2	371 775,51	316 009,18
2	RPMA.08.02.00	7	11 719 663,56	9 961 713,64
Razem		20	40 085 654,47	64 752 282,90

Źródło: opracowanie własne

Tabela 110. Stan realizacji projektów na dzień 31 grudnia 2012 r. od początku realizacji Programu [w euro]

Lp.	Numer działania	Ilość projektów		Wartość projektów	w tym wartość dofinansowania UE	Stan realizacji	Uwagi
1	8.1	10	16	25 954 361,13	22 061 204,7 4	Zakończona realizacja finansowo-rzeczowa	Zatwierdzone wnioski o płatność końcową (RPD PT za lata 2007 - 2011)
	8.2	6		8 082 488,20	6 870 114,59		
Razem				34 036 849,3 3	28 931 319,3 3		
3	8.1	3	4	27 078 258,2 1	23 016 519,4 8	Realizacja rzeczowo-finansowa rozpoczęta od dnia 1 stycznia 2012 r.	
	8.2	1		3 637 175,36	3 091 599,05		
Razem				30 715 433,5 7	26 108 118,5 3		
Ogółem				64 752 282,9 0	55 039 437,8 6		

Źródło: opracowanie własne

Na dofinansowanie Priorytetu VIII Pomoc Techniczna RPO WM 2007-2013 przyznano alokację w wysokości 54 944 901 euro, co stanowi 2,94% wartości całej alokacji na Program.

Stopień realizacji wydatków Priorytetu VIII RPO WM (od początku realizacji Programu) na dzień 2012-12-31 wynosi 59,01 % i jest wyższy od poprzedniego okresu sprawozdawczego (43,04%). Tendencję wzrostową wykazuje m.in. dzięki pozyskiwaniu wykwalifikowanych kadr pracowniczych, odpowiedniej etatyżacji IP II wdrażającej Priorytety I-VII, znalezieniu profesjonalnych firm szkoleniowych, wydatkowaniu środków na wyposażenie stanowisk pracy oraz wykonywaniu działań promocyjno-informacyjnych skierowanych do beneficjentów, potencjalnych beneficjentów, ogółu społeczeństwa Mazowsza.

Stopień realizacji został skorygowany o wartości ujęte w *Rejestrze obciążeń na projekcie*.

Poziom realizacji wydatków ponoszonych ze środków Pomocy Technicznej RPO WM w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela.

Tabela 111. Poziom realizacji wydatków z zakresu Pomocy Technicznej RPO WM w okresie sprawozdawczym od 2012-01-01 do 2012-12-31 [w euro]

Oś priorytetowa	Ogółem**	Środki publiczne**						Liczba zatwierdzonych WNOP	Procentowy udział wkładu funduszy UE
		ogółem	środki wspólnotowe			środki publiczne krajowe			
			ogółem	w tym Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013	ogółem	w tym jednostki samorządu terytorialnego		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Priorytet VIII	8 134 089,25	8 134 089,25	7 458 048,89	7 458 048,89	13,52	676 040,36	676 040,36	33	91,69
Działanie 8.1	6 353 440,19	6 353 440,19	5 932 625,90	5 932 625,90	14,31	420 814,29	420 814,29	21	93,37
Działanie 8.2	1 780 649,06	1 780 649,06	1 525 422,99	1 525 422,99	11,13	255 226,07	255 226,07	12	85,67

Źródło: opracowanie własne

** wartości po pomniejszeniu o kwoty odzyskane z rejestru obciążeń na projekcie

7. Informacja i promocja

Dane zawarte w Załączniku X do sprawozdania. Formularz dotyczący informacji i promocji.

Podpis osoby upoważnionej:

Spis tabel

Tabela 1 Aktualizacje Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego	11
Tabela 2. Aktualizacja Systemu Realizacji Programu Operacyjnego WM	13
Tabela 3. Zmiany w IWPK.....	13
Tabela 4. Aktualizacje OSZiK.....	20
Tabela 5. Aktualizacje IW IZ RPO WM 2007-2013	20
Tabela 6. Zakres zmian w kryteriach wyboru projektów	25
Tabela 7. Konkursy ogłoszone w ramach RPO WM w latach 2007-2012.....	33
Tabela 8. Rozkład umów (z priorytetów I-VII) w przestrzeni, w podziale na subregiony, miasto/wieś i obszary defaworyzowane.	36
Tabela 9. Rozkład projektów według obszarów wsparcia	38
Tabela 10. Rozkład projektów według rodzajów beneficjentów dla Priorytetów I-VII.....	39
Tabela 11. Rozkład projektów według działów gospodarki dla Priorytetów I-VII.....	40
Tabela 12. Działania związane z wyborem FROM-u.	66
Tabela 13. Wnioski o dofinansowanie złożone w ramach inicjatywy JESSICA w Działaniu 4.3	67
Tabela 14. Wnioski o dofinansowanie złożone w ramach inicjatywy JESSICA w Działaniu 5.2	67
Tabela 15. Poziom kontraktacji i płatności dla umów wpisujących się w inicjatywy flagowe Strategii Europa 2020	73
Tabela 16. Zestawienie kumulatywnego wydatkowania środków z EFRR dla kat. Interwencji, które wskazano w RPO WM 2007-2013 jako realizujące cele Strategii EU2020	74
Tabela 17. Spójność RPO WM 2007-2013 z priorytetami <i>Krajowego Programu Reform</i> z 2011r. na rzecz realizacji Strategii Europa 2020	77
Tabela 18. Przykład 1 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020	80
Tabela 19. Przykład 2 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020	81
Tabela 20. Przykład 3 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020	82
Tabela 21. Przykłady projektów komplementarnych z innymi programami operacyjnymi	112
Tabela 22. I przykład projektów komplementarnych	117
Tabela 23. Zarządzenia Marszałka WM	122
Tabela 24. Posiedzenia Komitetu Monitorującego	123
Tabela 25. Wnioski dotyczące działań poprawiających konkurencyjność i zwiększających spójność regionu w kontekście obecnego i przyszłego okresu programowania	130
Tabela 26. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet I.....	137
Tabela 27. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe - Priorytet I.....	138
Tabela 28. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet I	138
Tabela 29. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet I	139
Tabela 30. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet I	139
Tabela 31. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet I	140
Tabela 32. Projekty w ramach Działania 1.1	146

Tabela 33. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.1.....	146
Tabela 34. Projekty w ramach Działania 1.2.....	149
Tabela 35. Projekty w ramach Działania 1.3.....	150
Tabela 36. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.3.....	151
Tabela 37. Projekty w ramach Działania 1.4.....	152
Tabela 38. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.4.....	153
Tabela 39. Projekty w ramach Działania 1.5.....	154
Tabela 40. Projekty realizowane w ramach Działania 1.6.....	157
Tabela 41. Projekty realizowane w ramach Działania 1.7.....	158
Tabela 42. Projekty kluczowe realizowane w ramach Działania 1.7.....	158
Tabela 43. Projekty w ramach Działania 1.8.....	161
Tabela 44. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet II	165
Tabela 45. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet II.....	166
Tabela 46. Podział beneficjentów ze względu na rodzaj beneficjenta – Priorytet II.....	167
Tabela 47. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet II.....	168
Tabela 48. Rozkład projektów według działu gospodarki – Priorytet II.....	168
Tabela 49. Projekty w ramach Działania 2.1.....	174
Tabela 50. Projekty kluczowe w ramach Działania 2.1.....	174
Tabela 51. Projekty w ramach Działania 2.2.....	177
Tabela 52. Projekty kluczowe w ramach Działania 2.2.....	177
Tabela 53. Projekty w ramach Działania 2.3.....	179
Tabela 54. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet III.....	185
Tabela 55. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet III	186
Tabela 56. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet III.....	186
Tabela 57. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet III.....	186
Tabela 58. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet III.....	187
Tabela 59. Projekty w ramach Działania 3.1.....	191
Tabela 60. Projekty kluczowe w ramach Działania 3.1.....	192
Tabela 61. Projekty w ramach Działania 3.2.....	195
Tabela 62. Projekty kluczowe w ramach Działania 3.2.....	195
Tabela 63. Projekty realizowane w ramach Działania 3.3.....	197
Tabela 64. Projekty kluczowe realizowane w ramach Działania 3.3.....	197
Tabela 65. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet IV	202
Tabela 66. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet IV.....	202
Tabela 67. Podział beneficjentów ze względu na rodzaj beneficjenta – Priorytet IV.....	202
Tabela 68. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet IV.....	203
Tabela 69. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet IV.....	204
Tabela 70. Projekty w ramach Działania 4.1.....	209
Tabela 71. Projekty kluczowe w ramach Działania 4.1.....	209
Tabela 72. Projekty w ramach Działania 4.2.....	212
Tabela 73. Projekty kluczowe w ramach Działania 4.2.....	212
Tabela 74. Projekty w ramach działania 4.3.....	214

Tabela 75. Projekty w ramach Działania 4.4	216
Tabela 76. Projekty kluczowe w ramach Działania 4.4.....	216
Tabela 77. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe - Priorytet V.....	223
Tabela 78. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet V.....	223
Tabela 79. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet V	223
Tabela 80. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet V	224
Tabela 81. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet V.....	225
Tabela 82. Projekty w ramach działania 5.1.....	227
Tabela 83. Projekty w ramach działania 5.2.....	228
Tabela 84. Projekty kluczowe w ramach działania 5.2	229
Tabela 85. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet VI	235
Tabela 86. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet VI	236
Tabela 87. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet VI.....	236
Tabela 88. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet VI.....	237
Tabela 89. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet VI.....	237
Tabela 90. Projekty w ramach działania 6.1.....	240
Tabela 91. Projekty kluczowe w ramach działania 6.1	240
Tabela 92. Projekty w ramach działania 6.2.....	243
Tabela 93. Projekty kluczowe w ramach działania 6.2	243
Tabela 94. Ogłoszone przeprowadzone konkursy w Priorytecie VII	245
Tabela 95. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet VII	253
Tabela 96. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet VII.....	254
Tabela 97. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet VII	254
Tabela 98. Rozkład projektów w podziale na rodzaj beneficjenta – Priorytet VII.....	255
Tabela 99. Rozkład projektów według działów gospodarki – Priorytet VII	256
Tabela 100. Projekty w ramach działania 7.1	260
Tabela 101. Projekty kluczowe w ramach działania 7.1.....	261
Tabela 102. Projekty w ramach działania 7.2	263
Tabela 103. Projekty kluczowe w ramach działania 7.2.....	263
Tabela 104. Projekty w ramach działania 7.3	264
Tabela 105. Zmiany RPD PT i WPD PT w okresie sprawozdawczym (2012-01-01 – 2012- 12-31) [w euro].....	266
Tabela 106. Zmiany RPD PT w okresie sprawozdawczym (2012-01-01 – 2012-12-31) w[euro]:	266
Tabela 107. Wartość kwot odzyskanych na dzień 2012-12-31:	267
Tabela 108. Liczba i wartość wszystkich projektów / planów działań w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych typów (projekty objęte decyzjami/ umowami o dofinansowanie) [w euro]:	276
Tabela 109. Wartość wszystkich projektów od początku realizacji Programu [w euro] ...	277
Tabela 110. Stan realizacji projektów na dzień 31 grudnia 2012 r. od początku realizacji Programu [w euro].....	278
Tabela 111. Poziom realizacji wydatków z zakresu Pomocy Technicznej RPO WM w okresie sprawozdawczym od 2012-01-01 do 2012-12-31 [w euro].....	279

Spis wykresów

Wykres 1. Obszar realizacji wartości wykazanych w Załączniku III.....	9
Wykres 2. Stan wdrażania dofinansowania RPO WM (wyrażony w mln euro).....	28
Wykres 3. Stan wdrażania w okresie sprawozdawczym – jeżeli nie wskazano inaczej w części EFRR (w mln euro).....	29
Wykres 4. Stan wdrażania od początku realizacji programu – jeżeli nie wskazano inaczej w części EFRR (w mln euro)	29
Wykres 5. Stan wdrażania RPO WM w podziale na osie priorytetowe narastająco od początku realizacji Programu (wyrażony jako % alokacji)	30
Wykres 6. Liczba projektów kluczowych	33
Wykres 7. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2005=100).....	43
Wykres 8. Indykatywna alokacja RPO WM 2007-2013 na kategorie interwencji realizujące trzy główne cele Strategii Europa 2020	69
Wykres 9. Stopień kontraktacji kat. interwencji realizujących trzy główne cele Strategii Europa 2020.	69
Wykres 10. Tempo wzrostu PKB w państwach UE w 2012 r.	98
Wykres 11. Tempo wzrostu PKB w Polsce i UE w latach 2004-2012	99
Wykres 12. Wpływ środków z funduszy europejskich na tempo wzrostu PKB w cenach stałych (odchylenia od scenariusza bez środków UE w pp.)	100
Wykres 13. Wzrost PKB oraz relacja wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych (SIRiS) do PKB.....	101
Wykres 14. Prognoza wzrostu gospodarczego Polski na lata 2013-2014.....	102
Wykres 15. Stopa bezrobocia w UE w XII 2012 r.(BAEL, w %, sa).....	102
Wykres16. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim.....	103
Wykres 17. Stan realizacji Priorytetu I na dzień 31.12.2012 r. (liczba).....	135
Wykres 18. Stan realizacji Priorytetu I na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro).....	135
Wykres 19. Postęp finansowy Priorytetu I w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR).....	136
Wykres 20. Postęp finansowy Priorytetu I w podziale na działania (jako procent alokacji)	136
Wykres 21. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet I.....	145
Wykres 22. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.1	148
Wykres 23. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.2	150
Wykres 24. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.3	152
Wykres 25. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.4	154
Wykres 26. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.5	156
Wykres 27. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.6.....	157

Wykres 28. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.7	160
Wykres 29. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 1.8	162
Wykres 30. Stan realizacji Priorytetu II na dzień 31.12.2012 r. (liczba)	163
Wykres 31. Stan realizacji Priorytetu II na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro) ...	163
Wykres 32. Postęp finansowy Priorytetu II w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	164
Wykres 33. Postęp finansowy Priorytetu II w podziale na działania (jako procent alokacji)	164
Wykres 34. Powody braku dostępu do Internetu wśród gospodarstw domowych	171
Wykres 35. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet II	173
Wykres 36. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 2.1	176
Wykres 37. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 2.2	178
Wykres 38. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 2.3	179
Wykres 39. Stan realizacji Priorytetu III na dzień 31.12.2012 r. (liczba)	181
Wykres 40. Stan realizacji Priorytetu III na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro) .	182
Wykres 41. Postęp finansowy Priorytetu III w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	182
Wykres 42. Postęp finansowy Priorytetu III w podziale na działania (jako procent alokacji)	183
Wykres 43. Drogi publiczne o twardej nawierzchni w województwie mazowieckim	183
Wykres 44. Szacowana realizacja długości nowych i zrekonstruowanych dróg w latach 2012 – 2015	185
Wykres 45. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet III	190
Wykres 46. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 3.1	194
Wykres 47. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 3.2	196
Wykres 48. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 3.3	198
Wykres 49. Stan realizacji Priorytetu IV na dzień 31.12.2012 r. (liczba)	199
Wykres 50. Stan realizacji Priorytetu IV na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro) ..	199
Wykres 51. Postęp finansowy Priorytetu IV w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	200
Wykres 52. Postęp finansowy Priorytetu IV w podziale na działania (jako procent alokacji)	200
Wykres 53. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet IV	208
Wykres 54. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 4.1	211
Wykres 55. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 4.2	213

Wykres 56. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 4.3	215
Wykres 57. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 4.4	218
Wykres 58. Stan realizacji Priorytetu V na dzień 31.12.2012 r. (liczba).....	220
Wykres 59. Stan realizacji Priorytetu V na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)....	220
Wykres 60. Postęp finansowy Priorytetu V w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR).....	221
Wykres 61. Postęp finansowy Priorytetu V w podziale na działania (jako procent alokacji)	221
Wykres 62. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet V	226
Wykres 63. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 5.1	228
Wykres 64. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 5.2	230
Wykres 65. Stan realizacji Priorytetu VI na dzień 31.12.2012 r. (liczba).....	232
Wykres 66. Stan realizacji Priorytetu VI na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)..	233
Wykres 67. Postęp finansowy Priorytetu VI w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	233
Wykres 68. Postęp finansowy Priorytetu VI w podziale na działania (jako procent alokacji)	234
Wykres 69. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet VI	239
Wykres 70. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 6.1	242
Wykres 71. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Działanie 6.2	245
Wykres 72. Procent osób w wieku 25-64 posiadających wyższe wykształcenie.....	247
Wykres 73. Średnia długość życia	248
Wykres 74. Przeciętny pobyt chorego w szpitalu ogólnym	248
Wykres 75. Liczba tomografów komputerowych i rezonansów magnetycznych.....	249
Wykres 76. Stan realizacji Priorytetu VII na dzień 31.12.2012 r. (liczba)	250
Wykres 77. Stan realizacji Priorytetu VII na dzień 31.12.2012 r. (wartość w mln euro)	250
Wykres 78. Postęp finansowy Priorytetu VII w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	251
Wykres 79. Postęp finansowy Priorytetu VII w podziale na działania (jako procent alokacji)	251
Wykres 80. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów – Priorytet VII.....	257

Spis map

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w woj. mazowieckim według powiatów w 2012 r.....	104
Mapa 2. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu I.....	137
Mapa 3. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu II	166
Mapa 4. Dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach w podziale na województwa w 2012 r.	170
Mapa 5. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu III	184
Mapa 6. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu IV	201
Mapa 7. Poziom stężenie PM10 na rok w województwie mazowieckim	205
Mapa 8. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu V.....	222
Mapa 9. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu VI	235
Mapa 10. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu VII.....	252

Załączniki do sprawozdania

Załącznik I. Tabela 1. Postęp fizyczny RPO WM 2007-2013	
Załącznik II. Załącznik II Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania	
Załącznik III. Tabela 3 Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii	
Załącznik IV. Tabela 4. Postęp fizyczny RPO WM 2007-2013 wg priorytetów	
Załącznik V. Tabela 5. Wskaźniki kontekstowe	
Załącznik VI. Tabela 6. EU2020	
Załącznik VII. SUE RMB	
Załącznik VIII. Tabela 8. Wskaźniki kluczowe (core indicators) 2007-2013	
Załącznik IX. Matryca instrumentów finansowych	
Załącznik X. Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji	
Załącznik XI. Karta przykładowego projektu wpisującego się w realizację SUE RMB	
Załącznik XII. Stan wdrażania rekomendacji	
Załącznik XIII. Projekty realizowane w ramach innych PO	
Załącznik XIV. Projekty realizowane w ramach PROW 2007-2013	
Załącznik XV. Projekty realizowane w ramach PO RYBY 2007-2013	